༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །

ཀུན་དབང་གསུང་འབུམ་ཞུ་སྒྲིག་ཁང་། ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོའི་དགོངས་དོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །

༼ང༽

རྩ་བ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ།

འགྲེལ་པ། མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག

ཀུན་དབང་གསུང་འབུམ་ཞུ་སྒྲིག་ཁང་། ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

2016

THE DALAI LAMA

༄༅། །དེ་ལམ་འཕགས་ཡུལ་ཧྥོན་ཏ་ར་རྫོང་སར་བཤད་གྲྭའི་ཀུན་དབང་གསུང་འབུམ་ཞུ་སྒྲིག་ཁང་དང་། ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་སྨོམ་སྒྲིག་ཁང་ཟུང་གིས་ལོ་ཤས་རིང་དཔལ་བ་ཁུར་ལེན་གྱིས་ཞི་བར་གཤེགས་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ། ཞལ་སྔ་ནས་དོན་གྱི་སྐད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ན། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་གང་གི་གསུང་རྩོམ་ཁག་གླེགས་བམ་དུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་འདུག་ཅིང་། མཁས་པའི་དབང་པོའི་གསུང་རྩོམ་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྱུར་ངེས་པས་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱེད་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བྱས་ལ་ཡི་རང་དང་ལེགས་སོའི་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར། གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་གི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་གཞུང་ཆེན་དུ་མའི་ཡང་འགྲེལ་དང་། མཆན་འགྲེལ་སོགས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱའི་དཔལ་དུ་མཛད་ཡོད་པ་དག་ལས། ཞི་བར་གཤེགས་པའི་དམ་པ་ཁོང་ནི་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་བཏམས་པའི་མིང་དོན་གཉིས་མཚུངས་ཀྱི་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་འཁྲུམས། ཐོག་མའི་ཞལ་མཇལ་འཕྲོས་མོལ་ལས་དམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བསླབ་བཏུས་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་བཞུགས་འདུག་པ་ཤེས་མ་ཐག གཞུང་ཆེན་མོའི་འདི་དག་གི་བཤད་རྒྱུན་ཧ་ཅང་ཉམས་དམས་སུ་གྱུར་ཡོད་པས་འཆད་སྤེལ་ཐུབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པས་མ་ཞུ་ཐབས་མེད་ཀྱི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དེ་དམ་པ་གང་གི་དྲུང་དུ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བསླབ་བཏུས་ཀྱི་བཤད་ལུང་ཞུས། ཕྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་ཆེན་ཁག་ནང་རང་རྒྱུད་ལོག་མའི་ཞེན་ཧ་སྒྲོལ་འབྱེད་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་དབུ་མ་སྙིང་པོ་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་གལ་ཆེན་མེད་མི་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་སོང་གཞུང་འདིའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་ཞིག་གཏོང་ཐུབ་ན་སྙམ་སྟེ་དམ་པ་ཉིད་ལ་མཆན་འགྲེལ་ཞིག་མཛད་པར་བསྐུལ་ཞིང་། མཆན་འགྲེལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་དབུ་མ་སྙིང་པོའི་བཤད་ལུང་གནང་བར་གསོལ་ཏེ་བཤད་པའི་རྒྱུན་སྐྱར་གསོའི་སྐལ་བ་བྱུང་། དེ་དག་གིས་མཚོན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་དུ་མ་ཞིག་ནོད་ཡོད།

དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སྔར་བོད་དུ་བཙོན་ཁང་ནང་བཞུགས་སྐབས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་ལ་ཧུར་བརྩོན་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པར་མཛད་ཅིང་། འཕགས་ཡུལ་དུ་བྲོས་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཀྱང་རྫོང་སར་བཤད་གྲྭས་མཚོན་ཕྱོགས་དུ་མར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་པ་སླར་གསོ་དང་བོད་བསྟན་སྲིད་གཉིས་ཕན་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་དང་། དམ་པ་གང་ཉིད་དང་ཐུགས་ནང་མའི་གླིང་མོལ་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་སོགས་ད་དུང་ཡང་ཡིད་ཡུལ་དུ་ཤར། མཇུག་མཐར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གིས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བའི་སྨོན་འདུན་དང་བཅས། དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མར་གཏོགས་པ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་རྒྱལ་ཁམས་པ། ཆོས་སྨྲ་བ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཤིང་ལུག་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༩ ལ།།

His Holiness
The Sakya Trizin
HEAD OF THE SAKYAPA ORDER
OF TIBETAN BUDDHISM

Dolma Phodrang
192 Rajpur Road.
P.O. Rajpur 248009
Dehra Dun U.K. INDIA
Tel:+91-135-2734081
Email:sakyadolmaphodrang
@gmail.com

༄༅། །༸གོང་ས་ལྷ་མའི་རྣམ་འདྲེན་༸རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གི་ཡོངས་འཛིན། རང་ཅག་ཡོངས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་བཀའ་དྲིན་བླ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱངས་པའི་མཁན་ཆེན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་སྙོམས་པའི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཐུགས་བརྩེའི་བདག་ཉིད་ཅན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་སེངྒེས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ནི། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་ཀྱི་ནོམ་པ་ལ་རེག་པར་འདོད་པ་དག་གིས་རྟེན་དང་གླིང་དང་དཔྱད་གཉེན་དམ་པར་གཟིགས་ནས་དེ་ཉིད་ཡི་གེར་འབྲི་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཚད་གཟུང་དུ་མེད་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་བྱིན་ཞིང་། །འདྲི་བ་དང་ནི་ཉན་པ་དང་། །རྟག་ཏུ་དེ་དག་སེམས་བྱེད་དང་། །གལ་ཏེ་དེ་དག་གོམས་བྱེད་ན། །སྐྱེ་བ་དྲན་པ་རྟག་ཏུ་འཐོབ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྔགས་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་ནོར་བུ་ཐུགས་ལ་བཅངས་ནས་༸མགོན་པོ་གང་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དགེ་བའི་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་བཀའ་ལུང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དགོངས་དོན་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་འགྲེལ། ཞལ་གདམས། ཆོས་འབྱུང་། རྟོགས་བརྗོད་སོགས་མང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་དང་། སྒོས་སུ་སློབ་གཉེར་དག་ལ་ཆེད་དུ་དམིགས། ད་ལམ་རྫོང་སར་བཤད་གྲྭ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ནས་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པའི་གླེགས་བམ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱིས་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱང་དལ་རྟེན་རིམ་བརྒྱུད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཏེ་མྱུར་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་རེག་པའི་སྨོན་འདུན་བཅས། ཀ་སྦྱངས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་ཆོས་གྲྭ་བརྩེ་ཆེན་འཕྲིན་ལས་དར་རྒྱས་གླིང་ནས། ས་སྐྱ་ཁྲི་འཛིན་པས། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢ དགེ་བ་ལ། །

His Eminence
Ngor E-Wam
Sharchen Ludingpa

Ngor E-Wam Centre,
P.O. Manduwala
Via Premnagar.
Dehra Dun U.A. (India)
Ph : 0135-2694934, 2694813

༄༅། །ཆེད་གསོལ། སྙིང་ ཅན་ཏ་ར་ རྫོང་སར་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ནས། མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་གི་གསུང་ཆོས་གཞུང་སྐོར་སོགས་ཕྱར་བསྐྲུན་མཛད་པ་འདི། བླ་མའི་མཛད་པ་བླ་ན་མེད་པ་རྗེས་དྲན་དང་། མ་འོངས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་པདྨོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོང་རྒྱུ་བཅས་གང་ཅིར་དགེ་མཚན་བླ་ན་མེད་པ་ལགས་ན། ཐན་ནས་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་གུས་འདུད་དང་། རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་འབྲས་བུས་དམ་པའི་ཟག་མེད་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་གསོས་སྨན་དུ་འགྱུར་བའི་སྨོན་གསོལ་བཅས།

འཕགས་ཡུལ་ཨེ་ཝཾ་ཆོས་ལྡན་ངོར་ཀླུ་ལྡིང་པའི་མཁན་རྒན་བུ་བསྟན་པའི་ཉི་མས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ དགེ་བར་ཤོག། །།

DZONGSAR JAMYANG KHYENTSE NORBU

༄༅། །རྫོང་སར་ཁམས་བྱེའི་བཤད་གྲྭའི་མཁན་རབས་དང་པོ་རྫོགས་ཆེན་མཁན་པོ་གཞན་དགའ་ནས་མཁན་བརྒྱུད་གསེར་རིའི་ཕྲེང་བ་བསྟར་ཆགས་པ་འདིས་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ནས་ས་སྐྱ་བཀའ་བརྒྱུད་རྙིང་མ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ལ་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དང་གྲགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཅུང་ཟད་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྲི་ཞུ་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་བཞིན་པ་འདི་ནི་ཀུན་གྱིས་བསྙོན་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། མཁན་རབས་མང་དུ་བྱོན་པའི་ནང་ནས་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱུམ་ཟད་མར་མེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སྐབས་འདིར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཟླ་ན་མེད་པ་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་གིས་དམ་པ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བསྐྱངས་ནས་རླབས་ཆེན་བསྟན་པའི་བྱ་བ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་རླབས་པོ་ཆེ་གནང་བའི་ཡ་གྱལ་རྩོམ་གྱི་གྲས་གསུང་འབུམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་རྣམས་གང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུ་རུབ་བྱས་ནས་པར་བསྐྲུན་བྱས་པ་འདིས་མ་འོངས་པ་ན་ཐོས་བསམ་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་པར་ཡོང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རྫོང་སར་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢༢ བཟང་པོ་ལ།

༄༅། །མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དང་འབྲེལ་བའི་སྔོན་གླེང་།

མཁན་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ནི། སྤྱི་ལོ་༡༩༢༡རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔའི་རབ་གནས་ལྕགས་བྱ་ལོར། བསིལ་ལྡན་གངས་རིའི་ར་བས་སྐོར་བའི་ཞིང་བོད་ཆེན་པོའི་ལྗོངས། སྨར་ཁམས་ཀེ་རེ་སྦྲང་གི་སྟོད་ཀྱི་ཕྱོགས། འབྲི་ཀླུང་གསེར་ལྡན་གྱི་ནུབ་ཀྱི་ཆར། མདོ་ཆུའི་རྒྱུད་རི་མདའ་སྟོད་ཀྲམ་མདའ་ལ་ཡབ་ཙུ་ཡུག་བསོད་བསྟན་དང་། ཡུམ་ཡོར་གཟའ་ཨ་ཡག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས།

༡༩༣༩རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་ས་ཡོས་ལོར། མཁན་པོ་བཟོད་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། ༡༩༨༠ལོར་ངོར་ཨེ་ཝཾ་ཆོས་ལྡན་དུ་ཐར་རྩེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་ནམ་མཁའ་ཀུན་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་མནོས། ༡༩༨༣ལོར་ཁམས་བྱེའི་རྫོང་སར་བཤད་གྲྭར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མདོ་སྲིབ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་ཉེ་གནས་དང་། གསན་སྦྱོང་ཆེད་དུ་ཕེབས། རིགས་ཀུན་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་མཇལ་ཞིང་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཆོས་བཀའ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། མགོན་པོའི་ཆོས་སྐོར་གྱིས་མཚོན། སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེ་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་ངག་མ་ལུས་

པ་ཞུས།

༡༩༤༣ནས་༡༩༥༠ཐམ་པའི་བར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚོ་དང་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་འགྲོགས་ཤིང་། གྲགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཆ་ལག་དང་བཅས་པས་མཚོན་འཆད་ཉན་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་གཟུགས་སོ་ཙོག་གསན་སྦྱོང་མཛད། ༡༩༤༥ལ་རྫོང་སར་བཤད་གྲྭའི་སྐྱོར་དཔོན་དུ་གདེམས་བསྐོས་བྱུང་ནས་སྐྱོར་དཔོན་ལོ་ལྔ་ལ་གནང་། མཁན་པ་ཆེན་པོ་དབོན་སྟོན་མཁྱེན་རབ་དང་། སྐྱེ་དགོན་མཁན་པོ་ཕྲིན་ལས་ཆོས་འཕེལ། བདེ་གཞུང་ཨ་འཇམ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་བསྟེན་ནས་རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་དང་། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་། ཀུན་བཏུས་ཀྱིས་གཙོས་ཆོས་འབྲེལ་ཅི་རིགས་གསན།

༡༩༥༠མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་བཞིན་མདོ་སྨིབ་དགོན་གྱི་འགན་འཛིན་དང་མཁན་པོ་ལོ་བཞི་དང་། ༡༩༥༥ལོར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་ཨ་རྟ་དགོན་གྱི་བཤད་གྲྭའི་མཁན་པོ་ལོ་གསུམ་མཛད། ༡༩༥༩ལོ་ནས་༡༩༨༠ཐམ་པའི་བར་དུས་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་བཙོན་ཁང་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། ༡༩༨༠ལོ་སྨད་ནས་གློད་བཀྲོལ་ཐོབ་ཅིང་རྡོ་རྗེ་འཆང་མཁྱེན་བརྩེ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཡང་སྲིད། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་བཀའ་འཕྲིན་སྤྲ་རྗེས་འབྱོར་བ་ལྟར། ༡༩༨༢དགུང་ལོ་༨༡ཐོག་གསང་བའི་སྒོ་ནས་གོམ་བགྲོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་འབྲས་ལྗོངས་སུ་ཕེབས་ནས། སྐྱབས་རྗེ་རྫོང་སར་མཁྱེན་བརྩེ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་

རྒྱ་མཚོ་མཛལ། རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར། ཕྱི་ལོ༡༩༤༣རབ་བྱུང་༡༦ཆུ་ཕག་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་འབྲས་ལྗོངས་གནས་ནང་དུ་འཕགས་ཡུལ་རྫོང་སར་བཤད་གྲྭའི་དབུ་དཔོན་སུ་བཙུགས།

༡༩༤༥རྒྱ་གར་ནུབ་བྱང་ཧི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ཁོངས་སྦིར་ས་སྐྱ་དགོན་དུ་རྫོང་སར་བཤད་གྲྭ་སྤོས་ཤིང་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་བཤད་གྲྭའི་འགན་ཁུར་དང་མཁན་པོ་གཅིག་ཚོགས་མཛད་ནས། ༡༩༩༥བར་གཙོ་བོ་ཆོས་ཁྲིད་ཁོ་ནས་འདའ་བ་མཛད། ༡༩༩༥ལོ་ནས་ཟེ་ཕན་སོགས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་ཤས་སུ་ཕེབས་ཤིང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ༡༩༩༩ལོ་ནས་ཙན་ཏ་རའི་རྫོང་སར་བཤད་གྲྭ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དབུ་བཙུགས་ཤིང་། ༢༠༠༩ལོར་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ས་གནས་མངའ་སྡེའི་བློན་ཆེན་གཉིས་གདན་དྲངས་ནས་ཕྱི་ལུགས་ལྟར་བཤད་གྲྭ་གསར་པའི་དབུ་འབྱེད་གནང་། ༢༠༠༤ལོར་བཤད་གྲྭའི་རྟེན་བརྟེན་པ་བཅས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་༸སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཞལ་སྤྲོ་ནས་རབ་གནས་དང་། གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་བཤད་བསྐུལ་གནང་མཛད་ཅིང་གྲུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་ཏེ། ༢༠༠༤ཕྱི་ཟླ༥ཚེས་༢༥ལ་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབུགས་དབྱུངས་དང་བཅས་དགུང་གྲངས་གྱ་བརྒྱད་ཐོག་སྐུ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་རྗེས་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། ༸སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ངོར་ཀླུ་ལྡིང་

མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རིས་མེད་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་བཞིའི་སྐུ་མདུན་ནས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཅི་རིགས་གསན་པ་མ་ཟད། ༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། ༸སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་ཕུལ་ཞིང་། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོར་གྱུར། གཞན་ཡང་བསྟན་པ་འཛིན་ནུས་ངེས་ཀྱི་སློབ་ཚོགས་མང་དུ་བསྐྲུན་ཅིང་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གཙོས་མདོར་ན་འཛམ་གླིང་རིལ་པོར་གྲགས་ཆེན་བཙོ་བརྒྱུད་འཆད་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱུན་ཆ་ཚང་བ་ད་ལྟ་བཞུགས་ཐུབ་པའང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཉག་གཅིག་གི་བཀའ་དྲིན་དུ་ངེས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསུང་གི་ཕྲིན་ལས་ཡིན་པ་ལྟར། སྐྱབས་མཆོག་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཚོགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་པ་འདི་དག་ནི་མཁས་དང་གྲུབ་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རིགས་པ་དང་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད་དུ་ངེས་ཤིང་། ལྷག་པར་དགག་བཞག་དང་མཁས་ཁྱད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བསྐྲུངས་ཤིང་གདུལ་བྱའི་བློ་གྲོས་དང་འཚམས་པར་བརྩམས་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སོང་བས་ཁ་གསལ་ལ་གོ་བདེ་བ། མཁས་བླུན་སུས་བལྟས་ཀྱང་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་གཞུང་ལུགས་དང་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཆིས། དེར་བརྟེན་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གནས་ལས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས་ཚུལ་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་སྨོས་པ་ལྟར་ཞུ་སྒྲིག་པ་

ཡོངས་ཀྱིས་དད་བརྩོན་ལྷོད་མེད་བྱས་བརྟེན་ད་ཆར་འདོན་ཐེངས་དང་པོར་པོད་གྲངས་བཅུ་བཞི་ཐམ་པ་ཞུ་སྒྲིག་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བས་ལེགས་སོའི་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་དང་བཅས། རྫོང་སར་བཤད་གྲྭ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེའམ་གཟི་བརྗིད་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། ༢༠༡༥། ༡༢། ༡༡ཉིན་རྫོང་སར་བཤད་གྲྭ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་སུ་བྲིས།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང་།

༡༠

སྤྱི་ལོ་2007ལོར་འཕགས་ཡུལ་ཇོང་སར་བཤད་གྲྭའི་ལས་ཐོག་སློབ་སྤྱི་མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་གྲྭའི་འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་ཚོགས་སུ་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྣམས་ཁ་ཐོར་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་བསྡུ་རུབ་དང་ཉར་ཚགས་བྱ་དགོས་པའི་དགོངས་ཚུལ་ཕེབས་པ་བཞིན། མཁན་པོ་དཔལ་བསམ་མཆོག་གིས་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་མ་དཔེ་འཚོལ་བསྡུ་མཛད། མ་དཔེ་རག་པ་རྣམས་སློབ་དཔོན་སྒྲོལ་མ་དར་རྒྱས་དང་གླིང་སྤྲུལ་འཇམ་བཟང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་པར་རྩ་གློག་ཀླད་དུ་བཙུག སྤྱི་ལོ་2008ལོར་སྤྱི་ཟླ་5པར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྡུས། སྤྱི་ལོ་2008ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་ལས་ཐོག་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བློ་གསལ་མཆོག་གི་སྣེ་ཁྲིད་འོག་བཤད་གྲྭའི་འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་ཚོགས་ནས། སྤྱི་ཁྱབ་ཞུ་སྒྲིག་པ་མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཆོས་གྲགས། ཞུ་སྒྲིག་པ་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་དང་རྩོམ་སྒྲུར་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་ན་ག་སངས་རྒྱས་བསྟན་དར། ཞུ་སྒྲིག་པ་གཞོན་པ་མཁན་པོ་དཔལ་བསམ། ཞུ་སྒྲིག་ལས་རོགས། དབང་དགའ། གེ་སར། ཚེ་དབང་རིག་འཛིན། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་རབ་བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་ཀུན་དབང་གསུང་འབུམ་ཞུ་སྒྲིག་ཁང་དངོས་སུ་བཙུགས། སྤྱི་ལོ་2010ལོར་བཀའ་འབུམ་པོད་དང་པོ་<<མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་གི་རང་

རྣམ་>>དང་། བོད་གཉིས་པ་<<སྒྲོན་པ་དང་བླ་མ་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་>>གཉིས་ཞུ་སྒྲིག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ནས་ཐེངས་དང་པོར་དཔེ་སྐྲུན་ཞུས།

སྤྱི་ལོ་2014ལོར་ལས་ཐོག་མཁན་པོ་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེས་སྡེ་ཁྲིད་འོག་བཤད་གྲྭའི་འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཞུ་སྒྲིག་ཚོགས་མི་བརྗེས་ཏེ། མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་འགན་ཁུར་བ་གཙོ་བོ་དང་། ལས་རོགས་སུ་དགེ་རྒན་བཞི་དང་སློབ་ཐོན་པ་གཉིས་བསྐོ་བཞག་དང་། ཡིག་འདོགས་པ་གླིང་སྤྲུལ་འཇམ་བཟང་རང་འཛུགས་ཐོག དཔེ་བསྡུར་ལས་རོགས་སུ་བཤད་གྲྭའི་སློབ་མ་ཁག་ཅིག་བདམས་ཏེ། རྩ་བའི་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་ནུ་མཐུད་འགྲོ་བཞིན་པ་ལ། ཕྱི་ལོར་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་བྱེས་ཀྱི་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་ཚད་མའི་མཚན་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་གསུང་ཆོས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་སྐབས། ཚད་མ་པོད་གཉིས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས་ཤིང་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྒྲིགས་ཏེ་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕུལ།

སྤྱི་ལོ་2015ལོར་མཁན་པོ་ཚེ་རིང་འགན་ཁུར་བ་གཙོ་བོ་དང་།ལས་རོགས་སུ་བཤད་གྲྭའི་དགེ་རྒན་བཞི་བསྐོ་བཞག་གིས་ཞུ་སྒྲིག་གི་བྱ་བ་ནུ་མཐུད་བསྐྱངས་ཀྱང་ཞུ་སྒྲིག་པ་རྣམས་དཔེ་ཁྲིད་དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་སོགས་མཛད་བྱེལ་གྱི་དབང་གིས་ལོ་དཀྱིལ་ལ་ལས་མཚམས་བཞག་དགོས་བྱུང་།

སྤྱི་ལོ་2015ལོའི་ཟླ་བ་9པའི་ཟླ་མཇུག་ཏུ་གསུང་འབུམ་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་དོན་དེ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ལ་གནང་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གི་རྩོམ་སྒྲིག་པ་གུས་པ་སྟག་ཕྲུག་རྒྱལ་མཚན་དར་རྒྱས་དང་དཀོན་མཆོག་

བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་འགན་ཁུར་བའི་འོག བཟོད་གྲྭའི་དངོས་གཞིའི་སློབ་མའི་ནང་ནས་ལས་རོགས་ཁག་ཅིག་བསྐོས་ཏེ། འདི་ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་གསུང་འབུམ་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་དོན་མཇུག་བསྒྲུ་ཐུབ་པ་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་པ་བཞིན། ཞེད་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་འཛིན་གྲྭ་གོང་འོག་གི་སློབ་མ་དགུ་ལས་རོགས་སུ་བསྐོས།

ཟླ་9ཚེས་27ཉིན་དངོས་སུ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ། དེ་སྔ་ཀུན་དབང་གསུང་འབུམ་ཞུ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་ཐར་པོད་གཉིས་དང་ཚད་མ་པོད་གཉིས་ཏེ་པོད་བཞི་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། དེ་བྱིངས་དཔེ་བསྡུར་དང་ཞུ་དག་གང་འཚམ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ། མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་དཔེ་བསྡུར་རེ་དང་ཞུ་དག་ཐེངས་གཉིས་རེ་བྱས་ཏེ་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྒྲིགས། གཞུང་གི་རྩ་འགྲེལ་དཔེ་བསྡུར་དགོས་རིགས་རྣམས་པེ་ཅིན་དཔེ་བསྡུར་མ་གཙོ་བཟུང་གིས་དཔེ་བསྡུར་ཞུས་ཏེ་བསྡུར་འབྲས་རྣམས་ཞབས་མཆན་དུ་བཀོད། རྣམ་ཐར་ཁག་ནང་གསལ་བའི་ཡུལ་འདྲ་མིན་གྱི་མིང་དང་ཅ་དངོས་གསར་པ་འདྲ་མིན་གྱི་མིང་རྣམས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་ཇི་བྲིས་རང་འཇགས་བཞག་ཏེ་དེ་དག་དེབ་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་དེ་ཀློག་པ་པོར་སྣབས་བདེ་བསྐྲུན། མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་བྲིས་ཕྱག་བསྟར་མ་ལ་དཔེ་བསྡུར་ཞུ་སྐབས་ཡི་གེ་མི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་དོགས་གནས་སུ་གྱུར་པ་དག་ལ་རང་བཟོས་མ་བསླད་པར་ཚིག་གི་གོང་འོག་ཏུ་རྫོངས་རྟགས་*འདི་བཀོད་ཡོད། དཔེ་གཟུགས་སུ་སྒྲིག་སྐབས་དེ་སྔོན་གྱི་ཞུ་སྒྲིག་པ་དག

གིས་པོད་ཚན་བཅུ་བཞིར་ཕྱེས་ཡོད་པའི་པོད་གྲངས་རང་འཇགས་ཐོག བརྗོད་བྱ་དང་པོད་ཚད་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོས་ཚན་ཁག་ཅིག་ཕན་ཚུན་བརྗེ་སྒྲོ་བྱས་ཤིང་པོད་ཀྱི་གོ་རིམ་བསྒྱུར་བསྒྲིགས་བྱས་པ་ནི། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོ་ཐོན་དུ་བྱས་པ་པོད་དང་པོ་རང་རྣམ། པོད་གཉིས་པ་སྟོན་པ་དང་བླ་མ་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར། པོད་གསུམ་པ་འཕགས་བོད་ཆོས་འབྱུང་བཅས་བཞུགས། དེ་རྗེས་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་པོད་བཞི་པ་སྤྱོད་འཇུག པོད་ལྔ་པ་དབུ་མ་སྙིང་པོའི་མཆན་འགྲེལ། པོད་དྲུག་པ་ཤེར་འགྲེལ་ཚིག་དོན་སྙིང་པོ། པོད་བདུན་པ་སྡོམ་གསུམ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མའི་དགོངས་རྒྱན་གྱི་མཆན་འགྲེལ། པོད་བརྒྱད་པ་སོར་མདོའི་འགྲེལ་པ་བཅས་བཞུགས། དེ་རྗེས་པོད་དགུ་པ་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། དེ་རྗེས་ཚད་མའི་སྐོར་པོད་བཅུ་པ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མཆན་འགྲེལ། པོད་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་བཏུས། རིགས་ཐིགས། རྣམ་ངེས་བཅས་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། པོད་བཅུ་གཉིས་པ་ཚད་མ་རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་མཆན་བུ་ཅན་བཅས་བཞུགས། དེ་རྗེས་བློ་སྦྱོང་ཉམས་ལེན་སྐོར་གྱི་གདམས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་པོད་བཅུ་གསུམ་པ་ཉམས་ཁྲིད་ཉིན་མོའི་སྣང་བ། མཐའ་མར་གཞུང་འགྲེལ། ཉམས་ལེན། གསོལ་འདེབས། ཟིན་བྲིས་དང་བཅས་པ་གསུང་ཐོར་བུ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཏུས་པ་པོད་བཅུ་བཞི་པ་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་ཏེ་པོད་བཅུ་བཞིར་གཏན་ལ་ཕབ་བོ། །འདི་དག་ནི་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་རིམ་དང་པོའི་པོད་གྲངས་ཙམ་ལས་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་པོད་གྲངས་མ་ཡིན། ལས་རིམ་གཉིས་པའི་ཁྲལ་དུ་གཞུང་

ཆེན་བཅུ་གསུམ་གྱི་མཚན་འགྲེལ་སོགས་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཞུ་སྒྲིག་གི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཐའ་མར་གློག་པ་པོ་དག་ལ་ཞུ་འདོད་པ་ནི། བསྟན་པའི་མེ་རོ་རྨང་ནས་གསོ་མཁན། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་ལ་འཇུག་རྒྱུ་བྱུང་བ་ནི་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པ་དང་ནང་བསྟན་ཤེས་རིག་གི་ཞབས་འདེགས་སུ་རློམ་ཆོག་མོད། ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཡོན་ཚད་ཀྱི་དབང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་གི་བྱ་བར་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་ནོར་འཛོལ་དང་། མ་འདང་ས་ཡོད་པ་ནི་སློས་མེད་ལགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་གཟིགས་བཞིན་པའི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཆེའི་གློག་པ་པོ་ཡོངས་ལ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག ང་ཚོའི་སྣང་ངོར་ནས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས་ཟིན་ཀྱང་། ཁོང་གི་གསུང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པས་ང་ཚོ་ད་དུང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་སྙིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ང་ཚོ་དང་ནམ་ཡང་བྲལ་མེད་པའི་གསལ་འདེབས་དང་བཅས། ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གི་རྩོམ་སྒྲིག་པའི་མིང་ཙམ་འཁུར་བ་སྟག་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན་དང་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་2015ཟླ་བ་12ཚེས་10ཉིན་བྲིས་སོ།། །།

དཀར་ཆག

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། ། 1

སྒྱུར་བྱེད་དམ་པའི་སྐད་ཀྱི་དོན། 5

མཚན་དོན། 5

འགྱུར་ཕྱག 8

རྩོམ་བྱེད་དམ་པའི་གཞུང་གི་དོན། 10

བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག 10

མཆོད་བརྗོད། 10

རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། 14

ཁེངས་པ་སྐྱུང་བ། 17

སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ། 18

བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས། 19

ལེའུ་དང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་ལེའུ། 21

ལུས་རྟེན་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ། 21

སེམས་རྟེན་སྐྱེ་བ་དཀའ་བའི་ཚུལ།..26

བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དངོས་བསྟན་པ།..........................27

སེམས་བསྐྱེད་སྤྱིའི་ཕན་ཡོན།...28

སྨོན་འཇུག་སོ་སོའི་ཕན་ཡོན།...39

སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན། 59

ལེའུ་གཉིས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ།..................69

སེར་སྣའི་གཉེན་པོ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག...........................69

དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ།..70

ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པ། 80

སྨོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱི་མཆོད་པ།...94

བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ། 96

བསྟོད་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པ། 97

ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག.................................98

ལས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག 101

སྐྱབས་འགྲོའི་དོན་ཙུང་ཟད་གསལ་བར་བཤད་པ།...............................102

མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག 111

རྣམ་པ་སྨིན་འབྱིན་པའི་སྟོབས། 112

རྟེན་གྱི་སྟོབས། 132

གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས། 138

ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་སྟོབས། 143

ལེའུ་གསུམ་པ། མཐུན་ཕྱོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ལེའུ། 151

སྦྱོར་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས། 151

རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག 151

ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག 154

མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག 155

དགེ་བའི་རྩ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བ། 157

དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་བ། 169

མཇུག་རང་གཞན་དགའ་བ་བསྒོམ་པ། 176

རང་དགའ་བ་བསྒོམ་པ། 177

གཞན་དགའ་བ་བསྒོམ་དུ་འཇུག་པར་བསྟན་པ། 185

ལེའུ་བཞི་པ། འཇུག་ལྡོག་གི་གནས་ལ་གཟེབ་པ་ལྷུར་ལེན་པ་བག་ཡོད་ཀྱི་

ལེའུ། 189

མདོར་བསྟན་པ། 189

རྒྱས་པར་བཤད་པ། 190

བསྒྲུབ་བྱ་བསླབ་པ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་པ་བསམ་པ། 190

བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ། 191

སྦྱོར་བ་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ། 201

རྟེན་དལ་འབྱོར་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ། 204

དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའི་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ། 204

ངན་སོང་ལས་ཐར་དཀའ་བ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ། 210

དལ་འབྱོར་ཐོབ་དུས་དགེ་བ་ལ་འབད་དགོས་པ་བསྟན་པ། 212

སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ། 215

ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ། 216

ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ། 221

ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ། 229

ལེའུ་ལྔ་པ། ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་ཡང་བརྟག་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ། 239

བསླབ་པ་སྲུང་བའི་ཐབས་སུ་སེམས་སྲུང་བ། 239

མདོར་བསྟན།......239
རྒྱས་བཤད།......240
གནོད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་ཚུལ།......241
དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་ཚུལ།......246
ངེས་པར་སེམས་སྲུང་དགོས་པར་འདོམས་པ།......255
སེམས་སྲུང་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་ཤེས་བསྟན་པ།......259
མདོར་བསྟན།......259
རྒྱས་བཤད།......260
ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ།......260
དྲན་པ་བསྟན་ཐབས་དངོས་བསྟན་པ།......265
དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་སྦྱོང་གི་སྤྱོད་པར་བསླབ་ཚུལ།...269
ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པ།......269
དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པ།......290
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པ།......309
སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ།......323
སྒྲུབ་པ་ཕུན་ཚོགས་དངོས།......323
ལེའུའི་དོན་བསྡུ་བ།......332

ལེའུ་དྲུག་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོང་ཁྲོ་སྤོང་བྱེད་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་ལེའུ། 335

ཁོང་ཁྲོ་སྤོང་བའི་ཚུལ། 335

བཟོད་པ་སྒོམ་པ་དངོས། 343

བཟོད་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ། 343

བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ། 345

བདག་ལ་བརྙས་བཅོས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ། 375

བདག་གི་བཤེས་ལ་མི་འདོད་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ། 384

བདག་གི་དགྲ་ལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ། 392

དགྲ་བོ་ལ་མི་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ། 399

བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ། 402

སེམས་ཅན་ལ་གུས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ། 418

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བསམ་སྟེ་གུས་པར་བྱ་བ། 418

རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ཐབས་ལ་བསམ་སྟེ་གུས་པར་བྱ་བ། 424

ཕན་གནོད་ཀྱི་ཞིང་ལ་བསམ་སྟེ་གུས་པར་བྱ་བ། 431

ལེའུ་བདུན་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤེལ་བའི་གྲོགས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ། 437

བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མདོར་བསྟན། 437

བརྗོད་འགྲུས་ཇི་ལྟར་རྩོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། 438

བརྗོད་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། 438

བརྗོད་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པར། 439

ལེ་ལོ་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པ་ངོས་གཟུང་བ། 439

དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བཤད་པ། 440

མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ། 463

མདོར་བསྟན། 463

མོས་པའི་དཔུང་། 464

བརྟན་པའི་དཔུང་སྤྱིར་བསྟན་པ། 476

དེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 479

དགའ་བའི་དཔུང་། 490

དོར་བའི་དཔུང་། 493

སྟོབས་གཉིས་ལས་གཉེན་པོ་ལྷུར་ལེན་པའི་སྟོབས། 494

བདག་ཉིད་དབང་དུ་སྒྱུར་བའི་སྟོབས། 500

ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ། 503

མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། 503

བསམ་གཏན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 504
མདོར་བསྟན་པ། 504
རྒྱས་པར་བཤད་པ། 505
འཇིག་རྟེན་སྤྱོང་བའི་ཚུལ། 505
རྣམ་རྟོག་དོར་བའི་ཚུལ། 531
བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་དངོས། 563
མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། 564
ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་བཤད། 564
བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒོམ་པའི་ཚུལ། 565
བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒོམ་པའི་ཚུལ། 579

ལེའུ་དགུ་པ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ། 637
ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་མདོར་བསྟན། 637
དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 640
ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ། 640
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག 640
དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། 645

ཐེག་ཆེན་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ། 674
སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ། 691
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ། 691
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ། 708
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ། 737
དངོས་པོ་སྨྲ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་བསྟན་པ། 737
རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ། 740
ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་རིགས་པ། 762
འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ། 763
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས། 768
རང་དོན་དུ་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། 768
གཞན་དོན་དུ་སྙིང་རྗེ་རྩོལ་མེད་དུ་སྐྱེ་ཚུལ། 771

ལེའུ་བཅུ་པ། སྨིན་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བའི་ལེའུ། 783
བསྔོ་བ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། 783
བསྔོ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ། 784
གཞན་དོན་འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྔོ་བ། 784
དམན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ། 784

མཆོག་གི་དགོངས་པ་རྫོགས་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ། 823
རང་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྔོ་བ། 824
གཉིས་དོན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ། 828
རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་བཤད་པ། 830
བསྒྱུར་བ་མཐར་ཕྱིན་མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ། 831
འགྲེལ་པ་རྫོགས་པ་པོའི་མཛད་བྱང་སྨོས་པ། 832

༄༅། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །

(བར་བཅུག་ས་བཅད་རྩོམ་སྒྲིག་པས་བསྣན།)

སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་རྣམ་ཐར།

༄ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པ་པོ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་ཞེས་པ་ནི། ཐོག་མར་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་དུ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལེགས་པའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་མཚན་བཏགས། རིམ་གྱིས་སྐུ་སྐྱེད་བསྲིངས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ལས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞུས་ཏེ་སྔགས་པའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་གྲུབ་པ་ཐོབ། ནམ་ཞིག་ན་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་དུ་མངའ་གསོལ་རན་པ་ན། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྲིད་པོར་ཏེ་བྲོས་ནས་ཡུལ་

དབུས་སུ་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་དང་། མཁན་པོ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ན་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ་ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་བཏགས། དེ་ནས་བརྒྱུད་མར་ནང་དུ་ཐུགས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་

མ་གཡོས་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ལས་ཆོས་གསན་པ་དང་།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ཡང་བརྩམས་ཤིང་། ཕྱིའི་ལྟར་སྣང་དུ་བྷུ་སུ་ཀུ་ཡི་སྤྱོད་པ་སྟེ་བཟའ་བ་དང་། ཉལ་བ་དང་། འཆག་པ་ཁོ་ན་མཛད་པ་ན། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོས་བགྲོས་ཏེ་དུས་བཟང་གི་ཉིན་མོར་འཁོར་མང་པོ་འདུས་ནས་དེའི་དབུས་སུ་མདོ་འདོན་པའི་རེ་མོས་བསྐོས་པ་ན། ཁོང་གིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། སེང་གེས་སྐྱེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་ནས་བསླབ་བཏུས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། མདོ་བཏུས་ནི་བསྡུས་ཆེ་ཞིང་། ཚིག་བསྡུས་ལ་དོན་རྒྱས་པ་ཅན་སྤྱོད་འཇུག་ཐུགས་ནས་གསུངས་པར་མཛད་པ་ན། ལས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་འགའ་རེས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་ཞི་བ་ལྷ་ཁོང་གི་དབུའི་ཐད་ཀར་འོད་སྐོར་གྱི་ནང་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དངོས་སུ་བཞུགས་ཡོད་པ་མཐོང་བ་སོགས་བྱུང་ཞིང་། འཁོར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་ནས་ཉན་བཞིན་

པའི་གནས་སྐབས་ན།

“གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །བློ་ཡི་མདུན་ན་མི་

གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་

པ་རབ་ཏུ་ཞི། །”

ཞེས་གསུངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་གྱིས་གདན་གྱི་སྟེང་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཧེ་མཐོ་ཧེ་མཐོར་ཡར་གཤེགས་ཏེ་མཐར་ཞི་བ་ལྷ་ཤོང་གི་སྐུ་མི་སྣང་ཞིང་། གསུང་གིས་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱོད་འཇུག་གི་མཇུག་བསྡོ་བའི་ལེའུས་ཇོགས་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས་པར་མཛད།

དེའི་རྗེས་སུ་འཁོར་དེ་ན་གནས་པའི་པཎྜི་ཏ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་བསྡུ་བར་མཛད་པས། ཡུལ་དབུས་དང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ལ་ཟིན་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་ལེའུ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་པཎྜི་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ཐམ་[1]པ་དང་ལེའུ་དགུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་གཉིས་ཅུང་ཟད་མི་མཉམ་ཞིང་། ཞི་བ་ལྷ་གང་དུ་བཞུགས་ཡོད་མེད་བཙལ་བ་ན་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྒྱུད། མཆོད་རྟེན་དཔལ་ཡོན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ན་བཞུགས་ཡོད་པར་ཐོས། དེར་པཎྜི་ཏ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་

1 བོད་སྐད་ཐོག་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ ༨༡༩ དང་ཚིག་རྐང་གཅིག་མ་གཏོགས་མི་སྣང་།

གཉིས་མངགས་ནས་རབ་ན་ཞི་བ་ལྷ་ཤོང་ནཱ་ལེནྡྲ་ཡི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་ཚད་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་གི་སྐབས་སུ་བསླབ་བཏུས་དང་མདོ་བཏུས་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་བྱུང་བ་ལ། བསྟན་བཅོས་དེ་གཉིས་པོ་གང་ན་ཡོད་པ་བཀའ་འདྲི་ཡང་བསྐྱར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བཏང་གནང་མཛད་པས་ཤོང་དང་དངོས་སུ་མཇལ་ནས་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་ཚད་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་དང་ལེའུ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡིན་པ་དང་། བསླབ་བཏུས་དང་མདོ་བཏུས་གཉིས་པོ་ཤོང་བཞུགས་སའི་གཟིམ་ཤག་གི་ཀ་བ་དང་གདུང་མའི་བར་དུ་ཡི་གེ་ཤོག་དྲིལ་ཆུང་ཆུང་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཡང་གནང་སྟེ། ཤོང་ནཱ་ལེནྡྲ་ལ་གདན་དྲངས་མ་ཐུབ་ན་ཡང་། བསླབ་བཏུས་དང་མདོ་བཏུས་གཉིས་པཎྜི་ཏ་དེ་གཉིས་ལ་ལུང་དང་བཅས་པ་གནང་བར་མཛད། པཎྜི་ཏ་དེ་གཉིས་ཕྱིར་ལོག་ནས་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་ཚད་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་དང་ལེའུ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དང་། བསླབ་བཏུས་དང་མདོ་བཏུས་གཉིས་ལ་ལུང་རྒྱུན་དང་ཐོས་རྒྱུན་ཡོད་པ་ཡང་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

སྒྱུར་བྱེད་དམ་པའི་སྐད་ཀྱི་དོན།

དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། སྒྱུར་བྱེད་དམ་པའི་སྐད་ཀྱི་དོན་དང་། ཆོས་བྱེད་དམ་པའི་གཞུང་གི་དོན། སྒྱུར་བ་མཐར་ཕྱིན་མཇུག་གི་དོན་ནོ། །

མཚན་དོན།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་དོན་དང་། འགྱུར་ཕྱག་གོ །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། མཚན་བསྒྱུར་བ་དང་། མཚན་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མཚན་བསྒྱུར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་རྒྱ་སྐད་ལྟར་སྨོས་པ་དང་། བོད་སྐད་ལྟར་སྨོས་པ། སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་རྒྱ་སྐད་ལྟར་སྨོས་པ་ལ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཞེས་པའི་རྒྱ་གར་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས།

“མཉན་ཡོད་གནས་བཅས་ཙམ་པ་ཀ །ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་ཡངས་པ་ཅན། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་དྲུག་པོ་སྟེ། །འདི་དག་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་འདོད། །”

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྲུ་དྲུག་གནས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བོད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། སྐད་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་སྐད་རིགས་དུ་མ་ཡོད་ན་ཡང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ལྷའི་སྐད་དང་། ཡུལ་དབུས་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་

དང་། ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དང་། ཤ་ཟའམ་འདྲེའི་སྐད་བཅས་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ལྷའི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། བོ་དྷི་སཏྭ་ཙརྱ་ཨ་བ་ཏཱ་རཱ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་བོད་སྐད་དུ་སྒྲོས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གསུམ་པ་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་ན། བོ་དྷི་ནི་བྱང་ཆུབ། སཏྭ་ནི་སེམས་དཔའ། ཙརྱ་ནི་སྤྱོད་པ། ཨ་བ་ཏཱ་རཱ་ཞེས་པ་ནི་འཇུག་པའོ། །

གཉིས་པ་མཚན་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། མཚན་དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་པ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་བྱང་བས་ན་བྱང་། རྟོགས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ན་ཆུབ། འགྲོ་མང་གི་མཐའ་དང་། བསྐལ་པའི་ཡུན་ཚད། བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་གང་ལ་ཡང་སེམས་དཔའ་མི་ཞུམ་པས་ན་སེམས་དཔའ། འི་ཞེས་པ་ནི་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི། རང་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། གཞན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་སྟེ་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚན་དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དགོས་པ་དངོས་དང་། མཚན་བཏགས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་

མཚན་རྒྱ་སྐད་ལྟར་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱ་གར་ཆོས་ཁུངས་བཙུན་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཁུངས་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཏེ་འཆད་ཉན་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་། གཞན་ཡང་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ལྟའི་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་བྱིན་རླབས་འཇུག་པ། ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དྲིན་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད། གཉིས་པ་བོད་སྐད་ལྟར་དུ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། བོད་རང་གི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པའོ། །གསུམ་པ་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲ་སྒྱུར་ཕྲ་མོ་ཕྲན་ཚེགས་ཙམ་རེ་ལ་ཡང་མ་རྨོངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་མཚན་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ལ། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

“ཆོས་རྣམས་མིང་དུ་མ་བཏགས་ན། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྨོངས་པར་འགྱུར། །དེ་བས་ཀྲན་པོ་ཐབས་མཁས་པས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མིང་དུ་གདགས། །”

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་བཅོས་ལ་མཚན་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་དང་། འབྲིང་དང་། ཐ་མ་གསུམ་ལས། དབང་པོ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རགས་རིམ་ཙམ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་གིས་

སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་རྟོགས་པ་ངོས་ཟིན་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་དང་། དབང་པོ་ཐ་མས་གླེགས་བམ་མང་པོའི་ཁྲིད་ནས་བཅལ་སླ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའོ། །ཡང་མཚན་འདོགས་ཚུལ་ལའང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚན་འདོགས་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་མཚན་འདོགས་པ། རྩོམ་པ་པོ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚན་འདོགས་པ། ཞུ་བ་པོའི་སྒོ་ནས་མཚན་འདོགས་པ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མཚན་འདོགས་པ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚན་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། སྐབས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚན་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །

འགྱུར་ཕྱག

གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི།

ཐོན་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་བོད་དུ་སྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ན། ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་འདོད་ལྷ་ལ་ཕྱག་མི་འཚལ་ཞིང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ངོས་ཟིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྟེ། འདུལ་བ་དང་འདུལ་བའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དང་། མདོ་སྡེ་དང་མདོ་སྡེའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དང་། མངོན་པ་དང་མངོན་པའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་དགོས

པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་པས་བཀའ་ཡིས་བཅས་པ་དང་མཐུན་པར་ད་ལྟའི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ངོས་ཟིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། ལོ་ཙཱ་བས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་པའམ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་དུས་གསུམ་ན་གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་པས། ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་ལུས་གུས་པས་ཐལ་མོ་སྦྱར། ངག་གུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ། སེམས་གུས་པས་དད་པ་དང་བཅས་ཏེ་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ།

ཕྱག་འཚལ་བའི་དགོས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་སྒྱུར་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་སྒྱུར་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་སྐྱེས་བུ་དམ་པས་བསྒྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་དམ་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་ལ་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་དགོས་པ་སོགས་དགོས་པ་རྣམ་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བར་མཛད་པའོ། །

ཆོས་བྱེད་དམ་པའི་གཞུང་གི་དོན།

བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག

གཉིས་པ་ཆོས་བྱེད་དམ་པའི་གཞུང་གི་དོན་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དང་། བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་བཤད་པ་དང་། རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ཁེངས་པ་སྐྱུངས་པ་དང་། སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །

མཆོད་བརྗོད།

དང་པོ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི།

བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངའ་སྲས་བཅས་དང་། །
ཕྱག་འོས་ཀུན་ལའང་གུས་པར་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །

ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་གང་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་ནི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེ་གཤེགས་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པར་མཛད། དེའི་སྒྲ་དོན་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་སུ་ག་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལ། སུའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། ལེགས་

པ་དང་། མ་ལུས་པ་དང་། སླར་མི་ལྡོག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ག་ཧ་ཞེས་པ་ནི་གཟིགས་པའི་དོན་ཏེ་སྤང་བ་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ཤིང་ཆོས་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་ལེགས་པར་གཤེགས་པ་ཞེས། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྒྱན་གོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྤྲས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན། ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ཤིང་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པས་ན་མ་ལུས་པར་གཤེགས་པ་ཞེས། དཔེ་ནི་བུམ་པ་ཆུས་ལེགས་པར་བཀང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས། སློབ་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན།

ཡང་སྤོང་བ་དང་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་མངའ་བས་སླར་མི་ལྡོག་པར་གཤེགས་པ་ཞེས། དཔེ་སྐྱེས་བུ་འབྲུམ་བུའི་ནད་ལས་གྲོལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ནི་ཉན་རང་མི་སློབ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངའ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་གློ་བུར་འཕྲལ་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་

དག་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ནམ་འགོག་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དབྱིངས་དང་། སྙིང་པོ། ངོ་བོ་འདུ་འབྲལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ནི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའམ་ལམ་གྱི་བདེན་པ། དེའང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་གཉིས་པོ་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ནི་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེའང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཆོས་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དེ་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། སྲས་བཅས་ཞེས་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བསྟན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་ལ་སྐུའི་སྲས་དང་། གསུང་གི་སྲས་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྲས་གསུམ་ལས། གཙོ་བོར་ཐུགས་སྲས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛིན་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་འཛིན་པ། འཁོར་གདུལ་བྱའི་ལྷག་མ་སྐྱོང་བ་སྟེ་རྒྱུ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ནི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག ལུང་དང་རྟོགས་པས་བསྡུས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པ་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག རིག་པ་དང་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་ཕྱིར་མི་

ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གོ །

དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་མཐར་ཐུག་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ཏེ་རང་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའམ་འཐོབ་བྱ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་ཏེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དུ་གྱུར་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། རང་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་མཁན་སློབ་ཕ་མ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཕྱག་འཚལ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀུན་ལ་ཡང་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞི་བ་ལྷས་སྤྱོད་འཇུག་གི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པར་མཛད་པའི་སྔོན་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་དགོས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཞི་བ་ལྷ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཤིང་། དམ་པ་དེས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་འཆད་ཉན་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཐོག་མར་ཕྱག་འཚལ་བའམ་མཆོད་པ་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་ཚིག་གོ །

རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་ནི།

བདེ་གཤེགས་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་ལ་འཇུག་པ་ནི། །
ལུང་བཞིན་མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །༡

ཞེས་པ་ནི། དང་པོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ། དེ་ནས་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པར་བྱ་ཞེས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། སྡོམ་པ་ནི་ཉེས་སྤྱོད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་སྡོམ་ནས་འཇུག་ཏུ་མི་བཅུག་པའི་དོན། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྲུང་བར་དམ་བཅས་པའི་སྲུང་སེམས་དེ་ཉིད་ནི་སྡོམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། དབྱེ་ན། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པའམ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསླབ་བྱ་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའམ་ཞུགས་པ་དང་། ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཐབས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི། ལུང་བཞིན་ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷ་ཁོང་གིས་རང་དགར་རྩོམ་པའམ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས་བྱུང་བའི་ལུང་བཞིན་དུ་བཤད་པའམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཟིན་པ་སྟེ། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་མོས་པ། བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་དང་མཐུན་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཟིན་པ་ཡིན་པས། ཞི་བ་ལྷས་ཡང་བསྐྱར་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ནི། མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ལུང་གྲངས་མང་བ། མན་ངག་གཏིང་ཟབ་པ་ཡིན་པས་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་སླ་པོར་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས་ན། མི་གསལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁྲུགས་པ་གོ་རིམས་སུ་བསྡེབས་པ་དང་། འཐོར་བ་རྣམས་ཚུར་བསྡུས་ནས། མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐབས་འདིར་ཁོང་གིས་བརྗོད་པའམ་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་མཛད་པའོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི། རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། དེ་ཡང་།

“དམ་པས་ཁས་འཆེ་མང་པོ་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་དཀའ་
བས་ཁས་ཤིག་བླང་གྱུར་ན། །རྗོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ཇི་བཞིན་
དུ། །འཆི་ཡང་གཞན་དུ་འདོར་བར་མི་བགྱིད་དོ། །”

ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དམ་

བཅའ་བའི་ཞར་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡང་བསྟན་ཏེ། མདོར་ན་རྟོགས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ། བརྗོད་བྱ་མེད་པ་བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ། དགོས་པ་མེད་པ་མ་བག་མར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ། ཉིང་དགོས་མེད་པ་འཇོག་པོའི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ། འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཕྱུགས་བསད་ནས་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་དེ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ཟློག་ནས། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བཞི་པོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ།

བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ནི། བདེ་གཤེགས་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་ལ་ཞེས་པ། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། སྦྱོར་བ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཉན་བཤད་ཐོས་བསམ་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་ཇི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་ཉམས་ལེན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པའམ་མཁྱེན་པ་སྟེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའམ་ཉམས་ལེན་མཛད་པས་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་ན། ས་དང་པོ་ཆོས་ཉིད་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐར་ཐུག་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། མདོར་ན་བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངའ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པའི་བསྟན་དོན་དེ་མཐར་ཐུག་དོན་དུ་གཉེར་བྱའམ་བརྗོད་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ཉིང་དགོས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། དེ་དག་བརྗོད་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ། དགོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་དགོས་སམ་དགོས་པའི་དགོས་པ། དེ་དག་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་ནི་ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡང་ཞར་ལ་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁེངས་པ་སྐྱུང་བ།

གསུམ་པ་ཁེངས་པ་སྐྱུང་བ་ནི།

སྔོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་ཡང་འདིར་བརྗོད་མེད། །
སྡེབ་སྦྱོར་མཁས་པའང་བདག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །
དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་བསམ་པའང་བདག་ལ་མེད། །
རང་གི་ཡིད་ལ་སྒོམ་ཕྱིར་ངས་འདི་བརྩམས། །༣

ཞེས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་འཇུག་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ལ། སྔོན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས་མ་བྱུང་བའམ། བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་བྱ་ཁྱད་

པར་ཅན་སྐབས་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་མིན་ལ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལས་གཞན་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡང་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་སྡེབ་སྦྱོར་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ། སྙན་པོའི་སྒོ་ནས་སྤེལ་བར་མཛད་པ་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོས་མཛད་པའི་སྐྱེ་རབས་དཔག་བསམ་ཁྲི་ཤིང་ལྟ་བུའམ། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སྐྱེ་རབས་སོ་བཞི་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་སྙན་སྡེབ་སྦྱོར་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའམ་སྙན་པོ་དེ་འདྲ་ཡང་ཞི་བ་ལྷ་བདག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཁོང་གི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ལས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་འབྱུང་ཡོང་བསམ་པའི་བསམ་པ་དེ་འདྲའང་ཞི་བ་ལྷ་བདག་ལ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ།

བཞི་པ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི།

འོ་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཞི་བ་ལྷ་རང་གི་ཡིད་ལའམ་སེམས་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྒོམ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ངས་བསྟན་

བཙོས་འདི་ཉིད་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

དགེ་བ་སྒོམ་ཕྱིར་བདག་གི་དད་པའི་ཤུགས། །
འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་འཕེལ་འགྱུར་ལ། །
བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། །
ཅི་སྟེ་འདི་དག་མཐོང་ན་དོན་ཡོད་འགྱུར། །[༧]

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྒོམ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདི་བརྩམ་ན་ཞི་བ་ལྷ་བདག་གི་དད་པའི་ཤུགས་ཏེ་མཆོག་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འདོད་པའི་དད་པའི་ཤུགས་དེ་ཉིད། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྟེ་ཅི་རིགས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དུའང་འགྱུར་ལ། གཞན་གྱི་དོན་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་བ་ལྷ་བདག་དང་རྟོགས་པ་སྐལ་བ་མཉམ་པ། རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དག་མིག་གིས་མཐོང་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་རྟོགས་ངེས་ན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྣམས་དགོས་པ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས།

གཉིས་པ་བཅས་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ། མི་ཉམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་ལེའུ་གསུམ། དེ་ལྟར་སྤེལ་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བའི་ལེའུ་དང་བཅས་ཏེ་ལེའུ་བཅུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་བྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་ལས།

ལེའུ་དང་པོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་ལེའུ།

དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལེའུའི་གཞུང་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་བཤད་པ་དང་། ཕན་ཡོན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་ལ། ལུས་རྟེན་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་དང་། སེམས་རྟེན་སྐྱེ་བར་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

ལུས་རྟེན་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ།

དང་པོ་ནི།

དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྙེད་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །
སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །
གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པ་མ་སྒྲུབ་ན། །
ཕྱིས་འདི་ཡང་དག་འབྱོར་པར་ག་ལ་འགྱུར། །༤

ཞེས་པ་ནི། དལ་འབྱོར་ཞེས་པའི་དལ་བ་ནི་འགལ་རྐྱེན་མི་ཁོམས་པའི་གནས་

བརྒྱད་ལས་དལ་བས་ན་དལ། མཐུན་རྐྱེན་འབྱོར་པ་བཅུ་ཚང་བས་ན་ས་འབྱོར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན།

"དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ཀླ་ཀློ་ཚེ་རིང་ལྷ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པ། །ལྐུགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམས་བརྒྱད། །"

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམྱལ་བ་རྣམས་ནི་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་དང་། ཡི་དྭགས་རྣམས་ནི་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དུས་འདའ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་བླུན་རྨོངས་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱིས་གཡེང་བ་དང་། ཚེ་རིང་གི་ལྷ་རྣམས་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའམ་འདོད་ཡོན་གྱིས་གཡེང་བ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངང་དུ་གཡེང་བ་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མིར་མ་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀུང་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་མི་དལ་བའམ་མི་ཁོམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་མིར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་ལ་ཀླ་ཀློ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེས་པ་དེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་མི་ཤེས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱུད་ལོག་ལྟས་བསླད་པ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་སྔ་མའི་བསྟན་པ་ནུབ་ཟིན་པ། སངས་རྒྱས་རྗེས་མ་མ་བྱོན་པའི་བར་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་མེད་པ་དང་། ལྐུགས་པ་ཞེས་པ་

ངག་ལྐུགས་པ་དང་། སེམས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ལྐུགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མིར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་ཁོམས་པའམ་མི་དལ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་མི་ཁོམས་པའི་གནས་བརྒྱད་དམ་མི་དལ་བའི་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་ཐར་བས་ན་དལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

འབྱོར་པ་ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དེ་ཡང་རང་འབྱོར་ལྔ་དང་གཞན་འབྱོར་ལྔའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་མཐུན་རྐྱེན་རང་རྒྱུད་ནས་གཙོ་བོར་ཚང་དགོས་པའི་རང་འབྱོར་རྣམ་པ་ལྔ་ནི།

"མིར་གྱུར་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །"

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་མིའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པར་གྱུར་པས་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྱོར་པ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཚང་བས་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ། ཕ་བསད་པ། མ་བསད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ངན་པའི་མཐའ་མ་ལོག་པས་ན་རང་གི་སྐལ་བའི་འབྱོར་པ་དང་། ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པས་ན་ཡུལ་གྱི་འབྱོར་པ། དད་པ་བྱ་བའི་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་དང་བཅས་རང་རྒྱུད་དད་པའི་འབྱོར་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚང་ལ། ཡང་མཐུན་རྐྱེན་གཞན་རྒྱུད་ནས་གཙོ་བོར་ཚང་དགོས་པའི་གཞན་འབྱོར་རྣམ་པ་ལྔ་ནི།

"སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དེས་ཆོས་གསུངས། །བསྟན་པ་གནས་

དང་དེའི་རྗེས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྙིང་ནི་བརྩེ་བའོ། །”

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་དུས་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་དེས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་སོགས་ལ་ཡུལ་ལྷ་ནྡྲ་ཧ་སྟི་སོགས་སུ་ཆོས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་པར་མཛད་པས་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་ད་ལྟ་ནུབ་མ་ཟིན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གནས་ཡོད་པས་ན་བསྟན་པ་གནས་པའི་འབྱོར་པ་དང་། བསྟན་པ་གནས་ཡོད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཞུགས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འབྱོར་པ་དང་། བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་གཞན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལམ་སྟོན་མཁན་དེ་འདྲ་ནི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྦྱིན་བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་གཞན་ཕྱིར་སྙིང་ནི་བརྩེ་བ་ཞེས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གཞན་རྒྱུད་ནས་གཙོ་བོར་ཚང་དགོས་པའི་གཞན་འབྱོར་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་ཚང་། དེ་ལྟར་ན་འགལ་རྐྱེན་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ལས་ཀྱང་ཐར། མཐུན་རྐྱེན་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་འབྱོར་པ་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚང་བས་ན། དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ཚང་བ་དེ་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ།

འདི་ཉིད་ནི་རྒྱུ་དང་། དཔེ་དང་། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར

དཀའ་བ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ནི་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཆོས་ལྡན་མི་ལུས་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བ་རྙེད་པ་འདི་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན། སྐྱེས་བུ་ཞེས་པ་ནི་སྟོབས་དང་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དོན་དུ་ལུས་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཡིན་པས་ན། སྒྲུབ་ནུས་པའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ད་ལྟ་ཐོབ་པར་གྱུར་པའམ་རྙེད་པའི་སྐབས་འདི་ཉིད་ལ། གལ་ཏེ་བདག་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་ངེས་ཅན་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་གཤའམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། དེ་མ་སྒྲུབ་ནས་ཚེའི་མཐར་གཏུགས་ནས་ཤི་སོང་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ། དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་དེའི་སྐབས་ལ་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ལྡན་གྱི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། ད་ལྟའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་རྙེད་པའམ་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདི་ཉིད་ལ་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་ངེས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་གཤའམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ལུས་རྟེན་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

སེམས་རྟེན་སྐྱེ་བ་དཀའ་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་སྐྱེ་བར་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་མཚན་མོ་མུན་ནག་སྤྲིན་རུམ་ན། །
གློག་འགྱུ་སྐད་ཅིག་རབ་སྣང་སྟོན་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། །
འཇིག་རྟེན་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཐང་འགའ་འབྱུང་། །༥

ཞེས་པ་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། ཉི་མ་མེད་པའི་མཚན་མོ། ཟླ་བ་མེད་པའི་མུན་ནག སྐར་མ་མེད་པའི་སྤྲིན་རུམ་ན་གློག་འགྱུ་བྱུང་ན་དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་ཡུལ་རི་ར་བ། བྲག་ཁང་ཁྱིམ། སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་གསལ་ཙམ་དུ་རབ་ཏུ་སྣང་བ་བསྟན་པ་ལྟར་དུ། ད་ལྟ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་བདག་ཅག་གི་རྒྱུད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་མེད་པས་མཚན་མོ་ལྟ་བུ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་མེད་པས་མུན་ནག་འདྲ་བ། བྱང་སེམས་ཚོགས་སྦྱོར་བའི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་བློ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་མེད་པས་ན་སྤྲིན་རུམ་ལྟ་བུ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་མེད་པས་མཚན་མོ་ལྟ་བུ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་མེད་པས་མུན་ནག་ལྟ་བུ། ཉན་རང་གི་བློ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་མེད་པས་སྤྲིན་རུམ་ན་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་

སྐབས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུའམ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྒྱ་ལམ་ན་ཞིས་པ་བརྒྱ་ལ་ལན་གཅིག སྟོང་ལ་ལན་གཉིས་ཙམ་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བདག་ཅག་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཞིས་པ་སྐྱེ། སེམས་ཅན་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྨོན་སེམས་ཙམ་དང་འཇུག་སེམས་ཙམ་གྱི་བློ་དེའང་བསོད་ནམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཐང་འགའ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བར་དཀའ་བའམ་སེམས་རྟེན་སྐྱེ་བར་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཡིན་པས། དེའི་ཚུལ་ལ་བསམ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉུང་ཟད་རྙེད་པ་ཡིན་ན། ཡང་ནས་ཡང་དུ་དེ་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱ་དགོས་ཞིས་པའི་དོན། གཞུང་དེས་ལུས་རྟེན་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་དང་། སེམས་རྟེན་སྐྱེ་བར་དཀའ་བའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་བསྟན་ཟིན་ནོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དངོས་བསྟན་པ།

དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དངོས་བསྟན་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སྤྱིའི་ཕན་ཡོན་དང་། སྨོན་འཇུག་སོ་སོའི་ཕན་ཡོན། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའོ།།

སེམས་བསྐྱེད་སྤྱིའི་ཕན་ཡོན།

དང་པོ་ལ་ཡང་། དགེ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མིང་དོན་གནས་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཕན་ཡོན་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟས་དགེ་བ་ཉམ་ཆུང་ཉིད་ལ་བརྟག །
སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །
དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པ། །
དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར། །༦

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་རྒྱུ་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་ཞིང་སྟོབས་དམན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དུས་རྟག་ཏུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ཤུགས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྡིག་པ་དང་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྲུངས་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་དགོས་པ་ཡིན་ན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་དམ

པ་སྟེ་སེམས་ཅན་གཞན་དོན་དུ་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་འཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་བ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ཏེ་གཏན་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེའི་འཐད་པར།

བསྐལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །
ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཕན་པར་གཟིགས། །
འདི་ནི་ཚད་མེད་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །
བདེ་མཆོག་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད། །༧

ཅེས་པ་ནི། དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་ཏེ་མང་པོ་ལ་སྡིག་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་གང་དྲག་པའམ་གང་བཟང་བ་ལ་རབ་ཏུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒོམ་ཞིང་བརྟག་དཔྱད་མཛད་པ་ཡི་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དབང་པོའང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་སྨོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ནི་ཕན་པར་ཏེ་སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་ཞིན་ཏུ་བཟང་བ་དང་སྟོབས་ཆེ་བ་ཉིད་དུ་གཟིགས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཚད་མེད་ཅིང་གྲངས་མེད་པའི་སྐྱེ་བོའི་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་དེ་དུས་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་སྟེ་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་གཞོམ་འདོད་ཅིང་། །
སེམས་ཅན་མི་བདེ་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་། །
བདེ་མང་བརྒྱ་ཕྲག་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་རྟག་ཏུ་བཏང་མི་བྱ། །༨

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལྟར་དུ་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་རྒ་བ་ན་བ་འཆི་བ་དང་། ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་བླུན་རྨོངས་བཀོལ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་གཞོམ་པར་རམ་སྤོང་བར་འདོད་ཅིང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་དུ་ཕ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་མི་བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའམ་སྤོང་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་ལུས་རྟེན་ཐོག་ཏུ་ཚེ་རིང་བ་ནད་མེད་པ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ། དབང་ཐང་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་སོགས་བདེ་བ་མང་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ལ་བདག་རང་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྔོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ནི་དུས་རྟག

ཏུ་རང་གི་རྒྱུད་ནས་ཕར་གཏོང་བའམ་སྤང་བར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས། །

གཉིས་པ་མིང་དོན་གནས་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །
འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །
བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །
འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པའི་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །༩

ཞེས་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱའམ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་ལྟ་བུའི་སྨོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཙམ་དང་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱ་ཞེས་པའམ་འཇུག་ནུས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་འཇུག་སེམས་ཙམ་དང་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྨོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་གཉིས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའམ་ཉེད་པར་གྱུར་ན། དེ་ནས་དེའི་དུས་ཚོད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་དེ་སྔ་ཕན་ཆད་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལྕགས་སྒྲོག་དང་ཐག་སྒྲོག་ལྟ་བུས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དམ་པོར་བསྡམས་པར་གྱུར་པའི་ཉམ་ཐག་པའི་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་

པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་ཞེས་བྱ་བ་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་མིང་འཕོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། མིང་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་མ་ཟད་དོན་ཡང་གནས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན། སྟོང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། དེའི་ཡན་ལག་གི་དམན་ཆ་རྐང་པའི་མཐིལ་ལ་སྤྱི་བོའི་གཙུག་གི་ནོར་བུས་གཏུགས་ནས་ཕྱག་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།

"གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། །སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྐུ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །"

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ། དང་པོ་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་ཡི་དཔེའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ནི།

གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུར། །
མི་གཙང་ལུས་འདི་བླངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐུ། །
རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྒྱུར་བས་ན། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་ཟུངས། །༡༠

དེ་ཡང་དཔེ་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུར་ཞེས་པ་ནི། གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྕགས་གསེར་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་དངུལ་ཆུའི་རིགས་གསེར་དུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ཐ་མ་ཡིན་ན་སྲང་གང་གིས་ལྕགས་སྲང་གང་གསེར་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་ནུས་པ་དང་། འབྲིང་ཙམ་ཡིན་ན་སྲང་གང་གིས་ལྕགས་སྲང་བརྒྱ་ཙམ་གསེར་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་ནུས་པ་དང་། གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་མཆོག་ཡིན་ན་སྲང་གང་གིས་ལྕགས་སྲང་སྟོང་ཙམ་ཞིག་གསེར་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ལ། གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུའི་དཔེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། འདིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣབས་དང་མཆིལ་མ་དང་། བད་ཀན་དང་རྣག་དང་། ཁྲག་དང་ཞགས་དང་། ཆུ་སེར་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ལྕགས་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་བླངས་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཟིན་ན། མ་འོངས་པ་ན་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་བ་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་སྤྲས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། རིན་པོ་ཆེ་གསེར་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་རིན་ཐང་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ལྟ་བུར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་སྙོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་བླངས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་བརྟན་པོ་སྟེ་དམ་པོ་ཉིད་དུ་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་ཞི་བ་ལྷས་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་

བྱ་རྣམས་ལ་གདམས་པར་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་གཅིག་པུ་ཚད་མེད་བློས། །
ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟག་ན་རིན་ཆེ་བས། །
འགྲོ་བའི་གནས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་རྣམས། །
རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལེགས་བརྟན་པོར་ཟུངས། །༡༡

ཞེས་འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་གྲུ་གཟིངས་བསྐྱམས་ནས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་མཁན་གྱི་ཚོང་དཔོན་དེ་ལ་མིང་དུ་བཏགས། ད་ལྟ་འདི་སངས་རྒྱས་ལ་བཏགས་ཏེ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འཁྲིད་པར་མཛད་མཁན་གྱི་དེད་དཔོན་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གཅིག་པུས་ཚད་མེད་ཅིང་ཟབ་པའི་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པ་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་རིན་ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གཟིགས་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་འགྲོ་བའི་གནས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ནི་ཇི་

ལྟར་རང་གིས་ཁས་བླངས་ཏེ་དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོར་ཏེ་དམ་པོར་མ་འཚོར་བ་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པར་མཛད་དོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལྟོན་ཤིང་གི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།

དགེ་བ་གཞན་ཀུན་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི།།
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྗོན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་།།
འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །༧༣

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྗེས་མ་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ། ངག་གིས་ཁ་བཏོན་འདོན་པ། སྐོར་བ་བྱེད་པ། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་གཞན་ཀུན་ཐམས་ཅད་ནི། དཔེར་ན་ཆུ་ཤིང་ཞེས་པ་དེ་དུས་གཅིག་ལ་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ནི། གནས་སྐབས་ལྷ་མིའི་གནས་སུ་ཚེ་རིང་བ་ནད་མེད་པ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས། མཐར་ནམ་ཞིག་ན་དགེ་བ་རང་ཉིད་ཟད་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ནི་ལྗོན་ཤིང་བཟང་པོ་སྟེ་བྱང་སྲྲ་མི་སྣན་ན་ཡོད་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཤིང་ཡོངས་འདུ་ས་བརྙོལ་ལྟ་བུ། འཛམ་

བུ་གླིང་ན་ཡོད་པའི་ཤིང་འཛམ་བུ་པྲཀྵ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་འབྲས་བུ་ག་ཚད་སྨིན་ན་ཡང་རྫོགས་པ་མེད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ། དུས་རྟག་པར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་གནས་སྐབས་ལྷ་དང་མིའི་གནས་སུ་ཚེ་རིང་ནད་མེད་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ། དཔལ་འབྱོར་དང་དབང་ཐང་དང་། གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཇི་ཙམ་འབྱིན་ན་ཡང་། དགེ་བ་རང་ཉིད་མི་ཟད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ན་ཡང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་དང་། ནམ་མཁའ་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་བའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །

བཞི་པ་སྐྱེལ་མ་དཔའ་བོའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།

སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །
དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །
གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ། །
དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །༡༧

ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་ཕ་མའམ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའི་སྲོག་གཅོད་པའམ། གཞན་གྱི་རྒྱ་ནོར་འཕྲོག་པའམ་བརྐུས་པ། ལོག་གཡེམ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་སྡེ་ངན་

སོང་གི་གནས་སོགས་སུ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་སྨིན་ངེས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་འདྲའི་སྡིག་པའམ་ཉེས་པ་ཞིག་བྱས་ན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། དཔེར་ན་དགྲ་རྐུན་དང་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་འཚེ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ལ་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་ན། སྐྱེས་བུ་དཔའ་བོ་གོ་མཚོན་ལག་ཆ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོང་ན། གཅན་གཟན་དང་དགྲ་རྐུན་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ངེས་ཅན་ནམ་སྤྱོང་བར་ངེས་པའི་ལས་ངན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཡུད་ཙམ་གྱི་སྐེ་དུས་ཚོད་ཐུང་ངུའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་ཆུང་ངུ་ཙམ་མྱོང་ནས་སྡིག་པ་དེ་དག་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ལ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་དགའ་བ། དེ་ལ་བག་ཡོད་པ་ཅན་ཐར་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་བརྟེན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ་འོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ལྔ་པ་དུས་མཐའི་མེའི་དཔེས་མ་ངེས་པའི་སྡིག་པ་དྲུང་ནས་འབྱིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྡིག་ཆེན་རྣམས། །
སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྲེག་པར་བྱེད། །

ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་སྔོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེས་ནི་དཔེར་

ན་བསྐལ་པ་འཛིག་པའི་དུས་ཀྱི་མེས་འོག་གཞི་རླུང་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གྲམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡན་ཆད་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་གནས་མན་ཆད་བྱ་སྒྲོ་མེ་ལ་སྲེག་པའམ་རྩྭ་སྦུར་མེས་འཚིག་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་བ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་མི་ལུས་པ་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སྡིག་པ་ཆེན་པོ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་ཀུ་མ་བརྐུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ངན་སོང་དུ་སྐྱོང་བ་ཙུང་ཟད་མ་ངེས་པའི་ལས་ངན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་སྲེག་པར་བྱེད་པའམ་རྩ་བ་དྲུང་ནས་འབྱིན་ཏེ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྐྱོང་མི་དགོས་པར་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གང་ཟག་སུ་ཡིན་ན་ཡང་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས།།

དྲུག་པ་འདིར་མ་བཤད་པ་གཞུང་གཞན་དུ་ཞལ་འཕངས་པ་ནི།

དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག །

བྱམས་མགོན་བློ་དང་ལྡན་པས་ནོར་བཟང་བཤད། །༡༩

ཅེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པའང་ཚད་མེད་ཅིང་གྲངས་མེད་པ་དག་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་མཁས་པ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོང་དཔོན་ནོར་བཟང་གི་བུ་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལ་བཤད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཚོང་དཔོན་ནོར་བཟང་གི་བུ་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་ཞེས་

བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་དུ་མ་བཙལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་དག་ལ་སློབ་པར་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་ན། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་མཇལ་ནས། དེའི་དྲུང་དུ་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བསླབ་པར་བྱ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས།

> "རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཞིང་ས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པའི་ས་གཞི་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སྲུང་བར་མཛད་པའི་ཕ་ལྟ་བུའོ། །"

ཞེས་སོགས་དཔེའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་མཛད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

སྨོན་འཇུག་སོ་སོའི་ཕན་ཡོན།

གཉིས་པ་སྨོན་འཇུག་སོ་སོའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། །
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །
བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །༧༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕན་ཡོན་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་དབྱེ་སྒོའི་རྣམ་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དང་། རྣམ་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་མདོར་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེའི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་བདག་གིས་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་སེམས་སམ། དེའི་རྒྱུ་ལམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་ནུས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཏེ། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་བའི་ལྷུགས་ཀྱུས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའམ་སྡོམ་པས་མ་ཟིན་པའི་སྨོན་སེམས་ཙམ་ཞེས་པ་དང་། འཇུག་སེམས་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཉིས། སེམས་དེ་ཉིད་དམ་བཅའི་ལྷུགས་ཀྱུས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཟིན་པའམ་རྟེན་གྱི་དྲུང་ནས་དང་། མཁན་སློབ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བླངས་ཏེ་དམ་བཅས་

པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་བའམ། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་སོགས་སམ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་ནི། སྨོན་པ་མི་ཉམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་དང་། འཇུག་པ་མི་ཉམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

དེ་ལྟར་ན་སྨོན་སེམས་ཙམ་དང་། སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྨོན་པ་མི་ཉམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་ཞེས་པ་དང་། འཇུག་སེམས་ཙམ་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་མི་ཉམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱང་གི་གོ་འཕང་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལམ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་བྱང་སེམས་ཚོགས་སྦྱོར་ན་གནས་པའི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པ་དང་། ས་ཐོབ་ཀྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའམ་མ་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ས་ཐོབ་ཀྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའམ་བསྡུས་པར་གྱུར་པའི་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་

བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་བ་གང་ཞིག འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམ་བཅའ་བ་ནི་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་བ་གང་ཞིག དེའི་རྒྱུ་ལམ་ལ་དམ་བཅའ་བ་ནི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ།

འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །
བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །
བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །༡༦

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུའམ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཙམ་དང་། དེས་ལམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་ནས་འགྲོ་བ་ཡི་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཤེས་པ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མཁས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་

བུ་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་ནི། གཙོ་བོ་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱང་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་རྒྱུ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བསྟན་པར་མཛད།

བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་ལས་ནི། །
འཁོར་ཚེ་འབྲས་བུ་ཆེ་འབྱུང་ཡང་། །
ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ། །
བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན། །༡༧

ཞེས་པ་ནི། ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡང་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་སྨོན་ནས་དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའམ་དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་སྨོན་སེམས་ཙམ་དེ་ཉིད་ལའང་། སྲིད་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཚེ་ནའང་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྲངས་མང་པོར་འབྱུང་བ་སྟེ།

སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།

“དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་བ། དཔེ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་བྱང་

ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་རྣམས་
ཀྱིས་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འབད་པའམ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ན་
ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གསེར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་བ།”

ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ན་ཡང་། ཇི་ལྟར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་བཞིན་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའམ་དངོས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་དམ་བཅའ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་སྤོང་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་རྩ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནི་བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་མ་ཆད་པའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ནི་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །
མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་དགྲོལ་བའི་ཕྱིར། །
མི་ལྡོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །
སེམས་དེ་ཡང་དག་བླངས་གྱུར་པ། །༡༨
དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །
བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །

རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །
ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །༡༩

ཞེས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དམིགས་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་ལམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་པ་སྟེ་ཁས་བླངས་ནས་དམ་བཅས་པས་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བླངས་ཏེ་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་དེ་རྣམས་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་དགྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབད་པར་བྱ་བའི་ལམ་དེ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡི་སེམས་ཏེ་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པར་བྱས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པ་བླངས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་རྟེན་གྱི་དྲུང་ནས་བླང་ན་ཡང་རུང་། མཁན་སློབ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲུང་ནས་བླངས་ན་ཡང་རུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཟིན་པར་གྱུར་པའམ་སྡོམ་པ་ཐོབ་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཚན་མོར་གཉིད་ལོག་གམ། ཉིན་མོར་ཅུང་ཟད་བག་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཤུགས་དེ་ཉིད་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག་སྟེ་གྲངས་མེད་པ་ཞིག གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་ན་ནམ་མཁའ་གང་བར་གྱུར་པ་ལྟ་བུའམ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཞིག་རབ་

ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

དེས་ན་མདོ་ལས།

"བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་
གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་
བས་ཀྱང་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །"

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ནི་འཐད་པ་དང་བཅས་པར། །
ལག་བཟང་གིས་ནི་ཞུས་པ་ལས། །
དམན་མོས་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས། །༢༠

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་། རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ནི་ཞེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ནི། འཐད་པ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པའམ་རིགས་པ་དང་བཅས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞོན་ནུ་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དེ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཡར་ཁ་དྲང་བའམ་དགྲི་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་

ཕྱིར་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་སོ་ཞེས། གཙོ་བོར་ལུང་གི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ།

གཉིས་པ་ནི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀླད་ནད་ཙམ། །
བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་བསམས་ན་ཡང་། །
ཕན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། །
བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྡན་འགྱུར་ན། །༢༡

ཞེས་པ་ནི། མཛའ་བོའི་བུ་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་ན། སྔོན་དེང་དཔོན་མཛའ་བོའི་བུ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ལ། དེའི་ཕ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བགྲོད་ནས་ནོར་བུ་སོགས་ལེན་ཏེ་གཞན་ཚོང་ཕྱུག་གསར་པ་རྣམས་འགོ་འདོམས་བྱེད་མཁན་གྱི་དེད་དཔོན་ནམ་ཚོང་དཔོན་ཞིག་ཡིན་པ། དེ་ནམ་ཞིག་ན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བགྲོད་པའི་སྐབས་ན་རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་བོ་དེ་ཞིག་ནས་སྲོག་ལ་ཉེས་སྐྱོན་བྱུང་སྟེ་སླར་འཁོར་མ་ནུས་པའི་རྐྱེན་བྱུང་བ་ལ། དེའི་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆུང་ངུའི་གནས་སྐབས་ན་མ་ཡིས་བུ་མོ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ཏེ། ཕའི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་ན་སྔོན་མ་ལྟར་དུ་ཡང་ཚེ་མཐར་མི་ཕྱིན་པའི་སྲི་ངན་པའམ་ཉམས་ཉེས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་བ་ལ་བསམས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་བྱས་ནས། བུ་མོས་མ་ལ་ངའི་ཕའི་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའི་གནས་སྐབས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ནི་སློས་ཚོང་གི་

རིགས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དེ་སྤོས་ཚོང་དུ་བཙུག་པ་ན། དེ་ཡང་གཎྜ་པ་ན་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་སྤོས་བཙོང་པའི་ཁེ་སྐྱིད་ཀྱང་བྱུང་། དེ་ཉིད་མ་ལ་དྲིན་ལན་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཀུར་སྟི་ཡང་ཞུས། ཡང་སྤོས་ཚོང་མཁན་རིགས་གཞན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁྱོད་ནི་གྲོང་གི་ནང་དུ་ཚོང་རྒྱག་མཁན་གྱི་རིགས་ཡིན་པས་འདིར་མ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ། གཞན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་སོང་ནས་ཚོང་བྱེད་པ་ལ་ཡང་གཎྜ་པ་ན་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་ལ་རིམ་བཞིན་སོང་སྟེ་ཚོང་བྱས་པ་ལ་གཎྜ་པ་ན་དྲུག་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་རྣམས་ཁེ་སྐྱིད་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མ་ལ་བཀུར་སྟིའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཞབས་འདེགས་ཞུས།

མཐར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕའི་རིགས་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ནོར་བུ་ལེན་དུ་བགྲོད་པའི་རིགས་ཡིན་པས་འདི་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དམན་པ་བྱེད་པ་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། མོས་ཕའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་བའམ་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྩད་ཆོད་ནས། རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ནོར་བུ་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་བགྲོད་པའི་གྲུ་སྦྲིག་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན། མ་ཡིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསོལ་བཏབ་སྟེ་བཀག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཁ་ལ་མ་ཉན་པ་དང་། མཐར་མའི་མགོ་ལ་རྐང་པས་རྡོག་བསྣུན་ནས་མོ་གྲུ་གཟིངས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བགྲོད་པའི་སྐབས་ན་གྲུ་དེ་ཆུའི་ནང་དུ་འཛིག་ཅིང་འཁོར་ནས་མོ་རང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤིང་ལེབ་དུམ་བུ་

གཅིག་ལག་པ་ལ་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་གྱི་རྒྱ་ཁུག་ཅིག་ལ་སླེབས་སོང་བ་དང་། གནས་དེ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོན་རང་གི་མ་ལ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ཆོས་འདི་ལ་སྨྱོང་བར་གྱུར་པ་ལ། གྲོང་ཁྱེར་སྐྱོས་སྦྱིན་ཞེས་པ་དང་། སྐག་སྐྱོས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཚངས་པའི་བླ་མ་ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལོ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་དང་། བཞི་བརྒྱ་དང་། དྲུག་བརྒྱ་དང་། ལོ་གྲངས་བརྒྱད་བརྒྱའི་བར་དུ་ལྷའི་བུ་མོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་། བཞི་བརྒྱ་དང་། དྲུག་བརྒྱ་དང་། བརྒྱད་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ཏེ་འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཐར་ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བའི་ནང་དུ་སླེབས་ནས།

དེ་ན་སེམས་ཅན་ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་པ་ཁག་ཅིག་གི་མགོ་ལ་ལྕགས་སྲེག་པའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བཞིན་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་ན། ང་རང་ཡང་སྔོན་མ་ལ་མ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་མགོ་ལ་རྡོག་ཐོ་བརྡུང་པའི་ལས་ངན་དེ་སྨིན་རན་པ་འདུག །དེ་ང་རང་ལ་སྨིན་ན་ཡང་དེས་གཞན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་འདི་དག་རྣམས་ཀྱི་མགོ་ལ་ལྕགས་སྲེགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བས་གླད་པ་ན་བར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་ང་རང་གཅིག་པོས་མྱོང་བའི་གོ་ཆོད་ནས་ཆབ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་བསམས་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མི་རང་གི་མགོ་ལ་ལྕགས་སྲེགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བབས་ཏེ་འཁོར་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཚེའི་དུས་བྱས་ནས་དེ་

མ་ཐག་ཏུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་གནས་སུ་སྐྱེས་སོང་བ་ནི། མདོ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོན་པའི་སྐྱེས་རབས་ཡིན་ལ། མཛའ་བོའི་བུ་མོས་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཀླད་པ་ན་བའི་ནད་ཙམ་བསལ་ལོ་སྙམ་པའམ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཕན་འདོགས་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མོ་རང་གི་མ་ལ་མགོ་བོར་རྡོག་ཐོ་བསྣུན་པའི་ལས་ངན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྒྲིབ་པ་བྱང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཚེའི་དུས་བྱས་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་འདྲའི་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན།

སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །
དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །
རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །
བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། །༢༢

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་བཟང་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་མི་བདེ་བའམ་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེ་གྲངས་མེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་སྐྱེ་ཕན་སེམས་ཀྱིས་མེད་པར་བྱེད་པ་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ

མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་དེ་ལྟའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་ཚད་མེད་པ་གྲངས་བཟུང་དུ་མེད་པ་ཞིག་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་ལྟ་སློས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས།

ཕ་འམ་ཡང་ན་མ་ཡང་རུང་། །
སུ་ལ་འདི་འདྲའི་ཕན་སེམས་ཡོད། །
ལྷ་དང་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱང་རུང་། །
ཚངས་པ་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་དམ། །༢༧

ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བ་དང་སྙིང་ཉེ་བའི་ཕ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། མ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ་ཕ་མ་དང་སྤུན་སྲིང་རང་ལ་སྙིང་ཉེ་བའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་སུ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་འདྲ་བའི་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་འདོད་པའམ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཕན་པའི་བསམ་པའམ་སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད། རང་གི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའམ་འགོ་བའི་ལྷ་དང་། བདེན་ཚིག་སྨྲ་བའི་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱང་རུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མེད་པའི་བློ་སྦྱངས་པའི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཡོད་དམ་ཞེས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བློ་ཡུལ་

དུ་ཡང་དྲན་མ་ནུས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྔོན།།
རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས།།
རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མ་རྨིས་ན།།
གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྐྱེ།།༢༤

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་རང་གི་ཕ་མ་དང་ལྷ་དང་དྲང་སྲོང་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་དེ་སྔ་ཕན་ཆད་རང་རང་སོ་སོའི་རང་དོན་དུ་ཡང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་འདི་འདྲ་བའི་སེམས་བཟང་པོ་འདི་ནི་ཉིན་མོར་དྲན་མ་མྱོང་བ་མ་ཟད་མཚན་མོ་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་རྨིས་མ་མྱོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དེ་འདྲའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དེ་ག་ལ་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་བར་མ་ནུས་པ་དང་།

གཞན་དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་།།
མི་འབྱུང་སེམས་ཅན་དོན་སེམས་གང་།།
སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཁྱད་པར་འདི།།
སྔ་ན་མེད་པའི་རྨད་ཅིག་འཁྲུངས། །༢༥

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་རང་གི་ཕ་མའམ་ལྷ་དང་དྲང་སྲོང་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ། རང་གི་རྒྱུད་ན་ད་ལྟ་རྗེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་པ་སྟེ་བསམ་པ་བཟང་པོ་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི། དེ་སྔོན་ང་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ན་གཏན་ནས་བསམ་པ་བཟང་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྐྱེས་མ་མྱོང་བ་ཞིག་ད་ལྟ་གློ་བུར་གྱིས་ལྷ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁྲུངས་པ་དེ། སྔ་ན་མེད་པའི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཤིག་འཁྲུངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ང་ཚོའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཉལ་ཉིལ་སྦྱངས་པའི་མི་གཙང་བའི་ཁྲོད་དུ་ལྷའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ཤིང་ཡོངས་འདུ་ས་བརྗོལ་ཞེས་བྱ་བའམ། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་ན་ཡོད་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གློ་བུར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ཀུན་གྱིས་ངོ་མཚར་དུ་བརྩི་བ་ལྟར། རང་ཅག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་། ཕྲག་དོག འཁྲུན་སེམས། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ལྷོན་ལྷིན་ནམ་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའི་གཞིབ་ཏུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་ལྟ་བུའམ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཁྲུངས་པ་ལ་

བསམས་ནས་དགའ་བ་སྒོམ་པའོ། །

འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དགའ་བའི་རྒྱུ། །

སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་རྩིར་གྱུར་པ། །

རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །

དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གཞལ་གྱིས་ལང་། །༢༨

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ནི་འགྲོ་བ་མཆོག་དམན་བར་མ་ཀུན་གྱི་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའམ་དགའ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་རྒ་བ་ན་བ་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བར་གྱུར་པ། ནད་ རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པས་མནར་བར་གྱུར་པ། ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་ བླུན་རྨོངས་བཀོལ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པས་ཉམས་ང་བར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྨན་གྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྩིར་གྱུར་པ་བདུད་རྩི་འཆི་གསོས་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འདིའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཚད་འདི་ཙམ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ཚད་བཟུང་དགོས་ན་ཇི་ལྟར་ན་བློས་གཞལ་གྱིས་ལང་སྟེ་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་ཞེས་ཚད་བཟུང་མི་ནུས་པའི་དོན་ནོ། །

ཕན་པར་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །

སངས་རྒྱས་མཆོད་ལས་ཁྱད་འཕགས་ན། །

སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

བདེ་དོན་བརྩོན་པ་སློས་ཅི་དགོས། །༡༧

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོའམ། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། དེའི་དགེ་བ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

དེ་ཡང་ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས།

"བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བལྟམས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པའི་རྣམ་པ་དཔག་མེད་ཇི་སྙེད་པས། །སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ལ་ཉིན་རེར་རྟག་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གྲངས་དང་ཆར་མི་ཕོད། །"

ཅེས་དེ་འདྲའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གསུངས་ན། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་སྟེ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བརྩོན་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ལ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཚད་མེད་པ་གྲངས་མེད་པ་ཡོད་པ་ནི་ལྟ་སློས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག

བསྡུལ་རང་རང་གིས་ཕར་བསལ་བའམ་སྤོང་བ་དང་། རང་རང་ལ་དགོས་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་རང་རང་གིས་སྒྲུབ་ན་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་གྲོགས་དན་བྱ་ཅི་ཞིག་དགོས་སྙམ་དུ་སེམས་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

སྡུག་བསྔལ་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །
སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱུག
བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས། །
རང་གི་བདེ་བ་དགྲ་ལྟར་འཇོམས། །༢༨

ཞེས་པ་ནི། འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཞེ་འདོད་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་གྱུར་ཏེ། རང་རང་སོ་སོའི་བསམ་པ་ལ་ང་རང་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདོར་བའམ་སྤང་བར་བྱ་བསམ་པའི་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་པའམ་དེ་འདྲ་འདོད་པའི་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་སྲོག་བཅད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། རྫུན་དང་། ཕྲ་མ་དང་། ཚིག་རྩུབ་དང་། ངག་འཁྱལ་དང་། བརྣབ་སེམས་དང་། གནོད་སེམས་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དེ་རྣམས་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་སྤོང་མ་ཤེས་ནས་དེ་རྣམས་རང་གིས་ལག་

ལེན་བསྟར་ཞིང་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་ཞིག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པའི་གཏི་མུག་མ་རིག་པས་རང་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱུའམ་རྐྱེན་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤོང་བ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མ་ཤེས་ནས་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དེ་དག་ནི་དགྲ་བོ་ལྟར་དུ་ཕར་འཛེམས་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རང་སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་དེ་དང་། སྒྲིར་བ་ལག་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་ནོར་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་རང་རང་གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དང་། རང་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་དེ་རང་རང་གིས་སྤོང་མི་ནུས་པར་གསུངས།

གང་ཞིག་བདེ་བས་ཕོངས་པ་དང་། །
སྡུག་བསྔལ་མང་ལྡན་དེ་དག་ལ། །
བདེ་བ་ཀུན་གྱིས་ཚིམ་པ་དང་། །
སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། །༣༩
གཏི་མུག་ཀྱང་ནི་སེལ་བྱེད་པ། །

དེ་དང་དགེ་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད། །
དེ་འདྲའི་བཤེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། །
བསོད་ནམས་དེ་འདྲའང་ག་ལ་ཡོད། །༣༠

ཅེས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་མ་ཐོབ་ནས་བདེ་བས་ཞིན་ཏུ་ཕོངས་ཤིང་དབུལ་བར་གྱུར་པ་དང་། སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་རྣམས་ལ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བདེ་བས་ཕོངས་པ་དེ་དག་ལ་བདེ་བ་ཀུན་གྱིས་ཚིམ་པར་མཛད་པ་དང་། ཐུགས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་གཅོད་པར་ཡང་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུ་མི་ཤེས་པའི་གཏི་མུག་མ་རིག་པའི་མུན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་སེལ་བར་བྱེད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དང་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་བདེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་མཛའ་བཤེས་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད་དེ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་

དང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་དང་། གཉི་སྨུག་མ་རིག་པའི་སྨུན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་བའང་གཞན་དག་སུ་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན།

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི།

ཕན་བཏགས་ལན་ལྡོན་གང་ཡིན་པ། །
དེ་ཡང་རེ་ཞིག་བསྔགས་འོས་ན། །
མ་བཅོལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྨོས་ཅི་དགོས། །༣༡

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་བུས་བསྟོད་པ་དང་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ག་ལ་འོས་སྙམ་ན། དེ་ལ་བསྟོད་པའམ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པར་འོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་མི་འགའ་རེས་རང་ཉིད་ཉམས་ང་བའམ་ཕོངས་ཤིང་དབུལ་བར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ལ། གཞན་ཟས་གོས་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུའམ། ལུས་ཀྱི་ནད་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་བྱེད་ཅིང་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་བྱེད་པ་ལྟ་བུས་ཕན་བཏགས་པ་དེ། རྗེས་སུ་དེ་ལ་

རང་གིས་དྲིན་ལན་འཇལ་ནུས་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་ན། འདིས་ང་ལ་སྔོན་མ་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་དང་དྲིན་བཟང་པོ་འདི་འདྲའི་སྒོ་ནས་བསྐྱངས་པར་བྱས་བྱུང་སྙམ་པ་དེ་དྲན་ནས། ཕོ་ལ་དྲིན་ལན་ལ་དྲིན་དུ་གཟོ་བའམ་འཇལ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་མི་བཟང་ངན་ཤེས་པ། གནད་ཤེས་པ། ཡ་རབས་ཀྱི་རིགས་རེད་ཟེར་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྔགས་པའམ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་རང་རང་ཉིད་ལ་ཉམ་ང་བའམ་རྒུད་པ་དང་ཕོངས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕན་བཏགས་རོགས་ཀྱིས། སྐྱབས་མཛད་རོགས་ཀྱིས། མགོན་བྱེད་རོགས་ཀྱིས་ཟེར་ནས་ཕར་མ་བཙོལ་བའམ་མ་ཞུས་བཞིན་དུ། ཚུར་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ལ་བསྟོད་པ་དང་བསྔགས་པ་བརྗོད་པར་འོས་པ་དེ་ནི་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་སྨོས་མ་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

འགྲོ་བ་ཉུང་ཟད་ནར་མའི་ཟས་སྦྱོར་བ། །
སྐད་ཅིག་ཟས་ཙམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། །
བརྙས་བཅས་ཉིན་ཕྱེད་འགྲང་པར་བྱེད་པ་ཡང་། །
དགེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེས་བོས་བཀུར། །༡༢

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། དམན་པའི་འགྲོ་བ་ཉུང་ཟད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། འགྲོ་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་ལྔ་དང་བཅུ་དང་བཅོ་ལྔ་། ཉི་ཤུ། བརྒྱ། སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཚད་

དང་གྲངས་ཡོད་པ་ཉུང་ཟད་ཉུང་ཉུང་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ། སྦྱིན་བདག་འགའ་རེས་དུས་ནར་མའི་ཟས་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དུའམ། ཡང་ན་ཚེས་པ་བཅུ་བཅུའམ་བཅོ་ལྔ་བཅོ་ལྔའམ། ཟླ་བ་རེ་རེ་ལྟ་བུའམ། ལོ་རེ་རེའི་ལོ་གསར་གྱི་སྐབས་ལྟ་བུ་ལ་ཟས་སྦྱིན་ནས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་། དུས་ཚོད་ཀྱང་ཐུང་ཐུང་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་ཞིག་ལ། དངོས་པོ་ཡང་དམན་པ་ཁ་ལ་བཟའ་རྒྱུའི་ཟས་ཙམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་ཚུལ་ཡང་བརླས་བཅོས་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཁོ་རང་སྦྱིན་བདག་གཏོང་བ་པོ་ཡིན་སྙམ་ནས་ང་རྒྱལ་དང་སྤྱོབས་པ་དང་ཆེ་འཁྲིང་དང་བཅས། སྦྱིན་ཡུལ་གྱི་སློང་མོ་བ་སྤྲང་པོ་མུ་ཏོ་བ་དེ་རྣམས་ལ་བརླས་བཅོས་དང་ཁྱད་གསོད་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་འདོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤུ་ཏྲོ་ཟ་མ་ཐེངས་རེ་ཙམ་བྱིན་ན་ཉིན་མ་ཕྱེད་ཀ་ལ་ལྟོ་འགྲང་ནས་ཟས་གཞན་ཚོལ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ། དེ་འདྲའི་སྦྱིན་བདག་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོད་ན། སྦྱིན་བདག་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་མི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ད་ལྟ་ཡང་སྦྱིན་པ་གཏོང་། སྔོན་མ་ཡང་སྦྱིན་པ་བཏང་། མི་བཟང་པོ། བསོད་ནམས་ཅན། ཕྱུག་པོ། འཁོར་ལྡན་དགེ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱེས་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀུར་སྟི་དང་རིམ་གྲོ་དང་བསྟུགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་འདྲ་གཅིག་ཡིན་ན།

སེམས་ཅན་གྲངས་མཐའ་ཡས་ལ་དུས་རིང་དུ། །
བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བདེ་བ་བླ་ན་མེད། །

ཡིད་ལ་བསམ་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་བྱེད་པ། །
རྟག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལྟ་ཞིག་སྨོས་ཅི་དགོས། །༡༡

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ཡིན་པས་དེས་ན་སེམས་ཅན་ལྔ་དང་བཅུ། བཅོ་ལྔ། བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱ་སོགས་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པ། གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་གྲངས་མེད་པ་བརྩི་མི་ཐུབ་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལྟ་བུ་ཐུང་ངུ་མ་ཡིན་པར་དུས་རིང་དུ་སྟེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དུ་མའི་བར་དུ། དེ་ཡང་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་། ཟས་ལྟོ་འགྲང་བ་ཙམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པ། གོང་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྦྱིན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བརྙས་བཅོས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོ་སོའི་བསམ་པ་གང་དང་རེ་བ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དེ་ཡིད་ལ་བསམ་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། དེ་ཡང་དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྐྱབས་དང་བྱམས་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་བསྔགས་པར་འོས་པ་ནི་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་

ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་སྨོས་མ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས།

གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྲས་སྦྱིན་བདག་ལ། །
གལ་ཏེ་ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ། །
ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པར་ནི། །
དམྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །༡༩

ཞེས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་བརྙས་བཅོས་དང་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་བྱ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་སྟེ། གང་ཟག་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཟས་གོས་གནས་མལ་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པའམ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྒོ་ནས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ངན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་ལ། གལ་ཏེ་དེས་ངན་པའི་སེམས་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་བའམ་བརྙས་བཅོས་ཀྱི་བློ་ལྟ་བུ་དང་། དད་པ་ལོག་པ་ལྟ་བུ། སྐུར་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་ངན་པའི་སེམས་ཤིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ངན་སེམས་དེ་དུས་ཚོད་སྐད་ཅིག་མ་ག་ཚོད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེའི་གྲངས་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་བསྐལ་པ་རེ་རེའི་བར་དུ་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་

པོས་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའང་རྣམ་པར་ངེས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས།

"སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། འཇམ་དཔལ་ཞེས་འཇམ་དབྱངས་ལ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་དང་བརྙས་བཅོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་མའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པར་བདག་རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་དམྱལ་བ་ན་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་དགོས་པའམ་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱའོ། །"

ཞེས་གསུངས། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁོང་ཁྲོའམ་བརྙས་བཅོས་ཀྱི་བསམ་བློ་ངན་པ་སྐྱེ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

འོན་ཏེ་གང་ཞིག་ཡིད་རབ་དང་བྱེད་ན། །
དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་བས་ལྷག་པར་འཕེལ། །

ཞེས་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཡང་གང་ཟག་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། བསམ་པ་བཟང་པོ་དད་པ་ཅན་གང་ཞིག་གིས་རང་གི་ཡིད་དམ་སེམས་རབ་ཏུ་དང་བའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་དང་ཞལ་རས་ལ་མིག་གིས་ཡག་པོ་མཇལ་བ་ཙམ་མམ་བལྟ་བ་ཙམ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེའི་བསོད་ནམས་

དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ནི། སྔོན་མ་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་དོ་གལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། །
སྡིག་པ་མི་འབྱུང་དགེ་བ་ངང་གིས་འཕེལ། །༣༥

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ལ་འགྲོ་བ་མང་པོའི་མཐའ་འཁྱམས་བསྐལ་པ་མང་པོའི་ཡུན་ཚད་ལ་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ། དབུ་དང་ཡན་ལག བུ་དང་ཆུང་མ། འཁོར་དང་རྒྱལ་སྲིད་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་སྒོ་ནས་དོ་གལ་ཆེན་པོ་སྟེ་དཀའ་ངལ་ལམ་འོ་བརྒྱལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་དཔའ་ཞུམ་པ་དང་སྐྱོ་ལུག་པའམ། ཡིད་བསུན་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་སྡིག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། སེམས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ངང་གི་སྒོ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ལྷག་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་ལ་མེ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་རླུང་གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་མེ་འབར་བའི་གྲོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དཔེ་དེ་དང་

ཆོས་མཚུངས་ཞེས་གསུངས།

གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། །
སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། །
གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་འབྲེལ་བ། །
བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །༡༦

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་མཆོག་དམན་བར་མ་ཕོ་མོ་རྒན་གཞོན་གང་དང་གང་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པ་སུ་འདྲ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་སྟེ་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དེ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡི་སྐུ་ལ་སྟེ་ཡན་ལག་གི་ཤིན་ཏུ་དམན་ཤོས་རྐང་པའི་མཐིལ་ལ་ཞི་བ་ལྷ་ཕོང་གི་སྤྱི་བོའི་གཙུག་གིས་མཆོད་དེ་བསྟོད་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་ཞེས་སྐུ་ལ་རྡུང་བརྡེག་བཏང་བ་དང་། སྐུ་སྲོག་འཕྲོག་པ། དམའ་འབེབས་དང་གཤེ་གཤེ་བཏང་བ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པ་གང་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གནོད་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་བདེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བདེ་བའི་གནས་སུ་བཀོད་པའི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དེས་གནས་སྐབས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ལ་དམྱལ་བ་ཚ་གྲང་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་། མཐའ་མ་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་ན་ཁོ་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྗེས་ཟིན་པའམ་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་སྟེ།

བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་སྔོན་གྱི་སྐྱེས་རབས་སུ། རྫོན་པའི་ཚ་བྱེད་ཅན་རྒྱལ་པོ་རྟོད་ཆུང་དཔོན་གཡོག་ལྔས་དྲང་སྲོང་བཟོད་པར་སྨྲ་བ་ལ་དབྱུ་དང་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བཅད་ནས་སྐྲ་སྲོག་ལ་གནོད་འཚེ་བྱས་པ་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་དྲང་སྲོང་གི་ཐུགས་རྗེས་བཟུང་སྟེ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། ཡུལ་ཝཱ་རཱ་ཎ་སིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མར་བསྐོར་བའི་གདུལ་ཞིང་། ཀུན་ཤེས་ཀཽཎྜི་ན་ཡ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་དེ་རྒྱལ་པོ་རྟོད་ཆུང་དཔོན་གཡོག་ལྔ་པོའི་སྐྱེ་མཐའ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་དང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་ཕྱག་འཚལ་

ཞིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་གནང་བར་མཛད་པའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལེའུའི་གཞུང་སོང་ནས།

གཉིས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཞེས་པ་སྟེ།

"སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པས་བྱང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པས་ཆུབ་པ་ཉིད། །"

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱང་བས་ན་བྱང་། རྟོགས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཤོང་དུ་ཆུབ་པས་ནས་ཆུབ། འགྲོ་མང་གི་མཐའ་བསྐལ་པའི་ཡུན་ཚད་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་གང་ལ་ཡང་སེམས་དཔའ་མི་ཞུམ་པས་ན་སེམས་དཔའ། དེའི་སྤྱོད་པ་རང་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག གཞན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལྟ་བུའམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟེ་བསླབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སོགས་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལས་ལེའུ་བཅུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའམ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོ་ཡིན་ནོ།། ༎

ལེའུ་གཉིས་པ།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ།

གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལེའུའི་གཞུང་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སེར་སྣའི་གཉེན་པོ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་དང་། ལོག་པར་སྨིན་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་བཞི་ལས།

སེར་སྣའི་གཉེན་པོ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག

དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་སྒྲིབ་དེ་ཉིད་གཞོམ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ།

དང་པོ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག་ལ། དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་བའི་མཆོད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱི་

མཆོད་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ། བསྟོད་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་ལྔ་ལས།

དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ།

དང་པོ་དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་ནི།

རིན་ཆེན་སེམས་དེ་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་དམ་པའི་ཆོས། །
དཀོན་མཆོག་དྲི་མ་མེད་དང་སངས་རྒྱས་སྲས། །
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་མཆོད། །༡

ཅེས་པ་ནི། གང་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡུལ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་པ་དང་། དགོས་ཆེད་གང་གི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་དང་བྲལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྨོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བཟུང་བར་བྱ་བའམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡུལ་དམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་གྱིས་བསྡུས་པའམ་ལུང་དང་རྟོགས་པས་བསྡུས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དྲི་མ་མེད་པ་སྡེ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཏེ། མདོར་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་

མཚོ་ལྷ་བུ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ཞེས། གང་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་མཆོད་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཚུལ་ནི་ལེགས་པར་མཆོད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡུལ་དམ་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སེམས་དམ་པ་སྟེ་སེམས་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། འབུལ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དམ་པ་སྟེ་སྡིག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་དངོས་རྫས་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་གྱ་ནོམ་པ། སྤུས་གཙང་བ་དང་། བསྐྱར་ལེགས་པ་དང་། ངོ་བོ་བཟང་བ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སེར་སྣ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་མཆོད་དོ། དེས་དང་པོར་བདག་པོས་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་མཆོད་རྫས་མེ་ཏོག་དང་བདུག་སྤོས། མར་མེ། དྲི་ཆབ། ཞལ་ཟས། རོལ་མོ་ལ་སོགས་པས་མཚོན་པའི་དངོས་པོ་བཟང་པོ་གྱ་ནོམ་པ་དྲི་མ་མེད་པ་གང་དང་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ཡིན།

གཉིས་པ། བདག་པོས་མ་བཟུང་བ་སྟེ་རང་གིས་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་འབུལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།

མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་། །

སྨན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། །

འཇིག་རྟེན་རིན་ཆེན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་། །
ཆུ་གཙང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་ཡོད་དང་། །[ཀ]
རིན་ཆེན་རི་བོ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །
ནགས་ཚལ་ས་ཕྱོགས་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་དང་། །
ལྗོན་ཤིང་མེ་ཏོག་རྒྱན་སྤྲས་སྤུད་པ་དང་། །
ཤིང་གང་འབྲས་བཟང་ཡལ་ག་དུད་པ་དང་། །[ཁ]
ལྷ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དྲི་དང་ནི། །
སྤོས་དང་དཔག་བསམ་ཤིང་དང་རིན་ཆེན་ཤིང་། །
མ་རྨོས་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཏོག་རྣམ་པ་དང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཨུཏྤལ་དང་གུར་གུམ། པདྨ་དང་ཀུ་མུ་ད་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏོག་དང་། སྟར་ཀ་དང་ཁམ་བུ། རྒུན་འབྲུམ་དང་སེ་འབྲུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་རིགས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་། ཨ་རུ་ར་དང་བ་རུ་ར། སྐྱུ་རུ་ར་དང་ན་གི་ལ་སོགས་པ་སྨན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གསེར་དང་དངུལ། མུ་ཏིག་དང་བཻཌཱུརྻ། མེ་ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་། ཆུ་གཙང་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟེ།

“བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་དང་འཇམ། །འཐུང་ན་ལྟོ་ལ་མི་གནོད་པ། །མགྲིན་པ་ལ་ཡང་དེས་མི་གནོད། །དང་བའི་ཆུ་

ནི་དྲི་མ་མེད། །”

ཅེས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་ཞེས་བྱ་བ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལྟ་བུ། ཤར་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། ལྷོ་བཻཌཱུརྱ་ལས་གྲུབ་པ། ནུབ་པདྨ་རཱ་ག་ལས་གྲུབ་པ། བྱང་གསེར་ལས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ། གཞན་ཡང་གསེར་གྱི་རི་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བདུན་ལྟ་བུ་རིན་ཆེན་གྱི་རི་བོ་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ནགས་ཚལ་ས་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། ཤིང་ལྗོན་པ་བཟང་པོ་ཡལ་ག་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་ཤིང་། མེ་ཏོག་ཁ་འབུས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཡལ་ག་ཐུར་དུ་དུད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུས་སྤུད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་ཤིང་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཤིན་ཏུ་མངར་བ་དང་སྐྱུར་བ་དང་། རོ་བྲོ་བ་མཆོག་ཏུ་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་སྨིན་ནས་ཡལ་ག་ཐུར་དུ་དུད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་བཅས་ཏེ་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་སོགས་པའི་མིའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་བཟང་པོ་དེ་རྣམས་དང་།

དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལྷའི་ཡུལ་ན་ཡང་བདུད་རྩིའི་མཚོ་ལྟར་དུ་འཁྱིལ་བ། ཀླུའི་ཡུལ་ན་ནོར་བུ་རྫ་ལྟར་དུ་སྤུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ན་དྲི་བཟང་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། སྤོས་ཀྱི་དུད་སྤྲིན་འཛལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྷན་

སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། བློས་དཔག་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་ལ་སོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་གནས་ན་ཤིང་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་ལྗོན་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། ཐོང་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་རྨོས་བཞིན་དུ་རང་དགར་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཏོག་གི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་བཟའ་བཅའ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྒྱུ་བཅའ་ཡི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་དང་།

གཞན་ཡང་མཆོད་པར་འོས་པའི་རྒྱན་རྣམས་དང་། །༤
མཚོ་དང་རྫིང་བུ་པདྨས་བརྒྱན་པ་དག །
ངང་པ་ཤིན་ཏུ་སྐད་སྙན་ཡིད་འོང་ལྡན། །
ནམ་མཁའ་རབ་འབྱམས་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ། །
ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀུན། །༥
བློ་ཡིས་བླངས་ནས་ཐུབ་པ་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག །
སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་འབུལ་ན། །

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་མཆོད་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་རྣམས་ལས་གཞན་ཡང་ཡུལ་དམ་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པར་འོས་པའི་དངོས་པོའི་བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའམ་རྒྱན་གྱི་བཀོད་པ་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པ་དེ་རྣམས་དང་། གཏིང་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་མཚོ་དང་། རྫིང་བུ་སྙེ་མདོར་ན་འཛམ་བུ་གླིང་གི་བྱང་དུ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པའི་བསྙེ་གནས་མཚོ་མ་དྲོས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྫིང་བུ་དལ་གྱིས་འབབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་མེ་ཏོག་པདྨ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལས་བྱ་ངང་པ་སྒྲོག་ན་ཤིན་ཏུ་སྙད་སྙན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྡན་པ། དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་ཆུ་བོ་མཚོ་དང་རྫིང་བུ་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རིགས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་རབ་འབྱམས་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ་ན་ཡང་། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་མཆོད་པ་འབུལ་བ་པོ་གང་ཟག་བདག་གིས་བློ་ཡིས་བཟུང་སྟེ་བླངས་པར་བྱས་ནས་ནི། ယུལ་དམ་པ་སྒོ་གསུམ་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ཐུབ་པས་ཐུབ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། དེའི་ཐུགས་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་གི་རྒྱུད་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དངོས་པོའི་འཛིན་པ་དང་ཆགས་ཞེན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབུལ་བ་ལགས་ན།

ཡོན་གནས་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། །

བདག་ལ་བརྩེར་དགོངས་བདག་གི་འདི་དག་བཞེས། །༦

ཞེས་པ་ནི། ཡོན་གནས་དམ་པ་སྣེ་མཆོད་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་མང་ཉུང་ཆེས་ཕྲ་བཟང་ངན་གང་དང་གང་ཕུལ་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་སྐེར་བའམ་སྐྱོལ་བ་གནང་བའི་ཡོན་གནས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའམ་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་དགོངས་ཤིང་། བདག་གི་དངོས་སུ་འབྱོར་བ་དང་། བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དང་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་རྫས་ཀྱི་རིགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་འབུལ་བ་བཞིན་དུ་བཞེས་ཤིག སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་སྒྲིབ་གཉིས་བྱང་སྟེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་ཟིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དངོས་སུ་མཆོད་པ་བདག་གིར་བཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མེད་ན་ཡང་། མཆོད་པ་འབུལ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་བདག་རང་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དགོངས་ནས། བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ན་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཆོད་རྫས་ཀྱི་དངོས་པ་འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྡན་བཀྲེན་ཆེན་ཏེ། །
མཆོད་པའི་ནོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་མཆིས། །

དེས་ན་གཞན་དོན་དགོངས་པའི་མགོན་གྱིས་འདི། །
བདག་གི་དོན་སླད་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་བཞེས་ཤིག །༧

ཅེས་པ་ནི། བདག་རང་ཉིད་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྣམས་སུ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ད་ལྟ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བཀྲེན་ཆེན་པོ་སྟེ་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས། དེས་ན་མཆོད་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ནོར་སྤྱར་གོང་དུ་ཕུལ་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འབུལ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བདག་ལ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་པའོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་ཟིན་ནས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་པའི་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གིས་ཕུལ་བའི་མཆོད་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སེར་སྣའི་སྒྲིབ་པ་བྱང་བའི་དོན་གྱི་སླད་ཉིད་དུ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་མཐུ་ཡི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཞེས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་རྣམས་ནི་མཆོད་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བདག་པོས་བཟུང་བ་དང་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ཕུལ་ནས།

གསུམ་པ་ལུས་འབུལ་བའི་མཆོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ།

རྒྱལ་དང་དེའི་སྲས་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ནི། །
བདག་གི་ལུས་ཀུན་གཏན་དུ་དབུལ་བར་བགྱི། །
སེམས་དཔའ་མཆོག་རྣམས་བདག་ནི་ཡོངས་བཞེས་ཤིག །
གུས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འབངས་སུ་མཆི་བར་བགྱི། །༨

ཞེས་པ་ནི། བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་བ་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། དེའི་ཐུགས་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་པོ་གང་ཟག་བདག་རང་གིས་ནི་བདག་ལ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་ལུས་འདི་དང་། མ་འོངས་པ་ན་ལུས་རྟེན་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བླང་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་གཏན་དུ་ཡར་དབུལ་བར་བགྱི། དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཕོ་ན་ལ་དགོངས་པའི་སེམས་དཔའ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་གི་ལུས་འདི་ཉིད་དང་། མ་འོངས་པ་ན་ཇི་སྙེད་ཅིག་བླང་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་དང་བཅས་པ་འདི་དག་ནི་ཡོངས་སུ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བཞེས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའམ་བཞེས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཐུགས་རྗེས་བཞེས་པར་མཛད་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ན། དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒོ་གསུམ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་ཡུལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་འབངས་སུའམ་ཞབས་འབྲིང་གི་ཚུལ་དུ་བདག་རང་ཉིད་མཆི་

བར་འགྱུར་བའམ་འབྱུལ་བར་བགྱི་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན།

བདག་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ན། །
སྲིད་ན་མི་འཇིགས་སེམས་ཅན་ཕན་པར་བགྱིད། །
སྔོན་གྱི་སྡིག་ལས་ཡང་དག་འདའ་བགྱིད་ཅིང་། །
སྡིག་པ་གཞན་ཡང་སླན་ཆད་མི་བགྱིད་དོ། །༩

ཞེས་པ་ནི། འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་ལྟ་བུ་བདག་རང་ཉིད་ནི་ཡུལ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཟིན་པས་ན། ད་ནི་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ན་སྐྱེ་ རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ལ་ཡང་མི་འཇིགས་ཤིང་། ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་མི་བཞིན་དུ་འཇིགས་པ་དང་དོགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་ཕན་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་བགྱིད་པ་ལགས་སོ། །དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཡོངས་སུ་ཐུགས་རྗེས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མཛད་ན། བདག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཚེ་རབས་སྔ་མ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བསགས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ངན་པ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་བགྱིད་ཅིང་སྔེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཤགས་ནས་གཙང་མ་ཉིད་དུ་བྱས་པས་མ་ཟད། ད་ཕྱིན་ཆད་

ནས་བཟུང་སྟེ་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་གཞན་ཡང་འཆི་བ་སྲོག་ལ་བབས་ན་ཡང་སླན་ཆད་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱེ་བྲག་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་དང་། བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་འབུལ་བའི་མཆོད་པ་དང་བཅས་བཤད་པའོ། །

ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པ།

གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པ་ལའང་། ཁྲུས་དང་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁྲུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི།

ཁྲུས་ཀྱི་ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པ། །
ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་གསལ་ཞིང་འཚེར་བ་ལྟར། །
རིན་ཆེན་འབར་བའི་ཀ་བ་ཡིད་འོང་ལྡན། །
མུ་ཏིག་འོད་ཆགས་བླ་རེ་བྲེས་པ་དེར། །༧༠

ཞེས་པ་ནི། མཆོད་པ་འབུལ་བ་པོ་གང་ཟག་རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ་བར་བྱ་བའི་ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ། དེ་ཡང་ཙནྡན་དང་ག་བུར། གུར་གུམ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་ཤིན་ཏུ་ཞིམ་པ་དང་། རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་འོག་གི་ས་གཞི་

ཡང་གསལ་ཞིང་འོད་འཚེར་བ་ཅན། བསྐོར་ཞིང་སོད་སྒོམ་པ་སྟེ་མཐོ་དམའ་སོགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ལ། གྲུ་བཞིར་གནས་པའི་ཕྱོགས་བཞིར་གསེར་ལ་སོགསས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་འོད་འབར་བའི་ཀ་བ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་གྱེན་དུ་བཏེགས་པའི་ཁར། གསེར་གྱི་གདུང་མ་བཞི་འཕོར་ཡུག་ཏུ་བྲིས་པའི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོག་བཀབ་པའི་ཕྱིའི་ལྷུམ་སྣེ་ཐམས་ཅད་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་འཆང་བ། དབུས་ཀྱི་རྒྱ་མཐོངས་ཀྱི་གྲུ་བཞི་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་ཐུང་ཐུང་རྣམ་པ་བཞིས་གྱེན་དུ་བཏེགས་པའི་ཁར། གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་ཏོག་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། ཀ་བ་བཞིའི་སྟོད་ནས་ཕན་ཚུན་སྦྲེལ་བར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་སྒྲོག་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ། ཀ་བ་དེ་དག་གི་སྨད་ནས་འདོམ་པ་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་དུ་སླེབས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲུས་ཀྱི་འབོར་ཞེས་པ་སྟེ། ཆུ་ཡར་སྐྱོར་བར་བྱེད་པའི་ར་བ་སོར་ཡུག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ། ནང་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མཉམ་ཞིང་། ཕྱི་ནས་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་པ་ལ། བང་རིམ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་མེ་ཏོག་དང་བདུག་སྤོས། མར་མེ། དྲི་ཆབ། ཞལ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བཤམས་ཡོད་པ། ཁྲུས་ཁང་གི་འོག་གཞིར་བུ་གའམ་ཁང་བུ་ཆུང་ཆུང་གྲངས་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེབ་བུས་བཀག་ཡོད་པ། ཁྲུས་ཁང་གི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་མང་པོ་བཤམས་ཡོད་པ། གསེར་གྱི་

གདུང་མ་བཞི་ཕོར་ཡུག་ཏུ་བྲེས་པའི་ནང་ཕོལ་དུ་སྦུ་རིག་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་འོད་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། སྐུད་པ་ལ་བསྟར་ལ་བརྒྱུས་པའི་བླ་རེ་བྲེས་པར་གྱུར་པ། ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ནང་དུ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་དེ་ཡི་སྲས་རྣམས་ལ། །
རིན་ཆེན་བུམ་པ་མང་པོ་སྤོས་ཀྱི་ཆུ། །
ཡིད་འོང་ལེགས་པར་བཀང་བ་གླུ་དང་ནི། །
རོལ་མོར་བཅས་པ་དུ་མས་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ། །༡༡

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་མཆོད་པ་འབུལ་བ་པོ་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་ཁ་དོག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་སྤྲོས་ཏེ། འོད་ཟེར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། དེའི་ཐུགས་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཁྲུས་ཁང་གི་ནང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། ག་ལེར་ན་བཟའ་སྐུ་ཆས་རྙིང་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཚུར་ཞུས། སྐུ་ལུས་ལ་རས་སྲ་མོ་སྐུ་ཤ་མི་སྒྲིབ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དཀར་པོ་དེ་འདྲ་རེ་ཡར་གསོལ་ལ། ཕྱི་ཡི་ཁྲུས་ཀྱི་འཁོ་རའི་བང་རིམ་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མེ་ཏོག་མ། གདུག་སྤོས་མ། མར་མེ་མ། དྲི་ཆབ་མ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་མ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དང་བཻཌཱུརྻ་ལ་སོགས་པའི་བུམ་པ་མང་པོ་ཨ་ག་ར་དང་ག་བུར་གུར་

གྱུམ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་ཀྱི་ཆུ་དྲི་ཞིམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བས་ལེགས་པར་བཀང་བ་དེ་རྣམས་སྣན་པའི་གླུ་དབྱངས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང༌། རོལ་མོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒྲ་དང་བཅས་པ་དུ་མས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ལུས་ལ་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ་བའི་གནས་སྐབས་ན།

ཁྲུས་ ཆུ་ ཐམས་ ཅད་ ཁྲུས་ ཀྱི་ འབོ་ རའི་ ནང་ དུ་ འཁྱིལ་ བ་ དེ་ཉིད། སྐུ་ཁྲུས་གསོལ་ཟིན་པ་དང་མཉམ་དུ་འོག་གཞིའི་ཁུང་བུ་བུ་ག་ཆུང་ཆུང་དེ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་བྱེར་གྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའ་ནས་མར་ཆར་དྲག་པོ་བབས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁྲུས་ཁང་གི་འོག་ཏུ་འཁོད་པའི་སྤྱི་བོ་ནས་མར་བབས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བཀྲུས་ཤིང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་གཙོམ་པ་དང༌། ན་བཟའ་སྐུ་ཆས་རྙིང་པ་དེ་རྣམས་དང་ཁྲུས་རས་དང་སྐུ་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དམར་པོའི་རྣམ་པར་ཞུ་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིན་མཚམས་ནས་མར་ཐིམ་པར་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། དུས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་སོང་སྙམ་དུ་མོས་པར་བྱ། དེའི་རྗེས་སུ།

དེ་དག་སྐུ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གོས། །
གཙང་ལ་དྲི་རབ་བསྒོས་པས་སྐུ་ཕྱི་འོ། །

ཞེས་པ་ནི། སྐུ་ཁྲུས་གསོལ་ཟིན་པར་གྱུར་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་ལུས་ལ། རིན་ཐང་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་གོས་གསར་པ་ཡང་བ། དྲི་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གཙང་ལ། ཙནྡན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་ཡིས་རབ་ཏུ་བསྒོས་པར་གྱུར་པས། སྐུ་ལུས་ལ་ཆུའི་བཤླན་གཞིར་གྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཆགས་ཡོད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱིས་པའི་རྣམ་པ་བྱས་ཏེ་སྐུ་ཕྱིའོ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཁྲུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཕུལ་བས་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་མོས་པར་བྱ།

གཉིས་པ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོད་པ་གཞན་འབུལ་བ་ནི།

དེ་ནས་དེ་ལ་ཁ་དོག་ལེགས་བསྒྱུར་བའི། །
ན་བཟའ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་དམ་པ་འབུལ། །༧༢
གོས་བཟང་སྲབ་ལ་འཇམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །
རྒྱན་མཆོག་བརྒྱ་ཕྲག་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །
འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་དང་འཇམ་དབྱངས་དང་། །
འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལའང་བརྒྱན་པར་བགྱི། །༧༣

ཞེས་པ་ནི། སྐུ་ཁྲུས་གསོལ་ཟིན་པའི་རྗེས་དེ་ནས། ཡུལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ། སྤྲུལ་སྐུ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཅན་དུ་བཞུགས་པ་དེ་དག་ལ། ཁ་དོག་ལེགས་པར་བསྒྱུར་བའི་སྔོན་པོ་སྔོ་སྐྱ་དང་། དམར་པོ་དམར་སྐྱ། སེར་པོ་སེར་སྐྱ་སྟེ། ཉུང་བའི་ཚོན་གསུམ་གྱིས་ཁ་དོག་ལེགས་པར་བསྒྱུར་བའི་ན་བཟའ་ལ། ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་དང་། ཆོས་གོས་བླ་གོས་དང་། ཆོས་གོས་མཐང་གོས་དང་། གདིང་བ་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ན་བཟའ་སྐུ་ཆས། ཙནྡན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་ཞིམ་པོའི་ངད་དང་ལྡན་པའི་དམ་པའམ་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབུལ་བ་ན། བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་བཟང་པོ་འཐོབ་པར་ཤོག་སྙམ་དུ་སྨོན། ཡང་གོས་བཟང་སྲབ་ལ་ཞེས་ལྷའི་གོས་པན་ཙ་ལི་ཀ་དང་། ལྭ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོ་སྲབ་ལ་རེག་བྱ་འཇམ་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཁ་དོག་ལ་ཡང་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། གསེར་དང་དངུལ་དང་། མུ་ཏིག བཻཌཱུརྱ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆོག་སྟེ་དབུ་རྒྱན། སྙན་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། ཕྱག་གདུབ་དང་ཞབས་གདུབ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གྲངས་མང་པོ་བཀྲ་ཕྲག་དེ་དང་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོ་ལོངས་སྐུ་ཆས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའམ། ཁྲིམ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་སྟེ། དབུ་སྐྲ་རིང་ཞིང་རྒྱན་འཆང་བ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ལྟ་བུ་དང་། འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། རྗེ་བཙུན་

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སྙིང་རྗེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། ལ་སོགས་པ་སྙིང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང་། སའི་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་ལུས་ལ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྒྱན་པར་བགྱི། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་མཆོག་ཕུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ན་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སྨོན་པ་དང་། ཡང་དྲིའི་བྱུགས་པ་ཕུལ་བ་ནི།

སྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་དྲི་ངད་ལྡང་བ་ཡི། །
དྲི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་དབང་ཀུན་གྱི་སྐུ། །
གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར། །
འོད་ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་བྱུག་པར་བགྱི། །༡༩

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་གི་གླིང་བཞི་དང་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད། དབུས་སུ་རིའི་རྒྱལ་པོའི་རི་རབ། དེ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དང་། འདོད་ལྷ་དང་།

“ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། །སྟོང་ནི་སྤྱི་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད། །”

ཅེས་མཛོད་ལས་བསྟན་པ་ལྟར། མདོར་ན་གླིང་བཞིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ནས་གཉིས་སུ་བགྲང་པར་བྱེད་པའི་སྟོང་གི་གྲངས་ཚང་བར་གྱུར་པ་

ལ་སྟོང་དང་པོ་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་།དེ་གཅིག་ནས་གཉིས་སུ་བགྲང་བར་བྱེད་པས་སྟོང་གི་གྲངས་ཚང་བ་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་པ་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་དེ་གཅིག་ནས་གཉིས་སུ་བགྲང་པར་བྱེད་པས་སྟོང་གི་གྲངས་ཚང་བར་གྱུར་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་མངོན་པ་ལས་གསུངས་པ། སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཉིད་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ། གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ། ཉི་མ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ། ཟླ་བ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཚུན་ཆོད་དུ་ཀུན་ཏུ་དྲི་བཟང་པོས་ངད་པ། ཤིན་ཏུ་ལྷང་བའམ་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས་ཙཎྜན་དང་ཨ་ག་རུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དྲི་བཟང་གི་ཆུའི་བྲུགས་པ་དེ་དག་གིས། སྒོ་གསུམ་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ཐུབ་པའི་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའམ་མཆོག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་གྱི་སྐུ་ལུས་ལ། གསེར་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བཙོ་མ་སྟེ། འདུལ་སྤྱོད་ལན་བཅུ་དྲུག་རེ་ཙམ་བྱས་པའི་གསེར་དེ་ཉིད་བྱི་དོར་བྱས་པ་དཔེ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དུ། རང་ངོ་ན་འོད་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ངོ་ན་འོད་འབར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྲུག་པར་བགྱི་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་ལུས་ལ་དྲི་བཟང་གི་ཆུ་ཡི་བྲུག་པ་བ་

གླང་གི་ཀོ་བའི་སྲབ་མཐུག་ཙམ་གྱིས་ བྱུག་པར་བགྱི། དེ་ལྟར་དུ་དྲིའི་བྱུག་པ་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ན་མ་འོངས་པ་ན་པགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཡང་འགྱུར་བར་ཤོག་སྙམ་དུ་སྨོན་ལམ་ཡང་འདེབས།

ཐུབ་དབང་མཆོད་གནས་མཆོག་ལ་ཡིད་འོང་བའི། །
མེ་ཏོག་མནྡ་ར་དང་པདྨ་དང་། །
ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་དྲི་ཞིམ་ཐམས་ཅད་དང་། །
ཕྲེང་བ་སྤེལ་ལེགས་ཡིད་འོང་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད། །༡༥

ཅེས་མེ་ཏོག་གི་མཆོད་པ་འབུལ་བ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མཆོད་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་དང་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་དུ་གྱུར་པའི་ལྷའི་མེ་ཏོག་མནྡ་ར་བ་དང་པདྨ་དང་། ཨུཏྤལ་དང་ཀུར་ཀུམ་དང་ཀུ་མུ་ཏ་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཤིན་ཏུ་ཞིམ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། ཡང་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྐྱུད་པ་ལ་བརྒྱུས་ཏེ་སྤེལ་ལེགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གཙོ་བོར་མཆོད་གནས་དེ་དག་གི་དབུ་ལ་མཆོད་པ་བགྱིའོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་མེ་ཏོག་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་མ་འོངས་པ་ན་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་མེ་

ཏོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་སྨོན།

བདུག་སྤོས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི།

སྤོས་མཆོག་ཡིད་འཕྲོག་དྲི་ངད་ཁྱབ་པ་ཡི། །

བདུག་པའི་སྤྲིན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དབུལ། །

ཞེས་པ་ནི། བདུག་སྤོས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཞེས། སྣ་ལ་དྲི་ཚོར་བ་དང་མཉམ་དུ་སེམས་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཡིད་འཕྲོག་པ། དྲི་ངད་པ་སྟེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་པའི་བདུག་སྤོས་མེ་ལ་བསྲེགས་ནས་བདུག་པར་བྱས་པས་དུ་བའི་སྤྲིན་བ་ནམ་མཁའ་བར་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གྱུར་པའི་བདུག་པའི་སྤྲིན་ཚོགས་དེ་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་དུ་བདུག་སྤོས་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་བཟང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་སྨོན་ཞིང་།

ཞལ་ཟས་ཕུལ་བ་ནི།

ཞལ་ཟས་བཟའ་བཏུང་སྣ་ཚོགས་བཅས་པ་ཡི། །

ལྷ་བཤོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །༡༨

ཞེས་པ་ནི། ཞལ་དུ་གསོལ་བའི་ཟས་ཏེ་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ། མདོར་ན་ཙ་བ་སྟོང་པོ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཀ་ར་

བུ་རམ་སྦྲང་རྩི་ལ་སོགས་པའི་བཏུང་བ་སོགས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་བཞོས་རྣམས་ཀྱང་ཞེས། ལྷ་སྡེ་ཆེན་པོའམ་བཟང་པོ་ལ་ཡར་ཕྱུལ་དུ་འོས་པར་གྱུར་པའི་བཞོས་ཏེ་ཞལ་ཟས་བཟའ་བཅའི་རིགས་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་གནས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། དེ་ལྟར་ཞལ་ཟས་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཟས་ཀྱིས་འཚོ་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་ཡང་སྨོན།

སྣང་གསལ་ལམ་སྒྲོན་མེ་འབུལ་བ་ནི།

གསེར་གྱི་པདྨ་ཚར་དུ་དངར་བ་ཡི། །
རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་རྣམས་ཀྱང་དབུལ་བར་བགྱི། །

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པའི་པདྨ་སྡེ་པདྨའི་རྣམ་པའམ་དབྱིབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལྟེར་མཤིན་ཏུ་སྒྲོས་གཙང་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེའང་གཅིག་ནས་གཉིས་སུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཚར་དུ་དངར་བ་སྟེ། བསྟར་ལེགས་པ་བྱས་པའི་ནང་དུ་བཞམས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒྲོན་མེ་སྟེ་སྣང་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་རྣམས་དང་། སློག་དང་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ། སྐར་མ་ལ་སོགས་པའི་མདོར་ན་སྣང་བའི་དངོས་པོ་རིགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མམ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་ལམ་དུ་དབུལ་བར་བགྱིའོ་ཞེས་ཕུལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་

མི་ཕྱུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སྨོན་པར་བྱ།

ས་གཞི་བསྟར་བ་སྤྱོས་ཀྱིས་བྱུགས་པ་དེར། །
མེ་ཏོག་ཡིད་འོང་སིལ་མ་དགྲམ་པར་བགྱི། །༡༧

ཞེས་ས་གཞི་ཕྱུལ་བ་ནི། ས་གཞི་ཡང་ཤིན་ཏུ་བསྟར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཕོད་སྙོམས་པ་འབར་འབུར། གཤོང་གཤོང་། རྒྱབ་རིག་གི་རྣམ་པ་མེད་པ། སྤྱོས་ཀྱི་ཚུ་དྲི་བཟང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུག་པ་བྱུགས་པ། དེའི་སྟེང་ལ་མེ་ཏོག་པདྨ་དང་ཨུཏྤལ་དང་གུར་གུམ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སིལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་མེ་ཏོག་གི་ཡུ་བ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཕུས་མོ་ནུབ་ཙམ་དུ་དགྲམ་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ས་གཞི་བཟང་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཛེས་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆོད་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མམ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། དེ་ལྟ་བུའི་ས་གཞི་ཕྱུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སྨོན།

གཞལ་ཡས་ཁང་ཕྱུལ་བ་ནི།

གཞལ་མེད་ཕོ་བྲང་བསྟོད་དབྱངས་ཡིད་འོང་ལྡན། །
མུ་ཏིག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འཕྱང་མཛེས་འབར་བ། །
དཔག་ཡས་ནམ་མཁའི་རྒྱན་གྱུར་དེ་དག་ཀྱང་། །

ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །༡༨

ཞེས་པ་ནི། བློས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཕོ་བྲང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བཀོད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་ལྷའི་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པའི་དབྱངས་སྙན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བསྟོད་བསྔགས་སྒྲོགས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཁང་བཟང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ནམ་མཁའ་བར་སྣང་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལས་མུ་ཏིག་འོད་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་གཟི་དང་བྱུ་རུ་སྤོས་ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཆ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་འཕྱང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་འོད་དང་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན། བློས་དཔག་པར་མི་ནུས་པས་ན་བློས་དཔག་པ་ལས་མཐའ་ཡས་ཤིང་ནམ་མཁའ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་བཀོད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བློས་སྤྲུལ་ནས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་ཐུགས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟ་བུ་གཞལ་མེད་ཁང་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་འོངས་པ་ན་ཐར་པ་བླ་ན་མེད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག

སྐྱེམ་དུ་སྨོན་པར་བྱ། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་དང་སེང་གེའི་ཁྲི་རྐང་རྟེན་ཅན་དང་། བསིལ་གཡབ་ནོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།

རིན་ཆེན་གདུགས་མཛེས་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན། །
ཁོར་ཡུག་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་ལྡན། །
དབྱིབས་ལེགས་བལྟ་ན་སྡུག་པ་བསྒྲེང་བ་ཡང་། །
རྟག་ཏུ་ཐུབ་དབང་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །༡༩

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་དབུ་ལ་ཕུབ་པར་བྱ་བའི་གདུགས་ཏེ། ཆར་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆར་གདུགས། ཚ་བ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚ་གདུགས་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། ཡུ་བ་གསེར་ལས་གྲུབ་པས་ན་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན། གདུགས་དེའི་ཁོར་ར་ཁོར་ཡུག་ཐམས་ཅད་མུ་ཏིག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། མཛེས་སྒྲོར་སྤྲུས་ཚད་ལ་སོགས་པ་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཆའི་བཀོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་བརྒྱན་པར་བྱས་པ། དབྱིབས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་སྟེ་དུང་དུང་དང་། ཏ་ཅང་ལེབ་མོ་ཡང་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བལྟས་ན་ཤིན་ཏུ་སྡུག་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ། མང་པོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ནམ་མཁའ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནགས་ཚལ་ལྟར་དུ་གང་ཞིང་བསྒྲེང་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་རྟག་ཏུ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་སྲས་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་ལ་གསོལ་ཏེ་དབུལ་བར་བགྱི། དེ་ལྟ་བུའི་གདུགས་མཆོག་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སྨོན།

སྨོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱི་མཆོད་པ།

གསུམ་པ་སྨོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི།

དེ་ལས་གཞན་ཡང་མཆོད་པའི་ཚོགས། །
རོལ་མོ་དབྱངས་སྙན་ཡིད་འོང་ལྡན། །
སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་སིམ་བྱེད་པའི། །
སྤྲིན་རྣམས་སོ་སོར་གནས་གྱུར་ཅིག །༣༠

ཅེས་པ་ནི་མཆོད་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་གོང་དུ་དངོས་སུ་འབྱོར་བ་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་ཡང་། མཆོད་པའི་དངོས་པོའི་ཚོགས་འབུད་པ་དང་རྡུང་བ་དང་དཀྲོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོ་ཤིན་ཏུ་དབྱངས་སྙན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག སེམས་ཅན་ཕ་མ་འཆི་བ་དང་། ཁང་ཁྱིམ་མེས་འཚིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་མནར་བ་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡང་། སིམ་པ་སྟེ་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དབྱངས་སྙན་པའི་སྤྲིན་ཕུང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། མཆོད་

ཡུལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙན་གྱི་དབང་པོའི་ལམ་དུ་སོ་སོར་ནས་སོ་སོར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྙན་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་མ་འོངས་པ་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་རྟག་ཏུ་ཐོས་པའི་རྒྱུར་ཡང་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་སྨོན།

དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་། །
མཆོད་རྟེན་རྣམས་དང་སྐུ་གཟུགས་ལ། །
རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་ཆར། །
རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབབ་པར་ཤོག །༣༡

ཅེས་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་གཉིས་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པའི་ལུང་གི་ཆོས་སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་གསུང་རབ་གླེགས་བམ་ཡི་གེའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མཆོད་རྟེན་ཏེ། སྟོན་པ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་སྐུ་གདུང་རིང་བསྲེལ་ལས་གྲུབ་པའི་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུའམ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་རིང་ལ་མཛད་པ་རྣམ་བརྒྱད་དང་། སྒོ་བསྟུན་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལ་དེ་དག་དང་བཅས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་རིས་སུ་བྲིས་པ་དང་། འབུར་

དུ་རྟུང་བ་དང་། ལུགས་སུ་བླུག་པའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དངུལ་དང་མུ་ཏིག་བཻཌཱུརྱ། པདྨ་རཱ་ག་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་ལ་སོགས་པ་དང་། མེ་ཏོག་ཨུཏྤལ་གུར་གུམ། ཀ་སྶུ་ར་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་ཆར་དེ་ཉིད་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དུས་རྟག་པར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྨོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱི་མཆོད་པའོ། །

བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ།

བཞི་པ་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པས། །
རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་མཛད་པ། །
དེ་བཞིན་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས། །
མགོན་པོ་སྲས་དང་བཅས་རྣམས་མཆོད། །༢༢

ཅེས་པ་ནི། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པ་ཐོབ་སྟེ་དབང་བཅུ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་ལས་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་

མཆོད་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་བླ་ན་མེད་པས་མཆོད་པར་མཛད་པ་དཔེ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ད་ལྟ་གང་ཟག་རང་གིས་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཆོད་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་པོ་སོགས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མཆོད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་མཆོད་པའི་མོས་པ་མ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་ནི་མཆོད་པར་མི་ནུས་སོ། །

བསྟོད་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པ།

ལྔ་པ་བསྟོད་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི།

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་བདག །
བསྟོད་དབྱངས་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོས་བསྟོད། །
བསྟོད་དབྱངས་སྙན་སྤྲིན་དེ་དག་ལས། །
ངེས་པར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་གྱུར་ཅིག །༢༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐུ་ཡི་ཡོན་ཏན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྡེ་ཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་མཐའ་

ཡས་པ་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ། བསྔོད་པ་བརྗོད་པ་པོ་གང་ཟག་བདག་གིས་བསྔོད་པའི་དབྱངས་ཤིན་ཏུ་སྙན་ཅིང་བརྗོད་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྔོད་ཅིང་བསྟུགས་པ་བརྗོད་པ་ལ། བསྔོད་པའི་དབྱངས། སྙན་པའི་སྤྲིན་ཕུང་དེ་དག་ལས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྔོད་པའི་ཡུལ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྙན་གྱི་དབང་པོའི་ལམ་དུ་ངེས་པར་སྙེ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དུས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྨོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱི་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་འདོད་ཆགས་སམ་སེར་སྣས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་ལ། མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག

གཉིས་པ་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ནི།

དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན། །
ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་བཅས་ལ། །
ཞིང་རྡུལ་ཀུན་གྱི་གྲངས་སྙེད་ཀྱི། །
ལུས་བཏུད་པས་ནི་བདག་ཕྱག་འཚལ། །༢༩

ཞེས་པ་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་པའི་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་། དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་མངའ་བའི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་ཏེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་སྟེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་འདི་ཉིད་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་རྡུལ་ལ་གྲངས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རང་གི་ལུས་སྤྲུལ་ནས། སྒོ་གསུམ་རབ་ཏུ་གུས་ཤིང་བཏུད་པ་དང་བཅས་པས་ནི་བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པ་སྟེ། ཐལ་མོ་མེ་ཏོག་ཁ་འབུད་པ་ལྟ་བུས་སྤྱི་བོར་དང་། མགྲིན་པར་དང་། སྙིང་ཁ་སྟེ་གནས་གསུམ་དུ་གཏུགས་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོའི་སྐུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། རང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་གྱིས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་བའི་འདུན་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་དང་། །
མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ། །
མཁན་པོ་དེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་དང་། །
བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །༢༥

ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་

མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ། མི་ཉམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དང་། མཆོད་རྟེན་རྣམས་ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བཀྲ་ཤིས་ལུམ་བིའི་ཚལ་དུ་སྐུ་དང་པོར་འཁྲུངས་པའི་གནས་སྐབས་ན་བཞེངས་པའི་པདྨ་སྤུངས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་། རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདུད་བཏུལ་བའི་མཆོད་རྟེན་དང་། ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་མཆོད་རྟེན་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་གནས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གསལ་ལྡན་དུ་བབས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ལྷ་ལས་བབས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་། དགེ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བསྡུམ་པའི་གནས་སྐབས་ན་དབྱེན་བསྡུམ་གྱི་མཆོད་རྟེན་དང་། མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་། གྱུད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྐུ་གདུང་རིང་སྲེལ་ལས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཏེ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་གིས་སྒོ་གསུམ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་།

གཞན་ཡང་དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་པོའི་

མཁན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གློག་སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་དང་། གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་། དགེ་བསྙེན་གྱི་སློབ་དཔོན་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དང་། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་དང་བཅས་པ་དང་། ཉེས་སྤྱོད་བརྟུལ་ཞིང་ལེགས་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བའི་དགེ་འདུན་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དེ་རྣམས་དང་། གོས་དཀར་ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་སྔགས་པའི་སྡེ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒོ་གསུམ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཡོན་ཏན་ཅན་གོང་དུ་མ་བཀུར་ནས། རང་གིས་ང་རྒྱལ་དང་སྤོབས་པ་བྱས་པའི་སྡིག་པ་དེ་དག་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཡིན།

ལས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག

གསུམ་པ་ལོག་པར་སྨིན་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ནི།

བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །
ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །

ཚོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་མཆི། །༣༨

ཞེས་པ་ནི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་ན། དུས་ད་ལྟ་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར་ཞེས་པ་སྟེ། ནང་ལྟར་ན་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་གྱི་བར་ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ལ་སྐུ་རྒྱབ་བསྟན་གྱི་བར་དུ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ལ་ཚུལ་སྒོ་གསུམ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་དང་ཞེས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་མངའ་བའི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མཛད་པ་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

སྐྱབས་འགྲོའི་དོན་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བཤད་པ།

འདིར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བཤད་ན། དོན་རྣམ་པ་བདུན་ལས། དང་པོ། སྐྱབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་

མོང་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། སྤྱིར་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས། གཉིས་པ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ། སྐྱབས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་ནི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འཐོབ་བྱ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པས་དེ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་མཛད་དེ། དེ་དག་གིས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ཏེ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་རྟོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་མཐར་ཐུག་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གཞན་རྣམས་འཛིགས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་སམ་འཐོབ་བྱ་དེ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐར་གཏུགས་ན་འབྲས་བུའི་ཐོག་ནས་འཇོག་ལ།

རྒྱུ་ཡི་སྐྱབས་གནས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གསུམ་ཀས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་པོ་དང་། ཆོས་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ལམ་

དང་། དགེ་འདུན་ལ་ལམ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་པས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་དེའི་ལམ་བསྟན་པའི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་ནས། དེས་གསུངས་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་གྲོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་དེ་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་ནས། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ལམ་དུ་མཛད་ནས་དགེ་འདུན་ལ་གྲོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་འཐོབ་བྱ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ། དེའི་ལམ་སྟོན་པ་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་ནས། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་གྲོགས་སུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་སྟོན་པ་ལམ་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་ཡི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན།

གཉིས་པ། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྲོག་གམ་ལུས་དུས་ཇི་སྲིད་འཚོ་བའི་བར་དུ་གཙོ་བོར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞིང་། གསུམ་པ་རྒྱུ་ཡི་ཁྱད་པར་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དཀོན་

མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་དད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའམ། གཙོ་བོའི་རྒྱུ་དད་པའི་སྒོ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་ན་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། བཞི་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་བཞིའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ནི་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན།

གསུམ་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ནི། འབྲས་བུ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་གནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བས། སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ། ཆོས་ལ་ལམ། དགེ་འདུན་ལ་གྲོགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་ནི། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཡིན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ

གཉེར་ན་ཡང་། ལམ་སྟོན་པ་པོ་ཚངས་པ་དང་དབང་ཕྱུག་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན་དེ་ནོར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

བཞི་པ། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཙམ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་དོན་དུ་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་འཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དམ་བཅས་ཟིན་པ་ནི་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་དགོས།

ལྔ་པ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དགོས་པ་ནི། གཙོ་བོར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་སོགས་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དང་། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་སློབ་མ་དང་། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་བཅས་ཏེ། སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས་གང་དང་གང་ཞིག་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཐོག་མར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་སོགས་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས

སུ་སོང་སྟེ་སྐྱབས་འགྲོའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་འབྲི་དང་གདོན། བཙན་དང་རྒྱལ་འགོང་ལ་སོགས་པའི་མི་མ་ཡིན་པའི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྲུང་ནུས་པ་དང་། ཀླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ནད་ལས་སྲུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཆུ་རླུང་ལ་སོགས་པའི་ཉེན་ཁ་ཐམས་ཅད་ལས་སྲུང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། ཚེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཚེ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། སྟོང་ན་ལྟ། འོག་ན་ཀླུ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅི་རིགས་པར་སྲབ་པའམ་བྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པས་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཡོངས་སུ་བགྲང་བ་དང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲལ་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྲུང་བ་དང་སྐྱོབ་པ་སོགས་བྱེད་པའི་དགོས་པ་དང་བཅས་པར་གསུངས་སོ། །

དྲུག་པ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་རྒྱུད་པ་དང་ཉམས་ང་བ་ལྟ་བུའམ། ཕོངས་པའམ་ཐབས་རྟོགས་པ་དང་། འཚུབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ན། དེ་ལས་གྲོལ་བར་

བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དཔུང་གཉེན་དུ་འཛིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དང་།

བདུན་པ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསླབ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས་བསླབ་བྱ་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་དགོས་ཤེ་ན། དེའང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པ་དེའི་རྗེས་སུ། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉན་དགོས་པ་དང་། ཉན་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་རང་གིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ཅུང་ཟད་ཤེས་ན་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དགེ་སྡིག་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་དང་། གཞན་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་ཟིན་པའམ་སྐྱབས་འགྲོའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེའི་དབང་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རྒོད་པ་ཞི་ཞིང་བག་ཡོད་དང་། དུལ་བ་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་སློང་ལ་སོགས་པའི་བསླབ་པའམ་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ལེན་པ་དང་། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་གོམས་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་། དུས་དང་དུས་སུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ

སྟེ། མདོར་ན་རང་གི་ཟས་དང་གོས་དང་གནས་དང་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡོད་དེ་དག་གི་ཕུད་ནས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ། དེ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་གསུངས་ལ། དེ་དག་ནི་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་ཡིན།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསླབ་བྱའི་དབང་དུ་བྱེད་ན།

"གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་
བསྙེན་ཏེ། །ནམ་དུའང་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
བར་མི་བྱའོ། །"

ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་དགེ་བསྙེན་ནམ་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྙེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དུས་ནམ་དུ་ཡང་ལྷ་གཞན་ཚངས་པ་དང་དབང་ཕྱུག་དང་། ཁྱབ་འཇུག་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དང་།

"དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འཚོལ་བ། །འཚེ་ཞིང་གསོད་པའི་
སེམས་དང་བྲལ། །"

ཞེས་གསུངས་པས་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཞུས་པའི་

གང་ཟག་གིས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འཚེ་བ་སྤང་དགོས་པ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རྡུང་རྡེག་དང་གསོད་བཙོས་རྐུ་འཕྲོག་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ངན་པའི་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤོང་དགོས་པ་སྟེ།

"མདོར་ན་ཆོས་ནི་མི་འཚེ་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས། །"

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པས་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྲལ་ཏེ་སྤོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་།

"དགེ་འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་འཚོལ་ན། །མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཕྱག་མི་བྱ། །"

ཞེས་བྱ་བས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་ཟིན་པའི་གང་ཟག་དེས་ནི་ད་ཕྱིན་ཆད་ནས་བཟུང་སྟེ་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པའམ་མུ་སྟེགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རིགས་དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། ཕྱག་འཚལ་ན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བས་ན་དེ་དག་སྤང་དགོས། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་

སྡེ་ལས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ནི།

"ཕྱི་པ་ནང་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྱད། །"

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲལ་ལ་ཚུད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་པོར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་ཆོས་པའམ་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཕྱི་པ་མུ་སྟེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པའམ་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མ་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་ནས་ཡར་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་པས་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག

བཞི་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ལ། རྣམ་པ་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ལས།

རྣམ་པ་སྨིན་འབྱིན་པའི་སྟོབས།

དང་པོ་རྣམ་པ་སྨིན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར།

ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །
རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་རྣམས་ལ། །
ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །༡༧

ཞེས་དང་པོ་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཡུལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། ཤར་དང་ལྷོ་དང་ནུབ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་རབ་འབྱམས་མུ་མཐའ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ན་བཞུགས་པ་ཡི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་རྣམས་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའམ། ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་བཅས་པ། ཐུགས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། གང་ཟག་རང་གིས་ལུས་གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། ངག་གུས་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་ཞེས་དང་པོ་བཤགས་ཡུལ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ།

ཐོག་མ་མེད་ལྡན་འཁོར་བ་ནས། །

ཚེ་རབས་འདི་འམ་གཞན་དག་ཏུ། །
བདག་གིས་མ་འཚལ་སྡིག་བགྱིས་པའམ། །
བགྱིད་དུ་སྩལ་བ་ཉིད་དང་ནི། །༢༨

ཞེས། དེ་ཡང་ཚེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཚོད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་བ་ནས་ད་ལྟའི་ཚེ་རབས་འདིའམ་སྐྱེ་བ་ཚེ་རབས་སྔ་མ་གཞན་དག་ཏུ་གང་ཟག་བདག་གིས་མ་འཚལ་ཞེས་པའམ་མཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན། སྡིག་པ་ལ་སྡིག་པ་ཡིན་པ་ངོས་མ་ཟིན་པ། སྡིག་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མཤེས་པ་དེའི་སྒོ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ། ངག་གི་སྒོ་ནས་རྫུན་སྨྲ་བ་སོགས། ཡིད་ཀྱིས་བརྣབ་སེམས་སོགས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་རང་གིས་དངོས་སུ་བགྱིས་པའམ། རང་གིས་མ་བྱས་ན་ཡང་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བགྱིད་དུ་བསྐུལ་བའམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་དང་།

གཏི་མུག་འཁྲུལ་པས་བདག་ནོན་ཏེ། །
རྗེས་སུ་ཡི་རང་གང་བགྱིས་པ། །
ནོངས་པ་དེ་ནི་མཐོང་བགྱིས་ནས། །

གཏི་མུག་མ་རིག་པས་སེམས་རྒྱུད་འཁྲུལ་ཏེ་བསྒྲིབས་ནས་བདག་རང་གིས་བླང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ནོན་ཏེ། དེ་ནས་གཞན་གྱིས་མི་དགེ་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཅི་རིགས་པའི་སྡིག་པ་བགྱིས་པ་དེ་འདྲ་

མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་ཤེས་པ་ལ་སེམས་ཀྱིས་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་གང་བགྱིས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་གིས་བྱས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་དང་ནོངས་པའམ་འཁྲུལ་བ་མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཉེས་པ་ཡིན་པ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མཐོང་བའམ་ཤེས་པ་བགྱིས་ནས་ནི།

བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་ལ་བཤགས། །༢༩

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་དང་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁ་ཙམ་ཚིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྙིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ངམ་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་ཡུལ་མགོན་པོ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྱོད་སེམས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་བཤགས་སོ་ཞེས་དང་། ཡང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།

བདག་གིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནི། །
ཕ་མའམ་བླ་མ་གཞན་དག་ལ། །
ཉོན་མོངས་སྒོ་ནས་ལུས་ངག་དང་། །
ཡིད་ཀྱིས་གནོད་བགྱིས་གང་ལགས་པ། །༣༠
ཉེས་པ་དུ་མའི་སྐྱོན་ཆགས་པའི། །
སྡིག་ཅན་བདག་གིས་སྡིག་པ་གང་། །
ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས་པ་དེ། །

ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་རྣམས་ལ་བཤགས། །༡༡

ཞེས་དེ་ཡང་གང་ཟག་བདག་གིས་དེ་སྔ་ཚེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་ཚེ་རབས་འདི་ཡན་ཆད་ཅི་རིགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རང་ལ་དྲིན་ཆེ་བའི་ཕ་དང་མའམ་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གཞན་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་། ང་རྒྱལ། ཕྲག་དོག་དང་འཁྲུག་སེམས། གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དཔེར་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་སྐུ་གཟུགས་རིས་སུ་བྲིས་པ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངག་གི་སྒོ་ནས་འཕྱ་ཞིང་སྨོད་པར་བྱེད་པ། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལོག་པའམ་མ་དད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུས་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་གསུང་རབ་གླེགས་བམ། ཡི་གེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་གཏོར་བའམ་མེ་ལ་བསྲེགས་པ་དང་། མི་གཙང་བས་བསླད་པ་ལྟ་བུ་འམ། དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་གྲྭ་དང་བཤད་གྲྭ་ཚོགས་འདོན་ཚོག་དེ་ཐམས་ཅད་རྩ་གཏོར་བཏང་སྙེ་མེད་པར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ།

དགེ་འདུན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྡུང་རྡེག་དང་། སྲོག་གཅོད་པ། ན་བཟའ་སྐུ་ཆས་འཕྲོགས་པ། དགེ་འདུན་པའི་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་གསོལ་ཆས་འཕྲོགས་པ་དང་བཅོམ་པ། རྩ་བརླག་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་དཀོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་བགྱིས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་ཕ་དང་མ་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྡུང་རྡེག་བཏང་བ། ངག་གི་སྒོ་ནས་གཤེ་གཤེ་བཏང་བ་ལྟ་བུ། སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་ངན་པའི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། བླ་མ་དང་མཁན་པོ། སློབ་དཔོན་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་རྣམས་ལའང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྡུང་རྡེག་གཏོང་བ། འཕྱ་སྨོད་གཏོང་བ། དད་པ་ལོག་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་ཉེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཉེས་པ་དུ་མ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གྲངས་མང་པོ། སྐྱོན་ཅན་དུ་མས་སྐྱོན་ཆགས་པའི་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རང་གི་རྒྱུད་ན་དེ་འདྲའི་སྡིག་པ་མང་པོ་ཡོད་སྲིད་པས། དེས་ན་བདག་གི་སྡིག་པ་གང་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་མ་རུངས་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་གནོང་འགྲོད་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་གནས་ནས་ཐར་པ་ལ་འདྲེན་པར་མཛད་པ་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་དེའི་ཐུགས་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བཤགས་སོ་ཞེས་བཤགས་པ་དང་།

བདག་ནི་སྡིག་པ་མ་བྱང་བར། །
སྔོན་དུ་འགུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི། །
ཇི་ལྟར་འདི་ལས་ངེས་ཐར་བར། །
མྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །༣༢

ཞེས་པ་ནི། ཡང་སྡིག་པ་དུས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་བཤགས་ཏེ་སྡིག་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། བདག་རང་ཉིད་ནི་དེ་སྔ་ཕན་ཆད་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་ཟིན་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་མ་དག་པའམ་མ་བྱང་གི་བར་དུ་སྔ་དེའི་སྔོན་དུ་འགྲུམ་པར་ཏེ་འཆི་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དུ་མཆི་ཞེས་བྱ་བ་གུས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་ངཤེ་བའི་ཉེན་ཁ་འདུག་ཅེས། ཚེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་སྡིག་པ་མ་དག་གོང་ཤི་བར་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཁ་དང་བཅས་པ་ལ་དེས་ན་འགྲུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི་ཞེས་ཤུས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ངས་དེ་སྔ་བསགས་ཟིན་པའི་སྡིག་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་དུ་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱབས་གནས་དམ་པ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དུས་མྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་བདག་གི་སྡིག་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ནས་སྡིག་པ་ལས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཞུ་ཚུགས་བྱས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །

ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི། །
བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྡོད་པས། །
ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །
གློ་བུར་ཚེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། །༡༡

ཞེས་པ་ནི། རང་གི་སྡིག་པ་མྱུར་དུ་མ་བཤགས་ན་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཁ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ན་སྡིག་པ་མྱུར་དུ་བཤགས་

དགོས་པའི་ཚུལ། ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་ཞེས་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེས་སེམས་ཅན་རྣམས་གསོད་པར་བྱེད་པས་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ། དོན་དུ་མིང་གང་བཏགས་ནའང་དེ་ཉིད་ནི་ག་དུས་སླེབས་ཡོང་ཡིད་བརྟན་ཏེ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་རིང་སླེབས་དང་སང་ཕོད་སླེབས། ལོ་ལྔ་ཙམ། བཅུ་ཙམ། བཅོ་ལྔ་ཉི་ཤུའི་མཐའ་ལྟ་བུ་ག་དུས་ཚུར་སླེབས་ནས་ང་གསོད་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་བརྟན་ཏེ་ཆ་བཞག་རྒྱུ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན་པས་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བའི་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེ་འདི་ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དགྲ་འདུལ་བ། གཉེན་སྐྱོང་བ། ཚོང་དང་སོ་ནམ་ལ་སོགས་པ་འགའ་རེ་བྱས་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཡང་མི་སྡོད།

དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ། སྒོམ་པ་དེ་འདྲ་འགའ་རེ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་སྡོད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་བྱེད་པས་ན། འཇིག་རྟེན་ན་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་ནད་ཀྱིས་ན་བ་ཡིན་ན་ངེས་པ་མེད་པ། མི་ན་བ་ད་ལྟ་གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་ཡིན་ན་ཡང་མྱུར་དུ་མི་འཆི་བའི་ངེས་པ་མེད་པ། ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཚེ་འདི་གློ་བུར་བ་ཡིན་པས་དེས་ན་ཚེ་འདི་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡིད་མི་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་ནམ་གཞུག་གི་སྨྲང་བུ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ། རྗེ་ཐོག་གི་བ་མོ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཡིན་པས། ན་

བ་ཡིན་ན་སྨྱུར་དུ་འཆི་བའི་ངེས་པ་མེད། མི་ན་བ་ཡིན་ན་ཡུན་རིང་པོ་སྡོད་པའི་ངེས་པའང་མེད། ན་བ་གཅིག་གི་ཚེ་ལ་མི་ན་བ་མང་པོ་འཆི་བ། མི་ན་བ་གཅིག་གི་ཚེ་ལའང་ན་བ་མང་པོ་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། དེས་ན་ང་ཡང་ག་དུས་འཆི་འོང་ངེས་པ་མེད་པས་ན་སྡིག་པ་སྨྱུར་དུ་བཤགས་དགོས་པས་དེས་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ངའི་སྡིག་པ་འདག་པའི་ཐབས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །

ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར། །
བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པས། །
མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །
སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །༣༩

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་རང་གི་གཉེན་ཉེ་དགྲ་འདྲེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་ཏེ། འགའ་རེ་ཡར། འགའ་རེ་མར། འགའ་རེ་ལྷ་ཡུལ། འགའ་རེ་དམྱལ་བ། འགའ་རེ་མི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་འཐོར་ཏེ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ་བདག་གིས་དེ་སྔ་ཕན་ཆད་དེ་ལྟར་དུ་མ་ཤེས་པས་ན། རང་གི་མཛའ་བ་སྟེ་གཉེན་ཉེ་དང་། མི་མཛའ་བ་སྟེ་དགྲ་དང་ནད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟེ་གཉེན་ཉེ་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་ཨེ་ཐོགས་ཀྱིས་ཆགས་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། རྐུ་མ་བརྐུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་མང་པོ་

བྱས། མི་མཐུན་པའི་དགྲ་དང་གནོད་བྱེད་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་དུ་རེ་ནས་ཞེ་སྡང་དང་ཕྲག་དོག འགྲན་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བྱས། དེ་འདྲ་མང་པོ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་།

མི་མཐུན་རྣམས་ཀྱང་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །
མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །
བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །
དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར། །༣༥

ཞེས་པ་ནི། དོན་ཚོ་མ་ལ་མི་མཐུན་པའི་གནོད་བྱེད་དགྲ་འདྲེའི་རིགས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤི་སྟེ་འཆི་བདག་གིས་བསད་ནས་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཐུན་པ་གཉེན་ཉེ་དུ་ནང་མི་གྲོགས་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་བདག་གིས་བསད་དེ་ཤི་ནས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། དེར་མ་ཟད་གང་ཟག་བདག་རང་ཉིད་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ན་ཤི་སྟེ་གསོན་པོར་གནས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཐ་མ་འཆི་བ་ཡིན་པས་སྐྱེས་ཚད་ཐམས་ཅད་དམ་གསོན་པོར་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་ཞིག་ན་འཆི་སྟེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་རེད་འདུག་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ།

རྨི་ལམ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ་བཞིན། །

དངོས་པོ་གང་དང་གང་སྨྲུད་པ། །
དེ་དེ་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར། །
འདས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་མི་འགྱུར། །༡༦

དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་རྨི་ལམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞིན་དུ་ཞེས། མདང་དགོང་གཉིད་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་དུ་ཟས་ཟོས་པ། གོས་གྱོན་པ། གནས་ཁང་དུ་སྐྱིད་པོར་སྡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྨིས་ནའང་འདྲ། ཡང་ན་དགྲ་དང་འདྲེ་དང་གདོན་བགེགས་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་བྱས་ཏེ་དེ་དག་དང་འཐབ་པ་དང་ཧོང་ཁྲོ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་ཐམས་ཅད་ད་ནང་གཉིད་བསད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ། མདང་དགོང་ངའི་རྨི་ལམ་དེ་འདྲ་མཚར་པོ་གཅིག་རྨིས་སྙམ་དུ་ཙུང་ཟད་དྲན་ན་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དཔེ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ད་ལྟའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སྡོད་ལ་དངོས་པོ་གང་དང་གང་སྨྲུད་པ་དེ་རང་གི་གཉེན་ཉེ་དུ་ཕ་ཚོ་སྤུན་གྲོགས། ཡུལ་མི་ཁྱིམ་མཚེས་དེ་འདྲ་དང་མཉམ་དུ་མཉམ་གྲོགས་མྱུང་ཟ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་སྨྲུད་ན་འདྲ། དགྲ་དང་གནོད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལ་འཐབ་པ་དང་ཧོང་ཁྲོ་བྱས་པ་དང་། འཁྲུན་བསྡུར་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་གང་དང་གང་བྱས་ནའང་འདྲ། དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་སྨྲུད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ད་ལྟ་ཡར་བསམ་བློ་གཏོང་ན་ཙུང་ཟད་རེ་དྲན་པ་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན། དྲན་པའི་ཡུལ་

དུ་འགྱུར་བ་ཙམ་ལས་འདས་པ་དེ་སྔ་ཕན་ཆད་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་བཟང་ངན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང༌། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཟིན་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་སླར་ལོངས་སྤྱོད་པའམ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རེ་ཞིག་གསོན་ཚེ་འདི་ཉིད་ལའང༌། །
མཛའ་དང་མི་མཛའ་དུ་མ་འདས། །
དེ་དག་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྡིག །
མི་བཟད་གང་ཡིན་མདུན་ན་གནས། །༡༧

ཞེས་པ་ནི། རེ་ཞིག་སྐྱེ་དང་པོ་ད་ལྟ་རང་ཉིད་གསོན་པར་གནས་པའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སྟོད་ལའང་མཛའ་བ་དང་མི་མཛའ་བ་དུ་མ་འདས་ཞེས་པ་སྟེ། མཛའ་བོ་སྐྱེ་རང་གི་ཕ་ཚོ་སྤུན་གྲོགས་ཀྱི་དགའ་མཛའ་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་རང་དང་ལོ་ཚོད་མཉམ་པའམ་ཅུང་ཟད་མཐོ་དམའ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་དུ་མ་མང་པོ་ཤི་ཟིན་ནས་འདས་ཟིན་པ་དང༌། མི་མཛའ་བ་དགྲ་དང་བགེགས་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱང་དུ་མ་མང་པོ་འདས་ཏེ་ཤི་ཟིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ་མཛའ་བ་རྣམས་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕན་བཏགས་འདོད་ཀྱི་བསམ་བློས་གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ་དང་རྐུ་མ་བརྐུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་མང་པོ་བྱས་པ། མི་མཛའ་བ་དགྲ་དང་བགེགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དགྲ་ལན་གནོད་ལན་བྱ་བའི་བསམ་ངན་གྱི་སྒོ

ནས་སྦྱོར་བ་ངན་པས་གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ། རྟུང་རྗེག་བཏང་བ། རྒྱ་ནོར་འཕྲོགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་བཟད་པ་སྡེ་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་དེ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མདུན་ན་སྡེ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གནས་བསྡད་པ་མ་གཏོགས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བདག་ནི་གློ་བུར་ཞེས། །
བདག་གིས་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པས། །
གཏི་མུག་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གིས། །
སྡིག་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་བྱས།༣༨།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བདག་རང་ཉིད་ནི་གློ་བུར་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་གིས་དེ་སྔ་ཕན་ཆད་ལ་རྟོགས་པར་རམ་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པས་ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་དང་། རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྡང་བའི་ཞེ་སྡང་གིས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ། རྫུན། ཕྲ་མ། ཚིག་རྩུབ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་མང་པོ་བྱས་ཟིན་པ་ལ།

ཉིན་མཚན་སྡོད་པ་ཡོང་མེད་པར། །
ཚེ་འདི་རྟག་ཏུ་གུད་འགྱུར་ཞིང་། །

སྡོན་པ་གུད་ནས་འོང་མེད་ན། །
བདག་ལྟ་འཆི་བར་ངེས་མི་འགྱུར། །༡༥

དེས་ན་སྡིག་པ་དེ་རྣམས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་བཤགས་དགོས་པ་མ་གཏོགས་རང་ལ་ཚེ་རིང་པོར་སྡོད་ལོང་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་ཉིན་གཅིག་གམ་མཚན་མོ་གཅིག་ལྟ་བུ་ཚེ་འདི་ཟད་པ་མེད་པར་སྡོད་པ་འགྱུར་བ་ནི་ངེས་པ་ཅན་དུ་མེད་པས། ཚེ་འདི་ཉིད་ནི་ལྷག་ཆུ་ཆད་པའི་རྫིང་བུ་བཞིན་དུས་རྟག་ཏུ་གུད་ཅིང་ཟད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་། ཉི་མ་ནུབ་ལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ། ཆུ་བོ་རྒྱ་མཚོ་ལ་བབས་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་དུས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཟད་ཅིང་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཚེ་ཟད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཚེའི་སྡོན་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཞིག་གུད་ནས་ཏེ་ཟུར་ནས་ཚུར་འོང་བའམ་སྡོན་པ་རྒྱག་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ནི་གཏན་ནས་མེད་ན། བདག་ལྟ་བུ་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་ཚེ་ལ་དབང་མེད་པ་དེ་ཉིད་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་གློ་བུར་གྱི་སྒོ་ནས་འཆི་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ངེས་པར་དུ་གློ་བུར་ཐོག་རྒྱག་གི་སྒོ་ནས་འཆི་བ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་དུས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ་འོས་སོ། །

བདག་ནི་མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །
གཉེན་བཤེས་ཀུན་གྱིས་མཐའ་བསྐོར་ཀྱང་། །
སྲོག་ཆད་པ་ཡི་ཚོར་བ་དག །

བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་སྤྱོད་པར་འགྱུར། །༤༠

ཞེས་པ་ནི། བདག་རང་ཉིད་ནི་ཚེ་ཟད་དེ་འཆི་ཁར་མལ་དེ་ན་འདུག་བཞིན་དུ་རང་གི་གཉེན་ཉེ་དུ་སྤུན་མཆེད་གྲོགས་པོ་ལ་སོགས་པ་བཤེས་དེ་རྣམས་ཀུན་འདུས་ནས་རང་གི་མལ་སའི་མཐའ་ནས་བསྐོར་ཏེ་མིག་གིས་བལྟས་ནས་སྡོད་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་སུ་ཁ་ནས་རང་འཆི་རན་ཏེ་སྲོག་ཆད་པ་ཡི་འཆི་ཁའི་གནད་གཅོད་ཀྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་ཞིག་སྤྱོད་དགོས་པ་དེ་ཉིད་ནི་བདག་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས། གཉེན་ཉེ་གྲོགས་པོ་དེ་རྣམས་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་ཤོང་ཚོས་བགོ་བཤའ་བྱས་ནས་རང་གིས་སྤྱོད་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ནི་གང་ཡང་མེད། དེ་ཡིན་དུས་འཆི་ཁར་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། འཆི་རྒྱབ་བར་དོའི་འཁྲུལ་སྣང་། ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཚང་མ་རང་གི་ཐོག་ཏུ་བབས་ཏེ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཐབས་ལ་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་འབད་པར་བྱ་འོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉས་ཟིན་པ་ལ། །
གཉེན་གྱིས་ཅི་ཕན་བཤེས་ཅི་ཕན། །
དེ་ཚེ་བསོད་ནམས་གཅིག་བསྐྱབས་ན། །
དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བསྟེན་ཏོ། །༤༡

ཞེས་པ་ནི། དེས་ན་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་

ལས་མང་པོ་བསགས་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་འགྲོ་ལ་འགྲོ་ངེས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་སྡིག་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། འཆི་རན་པའི་གནས་སྐབས་ན་གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་སྟེ་ལས་མཁན་སྟག་གཟིག་དོམ་དྲེད་ལ་སོགས་པའི་མགོ་བརྙན་ཅན་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་ཡ་ང་བར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཤིན་རྗེའི་ཞགས་པ་དང་། ལྕགས་ཀྱུ་ལ་སོགས་པས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སྣང་བ་ཤར་བར་གྱུར་པའི་སྐབས་དེ་ལ་གཉེན་ཉེ་དྭ་གྲོགས་དགའ་མཛའ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཕན་ཏེ་ཅི་ཡང་མི་ཕན། མཛའ་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཕན་ཏེ་གང་ཡང་མི་ཕན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཔའ་བོའི་དཔུང་གིས་ལན་སྲིད་ནས་གཤིན་རྗེ་ལ་འཐབ་པའི་སྒོ་ནས་ལན་སློག་རྒྱུ་ཡང་མེད། ངོ་སོ་བསྟོད་ནས་ཞུ་ས་ཡང་སྲིག་རྒྱུ་མེད། རྒྱུ་ནོར་བཞག་པ་དེའི་སྒོ་ནས་བསླུ་རྒྱུ་ཡང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དུས་དེའི་ཚེ་ན་རང་ལ་ཕན་ངེས་ཅན་དེ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་ཏེ་དགེ་བ་བསྒྲུབས། སྡིག་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་གཤའ་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་བསོད་ནམས་ཤིག་བསགས་ཡོད་ན། དེས་དངོས་སུ་བསྐྱབས་པར་གྱུར་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ཡང་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་བདག་གིས་རྒྱུད་ན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྟེན་ཏོ་ཞེས་བསྟེན་མ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་མི་ཚེ་ཟད་སོང་དུས། འཆི་རན་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་འཆི་ཁར་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་མྱོང་བཞིན་དུ་གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉས་ཟིན་

པའི་འཁྲུལ་སྣང་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་འབྱུང་སྲིད་པ་ཡིན། དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་སྡིག་པ་མྱུར་དུ་བཤགས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

མགོན་པོ་བག་མེད་བདག་གིས་ནི། །
འཇིགས་པ་འདི་འདྲ་མ་འཚལ་ནས། །
མི་རྟག་ཚེ་འདིའི་ཆེད་དག་ཏུ། །
སྡིག་པ་མང་པོ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས།[༤༣]

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་རང་སྡིག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མགོན་པོ་ཞེས་པོས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱབས་དང་མགོན་མཛད་མཁན་གྱི་སྐྱབས་གནས་དམ་པ་ཁྱེད་རྣམ་པས་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་བདག་རང་ལ་གཟིགས་སུ་གསོལ་ཞེས་པོས་ནས། མགོན་པོ་བག་མེད་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྡིག་ཅན་གྱི་གང་ཟག་བདག་གིས་ནི་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་ལ། འཆི་རྒྱབ་བར་དོ། ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་མཚལ་བའམ་དེ་སྔ་མ་ཤེས་ནས། མི་རྟག་པ་མི་བརྟན་པའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དག་ཏུ་མི་དགེ་བའི་ལས་སྲོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་མང་པོ་རང་གི་རྒྱུད་ན་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་པར་བྱས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་འདུག་སྙམ་པར་བྱ།

སྐྱེ་བོ་ཡན་ལག་གཅོད་པའི་སར། །
དེ་རིང་ཁྲིད་པའང་བྲིད་འགྱུར་ཏེ། །
ཁ་སྐམ་མིག་རྩ་ངན་ལ་སོགས། །
སྔ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་སྣང་ན། །༩༡

ཞེས་པ་ནི། སྡིག་པའི་ལས་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡོད་ནའང་དེ་ཙམ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་ཅི་ཞིག་དགོས་སྙམ་ན། འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེ་བ་འོས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེ་བོ་སྡེ་མི་གང་ཞིག་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་ཉེས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོའམ་དཔོན་པོའི་ཁྲིམས་ལ་ཟིན་ནས་དེའི་ཉེས་པའི་ཆད་པ་ལ་ཡན་ལག་ལག་པའམ་རྐང་པ་ལྟ་བུ་གཅོད་རྒྱུའི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཟིན་ནས། དེ་གཅོད་སའི་ས་གནས་གཞན་ཞིག་ལ་ཕར་ཁྲིད་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཞེས། ཡན་ལག་གཅོད་པའི་སར་དེ་རིང་གལ་ཏེ་ད་ལྟ་གཅོད་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཕར་ཁྲིད་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཁོ་རང་ཤིན་ཏུ་བྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྫོངས་ཤིང་སྐྲག་ནས་ཁ་ཡང་སྐམ། མིག་རྩ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ངན་ཏེ་ཕོངས་པས་ལྟ་སྟངས་ཅྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་དེ་ནི་མི་དཔའ་བོ་གཟི་བརྗིད་ཅན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ད་ལྟ་གཤེད་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྕགས་སྒྲོག་དང་ཐག་སྒྲོག་གིས་བསྡམས་ནས་བཀྲས་བཙོས་བྱས་ནས་ཡན་ལག་གཅོད་སར་ཁྲིད་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་ན། དཔའ་ཞུམ་ཞིང་འདར་ནས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ང་བར་གྱུར་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བར་སྣང་ན་ཞེས། ཐ་མལ་པའི་

མིའི་ཁྲིམས་གཅིག་ལ་དེ་འདྲའི་འཇིགས་པའམ་སྐྲག་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན།

གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་འཇིགས་འཇིགས་ལྟའི། །
ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་གྱུར་ཅིང་། །
འཇིགས་ཆེན་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་གྱུར་པ། །
རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་སྐྱོབས་ཅི་དགོས། །༤༤

ཞེས་པ་ནི། དེས་ན་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེན་དང་མང་པོ་བསགས་པའི་གང་ཟག་ཤི་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱེ་ངེས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་ཤི་རན་པའི་གནས་སྐབས་སུ། དངོས་སུ་ལུས་ལས་དབུགས་མ་ཆད་པའི་གོང་ལ་ཡང་ཕྱི་མ་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དམྱལ་བའི་ལས་མཁན་རྣམས་ཀྱི་སྣང་མ་དང་། དེའི་དྲག་སྡེའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། དེ་དུས་གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་ལས་མཁན་སྟག་གཟིག་ལ་སོགས་པའི་མགོ་བརྙན་ཅན་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་འཇིགས་སྐྲག་སྐྲག་ཛམ་ཛམ་སྟེ་ལུས་དང་མདོག་ནག་པོར་གྱུར་པ། ལག་ན་མཚོན་ཆ་སྤུ་རི་དང་རལ་གྲི་སོགས་མེ་འབར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། ཞགས་པ་སོགས་དང་ལྕགས་ཀྱུ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་དང་། ཐོ་བ་སོགས་རྡེག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་རྣམས་བཟུང་ནས། མིག་ཤེལ་མིག་ལྟར་དུ་བསྒྲད་པ། ཁ་སོ་བསྡམས་པ། རལ་པ་དམར་སེར་གྱེན་དུ་འབར་བའི་རང་བཞིན། ཤ་ཚུགས་ཅན་ཤིན་ཏུ

གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཤིན་རྗེའི་ཞགས་པས་བསྡམས། ལྕུགས་ཀྱུས་འཐེན། རྐམ་པས་ཟིན། ཐོ་བས་རྡུང་རྡེག་བཏང་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོའི་ཤིན་ཏུ་མྱ་ངན་གྱིས་ཐེབས་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་དེ་ལ། སྡིག་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་པའམ་དཔའ་ཞུམ་ཞིང་འདར་བའམ་སྨྲེ་ངག་འདོན་པ། དབང་པོ་ཤོར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ནི་སྨོས་ཅི་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་གི་དུས་སྐབས་ལ་སྡིག་པ་མྱུར་དུ་བཤགས་པར་བྱ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །

སུ་ཞིག་འཇིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདག །

ལེགས་པར་སྐྱོབ་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས། །

བྲེད་ཤ་ཐོན་པའི་མིག་བགྲད་ནས། །

ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་དག་འཚོལ་བར་བྱེད། །༤༥

ཅེས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་སྡིག་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འཇིགས་སྣང་སྐྲག་སྣང་ཉམ་ང་བའི་གནས་སུ་ཤར་བའམ་སྣང་བར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ན། དེ་དུས་སྐྱབས་འཚོལ་ནས་གང་ཟག་སུ་ཞིག་གིས་རང་གི་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇིགས་པའམ་སྐྲག་པ་ཆེན་པོ་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་འབྱུང་བ་འདི་ལས་བདག་ཐར་བར་བྱས་ནས་ལེགས་པར་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཨེ་ཡོད་ན་སྙམ་དུ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་སུ་ཞིག་འགྱུར་ན་ཞེས་རེ་བ་སྐྱེས་ནས། བྲེད་ཤ་ཐོན་པའི་ཞེསཤིན་ཏུ་སྐྲག་ཅིང་འདར་ནས་དབང་པོ་ཤོར། སེམས་བརྒྱལ་ཏེ་

སྨྲོས་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་དངོས་སུ་ཕྱི་རན་ཁར། དབུགས་ཆད་ལ་ཁད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་ན། ལུས་ལ་འགྱུར་བ་ཐོན་ནས་མིག་ཡར་ཡར་སྔོན་པོར་གྱུར་ནས་མིག་ལྤགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡར་བསྡུས། རྐང་པ་དང་ལག་པ་རྩང་ཟད་གཡོ་འགྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཙམ་མེད་ཙམ་དེ་འདྲའི་སྒོ་ནས། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞིར་ང་རང་ལ་སྐྱབས་དང་མགོན་བྱེད་མཁན་ཨེ་ཡོད་ན་བསམས་ནས་སྐྱབས་དག་འཚོལ་བའམ་རེ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ལ།

ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །
དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡིད་མུག་འགྱུར། །

ཞེས་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞི་ལ་སྐྱབས་འཚོལ་ནའང་རང་ལ་སྐྱབས་བྱེད་མཁན། མགོན་བྱེད་མཁན་སུ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས། གསོན་པོར་སྡོད་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དམྱལ་བ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱེ་ངེས་ཅན་དེ་འདྲ་དེ་དངོས་སུ་ཐག་ཆོད་ནས་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་ནི། དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་སྡིག་ཅན་དེ་སེམས་ཡིད་མུག་པའམ་རེ་ཐག་ཆོད་པར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་བར་གསུངས།

གནས་དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། །
དེ་ཚེ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ། །༤༨

ཞེས་ཚེ་འདི་ལ་དགེ་བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ། སྡིག་པ་སྤང་། དཀོན་མཆོག་

གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པ་སོགས་བག་ཡོད་དྲན་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འདྲ་བསྒྲུབས་མེད། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་མང་པོ་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསགས་ཏེ་བྱས་ཟིན་པར་གྱུར་པའི་སྡིག་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཆེ་ཟད་དེ་འཆི་བའི་ཆེ་ན། འཆི་ཁར་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་དང་། འཆི་རྗེས་བར་དོའི་འཁྲུལ་སྣང་། ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་ཚ་གྲང་དང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་འདྲེན་མཁན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དུས་དེའི་ཆེ་ན་བདག་རང་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙེ་བྱ་ཐབས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་རང་ལ་དངོས་སུ་རང་དབང་ཡོད་པ་ཙུང་ཟད་ཆེ་གནས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདི་ཉིད་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ནས། སྡིག་པའི་ལས་ལ་གནོང་འགྱོད་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཤགས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་བསྟན། དེ་དག་གིས་སྟོབས་བཞིའི་ནང་ནས་རྣམ་པ་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བས་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟེན་གྱི་སྟོབས།

གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་བཤགས་པ་ནི།
དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། །

འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་དོན་བརྩོན་པ། །
སྟོབས་ཆེན་འཇིགས་པ་ཀུན་སེལ་ལ། །
དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །༤༧

ཞེས་པ་ནི། སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་ན་སྐྱབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན། བདུད་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དུ་གྱུར་པ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པར་མཛད་པའི་དོན་ལ་བརྩོན་པ། སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པར་ནུས་པའི་སྟོབས་དང་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཅན། འཁོར་བའི་ཉེར་འཚེ་དང་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་འཇིགས་པ་ཀུན་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་ནུས་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་དུས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཞུས།

དེ་ཡི་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཆོས། །
འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་སེལ་བ་དང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལ་ཡང་། །
དེ་བཞིན་ཡང་དག་སྐྱབས་སུ་མཆི། །༤༨

ཞེས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཡི་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གང་ཞིག་འཁོར་བ་པའི་སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་དུས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས།

བདག་ནི་འཇིགས་པས་རྣམ་སྐྲག་ནས། །
ཀུན་ཏུ་བཟང་ལ་བདག་ཉིད་འབུལ། །
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལའང་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །
བདག་གི་ལུས་འདི་དབུལ་བར་བགྱི། །૪૮

ཞེས་པ་ནི། སྡིག་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་བདག་ནི་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྐྲག་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྲུབ་པའི་རང་གཟུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་བདག་གི་ལུས་དང་སེམས་འདི་ཉིད་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབུལ་ལོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གང་ཞིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་སྡིག་པ་འཆགས་པ་པོའི་གང་ཟག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ལུས་དང་སེམས་དང་བཅས་པ་དེ་དག་

ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །

ཐུགས་རྗེས་སྤྱོད་པ་མ་འབྲལ་བའི། །
སྤྱན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་ལ་ཡང་། །
ཉམ་ཐག་ང་རོས་ལོ་དོད་འབོད། །
སྡིག་ལྡན་བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །༥༠

ཞེས་པ་ནི། ཐུགས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་པ། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་མགོན་སྟེ་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉམ་ཤིན་ཏུ་ཐག་པའི་ང་རོའི་སྟེ་སྐད་སངས་མཐོན་པོས་ལོ་དོད་འབོད་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་སྡིག་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་བདག་ལ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་དང་།

འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང་། །
ས་ཡི་སྙིང་པོ་དག་དང་ནི། །
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མགོན་ཐམས་ཅད་ལ། །
སྐྱབས་འཚོལ་སྙིང་ནས་ལོ་དོད་འབོད། །༥༡

ཅེས་པ་ནི། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟུང་

བ་བཞུགས་པའི་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ས་ཡི་བཅུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོམ་པར་མཛད་པའམ་དོན་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་དག་དང་། གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། མགོན་དུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་འཚོལ་ཞིང་། སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐད་སངས་མཐོན་པོས་ངོ་དོད་འབོད་དོ་ཞེས་ཞུས།

གང་ཞིག་མཐོང་ནས་གཤིན་རྗེ་ཡི། །
ཕོ་ཉ་ལ་སོགས་སྡང་བ་རྣམས། །
སྐྲག་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་འབྱེར་བྱེད་པ། །
རྡོ་རྗེ་ཅན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །༥༢

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཅན་གང་ཞིག་མཐོང་ནས། དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྲིམས་གཅོད་པའི་གཤིན་རྗེ་ཡི་སྐྱེས་བུའམ་ཕོ་ཉ་ཉིད་དུ་འཛིགས་ཤིང་ཡ་ང་བ་སྲིན་པོའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་སྡང་ཞིང་གསོད་བཅོམ་རྟུང་

རིག་བཏང་བར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་སྒོ་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲགས་ནས་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞིར་ཕན་ཚུན་འཕྱེར་ཞིང་བྲོས་པར་བྱེད་པ་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་གཡས་པ་ན་བསྣམས་པ་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱབས་འཚོལ་ཞིང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །

སྔོན་ཆད་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ལས་འདས། །
ད་ནི་འཇིགས་པ་ཆེར་མཐོང་ནས། །
ཁྱེད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་ཀྱིས། །
འཇིགས་པ་མྱུར་དུ་བསལ་དུ་གསོལ། །༥༣

ཞེས་པ་ནི། དེ་སྔོན་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཁྱེད་རྣམས་ཧེ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དང་དམ་ལས་འདས་ཤིང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་དུ་མ་ཞིག་བསགས་ནས་འཁོར་བ་འདི་ན་འཁྱམས་པ་ལ། ད་ནི་འཁོར་བ་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་ཉམ་ང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིགས་ཤིང་ཡང་བ་ཆེར་མཐོང་ནས། ཁྱེད་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཁྱེད་རྣམས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་ལགས་ཀྱི། འཁོར་བ་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་འཇིགས་པ་འདི་དག་ལས་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་བདག་རང་ཉིད་དུས་

སྦྱར་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་ནས་འཛིགས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་མཛད་དེ་བསལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་ནི་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་བསྟན།

གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས།

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་བཤགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཉེན་པོ་ལ་འབད་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་འཛིགས་ན་ཡང་། །
སྨན་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་པ་བརྒྱའི། །
ནད་ཀྱིས་རྟག་བཏབ་སྨོས་ཅི་དགོས། །༥༩

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་ནད་རླུང་དང་བད་ཀན་མཁྲིས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མནར་ནས་སྲོག་གི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་། སྨན་པ་མཁས་པའི་ངག་བཞིན་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་པའམ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་། ཕྲག་དོག་དང་འཁྲུན་སེམས། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་མདོར་ན་ཉེས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་དུས་

རྟག་ཏུ་བདབ་ཅིང་གཟིར་བའམ་མནར་བར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྨན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་བླང་དོར་བྱ་དགོས་པ་ནི་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས།

དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་ན། །
གནས་པའི་མི་ཀུན་ རླག་བྱེད་ན། །
དེ་དག་གསོ་བའི་སྨན་གཞན་ནི། །
ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ནས་མི་རྙེད་ན། །༥༥

ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་འདོད་ཆགས་སམ་ཞེ་སྡང་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཛམ་བུ་གླིང་ན་གནས་པའི་མི་ཀུན་ཐམས་ཅད་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་རླག་པར་བྱེད་པའམ་གཡུག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ངན་པ་དེ་རྣམས་ལས་གསོ་བར་བྱེད་པའི་སྨན་ནི་དམ་པའི་ཆོས་དགེ་སྒྲུབ་སྡིག་སྤོང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་རྩྭ་སྨན་ཤིང་སྨན་རྡོ་སྨན་ལ་སོགས་པས་ནི་ཕན་པ་མ་ཡིན་པས་ན། ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ནས་མྱུགས་ཏེ་བཙལ་བ་ཡིན་ན་ཡང་མི་རྙེད་ན།

འདི་ལ་སྨན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །
ཟུག་རྔུ་ཐམས་ཅད་འབྱིན་པ་ཡི། །
བཀའ་ལྟར་མི་བྱེད་སེམས་པ་ནི། །

ཤིན་ཏུ་གཏི་མུག་སྨད་པའི་གནས། །༥༦

དེ་ལྟ་བུའི་ནད་ངན་པ་དེ་རྣམས་གསོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྨན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། སྨན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཟུག་རྔུའམ་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལྟ་བུའི་བཀའ་ཡི་ནང་དུ་བླང་དོར་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་ཐབས་གཞན་ལ་སེམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ནི་མི་ཤིན་ཏུ་གཏི་མུག་ཅན། མཁས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

གཡང་ས་ཐ་མལ་ཆུང་ངུ་ལའང་། །
བག་ཡོད་གནས་པར་བྱ་དགོས་ན།
དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་ལྷུང་བ་ཡི། །
ཡུན་རིང་གཡང་སར་སྨོས་ཅི་དགོས། །༥༧

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་གཡང་ས་ཐ་མལ་ཆུང་ངུ་ལའང་ཞེས་པ་སྟེ་མེ་དང་། ཆུ། རི་དང་བྲག་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་གཡང་སའི་གནས་ཆུང་ངུ་ཙུང་ཟད་རེ་ཀང་ལག་ཆག་གྲུམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ། རྨ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་

ཆེ་ཙམ་ཡིན་ན་འཆི་ཙམ་གྱི་ཉིན་ཁ་དང་བཅས་པ་དེ་འདྲ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་དེ་ལས་བག་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་གནས་པར་བྱ་སྟེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་མི་དགེ་བ་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པའི་སའི་འོག་དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་མནར་མེད་ལ་སོགས་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་ཟག་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ཏེ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཕྱེད་དང་། བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་མྱོང་དགོས་པའི་གཡང་ས་དེ་ཉིད་ལ་ལྷུང་བའི་དོགས་པ་བྱས་ནས་དགེ་སྒྲུབ་སྡིག་སྤོང་གི་ལམ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབད་པར་བྱ་དགོས་པའམ་བག་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་གནས་པར་བྱ་དགོས་པ་ནི་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་པའོ། །

དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །
བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །
བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས། །
དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་། །༥༨

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་སྡིག་པ་དག་པའི་ཐབས་ལ་མྱུར་དུ་འཇུག་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། ཉི་མ་དེ་རིང་ཙམ་ཁོ་ནར་བདག་ནི་མི་འཆི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་དག་པའི་ཐབས་ལ་མ་འབད་པར་བློ་བདེ་བག་ཕེབས་ཀྱི་

སྒོ་ནས་བདེ་བར་འདུག་པ་འམ་གནས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་ནི། བདག་རང་ཉིད་གསོན་པོའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ཟད་དེ་འཆི་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཏེ་ངེས་པར་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

བདག་ལ་མི་འཇིགས་སུ་ཡིས་བྱིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ན་བདག་རང་ཉིད་ལ་དེ་རིང་ཙམ་དུ་ཕྱོད་འཆི་མི་ཡོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་ལོ་དང་ཟླ་བ་འདི་ཙམ་གྱི་མཐའ་ལ་མི་འཆི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཏན་ནས་མི་འཆི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མི་འཇིགས་པའི་ཚེ་ཚད་དམ། དམ་པ་ལྟ་བུ་གློས་འཁེལ་བ་སུ་ཡིས་བྱིན་ཏེ་སུས་ཀྱང་བྱིན་མི་ནུས་ལ། དེ་སྟེ་བྱིན་པ་ཡང་མེད་པས་ན་སྡིག་པ་དག་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱུར་བ་ཉིད་དུ་འབད་པར་བྱ་འོས་ཞེས་པའོ། །

འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་འགྱུར། །

གདོན་མི་ཟ་བར་མེད་འགྱུར་ན། །

ཅི་ལྟར་བདག་ཡིད་བདེ་བར་འདུག །༥༩

ཞེས་པ་ནི། ཚེ་མི་རྟག་པ་གློ་བུར་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ན་ངེས་པར་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐར་བར་མི་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ་བ་སྟེ། གསོན་པོའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ནི་ཟད་དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་འཆི་དགོས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ཉིད་ཡིན་ན། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་

ཕྱིར་ན་བདག་རང་གི་ཡིད་དགེ་སྒྲུབ་སྡིག་སྤོང་གི་ཐབས་ལ་མི་འབད་པའམ་དམ་པའི་ཆོས་གཤའ་མ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲུབ་པར་བདེ་བར་འདུག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བར་འདུག་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན།

ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་སྟོབས།

བཞི་པ་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་བཤགས་པ་ནི།

སྡོན་ཆད་སྲོང་སྟེ་ཞིག་པ་ལས། །
བདག་ལ་ལྷག་པ་ཅི་ཡོད་ན། །
བདག་ནི་དེ་ལ་མངོན་ཞེན་ནས། །
བླ་མའི་བཀའ་དང་འགལ་བར་བྱས། །༧༠

ཞེས་པ་ནི། སྡོན་ཆད་སྲོང་སྟེ་ཞིག་པ་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་སྔ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་དེ་རྣམས་ཞིག་ཟིན་པ། ད་ལྟ་དྲན་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པ། དེར་མ་ཟད་ད་ལྟའི་མི་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སྟོད་ལྟ་བུ་སྡོན་ཆད་ལ་ཡང་གཟུགས་མཛེས་པ། སྒྲ་སྙན་པ། དྲི་ཞིམ་པ། རོ་མངར་བ། རེག་བྱ་འཇམ་པ་ལྟ་བུའམ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཉམས་སུ་སྲོང་སྟེ་ཞིག་ཟིན་པའམ་འདས་ཟིན་པར་གྱུར་པ་ལས། ད་ལྟ་བདག་རང་ཉིད་ལ་དེའི་ལྷག་མ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་མྱོང་རྒྱུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེས་ན་ལྷག་པ་ཅི་

ཞིག་ཡོད་ན། བདག་རང་ཉིད་ནི་ད་དུང་ཡང་སྔོན་མ་ལྟར་དུ་འདོད་ཡོན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཞིང་ཆགས་ནས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་འབད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་དགེ་བ་ཅི་ལྟར་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་འདྲ་མ་བྱས་པས། བླ་མའི་བཀའ་དང་ཞེས་པ་སྟེ་བླ་མ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དང་ཡང་འགལ་བར་བྱས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་མ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕོངས་སོ་ཞེས་པའི་དོན།

གསོན་ཚེ་འདི་དང་དེ་བཞིན་དུ། །
གཉེན་དང་བཤེས་པ་རྣམས་སྤངས་ནས། །
གཅིག་པུ་གཤེད་འགྲོ་དགོས་ན། །
མཛའ་དང་མི་མཛའ་ཀུན་ཅིའང་རུང་། །༦༡

ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟ་བདག་རང་ཉིད་མི་ཚེ་གསོན་པོར་གནས་པའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ན་སྤངས་ཏེ་ཤི་དགོས་པ་ཡིན་པ། དེར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རང་གི་གཉེན་ཉེ་དུ་ཕ་མ་སྤུན་སྲིང་ལ་སོགས་པ་དང་། མཛའ་གྲོགས་ཏེ་གཉེན་བཤེས་པའི་གྲོགས་པོ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤངས་ནས་ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ན་གྲོགས་གཞན་མེད་པར་གཅིག་པུར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལམ་སྟེ་རྒྱུས་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁམས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ལ། གྲོགས་མེད་པའི་བར་དོའི་སེམས་ཅན་གཅིག་པུ་ཉིད་

དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། མཛའ་བའི་གྲོགས་དང་གཉེན་ཉེ་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་དང་། མི་མཛའ་བ་དགྲ་དང་གནོད་པ་བྱེད་པའི་རིགས་ཀུན་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཞེན་ཆགས་ཇི་ལྟར་ན་བྱེད་དུ་ཉུང་སྟེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། སྡང་ཞིང་ཁོ་འཚམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་མི་ཉུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན།

མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། །
དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། །
ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །
འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པའི་རིགས། །༦༣

ཞེས་པ་ནི། མདོར་ན་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་ལོག་སྤྱོད་པའི་ཆགས་སྡང་གི་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་མི་དགེ་བ་དེ་ལས་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་འབྲས་བུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་ཇི་ལྟར་ན་ངེས་པར་བདག་ཐར་པར་འགྱུར། ཞེས་ལས་ཉོན་དང་། མདོར་ན་དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དེ་ལ་ཉིན་དང་མཚན་མོ་དུས་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་ནི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟེ། དྲན་རྒྱུ་བསམ་རྒྱུ་གཞན་མེད་པར་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པའི་རིགས་ཞེས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་དང་། དེས་ཀུན་

ནས་བསྒྲངས་པའི་ལས་མི་དགེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པར་བྱ་བའམ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པའི་རིགས་སོ། །

བདག་ནི་མི་ཤེས་གཏི་མུག་པས། །
རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་འམ། །
བཅས་པའི་སྡིག་པ་གང་ཡིན་ལས། །
གང་ཡང་རུང་བ་བགྱིས་པ་རྣམས། །༦༣
མགོན་པོའི་སྤྱན་སྔར་མངོན་སུམ་དུ། །
ཐལ་སྦྱར་སྡུག་བསྔལ་འཇིགས་སེམས་ཀྱིས། །
ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །
དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བགྱི། །༦༤

ཞེས་པ་ནི། སྡིག་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་བདག་ནི་དགེ་སྡིག་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་རྨོངས་ནས་མི་ཤེས་པ་གཏི་མུག་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱ་ནོར་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ། རྫུན་དང་ཕྲ་མ་ཚིག་རྩུབ་ངག་ཀྱལ་ལྟ་བུ། མདོར་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ་གང་ཟག་སུས་དེ་དང་དེ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་དང་དེ་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ་ཁ་ནས་གླེང་མི་འཐོས་པའི་ཉེས་པ་དེ་འདྲའམ། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་བཅས་པའི་སྡིག་པ་ཞེས་པ་སྟེ་ཁྱིམ་པ་ཐ་མལ་པ་ལྟ་བུས་དེ་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་པ་ལྷག་པ་མེད་ན་ཡང་། དགེ་

བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་དང་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ། སྐྱབས་འགྲོའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་དེ་དང་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་མདོར་ན་བཅས་པའི་སྡིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་དོན་མེད་པས་ས་བརྐོ་བ་དང་། རྩྭ་དང་ཤིང་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ས་བོན་བཙོམ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་བཟའ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་སྟེ་ཅི་རིགས་པར་བགྱིས་པའམ་བྱས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་ཡོད་པར་མོས་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་འདུག་པར་མོས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའམ་སྐྲག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སངས་རྒྱས་སོགས་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། རང་གིས་སྔར་བྱས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཏེ། མདོར་ན་བཅས་རང་གི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་ནས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བགྱི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྡིག །
ཉོངས་པ་ལགས་པར་བཟུང་དུ་གསོལ། །

འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །
སྡིག་ཆད་བདག་ནི་ཡོང་མི་བགྱིད། །༦༥

ཅེས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འདྲེན་པར་མཛད་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། དེའི་ཐུགས་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་བསགས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་གང་ཞིག་ནོངས་པའམ་ཉེས་པ་ཅན་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རམ་ལགས་པ་ཉིད་དུ་ཐུགས་རྗེས་བཟུང་དུ་གསོལ། དེ་ལྟར་ན་ངས་དེ་སྔ་བྱས་ཟིན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྡིག་པ་དེ་རྣམས་ནི་བཟང་པོ་ནི་ཡིན་པ་མ་ལགས་པ་སྟེ། འདིས་འཁོར་བ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། དེ་ཡིན་པ་ངོས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས། ད་སྡིན་ཆད་དམ་ད་ཕན་ཆད་ནི་དེ་སྔ་ལྟར་དུ་འཆི་བ་སྲོག་ལ་བབས་ན་ཡང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདག་ནི་ཡོང་སྟེ་ངེས་པར་ཉིད་དུ་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱ་བར་དམ་བཅས་པ་ནི་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ཀྱི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོབས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་བཤགས་ན་སྡིག་པ་དེ་ཅི་རིགས་པ་བྱང་བའམ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ་ཞེས་ལེའུའི་གཞུང་གསུངས་ཟིན་ནས།

གཉིས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པའོ།། །།

ལེའུ་གསུམ་པ།

མཐུན་ཕྱོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ལེའུ།

གསུམ་པ་མཐུན་ཕྱོགས་བྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ལེའུ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལེའུའི་གཞུང་དང་། ལེའུའི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་དང་། དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་བ། མཇུག་རང་གཞན་དགའ་བ་སྒོམ་པའོ། །

སྦྱོར་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐུག་དོག་གི་གཉེན་པོ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག ཆོས་སྤོང་གི་ལས་བསགས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག སངས་རྒྱས་ལ་མ་གུས་པ་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག དགེ་བའི་རྩ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསྔོས་ཏེ་སྨོན་ལམ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། འཇིག་རྟེན་བསོད་ནམས་ཚ་མཐུན་གྱི་དགེ་

བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྒོམ་པ་ནི།

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ངན་སོང་གི །
སྡུག་བསྔལ་ངལ་གསོའི་དགེ་བ་དང་། །
སྡུག་བསྔལ་ཅན་དག་བདེར་གནས་ལ། །
དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །༡

ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་མཆོག་དམན་བར་མ་ཀུན་གྱིས་ངན་སོང་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ངལ་གསོ་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱིས་མ་བསྡུས་པ་ལྷ་བུའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་སྐབས་མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཅུང་ཟད་བདེ་བར་གནས་པ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །

གཉིས་པ། ཉན་རང་གི་ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྒོམ་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་གྱུར་དགེ་བསགས་པ། །
དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །
ལུས་ཅན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས། །

ངེས་པར་ཐར་ལ་ཡི་རང་ངོ་། །༣

ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ། སྒོམ་པ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །དེའི་འབྲས་བུ་ལུས་ཅན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གང་ཞིག་གནས་སྐབས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ངེས་པར་ཐར་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །

གསུམ་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི།

སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། །

རྒྱལ་སྲས་ས་ལའང་ཡི་རང་ངོ་། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་མཛད་པའི། །

ཐུགས་བསྐྱེད་དགེ་བ་རྒྱ་མཚོ་དང་། །༤

སེམས་ཅན་ཕན་པར་མཛད་པ་ལ། །

དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པར་མཛད་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་

གི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ས་དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་ནས་ས་བཅུའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་མཛད་པའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱོར་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་ལ་ཡང་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །

ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག

གཉིས་པ། ཆོས་སྟོང་གི་ལས་བསགས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་ནི།

ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ། །
ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །༤
སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་མུན་འཐོམས་ལ། །

ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་སྦར་དུ་གསོལ། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཆོས་མི་བསྟན་པའི་ཚུལ་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་ན། ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཅན་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་དང་། དུང་དཀར་པོ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྟེན་ཕུལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་རང་གིས་ཀྱང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་རབ་འབྱམས་མུ་མཐའ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ན་བཞུགས་པ་ཡི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། ངག་གི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་གནས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་ཤིང་བློ་མུན་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་འཐོམས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་བླ་ན་མེད་པ་སྦར་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །

མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་མ་གུས་པ་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སྐུ་མྱ་ངན་

ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི།

རྒྱལ་བ་མྱ་ངན་འདའ་བཞེད་ལ། །
ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །༥
འགྲོ་འདི་ལྡོངས་པར་མི་འགོད་ཅིང་། །
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་བཞུགས་པར་གསོལ། །

ཞེས་པ་ནི། སྔོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྐུ་ཚེ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཟིན་པའི་དུས་སུ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཐུགས་བཞེད་གནང་བ་ན། དགེ་བསྙེན་མགར་བའི་བུ་བཙུན་ད་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་མཛད་ཟིན་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བཞེད་པ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ངག་གི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སངས་རྒྱས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོང་ན། མིག་མེད་པའི་ལོང་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་དེས་ན་ལྡོང་པའམ་ལོང་བར་རམ་མིག་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མི་འགོད་ཅིང་། བསྐལ་པ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་པ་དུ་མའི་བར་དུ་ཆོས་བསྟན་ནས་བཞུགས་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསོལ་ལོ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །

དགེ་བའི་རྩ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བ།

བཞི་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསྔོས་ཏེ་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི། སྤྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀུན་བྱས་ཏེ། །
དགེ་བ་བདག་གིས་བསགས་པ་གང་། །༦
དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །
སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདི་དག་ཀུན་ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱོར་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། ལེའུ་གསུམ་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དགའ་བ་སྒོམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སྐུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་བཅས་པས་སྔོན་འགྲོ་ཡན་ལག་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཚོགས་བསགས་པ་འདི་དག་ཀུན་བསྒྲུབས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་བདག་གིས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསགས་པའམ་བསྒྲུབས་པ་གང་ཡིན་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་ནི་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའམ་སྤང་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན། ནད་པ་ལ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྨོན་པ་ནི།

འགྲོ་བ་ནད་པ་ཇི་སྲིད་དུ། །
ནད་གསོས་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི། །༥
སྨན་དང་སྨན་པ་ཉིད་དག་དང་། །
དེ་ཡི་ནད་གཡོག་བྱེད་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི། ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་རླུང་དང་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་དང་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ནད་པ་དེ་རྣམས་དུས་ཇི་སྲིད་དུ་སོ་སོའི་ལུས་ཀྱི་ནད་དེ་རྣམས་གསོས་ཏེ་དྲག་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི། ནད་དེ་དག་གསོ་བར་བྱེད་པའི་སྨན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ནད་གསོ་བའི་སྨན་སྟོན་མཁན་གྱི་སྨན་པ་མཁས་པ་ཉིད་དག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཡང་ནད་པ་ཁག་ཅིག་ནད་གཡོག་མེད་མཁན་དེ་འདྲའི་ཉམ་ང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནད་གཡོག་ཀྱང་བྱེད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པར་མཛད་དོ། །

ཟས་དང་སྐོམ་གྱི་ཆར་ཕབ་སྟེ། །
བཀྲེས་དང་སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ། །༦
མུ་གེའི་བསྐལ་པ་བར་མའི་ཚེ། །

བདག་ནི་ཟས་དང་སྐོམ་དུ་གྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཐེངས་པ་རྣམས་ལ་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བདག་ནི་མ་འོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་འཚོ་བར་བྱེད་པའི་བཟའ་བའི་ཟས་དང་། བཏུང་བར་བྱ་བའི་སྐོམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་གི་མདུན་ན་ཆར་ཕབ་སྟེ་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པའི་གནོད་པའམ་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་ཤོག་ཅིག ཡང་དུས་ཀྱི་མཐའ་བསྐལ་པ་མར་འགྲིབ་ཀྱི་མཐའ་མ་ལྔ་བུ་ལ། ནད་ཀྱི་བསྐལ་པ་དང་། མུ་གེའི་བསྐལ་པ་དང་། མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེའི་མུ་གེའི་བསྐལ་པ་བར་མ་སྟེ་མུ་གེས་ཆར་ཕྱིན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཚེ་ན་བདག་རང་ཉིད་ནི། དེ་དག་གི་མདུན་དུ་བཟའ་བར་བྱ་བའི་ཟས་དང་། བཏུང་བར་བྱ་བའི་སྐོམ་དུ་ཡང་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

སེམས་ཅན་ཕོངས་ཤིང་དབུལ་བ་ལ། །
བདག་ནི་མི་ཟད་གཏེར་གྱུར་ཏེ། །༩
ཡོ་བྱད་མཁོ་དགུ་སྣ་ཚོགས་སུ། །
མདུན་ན་ཉེ་བར་གནས་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་ནི། དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ། བདག་ནི་རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་ཟད་པའི་གཏེར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཁོང་ཚོ་ལ་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་མཁོ་དགུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅི་མོས་

གང་མོས་སུ་མདུན་ན་ཉེ་བར་གནས་པར་ཡང་གྱུར་ཅིག

ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཐམས་ཅད་བཏང་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི།

ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །
དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །༡༠
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཕྱིར། །
ཕངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། བདག་ལ་ཡོད་པའི་གཅེས་ཤིང་ཕངས་ལ་མགོ་ཞིང་དགོས་པའི་ལུས་འདི་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ཟས་གོས་གནས་མལ་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་དང་། འདས་པའི་དུས་ན་བསྒྲུབས་ཟིན་པ། ད་ལྟ་སྒྲུབ་བཞིན་པ། མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་ཏུ་རུང་བའི་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཕངས་པ་མེད་པ་སྟེ་རང་གི་དོན་དུ་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པའམ། འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་བློ་ཡིས་གཏང་བར་བྱའོ། །

ཚུད་མི་ཟ་བའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་འདའ། །
བདག་བློ་མྱ་ངན་འདས་པ་སྒྲུབ། །༡༡

ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་ལ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག །

ཅེས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བར་བྱས་པས་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་དོན་དུ་ནམ་ཞིག་ན་རང་ཉིད་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་དམ་པ་དེ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། བདག་གི་བློ་ཡིས་ཐུགས་ཡུལ་གྱི་མདུན་མ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་དོན་དུ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གཏོང་བའི་ཡུལ་དམ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་འཆི་བའི་ཚེ་ན་ནི་རང་ལ་ཡོད་པའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཐམས་ཅད་མ་བཏང་ན་ཡང་གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ལ། ད་ལྟ་རང་ཉིད་ལ་རང་དབང་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ཉིད་ལ་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཏོང་སྟེ་སྦྱིན་པ་ཡིན་ན་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་ནམ་ཞིག་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

རང་དབང་གི་འདུ་ཤེས་དགག་པར་བྱ་བ་ནི།

བདག་གིས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །
ལུས་འདི་ཅི་བདེར་བྱིན་ཟིན་གྱིས། །༡༢
རྟག་ཏུ་གསོད་དང་སྨོད་པ་འམ། །
བརྡེག་སོགས་ཅི་དགར་བྱེད་ལ་རག །

ཅེས་པ་ནི། བདག་གིས་ལུས་ཅན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ལུས་འདི་ཉིད་ནི་ཅི་བདེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ལྟོས་པ་མེད་པ་བྱིན་ཟིན་པ་ཡིན་གྱི། ད་ཕྱིན་ཆད་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་རང་ཉིད་གསོད་པར་བྱེད་དམ་སྨོད་པ་སྟེ། དམའ་འབེབས་པར་བྱེད་པའམ་རྗེ་དང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་བརྡེག་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཙོ་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་ཅི་དགའ་དགར་གང་མོས་མོས་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དབང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

བདག་གི་ལུས་ལ་རྩེ་བྱེད་དམ། །
ཙོ་འདྲི་ག་ཞའི་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱང་། །༡༣
བདག་གི་ལུས་འདི་བྱིན་ཟིན་གྱིས། །
འདི་ཡི་ཁ་ཏས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་བདག་གི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རྩེད་མོ་བརྩེ་བྱའི་རྩེ་བྱེད་དམ། ཙོ་འདྲི་བ་སྟེ་ཐོ་འཚམ་པར་བྱེད་དམ། ག་ཞའི་རྒྱུ་སྟེ་གད་མོ་བགད་བྱའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱང་བདག་གི་ལུས་འདི་ཉིད་ནི་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་བྱིན་ཟིན་པ་ཡིན་གྱི། ད་ཕྱིན་ཆད་ནི་ལུས་འདི་ཡི་ཁ་ཏས་ཏེ་རྒྱབ་རྩ་འམ་འདི་ལ་འཛིན་པ་དང་ཞེན་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བའི། །
ལས་གང་ཡིན་པའང་བྱེད་དུ་ཆུག །༡༤
བདག་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་དུ་ཡང་། །
འགའ་ཡང་དོན་མེད་མ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་འདི་གང་ལ་བྱིན་ཟིན་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་དགེ་བའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ད་ཕྱིན་ཆད་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའམ་སྒྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཅིག ཡང་བདག་གི་ལུས་དང་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་དུས་སམ་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་དོན་མེད་པའམ་རེ་བ་མེད་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

བདག་ལ་དམིགས་ནས་གང་དག་གིས། །
ཁྲོ་འམ་དད་པའི་སེམས་བྱུང་ན། །༡༥
དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་དེ་དག་གི །
དོན་ཀུན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་ལུས་དང་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་ཡུལ་སེམས་ཅན་

མཆོག་དམན་བར་མ་དགྲ་གཉེན་གང་དག་གིས་ཕོང་ཁྲོ་བར་བྱེད་དམ། ཡང་ན་དང་བའི་སེམས་ཏེ་དད་པ་དང་སྙིང་ཉེ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་གང་དང་གང་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ཉིད་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཡིད་ལ་བསམ་པའི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་ཡང་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

གང་དག་བདག་ལ་ཁ་ཟེར་རམ། །
གཞན་དག་གནོད་པ་བྱེད་པ་འམ། །༧༨
དེ་བཞིན་ཕྱུར་ཀ་གཏོང་ཡང་རུང་། །
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སྐལ་ལྡན་གྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་ལ་ཁ་ཟེར་རམ་སྟེ་འཕྱ་བ་ཁྲེལ་རྒོད་ལྟ་བུ་བྱེད་པའམ། ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཁག་ཅིག་གིས་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ། ཐོ་འཚམ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའམ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་དང་ལྐོག་ནས་ཕྱུར་ཀ་གཏོང་བ་སྟེ་ཁྲེལ་བའམ་འཕྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ། དོན་དུ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག མདོར་ན་སེམས་ཅན་དགྲ་གཉེན་བར་མ་སུ་དང་སུ་གང་དག་གིས་བདག་ལ་གཤེ་བ་དང་བརྡེག་པ་དང་། དམའ་འབེབས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྲོག་གཅོད་པའི་བར་དུ་གང་དང་གང་བྱེད་ནའང་། དེ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐལ

བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སྙམ་པའི་བློ་སྦྱོང་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྨོན་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས།

སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི།

བདག་ནི་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན། །
ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་། །༡༧
བརྒལ་འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་དང་ནི། །
གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། བདག་རང་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་མགོན་མེད་ཅིང་སྐྱབས་མེད་པ། དཔུང་གཉེན་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་གང་ཟག་གང་དུ་རྒྱུས་མེད་པའི་ལམ་ཐག་རིང་པོ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ལམ་སྟོར་བའམ་ནོར་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྣ་འདྲེན་མཁན་ནམ་ལམ་སྟོན་མཁན་གྱི་དེད་དཔོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་ཆུ་བོ་ཆེན་པོའམ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་དུ་བརྒལ་བར་འདོད་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་དང་། གཟིངས་དང་། ཟམ་པ་བརྟན་པོ་དེ་དག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

གླིང་དོན་གཉེར་ལ་གླིང་དང་ནི། །

མར་མེ་འདོད་ལ་མར་མེ་དང་། །༧༨[1]
གནས་མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང་། །
བདག་ནི་ལུས་ཅན་བྲན་འདོད་པ། །
ཀུན་གྱི་བྲན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་དུས་ཚོད་ཡུན་རིང་དུ་སོང་ནས་ས་སྐམ་ས་ལྟ་བུའི་གླིང་ཁ་དོན་དུ་གཉེར་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐམ་ས་སྤང་ལྗོངས་མེ་ཏོག་ལྗོན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་གླིང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་དུ་མུན་པ་སྨག་རུམ་གྱི་ནང་དུ་གནས་ཏེ་མར་མེའམ་སྒྲོན་མེ་འདོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་དེ་དག་ལ་ཡང་མར་མེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་གང་དུ་ཡུལ་ཐག་རིང་དུ་བགྲོད་པ་སོགས་ཀྱིས་གནས་ཁང་དང་མལ་ས་ལྟ་བུ་དེ་འདྲས་ཕོངས་ནས་གནས་མལ་འདོད་པ་ཡོད་ན་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་རང་ཉིད་གནས་ཁང་དང་མལ་ས་འཇམ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་བདག་ནི་ལུས་ཅན་ནམ་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་བྲན་གཡོག་འདོད་པ་སྐྱེ་རང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་གཡོག་པོ་གཡོག་མོ་དེ་འདྲ་འདོད་མཁན་ཡོད་ན་དེ་དག་ཀུན་གྱི་བྲན་གཡོག་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

ཡིད་བཞིན་ནོར་དང་བུམ་པ་བཟང་། །༧༩

1 ཚིག་རྐང་འདི་པེ་ཅིན་དཔེ་བསྡུར་མར་མི་སྣང་།

རིགས་སྔགས་གྲུབ་དང་སྨན་ཆེན་དང་། །
དཔག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་དག་དང་། །
ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་འཇོར་གྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། བསམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་ཡང་སེམས་ཅན་ཕོངས་ཤིང་དབུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག་དེ་བཞིན་དུ་ས་འོག་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རིག་སྔགས་འཆང་གིས་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་བུམ་པ་བཟང་པོ་གང་གི་ནང་དུ་རང་གི་ལག་པ་བཙུག་པ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བུམ་པའི་ནང་ནས་ལག་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་བུམ་པ་བཟང་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ། ས་གཞི་ལ་འཛུལ་བ། ཆུ་ལ་བྱིང་བ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲུབ་པའི་རིག་སྔགས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནད་ངན་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གསོ་བར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྨན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་ན་ཡོད་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་སྟེ། སྒྲ་མི་སྙན་པ་དེ་རྣམས་བརྫུས་སྐྱེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་སྐྱེས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཤིང་རེ་གྲུབ་སྟེ་ཚེ་གཅིག་ལ་ཤིང་དེ་ལས་དགོས་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་

བུའི་ཤིང་བཟང་པོ་ཉིད་དུའང་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ལུས་ཅན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་འཇོར་གྱུར་ཞེས་པ་སྟེ་ནུབ་བ་ལང་སྤྱོད་ན་ཡོད་པའི་བ་དེ་ལས་འདོད་ཡོན་གྱི་དངོས་པོ་གང་དགོས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇོར་འོས་པ་དེ་འདྲའི་རིགས་སུ་ཡང་བདག་རང་ཉིད་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

བྱེད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་ལ་སྨོན་པ་ནི།

ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། །༣༠
ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ཡང་། །
སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི། །
རྣམ་མང་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་རྟེན་གནས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ས་གཞི་དང་། སྐམ་ནད་སེལ་བར་བྱེད་པ་རླན་ཞིང་གཤེར་བར་གྱུར་པའི་ཆུ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་སྨིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་དང་། གཡོ་ཞིང་འགུལ་བར་བྱེད་པའི་རླུང་བཅས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། འབྱུང་འགྱུར་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་རྟག་པར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་ཡང་། སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི་མཁོ་དགུ་ཡོ་བྱད་ཟས་གོས་དང་གནས་མལ་དང་། ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་མཁོ་ཞིང་དགོས་

པ་ཡིན་ན་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་མང་པོའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་གཞིར་ཡང་བདག་རང་ཉིད་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན། ཡུལ་དང་དུས་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྨོན་པ་ནི།

དེ་བཞིན་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །༢༢

སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །

ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདས་བར་དུ། །

བདག་ནི་ཉེར་འཚོའི་རྒྱུར་ཡང་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པ་སྟེ་ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དེ་རྣམས་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ནམ་ཞིག་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི། བདག་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་བསྟན་ཟིན་པ་དང་།

དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་བ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་བ་ནི། བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་

ཚུལ་ཡང་། སྤྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ཙམ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་གསུམ་ཡོད་ན་ཡང་། དེའི་ལུགས་དེར་སང་མེད་པར་གསུངས། གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་བཀའ་ཡི་སྲོལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་། ས་སྡེ་ལྔ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་འབྱུང་བ། སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིས་མཛད་པའི་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལུགས་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་།

གཉིས་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་སྲོལ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་། ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་སྡེ་ལས་གཙོ་བོར་འབྱུང་བར་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་ད་ལྟ་སྤྱོད་འཇུག་གི་ལུགས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེའང་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜིཏ་ཧཻ་ཏ་རི་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས། གང་ལྟར་ན་ཡང་། སྐབས་འདི་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པའི་ཆོ་གའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་

ནི། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་གནས་སྐབས་ན།

དང་པོ་ཡུལ་གང་ལས་བླང་བར་བྱ་བ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས།

"རྟག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །ཐེག་ཆེན་དོན་
ལ་མཁས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟུལ་ཞུགས་
མཆོག །སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏང་ངོ་། །"

ཞེས་བྱ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཡོད་པ། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་ཞིག རང་ཉིད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་ཤིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ། གདུལ་བྱ་སློབ་མ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། རྗེས་སུ་འཛིན་ནུས་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ། ཚིག་གི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་སྡོམ་པ་འབོག་ནུས་ཀྱི་བརྡ་འཕྲོད་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་གཙོ་བོར་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་འདྲ་བཙལ་ཡང་མ་རྙེད་དེ་སྲོག་དང་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུས་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མ་འཛོམས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེན་ཤེས་ན། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དངོས་སུ་བཞུགས་ཡོད་པར་མོས་

ནས། དེའི་སྨྲུན་སྟར་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་ཚོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་བླངས་ན་ལེན་ཚོག་པར་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གཉིས་ཀས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན།

གང་བླང་བར་བྱ་བའི་གཞིའམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་ཉིད་ནི། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལེན་ཏེ་སྲུང་བའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་དེ་གསུམ་སྐབས་གཅིག་ཏུ་ལེན་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྲུང་བར་བྱེད། དེ་འདྲའི་ནུས་པ་མེད་ན། རིམ་པ་བཞིན་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན། དེ་ནས་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཡང་ན་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་སྟར་འགའ་རེ་ཙམ་བླངས་ཏེ་སྲུང་བར་བྱེད་པའམ་ཐོས་པར་བྱེད་པ་གསུངས། དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་ཇི་ཙམ་དུ་ལེན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་འདི་ནི། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུས་ད་ལྟ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར་དུ་ལེན་ནུས་ན་དེ་འདྲ་ལེན་པར་བྱ་བའམ། དེ་ལྟར་ལེན་མ་ནུས་ན་ཇི་སྲིད་འཚོ་བའི་བར་དུ་སྟེ་ཚེ་གང་གི་རིང་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་ལེགས་པར་སྲུང་ན་ལས་དང་པོ་པས་འགྲིགས་པ་དང་། དེ་ཙམ་ཡང་མ་ནུས་ན་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་ཏེ་སང་ཉིན་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུའམ། ཞག་

ལྡ་དང་། བཅུའམ། ཟླ་བ་གཅིག་གི་རིང་ལྟ་བུ་ལ་ལེན་ཏེ་མ་ཉམས་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྲུང་བར་བྱེད་པ་དེ་འདྲའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། མདོར་ན་ལེན་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་ནུས་པ་དང་སྦྱར་ཏེ་ནླང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ།

ལེན་པའི་ཚོ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ད་ལྟ་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱོར་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ལ་ཡན་ལག་བདུན་ནམ་བརྒྱད། དངོས་གཞི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དམ་བཅའ་བ། མཇུག་རང་གཞན་དགའ་བ་སྒོམ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་ལེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཆ་རྐྱེན་འདྲ་འདྲ། སྟོབས་དང་ནུས་པ་འདྲ་འདྲ་དང་ལྡན་ན་དེ་འདྲས་ལེན། དེ་འདྲའི་ཆ་རྐྱེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་འཛོམས་ན་ཡང་། ཅི་འཛོམས་གང་འཛོམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐད་ཀར་ལེན་པར་བྱ་བ་སྟེ། སྦྱོར་བ་སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཙམ་བྱས་ནས། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཞེས་སམ། གསང་སྔགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ཚོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་ལན་གསུམ།

ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །༢༢
བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ། །
དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །༢༣
བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །
དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསླབ་པ་ལའང་། །
རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱི། །

ཞེས་པ་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་སྔོན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའམ་བྱོན་ཟིན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས། ཐོག་མར་སྨོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་ནི་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དང་། སྨོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལྟ་བུའམ། བསྡུས་ན་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ནམ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པ་ལ་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དུ། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྨོན་འཇུག་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བགྱི་ཞིང་།

སྨོན་འཇུག་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་བདག་རང་གིས་ཀྱང་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འམ་ཡང་ཕྱིན་དྲུག བསྡུ་དངོས་བཞི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱུད་ཚོད་དང་བསྟུན་པའི་སྒོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་དུ་ལས་དང་པོ་པས་ནི་གཙོ་བོ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུ། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་པ་མོས་སྤྱོད་ལ་གནས་པས་ནི་དེའི་ཁར་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུ། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོ་དེའི་ཁར་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དེས་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱི་ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྨོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་སྐབས་གཅིག་ཏུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལེན་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་། འདིར་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་དཔེ་བཤད་ནས། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་

དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །ཞེས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་པོ་དེ་དོན་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་བསླབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །ཞེས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསླབ་པ་ལའང་། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱི། །ཞེས་བྱ་བ་བསྒྲིགས་ནས་འདོན་པ་ཡིན་ན་སྔོན་དུ་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལམ། ཡང་ན་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཁས་བླངས་པ། དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཁས་བླངས་པ་སྟེ། རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བའམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད། གང་ལྟར་ན་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་བདེ་བཤེགས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱི། །ཞེས་པའི་བར་ཚིག་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བཟླས་པའམ་རང་གིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱན་སྔར་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་བ་ཞེས་པ་ཡིན།

མཇུག་རང་གཞན་དགའ་བ་སྒོམ་པ།

རང་དགའ་བ་སྒོམ་པ།

གསུམ་པ་མཇུག་རང་གཞན་དགའ་བ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་དགའ་བ་སྒོམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །༢༤
རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཟུང་ནས། །
མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །
སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཟེངས་བསྟོད་དོ། །

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མཁས་པ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེས་རབ་ཏུ་སེམས་དྭངས་ཤིང་སྤྲོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྨོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ཚེ་ག་ཡང་དག་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བཟུང་ནས་ཏེ་སྡོམ་པ་བླངས་ནས། མཇུག་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཉམས་ལེན་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་སེམས་དེ་ཉིད་ནི་འོག་ནས་བཤད་པ་འདི་ལྟར་དུ་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །༢༥
མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །
དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །
སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་ད་གྱུར་ཏོ། །

ཞེས་པ་ནི། དེའང་རང་གི་དོན་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཚུལ། རང་གི་འཚོ་བ་དོན་ཡོད་པ། དུས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་བདག་གི་མི་ཚེ་འདི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་མི་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏོ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་དང་། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཆུད་མ་ཟོས་པའི་ཚུལ་ཡང་། མིའི་སྲིད་པའམ་མིའི་ལུས་དེ་རྙེད་པའམ་ཐོབ་པ་ལ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་གཅིག་དང་ཞེས་པར་ཐོབ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དེ་རིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པས་མིའི་སྲིད་པའམ་ལུས་རྟེན་དེ་ལེགས་པར་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དང་། ཡང་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་རྙེད་པ་ཡིན་པ་ནི། དེ་སྔ་ཕན་ཆད་རང་ཉིད་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་ཡིན་པ་ལ། དུས་དེ་རིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་སེམས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་འཚོབ་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་ད་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྔ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ་དེ་རིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་སུ་དེ་རིང་གྱུར་ཏོ་སྙམ་དུ་རང་གིས་རང་ལ་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་དེ་དགའ་བ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་།

ཞེས་པས་མི་གོས་པར་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་བ་ནི།

ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །༢༥
རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བརྩམས་ཏེ། །
སྐྱོན་མེད་བཙུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །
རྙོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བསམ་པ་བཟང་པོ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པས་ད་ནི་བདག་རང་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་གནས་སྐབས་དགོས་པ་ཅི་ལ་བབས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱུད་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་ལས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་དེ་རྣམས་བརྩམས་ཏེ། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ། བར་དུ་གང་དུ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་སྟེ་སྨོར་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ། དངོས་གཞི་རྗེས་གསུམ་ལན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དམ་བཅའ་བྱེད་པ། མཇུག་རང་གཞན་དགའ་བ་སྒོམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཡ་རབས་དང་བཙུན་པའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་རང་གི་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་རྙོག་པར་མི་འགྱུར་བའམ་བསླད་པར་མི་འགྱུར་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལྟར་དུ་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་བྱ། སྙིང་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཡང་།

ལོང་བས་ཕྱག་དར་ཕུང་པོ་ལས། །༢༧
ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རྙེད་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་ཇི་ཞིག་ལྟར་སྐྱེས་ནས། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་བདག་ལ་སྐྱེས། །

ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་མིག་གཉིས་ཀ་ཁར་བའི་ལོང་བ་ཞིག་གིས་གང་དུ་རྙེད་སའི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཕྱུག་དར་གྱི་ཕུང་པོ་སྟེ་ལམ་པོ་ཆེའི་ཉལ་ཉུལ་མི་གཙང་བ་རུག་རུག་བྱས་ཏེ་སྤུངས་པར་དེའི་གསེབ་ནས། རྙེད་རྒྱུའི་དངོས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཇི་ལྟར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མི་རབས་བདུན་བརྒྱུད་ཀྱི་དབུལ་བ་སེལ་ནུས་པ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཅན་ཞིག་རྙེད་པར་གྱུར་ན། ཀུན་གྱིས་ཧ་ལས་ཏེ་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་འདི་ཡང་གཏི་མུག་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལོང་བས་ན་ལོང་བ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་། ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱུག་དར་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའི་མི་གཙང་བའི་ཁྲོད་ལྟ་བུ་དེ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་ལྟ་བུ་རྙེད་པར་གྱུར་པ་དེ། ཇི་ཞིག་ལྟར་སྐྱེས་ནས་ཞེས་པ་སྐབས་ལེགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་ཉིད་ནི་བདག་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་ད་ཕན་ཆད་སེམས་

ཅན་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་དགའ་བ་སྒོམ་པ་ནི། །

འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཇོམས་བྱེད་པའི། །༢༨

བདུད་རྩི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །

འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བ་ཡི། །

མི་ཟད་གཏེར་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་བདག་གི་བདུད་གང་ཡིན་པ་དེ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་འཆི་མེད་བདུད་རྩི་སྨན་གྱི་མཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབུལ་བ་སྟེ་ཟས་གོས་དང་གནས་མལ་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་ཤིང་དབུལ་བར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་བསལ་བར་བྱེད་པ་ཡི་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཟད་རྒྱུ་མེད་པའི་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཁ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

འགྲོ་བའི་ནད་རབ་ཞི་བྱེད་པའི། །༢༩

སྨན་གྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །

སྲིད་ལམ་འཁྱམས་ཤིང་དུབ་པ་ཡི། །

འགྲོ་བའི་ངལ་གསོའི་ལྗོན་ཤིང་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རླུང་དང་མཁྲིས་པ་བད་ཀན་འདུས་པ་སྟེ་ནད་དེ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡི་སྨན་གྱི་ནང་ནས་སྨན་

གྱི་མཆོག་ཀུན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ཡིན་པ་སྟེ། དོན་དུ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ནད་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པའམ་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་སྨན་ལྟ་བུའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ཡིན། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་ཞིང་འཁྱམས་ནས་ངལ་ཞིང་དུབ་པར་གྱུར་པ་ཡི་འགྲོ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཙུང་ཟད་ངལ་གསོ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་གྲིབ་མ་བསིལ་བུ་ལྡན་པའི་ལྗོན་ཤིང་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ཡིན།

འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ངན་འགྲོ་ལས། །༣༠
སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྲི་སྟེགས་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། འགྲོ་བ་མཆོག་དམན་བར་མ། རྒན་གཞོན་ཕོ་མོ་སུ་ཡིན་ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ན་ངན་འགྲོ་ལས་སྒྲོལ་ནུས་པ་ཡིན་པས་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་དམྱལ་བ་སོགས་ལས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ལམ་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྲི་སྟེགས་ཏེ་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེགས་བུ་ལྟ་བུའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ཡིན།

འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་བའི། །
སེམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཤར་བ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་

སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཚ་བའི་གདུང་བ་ལྟ་བུ་དེ་སེལ་བའམ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཤར་བ་སྟེ་ཕྱིའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པའི་ཟླ་བ་དེ་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རེག་བྱ་བསིལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཚ་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་དང་ཡང་ཕྱོགས་ཙམ་དཔེ་མཚུངས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཕྱིའི་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤར་བར་གྱུར་པའི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་གདུང་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པས་ན། སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་ཤར་བའི་ཟླ་བའང་ཡིན་ཞེས་དང་།

འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་རབ་རིབ་དག །[༡༡]
དཔྱིས་འབྱིན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། ཕྱིའི་ཉི་མ་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་དེས་ཕྱི་ན་ཡོད་པའི་མུན་པ་དེ་ཙམ་སེལ་བ་མ་གཏོགས་ནང་གི་མུན་པ་དེ་སེལ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བླང་དོར་གྱི་གནས་མི་ཤེས་པའི་གཏི་མུག་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་བམ་མུན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དཔྱིས་ནས་ཏེ་རྩ་བ་དྲུང་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པའམ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མའི་ནང་ནས་ཐ་མལ་པའི་ནམ་མཁའི་ཉི་མ་དང་མི་འདྲ་བ་ཉི་མ་ཆེན་པོ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྲུབས་པ་ལས། །

མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཕྱུང་བ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཏེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་སྡེ་སྣོད་དེ་རྣམས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུབས་པར་བྱས་པ་ལས་ཞེས་པ། ཆོས་པའི་གང་ཟག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཟོ་བ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྲུབས་ཤིང་ལྟ་བུ་དེས་བསྲུབ་བྱ་འོ་མ་ལྟ་བུ་བསྲུབས་པར་བྱས་པ་ལྟར། ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བདེན་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཕྱུང་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

འགྲོ་བའི་མགྲོན་པོ་སྲིད་པའི་ལམ་རྒྱུ་ཞིང་། །༣༢
བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་པར་འདོད་པ་ལ། །
འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་ཉེར་གནས་ཏེ། །
སེམས་ཅན་མགྲོན་ཆེན་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། འགྲོ་བའི་མགྲོན་པོ་ཞེས་པ་སྟེ་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་སོགས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་ཏེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་བསམ་གཏན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་

བདེ་བ་སྐྱིད་པར་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ནི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་ན་གནས་སྐབས་མཐོ་རིའི་ཚེ་རིང་བ་དང་ནད་མེད་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དབང་ཐང་སོགས་ཀྱི་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ནུས་པས་མ་ཟད་མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་སྲིད་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་མགྲོན་ཆེན་པོ་སྟེ་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་རྣམས་སུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱུ་ཞིང་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ན་ཡིད་ལ་བསམ་པའི་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ་ཚིམས་པར་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རང་དགའ་བ་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བསྟན།

གཞན་དགའ་བ་སྒོམ་དུ་འཇུག་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་གཞན་དགའ་བ་སྒོམ་དུ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི།

བདག་གིས་དེ་རིང་སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །༣༣
སྤྱན་སྔར་འགྲོ་བ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི། །

བར་དུ་བདེ་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་ཟིན་གྱིས། །
ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས། །

ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་བདག་གིས་དུས་དེ་རིང་སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་ལས་སྐྱོབ་པར་མཛད་པའི་སྐྱོབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་ཐུགས་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བཅས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རམ་མདུན་དུ་དེ་རྣམས་དཔང་པོར་བཞག་ནས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་། བར་དུ་གནས་སྐབས་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་ཁས་བླངས་ཏེ་མགྲོན་དུ་བོས་ཟིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་འདོད་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མི་དང་དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་སོགས་ཏེ་མདོར་ན་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་ཁྱེད་རྣམས་བསམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པར་གྱིསཤིག་དང་། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་དོན་བདག་རང་གིས་བསྒྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་ན། ཁྱེད་རྣམས་སོས་དལ་བག་ཡོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་སྒོམ་པར་གྱིསཤིག་ཅེས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དགའ་བ་སྒོམ་དུ་གཞུག་པའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེའུའི་གཞུང་སོང་ནས།

གཉིས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའོ།། །།

ལེའུ་བཞི་པ།

འཇུག་ལྟོག་གི་གནས་ལ་གཟབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ། འཇུག་ལྟོག་གི་གནས་ལ་གཟབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ་ལ་ཡང་། ལེའུའི་གཞུང་དང་། མཚན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི།

> རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུར། །
> བྱང་ཆུབ་སེམས་རབ་བརྟན་བཟུང་ནས། །
> གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཡང་། །
> བསླབ་ལས་མི་འདའ་འབད་པར་བྱ། །༡

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་

སྤྱིར་དངོས་རྗེས་ཀྱི་ཚིག་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ན་རབ་ཏུ་བརྟན་པོར་ཏེ་དམ་པོར་བཟུང་བ་བྱས་ནས། དེ་ནས་སེམས་གཞན་དུ་གཡེལ་བའམ་བག་མེད་པ་སོགས་མེད་པར་དུས་རྟག་པར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་བྱ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འདའ་བར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབད་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན། དེ་ཡང་འབད་པའི་ཚུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟུང་བ་དང་ལྟུང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནི་སྤང་བར་བྱ་ལ། ལྟུང་བ་མེད་པ་དང་ལྟུང་བའི་གཟུགས་བརྙན་ནི་བླང་བར་བྱ་བའོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསྒྲུབ་བྱ་བསླབ་པ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྟེན་དལ་འབྱོར་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བའོ། །

བསྒྲུབ་བྱ་བསླབ་པ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་པ་བསམ་པ།

བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ།

དང་པོ་ལ། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

བབ་ཅོལ་བརྩམས་པ་གང་ཡིན་པའམ། །
གང་ཞིག་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ། །
དེ་ནི་དམ་བཅས་བྱས་གྱུར་ཀྱང་། །
བྱ་འམ་བཏང་ཞེས་བརྟག་པའི་རིགས། །༣

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་མི་འདོར་བའི་འཐད་པ་ལ། བྱ་བ་གང་ཞིག་བབ་ཅོལ་ཏེ་ཅི་ཡང་མ་བརྟགས་པར་བྱ་བ་བརྩམས་པའམ་བསྒྲུབས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་འབུག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པའམ། ཡང་བྱ་བ་གང་ཞིག་དེ་ལ་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བརྟགས་ཀྱང་། ལེགས་པར་ཏེ་ཆ་ཚང་བ་མ་བརྟགས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐོག་མར་དམ་བཅས་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་ཁས་བླངས་བྱས་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཁས་བླངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐར་ཕྱིན་པ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་བྱ་བའམ། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆ་རྐྱེན་མ་འཛོམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་བཏང་ཞིང་། རྗེས་སོར་ག་ལེ་ཡང་བསྐྱར་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་སྟེ་རིགས་ཤིང་འཐད་པའོ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་དེ་ཡི་སྲས། །
ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་གང་བརྟགས་ཤིང་། །
བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟགས་བརྟགས་པ། །
དེ་ལ་བཟློག་ཏུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །༧

ཅེས་པ་ནི། འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་མངའ་བའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། དེ་ཡི་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། བྱམས་པ་མགོན་པོ། འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་གནང་བ་མ་ཟད། བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྔར་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་ལེའུའི་སྐབས་སོ་སོར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་བྱས་ཟིན་པར་གྱུར་པ་ལ། ད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་རྒྱུ་ཕོ་ན་ལས། དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་དོར་ཏེ་ཕར་བཟློག་བའམ་ཕྱི་བཟློག་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། །
ལས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མ་བྱས་ན། །
སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀུན་བསླུས་པས། །

བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར། །༤

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བླངས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དོར་བའི་ཉེས་པ་ནི་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ཁོ་ན་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་མ་བསྒྲལ་བ་རྣམས་བསྒྲལ་བ། ངན་སོང་ལས་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམ་བཅས་ཟིན་ནས་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱི་བཤོལ་མེད་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། དེ་སྒྲུབ་པར་མ་བྱས་ན་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀུན་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྫུན་གྱི་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བསླུས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས་ན། དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་བདག་གི་འགྲོ་བ་དེ་ཅི་འདྲར་འགྱུར་ཏེ་མདོར་ན་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་གཞན་འོས་མེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས། དེའི་དཔེ་ནི།

དངོས་པོ་ཕལ་པ་ཅུང་ཟད་ལའང་། །
ཡིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བསམས་བྱས་ནས། །
མི་གང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པ། །
དེ་ཡང་ཡི་དྭགས་འགྱུར་གསུངས་ན། །༥

ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཕལ་པ་འབྲས་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་ཟན་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་བྱ་རོག་སོགས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞེས་བསམས་པར་བྱས་ནས། མི་གང་ཞིག་གིས་དངོས་སུ་དེ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་དེ་ཡང་

ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མདོ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ཡིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་བསམ་པར་བྱས་ནས་མ་བྱིན་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལས་མ་བྱིན་ན་དམྱལ་བ་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ན།

བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། །
བསམ་པ་ཐག་པས་མགྲོན་གཉེར་ནས། །
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསླུས་བྱས་ན། །
བདེ་འགྲོ་ཇི་ག་འགྲོ་འགྱུར་རམ། །༦

ཞེས་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་བསམ་པ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མགྲོན་དུ་གཉེར་བའམ་མགྲོན་དུ་བོས་ཟིན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་དུ་མ་བསྒྲུབ་པའམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་མ་བྱེད་ན་འགྲོ་བ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བསླུ་བར་བྱས་པ་ཡིན་པས་ན། དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་ཙམ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རམ་སྟེ་གཏན་ནས་འགྲོ་བ་མི་འགྱུར་བ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མེད་པར་གསུངས། འོ་ན་སྔོན་ཤཱ་རི་བུས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ཙམ་ཞིག་

ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་བི་ན་སར་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ། བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ཏེ་ལག་པ་གཡས་པ་སྦྱིན་པར་སློང་བ་ན། ཁོང་གིས་ལག་པ་གཡོན་པས་བཅད་དེ་སྤྲོད་པར་བྱས་པ་ལ། བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བླངས་པར་གྱུར་པ་ན། ཁོང་ཐུགས་སྐྱོ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཏང་བ་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད་ནའང་། ད་ལྟ་ཤཱ་རི་བུ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་མ་སྐྱེས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་སྟོན་བསྐལ་པ་བཞི་བཅུ་ཙམ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ཟིན་པའི་མི་ཞིག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཏང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ།

མི་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཏང་ཡང་། །
དེ་དག་ཐར་པར་མཛད་པ་ནི། །
ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། །
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན། །༢

ཞེས་པ་ནི། ཤཱ་རི་བུ་ལྟ་བུ་མི་གང་ཞིག་གིས་བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་མཐོ་འཚམ་པའི་གནས་སྐབས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་། ཤཱ་རི་བུ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་དག་ངན་སོང་ལ་མ་སྐྱེས་ནས་ཉན་ཐོས

ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ་ཐར་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ནི། ཤཱ་རི་བུ་རང་གི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་འདྲེན་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། སྔགས་དང་སྨན་གྱི་ནུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་མཁྱེན་གྱི་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་ཤཱ་རི་བུ་ནི་སྤྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ན། སྟོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདུད་སྡིག་ཧྲོ་ཅན་གྱིས་ཐོ་འཚམ་དུས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བཏང་བའི་ཚུལ་མཛད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་བཏང་བ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་བའི་ཚུལ་མཛད་པ་དེ་ཡང་བདུད་སྡིག་ཧྲོ་ཅན་ལྟ་བུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐར་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་བྱ་རུང་བ་ཡིན། གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པའི་ཉེས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན།

དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །

ལྟུང་བའི་ནང་ན་ལྷི་བ་སྟེ། །
འདི་ལྟར་དེ་ནི་བྱུང་གྱུར་ན། །
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་ལ་དམན། །ར

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བཏང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟུང་བའམ་ཉེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྤྱིར་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བའི་ལྟུང་བའམ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་། མདོ་སྡུད་པ་ལས།

"གལ་ཏེ་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། །སྤྱོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ལ་འདོད་བསྐྱེད་ན། །དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱོན་བྱུང་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པ་སྟེ། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ཕམ་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལྕི། །"

ཞེས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་མང་པོ་ལ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནའང་། དེའི་གང་ཟག་གིས་རང་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ངམ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཉིད་ལ་འདོད་པ་སྐྱེད་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ན། དེའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ནི་སྐྱོན་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ན་ཕམ་ཕམ་པའི་ཉེས་པ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ལྕི་

བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་བཏང་བ་ཡིན་ན་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཉེས་པ་ལྕི་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྲུབ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ཀུན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་གསུངས།

གང་གཞན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་འདིའི། །
བསོད་ནམས་བར་ཆད་གེགས་བྱེད་པ། །
སེམས་ཅན་དོན་ལ་དམན་གྱུར་པས། །
དེ་ཡི་ངན་འགྲོ་མུ་མཐའ་མེད། །༩

ཅེས་པ་ནི། གནས་སྐབས་གང་དུ་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གིས་དུས་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིའི་བསོད་ནམས་ལ་བར་ཆད་དང་གེགས་བྱེད་པ། མདོར་ན་དུད་འགྲོ་གཅིག་ལ་ཟས་ཆང་སྤགས་གང་ཙམ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བར་ཆད་དམ་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཡུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྟོབས་དམན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན། གེགས་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་མུ་དང་མཐའ་གཏན་

ནུས་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཚད་བཟུང་དུ་མེད་པ་ལྷ་བུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས།

"གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲོག་བཅད་པ་དང་། མགོ་རྒྱ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་འཕྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཡང་གང་ཟག་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བ་ཐ་ན་དུད་འགྲོ་གཅིག་ལ་ཟས་ཆང་སྤྱགས་གཅིག་ཙམ་སྦྱིན་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་སྡིག་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི་སྔོན་མ་དེ་ལས་ཀྱང་མང་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སོ། །"

ཞེས་གསུངས་སོ། །

སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བདེ་བ་ཡང་། །
བཤིག་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་འགྱུར་ན། །
ནམ་མཁའ་མ་ལུས་མཐའ་ཀླས་པའི། །
ལུས་ཅན་བདེ་བཤིག་སྨོས་ཅི་དགོས། །༧༠

ཞེས་པ་ནི། མི་ལྷ་བུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྲོག་བཅད་དེ་ཚེ་འདི་གསོན་པོར་གནས་པའི་བདེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བཤིག་པ་ཡིན་ན། སྲོག་གཅོད་

པ་པོ་གང་ཟག་བདག་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ལ་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པ་ལྟ་བུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྲོག་ལན་ལྔ་བརྒྱ་འཇལ་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་རང་གི་བདེ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའམ་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་མ་ལུས་པའི་མཐའ་ཀླས་པའི་ལུས་ཅན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བའི་རྩ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡིན་པས། དེ་དོར་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་ཕན་བདེ་ལ་འགོད་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་དེ་དག་རྒྱུན་བཅད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ནི་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གལ་སྲིད་ཉམས་ན་ཡང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་མི་འདྲ་བར་སླར་ཡང་སྡོམ་པ་ལེན་ཏེ་གསོ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་པ་ཡིན་ན།

དེ་ལྟར་ལྟུང་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་པ་དག །
འཁོར་བར་རེས་ཀྱིས་འདྲེ་བྱེད་ན། །
ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས། ༡༡

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་བྱུང་ཞིང་། ཡང་རྗེས་སུ་དེའི་གཉེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཚུར་བླངས་ཏེ་སྲུང་བར་

བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དག་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་དེ་གཉིས་རེ་མོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འདྲེ་བར་བྱེད་ནས་སྤྱོད་ན། འཁོར་བ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འཁོར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་དུས་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་ཤིང་འགོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་དེ་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན།

དེ་ལྟས་ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་བཞིན། །
བདག་གི་གུས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་པ་ཉམས་པས་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལ་འགྲོ་བ་ལས་ངེས་མེད་པ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་རང་གིས་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེན་པའམ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའམ་དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ། བདག་རང་གིས་གུས་པ་བྱེད་དེ་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པར་མཛད།

སྦྱོར་བ་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་ནི།

དེང་ནས་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན། །
འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །༧༣

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་མཛད་པའི། །
སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །
བདག་ནི་རང་གི་ཉེས་པས་དེའི། །
གསོ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་གྱུར་ཏོ།༡༣

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་ཉིན་མོ་དེ་རིང་ནས་སམ་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་དེ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བའི་སྒོ་ནས་བརྩོན་པའམ་སྒྲུབ་པར་མ་བྱས་ན། ཁས་བླངས་པ་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤི་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འོག་ནས་འོག་ཏུ་ངན་སོང་གི་གནས་རིས་དུད་འགྲོ་ནས་ཡི་དྭགས། ཡི་དྭགས་ནས་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགྲོ་ཞིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱི། མ་འོངས་པ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་སོགས་དང་འཕྲད་ནས་དེའི་གནས་སྐབས་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་སོགས་འགྱུར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་སྔ་ཕན་ཆད་ལ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཚད་མེད་པ་གྲངས་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གསུངས་ནས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གྱུར་ཀྱང་། བདག་ནི་རང་གི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་མི་དགེ་བ་བསགས་པའི་ཉེས་པས་ངན་འགྲོའི་རྟེན་

གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར་པ་ལས། སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་བྱོན་ན་ཡང་དེ་དག་གིས་རང་ཉིད་ངན་འགྲོའི་གནས་ལས་སྐྱོབ་པའམ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་གསོ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་གྱུར་ཏོ། །

ད་དུང་དེ་བཞིན་བདག་བྱེད་ན། །
ཡང་དང་ཡང་དུའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །
ངན་འགྲོར་ནད་དང་འཆིང་བ་དང་། །
བཅད་དང་གཤག་སོགས་མྱོང་བར་འགྱུར། །༡༩

ཞེས་པ་ནི། ད་དུང་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་བདག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་མི་དགེ་བ་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན། ཡང་ནས་ཡང་དུའང་སྔ་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལས་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ངན་འགྲོ་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ལ། གལ་སྲིད་སྐབས་འགར་མཐོ་རིས་ཀྱི་མིའི་ལུས་སོགས་ཐོབ་ན་ཡང་། དེའི་རྗེན་ལ་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་དང་། གཞན་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་ལྕགས་སྒྲོག་ཐག་སྒྲོག་ལ་སོགས་པས་འཆིང་བ་དང་། བསྡོན་རར་འཇུག་པ་དང་། ཡན་ལག་བཅད་པ་དང་། ལུས་ཕྱེད་ཚལ་དུ་གཤག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་ཅི་རིགས་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །

རྟེན་དལ་འབྱོར་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ།

དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའི་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ།

གཉིས་པ་རྟེན་དལ་འབྱོར་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའི་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ་དང་། ངན་སོང་ལས་ཐར་དཀའ་བ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ། དལ་འབྱོར་ཐོབ་དུས་དགེ་བ་ལ་འབད་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །
དད་དང་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། །
དགེ་གོམས་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུ། །
དཀོན་ན་ནམ་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །༡༥

དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་སྟེ། ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་རྙེད་ཅིང་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་། དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་མིའི་ལུས་རྟེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་ཚང་ཞིང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་དང་ཕྲད་པ་སྟེ། མདོར་ན་དགེ་བ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གོམས་སུ་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་རྒྱུ་དང་དཔེ་དང་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དུས་ནམ་

ཞིག་ན་རང་དགར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ནད་མེད་ཉི་མ་འདི་ལྟ་བུ། །
ཟས་བཅས་འཚེ་བ་མེད་ཀྱང་ནི། །
ཚེ་ནི་སྐད་ཅིག་བསླུ་བ་སྟེ། །
ལུས་ནི་ཐང་གཅིག་བརྙན་པོ་བཞིན། །༡༦

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་བསླབ་པ་ལ་དུས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་བསླབ་པར་བྱ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདི་བརྟན་པོ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནད་མེད་པའི་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བཟའ་རྒྱུའི་ཁ་ཟས་དང་བཅས་པ་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཉེ་བར་འཚེ་བ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་ནི། རང་གི་ཚེ་འདི་ནི་དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་གློ་བུར་གྱི་སྒོ་ནས་བསླུ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེའི་སྐབས་ན་ལུས་འདི་ཉིད་ནི་ཐང་གཅིག་གི་བརྙན་པོ་སྟེ་སྐབས་ཤིག་ལ་གཡར་བར་བྱས་པའི་མི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། འཆི་བདག་གིས་གློ་བུར་དུ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་གསུངས།

བདག་གི་སྤྱོད་པ་འདི་འདྲས་ནི། །
མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་འཐོབ་མི་འགྱུར། །
མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། །
སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་དགེ་བ་མེད། །༡༧

ཅེས་པ་ནི། ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱེས་ན་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བདག་གིས་ད་ལྟ་དགེ་བ་མ་སྒྲུབ་ནས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་འདི་འདྲས་ནི་ཚེ་རབས་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་མིའི་ལུས་ཀྱང་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ན། ངན་སོང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལུས་བླངས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཕལ་ཆེ་བ།

“དུད་འགྲོ་གཅིག་ཤ་གཅིག་ཟས་ཉམས། །”

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བཟའ་བ་དང་། བརྡེག་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ལས། བསམ་པ་བཟང་པོའི་སྒོ་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། མི་དགེ་བ་ཁོ་ནར་སྤྱོད་པའི་དུས་འདའ་བའམ་གཞན་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཚེ་བ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

གང་ཚེ་དགེ་སྤྱད་སྐལ་ལྡན་ཡང་། །
དགེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །
ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་རྨོངས་པ། །
དེ་ཚེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །༡༨

ཅེས་པ་ནི། དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་མིའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་

ཅན་འདི་ལྷ་བུ་རྙེད་པ་གང་གི་ཚེ་ན་དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལྷ་བུ་གང་དང་གང་ལ་སྤྱད་པའམ་སྒྲུབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་ཏེ་ཆ་རྐྱེན་ཚང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེའི་སྐབས་ལ་དགེ་བ་བདག་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་མ་བྱས་ནས་ལེ་ལོ་དང་སྙོམ་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ན། སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ངན་སོང་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཚ་གྲང་དང་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དུས་འདའ་ཞིང་། དེའི་གནས་སྐབས་ན་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་གྱུར་པ་དུས་དེའི་ཚེ་ན་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད་དེ་བྱར་མེད་པར་གསུངས།

དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། །
སྡིག་པ་དག་ཀྱང་ཉེར་བསགས་ན། །
བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །
བདེ་འགྲོའི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་མི་འགྱུར། །༡༨

ཞེས་པ་ནི། རང་གིས་ད་ལྟ་ཚོས་ལྡན་མི་ལུས་འདི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་དགེ་བ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ལྟ་བུའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་དག་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་མ་བྱས་ལ། དེ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་སྤྱོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་དག་ཀྱང་ཉེ་

བར་བསགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་སྡེ་བརྒྱ་ཕྲག་དང་སྟོང་ཕྲག་གི་བར་དུ་ཡང་བདེ་འགྲོ་ལྷ་དང་མིའི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་རྣ་བའི་ལམ་དུ་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་ན། བདེ་འགྲོའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ཡང་མི་ཐོབ་པ་ནི་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་གསུངས།

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །
རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི །
བུ་གར་རུས་སྦལ་མགྲིན་ཆུད་ལྟར། །
མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀར་གསུངས། །༣༠

ཞེས་པ་ནི། ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་མཐོ་རིས་གནས་སུ་བདེ་འགྲོའི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དཔེའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། དཔེར་ན། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་ཚད་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆེར་རླུང་གིས་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་ཁར་ཞིང་སྐོ་བའི་གནས་སྐབས་ན་གླང་གི་གཉའ་བ་ལ་སྒྲོག་རྒྱུའི་གཉའ་ཤིང་འདོམས་གང་ཙམ་གྱི་དབུས་སུ་བུ་ག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་རྒྱ་མཚོ་དེའི་གཏིང་རུམ་ན་རུས་སྦལ་མིག་མེད་པའི་ཞར་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་རྒྱ་མཚོའི་ཁ་ལ་མགོ་འབུར་ཙམ་རེ་ཡོང་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། དེའི་དུས་ན་རུས་སྦལ་གྱི་

མཁྲིན་པ་དེ་ཉིད་གཉའ་ཤིང་རླུང་གིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད་པ་དེའི་དཀྱིལ་གྱི་བུ་གའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་པ་དཔེ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དུ།

མིའི་ལུས་རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱང་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལས་འཐོབ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ནི་དཔའ་བོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས། དཔེ་དང་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་རིས་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་དང་། གཉའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་མཐོ་རིས་ལྷ་དང་མིའི་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་སྒོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའམ་ཉུང་བ་ཡིན་པའི་དཔེ་དང་། རུས་སྦལ་ཞར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་གལ་སྲིད་ཐོབ་པའི་ལས་འདྲ་སེམས་ཅན་འགའ་རེ་ལ་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་སྐྱེ་སྒོ་འཚོལ་བར་བྱེད་པའི་མིག་མེད་པའི་རུས་སྦལ་ཞར་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་པ་དང་། གཉའ་ཤིང་དེ་རླུང་གིས་གནས་གཅིག་ཏུ་མི་སྡོད་པ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པའི་ལས་འབྲེལ་དེ་འདྲ་སེམས་ཅན་འགའ་རེ་ལ་སྐབས་འགར་ཡོད་སྲིད་ན་ཡང་། དེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དེ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཡིན་པས་གཉའ་ཤིང་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་དང་དཔེ་དེའི་སྒོ་ནས་གསུངས།

ངན་སོང་ལས་ཐར་དཀའ་བ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ།

གཉིས་པ་ངན་སོང་ལས་ཐར་དཀའ་བ་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ་ནི།

སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྡིག་པས་ཀྱང་། །
བསྐལ་པར་མནར་མེད་གནས་འགྱུར་ན། །
ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྡིག་གིས། །
བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྨོས་ཅི་དགོས། །༡༡

ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་སེམས་ངན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྐྱེད་པའམ་བྱས་པའི་སྡིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཁོང་ཁྲོ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་གྲངས་བཞིན་དུ་བསྐལ་པ་རེ་ལ་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་གནས་པར་འགྱུར་བའམ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན། ཚེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་དག་གིས་ནི་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ལྷ་དང་མིའི་འགྲོ་བ་ལ་མི་འགྲོ་བའམ་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་ནུས་པ་ཡིན་པ་ནི་སྨོས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས།

དེ་ཙམ་ཁོ་ན་མྱོང་གྱུར་ནས། །
དེ་ནི་རྣམ་ཐར་མི་འགྱུར་ཏེ། །
འདི་ལྟར་དེ་ནི་མྱོང་བཞིན་དུ། །

སྡིག་པ་གཞན་དག་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །༢༢

ཞེས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་ཚེ་འདི་ལ་བསགས་པར་བྱས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཇི་ཙམ་ཡོད་ན་དེ་ཙམ་ཕོ་ནས་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དེ་ངན་སོང་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྙིང་དུ་མྱོང་བར་གྱུར་ཟིན་ནས། སྡིག་པ་གསོག་པ་པོའི་གང་ཟག་དེ་ནི་སླར་དེའི་མཐའ་མ་ལ་ངན་སོང་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བའམ་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྡིག་པ་བསགས་པའི་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་སྔ་མ་མྱོང་བཞིན་དུ། ཡང་ཕྱི་མ་མ་འོངས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་རྒྱུ་སྡིག་པ་གཞན་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། དཔེར་ན། སྲོག་བཅད་པའི་སྔ་མའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་དེ་ལས་ལུས་རྟེན་གཞན་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་ན། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་དང་། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ཏེ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ནི་རང་གིས་སྔར་སྲོག་བཅད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་རང་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་གཞན་གྱིས་རང་གི་སྲོག་བཅད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ནི། རང་གིས་སྔ་མ་སྲོག་བཅད་པ་ལ་གོམས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་ལ། སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་གོམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན་པས། དེས་ན་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་དགའ་བ་དེ་ཉིད་ནི་སྔ་མ་སྲོག་བཅད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས

བུ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱོང་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བའི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་སྲོག་བཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་གཞན་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་འདྲ་ལ་གོ་བ་ལེན་རྒྱུ་ཡིན།

དལ་འབྱོར་ཐོབ་དུས་དགེ་བ་ལ་འབད་དགོས་པ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་དགེ་བ་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། །

འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྙེད་གྱུར་ནས། །
བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན། །
འདི་ལས་བསླུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །
འདི་ལས་རྨོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །༢༧

ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟ་འདི་འདྲ་བའི་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་ཚང་བའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་རྙེད་པར་གྱུར་ནས། བདག་གིས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་སོགས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་གསུམ་སོགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གོམས་པར་མ་བྱེད་པའམ་སྒྲུབ་པར་མ་བྱས་ན། འདི་ལས་བསླུས་པ་གཞན་མེད་པ་སྟེ་རང་གིས་རང་བསླུས་པ་ཡིན་པས། བསླུས་ན་བསླུ་ཚབས་ཆེ་བ་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས། ད་ལྟ་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདིའི་སྟེང་དུ་དགེ་སྒྲུབ་སྡིག་སྤོང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་མ་ཤེས་པར་རྨོངས་ན་

རྨོངས་པ་འདི་ལས་རྨོངས་ཚབས་ཆེ་བ་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་རྟོགས་ནས། །
རྨོངས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་སྒྱིད་ལུག་ན། །
འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །
མྱ་ངན་ཆེན་པོ་ལྡང་བར་འགྱུར། །༢༩

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་རང་གིས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདི་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མ་བསླབས་ནས་དགེ་བ་མ་སྒྲུབ་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་དེ་རྟོགས་པའམ་ཤེས་ནས། ད་དུང་ཡང་ཡིད་དེ་བག་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་གནས་ལ་རྨོངས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིས་ཀྱང་སྒྱིད་ལུག་པའམ་ཡིད་ཚད་དེ། བདག་ལྟ་བུས་ག་ལ་སྒྲུབ་ནུས་སྙམ་དུ་དེ་འདྲའི་བསམ་པ་ངན་པ་བསྐྱེད་ན། ནམ་ཞིག་ན་རང་གི་ཚེ་འདི་ཟློགས་ཏེ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ན་འགྱོད་སེམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་མྱ་ངན་ཆེན་པོ་སེམས་ལ་ལྡང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དམྱལ་མེ་བཟོད་དཀས་དུས་རིང་དུ། །
བདག་གི་ལུས་ལ་བསྲེགས་གྱུར་ན། །
འགྲོད་པ་མི་བཟད་མེ་འབར་བས། །

སེམས་གདུང་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ། །༢༥

ཞེས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་དུ་སྐྱེས་ཏེ་དམྱལ་བའི་མེ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་བསྲན་དཀའ་བ་ཚ་ཟབ་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་ཡུན་རིང་དུ་བསྲེགས་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་ན། རང་ཉིད་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་སྐབས་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དེའི་བསླབ་བྱ་ཉམས་ལེན་ལ་རྩོལ་བཞིན་དུ་མ་འབད་པ་དང་མ་བསྒྲུབས་པ་དེ་ལ་འགྱོད་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འགྱོད་པ་མི་བཟད་པའི་མེ་འབར་བའི་སྒོ་ནས་རང་གི་སེམས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གདུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བ་སྟེ་བཤད་མི་དགོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་ཕན་པའི་ས། །
ཇི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་རྙེད་གྱུར་ནས། །
བདག་ཉིད་ཤེས་དང་ལྡན་བཞིན་དུ། །
ཕྱིར་ཡང་དམྱལ་བ་དེར་ཁྲིད་ན། །༢༦
སྔགས་ཀྱིས་རྨོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན། །
བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་དུ་ཟད། །

ཅེས་པ་ནི། ད་ལྟ་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་འདི་ཉིད་ནི་རྒྱུ་དང་དཔེ་དང་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་ལ། དེ་རྙེད་པ་དེ་ནི་རང་དང་གཞན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་འདོགས་པའི་ས་གཞི་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་

རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་ལུས་རྟེན་འདི་ཉིད་ནི་ཇི་ཞིག་ལྟར་སྐེས་ཏེ་སྐབས་ལེགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོའི་སྒོ་ནས་སམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་རྙེད་པར་གྱུར་ནས་ནི། བདག་ཉིད་ལེགས་ཉེས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་ད་དུང་ཡང་ལེ་ལོ་དང་རྣམ་གཡེང་དང་བག་མེད་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་ཡང་དམྱལ་བའི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་རང་གིས་རང་ཁྲིད་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་དཔེར་ན། སྔགས་ཀྱིས་རྨོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་རིག་སྔགས་ཀྱིས་གཞན་ལ་རྨོངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་དུས་རང་གི་བསམ་བློ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ལ་སྐབས་འདི་ལའམ་ཚེ་འདིའི་དོན་ངོ་མ་ལ་སེམས་མེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་ན་སེམས་མེད་ཉིད་དུ་ཟད་དོ་གསུངས་སོ། །

ཅིས་རྨོངས་བདག་ཀྱང་མ་ཤེས་ཏེ། །
བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །༣༧

ཅེས་པ་ནི། སེམས་འདི་ཉིད་རྨོངས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་གིས་རྨོངས་པ་ཡིན་པ་བདག་རང་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས་ཏེ། བདག་གི་སེམས་ཀྱི་ཁོང་ན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བརྟག་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡོད་དོ། །

སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ།

ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ།

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི

ཞེ་སྡང་སྲེད་སོགས་དགྲ་རྣམས་ནི། །
རྐང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་མིན་ལ། །
དཔའ་མཛངས་མིན་ཡང་ཇི་ཞིག་ལྟར། །
དེ་དག་གིས་བདག་བྲན་བཞིན་བྱས། །༢༨

ཞེས་པ་ནི། ཞེ་སྡང་དང་། སྲིད་པ་སྐྱེ་འདོད་ཆགས། ཕྲག་དོག་དང་ང་རྒྱལ། གཏི་མུག་ལ་སོགས་པའི་དགྲ་བོ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ལུས་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་རྐང་པ་དང་ལག་པ་དང་། མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དཔའ་བོའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། མཛངས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མདོར་ན་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ཇི་ཞིག་ལྟར་གནོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་དེ་སྟ་ཕན་ཆད་བདག་རང་ཉིད་བྲན་གཡོག་བཞིན་དུ་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་བར་བྱས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་མ་འོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། །
དགའ་མགུར་བདག་ལ་གནོད་བྱེད་པ། །
དེ་ལའང་མི་ཁྲོ་བཟོད་པ་ནི། །
གནས་མིན་བཟོད་པ་སྨད་པའི་གནས། །༢༩

ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་བདག་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་བཞིན་དུ་དགའ་བ་མགུ་བར་ལྟ་བུའམ་འཛོམས་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད་པར་བདག་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་མི་ཁྲོ་བར་གནས་སུ་བཅུག་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་བཟོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྣམས། །
ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་ཀྱང་། །
དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། །
མེ་ནང་འཁྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་ནུས། །༣༠

ཞེས་པ་ནི། གནོད་ཚབས་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གལ་ཏེ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་བཟང་རིས་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་དེ་དག

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགོ་བྱེད་ནས་བདག་གཅིག་པུའི་སྟེང་ལ་དགྲར་ལངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཙམ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའམ་སྲོག་ལ་གནོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མེའི་ནང་དུ་འཁྲིད་ཅིང་འཇུག་པ་ནི་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་ལ།

ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཆེན་དགྲ་འདིས་ནི། །
གང་དང་ཕྲད་ན་རི་རབ་ཀྱང་། །
ཐལ་བ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། །
དེར་བདག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། །༣༡

ཞེས་པ་ནི། ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེན་པོའི་དགྲ་བོ་འདི་དག་གིས་ནི་དམྱལ་བའི་མེ་གང་དང་ཕྲད་པ་ཡིན་ན་ཆེན་པོ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱང་ཐལ་བ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མེའི་ནང་དེ་ལ་བདག་རང་ཉིད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གནོད་སེམས་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ངན་པའི་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འདོར་བར་བྱེད་པ་དེ་འདྲའི་ཉེན་ཚབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས།

བདག་གི་ཉོན་མོངས་དགྲ་བོ་གང་། །
དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར། །

དགྲ་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར། །
ཡུན་རིང་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །༡༢

ཞེས་པ་ནི། གནོད་ཡུན་རིང་བའི་ཚུལ་ཡང་། བདག་གི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དགྲ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་རིང་པོ་སྐྱེ་ཚེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་གནོད་པ་ཁོ་ན་བྱས་པ་ལྟར་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དགྲ་གཞན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་དུས་རིང་པོ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་མང་པོའི་བར་དུ་གནོད་པ་བྱས་པ་ནི་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

མཐུན་པར་རིམ་གྲོ་བསྟེན་བྱས་ན། །
ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་ན། །
ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་བྱས་ན། །
ཕྱིར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གནོད་པ་བྱེད། །༡༣

ཅེས་པ་ནི། དེ་ཡང་བསྟེན་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་དགྲ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེ་དག་གི་བློ་དང་མཐུན་པར་རིམ་གྲོ་བྱེད་དེ་བསྟེན་པར་བྱས་པའམ་ངོ་དགའ་དང་སྦྲེལ་ལད་སོགས་བྱས་པ་ཡིན་ན། མཐར་ནམ་ཞིག་ན་དེ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཚུར་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གྲོགས་པོ་ལྟ་བུར་འགྱུར་སྲིད་པ་ཡིན་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཇི་ཙམ་བསྟེན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཕྱིར་ཞིང་སྔེ་སྔར་

ཡང་རང་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་བྱེད་པ་པོ་ན་མ་གཏོགས་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བྱས་པ་ནི་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་རྒྱུན་ཆགས་དགྲར་གྱུར་པ། །
གནོད་པའི་ཚོགས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་གཅིག་པུ། །
བདག་གི་སྙིང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་ན། །
འཁོར་བར་འཇིགས་མེད་དགའ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །༡༩

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ནི་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱུན་ཆགས་ཏེ་རྒྱུན་གཏན་ནས་མ་ཆད་པར་རང་ལ་གནོད་པ་པོ་ན་བྱེད་པའི་དགྲ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པ། ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པའི་ཚོགས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་ཏུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གཅིག་པུར་གྱུར་པ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དེ་ནི་བདག་གི་སྙིང་གི་ཁང་ཆེན་ལྟ་བུའི་ནང་ལ་ངེས་པར་ཏེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་འཆའ་སྟེ་སྡོད་པའམ་གནས་པ་ཡིན་ན། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་མེའི་འོབ་དང་དུད་འགྲོའི་ཚང་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བདག་རང་ཉིད་སེམས་ལ་འཇིགས་པ་དང་དོག་པའམ་སྐྲག་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་སྒོ་ནས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

འཁོར་བའི་བཙོན་རའི་སྲུང་མ་དམྱལ་སོགས་སུ། །

གསོད་བྱེད་གཤེད་མར་གྱུར་པ་འདི་དག་ནི། །
གལ་ཏེ་བློ་གནས་ཆགས་པའི་དྭ་བ་ན། །
གནས་ན་བདག་ལ་བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད། །༣༥

ཅེས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་སྡུག་པའི་བཙོན་ར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བཙོན་མི་ཕྱི་ལ་མི་གཏོང་བའི་སྲུང་མ་བཙོན་སྲུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ནི་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་སྟེ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་གསོད་པར་བྱེད་པའི་གསོད་བྱེད་ཀྱི་གཤེད་མར་གྱུར་པའང་ཡིན་པ་དེས་ན་གནོད་བྱེད་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ངེས་པས། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ནི་གལ་ཏེ་བློ་གནས་ཆགས་པའི་དྭ་བ་ཞེས་པ་སྟེ་རང་གི་བློ་ཡི་གནས་སུ་སྟེ། མདོར་ན་བདག་དང་བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་དྭ་བའམ་གཞིབ་ན་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་ཡོད་ན། བདག་ལ་རང་དགར་བློ་བདེ་བག་ཕེབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདུག་པའམ་བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ།

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཇི་སྲིད་བདག་གི་དགྲ་འདི་མངོན་སུམ་དུ། །

ངེས་པར་མ་བཅོམ་དེ་སྲིད་བདག་འདིར་བརྩོན་མི་འདོར། །
རེ་ཞིག་གནོད་བྱེད་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་ཁྲོས་གྱུར་པ། །
ང་རྒྱལ་བདོ་རྣམས་དེ་མ་བཅོམ་པར་གཉིད་མི་འོང་། །༡༨

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུས་ཇི་སྲིད་དུ་བདག་གི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དགྲ་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པར་ཏེ་རྩ་བ་དྲུང་ནས་ཕྱུང་སྟེ་རགས་པ་མགོ་གནོན་ཙམ་མ་ཡིན་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ངེས་པར་བཅོམ་སྟེ་སྤོང་མ་ནུས་པ་དུས་དེ་སྲིད་དུ་ནི། བདག་རང་ཉིད་སྐབས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བསླབ་པར་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཏེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདོར་དུ་མི་རུང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་རེ་ཞིག་རང་ལ་ཚུར་གནོད་པ་བྱེད་པའི་གནོད་བྱེད་ཆུང་ངུ་ནོར་རྫས་ཕྲན་ཙམ་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུའམ་ཙུང་ཟད་རྡུང་རྡེག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚིག་ངན་ཚིག་རྩུབ་སྨྲས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དེ་འདྲའི་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་ཞེ་ཁྲོ་ཟ་བའམ་ཁྲོས་པར་གྱུར་པ་དེའི་སྒོ་ནས་ང་རྒྱལ་ལམ་ཞེ་ཁྲོ་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་བདོ་བར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྣམས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་གནོད་བྱེད་དེ་ལ་གནོད་ལན་མ་ཟིན་པར་རང་གི་འདོད་དོན་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཉིན་མོ་སོས་དལ་དང་སློ་བདེ་བོ་མི་ཡོང་བ། མཚན་མོ་གཉིད་ཀྱང་མི་འོང་བའམ་གཉིད་མི་ཁུག་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།

རང་བཞིན་འཆི་བས་སྡུག་བསྔལ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་དག །
གཡུལ་ངོར་དངར་ཆེ་ནན་གྱིས་གཞོམ་པར་འདོད་པ་ཡང་། །
མདའ་མདུང་མཚོན་གྱིས་ཕོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཁྱད་བསད་ནས། །
དོན་མ་གྲུབ་པར་ཕྱིར་ཕྱོགས་འབྱེར་བར་མི་བྱེད་ན། །༡༧

ཞེས་པ་ནི། ཐ་མལ་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་དེ་དག་ནི་རང་གིས་ཕར་མ་བསད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆི་བདག་གིས་བསད་དེ་ནམ་ཞིག་ན་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་། དོན་ངོ་མ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་དགྲ་བོ་འདི་དག་ནི་ཉམས་དམན་པ་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡ་ང་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། དེ་འདྲ་ངོས་མ་ཟིན་ནས་ད་དུང་དེ་དང་འགྲན་བསྡུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་གཡུལ་ངོར་ཏེ་འཐབ་ནས་གདོང་གཏད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དཔུང་སྒྲིག་སྟེ་དངར་ཆེ་ཞེས་ཕན་ཚུན་དངོས་སུ་དམག་འཐབ་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་ཚེ་ན་ཡང་། དགྲ་བོ་དེ་ཉིད་ནན་གྱིས་ཏེ་ཙ་མེད་བྱས་ནས་གསོད་པ་དང་། རྒྱ་ནོར་འཕྲོག་པ། ཁར་གཞིག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས། དེའི་སྐབས་ན་རང་ལ་ཚུར་གཡུལ་ངོར་ནས་མདའ་དང་མདུང་དང་རལ་གྲི་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཆས་ཕོག་པས་ལུས་ལ་རྨ་དང་ཁྲག་ཐོན་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གང་དང་གང་བྱུང་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་པའི་སྒོ་ནས་དགྲ་བོ་དེ་བཅོམ་པའི་རང་གི་འདོད་དོན་དེ་མ་གྲུབ་ཀྱི་

བར་དུ་ཚུར་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏེ་འཁྱེར་བའམ་བྲོས་པར་མི་བྱེད་པར་སྡུག་བསྔལ་ལ་བཟོད་བསྲན་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན།

ཧྲག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ། །
རང་བཞིན་དགྲར་ངེས་གཞོམ་བརྩོན་བདག་ལ་དེ། །
སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་རྒྱུར་གྱུར་གང་གིས་ཀྱང་། །
ཡི་ཆད་སྒྱིད་ལུག་མི་འགྱུར་སྨོས་ཅི་དགོས། །༡༨

ཞེས་པ་ནི། དུས་ཧྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་སོ་ན་ཡིན་པར་ངེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མེའི་རང་བཞིན་ཚ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དགྲ་བོ་སོ་ན་ཉིད་དུ་ངེས་པས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྣམས་སྤངས་ཏེ་གཞོམ་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་ལ་དེང་གི་དུས་སུའམ་དེ་དུས། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་རྒྱུར་གྱུར་གང་གིས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་བཀྲེས་སྐོམ་དང་ཚ་གྲང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་ནད་དང་ན་ཚ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་དང་གང་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་དག་གིས་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བསླབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡི་ཆད་པའམ་སྒྱིད་ལུག་པར་མི་འགྱུར་བ་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ནི་

ལྷ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དོན་མེད་དགྲ་ཡིས་རྣ་སྲོལ་བཏོད་པ་ཡང་། །
ལུས་ལ་རྒྱན་དང་འདྲ་བར་སྲེལ་བྱེད་ན། །
དོན་ཆེན་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཡང་དག་བརྩོན་གྱུར་པ། །
བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཅི་ཕྱིར་གནོད་བྱེད་ཡིན། །༡༩

ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རང་གི་དོན་གང་ཡང་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་དགྲ་ཡིས་རྣ་ཡི་སྲོལ་ལམ་རྣ་ཤུལ་འདྲ་གསར་པ་བཏོད་པ་སྟེ། མགོ་བོ་དང་གདོང་པའམ་ལུས་ཀྱི་མདུན་ཕྱོགས་ལྷ་བུ་ལ་དེ་འདྲ་གཅིག་བཏོད་པ་དེའི་རྗེས་ལྷ་བུ་རྣ་ཤུལ་འདྲ་ཡོད་ན། རང་ཉིད་མི་དཔའ་བོ་ཡིན་པའི་དཔའ་རྟགས་སུ་ངོམས་ནས་ལུས་ལ་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཆ་དང་འདྲ་བར་སྲེལ་བའམ་འཆང་བ་ངོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པའི་བསླབ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་སྐབས་སུ་བདག་ལ་འཕྲུགས་ལྟོགས་བཀྲེས་སྐོམ་མམ་ན་ཚ་ཟུག་གཟེར་ལྷ་བུ་དང་། གཞན་གྱིས་ཙུང་ཟད་དམའ་འབེབས་དང་ཚིག་ངན་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་འམ་སྡུག་བསྔལ་ཅི་དང་གང་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རང་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་

ལ། ངོ་མ་བྱས་ན་དེ་རྣམས་དགེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕྱུགས་མ་ཡིན་པ་དང་། ངེས་འབྱུང་གི་སྐུལ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་མོས་ཤིང་དང་དུ་བླངས་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཉ་པ་གདོལ་པ་ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ། །
རང་གི་འཚོ་བ་ཙམ་ཞིག་སེམས་པ་ཡང་། །
གྲང་དང་ཚ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་བཟོད་ན། །
འགྲོ་བ་བདེ་ཕྱིར་བདག་ལྟ་ཅིས་མི་བཟོད། །ཥ༠

ཅེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་ཉ་གསོད་ནས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་མཁན་ཉ་པ། མ་ཧེ་དང་གཡག་དང་ཕག་པ་ལ་སོགས་པ་གསོད་ནས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་མཁན་གདོལ་པ། ཞིང་ཁའི་ནང་དུ་སོ་ནམ་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་ནས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་མཁན་ཞིང་པ། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཟོ་ལས་དང་ཚོང་ལས་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་དེ་འདྲའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་དེ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་བུ་གང་ཡང་སྒྲུབ་པར་གྱུར་པ་ནི་མེད་ལ། རང་རང་སོ་སོ་གཅིག་པུའམ་རང་གི་བཟའ་ཟླ་བུ་ཕྲུག་ལྟ་བུ་སོགས་དེ་ཙམ་གྱི་ཟས་གོས་འཚོ་བ་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་ལ་སེམས་པའམ་བསམ་བློ་གཏོང་མཁན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དགུན་གྱི་གྲང་བ་དང་། དབྱར་གྱི་ཚ་བ་དང་། ཟས་མེད་པའི་བཀྲེས་པ། བཏུང་བ་མེད་པའི་སྐོམ་པ། ན་ཚ་ཟུག་གཟེར་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་བསྲན་བྱེད་ནས། ལུ་ཚུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས

རང་རང་སོ་སོའི་ལས་དོན་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འགྲོ་བ་བདེ་ཕྱིར་བདག་ལྟ་ཅིས་མི་བཟོད། །ཅེས་པ་ནི། རང་གིས་ད་ལྟ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་བསླབ་བྱ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ནི་གཞན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས། བདག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཙུང་ཟད་ཙོ་གྲང་དང་བཀྲེས་སྐོམ་དང་། ན་ཚ་ཟུག་གཟེར་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་བཟོད་དེ་བཟོད་པ་བསྒོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་བྱའི་ཉམས་ལེན་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་འོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཕྱོགས་བཅུ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །
འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་ལས་བསྒྲལ་བར། །
དམ་བཅས་གང་ཚེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་། །
ཉོན་མོངས་རྣམས་ལས་མ་གྲོལ་བར། །༤༧

ཞེས་པ་ནི། རང་གིས་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་གནས་སྐབས་ན། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བཅས་པ་ཚང་མ་དཔང་པོ་ལ་བཞག་ནས། དེ་དག་གི་དྲུང་དུ་ཤར་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་ནམ་མཁའི

མཐས་གཏུགས་པ་སྟེ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་བསྒྲལ་བར་དམ་བཅས་པ་གང་གི་ཚེ་ན། ངོ་མ་བྱས་ན་བདག་རང་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྣམས་ལས་མ་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ན།

བདག་གི་ཚོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པར། །
སྨྲ་བ་ཇི་ལྟར་སྨྱོན་པ་མིན། །

བདག་གི་ནུས་པའི་ཚོད་དེ་སྟོབས་དང་གཟི་བརྗིད་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་ཚོད་དེ་ཡང་མ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རང་དགར་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སྒྲོལ་བར་ཁས་བླངས་ཏེ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་ང་རང་སྨྱོན་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་སྨྱོན་པའི་སྨྱོ་ཚིག་ཁ་གཅུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པ་འདྲ་སྙམ་དུ་དྲན་པའམ་བསམ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟས་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ། །
རྟག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བྱ། །༩༣

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན། འོ་ན་རང་གིས་སྨྱོན་པས་སྨྲས་པ་ལྟ་བུ་ཚོ་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན། ད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་བྱ་ལ་མ་བསླབས་ནས་བཞག་ན་རུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ཁས་བླངས་ཟིན་པ་དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་

ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྣམས་གཞོམ་པའམ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའམ་ཕྱི་བཤོལ་མི་བྱ་བར་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའམ་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ།

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

འདི་ལ་བདག་གིས་ཞེན་བྱ་ཞིང་། །
འཁོན་དུ་བཟུང་ནས་གཡུལ་སྲད་དེ། །
རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་ཉོན་མོངས་པ། །
ཉོན་མོངས་འཇོམས་བྱེད་མ་གཏོགས་སོ། །༤༣

ཞེས་པ་ནི། འདི་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་སྔ་རང་ཉིད་གང་དང་གང་ལ་གོམས་ཤིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གང་དང་གང་ལ་བདག་གིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཞེན་པ་སྟེ་ཆགས་པར་བྱ་ཞིང་། ཚེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་རྣམས་ལ་སེམས་ཤིང་འཁོན་དུ་བཟུང་ནས། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་དང་གཉེན་པོ་དགེ་བ་གཉིས་པོ་གཡུལ་སྲད་དེ་སྤང་གཉེན་འཐབ་སྟེ་ཕན་ཚུན་གཡུལ་སྲད་དགོས་པ་ཡིན། འོ་ན་གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་ཆགས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལ་འཁོན་འཛིན་བྱེད་ན། དེ་གཉིས་ཆགས་སྡང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་

ན་དེ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དྲན་ན། ལར་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆགས་སྡང་གཉིས་པོ་དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་ན་ཡང་། ད་ལྟ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་ལ་ཞེན་ཆགས་དང་། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་འཁོན་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ལ་དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་ན་ཡང་། ད་ལྟ་གནས་སྐབས་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

བདག་ནི་བསྲེགས་ཏེ་བསད་གྱུར་ཏམ། །
བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་བླའི། །
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། །
དགྲ་ལ་འདུད་པར་མི་བྱའོ། །༤༤

ཞེས་པ་ནི། བདག་ལ་གཞན་རྒྱལ་པོའམ་མི་དབང་ཆེན་ལྟ་བུས་བཙན་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཁྲོད་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ན་མེ་ཕུང་གི་ནང་དུ་བསྲེགས་ཏེ་དངོས་སུ་བསད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏམ། ཡང་བདག་རང་གི་མགོའམ་སྐེ་བཅད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ན་བཅད་ཀྱང་བླ་ཡི་སྙེ་རུང་གི དེ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དགྲ་བོ་ལ་ནི་སྲོག་དང་བསྡོས་ཏེ་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡང་འདུད་པར་རམ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་བློ་ཐག

རྣད་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཐ་མལ་དགྲ་བོ་ཡུལ་ནས་ཕྱུང་ཡང་ནི། །
ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་ཤིང་ཡོངས་བཟུང་ནས། །
ནུས་པ་བརྟས་ནས་དེ་ནས་ཕྱིར་ལྡོག་གི།
ཉོན་མོངས་དགྲ་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་མ་ཡིན། །༩༥

ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ད་ལྟ་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་སླར་ལྡོག་ན་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སླར་ལྡོག་མི་ནུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་དགྲ་བོ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ད་ལྟ་གནས་སྐབས་རང་དང་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་། དཔུང་མང་ཉུང་གི་སྒོ་ནས་ཕོ་བསྡད་མ་བཅུག་ཅིང་ཡུལ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་བཏོན་ནས་ཕུད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ནི། དགྲ་བོ་དེ་ཡུལ་གཞན་དག་ཅིག་ཏུ་སོང་སྟེ་གནས་ཤིང་ས་ཆའམ་ཡུལ་ལུང་དེ་ཡོངས་སུ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས། ཡང་ཕོ་རང་གི་གྲོགས་དང་། དཔུང་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་མང་པོ་འཚོལ་ནས་རང་ལ་ཚུར་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པའམ་སྟོབས་རྒྱས་ནས་སམ་བརྟས་ནས་བྱུང་ན། དེ་ནས་སླར་ཡང་རང་ལ་ཚུར་དགྲ་ལན་ནམ་གནོད་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་ཕྱིར་ལྡོག་གི ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དགྲ་བོའི་ཚུལ་ནི་དེ་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལན་གཅིག་སྤངས་ཟིན་ན། དེ་ནས་

སླར་ལྡོག་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཤེས་རབ་མིག་གིས་སྤང་། །
བདག་ཡིད་ལས་བསལ་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །
གང་དུ་གནས་ནས་བདག་གནོད་བྱ་ཕྱིར་འོང་། །
བློ་ཞན་བདག་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པར་ཟད། །༤༦

ཅེས་པ་ནི། འོ་ན་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོའམ་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱའི་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་ནི། ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ནི་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པས་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ཞེས། ལྷུ་བ་ལྟ་བུ་གསོག་གསོབ་སྙིང་པོ་མེད་པ་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཙམ་ཡིན་པས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ་སྤོང་བ་ཡིན་ན་སྤོང་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན། སྨན་ཁང་གི་ནང་དུ་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་སྨུན་པ་ཐམས་ཅད་གར་སོང་མེད་པར་གྱུར་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གི་ཡིད་དམ་སེམས་འདི་ཉིད་ལས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་བསལ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་སམ་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། གང་དུ་གནས་ནས་བདག་གནོད་བྱ་ཕྱིར་འོང་། །ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་གང་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གནས་ནས་སླར་ཡང་བདག་རང་ལ་གནོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚུར་འོང་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བན་

ཆད་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཏེ་ཤེས་རབ་མེད་ནས་གཏི་མུག་གིས་འཐོམས་ནས་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་ན་བདག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད། གཉེན་པོ་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ན་འདི་སྤོང་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་དབང་ཚོགས་ལ་མིན་བར་ན་འང་མིན།།
དེ་ལས་གཞན་ན་འང་མིན་ན་དེ་དག་གར་གནས་འགྲོ་བ་ཀུན་གནོད་བྱེད།།
འདི་ནི་སྒྱུ་འདྲ་དེ་ཕྱིར་སྙིང་ལ་འཇིགས་སྤོངས་ཤེས་ཕྱིར་བརྩོན་པ་བསྟེན།།

ཞེས་པ་ནི། ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྣམས་ག་བར་གནས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་ཤིང་བཙལ་ཏེ་ཞུལ་བ་ཡིན་ན། ཡུལ་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལྔ་ན་ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་མི་གནས་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་གནས་ན་ཡུལ་དེ་གང་ཟག་སེམས་ཅན་གཞན་དང་གཞན་གྱིའང་ཡུལ་དུ་བྱེད་དེ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་སོགས་ཡོད་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་མི་སྐྱེ་བས་ན་ཡུལ་གྱི་སྟེང་ན་ཡང་མི་གནས་ལ། འོ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པའི་ཐོག་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གནས་པ་མིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་

སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལམ་དེ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྣམས་གནས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་བར་སྣང་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྣམས་མཐོང་རྒྱུ་ཚོར་རྒྱུ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལྟ་བུ་རེ་རེ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ན། ག་ལེ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཕོ་ག་བར་གནས་འདུག ང་ཡི་མགོ་དང་གཟུགས་དང་ལག་པ་དང་། ཕྱིའི་པགས་པ་དང་། ནང་གི་ཤ་དང་། རུས་པའི་ནང་གི་རྐང་དང་། ལྟོ་བའི་ནང་ལོང་ཀ་དང་། རྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ངམ་གང་དུ་གནས་འདུག་ཅེས་བཙལ་ཏེ་ཞུལ་བ་ཡིན་ན་དེ་མི་རྙེད། དེས་ན་དེ་ལས་གཞན་ནའང་གང་དུ་ཡང་གནས་པ་ཡོད་པ་མིན་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གནས་སའི་ཡུལ་གར་གནས་ནས་ཏེ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་སྙེ་དོན་ངོ་མ་བྱུས་ན་ངོ་བོ་ཡང་མེད་ལ། དེ་གནས་སའི་ཡུལ་ཡང་མེད་ལ། འགྲོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འོང་བ་ཡང་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ནི་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་སྔགས་དང་སྨན་དང་ཆ་རྐྱེན་ཅུང་ཟད་དེ་འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུལ་བའི་རྟ་དང་གླང་པོ། དམག་དང་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། ངས་སྤྱོང་མི་ནུས་སོ་སྙམ་པའི་རང་གི་སྙིང་ལ་འཇིགས་པ་དང་དཔའ་ཞུམ་པའམ་སྐྲགས་པ་

དེ་ཐམས་ཅད་སྤང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་ནས་བརྩོན་པ་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དོན་མེད་ཉིད་དུ་བདག་ལ་དམྱལ་སོགས་རྣམས་སུ་ཅི་སྟེ་གནོད་པ་བྱེད། །༤༧

དེ་ལྟར་རྣམས་བསམས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཡི། །

བསླབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་བརྩོན་པར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལ་དོན་དང་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་རང་དབང་བདག་རང་ཉིད་ལ་དམྱལ་བ་སོགས་སུ། ཞེས་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་ཏེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོའི་གནས་རྣམས་སུ་ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མྱོང་སྟེ་ཅི་སྟེ་ན་གནོད་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ་གནོད་པ་བྱེད་དུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཇུག་མི་རིགས་སོ། །དེ་སྔ་ཕན་ཆད་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོའི་གནས་ཚུལ་དེ་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་ཤིང་དེ་མ་མཐོང་ནས་རང་ལ་རང་དབང་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པས་རང་

ལ་དོན་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཏུ་བཅུག་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུའི་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་བསྒྲུབ་བྱ་བསླབ་པ་ལ་བསམ་ནས་བག་ཡོད་བྱ་བའི་ཚུལ། རྟེན་དལ་འབྱོར་ལ་བསམ་ནས་བག་ཡོད་བྱ་བའི་ཚུལ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་བྱ་བའི་ཚུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པའམ་ངོ་བོ་ལ་བསམ་གཞིག་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཡི་བསླབ་པ་དེ་རྣམས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའམ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

སྨན་པའི་ངག་མ་ཉན་ན་སྨན་དག་གིས། །
བཅོས་དགོས་ནད་པ་སོས་པ་ག་ལ་ཡོད། །༩༨

ཅེས་པ་ནི། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཕན། ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ། དཔེར་ན། ནད་པ་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་སོགས་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་མནར་བའི་སྐབས་ན་སྨན་པ་བསྟེན་ནས། སྨན་པས་ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་དང་སྨན་བསྟེན་དགོས་མིན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ནད་པ་དེས་སྨན་པའི་ངག་དེ་ཉན་ནས་ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་དང་སྨན་བསྟེན་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱི། སྨན་པའི་ངག་དེ་མ་ཉན་ན་ནད་པ་དེ་སོས་པར་གྱུར་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུའི་གཞུང་ནས་བསྟན་པའི་བསླབ་བྱ་དེ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ

ལེན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་བ་ལྷ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་པར་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད། དེས་ན་རྩུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ལེའུའི་གཞུང་བསྟན་ཟིན་ནས།

གཉིས་པ། ལེའུའི་མཚན་སྨོས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་བག་ཡོད་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའོ།། །།

ལེའུ་ལྔ་པ།

ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་ཡང་བརྟག་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ།

གཉིས་པ་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་ཡང་བརྟག་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལེའུའི་གཞུང་དང་། ལེའུའི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བསླབ་པ་སྲུང་བའི་ཐབས་སུ་སེམས་སྲུང་བ་དང་། སེམས་སྲུང་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པ། དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་སྤྱོང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ། སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་བསྟན་པའོ། །

བསླབ་པ་སྲུང་བའི་ཐབས་སུ་སེམས་སྲུང་བ།

མདོར་བསྟན།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བསླབ་པ་བསྲུང་བར་འདོད་པ་ཡིས། །
རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ནས་སེམས་བསྲུང་སྟེ། །

སེམས་འདི་བསྲུང་བར་མ་ནུས་ན། །
བསླབ་པ་བསྲུང་བར་ཡོང་མི་ནུས། །༡

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དེ་གསུམ་མམ། དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྲུང་བར་འདོད་པ་ཡིས། གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ནས་རང་གི་སེམས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལས་བསྲུང་བར་བྱ་སྟེ། རང་གི་སེམས་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་སྲུང་བར་མ་ནུས་ན། བསླབ་པ་དེ་ཉིད་བསྲུང་བར་ཡོང་སྟེ་ངེས་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

རྒྱས་བཤད།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གནོད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ། དེས་ན་ངེས་པར་སེམས་སྲུང་དགོས་པར་འདོམས་པའོ། །

གནོད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་ཚུལ།

དང་པོ་ནི།

སེམས་ཀྱི་གླང་པོ་ཡན་བཏང་བས། །
མནར་མེད་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར། །
གླང་ཆེན་མ་ཐུལ་མྱོས་པ་ཡིས། །
འདི་ན་དེ་འདྲའི་གནོད་མི་བྱེད། །༣

ཅེས་པ་ནི། རང་གི་སེམས་འདི་ཉིད་ནི་གླང་པོ་ཆེ་འདུལ་སྐྱོང་གིས་མ་འདུལ་བ་ཡན་གར་བཏང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་སྙེད། མ་འོངས་པའི་ཡུལ་གྱི་མདུན་བསུ། ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ཏུ་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་བར་བྱས་པས་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ངན་པ་བསགས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་དམྱལ་བའི་མེས་བསྲེགས་པ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར་དུ། གཡུལ་ངོ་ལ་སྤྱོད་པའི་གླང་པོ་ཆེ་མ་ཐུལ་བ་རྒྱུན་འབྲུམ་གྱི་ཆང་གིས་མྱོས་པ་ཡིས་སྣའི་རྩེ་མོ་ལ་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་བཏགས་ཏེ་དགྲའི་གཡུལ་དུ་བཏང་བར་བྱས་པས། དགྲ་བོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་འཇིག་པ་དང་། མི་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་ཚབས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། མིའི་ཡུལ་འདི་ན་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་བཙོ་སྲེག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་བའི་གནོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་

ཀུན་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་ནས་དྲན་པའི་ཐག་པ་ཡིས། །
སེམས་ཀྱི་གླང་པོ་དམ་བཏགས་ན། །
འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །
དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་ཏུ་འོང་། །༧

ཞེས་པ་ནི། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བླང་བྱ་དགེ་བ་དང་། དོར་བྱ་མི་དགེ་བའི་གནས་དེ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ཡིས་འདོད་ཡོན་གྱིས་སྨྱོས་པའི་སེམས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་ཞིང་བདེ་བ་སྟེ། དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལ་དམ་པོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པར་བྱས་ན། ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་འཇིགས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལག་ཏུ་འོང་སྟེ་མཐར་ཕྱིན་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

སྟག་དང་སེང་གེ་གླང་ཆེན་དྲེད། །
སྦྲུལ་དང་དགྲ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། །
སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་དང་། །

བྱད་མ་དེ་བཞིན་སྲིན་པོ་རྣམས། །༩

ཞེས་པ་ནི། ཚེ་འདིའི་འཇིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཅན་གཟན་སྟག་དང་སེང་གེ་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་དྲེད་མོ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་དགྲ་བོ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། ཚེ་ཕྱི་མའི་འཇིགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲུང་མ་གཤིན་རྗེ་ཡི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡང་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀའི་འཇིགས་པར་གྱུར་པ་ཕ་རོལ་གྱིས་མཐུ་བོ་ཆེ་བྱེད་པ་སོགས་བྱད་མ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདྲེ་དང་སྲིན་པོ། བཙན་དང་རྒྱལ་འགོང་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།

སེམས་འདི་གཅིག་པུ་བཏགས་པ་ཡིས། །
དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཏགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། རང་གི་སེམས་འདི་ཉིད་གཅིག་པུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བཏགས་པར་བྱེད་པ་ཡིས། ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་གནོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དམ་ལ་བཏགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

སེམས་འདི་གཅིག་པུ་བཏུལ་བས་ན། །
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བར་འགྱུར། །༥

ཞེས་པ་ནི། རང་གི་སེམས་འདི་ཉིད་གཅིག་པུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བཏུལ་བར་བྱས་ན། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་

མའི་འཇིགས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན།

འདི་ལྟར་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །
སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་། །
སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །
ཡང་དག་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན། །༦

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་ནི་འོག་ནས་བཤད་པ་འདི་ལྟར་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་འཇིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སེམས་འདི་ཉིད་གཅིག་པུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདེན་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་གསུངས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། ཡང་སེམས་ཉིད་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་གསུངས།

སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །
སུ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །
ལྕགས་བསྲེགས་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །
མོ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །༧

ཞེས་པ་ནི། ཚེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ལག་

ན་ཟིན་པའི་མཚོན་ཆ་རལ་གྲི་དང་སྐ་རེ་དང་། སོག་ལེ་ལ་སོགས་པ་མེ་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་སྡིག་པོ་ཆེའི་གང་ཟག་ལ་སྣང་བར་གྱུར་པ་དེ། གང་ཟག་སུ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་གཉེར་ཞིང་བྱས་ཏེ་སུས་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་གྱི་གནས་སུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྕགས་བསྲེགས་པའི་ས་གཞི་ལ་མེ་ལྕེ་ཁྲོ་གང་རེ་ཙམ་དུས་རྒྱུན་དུ་འབར་བའི་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་རང་བཞིན་དེའང་སུ་ཡིས་བྱས་ཏེ་སུ་ཡིས་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། ཡང་ཤལ་མ་ལ་ཡི་རི་བོའི་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་སྡུར་རང་གིས་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོག་པར་སྤྱོད་ཅིང་ཞུགས་པར་གྱུར་པའི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མོའི་ཚོགས་ཀྱིས་འཁོད་པའི་སྣང་བ་ཤར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཅི་ལས་བྱུང་སྟེ་གང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་ལ།

> དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །
> སྡིག་སེམས་ཡིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་འཇིགས་པའི་གནོད་བྱེད་འཁྲུལ་སྣང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གིས་ཆགས་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་སེམས་གོམས་ཤིང་སྡིག་པ་བྱས་པས་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་ཡིན་པར།སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས།

> “ལྕགས་ཀྱི་ས་གཞི་འབར་ཞིང་ཚ། །འབར་བའི་མེ་ལྕེ་ཀུན་
> ནས་ཁྱབ། །ལྕགས་ཀྱི་སོག་ལེ་རྣོན་པོ་ཡིས། །ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་

བརྒྱར་བཤཀ་པ། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྡིག་པ་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །”

ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ན། །
སེམས་ལས་འཇིགས་པ་གཞན་འགའ་མེད། །༦

ཅེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ས་འོག་ཀླུའི་འཇིག་རྟེན། ས་སྟེང་མིའི་འཇིག་རྟེན། ས་བླ་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ། ཡང་ན་འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་མམ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ན་རང་གི་སེམས་ལས་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་འགའ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མེད་པ་སྟེ། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པའམ་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་ཚུལ།

གཉིས་པ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དབུལ་བོར་ནས། །
སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཡིན་ན། །
ད་དུང་འགྲོ་བཀྲེན་ཡོད་ན་སྔོན། །

སྐྱོབ་པ་ཇི་ལྟར་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །༩

ཞེས་པ་ནི། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་རྣམ་པར་བཞག་དགོས་ན། གལ་ཏེ་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་དབུལ་པོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་བྱེད་དེ་ཐོར་བར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའམ་རྫོགས་དགོས་པ་ཡིན་ན། ད་དུང་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་བཀྲེན་པའམ་དབུལ་པོ་གྲངས་མེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། སྔོན་གྱི་སྐྱོབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་མར་མེ་མཛད། འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ། །
སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས། །
སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ། །
དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། །༡༠

ཞེས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་པོ་རང་ལ་དབང་བའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་དང་བཅས་པའི་བདོག་པའམ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་བཅས་པའམ

ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱིན་པ་བཏང་བས། སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཡུལ་ཡང་སེམས་ཅན་མཆོག་དང་དམན། རྒན་དང་གཞོན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་གང་དང་གང་འདོད་པ། གང་དང་གང་གིས་སློང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོངས་པ་མེད་པར་གཏོང་བའི་སེམས་ཏེ། མདོར་ན་རང་གི་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་གམ། མིག་དང་རྣ་བ་སོགས་ལྷ་བུ་གཅིག་གཏོང་བ་ལ་ཡང་ཚོད་མཚམས་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གཏོང་ནུས་པའི་གཏོང་སེམས་དེ་གོམས་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས།

> "སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་པའོ། །"

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ནང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏོང་བའི་སེམས་ཉིད་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་མཐར་ཕྱིན་དགོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ།

> ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཏུ། །
> དེ་དག་གསོད་མི་འགྱུར་བར་བསྐྲད། །

སྤོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །
ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད། །༡༡

ཅེས་པ་ནི། ཉ་དང་། རི་དྭགས། ཕག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབུ་སྲིན་དང་། བྱ་བྱིའུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཕྱོགས་གང་ཞིག་ཏུ་དེ་དག་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གསོད་པར་མི་འགྱུར་བ། རྣམ་པ་འཆི་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་འདྲའི་གནས་ལ་བསྐྲད་པ་སྟེ་བསྐྲད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ། སྲུང་ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལ་འཆི་བ་སྲོག་ལ་བབས་ན་ཡང་། ང་རང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྲོག་མི་གཅོད་པའི་སྤོང་བའི་སེམས་སམ་དམ་བཅའ་བའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་ཏེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེའང་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལས་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་དོན། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་རྫོགས་དགོས་པ་ཡིན་པ་ནི།

སེམས་ཅན་མི་སྲུན་ནམ་མཁའ་བཞིན། །
དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ཡོང་མི་ལང་། །
ཁྲོ་བའི་སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །
དགྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ། །༡༢

ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པ་

བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་མི་སྲུན་པ་འཚེ་བ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། དེས་ན་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཚེ་བ་མི་བྱེད་པའི་གནས་ལ་འཛོག་པའམ་དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ཡོང་མི་ལང་བ་ཡིན་པ་ལ། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསླབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་པོ་རང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཞེ་སྡང་གི་བསམ་པ་འདི་ཉིད་གཅིག་པུ་དེ་བཟློད་པ་སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་འདྲེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚོམས་ཟིན་པའམ་བཅོམ་ཟིན་པ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ།

ས་སྟེང་འདི་དག་ཀོས་གཡོག་ཏུ། །
དེ་སྙེད་ཀོ་བས་ག་ལ་ལང་། །
ལྷམ་མཐིལ་ཙམ་གྱི་ཀོ་བས་ནི། །
ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་དང་འདྲ། །༡༣

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། མི་འདོད་ཆེན་ཞིག་གིས་རང་གང་དུ་བགྲོད་པའི་སའི་སྟེང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྡོ་དང་ཚེར་མ་སོགས་རྩུབ་པའི་རེག་བྱ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཀོ་བས་གཡོག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ན། སའི་སྟེང་དེ་སྙེད་ཀོ་བས་གཡོག་ཏུ་ག་ལ་ལང་སྟེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཡོག་མི་ནུས་པ་ཡིན་པ་ལ། འོན་ཀྱང་རང་གི་རྐང་པའི་ལྷམ་གྱི་མཐིལ་ཙམ་གྱི་སྟེ་དེ་ལ་ཀོ་བ་ལྷག་པོ་གཅིག་ལྷན་བཞག་པ་ཡིན་ན་དེས་ནི་སའི་སྟེང་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀོ་

བས་གཡོགས་ཟིན་པ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ།

དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡང་། །
བདག་གིས་ཕྱིར་བཟློག་མི་ལང་གི །
བདག་གི་སེམས་འདི་ཕྱིར་བཟློག་བྱའི། །
གཞན་རྣམས་བཟློག་གོ་ཅི་ཞིག་དགོས། །༡༤

ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་གནོད་འཚེ་བྱེད་མཁན་གྱི་དངོས་པོའམ་དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་རྩ་མེད་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བདག་གིས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་བྱས་ནས་ཕྱིར་བཟློག་དགོས་ན། ཕྱིར་བཟློག་པ་དེ་གཏན་ནས་མི་ལང་གི་འོན་ཀྱང་བདག་གི་སེམས་ཀྱིས་ལོང་ཁྲོ་བའམ་གནོད་འཚེའི་བསམ་པ་འདི་ཉིད་ཕྱིར་བཟློག་པར་བྱ་ཡི། དེ་བཟློག་ན་རྐྱེན་ཕྱིའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་རྣམས་བཟློག་གོ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་སོ། །རང་གིས་ཕར་ལ་གནོད་པ་མ་བྱེད་ན། གཞན་སུས་ཀྱང་རང་ལ་ཚུར་འཚེ་བ་བྱེད་པ་མི་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། རང་གི་ཁྲོ་བའི་སེམས་དེ་བཟློག་སྙེ་སྲུང་བར་བྱ་བར་གསུངས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ནང་སེམས་ཀྱི་སྙིང་ནས་རྫོགས་དགོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ།

སེམས་གསལ་གཅིག་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་གང་། །
ཚངས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར། །
ལུས་ངག་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་། །

སྤྱོད་པ་ཞན་པས་དེ་ལྟ་མིན། །༧༥

ཞེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་གསལ་བ་གཅིག་དེ་འདྲ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་སུ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཚངས་རིས་དང་། ཚངས་པའི་མདུན་གནས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དུ། དེ་ཡང་ལུས་དང་ངག་གི་སྒོ་ནས་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་དགེ་བ་ཕྱག་དང་སྐོར་བ། ཁ་བཏོན་འདོན་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ཞན་པས་ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཅུང་ཟད་ཞན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་རྩ་དེ་ལྟར་དུ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡང་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་རྫོགས་དགོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ།

བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀུན། །
ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །
སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། །
དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །༧༦

ཞེས་པ་ནི། ངག་གི་སྒོ་ནས་བཟླས་བརྗོད་དེ་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་

འདོན་པ་ལྟ་བུ་གྲངས་མང་པོ་ཀློག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཟས་གོས་གཙོད་པ་ཅན་གྱི་མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་གཅེར་བུར་གནས་ནས་ཐར་པ་སྒྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་བམ་ཟས་བཅད་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲས་ལུས་ལ་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ལྟ་བུས་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་སྤྱད་པ་བྱས་ཀྱང་། མདོར་ན་སེམས་གཞན་གྱི་ཡུལ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་གཡེངས་བཞིན་པས་བྱས་པ་དེ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། གཙོ་བོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རག་ལས་པས་སེམས་དེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འཆོས་མ་ནུས་ན་ལུས་ངག་གི་བཟླས་བརྗོད་དང་དཀའ་ཐུབ་དེ་དག་དོན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི།

མདོ་ལས།

“དགེ་སློང་དག་འདོད་པ་ལ་སེམས་གཡེངས་པས་དཀའ་ཐུབ་དང་ཁ་བཏོན་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །”

ཞེས་གསུངས།

གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཆོག །

སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། །
བདེ་ཐོབ་སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་། །
དེ་དག་དོན་མེད་གྱི་ནར་འཁྱམས། །១៧

ཞེས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཐར་ཕྱིན་དགོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའང་གང་ཟག་གང་གིས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་སེམས་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། བདག་མེད་པ། འོད་གསལ་བ། གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་རང་བཞིན། བློ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས་ན་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་ཟབ་མོའི་གནས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཤེས་དགོས། འདི་མ་ཤེས་ན་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལྟ་བུ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་པ་ལྟ་བུ་བློ་ལ་འདོད་པ་གང་དང་གང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་གི་བདེ་བ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞོམ་པར་མི་ནུས་པས་ན། དོན་མེད་གྱི་ནར་ཧེ་རང་དགར་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཁྱམས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གཙོ་བོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའམ་གནད་འགག་ལྟ་བུ་དེ་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་འདིའི་ཐོག་ནས་དགེ་བ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོའི་ཉམས་ལེན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་པའམ་

རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

ངེས་པར་སེམས་སྲུང་དགོས་པར་འདོམས་པ།

གསུམ་པ་དེས་ན་ངེས་པར་སེམས་སྲུང་དགོས་པར་འདོམས་པ་ནི།

དེ་ལྟས་བདག་གི་སེམས་འདི་ནི། །
ལེགས་བཟུང་ལེགས་པར་བསྲུང་བར་བྱ། །
སེམས་བསྲུང་བརྟུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། །
བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། །༡༨

ཞེས་པ་ནི། གནོད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན། བདག་གི་སེམས་འདི་ཉིད་ནི་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བཟུང་ཞིང་། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་ལ། སེམས་སྲུང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གོས་དཀར་ལྡིང་ལོ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཏུར་སྦྱིག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་གཉིས་མ་གཏོགས། སྐྲ་རལ་པ་འཆང་བ་དང་། གོས་ཁྲ་བོས་གཡོགས་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟུལ་ཞུགས་གཞན་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

མ་གྲང་གྲོལ་བའི་ཁྲོད་གནས་ན། །
བསྒྲིམས་ཏེ་རྨ་ཡི་བག་བྱེད་བཞིན། །

སྐྱེ་བོ་ངན་ཁྲོད་གནས་པས་ཀྱང་། །

སེམས་ཀྱི་རྨ་འདི་རྟག་ཏུ་བསྲུང་། །༢༩

ཞེས་པ་ནི། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་ཤིང་དྲན་ཤེས་མེད་པར་ཏེ། མི་ཡ་རབས་སམ་ལོ་ལོན་རྒན་པོ་གཞན་གྱི་གྲས་སུ་མ་ཚུད་པས་མ་གྲང་བ་སྟེ། ཕྱིས་པ་གཞོན་ནུ་བསམ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུད་སྡོམ་པས་མ་བསྡམས་པ་རང་གྲོལ་དུ་སྤྱོད་པ་སྟེ་གྲོལ་བའི་ཁྲོད་དུ། མི་རྒན་པོ་ལུས་ལ་རྨ་དང་ཤུ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐེབས་ནས་ཤིན་ཏུ་ན་ཚའི་ཉེན་ཁ་དང་བཅས་པ་ཞིག་གནས་ཡོད་ན། དེའི་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་བསྒྲིམས་ཏེ་རང་གི་རྨ་དེ་ཕྱིས་པ་སྤྱོད་པ་ངན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲམ་པའམ་གཏོར་བའི་བག་ཕྱེད་དེ་གནས་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་བོ་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་དེ་འདྲའི་ཁྲོད་དུ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྨ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ། ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་ལ་སོགས་པའི་གནས་ལས་དུས་རྟག་ཏུ་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

རྨ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ཡིས། །

སྐྲག་པའམ་རྨ་ཡི་བག་ཕྱེད་ན། །

བསྡུས་འཇོམས་རིས་འཇོམས་སྐྲག་པ་དང་། །

སེམས་ཀྱི་རྨ་ལྟ་ཅིས་མི་བསྲུང་། །༣༠

ཞེས་པ་ནི། ཚེ་འདིའི་རྨ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་དེ་རྨ་འབྲས་ཤུ་བ་སོགས་དེ་དག་

འཁྲམ་དོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་ན་ཚ་རྒྱབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ཡིས་སྐྲག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རྨ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་བག་བྱེད་དེ་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་བསྡུས་འཇོམས་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ན། གཡག་ལུག་དང་གཞན་ཕག་པ་ལ་སོགས་པས་སྔོན་ཚེ་རང་གིས་སེམས་ཅན་དུད་འགྲོ་གང་དང་གང་བསད་པ་དེའི་མགོ་བརྙན་ཅན་མགོ་བོ་ལ་མེ་འབར་བའི་བར་དུ་དམྱལ་བ་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་དེལ་མར་བཞིན་དུ་འཚིར་ཏེ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དག་ལ་སྐྲག་དགོས་པའི་གང་ཟག་དག་ནི་རང་གི་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆགས་སྡང་གི་རྨ་ཡི་ཉེན་ཁ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་བསྲུང་སྟེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བར་བྱ་འོས་ཞེས་པའོ། །

སྤྱོད་པ་འདི་འདྲས་གནས་བྱེད་ན། །
སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་ཁྲོད་གནས་སམ། །
བུད་མེད་ཁྲོད་ན་གནས་ཀྱང་རུང་། །
སྡོམ་བརྩོན་བརྟན་པ་ཉམས་མི་འགྱུར། །༢༡

ཞེས་པ་ནི། སེམས་སྲུང་བའི་སྤྱོད་པ་བག་ཡོད་དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་འདི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་གནས་པར་བྱེད་ནུས་ན། གང་ཟག་དེ་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་སྲིན་པོ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་ཁྲོད་དུ་གནས་སམ། ཡང་ན་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་གནས་བུད་མེད་མཛེས་མ་ལྷའི་བུ་མོ་ལྟ་བུའི་ཁྲོད་དུ་གནས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བསྲུང་བར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པས་

དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་དེ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

བདག་གི་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་དང་། །
ལུས་དང་འཚོ་བ་མེད་བླ་ཞིང་། །
དགེ་བ་གཞན་ཡང་ཉམས་བླ་ཡི། །
སེམས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱ། །༢༢

ཞེས་པ་ནི། བདག་གི་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འབྱུལ་བ་རྙེད་པ། རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་དེ་རྣམས་མ་ཐོབ་ནས་ཉམས་ན་ཡང་བླ་ཞིང་། གཞན་གྱིས་ཕྱག་འཚལ་བའམ་ཞྭ་ཕུད་པ། གདན་བཏིང་པ་ལ་སོགས་པའི་བཀུར་སྟི་ཉམས་པ་ཡིན་ན་ཡང་བླ་ཞིང་། རང་གི་མགོ་ཞིང་དགོས་ལ་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་ཏེ་དེ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན་ཡང་བླ་ལ། བཟའ་རྒྱུའི་ཟས། གཡོག་རྒྱུའི་གོས། བསྡད་སའི་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་འཚོ་བ་གཞན་དག་གི་ཆ་རྐྱེན་དེ་དག་མེད་ནས་ཉམས་ན་ཡང་བླ་ཡི་སྟེ། དེ་ནི་ཧ་ལས་པའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ། དགེ་བ་གཞན་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་སྐོར་ལ་སོགས་པ། ངག་གིས་ཁ་བཏོན་འདོན་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མ་ནུས་ནས་ཉམས་སོང་ན་ཡང་ཧ་ལས་པ་དང་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པས་ན་བླ་ཡི་སྟེ། འོན་ཀྱང་སེམས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསླབ་པ་སྲུང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས། རང་གི་སེམས་སྲུང་བར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དྲན་ཤེས་བཞིན་

དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉམས་པར་མི་བྱ་ཞིང་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

སེམས་སྲུང་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་ཤེས་བསྟན་པ།

མདོར་བསྟན།

གཉིས་པ་སེམས་སྲུང་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་བསྲུང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། །
དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དག །
ཐམས་ཅད་འབད་པས་སྲུངས་ཤིག་ཅེས། །
བདག་ནི་དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་སྦྱོར། །༢༣

ཞེས་པ་ནི། བསླབ་པ་སྲུང་བའི་ཐབས་སུ་རང་གི་སེམས་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་ལས་བསྲུང་བར་འདོད་པའི་རྗེས་འཇུག་གི་གང་ཟག་དེ་དག་རྣམས་ལ་ནི། གླང་དོར་གྱི་གནས་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་ནི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་ཡང་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབད་དེ་རྩོལ་བ་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་མ་ཉམས་པར་སྲུང་བར་གྱིས་ཤིག ཅེས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་ཞི་བ་ལྷ་བདག་ནི་དེ་ལྟར་སྲུང་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱོར་ནས་རྗེས་འཇུག་གི་གང་

ཟག་རྣམས་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

རྒྱས་བཤད།

ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་དང་། དྲན་པ་བསྟེན་ཐབས་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ནད་ཀྱིས་དཀྲུགས་པའི་མི་དག་ནི། །
ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཐུ་མེད་པ། །
དེ་བཞིན་རྨོངས་པས་སེམས་དཀྲུགས་པ། །
ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཐུ་མེད་དོ། །༢༩

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་པ་སོགས་ནད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལུས་དཀྲུགས་ཏེ་མནར་བར་གྱུར་པའི་མི་དག་ནི་ལས་ཀ་གང་དང་གང་ཡིན་ན་དེ་རྣམས་ཀུན་ལ་ཡང་ལས་ཀ་དེ་བྱ་བའི་མཐུ་དང་ནུས་པ་མེད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་ནས་དྲན་ཤེས་བཞིན་ཉམས་པས་སེམས་དཀྲུགས་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་སྡིག་པ་སྤོང་བ་བསམ། སྒོམ་པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ལས་གང་དང་གང་

ཡིན་ནའང་། ཀུན་ལ་ཡང་མཐུ་དང་ནུས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས།

ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ལྡན་པའི། །
ཐོས་དང་བསམ་དང་སྒོམ་པ་ཡང་། །
གློ་རྡོལ་བུམ་པའི་ཆུ་བཞིན་དུ། །
དྲན་པ་ལ་ནི་དེ་མི་གནས། །༢༥

ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་གང་ཞིག་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱི་བསམ་བློ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་དཔེ་ཆ་གསུང་རབ་གཞན་ཉན་ཏེ་ཐོས་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་རང་གིས་བསམ་བྱུང་གིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་ཟིན་ཉམས་སུ་ལེན་ཏེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་གང་དང་གང་བྱེད་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད། དཔེར་ན་གློ་རྡོལ་བ་སྟེ་གློ་ནས་སམ་ཞབས་ནས་ཨེ་ཁྲུང་བུག་པའི་བུམ་པའི་ནང་དུ་ད་ལྟ་ཆུ་གང་བླུགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དུས་ཚོད་ཐུང་ངུའི་ནང་ནས་ཕྱིར་འཛག་ནས་ནང་དུ་མི་གནས་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རིམ་པས་རིམ་པས་བརླག་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་དྲན་པས་ཟིན་མ་ནུས་ནས་དྲན་པ་ལ་ནི་དེ་མི་གནས་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་

ནས་ཡང་དུ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་ཤེས་བཞིན་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་པར་བསྟན།

ཐོས་ལྡན་དད་པ་ཅན་དང་ནི། །
བརྩོན་པ་ལྷུར་ལེན་དུ་མ་ཡང་། །
ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱོན་ཆགས་པས། །
ལྟུང་བའི་རྙོག་དང་བཅས་པར་འགྱུར། །༢༦

ཞེས་པ་ནི། ཐོས་ལྡན་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་བླང་དོར་གྱི་གནས་ཏེ་དགེ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་སྡིག་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་ཡང་སློབ་གཉེར་གྱི་སྒོ་ནས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ཡང་ལྡན་ལ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ། མཆོག་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ་ལྷ་བུ་དད་པ་ཡང་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྡིག་པ་སྤོང་བའི་སྤོང་གཉེན་ལ་སེམས་སྤྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་བརྩོན་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་གང་ཟག་དུ་མ་ཡང་། སྐབས་འགའ་རེ་ལ་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དེ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཆགས་པས། རྐྱེན་དབང་གི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་གང་དང་གང་ཡོད་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཉེས་སྤྱོད་བྱུང་ནས་ལྟུང་བའི་རྙོག་མ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོར་ན་སོ་ཐར་གྱི་དགེ་བསྙེན་ནམ་དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ། གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལྟ་བུ་གང་

དང་གང་ཡིན་ན། དེ་དང་དེ་ལས་འགལ་བའི་ལྟུང་བའི་ཉེས་ལྟོག་མ་དང་བཅས་པ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས། དེའང་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱོན་ནི།

ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཆོམ་རྐུན་དག །

དྲན་པ་ཉམས་པའི་རྗེས་འབྲང་བས། །

བསོད་ནམས་དག་ནི་ཉེར་བསགས་ཀྱང་། །

རྐུན་པོས་འཕྲོག་བཞིན་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །༢༧

ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་གང་ལ་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཡང་ཡང་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཆོམ་རྐུན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དེ་ཉམས་སོང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པས། སྔར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་དག་ནི་ཅུང་ཟད་གང་ལ་གང་འཚམས་ཉེ་བར་བསགས་ཡོད་ཀྱང་། རྐུན་པོས་འཕྲོག་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ནོར་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་སྟེ་བདེ་འགྲོའི་སྲོག་ཀྱང་བཅད་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའང་ཡོད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ནོར་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་འགའ་རེ་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་རང་གི་མཛོད་ཕུག་ཏུ་ཆོམ་རྐུན་པ་ཞུགས་ནས་རང་གི་མཛོད་ནོར་ཐམས་ཅད་འཕྱིར་བས་མ་ཟད་རང་ཉིད་ཀྱང་གསོད་པར་བྱེད་པའི་ཉེན་ཁ་དང་བཅས་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་ཡིན་པར་

གསུངས།

ཉོན་མོངས་ཆོམ་རྐུན་ཚོགས་འདི་ནི། །
གླགས་སྐབས་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །
གླགས་རྙེད་གྱུར་ནས་དགེ་འཕྲོག་ཅིང་། །
བདེ་འགྲོའི་སྲོག་ཀྱང་འཇོམས་པར་བྱེད། །༢༨

ཅེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་པ་དང་སྡང་བ། ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ནི་ཆོམ་རྐུན་པའམ་ཇག་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཚོགས་འདི་དག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གླགས་དང་སྐབས་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོམ་རྐུན་པས་ནོར་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཛོད་ནོར་དེ་ལེན་པའི་བསམ་པས་དེ་གར་སོང་གར་སྡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་ཞུལ་མ་བྱུས་ཤིང་བརྟག་ཞིབ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས། རང་ཉིད་ག་དུས་ཁོའི་མཛོད་ཆེན་དུ་ཞུགས་ས་རྙེད་རྒྱུའི་སྐབས་འཚོལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན། ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་དེ་དག་གིས་གླགས་རྙེད་པར་གྱུར་ནས་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། དགེ་བའི་ནོར་རྫས་དེ་དག་ཀྱང་འཕྲོག་ཅིང་། དེ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་དུས་ཡུན་རིང་པོར་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟད་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་ནོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕྲོག་ཅིང་། བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ལྷ་དང་མིའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པར་བྱེད་

པའི་སྲོག་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཉེན་ཁ་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་བཞིན་དེ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་དེ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྟེན་མ་ནུས་ན་ཉེས་དམིགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

དྲན་པ་བསྟན་ཐབས་དངོས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དྲན་པ་བསྟེན་ཐབས་དངོས་བསྟན་པ་ནི།

དེ་བས་དྲན་པ་ཡིད་སྒོ་ནས། །
གུད་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་། །
སོང་ནའང་ངན་འགྲོའི་གནོད་པ་དག །
དྲན་པར་བྱས་ཏེ་ཉེ་བར་བཞག །༢༩

ཅེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་བླང་དོར་གྱི་གནས་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་སྒོ་སྲུང་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཡིད་དམ་སེམས་ཁང་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་དྲུང་ལྟ་བུ་ནས་གུད་དུ་སྟེ་ཟུར་དུ་ནམ་ཡང་གཏོང་མི་རུང་ཞིང་། གལ་སྲིད་སྐབས་འགའ་རེ་ལ་དྲན་པ་དེ་གུད་དུ་སོང་ནས་བརྗེད་སོང་ན་ཡང་། དྲན་པ་མེད་པའི་ཉེས་པས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་དམྱལ་

བ་སོགས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་གནོད་པ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམས་ཏེ། དྲན་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒོ་དྲུང་ལྟ་བུ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་དགོས་པར་གསུངས།

བླ་མ་དང་ནི་འགྲོགས་པ་ལས། །
མཁན་པོས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་། །
འཇིགས་པས་སྐལ་ལྡན་གུས་བྱེད་ལ། །
དྲན་པ་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་སྐྱེ། །༡༠

ཞེས་པ་ནི། དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའམ་བསྟེན་ཐབས་ནི། རང་གི་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་པ་ལས་དྲན་པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྐབས་ཀྱི་མཁན་པོས་གདམས་ངག་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རང་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་མདོར་ན་རང་ཉིད་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ན། བླ་མའམ་མཁན་སློབ་ཀྱིས་བཀའ་བཀྱོན་པའམ་ཐུགས་ཁྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ལ་འཇིགས་པའམ་སྐྲག་པས། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་མདོར་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གུས་པར་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ལ་ནི་བླང་དོར་གྱི་གནས་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན།

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །

ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྡན། །
དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྔ་ན། །
རྟག་པར་བདག་ནི་གནས་སོ་ཞེས། །༡༡

ཞེས་པ་ནི། ཡང་མཁན་སློབ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་དང་ཐག་རིང་དུ་གྱུར་ཏེ་རང་གཅིག་པུ་རི་ཁྲོད་སོགས་སུ་གནས་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སྐབས་དེར་གཞན་རང་གི་བླ་མ་དང་ཆོས་གྲོགས་སུ་ཡིས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཟིགས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ནི་མིག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ། རང་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་མེད་པས་ལོང་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ལོང་བའི་མདུན་དུ་མིག་ལྡན་གྱིས་ལོང་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་དག་གིས་གཟིགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྔ་ན་དུས་རྟག་པར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བདག་ནི་གནས་ཡོད་པས། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ལ་འཇུག་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁྲེལ་འཕམ་པར་འགྱུར་རོ་བསམས་ནས་ཉེས་སྤྱོད་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།

དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ངོ་ཚ་དང་། །
གུས་དང་འཇིགས་ལྡན་དེ་བཞིན་མནོས། །

དེས་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་པའང་། །
དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །༡༣

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་རང་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་གུས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གཞན་ངོ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཁན་སློབ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་ཐུགས་ཁྲོས་པའི་འཇིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་མནོས་ཤིག་སྙེ་མནོས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དེ་འདྲ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་དང་། ཆོས་རྗེས་དྲན། དགེ་འདུན་རྗེས་དྲན། དེ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་ནང་ནས། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་མཚན་ཙམ་ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་ན་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་པ་དེས་ན་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའང་། གང་ཟག་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་ལྡན་པ་བསླབ་པ་ལ་གུས་པར་འགྱུར་པ་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར།

གང་ཚེ་དྲན་པ་ཡིད་སྒོ་ནས། །
བསྲུང་བའི་དོན་དུ་གནས་གྱུར་པ། །
དེ་ཚེ་ཤེས་བཞིན་འོང་འགྱུར་ཞིང་། །

སོང་བ་དག་ཀྱང་ཕྱིར་འོང་འགྱུར། །༡༡

ཞེས་པ་ནི། དུས་གང་གི་ཚེ་ན་བླང་དོར་གྱི་གནས་ཏེ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་སྒོ་སྲུང་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཡིད་དམ་སེམས་ཁང་ཁྱིམ་ལྟ་བུ་དེའི་སྒོ་ནས་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་གནས་པར་གྱུར་པ་དུས་དེའི་ཚེ་ན་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དག་ལ་ལུས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བྱའོ། །ངག་གིས་འདི་ལྟར་སྨྲའོ། །སེམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་བའོ་སྙམ་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་ངང་གིས་འོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཡན་འགའ་རེ་བརྗེད་སོང་བ་དྲན་པ་ཉམས་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་དེ་དག་ཀྱང་ག་ལེ་ག་ལེར་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན། དྲན་པ་དང་ལྡན་ན་ཕྱིར་འོང་ནས་དྲན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་དེ་འདྲའི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་སྲུང་གི་སྤྱོད་པར་བསླབ་ཚུལ།

ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པ།

གསུམ་པ་དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་སྲུང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པ་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་

བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱ་བ་དང་། བསླབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རེ་ཞིག་དང་པོར་འདི་འདྲའི་སེམས། །
འདི་ནི་སྐྱོན་བཅས་ཤེས་བྱས་ནས། །
དེ་ཚེ་བདག་གིས་ཤིང་བཞིན་དུ། །
རྣུངས་ཐུབ་པར་ནི་གནས་པར་བྱ། །༤༩

ཞེས་པ་ནི། རེ་ཞིག་སྔེ་དང་པོར་རང་གི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་དང་གང་སྐྱེས་བརྟག་པ་ན། མི་དགེ་བའི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་ན་འདི་འདྲ་བའི་སེམས་འདི་ནི་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དུས་དེའི་ཚེ་ན་བདག་གིས་ལུས་ལས་སུ་མི་བྱ། ངག་སྨྲ་བར་མི་བྱ། སེམས་རྟོག་ངན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་དུ་མི་བཅུག་པར་ཤིང་སྡོང་ཆེན་པོ་རླུང་གིས་མི་གཡོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པོར་ཏེ་རྣུངས་ཐུབ་པར་ནི་གནས་པར་བྱ་ལ།

དོན་མེད་གཡེང་བར་ལྟ་བ་ནི། །
ནམ་ཡང་བདག་གིས་མི་བྱ་སྟེ། །
ངེས་པར་སེམས་པས་རྟག་ཏུ་ནི། །
མིག་ནི་ཕབ་སྟེ་བལྟ་བར་བྱ། །༣༥

ཞེས་པ་ནི། མིག་གིས་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བ་དོན་མེད་པ་ལ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་གཡེང་བར་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ནི་དུས་ནམ་དུ་ཡང་བདག་གིས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ངེས་པར་སེམས་བཞིན་པས་དུས་རྟག་ཏུ་མིག་ནི་གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་དུ་སྟེ་འདོམས་གང་ཙམ་དུ་ཕབ་སྟེ་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ།

ལྟ་བ་ངལ་བསོའི་ཆེད་དུ་ནི། །
རེས་འགའ་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ། །
འགའ་ཞིག་མིག་ལམ་སྣང་གྱུར་ན། །
བལྟས་ནས་འོངས་པ་ལེགས་ཞེས་བརྗོད། །༣༦

ཅེས་པ་ནི། ཡང་ཅུང་ཟད་ངལ་ཞིང་དུབ་པར་གྱུར་པ་ན་ལྟ་བ་སྟེ་ངལ་གསོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ནི་རེས་འགར་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་ཅུང་ཟད་བལྟ་བར་བྱ་ལ། ཡང་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ན་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་དང་འཕྲད་དེ་མིག་གི་ལམ་དུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ན་དེ་ལ་ཡང་འཛུམ་པའི་བཞིན་གྱིས་བལྟས་ནས་ཁྱོད་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འོ་བརྒྱལ་མ་སོང་ངམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལམ་དུ་བདེ་པོ་བྱུང་ངམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྙན་པོའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ།

ལམ་སོགས་འཛིགས་པ་བརྟག་པའི་ཕྱིར། །
ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་བལྟ། །

ངལ་བསོས་ཁ་ནི་ཕྱིར་བལྟས་ནས། །
རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ། །༧༧

ཞེས་པ་ནི། འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ལ་དགྲ་རྐུན་དང་། གཅན་གཟན་སོགས་དང་། གཡང་ས་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ཡོད་མེད་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞི་ལ་ཡང་བལྟ་བར་བྱ་ལ། ལམ་དུ་འགྲོ་སྟེ་ལ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇོགས་པའི་སྐབས་ན་ངལ་གསོ་དགོས་ན། ངལ་བསོས་ནས་དེ་དུས་ཁ་ནི་ཡར་ཡོང་སའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ལ་བལྟས་ནས་རང་ཡོང་སའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་ཡང་གནོད་འཚེ་བྱེད་མཁན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་བལྟ་བར་བྱ།

མདུན་དང་རྒྱབ་ཏུ་བརྟག་བྱས་ནས། །
འགྲོ་འམ་ཡང་ན་འོང་བྱ་སྟེ། །
དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །
དགོས་པ་ཤེས་ནས་སྤྱད་པར་བྱ། །༧༨

ཞེས་པ་ནི། རང་གང་དུ་འགྲོ་བའི་མདུན་ཕྱོགས་དང་། གང་ནས་འོང་བའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་འཇིགས་པ་སོགས་ཡོད་མེད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟག་པར་བྱས་ནས་འཇིགས་པ་དང་གནོད་འཚེ་བྱེད་མཁན་མེད་ན་འགྲོ་འམ། ཡང་ན་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་དོགས་ན་སླར་འོང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཟའ་བ་དང་། ཉལ་བ། འགྲོ་བ། སྡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་

དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྣམས་དགོས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བྱ་བ་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུད་པར་བྱ།

ལུས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གནས་བྱ་ཞེས། །
བྱ་བ་བསྒོགས་ནས་དེ་ནས་ནི། །
སྐབས་སུ་ལུས་འདི་ཇི་ལྟ་བུར། །
གནས་པ་ཡིན་ཞེས་བལྟ་བར་བྱ། །༨༩

ཞེས་པ་ནི། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ན་ལུས་ཀྱིས་དཀྱིལ་མོ་དཀྲུང་བཅས་ཏེ་དྲང་པོར་སྲོང་བ་སོགས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པ་དང་། བྱ་བ་བསྒོགས་ནས་ཞེས་པ་སྔེ་དང་པོ་འགོ་བརྩམས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་དེ་བཞག་ནས་དེ་ནས་ནི། སྐབས་དང་སྐབས་སུ་བདག་གི་ལུས་འདི་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བལྟ་བར་བྱ།

སེམས་ཀྱི་གླང་ཆེན་སྨྱོས་པ་ནི། །
ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་ཆེན་ལ། །
ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་མི་འཆོར་བར། །
དེ་ལྟར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་བརྟག །༩༠

ཅེས་པ་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བའི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་གླང་ཆེན་ཏེ་རྒྱུན་ཆང་གིས་སྨྱོས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་

པས། དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སེམས་པ་སྟེ་དལ་འབྱོར་རྙེད་པར་དཀའ་བ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཡང་ན་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་བ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་གཞན་དུ་མི་འཆོར་བ་དེ་ལྟར་ནན་ཏན་གྱིས་འབད་པ་ཀུན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དཔྱད་པར་བྱ།

ཅི་ནས་ཏིང་འཛིན་བརྩོན་པ་ནི།
སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཆོར་བར། །
བདག་གི་ཡིད་འདི་གར་སྤྱོད་ཅེས། །
དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་སོ་སོར་བརྟག །༤༡

ཅེས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཅི་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ཉིད་ནི་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་གཞན་དུ་མི་འཆོར་བར་གནས་པར་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་སྐབས་འགར་ཙུང་ཟད་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བར་གྱུར་ན་བདག་གི་ཡིད་དམ་སེམས་འདི་ཉིད་ནི་ད་ལྟ་གར་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་དུ་རང་གི་ཡིད་ལ་རང་གིས་སོ་སོར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟག་ཅིང་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སླར་མཉམ་པར་བཞག་གོ །

འཇིགས་དང་དགའ་སྟོན་སོགས་འབྲེལ་བས། །
གལ་ཏེ་མི་ནུས་ཅི་བདེར་བྱ། །
འདི་ལྟར་སྦྱིན་པའི་དུས་དག་ཏུ། །
ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་སྙོམས་གཞག་པར་གསུངས། །༤༣

ཞེས་པ་ནི། སྐབས་འགའ་རེར་དགྲ་རྐུན་དང་གཅན་གཟན་དང་མེ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་ངན་སློང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལྟ་བུའི་དགའ་བའི་སྟོན་མོ་སོགས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་གྱུར་པ་དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་ན། གལ་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བསྡམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་གནས་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལུས་དང་ངག་ཅི་བདེར་གནས་པར་བྱ་བ་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྦྱིན་པའི་དུས་དག་ཏུ། །ཞེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་དུས་ལྟ་བུའམ། མར་ངན་སློང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་དུས་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་བྲེལ་བ་ཙུང་ཟད་ཡོད་པའི་དུས་དག་ཏུ་ནི། དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཕྲ་མོ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཐམས་ཅད་སྲུང་མ་ནུས་ན་ཡང་བཏང་སྙོམས་སུ་གཞག་པར་བྱ་བ་སྟེ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གང་ཞིག་བསམས་ཏེ་བྱར་བརྩམས་པ། །
དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་བསམ་ཏེ། །

དེར་གཏད་པ་ཡི་བསམ་པ་ཡིས། །
དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །୯༧

ཞེས་པ་ནི། གང་ཞིག་ཅེས་དཔེར་ན། སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་དང་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲུང་ནས་ཉན་ནས། རང་གིས་བསླབ་པར་བྱ་སྙམ་པ་ཞིག་བསམས་ཏེ་སྤྱོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་བྱ་བ་དེ་འགོ་བཙམས་པར་གྱུར་པ་ན། དེའི་བྱ་བ་དེ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ་བུའམ། གཞུང་གཞན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་རྒྱུ་སོགས་དེ་འདྲ་ནི་མི་བསམས་ཏེ། ཐོག་མར་སྤྱོད་འཇུག་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བློ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པ་ཡི་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཉན་པ་དང་སེམས་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ་རེ་ཞིག་བསྒྲུབས་པར་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་གཞུང་གཞན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བའམ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་ན་རུང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟ་ན་ནི་ཀུན་ལེགས་བྱས། །
གཞན་དུ་གཉིས་ཀར་མི་འགྱུར་རོ། །
ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་ཉེ་ཉོན་མོངས། །
དེ་ལྟ་ན་ནི་འཕེལ་མི་འགྱུར། །୯୯

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་དང་པོ་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་དབུ་མཐའ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱས་ནས། དེ་ནས་དབུ་

མ་འཇུག་པ་སོགས་གཞུང་གཞན་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་དང་། ཐོས་བསམ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་ནི་སྔ་ཕྱི་ཀུན་ལེགས་པ་ཉིད་དུ་བྱས་པར་གྱུར་ལ། དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དུ་སྔེ་སྔ་མ་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་འཕྲོ་བཞག་ནས་གཞན་དང་གཞན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ།

"སྔ་མ་མ་ཚར་ཕྱི་སྒྲུབ་ན། །གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་ངལ་བའི་རྒྱུ། །"

ཞེས་དང་།

"རྐང་པ་ཡ་གཅིག་མ་སྐྱེགས་ན། །གཉིས་ཀ་སྐྱེགས་ན་འཁྱིལ་བའི་རྒྱུ། །"

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལ། སྔ་ཕྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྔ་མ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་བྱེད་ན། བྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ནི་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་བསླབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་བསྟན་པ་ནི།

བྲེ་མོའི་གཏམ་ནི་སྣ་ཚོགས་དང་། །
ངོ་མཚར་ལྟད་མོ་རྣམ་མང་པོ། །

ཀུན་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་པ་ན། །
དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ། །༩༥

ཞེས་པ་ནི། བྲེ་མོའི་གཏམ་སྙེ་ལར་བྱེས་པ་ཚུང་ཧྲུའམ། ནད་པའམ། རྒན་པོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་རེའི་སེམས་བསྲུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བྲེ་མོའི་གཏམ་གྱི་རྩ་ཚིག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྨྲ་ཏེ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་འམ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་སྙན་དང་བྲོ་དང་། གླུ་དང་གར་ལ་སོགས་པའི་མིག་འཕྲུལ་གྱི་ངོ་མཚར་བའི་ལྟད་མོའི་རིགས་རྣམ་པ་མང་པོ་དེ་འདྲ་ཀུན་ལ་ཡང་གཞན་འཛིན་རྟེན་པའི་སེམས་བསྲུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ལྟ་བུས་འཇུག་དགོས་པའི་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་མི་བྱ་བ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིག་འཕྲུལ་གྱི་ལྟད་མོ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱིས་བློ་སྦྱོང་བར་བྱ།

དོན་མེད་ས་རྐོ་རྩྭ་གཅོད་དང་། །
ས་རིས་འབྲི་སོགས་བྱེད་གྱུར་ན། །
བདེ་གཤེགས་བསླབ་པ་དྲན་བྱས་ནས། །
སྐྲག་པས་དེ་ཡི་མོད་ལ་དོར། །༩༦

ཞེས་པ་ནི། ཆོས་དང་མཐུན་པར་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནམ་དགོས་པ་མེད་པར་ས་རྐོ་བ་དང་རྗེ་སློག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྩྭའི་མཆིང་བུ་འཁྲུག་ས་ལ་གདིང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར

རང་དགར་རྩྭ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་དགོས་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ས་ལ་རིས་མོ་འབྲི་བ་ལ་སོགས་པ་དང༌། བསམ་པ་ རྐྱེན་བག་གི་སྒོ་ནས་འབྲུ་རིགས་སོགས་དང་ཤིང་ཐོག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་ས་བོན་མེ་ལ་བསྲེགས་པ་དང་མཚོན་གྱིས་བཅད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་བྱས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། དེ་དུས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བྱ་མི་རུང་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་བསླབ་པ་བཅས་ཡོད་པ་དེ་དྲན་པར་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་བའི་འཇིགས་པའམ་སྐྲག་པ་དང་བཅས་པས་དེའི་མོད་ལ་ཐད་ཀར་དོར་ཏེ་གཡུག་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གང་ཚེ་བསྐྱོད་པར་འདོད་གྱུར་ཏམ། །
སྨྲ་བར་འདོད་པར་གྱུར་ན་ཡང༌། །
དང་པོར་རང་གི་སེམས་བརྟགས་ནས། །
བརྟན་པས་རིགས་པ་ལྡན་པར་བྱ། །༩༧

ཞེས་པ་ནི། དུས་གང་གི་ཚེ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལག་པ་དང་རྐང་པ་སོགས་ཅུང་ཟད་གཡོ་འགུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱོད་པར་འདོད་པ་གྱུར་ཏམ། ངག་གི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་གཏམ་སྨྲ་བ་འདོད་པར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང༌། དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱེད་དེ་དང་པོར་ཀུན་སློང་གི་རང་གི་སེམས་དེ་ཉིད་

དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་བྱས་ནས། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་སྤང་ཞིང་། དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་སོགས། མདོར་ན་བརྟན་པ་སྐྱེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་སྐྱེ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གིས་གཏམ་སྨྲ་བ་སོགས་དེ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གང་ཚེ་རང་ཡིད་ཆགས་པ་དང་། །
ཁྲོ་བར་འདོད་པ་དེ་ཡི་ཚེ། །
ལས་སུ་མི་བྱ་སྨྲ་མི་བྱ། །
ཤིང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པར་བྱ། །༤ད

ཞེས་པ་ནི། རང་གི་བསླབ་པ་མི་ཉམས་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཉེར་བདུན་ཡོད་པ་ལ། འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྡམས་པའམ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དང་པོ། དུས་གང་གི་ཚེ་ན་བདག་རང་གི་ཡིད་དམ་སེམས་དེ་ཉིད་གྲོགས་དང་ནོར་རྫས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་གྱུར་པ་དང་། གཉིས་པ་རང་གི་སེམས་དེ་ཉིད་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་གཞན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་འདོད་པར་གྱུར་པ་དུས་དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཡང་ལུས་ཀྱིས་ལས་སུ་མི་བྱ་ལ། ངག་གིས་གཏམ་སྨྲ་བར་མི་བྱ། སེམས་ཀྱིས་ཤིང་བཞིན་དུ་

ནི་བཟུང་ཐུབ་པར་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཀོད་དང་ག་ཞར་བཅས་པ་འམ། །
གལ་ཏེ་ང་རྒྱལ་རྒྱགས་ལྡན་པའམ། །
མཚང་འབྲུ་བ་ཡི་བསམ་པ་དང་། །
གལ་ཏེ་སྐྱོར་འཁྲིན་བསླུ་སེམས་སམ། །༤༩

ཞེས་པ་ནི། གསུམ་པ། ཀོད་དང་ཞེས་པ་སྟེ་སེམས་གཙོ་བོ་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་འཕྲོ་སྟེ་ཀོད་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ་དང་། བཞི་པ། ག་ཞར་བཅས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། བཞད་གད་ཀྱི་རྩེད་མོ་སོགས་དེ་འདྲ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ང་རྒྱལ་ཞེས་པ་ནི། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་ཙམ་དང་། ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ། ཆེ་བའམ་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བདུན་ཡོད་པ། དེ་འདྲའི་བསམ་བློའི་རིགས་དང་། དྲུག་པ། རྒྱགས་ལྡན་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱགས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱིས་རྒྱགས་པ། ལང་ཚོས་རྒྱགས་པ། ཐོས་པས་རྒྱགས་པ། དབང་ཐང་གིས་རྒྱགས་པ་སྟེ་རྒྱགས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ན་རྒྱགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་བློ་ལྟ་བུའམ། བདུན་པ། གཞན་སྐྱོན་ནི་དངོས་སུ་བརྗོད་པའམ་ཟུར་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཚང་འབྲུ་བ་ཡི་བསམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པ་དང་། བརྒྱད་པ། གལ་ཏེ་རྫོད་པ་འདུམས་ཟེན་པའམ་འཇགས་ཟེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡར་སློགས་ཏེ་བླངས་ནས་སྐྱོར་

འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་ལྷ་བུ་དང་། དགུ་པ། བསླུ་སེམས་སམ་ཞེས་པ་སྟེ་གཞན་མགོ་བསྐོར་རམ་མགོ་གཡོགས་ཏེ་བསླུ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་སམ།

གང་ཚེ་བདག་བསྟོད་ལྷུར་ལེན་པའམ། །
གཞན་ལ་སྨོད་པ་ཉིད་དང་ནི། །
གཤེ་བཅས་འགྱེད་དང་བཅས་གྱུར་པ། །
དེ་ཚེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། །༥༠

ཞེས་པ་ནི། བཅུ་པ། གང་གི་ཚེ་བདག་རང་ཉིད་དང་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལྷུར་ལེན་པའམ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་ལྷ་བུ་སྐྱེད་པའམ། བཅུ་གཅིག་པ། གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་གྱི་སྒོ་ནས་སྨོད་པའམ་དམའ་འབེབས་པ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ། ཚིག་རྩུབ་མོའམ་ཚིག་ངན་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་གཤེ་བཅས་ཏེ་གཤེ་གཤེ་གཏོང་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ལྷ་བུ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ། འགྱེད་དང་བཅས་གྱུར་ཞེས་པ་སྟེ་རང་དང་གཞན་ཕན་ཚུན་རྩོད་པ་བྱས་ཏེ་འགྱེད་དེ་དེ་ཡང་འཐབ་འཛིང་ལྷ་བུ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན། དུས་དེའི་ཚེ་ན་ཡང་ལུས་ལས་སུ་མི་བྱ། ངག་སྨྲ་བར་མི་བྱ། སེམས་ཤིང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ།

རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་གྲགས་འདོད་པའམ། །

གཡོག་འཁོར་དོན་དུ་གཉེར་འདོད་པའམ། །
བདག་སེམས་རིམ་གྲོ་འདོད་གྱུར་ན། །
དེ་ཚེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། །༥༧

ཞེས་པ་ནི། བཅུ་བཞི་པ། ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ཡོན་འབུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྙེད་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ། གཞན་གྱིས་གདན་བཏིང་པའམ་ཞྭ་ཕུད་པ། ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཀུར་སྟི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ། སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ལྟ་བུ། བཅུ་བདུན་པ། ཕྱིའི་གཡོག་དང་འཁོར་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་རང་ལ་དགོས་པ་འདོད་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེད་པའམ། བཅོ་བརྒྱད་པ། བདག་རང་གི་སེམས་ལ་ནང་གི་ཅུང་ཟད་ཞབས་ཞུ་སྒྲུབ་མཁན་དེ་འདྲས་མལ་ས་བཅའ་བ་དང་གཟིམས་འགེབས་བྱེད་པ། ཇ་དྲང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་རིམ་གྲོ་པ་ཡོད་དགོས་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་བློ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ན། དེའི་ཚེ་ཡང་ལུས་ལས་སུ་མི་བྱ། ངག་སྨྲ་བར་མི་བྱ། སེམས་ཤིང་བཞིན་དུ་ཐུངས་ཐུབ་པར་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་། །
རང་དོན་གཉེར་བར་འདོད་པ་དང་། །
སྨྲ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ན། །

དེ་ཚེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། །༥༣

ཞེས་པ་ནི། བཅུ་དགུ་པ། གཞན་དོན་རང་གིས་སྒྲུབ་པའི་དུས་ཚོད་བྱུང་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་སྐད་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་ཡལ་བར་འདོར་བ་བྱེད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཉི་ཤུ་པ། རང་གི་དོན་དམིགས་བསལ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་བློ་སྐྱེས་པ་དང་། ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ། གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ། རང་དོན་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་གཏམ་སྨྲ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བྱུང་ན། དུས་དེའི་ཚེ་ན་ལུས་ལས་སུ་མི་བྱ་བ། ངག་སྨྲ་བར་མི་བྱ། སེམས་ཤིང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

མི་བཟོད་ལེ་ལོའི་འཇིགས་པ་དང་། །
དེ་བཞིན་སྤྲེ་བརྟོལ་མུ་ཅོར་དང་། །
རང་གི་ཕྱོགས་ཞེན་སེམས་བྱུང་ན། །
དེ་ཚེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། །༥༤

ཞེས་པ་ནི། ཉེར་གཉིས་པ། བཟོད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གནོད་པ་བཟོད་མི་ནུས་པའི་བསམ་པ་དང་། ཉེར་གསུམ་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོའི་བསམ་བློ་སྐྱེས་པ་དང་། ཉེར་བཞི་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་བདག་མེད་པའམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་བློ་དང་། ཉེར་ལྔ་པ། སྤྲེ་བརྟོལ་ཞེས་པ་སྟེ། ཕོ་ཚོད་དམ་ཧམ་པ་ཆེ་བས་རང་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་དེ་དག

ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའམ། ནུས་པའམ་དེ་ཡོད་ཐོལ་བསླུགས་པར་བྱེད་པའི་འདུན་ཤོབ་ཅེས་ཟེར་བ་སྟེ་སྐྱི་བརྗོལ་དང་། ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ། སྨུ་ཅོར་ཞེས་པ་སྟེ། ཚིག་འཆལ་བ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་ངོ་ཚ་བའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པ། རང་གི་གཉེན་ཉེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཞེན་ཆགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་སློའམ་སེམས་བྱུང་པ་ཡིན་ན། དུས་དེའི་ཚེ་ན་ཡང་རང་གིས་ལུས་ལས་སུ་མི་བྱ། ངག་གིས་གཏམ་སྨྲ་བར་མི་བྱ། སེམས་མི་གཡོ་བ་ཤིང་བཞིན་དུ་ཟུངས་ཐུབ་པར་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །
དོན་མེད་བརྩོན་པའི་ཡིད་བརྟགས་ནས། །
དེ་ཚེ་དཔའ་བོས་གཉེན་པོ་ཡིས། །
དེ་ནི་བརྟན་པར་གཟུང་བར་བྱ། །༥༩

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཉེར་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་མེད་པའི་ས་རྐོ་བ། རྩ་གཅོད་པ། ས་རིས་འབྲི་བ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་དམ་སེམས་དེ་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་བྱུང་ན། དུས་དེའི་ཚེ་ན་དཔའ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་

དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པས་སེམས་དེ་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་མི་གཡེང་བར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་བརྟན་པར་དམ་པོ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བྱ།

ཤིན་ཏུ་ངེས་དང་རབ་དད་དང་། །
བརྟན་དང་གུས་དང་ཞེ་སར་བཅས། །
ངོ་ཚ་ཤེས་དང་འཇིགས་བཅས་དང་། །
ཞི་ཞིང་གཞན་དགའ་བྱེད་ལ་བརྩོན། །༥༥

ཞེས་པ་ནི། དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ལ་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་དགེ་བ་དེ་ལ་སྒྲུབ་ན་ཕན་པ་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་ན་དང་པོ་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་དགེ་བ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་དང་བ་སྟེ་གཉིས་པ་དད་པ་དང་། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་དགེ་བ་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་ལེ་ལོ་དང་ཕྱི་བཤོལ་སོགས་མི་བྱ་བས་ན་གསུམ་པ་བརྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་དགེ་བ་དང་དེ་བསྟན་པའི་བླ་མ་སོགས་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་གུས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་བཞི་པ་དང་། མཚོད་ཡུལ་ལམ་བཀུར་འོས་ཀྱི་རང་གི་བླ་མ་མཁན་སློབ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སེམས་ཞེ་སར་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལྔ་པ་དང་། རང་ཆོས་པའམ་བསླབ་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པ་སྟེ་

ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དྲུག་པ་དང་། གཞན་མཁན་སློབ་སོགས་སམ་ཆོས་གྲོགས་དང་སྦྱིན་བདག་སོགས་ཀྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ཉིད་ཉེས་སྤྱོད་ལ་མི་འཇུག་པ་སྟེ་ཁྲེལ་ཡོད་པ་འཛེམ་པ་དང་བཅས་པ་དེ་བདུན་པ་དང་། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་བརྒྱད་པ་དང་། གཞན་དགའ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་གདུལ་བྱར་འོས་པར་གྱུར་པའི་རིགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་དགའ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྩོན་ཏེ། དོན་དུ་འདུལ་འོས་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་མགུ་བར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དེ་དགེ་བ་སླུབ་པ་ལ་ཚང་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་བྱིས་པ་ཡི། །
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་ཞིང་། །
ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པས་འདི་དག་གི།
སེམས་འདི་བྱུང་སྙམ་བརྩེར་ལྡན་དང་། །༥༨

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དགེ་བ་སླུབ་པ་ཡིན་ན་ཡང་། འཁོར་སློབ་མ་ཁ་ཅིག་མགུ་ལ། ཁ་ཅིག་མི་མགུ་བ་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡི་འདོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཡང་རང་སེམས་སུན་ཏེ་སྐྱིད་ལུག་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་མི་སྐྱོ་ཞིང་སྟེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཀྱང་ལེགས་པའི་སྐར་མ་དང་ལྷས་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཤས་མགུ་བར་མཛད་མ་ནུས་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་པའི་སྒོ་

ནས་སོ་སོའི་སེམས་སྒྲོ་བ་སྲིང་ཞིང་། ཡང་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ། ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་སྐྱེས་པས་རང་གི་འཁོར་དང་སློབ་ཚོགས་འདི་དག་གི་སེམས་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་དད་ལ། འགའ་ཞིག་མ་དད་པ་དེ་འདྲའི་བསམ་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་འཁོར་དེ་དག་ལཞིན་ཏུ་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་གང་ནུས་བྱ་དགོས་པ་དང་།

ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་དངོས་ལ། །
བདག་དང་སེམས་ཅན་དབང་བྱསཞིང་། །
སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་ང་མེད་པར། །
ཡིད་འདི་རྟག་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ། །༥༧

ཞེས་པ་ནི། རང་གང་དང་གང་གི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེའང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཁ་ན་གླེང་མི་ཐོད་པའི་རྣམ་པ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་མིང་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་མེད་པའི་དགེ་བའི་དངོས་པོ་བྱ་བའམ་རིགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ། བདག་དང་སེམས་ཅན་དབང་བྱས་ཞེས་བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་ཆོས་ཉན་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་སེམས་པ་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཏེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་ཆོས་

བཤད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་ལས་དོན་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་ཅིང་། གང་དང་གང་ཞིག་ལ་ལག་ལེན་བྱས་པ་དུས་དེའི་ཚེ་ན་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའམ་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྒྱུ་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ང་དང་ང་ཡིར་མེད་པའམ་འཛིན་པ་མེད་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འདི་དུས་རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ཡང་དག་པ་ལ་འཇུད་དེ་གཟུང་བར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

རིང་ཞིག་ལོན་ནས་དལ་བའི་མཆོག །
ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་བསམས་ནས། །
སེམས་དེ་ལྟ་བུ་རི་རབ་ལྟར། །
རབ་ཏུ་མི་གཡོ་གཟུང་བར་བྱ། །༥༨

ཞེས་པ་ནི། དེ་སྔ་ཚེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུས་ཚོད་རིང་པོ་ཞིག་ལོན་ནས་མཐར་ད་ལྟ་འགལ་རྐྱེན་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ལས་ཐར་བས་དལ་བའི་ལུས་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་འདི་ཡང་རྒྱུ་དང་དཔེ་དང་གྲངས་གང་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ན་ཡང་། རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམས་ནས། སེམས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུར་བཞག་ན་རི་རྒྱལ་བཞིན་དུ་གཡོ་འགུལ་མེད་པ། གཏོང་ན་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་འགྲོ་བ། མདོར་ན་རྐྱེན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཡོ་བའི་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་

རབ་ལྟར་དུ་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའམ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བ་བརྟན་པོར་དམ་པོ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པ།

གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བསླབ་པ་ལ་མི་སློབ་པའི་རྒྱུ་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། སླུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱ་རྒོད་ཤ་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །
ཕན་ཚུན་ཀུན་ཏུ་བཤལ་ཁྲིད་ཀྱང་། །
ཡིད་ཁྱོད་མི་དགར་མི་བྱེད་ན། །
ད་ལྟ་ཅི་ཕྱིར་ཁ་ཏ་བྱེད། །༥༩

ཅེས་པ་ནི། ལུས་འདི་ལ་ཏ་ཙང་གི་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་རང་ལ་མཁོ་དགོས་རྒྱུ་ནོར་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུས་འདི་སྐྱོང་བ་ནི་བྱ་མི་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱ་རྒོད་མིའི་ཤ་དང་ཁྲག་ལ་ཆགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཕན་ཚུན་ཀུན་ཏུ་ས་ལ་བཤལ་ཅིང་ཁྲིད་པར་བྱེད་ཀྱང་སྟེ་བཟའ་ནས་ཏབ་ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏོར་བ་དང་བཟའ་བ་དང་བཤལ་བ་སོགས་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་ཡིད་དམ་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་དགའ་བར་མི་བྱེད། རྒྱབ་ཙ་མི་བྱེད། སྡུང་བར་མི་བྱེད་ན། ད་

ལྟ་གསོན་པོ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ཤ་ཁྲག་གི་ཕུང་པོ་འདི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཏ་བྱེད་པ་སྟེ་དུག་སློག་གིས་གཡོགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་དང་། ཁྲུས་དང་བཀྲུ་མཉེ་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་དེ་བྱེད་དུ་མི་འོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ལུས་འདི་བདག་གིར་བཟུང་བྱས་ནས། །
ཡིད་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་སྲུང་བར་བྱེད། །
ཁྱོད་དང་འདི་གཉིས་སོ་སོ་ན། །
དེས་ཀོ་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །༦༠

ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟའི་ལུས་མི་གཙང་བ་ཤ་ཁྲག་གི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་སེམས་མ་རུངས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་ཡིན་པར་བཟུང་བར་བྱས་ནས་ཡིད་དམ་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལུས་འདི་ཉམ་ང་བའི་གནས་ལས་སྲུང་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་དུ་མི་འོས་པ་སྟེ། སེམས་ཁྱོད་དང་ལུས་འདི་གཉིས་ནི་སོ་སོ་སྟེ་ལུས་ནི་བེམ་པོ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་རང་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་བེམ་ཤེས་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། དེས་ན་ལུས་དེས་ཀོའམ་དེས་ནི་སེམས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས། །

རྨོངས་པའི་ཡིད་ཁྱོད་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །
ཤིང་གཟུགས་གཙང་མ་གཟུང་མི་བྱེད། །
མི་གཙང་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་འདི། །

རུལ་པ་བསྲུངས་ཏེ་ཅི་ཞིག་རུང་། །༦༡

ཞེས་པ་ནི། ལུས་འདི་སེམས་རང་གི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་བསྲུང་བར་བྱ་འོས་སྙམ་དུ་སེམས་ན། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཡིད་དམ་སེམས་གྲོད་ཐོག་མར་ནས་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཤིང་གི་མིའི་གཟུགས་གཙང་མ་མཛེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་བདག་ཏུ་བཟུང་བར་མི་བྱེད་ནས། ཤ་དང་ཁྲག་དང་། ཞགས་དང་རྐྱ་སེར། བཤང་བ་དང་གཅི་བ། རྣབ་དང་མཆིལ་མ། བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་མི་གཙང་བའི་རྫས་ངན་པ་དུ་མ་མང་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་ནི་རུལ་པ། གཤག་པ། འཇིག་པ། དྲི་མི་གཙང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་བསྲུངས་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་རུང་སྟེ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ལུས་འདི་སེམས་རང་གི་རྟེན་དུ་བཟུང་ན་འདི་ལ་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་།

ཐོག་མར་པགས་པའི་རིམ་པ་འདི། །
རང་གི་བློ་ཡིས་ཐ་དད་ཕྱེ། །
ཤ་ཡང་རུས་པའི་དྲྭ་བ་ལས། །
ཤེས་རབ་མཚོན་གྱིས་གུད་དུ་ཕྱེ། །༦༢

ཞེས་པ་ནི། ལུས་འདི་ལ་གཙང་མ་དང་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སེམས་ན། ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཕྱིའི་པགས་པ་རིམ་པ་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་

པའི་རིམ་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་བློའམ་སེམས་ཀྱིས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་ནས་བལྟས་ན་གཙང་མ་དང་ཡིད་འོང་། རིན་ཐང་ཅན་ཡོད་མེད་ཤེས་ཤིང་། ཡང་པགས་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཤ་སྤར་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པ་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤ་དང་རྒྱུས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རུས་བུ་དུམ་བུ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་གསེབ་ནས་དྭ་བ་ལས་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་གྱིས་གྱུད་དུ་སྙེ་ཟུར་དུ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་ནས། ཡང་གཙང་མ་དང་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་རིན་ཐང་ཅན་དེ་འདྲ་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱ་ཞིང་།

རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་དབྱེ་བྱས་ནས། །
རྐང་གི་བར་དུ་བལྟ་བྱ་ཞིང་། །

ཞེས་པ་ཡང་རུས་པའི་དུམ་བུ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་ཚོགས་རྣམས་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་ནང་གི་རྐང་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཙང་མ་དང་ཡིད་འོང་དང་རིན་ཐང་ཅན་ལྟ་བུ་ཡོད་མེད་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང་།

འདི་ལ་སྙིང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས། །
བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བརྟག་པར་གྱིས། །༦༣

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་མགོའི་སྐྲའི་རྩེ་མོ་ནས་རྐང་པའི་སེན་མོའི་རྩེ་ཡན་ཆད་ཕྱིའི་པགས་པ་ནས་ནང་གི་རྐང་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་སྙིང་པོ་དང་གཙང་མ་ལྟ་བུ་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སེམས་བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟག་པར་གྱིས་ཤིག

དེ་ལྟར་འབད་དེ་བཙལ་ཀྱང་དེར།།
ཁྱོད་ཀྱིས་སྙིང་པོ་མ་མཐོང་ན།།
ད་དུང་ཅི་ཕྱིར་ཆགས་ཚུལ་གྱིས།།
ཁྱོད་ནི་ལུས་འདི་སྲུང་བར་བྱེད།། ༦༤

ཅེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བློ་ཡིས་འབད་དེ་དཔྱད་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཙལ་ཀྱང་ལུས་དེར་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྙིང་པོ་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་རིན་ཐང་ཅན་ལྟ་བུ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་མཐོང་ན། ད་དུང་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ནི་ལུས་འདི་ཉིད་སྲུང་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་དུ་མི་འོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

ཁྱོད་ཀྱིས་མི་གཙང་བཟར་མི་རུང་།།
ཁྲག་ཀྱང་བཏུང་དུ་མི་རུང་ལ།།
རྒྱུ་ལྟོའང་གཞིབ་ཏུ་མི་རུང་ན།།
ལུས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༦༥

ཞེས་པ་ནི། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་འདི་ལ་ཡོད་པའི་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་དང་། རྣག་དང་བཤང་བ་དང་གཅི་བ་ལ་སོགས་པའི་མི་གཙང་བ་དེ་དག་ཟས་སུ་བྱས་ནས་བཟར་ཡང་མི་རུང་ལ། ཤོག་པ་དང་རྩའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཁྲག་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་བཏུང་བར་བྱས་ནས

བཏུང་དུའང་མི་རུང་ལ། རྒྱུ་མ་དང་ལྷོ་བ་ཡོང་ཀ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཁ་ཡིས་གཞིབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། ལུས་མི་གཙང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ལ་མགུ་བའི་དོན་ཅིས་བསླུབ་པར་བྱ་སྙེ་ཅི་ཡང་བྱར་མི་རུང་།

ཉིས་ན་ཕ་དང་བྱ་རྒོད་ཀྱི། །
ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་འདི་བསྲུང་རིགས། །

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་ན་ལུས་འདི་སྲུང་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ། ཉིས་ན་སྙེ་གཉིས་སུ་ན་གཙང་བཙོག་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕ་དང་བྱ་རྒོད་ཀྱི་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་འདི་ད་ལྟ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྲུང་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རིགས་ཤིང་འོས་སོ་ཞེས་པའི་སློ་ནས་མ་རངས་པའི་ཚིག་ཁྲེལ་ཚིག་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤི་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕ་དང་བྱ་རྒོད་ལ་སོགས་པ་དེ་རྒྱུགས་འགྲོ་གི་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ངའི་ལུས་འདི་ད་ལྟ་བསྲུང་གི་ཡིན་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཁྱོད་རང་འོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ལྟ་བུ་ཐུགས་མ་རངས་པའི་ཚིག་གོ །

མི་འོ་ཅོག་གི་ལུས་འདི་ནི། །
བཀོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཟད། །༧༧

འོ་ན་ལུས་འདི་ཡིས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། མི་འོ་ཅོག་སྟེ་མི་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་ལུས་འདི་ནི་ངོ་མ་བྱས་ན་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལས་སུ་བཀོལ་བར་བྱ

བ་ཉིད་དུ་ཟད། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན།

འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྲུངས་ཀྱང་ནི། །
འཆི་བདག་བརྩེ་བ་མེད་པ་ཡིས། །
ཕྲོགས་ཏེ་བྱ་དང་ཁྱིར་བྱིན་ན། །
དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །༧༧

ཅེས་པ་ནི། འོག་ནས་བཤད་པ་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཚེ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ལུས་འདི་ཉིད་ཟས་གོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ནས་ཁྲུས་དང་བཀྲུ་མཉེ་ལ་སོགས་པས་བསྲུངས་ཀྱང་ནི། འཆི་བའི་ཚེ་ན་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེ་བརྩེ་བའམ་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་དེ་ཡིས་སེམས་ཁྱོད་ལས་ལུས་འདི་ཉིད་ཕྲོགས་ཏེ། བྱ་དང་ཁྱི་དང་ཝ་དང་ལྕེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཁར་ཟས་སུ་བྱིན་པ་ཡིན་ན། དུས་དེའི་ཚེ་ན་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱར་འོས་ཏེ་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དོ། །

ཟྭན་གཡོག་བཀོལ་དུ་མི་བཏུབ་ལའང་། །
གོས་ལ་སོགས་པ་མི་སྦྱིན་ན། །
ལུས་འདི་བསྙོད་ཀྱང་གཞན་འགྲོ་ན། །
ཁྱོད་ཀོ་ཅི་སྟེ་ཤ་ཐང་གསོ། །༧༨

ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཟྭན་གཡོག་སྟེ་ལས་མི་ལས་སུ་བཀོལ་དུ་མི་བཏུབ་པའམ་ལས་ཀ་ཡག་པོ་མ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་ལའང་སྦྱིན་བདག་གིས་གོས་

ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ཟས་དང་གླ་རྔན་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ན། ལུས་འདི་ཉིད་སེམས་ཀྱིས་ཚེ་གཅིག་ལ་ཟས་དང་གོས་ཀྱིས་གཡོག་སྐྱེ་གསོས་ནས་བསྟོད་ཀྱང་། མཐར་ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་ལས་གཞན་དུ་སོ་སོར་འཐོར་ཏེ་བྱ་ཁྱི་ལ་སོགས་པའི་ཁ་ཟས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཀོ་སྐྱེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་ཅི་སྐྱེ་ན་ཤ་ཐང་སྐྱེ་ཤ་ཟད་ཟད་ཁྲག་སྐམ་སྐམ་གྱི་བར་དུ་དཀའ་ལས་ངལ་དུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལུས་འདི་གསོ་སྐྱེ་དེ་ཙམ་གསོ་མི་འོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

འདི་ལ་གླ་རྔན་བྱིན་ནས་ནི། །
ད་ནི་རང་གི་དོན་བྱེད་ཚུག །
ཕན་པ་མེད་པར་འདི་ལ་ནི། །
ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་འོ། །༦༥

ཞེས་པ་ནི། འོན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་རང་གི་ལུས་འདི་ལ་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གླ་དང་རྔན་པ་ཙམ་སྐྱེ་ཟས་དང་གོས་ཧ་ཅང་གི་ཞན་པ་ཐབས་རྟུགས་པ་ལུས་འཚོ་སྐྱོང་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའང་མ་ཡིན་པ། ཧ་ཅང་མ་དགོས་པའི་མང་པོ་དང་ཉམ་ཆེན། རང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ནོར་གང་ཡོད་ལུས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་པ། གནས་སྐབས་གླ་རྔན་ཙམ་བྱིན་ནས་ནི། ད་ནི་སེམས་རང་གི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་ཉམས་ལེན་སོགས་ཚུལ་བཞིན་

དུ་བྱེད་དུ་ཆུག་ཅིག དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལུས་འདི་རང་དང་གཞན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ལ་ཕན་པ་མེད་པར་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ནི་ནོར་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙ་ལག་ཚང་མ་སྟེར་བར་བྱེད་པའམ། དེ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ་སྟེ། ཡར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དང་། མར་ངན་སློང་ལ་སྦྱིན་པ་སོགས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱལ་བའམ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་གཙོ་བོ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

འགྲོ་དང་འོང་བའི་རྟེན་ཙམ་དུ། །
ལུས་ལ་གྲུ་ཡི་བློ་བཞག་སྟེ། །
སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །
ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་ལུས་སུ་བསྒྱུར། །༧༠

ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཟིན་དུས་སེམས་ཅན་གཞན་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་འཁོར་བ་ལ་ཚུར་འོང་བའི་རྟེན་ཙམ་དུ་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་གྲུ་ཡི་བློ་བཞག་སྟེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་འདི་ཉིད་མཐར་ཐུག་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་ལྟ་བུ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ལུས་སུ་བསྒྱུར་བར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་རང་དབང་ཡོད་གྱུར་ཏེ། །
རྟག་ཏུ་འཛུམ་པའི་བཞིན་དུ་གྱིས། །
ཁྲོ་གཉེར་ངོ་ཟུམ་ཡོངས་ཐོང་སྟེ། །
འགྲོ་བའི་བཤེས་དང་གསོང་པོར་གྱིས། །༧༡

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལུས་དང་ངག་གཉིས་སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། སེམས་ཉིད་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་རང་དབང་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། དུས་རྟག་ཏུ་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་བལྟ་བ་ན་ངོ་གདོང་འཛུམ་པའི་བཞིན་དུ་གྱིས་ལ། ཁོང་ཁྲོ་ཟ་བ་ལྟ་བུ་ཁྲོ་གཉེར་བསྡུ་བ་དང་ངོ་ཟུམ་བརྣག་པ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་ཐོང་སྟེ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། གཡོ་དང་སྒྱུ་མེད་པར་གསོང་པོར་ཏེ་སེམས་སོག་དྲང་པོར་གྱིས་ཞེས་པའོ། །

ཁྲི་ལ་སོགས་པ་བབ་ཅོལ་དུ། །
སྒྲ་དང་བཅས་པར་མི་དོར་རོ། །
སྒོ་ཡང་དྲག་ཏུ་མི་དབྱེ་སྟེ། །
རྟག་ཏུ་བཅོམ་སྒྲུངས་དགའ་བར་བྱ། །༧༢

ཞེས་པ་ནི། ཁྲི་དང་མལ་སྟན་དང་སྣོད་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་བབ་ཅོལ་དུ་སྟེ་གློ་བུར་དུ་སྒྲ་དྲག་པོ་དང་བཅས་པར་མི་དོར་རོ། །ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་ཚེར་

མར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན་རང་གི་བླ་མ་དང་ཆོས་གྲོགས་སོགས་གནས་པའི་སློའི་སྒོ་གླེགས་ཀྱང་སྒྲ་དྲག་ཏུ་འགྱུར་བར་མི་དབྱེ་སྟེ། མདོར་ན་དུས་རྟག་ཏུ་གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་དང་མ་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་བཙོམ་སྐྱུངས་པ་སྟེ་ཉམ་ཆུང་གི་རང་བཞིན་ལ་བསྟེན་པའམ་དགའ་བར་བྱ།

ཆུ་སྐྱར་བྱི་ལ་ཆོམ་རྐུན་དག །
སྒྲ་མེད་འཇབ་ཅིང་འགྲོ་བ་ཡིས། །
མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ། །
ཐུབ་པས་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་སྤྱད། །༧༣

ཅེས་པ་ནི། དཔེར་ན། ཆུ་སྐྱར་ཏེ་ཉ་ཟ་མཁན་ཆུ་བྱ་དང་། བྱི་ལ་དང་ཆོམ་རྐུན་པ་དག་རྒྱུན་ལྡན་གྱིས་སྒྲ་མེད་ཅིང་ག་ལེ་ག་ལེར་འཇབ་ཅིང་འགྲོ་བ་ཡིས། སོ་སོ་རང་རང་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་དག་སྟེ་ཆུ་སྐྱར་གྱིས་ཉ་གསོད་ནུས་པ་དང་། བྱི་ལ་ཡིས་བྱི་བ་གསོད་ནུས་པ་དང་། ཆོམ་རྐུན་པས་ནོར་རྫས་རྐུ་ནུས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐུབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་སྒྲ་མེད་ཅིང་བཙོམ་སྐྱུངས་པ། རང་བཞིན་ཞི་བ་དང་དུལ་བའི་བདག་ཉིད་ལ་སྤྱད་པར་བྱ།

གཞན་ལ་གཞིན་བསྐུལ་འདེབས་མཁས་ཤིང་། །
མ་བཅོལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ངག །
གུས་པས་སྤྱི་བོར་བླང་བགྱིས་ཏེ། །

རྟག་ཏུ་ཀུན་གྱི་སློབ་མར་གྱུར། །༧༤

ཞེས་པ་ནི། གཞན་ལ་གཞིན་བསྐུལ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཟག་གཞན་ཕོ་མོ་རྒན་གཞོན་སུ་ལ་ཡིན་ན་ཡང་ཕན་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སློབ་གཉེར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། བསམ་པ་བཟང་པོ་གྱིས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཞན་གྱི་དོན་ཡག་པོ་གྱིས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟ་བུ་སྐུལ་མ་འདེབས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཁས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕར་ང་ལ་སློབ་སྟོན་དང་རོགས་རམ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་མ་བཙོལ་བཞིན་དུ། ཚུར་ཡང་ཕན་པའི་གདམས་ངག་སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་ངག་ཐམས་ཅད་དགའ་ཞིང་གུས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་བོར་དང་དུ་བླང་བར་བགྱིས་ཏེ། དུས་རྟག་ཏུ་ཕན་པའི་ཚིག་གམ་སློབ་གསོ་སྟོན་མཁན་གྱི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ཀུན་གྱི་རང་ཉིད་སློབ་མར་གྱུར་པར་བྱའོ། །

ལེགས་པར་སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །
དགེ་བར་གསུངས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། །
བསོད་ནམས་བྱེད་པ་མཐོང་གྱུར་ན། །
བསྟོད་པས་ལེགས་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད། །༧༥

ཅེས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་སོགས་ལེགས་པར་སྨྲས་པའམ་བཤད་པ་དེ་འདྲ་མཐོང་བར་གྱུར་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྲག་དོག་མེད་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་བསམ་བློས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །དགེ་བར་

གསུངས་སོ། །ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྙན་པོ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་ལ། ཡང་ཡར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ། མར་ངན་སློང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའམ། མདོར་ན་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་སྐུ་གཟུགས་དང་གསུང་རབ་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་དེ་མིག་གིས་མཐོང་བར་གྱུར་པའམ་རྣ་བས་ཐོས་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་ན། དེ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་ཀྱི་བསམ་བློ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའམ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་སེམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་པའོ། །

ལྐོག་ན་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །
ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་རྗེས་སུ་བརྗོད། །
རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་དེ། །
ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་རིག་པར་བྱ། །༧༦

ཞེས་པ་ནི། ཕ་རོལ་པོས་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་ལ་ངོ་ནས་བསྟོད་པ་བརྗོད་ན་ཁ་གསག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའམ་ངོ་དགའ་ལྟ་བུའི་ཚིག་ཏུ་འགྲོ་བར་དོགས་པ་ཡོད་ན། ལྐོག་ནས་ཏེ་ཡུལ་དེས་རྣ་བས་མི་ཐོས་སའི་ལྐོག་ན་གཞན་ལ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་དེ་དག་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། ཡང་རང་གི་མཐུན་གྲོགས་སམ་དགྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གང་དང་གང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བརྗོད་དེ་བསྟོད་པ་དང་བསྔགས་པ་སོགས་བྱེད་པ་

མཐོང་ན། རང་གིས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཟག་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་བརྗོད་པ་དེ་འདྲ་ཐོས་པ་བྱུང་ན། རྗོད་པ་པོ་དེ་ཕོ་རང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་ཏེ་ཕོ་རང་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཅན། དག་སྣང་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པའམ་རིག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཕྱིར་ཏེ། །
དེ་ནི་རིན་གྱིས་ཉོ་ནའང་དཀོན། །
དེ་ལྟས་གཞན་བྱས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །
དགའ་བའི་བདེ་བ་སྤྱོད་པར་བྱ། །༧༧

ཞེས་པ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱིས་ལས་བྱ་བ་རྩོམ་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སེམས་དགའ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་སྟེ། དེས་ན་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་རང་གིས་ཕྲག་དོག་མེད་པའི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་སྒོམ་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཆེན་པོའི་རིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉོས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཉོ་རྒྱུ་མི་རྙེད་པས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པོ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་དང་ཚོས་འཆད་ཉན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ལ་ཕྲག་དོག་མེད་པར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་དགའ་བ་སྒོམ་པའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས།

བདག་ལ་འདིར་གོད་ཡོང་མེད་ལ། །

ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་བདེ་བ་ཆེ། །
ཉེས་པས་མི་དགའ་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་། །
ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། །༧༨

ཞེས་པ་ནི། བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགའ་བའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གོད་དེ་ཟད་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཡོང་རྒྱུ་མེད་ལ། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་བསམ་ངན་ཕྲག་དོག་གི་ཉེས་པས་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་དགའ་བས་བལྟས་ན། དེ་ནས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོང་ཞིང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

སྨྲ་ན་ཡིད་ཕེབས་འབྲེལ་བ་དང་། །
དོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །
ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་སྤངས་པ་དང་། །
འཇམ་ཞིང་རན་པར་སྨྲ་བར་བྱ། །༧༩

ཞེས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་སོགས་གང་གི་འཕྲད་ནས་དྲི་བ་བྱེད་པའི་ལན་ལ་སོགས་པ་གཏམ་སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་

ཕན་པའི་ངག་ཡན་ལག་དྲུག་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ། མདོར་ན་ཡིད་བག་ཕེབས་ནས་དལ་པོ་དང་། ཚིག་སྡུ་མ་དང་ཕྱི་མ་ བློས་སྐྱོན་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲེལ་ཆགས་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་སྙན་པ་གཏམ་བཟང་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྡང་བའི་ཚིག་སྤྱངས་པ་དང་། རྗོད་ཚུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཚིག་འཇམ་ཞིང་། མང་ཉུང་ཡང་ཏ་ཙང་མང་བ་དང་ཏ་ཙང་ཉུང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རན་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བར་བྱ།

མིག་གིས་སེམས་ཅན་ལྟ་ན་ཡང་། །
འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག །
སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། །
དྲང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ། །༨༠

ཞེས་པ་ནི། མིག་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་མི་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་ལ་ལྟ་བའི་སྐབས་ན་ཡང་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་སོགས་ལ་བསླབ་པར་བྱེད་པས། མཐར་མ་འོངས་པ་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་རྒྱུད་དྲང་ཞིང་། མ་ཡིས་བུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུས་བྱམས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྟ་བར་

བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

ཏག་པར་མངོན་ཞེན་གྱིས་བསླངས་པའམ། །
གཉེན་པོ་ཡིས་ནི་བསླངས་པ་ཉིད། །
ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཕན་འདོགས་ཞིང་། །
སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་དགེ་ཆེན་འགྱུར། །༤༧

ཞེས་པ་ནི། རང་གིས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ན་ཡང་དགེ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་དུས་ཏག་པར་ཞེས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཆག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་དད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་དགེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱི་མངོན་ཞེན་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་སེར་སྣའི་གཉེན་པོ་ལ་རང་གི་གཅེས་ནོར་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ། དེ་ནས་ཁྲིམས་འཆལ་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་གང་སྤང་དཀའ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤང་བ་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་དགེ་བ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསྟེན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་རང་གི་ཕ་དང་མ་ལ་དྲིན་ལན་འཇལ་བ་ལྟ་བུ། ཡང་ཡོན་ཏན་དང་ཕན་འདོགས་གཉིས་ཀའི་ཞིང་དུ་གྱུར་

པ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན། བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྙེན་པའི་དགེ་བ་ལྟ་བུ། ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞིང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཐག་རིང་གི་འགྲུལ་པ་ལྟ་བུ། ཡུན་རིང་གི་ནད་པ་ལྟ་བུ། ཉམ་ཐག་གི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོས་ཡག་པོ་བྱས་པའི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་དགེ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་སྡིག་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་དུས་རྟག་ཏུ་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་སྟེ་སྲོག་གཅོད་འདོད་ཀྱི་མདོན་ཞེན་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

མཁས་ཤིང་དད་དང་ལྡན་བྱས་ནས། །
ལས་རྣམས་བདག་གིས་རྟག་ཏུ་བྱ། །
ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་སུ་ལ་ཡང་། །
ལྟོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །༤༣

ཞེས་པ་ནི། དགེ་བ་གང་དང་གང་སྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་པའི་གནས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེའང་ཐོག་མར་སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་པ་དང་། དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་དམ་པ། རྗེས་བསྔོ་བ་དམ་པ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་གནས་ལ་མཁས་ཤིང་། ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་དགེ་བ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། བསྡུ་

བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལྟ་བུ་སོགས་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་བདག་གིས་དུས་རྟག་ཏུ་རང་དབང་རང་མོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ལ། དགེ་བའི་ལས་ཐོས་པ་བསམ་པ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་རྣམས་ཀུན་ལ་བགོལ་བ་པོའམ་འདེད་པ་པོ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གཞན་སུ་ལ་ཡང་ལྟོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གྲོས་ཕ་ལ་མི་བྱེད། བློ་མ་ལ་མི་འདྲི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རང་ཐག་རང་གིས་བཅད་ནས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་པའོ། །

སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སོགས། །
གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་སྤྱད། །
ཆུང་ངུའི་ཕྱིར་ནི་ཆེ་མི་གཏང་། །
གཙོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་མོ། །༨༣

ཞེས་པ་ནི། དགེ་བ་ལ་དཔེར་ན། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེ་སྦྱིན་པ་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏང་ཞེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྲུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

"སྦྱིན་པ་ལོ་བརྒྱ་གཏོང་བ་བས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིན་གཅིག་
སྲུང་བ་མཆོག །"

ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་དེ་རྣམས་འོག་མ་འོག་མ་ལས་ཀྱང་གོང་མ་གོང་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཞུགས་

པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པར་བྱ་ལ། ཆུང་ངུའི་ཕྱིར་ནི་ཆེ་མི་གཏང་། །ཞེས་པ་དེ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ནང་ནས་དཔེར་ན་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་སྦྱིན་དང་། མར་ངན་སློང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དེ་འདྲའི་ཆུང་ངུའི་ཕྱིར་དུ་ནི། གོང་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལྟ་བུ་ཆེ་བ་དེ་གཏང་བར་བྱ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡང་ངེས་པ་མེད་པས་དམིགས་བསལ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་གང་དང་གང་འགྱུར་ཆེ་བ་དེ་ལ་བསམ་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས།

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པ།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གཞན་དོན་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ཀྱིས་བསྡུ་བ། ཕ་རོལ་གྱི་མ་དད་པ་སྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་རིག་བྱས་གཞན་དོན་ལ། །
རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་གནས་པར་བྱ། །
ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་རིང་གཟིགས་པས། །
བཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་གནང་། །༨༤

ཞེས་པ་ནི། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ལྟར་དུ་ཇི་ལྟར་སྲུང་བའི་ཚུལ་དེ་རྣམས་རིག་པའམ་ཤེས་པར

བྱས་ནས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་གནས་པར་བྱ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལས། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་ལ་གནས་པའི་སོས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཁར་གཙོ་བོ་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁར་གཙོ་བོ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྩོན་པའམ་གནས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པའང་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐུགས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་དེ་ཡང་འཕྲལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཅུང་ཟད་དང་། ཕུགས་ཡུལ་གྱི་བདེ་བ་དེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕྲལ་གྱི་བདེ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ལ་ཕུགས་ཡུལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གཟིགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་ལ་བཀག་པར་མཛད་པའི་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་པོ་ལྟར་སྣང་གི་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིན་ཏུ་བློ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་གནང་བར་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེད་དཔོན་

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་གྱིས་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་བསད་པས་དམྱལ་བར་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བསད་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་སྐར་མ་ཞེས་བྱ་བས་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་མོ་འཆི་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་དེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱིམ་ཐབ་བསྟེན་པར་མཛད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྐལ་པ་མང་པོའི་ཚོགས་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

གཉིས་པ་ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ཀྱིས་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ནི།

ལོག་པར་ལྟུང་དང་མགོན་མེད་དང་། །
བརྟུལ་ཞུགས་གནས་ལ་བགོ་བྱ་ཞིང་། །
རན་པ་ཙམ་དུ་བཟའ་བྱ་སྟེ། །
ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྦྱིན། །༨༥

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱིས་རང་གི་འཚོ་བ་བསོད་སྙོམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བསོད་སྙོམས་ལྷུང་བཟེད་གང་རེ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཆ་བཞིར་ཕྱེ་སྟེ། ཆ་གཅིག་ནི་ལོག་པར་ལྟུང་བ་དུད་འགྲོ་བྱ་དང་ཁྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། ཆ་གཅིག་ནི་མགོན་མེད་པ་སྨུ་ཉོ་བ་སྤྲང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། ཆ་གཅིག་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཆོས་པ་ནད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་བགོ་བར་བྱ་ཞིང་། ཆ་གཅིག་རང་གིས་བཟའ་

བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རན་པ་ཙམ་དུ་སྟེ་ཏ་ཅང་བཟའ་ཆེ་ན་ལུས་ལྕི་བར་གྱུར་པ། ཏ་ཅང་ཉུང་ན་ལུས་ཉམ་ཆུང་ནས་ཆོས་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པས། དེས་ན་མང་ཉུང་རན་པ་ཙམ་དུ་བཟའ་བར་བྱ་ཞིང་། བྱུང་ན་ཞོར་དུ་གནོད་སྦྱིན་མོ་འཕྲོག་མ་མ་བུ་ལ་ཆང་བུ་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དེ་ཙམ་གནང་བ་སྟེ། གོས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་གི་ལུས་བསྲུང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་གོས་ཐང་གོས་དང་། ཆོས་གོས་བླ་གོས་དང་། ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ནི་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་མི་རུང་ལ། དེ་མ་གཏོགས་པའི་གོས་ཐོབ་པ་ལྷག་མ་ཡོད་ན་དེ་རྣམས་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞིང་། ལར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནི་མ་གནང་ཞིང་། གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ལ་ཤོག་བུ་དང་སྣག་ཚ་དང་། བྲིས་སྨྱུག་ལ་སོགས་པ་ཕྲན་ཚེགས་ཙམ་ཡོད་ན་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས།

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤྱོད་པའི་ལུས། །
ཕྲན་ཚེགས་ཆེད་དུ་གནོད་མི་བྱ། །
དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི། །
བསམ་པ་མྱུར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། །༨༦

ཞེས་པ་ནི། རང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ཉིད་ནི་དགོས་

པ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་ཚེད་དུ་འབུ་སྲིན་ལ་སོགས་པའི་སྲོག་ཆགས་གསོ་བའི་ཆེད་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་ལུས་ལས་ཤ་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་ནི་བྱ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

དེ་ཡང་།

“ལུས་ནི་དགྲ་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱི། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བསྲུང་བྱ། །”

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། ལུས་རྟེན་འདི་ཟས་སོགས་ཀྱིས་རན་པ་ཙམ་དུ་སྐྱོང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ལ་འབད་ཅིང་སྒྲུབ་ནས་དེ་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དེ་ཡང་མྱུར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་།

“ཁྲིམས་ལྡན་ཡུན་རིང་འཚོ་བ་ནི། །དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། །”

ཅེས་འཕགས་པ་ལྷའི་ཞལ་སྔ་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

སྙིང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། །
ལུས་འདི་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །
ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་། །
དོན་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུར་བཏང་ངོ་། །༨༧

ཞེས་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་བསམ་པ་མ་དག་པ་ཞེས་པ་ནི། སྙིང་རྗེའི་བསམ་པ་ནམ་

ཞིག་ན་དག་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

"གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་རང་བཞིན་འདི། །བློ་ཡི་གཉིང་ནས་རྟོགས་འགྱུར་ན། །འཁོར་བའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ལ། །སྙིང་རྗེ་ངང་གིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །"

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་དང་པོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྙིང་རྗེའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པའི་ལུས་འདི་མ་བཏང་བར་སྲུང་དགོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། བསླབ་བཏུས་ལས།

"སྨན་ཤིང་ལྗོན་པ་ལྟ་ན་སྡུག་ཅེས་པ། །རྩ་བ་ལ་སོགས་སྤྱད་འོས་ས་བོན་ལྟར། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨན་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ། །ཕྱིས་པ་དུས་མིན་སྤྱོད་ལས་ལོགས་བསྲུང་བྱ། །"

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཡང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལྟ་བུ་གཞན་དུ་ཡང་དོན་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་སྟེ་རང་གི་ལུས་གཏོང་བ་ཡིན་ན་མི་གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱོབ་ནུས་པ་ལྟ་བུ། དེའང་ལྔ་དང་བཅུ་དང་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་ལྟ་བུ་ཅི་རིགས་པ་སྟེ་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཞན་དུ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་དོན་

ཆེན་པོ་སླུབ་པའི་རྒྱུར་འདྲ་བྱུང་ན་གདང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གདང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པར་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་ལ་གནང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། སློན་རྗོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་གདན་དྲང་པའི་ཆེད་དུ། བོད་རྒྱལ་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་སྐུ་ལུས་མཐའ་འཁོབ་གར་ལོག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་བཏང་བར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ལ་གདང་དུ་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

མ་གུས་པ་ལ་ཆོས་མི་བཤད། །
མི་ན་བཞིན་དུ་མགོ་དཀྲིས་དང་། །
གདུགས་དང་འཁར་བ་མཚོན་ཐོགས་དང་། །
མགོ་བོ་གཡོགས་པ་དག་ལ་མིན། །༨༨

ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་བཤད་པའི་ཡུལ་གང་ལ་བཤད་མི་བཤད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ། ཆོས་འཆད་མཁན་གྱི་བླ་མ་དང་། བཤད་བྱའི་ཆོས་ལ་བསམ་པ་མ་གུས་པའི་རིགས་ལ་ཆོས་བཤད་དུ་མི་རུང་ཞིང་མི་བཤད། འོན་དེའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ཟེར་ན། དེ་ནི་ན་བ་ཡིན་ན་ཁག་མེད་ལ། མི་ན་བཞིན་དུ་མགོ་བོ་གོས་སོགས་ཀྱིས་དཀྲིས་པ་དང་། ལག་ན་ཆར་གདུགས་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྐན་པོ་དང་ནད་པ་སོགས་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ལག་ན་འཁར་བ་ཐོགས་པ། དེ་བཞིན་དུ་ལག་ན་རལ་གྲི་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཆ་

ཐོགས་པ་དང་། མགོ་བོ་བཏུམ་སྟེ་གཡོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་དག་ལ་ཆོས་བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་པ་ཆོས་ལ་མ་གུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཕྱི་ན་མངོན་པ་ཡིན།

དམན་ལ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །
སྐྱེས་པ་མེད་པར་བུད་མེད་མིན། །
དམན་དང་མཆོག་གི་ཆོས་རྣམས་ལ། །
མཚུངས་པར་གུས་པས་ཀུན་ཏུ་སྤྱད། །༨༩

ཅེས་པ་ནི། ཆོས་བཤད་སའི་སློབ་མ་དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལྟ་བུ་བློ་དམན་པར་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པར་མི་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། དེས་ཆོས་བསྟན་སའི་ཡུལ་དེ་སྐྱེས་པ་མེད་པར་བུད་མེད་གཅིག་པུ་ལྟ་བུ་ལ་ཁང་ཁྱིམ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་དམའ་འབེབས་སོགས་འབྱུང་བ་དང་། བསྟན་པ་ལ་རྨས་སྐྱོན་སོགས་ཡོད་པའི་ཉེན་ཁ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དམན་དང་མཆོག་གི་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཞེས་ཆོས་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་ན་བཤད་བྱའི་ཆོས་དེ་ཐེག་པ་དམན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་བུ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་མཆོག་གི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་པའི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་། མདོར་ན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ནི་མཚུངས་པའམ་འདྲ་བ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ངོས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གུས་པས་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པ་མ་གཏོགས། ཐེག་པ་དམན་པའི་ཆོས་ལ་མ་གུས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་སོགས་བྱས་པ་ཡིན་ན། མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ལ་ལ་བཟང་བར་འདུ་ཤེས། ལ་ལ་ངན་པར་འདུ་ཤེས་ན་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་པས་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གསུངས་པའོ། །

རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་གྱུར་པ། །
དམན་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱུར་མི་བྱ། །
སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དོར་མི་བྱ། །
མདོ་དང་སྔགས་ཀྱིས་འདྲིད་མི་བྱ། །៩༠

ཞེས་པ་ཆོས་བསྟན་སའི་ཡུལ་སློབ་མ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པ་དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་དེ་ཐེག་པ་དམན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ལྷ་བུ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་མི་བྱ། དེ་འདྲ་སྦྱར་པ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་ལས་འབྲས་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དོར་བའང་མི་བྱ་སྟེ། མདོར་ན།

"ལྷ་བ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་ན་ཡང་། སྤྱོད་པ་བག་ཕྱེ་ལྟར་

ཧུ་ཞིབ་དགོས།"

ཞེས་གསུངས་པས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་དགེ་སྒྲུབ་སྡིག་སྤོང་གི་བླང་དོར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདོར་བར་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཡང་མདོ་འགའ་རེ་ལས་ཚར་ལྔ་འམ་བཅུའམ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བཏོན་ན་ཕན་ཡོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དང་། ཡང་གཟུངས་སྔགས་འགའ་རེ་ཚར་གྲངས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བཏོན་ན་དེ་ལ་འབྲས་བུ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གསུངས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་མི་དགོས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདྲིད་པའམ་བསླུ་བ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགོངས་པ་དང་ལྡེམ་དགོངས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་གདུལ་ཞིང་གི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤེས་དགོས། གསུམ་པ་ཕ་རོལ་གྱི་མ་དད་པ་སྲུང་བ་ནི།

སོ་ཤིང་དང་ནི་མཆིལ་མ་དག །
དོར་བ་ན་ནི་དགབ་པར་བྱ། །
གཅི་ལ་སོགས་པའང་ལོངས་སྤྱོད་པའི། །
ཆུ་དང་ཐང་ལ་དོར་བ་སྨད། །༤༡

ཅེས་པ་ནི། ཁ་ཡི་དྲི་མ་གཙོམ་བྱའི་སོ་ཤིང་བཅའ་བའི་རོ་མ་དང་མཆིལ་མ་དག་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགེ་འདུན་པའི་བཞུགས་གནས་བླ་མ་དང་མཁན་པོ་སོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་དོར་བར་མི་བྱ་ཞིང་། ཡང་དེ་ལས་གཞན་དུ་དོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་གཞན་གྱི་མ་དད་པ་སྲུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ས་ལ་སོགས་པས་དགབ་པར་བྱ་དགོས་ལ། བཤང་བ་གཅི་བ་ལ་སོགས་པ་འདོར་བའི་སྐབས་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆུ་གཙང་མ་དང་། སྔང་ལྗོངས་དང་། ལྗོན་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་འགྲམ་དེ་རྣམས་ལ་དོར་བ་དེ་སྨད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་སྤང་དགོས།

ཁ་བཀང་བ་དང་སྒྲ་བཅས་དང་། །
ཁ་གདངས་ནས་ནི་བཟའ་མི་བྱ། །
རྐང་པ་བརྐྱང་སྟེ་མི་འདུག་ཅིང་། །
ལག་པ་མཉམ་པར་མི་མཉེ་ལོ། །༩༣

ཞེས་པ་ནི། ཟས་བཟའ་བའི་དུས་ན་ཁ་ཁམ་གྱིས་ཧ་ཅང་བཀང་ཆེ་བ་དང་། རྐན་སྒྲ་གཏོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟས་ཁ་ལ་མ་སླེབས་པའི་སྔོན་དུ་ཁ་གདངས་ནས་ཟ་བ་སོགས་མི་མཛེས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་མི་བྱ་ཞིང་། ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་སྡོད་པའི་སྐབས་ན་ཡང་རྐང་པ་གཉིས་ཀ་མར་རྐྱང་སྟེའམ་ཡ་གཅིག་མར་རྐྱང་སྟེ་མི་མཛེས་པའི་སྒོ་ནས་མི་འདུག་ཅིང་། ལག་པ་ཆུ་ལ་དཀྲུ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ན་ཡང་མཉམ་པར་མི་

མཉེ་བ་སྟེ་ཁྲུས་ཆུ་ཕར་ཚུར་འཐོར་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

བཞོན་པ་མལ་སྟན་གནས་དག་ཏུ། །
བུད་མེད་གཞན་དང་གཅིག་མི་བྱ། །
འཇིག་རྟེན་མ་དད་གྱུར་པ་ཀུན། །
མཐོང་དང་དྲིས་ཏེ་སྤང་བར་བྱ། །༨༧

རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་རྟ་དང་གླང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟ་སོགས་ཀྱི་བཞོན་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དག་ཏུ་བུད་མེད་གཞན་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞོན་པར་མི་བྱ། ཡང་མལ་སྟན་གཅིག་གི་སྟེང་དང་གནས་ཁང་གཅིག་གི་ནང་དག་ཏུ་རང་གི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བུད་མེད་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྡད་པ་སོགས་མི་བྱ། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མ་དད་པར་གྱུར་པའི་ཆ་ཀུན་ཐམས་ཅད་རང་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཡིན་ན་དེའི་སྒོ་ནས་སྤང་བ་དང༌། རང་གིས་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱིས་མ་དད་པའི་ཆ་ཡིན་པ་མཤེས་པའམ་མ་ཐོས་པ་ཡིན་ན། གཞན་ཡུལ་མི་ལ་ཡུལ་དེའི་ཡུལ་ཆོས་ཇི་འདྲ་ཡིན་མིན་དྲིས་ཏེ་གཞན་གྱིས་མ་དད་པའི་ཆ་དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

སོར་མོས་བརྡ་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །

གུས་དང་བཅས་པས་གཡས་པ་ཡི། །
ལག་པ་དག་ནི་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །
ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ། །༩༤

ཞེས་པ་ནི། གཞན་ལ་ལམ་སྟོན་དགོས་པ་དང་། དངོས་པོ་གཞན་བསྟན་དགོས་པའི་སྐབས་ན་ལག་པའི་སོར་མོ་གཅིག་རྐྱང་པས་བརྡ་སྟོན་པར་མི་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་གཞན་བསྟན་ཡུལ་དེ་ལ་གུས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་གཡས་པའི་ལག་པ་དག་ནི་ཀུན་གྱིས་ཙུང་ཟད་ཡར་སྐྱོད་པར་བྱེད་ནས་ནི། ལམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས།

ལག་པ་ཤས་ཆེར་སྐྱོད་མིན་ཏེ། །
ཙུང་ཟད་སྐྱོད་ལ་སྒྲ་བསྒྲགས་པ། །
སེ་གོལ་ལ་སོགས་བརྡ་བྱས་ཏེ། །
གཞན་དུ་མ་བསྔམས་པར་འགྱུར་རོ། །༩༥

དགོས་པ་ཆུང་ཆུང་ཡིན་ན་གཞན་ལ་བརྡ་སོགས་བྱེད་པའི་སྐབས་ན་ལག་པ་ཤས་ཆེར་ཏེ་ཆེན་པོར་ཡང་བསྐྱོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལག་པའི་མཛུབ་མོ་དང་ལག་མགོ་ལྟ་བུ་ཙུང་ཟད་ཙིག་ཡང་བསྐྱོད་ལ། ཏག་ཏག་ལ་སོགས་པའི་ཐྲིས་སྐྱུག་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པའམ་སེ་གོལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཙམ་བྱས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལག་པ་ཤས་ཆེར་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒུག་སྒྲ་ཆེན་པོ་བསྒྲགས་པ་སོགས་བྱེད་ན་སྤྱོད་པ་མ་བསྔམས་པར་འགྱུར་བས། གཞན་མ་

དད་པར་འགྱུར་བའི་ཆ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་སྤང་བར་བྱ་དགོས།

མགོན་པོ་མྱ་ངན་འདས་གཟིམས་ལྟར། །
འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ། །
ཤེས་བཞིན་མྱུར་དུ་ལྡང་སེམས་ལ། །
ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྦྱར། །༩༦

མཚན་མོ་སོགས་ནམ་གྱི་གུང་ཐུན་ལ་ཁམས་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་གཉིད་ཉལ་བའི་ཚེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཁར་གཟིམས་མལ་གྱི་མཐའ་མ་ལ་གཟིམས་པར་མཛད་པ་ལྟར་དུ། དེ་ཡང་གཞོགས་གཡས་པ་ས་ལ་ཕབ། ལག་པ་གཡས་པ་འགྲམ་པ་གཡས་པའི་འོག་ཏུ་བཏིང་། ལག་པ་གཡོན་པ་བརླ་གཡོན་པའི་སྟེང་ནས་བརྐྱང་སྟེ། སངས་རྒྱས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་དུས་དབུ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རང་ཉིད་ནི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྟེ་ཁང་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་ཕྱུགས་སོགས་དང་བསྟུན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞུགས་སུ་མགོ་བསྟན་པ་ལྟ་བུས་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མགོ་བསྟན་ནས་ཉལ་བར་བྱ། དེ་ཡང་ཉལ་ཁར་ཤེས་བཞིན་ཏེ་དེ་རིང་གི་ཉིན་མོར་བསླབ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་སྤྱོད་བྱུང་ཡོད་ན་བཤགས་སྡོམ་དང་། མ་ཉམས་པའི་དགེ་རྩ་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བ་སོགས་བྱེད་བཞིན་དུ་ཉུབ་སྔར་ཞོགས་པ་ནམ་གྱི་ཆ་སྨད་ལ་དུས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཡར་ལྡང་ནས་གློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྒོམ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་བྱ་བ་

ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་སྟེ་སེམས་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྦྱར་བ་བྱས་ནས་ཞལ་ན་གཉིད་ཀྱང་དགེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བྱ་བའོ། །

སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ།

སྒྲུབ་པ་ཕུན་ཚོགས་དངོས།

བཞི་པ་སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དངོས་དང་། ལེའུའི་དོན་བསྡུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དག །
ཚད་མེད་པར་ནི་གསུངས་པ་ལས། །
སེམས་སྦྱོང་བ་ཡི་སྤྱོད་པ་ནི། །
ངེས་པར་དེ་སྲིད་སྤྱད་པར་བྱ། །༩༧

མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཟིན་ནས་དེས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་མམ། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་པར་མཛད་པ་དེ་དག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ལས་དང་པོ་པས་གཙོ་བོར་སེམས་ཐོག་མར་སྦྱོང་དགོས་པས་ན། རང་གི་སེམས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི། སེམས་ལེགས་པར་སྦྱོང་མ་ཐུབ་ཀྱི་བར་དེ་སྲིད་དུ་ངེས་པར་སྤྱད་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །
ཕུང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་ཞིང་། །
རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟེན་ནས། །
ལྟུང་བའི་ལྷག་མ་དེས་ཞི་བྱ། །၉༨

བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཉེས་བྱས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པར་བྱ་དགོས་པ་ལས། དེའི་ཆེད་དུ་ཉིན་མོར་ལན་གསུམ་དང་། མཚན་མོར་ལན་གསུམ་སྟེ་ཉིན་མཚན་ཆ་གཅིག་ལ་ལན་དྲུག་ལྟ་བུར་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཕུང་པོ་དང་། དགེ་རྩ་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བའི་ཕུང་པོ་སྟེ་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟུང་བཤགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་འདོན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འདོན་པ་ཡིན་ན་བདེ་གཤེགས་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་དང་། དེའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་ལ་གནས་པ་དེ་རྣམས་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་དང་། རང་གིས་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ལྟུང་བའི་ལྷག་མ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་ཅན་ལ་འབྱུང་ཉེ་བ་ལྔ་དང་། བློན་པོའི་རྗེས་ཅན་ལ་འབྱུང་ཉེ་བ་ལྔ། ཕལ་པའི་རྗེས་ཅན་ལ་འབྱུང་ཉེ་བ་བརྒྱད་དེ་བསྡུ་ན་བཅུ་བཞི། རྒྱལ་བློན་གྱི་རྗེས་ཅན་སོ་སོར་དབྱེ་ན་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་གསུངས་ཡོད་པ། དེའི་ལྷག་མ་ཉེས་བྱས་ཆེ་ཕྲ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་བཏོན་པ་དེས་ཞི་བར་འགྱུར་བར་གསུངས།།

རང་ངམ་གཞན་གྱི་དབང་ཡང་རུང་།།
གནས་སྐབས་གང་དུ་ཅི་སྤྱོད་ཀྱང་།།
བསླབ་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའི།།
གནས་སྐབས་དེ་ལ་འབད་དེ་བསླབ། །༩༩

ཅེས་པ་ནི། མདོར་ན་རྒྱུན་དུ་བདག་རང་གིས་རང་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་རུང་སྟེ་གནས་སྐབས་གང་དང་གང་དུ་ཡང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་འཆད་ཉན་སོགས་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་དང་གང་ཅི་དང་ཅི་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས། ཞི་བ་ལྷས་མདོའི་ལུང་

བཞིན་དུ་ཚུར་བསྡུ་བར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་བརྗོད་བྱའི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབད་དེ་བསླབ་པའམ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསླབ་པ། །
དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །
དེ་ལྟར་གནས་པའི་མཁས་པ་ལ། །
བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་གང་ཡང་མེད། །༡༠༠

ཅེས་ལར་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་རིག་པའི་གནས་བཟོ་དང་གསོ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ལོག་པར་སྨྲ་བ་ཚར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་དང་ཚད་མ་གཉིས། རང་ཉིད་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ནང་དོན་རིག་པའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་རིག་པའི་གནས་ཆེན་རྣམ་པ་ལྔ་དང་། དེའི་ཁར་ཟློས་གར་ཤེས་ན་སྐད་རིགས་ལ་མི་སྐྱོངས་པ་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་ཤེས་ན་ཚིགས་བཅད་ལ་མི་སྐྱོངས་པ། མངོན་བརྗོད་ཤེས་ན་མིང་ལ་མི་སྐྱོངས་པ། སྐར་རྩིས་ཤེས་ན་གྲངས་ལ་མི་སྐྱོངས་པ། སྙན་ངག་ཤེས་ན་ཚིག་རྒྱན་ལ་མི་སྐྱོངས་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པའི་གནས་ཆུང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བཅུ་ཕྲག་གི་རིག་པའི་གནས་དེ་རྣམས་ལ་མི་བསླབ་པ་དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་

སློབ་དགོས་པ་ཡིན་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་བསླབ་ཅིང་གནས་པའི་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཐ་ན་གོམས་པ་འདོར་བ་ཙམ་དང་། ལག་པ་ཕན་ཚུན་སྐྱོད་པ་ཙམ་སོགས་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབས་ཏེ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱུད་ཀྱང་རུང་། །
སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྤྱད། །
སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྔོ་འོ། །༧༠།

ཞེས་མདོར་ན་དངོས་སུ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་འདོགས་པར་ནུས་པའམ། ཡང་ན་རང་གིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ། སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་དེ་འདྲ་ཅི་ནུས་གང་ནུས་བྱེད་དེ། དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བ་དང་བཅས་ཏེ། བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་རུང་སྟེ་མདོར་ན་དངོས་བརྒྱུད་གང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱད་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་རང་གིས་རྒྱུན་དུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་དངོས་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་བསླབ་

པའམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ལྟ་བུའམ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་གང་དང་གང་ཞིག་བསྒྲུབས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཕྲུལ་དང་ཡུན་དུ་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་གསུམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྗེས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྔོ་བར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

རྟག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །
ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག །
སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་བཏང་ངོ་། །༡༠༢

ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསླབ་པ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱེད་པ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་པས། དེ་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་ཞེས་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསླབ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྲུང་བ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སོགས་ལ་མཁས་པའམ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་རྣམས་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་རང་གིས་འཛིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་ནུས་པ་དང་

བཅས་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པས་ལུས་ངག་གཙང་བ། ཤེས་རབ་དག་པས་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་པ། སྙིང་རྗེ་དག་པས་གཞན་དོན་ལ་བརྩོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཉིད་ནི་སློབ་མ་རང་གིས་ལུས་དང་སྲོག་གི་ཕྱིར་དུ་ཡང་བཀའ་འགལ་ཐུགས་དཀྲུག་ལ་སོགས་པ་ནམ་ཡང་མི་གཏང་ངོ་ཞེས་གཏོང་བར་བྱ་མི་རུང་བ་དང་། དེ་ལ་གུས་པར་བྱ་བའོ། །

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ཡང་། སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་སྡེ་ལས།

> དཔལ་འབྱུང་བ་ཡི་རྣམ་ཐར་ལས། །
> བླ་མ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལྟར་བསླབ། །
> འདི་དང་སངས་རྒྱས་བཀའ་སྩལ་གཞན། །
> མདོ་སྡེ་བཀླགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ། །[༡༠༣]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེའུ་དཔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་དང་། བུ་མོ་དཔལ་གྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ།

> "རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ནི་སྨན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་ནི་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ནན་ཏན་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་ནི་ནད་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་

བྱའོ། །”

ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་བླ་མ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་དཔལ་འབྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་འདི་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་བའི་བླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་སྡེ་བཀླགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་བསླབ་པ་སྣང་། །
དེ་བས་མདོ་སྡེ་བཀླག་པར་བྱ། །
ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་མདོ་སྡེ་ནི། །
ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ། །༡༠༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྲུང་བ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྣང་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་མདོ་སྡེ་རྣམས་བཀླག་པར་བྱ་ལ། མདོ་སྡེ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་མདོ་སྡེ་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ཡང་བལྟ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བ་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་། རྩ་ལྟུང་བྱུང་ན་དེ་

ཕྱིར་བཙོས་པའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་གསལ་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྤྱད་པ་ནི། །
དེ་ལས་རྒྱ་ཆེར་རབ་སྟོན་པས། །
བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཡང་། །
ངེས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ། །༡༠༥

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དུས་རྟག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ནི། ཞི་བ་ལྷ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསལ་པོར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ངེས་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལྟ་དགོས་པ་ཡིན།

ཡང་ན་རེ་ཞིག་མདོར་བསྡུས་པའི། །
མདོ་རྣམས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བལྟ། །
འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི། །
གཉིས་པོའང་འབད་པས་བལྟ་བར་བྱ།།༡༠༦

ཞེས་པ་ནི། ཡང་ན་རེ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཡི་དོན་བསླབ་བཏུས་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ད་དུང་མདོར་བསྡུས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཞི་བ་ལྷ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་རྣམས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ཡང་ལྟ་བར་བྱ། དེར་མ་ཟད་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་

མཛད་པའི་བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་འབད་པའི་སྒོ་ནས་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

གང་ལས་གང་ནི་མ་བཀག་པ། །
དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་བྱ་བ་སྟེ། །
འཇིག་རྟེན་སེམས་ནི་བསྲུང་བའི་ཕྱིར། །
བསླབ་པ་མཐོང་ནས་ཡང་དག་སྤྱད། །༡༠༧

ཅེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བསླབ་བཏུས་དང་མདོ་བཏུས་རྣམས་སུ་བསྡུས་པ་གང་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་གང་དང་གང་ནི་མ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་ནི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་སྟེ། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་དད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་བསྲུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་པ་བསྟན་བཅོས་བསླབ་བཏུས་དང་མདོ་བཏུས་དེ་དག་རྣམས་མཐོང་ནས། མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་ཡང་དག་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

ལེའུའི་དོན་བསྡུ་བ།

གཉིས་པ་ལེའུའི་དོན་བསྡུ་བསྟན་པ་ནི།

ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །

ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །
འདི་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །
ཤེས་བཞིན་སྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །༡༠༦

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྐབས་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་བསྡུས་ན་ནི་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུའི་བརྗོད་བྱ་ཤེས་བཞིན་སྲུང་བ་ཞེས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱ། །
ཚིག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། །
སྨན་དཔྱད་བཀླགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །
ནད་པ་དག་ལ་ཕན་འགྱུར་རམ། །༡༠༨

ཞེས་པ་ནི། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་གོང་དུ་ལེའུའི་གཞུང་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་འདི་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་སྤྱད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། འདི་དང་འདི་འདྲ་བསླབ་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཙམ་ཉན་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་སྟེ་དགོས་པའི་དོན་གང་ཡང་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་

ན། ནད་པ་ཐུ་ཚབས་ཆེ་བའི་གནས་སུ་སྨན་པ་འོངས་ནས་སྨན་མ་སྦྱིར་བར་སྨན་དཔྱད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣ་བ་ལ་བགྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ནད་པ་དག་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དཔེ་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ། ལེའུའི་མཚན་སྨོས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་བཞིན་སྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་ལྔ་པའོ།། །།

ལེའུ་དྲུག་པ།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕོང་ཁྲོ་སྤོང་བྱེད་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་ལེའུ།

གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བསྟན་པ་ལ། ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་བསྟན་པ་དང་། ལེའུ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་བསྟན་ནས། གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོང་ཁྲོ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་ལེའུ་བསྟན་པ་ལ། ལེའུའི་གཞུང་དང་། ལེའུའི་མཚན་ཏེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁོང་ཁྲོ་སྤོང་བའི་ཚུལ། བཟོད་པ་སྒོམ་པ་དངོས། སེམས་ཅན་ལ་གུས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

ཁོང་ཁྲོ་སྤོང་བའི་ཚུལ།

དང་པོ་ཁོང་ཁྲོ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི།

བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །
སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །

ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །
ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །༡

ཅེས་པ་ནི། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་ཞེས་པའི་བསྐལ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ། གནས་པའི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ། སྟོང་པའི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་སྟེ། བར་གྱི་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་ལ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཅེས་རྩིས་པའི་བསྐལ་ཆེན་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། བདེ་གཤེགས་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་སོགས་མདོར་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལུས་དང་ངག་གི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་སྟེ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་དང་། རྗེས་བསྔོ་བ་སྟེ་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྩིས་མ་ཟིན་པའི་འཇིག་རྟེན་བསོད་ནམས་ཚ་མཐུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ལེགས་སྤྱད་ཀྱི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་། ཡུལ་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་ལན་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོམས་པར་བྱེད། འཇོམས་པའི་ཚུལ་ཡང་སྐྱེ་གནས་སྨྱོང་གྱུར་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྨྱོང་འགྱུར་སོགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་བའི་མདོའི་དགོངས་པ་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇོམས་པར་གསུངས་

པ་ནི། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡུལ་སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་། འདིར་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོག་མས་དམ་པ་གོང་མ་ལྟ་བུའམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་སྐྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་སེམས་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡང་མེད་ཅེས་པའོ། །

ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད། །
བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །
དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །
སྣ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ། །༢

ཞེས་པ་ནི། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔར་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་ཞེ་སྡང་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ལ་ནི། བཟོད་པ་སྲན་ཚུགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་བམ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཞན་མེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་གནོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

ཞེ་སྡང་ཟུག་རྔུའི་སེམས་འཆང་ན། །
ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་མྱོང་། །
དགའ་དང་བདེ་བའང་མི་འཐོབ་ལ། །
གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར། །༢

ཞེས་བཟོད་པ་མ་སྒོམ་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་རང་གིས་གཞན་གནོད་བྱེད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའམ་ཞེ་སྡང་བའི་ཟུག་རྔུའི་སེམས་ངན་པ་མི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་འཆང་བ་ཡིན་ན། རང་གི་ཡིད་དམ་སེམས་དེ་ཉིད་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡང་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་། ལུས་ལ་བདེ་བ་དེ་ཡང་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་ཐོབ་ལ། དེར་མ་ཟད་ཐ་ན་མཚན་མོ་གཉིད་ཀྱང་མི་འོང་ཞིང་། སེམས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ།

གང་དག་ནོར་དང་བཀུར་སྟི་ཡིས། །
དྲིན་བྱིན་དེ་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ། །
དེ་དག་ཀྱང་ནི་ལྡང་ལྡན་པའི། །
རྗེ་དཔོན་དེ་ལ་གསོད་པར་རྒོལ། །༣

ཞེས་རྗེ་དཔོན་ཞེ་སྡང་ཆེ་ན་ཁྲན་གཡོག་གིས་ཀྱང་གསོད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྲན་གཡོག་ལ་སོགས་པ་འབངས་མི་གང་

རང་ལ་ནོར་ཟས་གོས་དང་བཀུར་སྟི་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དྲིན་ཅན་པའི་རང་གི་རྗེ་དཔོན་ནམ་བདག་པོ་སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ན། བྲན་གཡོག་འབངས་མི་དེ་དག་ཀྱང་ནི་ཞེ་སྡང་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་རང་གི་རྗེ་དཔོན་ནམ་བདག་པོ་དེ་ལ་གསོད་པའི་བར་དུ་རྒོལ་བར་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་དེའང་ཞེ་སྡང་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

དེ་ཡིས་མཛའ་བཤེས་སྐྱོ་བར་འགྱུར། །
སྦྱིན་པས་བསྡུས་ཀྱང་བསྟེན་མི་བྱེད། །
མདོར་ན་ཁྲོ་བས་བདེར་གནས་པ། །
དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །༥

ཞེས་ཁོང་ཁྲོ་དེ་ཡིས་ནི་རང་གི་མཛའ་བཤེས་གཉེན་ཉེ་ཡུལ་མི་གྲོགས་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་མི་དགའ་ཞིང་སྐྱོ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། རང་གི་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་སྐབས་འཕྲལ་སྦྱིན་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་དུ་ཚུར་བསྡུས་ཀྱང་། དོན་དུ་རང་ཉིད་ཞེ་སྡང་ཆེ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། འཁོར་དུ་ཡང་མི་འདོད། མདོར་བསྡུ་ན་དུག་སྦྲུལ་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའམ་སྐྱིད་པར་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འགའ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན། དེས་ན་ཞེ་སྡང་སྤང་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

ཁྲོ་བའི་དགྲ་ཡིས་དེ་ལ་སོགས། །

སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར། །
གང་ཞིག་བསྒྲིམས་ཏེ་ཁྲོ་འཇོམས་པ། །
དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། །༦

ཞེས་ཁོང་ཁྲོ་བ་དེ་ནི་རང་གི་དགྲ་བོའི་ནང་ནས་kྱང་ཐུ་ཚབས་ཆེ་བའི་དགྲ་བོ་ཡིན་པས་ན་ཁོང་ཁྲོ་བའི་དགྲ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇོམས་ཤིང་། དེའི་ཉེས་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་མདོར་ན་སྐྱེ་བ་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཚེ་ཕྱི་མ་གཞན་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ན་སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་ངེས་པར་བསྐྱུབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་སེམས་རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ཏེ་བག་ཡོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་དེ་སྤྱངས་ཏེ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའམ་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ནི་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་པ་དེ་དག་ལས་ཟློག་པའི་སྒོ་ནས་ཚེ་འདི་ལ་ཡང་སེམས་བདེ་པོ་དང་སྐྱིད་པོ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཞན་དུ་ཡང་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས།

མི་འདོད་བྱས་དང་འདོད་པ་ཡི། །
གེགས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་གྱུར་པ། །
ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་རྙེད་ནས། །
ཞེ་སྡང་བརྟས་ཏེ་བདག་འཇོམས་སོ། །༧

ཞེས་ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་པ་ནི་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཐོག་མར་བདག་དང་བདག

གི་གཉེན་ཉེ་སོགས་ལ་རྟུང་རྣེག་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་གི་སེམས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱས་པ་དང་། བདག་གི་དགྲ་ལ་བདེ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་གི་སེམས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་དང་རང་གི་གཉེན་ཉེ་སོགས་ལ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་སོགས་འདོད་པ་ཡི་གེགས་བྱེད་པ་དང་། དགྲ་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་སྟེ། མདོར་ན་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་འོག་ནས་བསྟན་པའི་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་རང་གི་ཡིད་ལ་མི་བདེ་བའི་ཞེ་སྡང་ངམ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་ཟས་ངན་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཞིག་རྙེད་པར་གྱུར་ནས། དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྡང་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་བརྟས་ཏེ་རྒྱས་པ་ཡིན་ན། མཐར་ཐུག་ལ་བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་དང་ཁྲིམས་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇོམས་སོ་ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟས་བདག་གི་དགྲ་བོ་དེའི། །
ཟས་ནི་རྣམ་པར་གཞོམ་པར་བྱ། །
འདི་ལྟར་བདག་ལ་གནོད་པ་ལས། །
དགྲ་འདི་ལ་ནི་ལས་གཞན་མེད། །༨

ཅེས་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་གི་ཞེ་སྡང་གི་དགྲ་བོ་དེ་ཡི་ཟས་ཏེ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཐོག་མར་གང་དང་གང་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་གཞོམ་

པའམ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འོག་ནས་བཤད་པ་འདི་ལྟར་བདག་རང་ཉིད་ལ་སྔོན་བསགས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇོམས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ཁོང་ཁྲོའམ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞེ་སྡང་གི་དགྲ་བོ་འདི་ལ་ནི་ལས་གཞན་གང་དག་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མེད་ཅེས་པའོ། །

ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་བདག་གིས་ནི། །
དགའ་བའི་ཡིད་ནི་དཀྲུག་མི་བྱ། །
མི་དགའ་བྱས་ཀྱང་འདོད་མི་འགྲུབ། །
དགེ་བ་དག་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར། །༩

ཞེས་དེས་ན་དགོས་པའམ་གནས་སྐབས་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་བདག་གིས་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་གཉེན་པོ་དགའ་བའི་སེམས་སམ་ཡིད་འདི་ཉིད་ནི་ཁོང་ཁྲོའམ་ཞེ་སྡང་གི་སྒོ་ནས་དཀྲུག་པར་མི་བྱ་ལ། རང་གི་སེམས་ཁོངས་ནས་འཁྲུགས་ཏེ་གནོད་བྱེད་ལ་མི་དགའ་བའི་བསམ་བློའམ་སྦྱོར་བ་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡུལ་གྱི་འདོད་པའི་དོན་དེ་ནི་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་མ་ཟད་རང་རྒྱུད་ན་སྔོན་བསགས་པའི་དགེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས།

གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །
དེ་ལ་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ནི། །
དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཕན། །༡༠

ཞེས་པ་ནི། དགྲ་བོ་ལྟ་བུས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་ཟང་གི་བུམ་པ་རྙོག་པ་ལྟ་བུ་བཟོ་བཅོས་རྒྱབ་ན་རྒྱག་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལ་སེང་ཁྲོ་བའི་སྒོ་ནས་དགྲ་བོ་ལ་མི་དགའ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་བཅོས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་གནོད་པ་བྱས་ཟིན་པ་བཅོས་སུ་མེད་པ་རྫ་བུམ་བཅག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། གནོད་པ་བྱས་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་ཕན་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

བཟོད་པ་སྒོམ་པ་དངོས།

བཟོད་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ།

གཉིས་པ་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་དངོས་ལ་གཉིས་ཏེ། བཟོད་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་གམ་བདག་གི་བཤེས་རྣམས་ལ། །
སྡུག་བསྔལ་བརྙས་དང་ཚིག་རྩུབ་དང་། །
མི་སྙན་ཞེས་བྱ་མི་འདོད་དེ། །

དགྲ་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པས་སོ། །༧༧

ཞེས་པ་ནི། གང་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་ན། བདག་རང་ངམ་བདག་གི་བཤེས་ཏེ་རང་གི་ཉེ་དུ་གྲོགས་པོ་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་ལ་ལུས་ལ་གནོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ལ་གནོད་པའི་བརྙས་བཅོས་བྱེད་པ་དང་། ངོས་ནས་ཚིག་རྩུབ་པོ་སྨྲ་བ་དང་། ལྐོག་ནས་མི་སྙན་པར་བརྗོད་པ་དེ་རྣམས་མི་འདོད་པ་སྟེ། རང་ལ་དེ་འདྲ་རྣམ་པ་བཞི་བྱུང་ན་ཡང་མི་འདོད་ལ། རང་གི་གཉེན་ཉེ་མཛའ་བཤེས་ལ་དེ་འདྲ་རྣམ་པ་བཞི་བྱུང་ན་ཡང་མི་འདོད་པ་སྟེ་དེ་ནི་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། དགྲ་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་རང་གི་དགྲ་བོ་ལ་ལུས་ལ་ཕན་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ལ་དགའ་བའི་རྙེད་བཀུར་ཐོབ་པ་དང་། ངོས་ནས་བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། ལྐོག་ནས་སྙན་པར་སྨྲ་བ་བྱུང་བ་སྟེ་དེ་རྣམ་པ་བཞི་རང་གི་སེམས་ལ་མི་འདོད་པས་ན། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ཡི་གེགས་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་གནས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་།

ཡང་འདོད་པའི་གེགས་སམ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་ལུས་ལ་ཕན་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ལ་དགའ་བའི་རྙེད་བཀུར་ཐོབ་པ་དང་། ངོས་ནས་བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། ལྐོག་ནས་སྙན་པར་སྨྲ་བ་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པ་ལའང་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། ཡང་དགྲ་ལ་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་

ལུས་ལ་གནོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ལ་གནོད་པའི་བརྙས་བཅོས་བྱེད་པ་དང་། ངོས་ནས་ཚིག་རྩུབ་མོ་སྨྲ་བ་དང་། ལྐོག་ནས་མི་སྙན་པ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་གེགས་སམ་བར་ཆད་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཡི་གེགས་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་གནས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པས་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཞེས་བྱ་ལ། ད་དུང་དེ་ལས་ཀྱང་དབྱེ་ན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་གནོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་བྱས་སོ། །ད་ལྟ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ན་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པོ་ལ་དུས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ཡིན་ན་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་ཡང་འགྱུར་བ། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་དོན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་གནས་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་དང་དེ་འདྲའི་རིགས་ཅན་གང་དང་གང་བྱུང་བ་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཁོང་ཁྲོ་མི་བྱ་བར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་སྒོམ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེས་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་བསྟན་པ་ཡིན་នོ། །

བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ།

གཉིས་པ་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་དང་། འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་

པ་དང་། བདག་ལ་བརྙས་བཅོས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། བདག་གི་བཤེས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། བདག་གི་དགྲ་ལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱིས་བཟོད་པ་སྒོམ་པ། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པས་བཟོད་པ་སྒོམ་པ། གནོད་བྱེད་ལ་ཐེ་མི་སྙམ་པས་བཟོད་པ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདེ་བའི་རྒྱུ་ནི་རེ་འགའ་འབྱུང་། །
སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་། །
སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་ངེས་འབྱུང་མེད། །
དེ་བས་སེམས་ཁྱོད་བརྟན་པར་མཛོད། །༡༢

རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་པ་དང་བཀུར་སྟི། བསྟོད་པ་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རེ་འགའ་རེ་འགའ་ལས་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་ཞིང་། ལུས་དང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མི་འདོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནད་དང་གཞན་གྱིས་རྡུང་རྡེག་དང་གཏམ་ངན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཡར་དེ་འདྲའི་འཁོར་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་ཡོད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། སྡུག་བསྔལ་དེ་མེད་ན། གདན་ནས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའི་བློ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་

ལྟ་བས་ན་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟན་པར་མཛོས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དེ་དང་དུ་ལེན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡོད་ན་ངེས་འབྱུང་གི་སྐྱུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བའི་སྣ་འདྲེན་ཡིན་པ་དང་། སྡིག་པའི་ཕྱུགས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་ངོས་བཟུང་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

དཀའ་བཟློག་དད་དང་ཀརྣ་པ། །
བསྲེགས་དང་བཅད་སོགས་ཚོར་བ་ནི། །
དོན་མེད་བཟོད་བྱེད་ཐར་པ་ཡི། །
དོན་དུ་བདག་གོ་ཅི་ཕྱིར་སྡར། །༡༣

དཀའ་བཟློག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་ཆུང་མའི་ཚུལ་བཟུང་བའི་ལྷ་མོ་དེ་ལ་དཀའ་བཟློག་མ་ཞེས་པ། ལྷ་མོ་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བ། འདོད་ཁམས་ལྷ་མོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་རྩེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མཆོངས་ནས་རང་གསོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྲིན་སྲེག་གི་མེའི་ནང་དུ་མཆོངས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཡང་ཡུལ་ཀརྣ་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་མུ་སྟེགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཚངས་པ་སོགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བསླམས་ཏེ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་གཟས་ཟིན་པའི་ཚེ་ན་རང་གི་མགོ་བཅད་པ་དང་། ལུས་ཡན་ལག་སོགས་བཅད་དེ་རང་སྲོག་འདོར་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་ནི་དོན་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་

པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྔར་ཏེ་སྔར་མི་འོས་ཞེས་བྱ་བའོ། །

གོམས་ན་སླ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །
དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
དེ་བས་གནོད་པ་ཆུང་གོམས་པས། །
གནོད་པ་ཆེན་པོ་བཟོད་པར་བྱོས། །༡༤

ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དཀའ་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མྱོང་བས་བཟོད་ནུས་པ་མ་ཡིན་སྙམ་ན། སྡུག་བསྔལ་བཟོད་ནུས་པ་གོམས་དགོས་པ་དང་། གོམས་སོང་ན་སླ་བར་མི་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་དེ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་ཐོག་མར་བློ་སྦྱོང་བའི་གནས་སྐབས་ན་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པས་གནོད་པ་ཆུང་དུ་དེ་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པས། ཕྱིས་རིམ་གྱིས་གནོད་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དེ་རྣམས་བཟོད་པ་སྒོམ་ནུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བྱོས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

སྦྲུལ་དང་ཤ་སྦྲང་དག་དང་ནི། །
བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་ཚོར་བ་དང་། །
གཡན་པ་ལ་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །

དོན་མེད་སྡུག་བསྔལ་ཅིས་མ་མཐོང་། །༧༥

ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་གནོད་པ་ཆུང་ངུ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་གནོད་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྦྲུལ་གྱིས་རྨུགས་པ་དང་། ཤ་སྦྲང་ངམ་དུག་སྦྲང་གིས་རྨུགས་པ་ལྟ་བུ་དག་དང་ནི། ཅུང་ཟད་ཟས་མེད་པའི་བཀྲེས་པ་དང་། ལྟུང་བ་མེད་པའི་སྐོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་། གཡན་པ་དང་ལ་སོགས་པ་སྣེ་ཟ་ཕྲུགས་དང་འདྲེ་ཤིག་དང་ལྤྱི་བ་སོགས་ཀྱིས་སོ་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པ་ཡི་དོན་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཅག་ཅིག་གི་རང་བཞིན་རྒྱུན་དུ་བཟོད་དགོས་པ་སྣེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མ་མཐོང་སྣེ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་གོམས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

ཚ་གྲང་ཆར་དང་རླུང་སོགས་དང་། །
ནད་དང་འཆིང་དང་བརྡེག་སོགས་ལ། །
བདག་གིས་བཟེ་རེ་མི་བྱ་སྟེ། །
དེ་ལྟར་བྱས་ན་གནོད་པ་འཕེལ། །༧༦

ཞེས་པ་ནི། དབྱར་གྱི་ཚ་བ། དགུན་གྱི་གྲང་བ། ཆར་དྲག་པོ་དང་རླུང་ཚུབས་ཆེན་པོ་སོགས་བྱུང་བ་དང་། ཡང་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ཚམས་རིམས་ལྟ་བུའི་ནད་དང་། རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་ལྕགས་སྒྲོག་དང་ཐག་སྒྲོག་སོགས་ཀྱིས་འཆིང་བ་དང་། གཞན་གནོད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་རྡོ་དང་དབྱུག་པས་བརྡེག་པ་སོགས་བྱུང་ན་དེ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་དང་དུ་བླང་ནས་བཟོད་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ

ལས། བདག་གིས་དེ་བཟོད་མི་ནུས་པའི་བཟེ་རེ་ཞེས་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དེ་འདྲ་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནོད་པ་ཆུང་ཆུང་ལ་མ་བཟོད་པར་གནོད་ལན་སློད་པ་སོགས་བྱེད་ན། གནོད་པའི་ཚོར་བ་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་གང་ཡང་བཟོད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

ལ་ལ་བདག་གི་ཁྲག་མཐོང་ན། །
དཔའ་བརྟན་ལྷག་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ཡོད། །
ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་ན། །
བོག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད། །༡༧

ཞེས་དཔེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། གང་ཟག་དཔའ་བོའི་རིགས་ལ་ལ་དགྲ་དང་འཐབ་པའི་གཡུལ་ས་ན་རང་ཉིད་དགྲ་བོའི་མཚོན་གྱིས་རྨས་ཏེ་བདག་རང་གི་ཁྲག་སོགས་འཛག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ན། སེམས་ལ་དཔའ་བརྟན་ཏེ་དཔའ་ངར་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་འང་འགའ་རེ་ཡོད་ལ། ཡང་གང་ཟག་ལ་ལ་རང་ལ་རྨ་མ་བྱུང་བ་མ་ཟད་གཞན་གྱི་རྨ་སོགས་ཀྱི་ཁྲག་ཙུང་ཟད་དགྲའི་གཡུལ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་དེས་མནོངས་ཤིང་བོག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་དབང་པོ་ཤོར་བའམ་འདྲིལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ངང་བརྟན་དང་། །
སྡར་མའི་ཚུལ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན། །

དེ་བས་གནོད་པ་ཁྱད་བསད་ཅིང་། །
སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱོས། །༡༨

ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་ལས་སྔོན་མ་ལྟ་བུ་ནི་སེམས་ཀྱི་ངང་བརྟན་པ་སྟེ་དཔའ་བོ་སྙིང་སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་པ་དང་གོམས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དཔའ་མེད་པ་སྟར་མའི་སྤྱོད་ཚུལ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་ད་ལྟ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་བསླབ་བྱ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་སྐབས་ན་གནོད་པ་བཀྲེས་སྐོམ་གྲང་དྲོ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་བྱུང་བ་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསད་ཅིང་། སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་སློབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་ལྡོག་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་སྒོ་ནས་མི་ཚུགས་པ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་པ་བྱ་མི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

མཁས་པས་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ཡང་ནི། །
སེམས་ཀྱི་རབ་དང་རྙོག་མི་བྱ། །
ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་གཡུལ་འགྱེད་ལ། །
གཡུལ་འགྱེད་ཆེ་ན་གནོད་པ་མང་། །༡༩

ཞེས་པ་ནི། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པའི་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གནས་སྐབས་ཙག་ཙིག་གིས་རང་ལ་གང་དང་

གང་། ཅི་དང་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་ནི། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དང་བ་སྟེ་དགའ་བ་དང་སྤྲོ་བའི་ཡིད་དེ་ཉིད་ཡིད་མི་བདེ་བའམ་ཞེ་ཁྲོ་ལྟ་བུས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའམ་བསླད་པར་མི་བྱ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་པའི་དགྲ་བོ་དང་འཐབ་སྟེ་གཡུལ་ངོ་ན་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་དེར་དུས་མི་བསད་པ་དང་ཤི་བ་དང་རྨས་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་འོང་ཡང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩིས་མེད་དུ་བཏང་ནས་གཡུལ་འགྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ད་ལྟ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན་ཞེ་ཁྲོ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་བཟོད་པ་གཉིས་པོ་སྤྱོང་གཉེན་གཡུལ་འགྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་ལ། དེ་འདྲའི་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་གཡུལ་འགྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་རང་ལ་གནོད་པ་ནི་མང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་སྔོན་མར་ལས་ངན་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ད་ལྟ་ཆོས་གནད་དུ་འཕེལ་བ་བྱུང་ན། དེ་བསླངས་ནས་མྱུར་དུ་བྱང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་མང་པོ་འབྱུང་སྲིད་ཅེས་པའོ། །

སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་བསད་ནས། །
ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་དགྲ་འཇོམས་པ། །
དེ་དག་རྒྱལ་བྱེད་དཔའ་བོ་སྟེ། །
ལྷག་མ་རོ་ལ་གསོད་པ་འོ། །༢༠

ཞེས་པ་ནི། འཁྲུག་ལྟོགས་བཀྲེས་སྐོམ་ན་ཚ་ཟུག་གཟེར་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་

བསྡུལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་སྒོམ་ཏེ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ཞེ་སྡང་དང་ཕྲག་དོག་འགྲན་སེམས་ང་རྒྱལ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་བོ་དེ་རྣམས་འཛོམས་ནུས་པ་དེ་དག་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དཔའ་བོ་གཟི་བརྗིད་ཅན་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་ལྷག་མ་མི་གསོད་པ་དང་རྟ་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པས་དཔའ་བོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རོ་ལ་གསོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འཆི་བདག་གཤིན་རྗེས་གསོད་རྒྱུའམ་བསད་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་དཔའ་ན་དཔའ་བོ་ཐབས་རྟགས་ཡིན་པས་རོ་ལ་གསོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི། །
སྐྱོ་བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །
འཁོར་བ་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ། །
སྡིག་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །༣༡

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། རང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་ན་ནང་གི་ནད་དང་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པ། ཕྱིའི་གཞན་གྱི་རྡུང་རྡེག་དང་དམའ་འབེབས་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ན། དེ་འཁོར་བའི་ཆོས་སམ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་སྐྱོ་བར་འགྱུར། སེམས་སྐྱོ་བ་བྱུང་ན་དྲེགས་པའམ་ང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་བསལ་བའམ་

སྤོང་བར་བྱེད་དེ། ང་རྒྱལ་ཡོད་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་ཡང་སྤོང་ནུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་རང་ལ་ཅུང་ཟད་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ན་གཞན་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ག་འདྲ་ཡོད་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་པས་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་བློ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་སྡུག་བསྔལ་དེ་སྔོན་སྡིག་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ངོས་ཟིན་ནས། ད་ཕྱིན་ཆད་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རང་གིས་འཛེམས་ཤིང་གཞན་ལ་ཡང་སྤང་དུ་བཅུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྡིག་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་པར་ངོས་ཟིན་ནས། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མམ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པས་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ནི།

མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི། །
འབྱུང་གནས་ཆེ་ལ་མི་ཁྲོ་བར། །
སེམས་ཡོད་རྣམས་ལ་ཅི་སྟེ་ཁྲོ། །

ཞེས་པ་ནི། མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་དང་རླུང་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་མི་ཁྲོ་བར་སེམས་ཡོད་པའི་

གནོད་བྱེད་དགྲ་བོ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཅི་སྟེ་ན་ཁྲོ།

དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་རྐྱེན་གྱིས་བསྐུལ། །༢༢

དཔེར་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་། །

ནད་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་། །

ནན་གྱིས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །༢༣

ཞེས་པ་ནི། སེམས་མེད་ཀྱི་ རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱི་ནད་དང་། སེམས་ཡོད་ཀྱི་དགྲ་བོ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཚོགས་པས་བསྐུལ་བ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་སོགས་ནད་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་སྐབས་ན་རང་དགར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའམ་ན་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་ལ་ཡང་རང་གི་བསམ་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་བ་ཐོག་མར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་། ནན་གྱིས་གློ་བུར་གྱི་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་སྐབས་ན་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནད་ལ་གནོད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་མེད་ལ། དགྲ་ལ་གནོད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཡོད་པས་ན་ནད་དང་དགྲ་གཉིས་མི་མཚུངས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

ཁྲོ་བར་བྱ་ཞེས་མ་བསམས་ཀྱང་། །

སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་གྱི་ནར་ཁྲོ། །

བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་མ་བསམས་ཀྱང་། །

ཁྲོ་བ་དེ་བཞིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །༢༤

ཞེས་པ་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་དགྲ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་འདི་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་བྱས་ནས་རྟུང་རྡེག་སོགས་འདི་ལྟ་བུ་བྱའོ་ཞེས་པའི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་མ་བསམས་ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་གློ་བུར་གྱི་རྐྱེན་གྱི་ནར་བ་སྟེ་དེ་ག་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་དེའི་ཚིག་གིས་རྫོད་སྣངས་དང་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐུན་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱི་ནར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ཁྲོ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། རྐྱེན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་འདིའི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའམ་ཞེ་སྡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་མ་བསམས་ཀྱང་། རྐྱེན་ཚོགས་པའི་སྐབས་ན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དེའང་དེ་བཞིན་དུ་དབང་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

ཉེས་པ་ཇི་སྙེད་ཐམས་ཅད་དང་། །

སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ། །

དེ་ཀུན་རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་། །

རང་དབང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །༢༥

ཞེས་པ་ནི། མདོར་ན་ཞེ་སྡང་སོགས་ཉེས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྲོག་གཅོད་པ་དང་མ་བྱིན་

ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པ་ལ་རང་དགར་བསམ་བཞིན་དུ་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ནི་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཀྱེན་རྣམས་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། །
བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་སེམས་པ་མེད། །
དེས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་ཅེས། །
སེམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །༢༨

ཁོང་ཁྲོ་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་། རྐྱེན་ཡུལ་དང་། དབང་པོ་ཤེས་པ་གསུམ་ལྟ་བུ་ཚོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་འདི་དང་འདིའི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་སེམས་པའམ་བསམ་པ་མེད་ལ། ཡང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཚོགས་པའམ་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ལྟ་བུ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཚོགས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཞེ་སྡང་ངམ་ཁོང་ཁྲོ་དེ་ལ་ཡང་བདག་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཚོགས་པ་དེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་འདྲ་ཡང་སེམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་བྱེད་པ་པོ་རང་དབང་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཙོད་སེམས་སོགས་དགྲ་བོའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྨྲ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པ་སོགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་ཞེས

བྱ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པ། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ། ཟ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། རྒྱང་སྐྱུམ་གྱི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ། བེམ་པོ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པ། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ། ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པ། རྒྱང་སྐྱུམ་གྱི་བྱ་བ་མེད་པ། ངོ་བོ་མ་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཤེས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་བེམ་པོ་སྟོང་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་སོགས་རང་དབང་ཅན་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དཔྱད་དེ།

གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་གང་འདོད་དང་། །
བདག་ཅེས་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ། །
དེ་ཉིད་བདག་ནི་འབྱུང་བྱ་ཞེས། །
ཆེད་དུ་བསམས་ཤིང་འབྱུང་བ་མེད། །༣༧

ཅེས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་འདོད་པ་དེ་དང་། ཡང་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ། རང་ཉིད་དང་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་རོལ་དུ་བདག་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བསམས་ཤིང་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེས་པར་འདོད་ན་ནི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

མ་སྐྱེས་པར་ནི་དེ་མེད་ན། །
དེ་ཚེ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གང་། །
ཡུལ་ལ་རྟག་ཏུ་གཡེང་འགྱུར་བས། །
འགག་པར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །༣༨

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་དང་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ནི། གཙོ་བོ་དང་བདག་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་དེའི་ཚེ་ན་གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་དགྲ་བོའི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དེའང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་མེད་དོ། །ཡང་གྲངས་ཅན་པས་འདོད་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེའང་རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པས། གཙོ་བོས་སྤྲུལ་པའི་ཡུལ་སྒྲ་ལྟ་བུའི་དེ་ཙམ་ལྔ་ལ་ཡང་རྟག་ཏུ་གཡེང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ཁོ་ན་འཛིན་པ་ལས་དུས་ནམ་དུ་ཡང་སྒྲ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འགག་པར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་བདག་དེ་རྟག་ན་ནི། །
མཁའ་བཞིན་བྱེད་པ་མེད་པར་མངོན། །
རྐྱེན་རྣམས་གཞན་དང་ཕྲད་ན་ཡང་། །
འགྱུར་བ་མེད་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད། །༣༩

ཅེས་པ་ནི། རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཅི་སྟེ་བདག་སེམས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི། ནམ་མཁའ་

སྟོང་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་གང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་མངོན་ཏེ། ངོ་བོ་བེམ་པོ་འམ་སྟོང་པ། སེམས་པ་མེད་པ། རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། ངོ་བོ་བདག་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་རྐྱེན་སེམས་པ་སོགས་དང་འབྲད་པས་གནོད་སེམས་སོགས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅེས་སྨྲམ་ན། དེ་ཡང་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྐྱེན་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་དང་བདག་གཉིས་འབྲད་པའི་སྐབས་ན་ཡང་། བདག་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་ལ་དོན་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གསར་པ་ཅི་ཞིག་བྱུར་ཡོད་དེ་བྱུར་མེད་ལ།

བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་སྔོན་བཞིན་ན། །
བྱེད་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས། །
དེ་ཡི་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ཞེས། །
འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཡོད། །༡༠

ཅེས་པ་ནི། རྐྱེན་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་པ་སོགས་ཀྱིས་བདག་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་། བདག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་སྔོན་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། རྐྱེན་སེམས་པ་ལྟ་བུས་བྱེད་པས་བདག་རྟག་པ་དེ་ལ་སྔོན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསར་པའམ་ཁྱད་ཆོས་གསར་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ལ། གལ་ཏེ་བྱས་ན་བདག

རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རྐྱེན་སེམས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པས་བདག་དེ་ཡི་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་དེའང་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དེ། བདག་རྟག་པ་ལ་དེ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། །
དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་དབང་མེད། །
དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྤྲུལ་ལྟ་བུའི། །
དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྲོ་མི་འགྱུར། །༣༡

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་བྱེད་དང་གནོད་སེམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གི་སྒོ་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྐྱེན་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྔ་མ་སྔ་མ་དེའི་དབང་གིས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དེ་དག་ལ་ཡང་རང་དབང་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་ཙམ་དུ་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བ། རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ། སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོའི་ཆོས་སྣང་ཙམ་ཀུན་ལ་ཁྲོ་བྱ་དང་ཁྲོ་བྱེད་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ན་ཁོང་ཁྲོ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །

གང་གིས་གང་ཞིག་བཟློག་བྱ་སྟེ། །

བཟློག་པའང་རིགས་པ་མིན་ཞེ་ན། །
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་རྣམས། །
རྒྱུན་ཆད་འགྱུར་འདོད་མི་རིགས་མེད། །༧༢

ཅེས་པ་ནི། འོ་ན་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་འདོད་ན། བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་གཉེན་པོ་གང་གིས་ཕོང་ཁྲོ་ལྟ་བུ་སྤང་བྱ་གང་ཞིག་བཟློག་པར་བྱེད། བཟློག་པར་བྱ་བ་དེའང་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དོན་དམ་པར་ཁྲོ་བྱ་ཁྲོ་བྱེད་དམ་བཟློག་བྱ་ཟློག་བྱེད་མེད་པར་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་ཙམ། གསལ་ཙམ། རིག་ཙམ་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའམ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་རྣམས་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བར་འདོད་པ་ལའང་མི་རིགས་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཐད་དོ། །

དེ་བས་དགྲ་འམ་མཛའ་ཡང་རུང་། །
མི་རིགས་བྱེད་པ་མཐོང་གྱུར་ན། །
འདི་འདྲའི་རྐྱེན་ལས་གྱུར་ཏོ་ཞེས། །
དེ་ལྟར་སེམས་ཏེ་བདེ་བར་མནོས། །༧༣

ཞེས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲའམ་ཕན

འདོགས་པ་པོའི་གཉེན་མཛའ་བཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ། དོན་དུ་རང་དང་གཞན་ལ་མི་རིགས་པ་འམ་མི་འོས་པ་བྱེད་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ན། དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་བྱའོ། །དེའི་དབང་གིས་དེ་དབང་མེད། །ཅེས་གོང་དུ་བསྟན་པ་འདི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སེམས་ཏེ་ཁོང་མི་འཁྲུགས་པར་སེམས་བདེ་བ་ཉིད་དུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ། ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད་པ། རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་སྟེ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པས་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རང་དགས་འགྲུབ་འགྱུར་ན། །
འགའ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས། །
ལུས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །
སུ་ལའང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །༣༩

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སེམས་ཅན་རང་རང་སོ་སོས་རང་གིས་རང་ལ་གང་དང་གང་འདོད་པའམ་རང་གིས་དགའ་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་དེ་དག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་མཆོག་དམན་བར་མ་འགའ་ཡིས་ཀྱང་རང་རང་སོ་སོ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ནི་མི་འདོད་པ་ཡིན་པས། ལུས་ཅན་ཏེ་སེམས་ཅན་དག་ནི་ཡོད་དོ་ཚོག་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་སུ་ལ་ཡང་ལུས་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ནས་འབྱུང་བ་མི་འགྱུར་བ་དགོས་ན་དེ་འདྲ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

བག་མེད་པས་ནི་བདག་ལའང་བདག །
ཚེར་མ་ལ་སོགས་གནོད་པ་བྱེད། །
བུད་མེད་ལ་སོགས་འཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །
ཛམ་ཞིང་ཟས་གཅོད་ལ་སོགས་བྱེད། །༧༥

ཅེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རང་རང་སོ་སོ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་སྟེ་བག་མེད་པས་རྣམ་གཡེང་དུ་གྱུར་པས་ནི་བདག་རང་ཉིད་ལ་ཡང་བདག་གི་རྐང་པ་དང་ལག་པ་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་པ་དང་། མེ་འོབས་སུ་རྐང་པ་འདོར་བ་དང་། མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་དུ་མ་བྱེད་ལ། ཡང་བག་མེད་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རང་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་བུད་མེད་དང་ནོར་རྫས་སོགས་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཛམ་ཞིང་ཆགས་པས་གཟིར་ཏེ་རང་གིས་རང་ལ་ཟས་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དོ། །

ཁ་ཅིག་འགག་ཅིང་གཡང་སར་མཆོང་། །
དུག་དང་མི་འཕྲོད་ཟ་བ་དང་། །
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་སྤྱོད་པ་ཡིས། །
རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡོད། །༧༦

ཅེས་པ་ནི། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་རང་གིས་རང་ཉིད་ཐག་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐེ་བསྡམས་ནས་འགག་ཅིང་གསོད་པར་བྱེད་པ་དེ་འདྲའང་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཆུ་དང་མེ་དང་བྲག་དང་རི་གཟར་སོགས་ཀྱི་གཡང་ས་ལ་མཆོངས་ཏེ་རང་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་གཅིག་ནི་དུག་དང་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ངན་པ་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་ལོག་སྤྱོད་པ། རྫུན་སྨྲ་བ་སོགས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ངན་པ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་གིས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་།

གང་ཚེ་ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་པས། །
བདག་སྡུག་ཉིད་ཀྱང་གསོད་བྱེད་པ། །
དེ་ཚེ་དེ་དག་གཞན་ལུས་ལ། །
གནོད་མི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །༣༧

ཞེས་པ་ནི། དུས་གང་གི་ཚེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ། ཕྲག་དོག་དང་འཁྲུག་སེམས། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་རང་གི་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གསོད་པར་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན། དུས་དེའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་སེམས་འཁྲུལ་ཞིང་སྨྱོན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་རྡུང་

རྡེག་དང་གསོད་བཅོམ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་ནི་ཇི་ལྟར་ན་འགྱུར་ཏེ་གནོད་པ་ངེས་པར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །

ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟ་བུར། །
བདག་གསོད་ལ་སོགས་ཞུགས་པ་ལ། །
སྙིང་རྗེ་བརྒྱ་ལ་མ་སྐྱེས་ན། །
ཁྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཐ་ཚིག །༣༨

ཅེས་ཆགས་པ་དང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུར་བདག་རང་གིས་རང་ཉིད་གསོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་སྨྱོ་ཞིང་འཁྲུགས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ། རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་ཁས་འཆེ་བ་ཡིན་ན། སྙིང་རྗེ་ཞིག་བརྒྱ་ལམ་ན་མ་སྐྱེས་ན། དེ་དག་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཅིའི་ཐ་ཚིག་ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མི་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཚེ་བྱེད་པ། །
བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ན། །
དེ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། །
སྲེག་པའི་རང་བཞིན་མེ་བཀོན་འདྲ། །༣༩

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡར་སེམས་ཅན་གཞན་དང་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་འཚེ་བ་བྱེད་པ། ཁོང་ཁྲོ་བར་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་དེ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཐ་མལ་པ་

རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་ཀ་ལྟ་བུ་ཡིན་དང་མིན། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། དེས་རང་ལ་ཧུར་ཟད་གནོད་པ་བྱེད་པ་ན་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་བྱ་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མེ་གཅིག་རང་གི་ལག་པས་བཙུགས་ཏེ་ལག་པ་སྲེག་པའི་གནས་སྐབས་ན་མེ་དེ་ལ་བཀོན་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

འོན་ཏེ་སྐྱོན་འདི་གློ་བུར་ལ། །
སེམས་ཅན་རང་བཞིན་དེས་པ་ནའང་། །
འོ་ནའང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། །
མཁའ་ལ་དུད་འཐུལ་བཀོན་པ་བཞིན། །༤༠

ཞེས་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་སྐྱེས་ནས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདི་ནི་གློ་བུར་ཐོག་རྒྱག་གི་སྐབས་འགའ་རེ་འགའ་རེ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་རང་བཞིན་གཤིས་ཀ་དེ་ནི་དེས་པའམ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཡང་། འོ་ནའང་རང་ལ་ཧུར་ཟད་གནོད་པ་བྱུང་བའི་སྐབས་ན་གནོད་བྱེད་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་རང་བཞིན་ལ་རང་གིས་མེ་བཏང་ནས་དུ་བ་འཐུལ་བའམ་དུ་བ་ཐོན་པའི་སྐབས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བཀོན་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས།

དབྱུག་པ་ལ་སོགས་དངོས་བཀོལ་ཏེ། །

གལ་ཏེ་འཕེན་པ་ལ་ཁྲོ་ན། །
དེ་ཡང་ཞེ་སྡང་གིས་བཏད་པས། །
ཉེས་ན་ཞེ་སྡང་ལ་ཁྲོ་རིགས། །༤༡

ཞེས་པ་ནི། ཡར་གནོད་བྱེད་ལ་ཕོང་ཁྲོ་བྱེད་པའི་སྐབས་ན་དངོས་སུ་རང་ལ་ན་ཚ་སོགས་གཏོང་མཁན་ལ་ཁྲོ་འམ། དེ་ཀུན་ནས་སློང་མཁན་གྱི་རྩ་བ་གང་ལ་ཁྲོ་ཞེ་ན། གནོད་བྱེད་དགྲ་ལ་སོགས་པ་དེས་དབྱུག་པ་དང་རྡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དེ་རང་གི་ལུས་ལ་སྣུན་པའམ་རྡེག་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་ན། གལ་ཏེ་དབྱུག་པ་སོགས་འཕེན་པར་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཕོང་ཁྲོ་བ་ཡིན་ན། འཕེན་པར་བྱེད་པ་པོའི་དགྲ་བོ་དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་མེད་པར་རྐྱེན་ཞེ་སྡང་གིས་བཏད་པའམ་གཟིར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དངོས་སུ་ན་རང་ལ་ན་ཚ་གཏོང་མཁན་ལ་ཁྲོ་ན་དབྱུག་པ་དང་རྡོའམ་མཚོན་ཆ་ལ་ཁྲོ་དགོས་ཤིང་། ཉེས་ན་སྐྱེ་ཕུགས་འདི་བྱེད་དགོས་ན་དགྲ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་ཞེ་སྡང་ལ་ཕོང་ཁྲོ་བ་རིགས་ཀྱི། དགྲ་བོ་ནི་རྐྱེན་ཞེ་སྡང་གིས་བཏད་པ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕོང་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །

བདག་གིས་སྔོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ། །
འདི་འདྲ་བ་ཡི་གནོད་པ་བྱས། །
དེ་བས་སེམས་ཅན་འཚེ་བྱེད་པ། །

བདག་ལ་གནོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས། །༩༣

ཞེས་ལར་ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གིས་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་སྔོན་མ་ཕན་ཆད་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ། ད་ལྟ་རང་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བ་འདི་འདྲ་བ་ཡི་རྟུང་རྡེག་དང་གསོད་བཅོམ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ཅི་རིགས་པ་བྱས་པས། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་སྔོན་མ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འཚེ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་བདག་ལ་ད་ལྟ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཚུར་གནོད་ལན་གྱི་གནོད་པ་རྟུང་རྡེག་སོགས་དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

དེ་ཡི་མཚོན་དང་བདག་གི་ལུས། །
གཉིས་ཀ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །
དེས་མཚོན་བདག་གིས་ལུས་ཕྱུང་ན། །
གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱ། །༩༤

ཞེས་པ་ནི། ཕ་རོལ་པོ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་མཚོན་ཆ་དང་དབྱུག་པ་དང་རྡོ་ལ་སོགས་པ་འཚང་བ་དང་། བདག་གི་ལུས་འདི་ཉིད་བཟེད་ནས་ཆ་རྐྱེན་བསྒྲིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དགྲ་བོའི་མཚོན་སོགས་དང་བདག་གི་ལུས་གཉིས་ཀ་རང་ལ་ན་ཚ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་སོགས་འཚང་བ་དང་། བདག་གིས་ནི་ལུས་དེ་བཟེད་དེ་ཕྱུང་ན། གཉིས་ཀ་ལས་སྡུག་བསྔལ་

གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདྲ་འདྲ་ཡིན་པ་ལ། དགྲ་བོ་གང་ཞིག་ལ་ཁྲོ་ན་རང་ལ་ཡང་ཁྲོ་འོས་ལ། རང་གིས་རང་ལ་མ་ཁྲོས་ན་དགྲ་བོ་གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱ་སྟེ་ཁྲོ་བར་བྱ་མི་འོས་སོ། །

ཤུ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ། །
རེག་ཏུ་མི་བཟོད་སྡུག་བསྔལ་ཅན། །
སྲེད་ལྡོངས་བདག་གིས་བཟུང་གྱུར་ན། །
དེ་ལ་གནོད་པ་སུ་ལ་ཁྲོ། །༩༩

ཞེས་པ་ནི། ལུས་འདི་ཉིད་ནི་ཤུ་བ་སྟེ་རྨ་མཛེར་ནག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྨིན་པའི་མི་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ལ། ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་རེག་ཏུ་མི་བཟོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་ཏུ་སྲེད་ཅིང་བླང་དོར་ལ་མིག་ལྡོངས་པ་སྟེ་ལོང་བར་གྱུར་པ་དེ་བདག་རང་གིས་བཟུང་བར་གྱུར་ན། དེ་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་གང་ཟག་གཞན་སུ་ལ་ཁྲོ་སྟེ་ཁྲོ་མི་འོས་སོ། །

བྱིས་པ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཅིང་། །
སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ལ་བརྐམ་པས་ན། །
རང་གི་ཉེས་པས་གནོད་གྱུར་པ། །
གཞན་ལ་བཀོན་ཏུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །༩༥

ཅེས་པ་ནི། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རང་རང་སོ་སོའི་བསམ་པ་ལ་ལུས་

སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ནས་མི་འདོད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་མི་དགེ་བ་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་དེ་དག་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྩམ་པས་ཏེ་སྲེད་ཅིང་ཆགས་པས་སྤྱོད་པས་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ལུས་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རང་གི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱས་པའི་ཉེས་པས་གནོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། གཞན་དགྲ་བོ་དེ་ལ་བགོན་ཏུའམ་ཁྲོ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མི་འོས་སོ། །

དཔེར་ན་དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་དང་། །
རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་ལྟར། །
རང་གི་ལས་ཀྱིས་འདི་བསྐྱེད་ན། །
གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱ། །༤༧

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ཚབས་ཆེན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་ལ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དམྱལ་བའི་ལྕགས་སྲེགས་ཀྱི་ས་གཞི་དང་ལྕགས་ཀྱི་ཁང་པ་མེ་འབར་བ་སོགས་དང་། དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་ལས་མཁན་གཅན་གཟན་འདྲ་མིན་གྱི་མགོ་བརྙན་ཅན་དེ་རྣམས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་ན་ཟིན་པའི་རལ་གྲི་སོགས་མཚོན་ཆ་འདྲ་མིན་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ། སྤུ་གྲིས་གཏམས་པའི་ཐང་། ཐལ་ཚན་གྱི་ཆུ་བོ་རབ་མེད་པ། ཤལ་མ་ལི་ཡི་སྡོང་པོ་ཞེས་པ་དེ་རྣམས་རང་གིས་ལས་སྡིག་པ་བསགས་པའི་འཁྲུལ་སྣང་ལ་དེ་དང་དེ་ལྟར་

སྣང་བ་ཡིན་པ་ལྟར་དུ། ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལས་མི་དགེ་བ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་བསགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ད་ལྟ་ཚེ་འདི་ལ་དགྲ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་འདི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། དགྲ་བོ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བར་བྱ་སྟེ་བྱ་མི་འོས་སོ། །

བདག་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐུལ་བྱས་ནས། །
བདག་ལ་གནོད་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། །
དེས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་འགྲོང་ན། །
བདག་གིས་དེ་དག་མ་བརླག་གམ། །༤༧

ཞེས་པ་ནི། དེས་ན་བདག་རང་གིས་ལས་ངན་པ་བསགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་བའམ་བསྐུལ་བར་བྱས་ནས་ད་ལྟ་ཚེ་འདི་ལ་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དེས་ན་བདག་རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལས་དེས་ནི་དགྲ་བོ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་འགྲོང་པའམ་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ན། བདག་གིས་དོན་གྱིས་ན་དགྲ་བོ་དེ་དག་ལ་ཕར་གནོད་པ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མ་བརླག་གམ་སྟེ་བརླག་པར་བྱས་སོ། །

འདི་དག་ལ་ནི་རྟེན་བཅས་ནས། །
བཟོད་པས་བདག་སྡིག་མང་དུ་འབྱང་། །
བདག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ནི། །

ཡུན་རིང་སྡུག་བསྔལ་དམྱལ་བར་འདོང་། །༩༢

ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟ་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་དགྲ་བོ་འདི་དག་ལ་ནི་རྟེན་བཅས་ནས་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་རང་གིས་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་ན། བཟོད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡིག་པ་ནི་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཡང་བདག་རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ཚ་གྲང་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་སྒོ་ནས་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་འདོང་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

བདག་ནི་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ལ། །
དེ་དག་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་ན། །
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །
མ་རུངས་སེམས་ཁྱོད་ཁྲོ་བར་བྱེད། །༩༣

རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་དོན་ངོ་མར་བསམ་ན་བདག་རང་ཉིད་ནི་དགྲ་བོ་གནོད་བྱེད་དེ་དག་ལ་ཕར་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། དགྲ་བོ་དེ་དག་ནི་དོན་ངོ་མ་ལ་བདག་ལ་ཚུར་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ད་དུང་རང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་མ་རུངས་པའི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་མཁན་གྱི་དགྲ་བོ་དེ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་བྱེད་དེ་ཁོང་ཁྲོ་བར་བྱ་མི་འོས་ཞེས་པའོ། །

གལ་ཏེ་བདག་ལ་བསམ་པ་ཡི། །
ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་དམྱལ་མི་འགྲོ། །
གལ་ཏེ་བདག་གིས་བདག་བསྲུངས་ན། །
དེ་དག་ལ་འདིར་ཅི་ཞིག་བྱུང་། །༥༠

འོ་ན་བདག་རང་ཉིད་ཀྱང་གང་ཞར་དམྱལ་བ་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་མི་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་ལ་ཁྲོ་མི་སྙམ་པའི་སློ་ནས་བསམ་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་དེ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་དམྱལ་བ་ལ་མི་འགྲོ་ལ། འོ་ན་དགྲ་བོ་ལ་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་ངོ་སྙམ་ན་དེ་མི་འབྱུང་སྟེ། གལ་ཏེ་བདག་རང་གིས་བདག་ཉིད་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལས་བསྲུངས་ཏེ་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་ན། དེས་དགྲ་བོ་དེ་དག་ལ་སྐབས་འདིར་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་དགེ་བའི་རྒྱ་བ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་སྟེ་འབྱུང་བ་མིན་ཞེས་པའོ། །

འོན་ཏེ་ལན་དུ་གནོད་བྱས་ན། །
དེ་དག་བསྲུངས་པར་མ་གྱུར་ལ། །
བདག་གི་སྤྱོད་པའང་ཉམས་པར་འགྱུར། །
དེས་ན་དཀའ་ཐུབ་ཞིག་པར་འགྱུར། །༥༡

ཞེས་པ་ནི། འོན་ཏེ་དགྲ་བོ་ལ་རང་གིས་ཕར་གནོད་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་དེ་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་ཞིང་བཟོད་པ་མ་སྒོམ་ན། རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་དགྲ་བོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་བཅས་པ་མ་

གནོད་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་དེ་བསྲུངས་པར་མ་གྱུར་ལ། ཡང་བདག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བཟོད་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱང་ཞིག་སྐྱེ་ཕོང་ཁྲོའི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

བདག་ལ་བརྙས་བཙོས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ།

གཉིས་པ་བདག་ལ་བརྙས་བཙོས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ནི།

ཡིད་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས། །
སུས་ཀྱང་གང་དུའང་གཞོམ་མི་ནུས། །
ལུས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ན། །
ལུས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་གནོད། །༥༣

ཅེས་པ་ནི། འོ་ན་གཞན་གྱིས་བརྙས་བཙོས་སོགས་བྱེད་པས་རང་གི་ཡིད་དམ་ལུས་གང་ལ་གནོད་པས་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཡིན་སྙམ་ན། ཡིད་དམ་སེམས་འདི་ནི་ལུས་ཅན་ནམ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་གང་ཟག་སུས་ཀྱང་མཚོན་ཆ་དང་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་གནས་གང་དུ་ཡང་གཞོམ་པར་མི་ནུས་ཀྱང་། ལུས་འདི་ཉིད་ལ་སེམས་ཀྱིས་བདག་གིར་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ན། ལུས་ནི་གཞན་གྱིས་རྡུང་རྡེག་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་གནོད་ཅིང་། བདག་གིར་མ་ཞེན་ན་མི་གནོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

བསྙས་དང་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ་དང་། །
མི་སྙན་པ་ཡི་ཚིག་དེ་ཡིས། །
ལུས་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ན། །
སེམས་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་ཁྲོ། །༥༣

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བསྙས་བཅོས་དང་གཞན་གྱིས་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ་དང་། ཕྲོག་ནས་མི་སྙན་པ་སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་དེ་ཡིས་ནི་ལུས་ལ་ན་ཚ་ཟུག་གཟེར་སོགས་གཏོང་བའི་སྒོ་ནས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ན། སེམས་མ་རུངས་པ་ཁྱོད་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བསྙས་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ཐོས་པ་ན་དེ་ལ་རབ་ཏུ་ཁོང་ཁྲོ་བར་བྱ་སྟེ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས།

གཞན་དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བ། །
དེས་ནི་ཚེ་འདིའམ་ཚེ་གཞན་ལ། །
བདག་ལ་ཟ་བར་མི་བྱེད་ན། །
བདག་ནི་ཅི་ཕྱིར་དེ་མི་འདོད། །༥༤

ཅེས་པ་ནི། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྙས་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་དེ་དགྲ་བོས་བརྗོད་པ་ན་གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་གྱུར་པས་གཞན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་བདག་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། གཞན་དག་འཇིག་རྟེན་པ་དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དེས་ནི་ཚེ་འདི་ཉིད་དམ་ཚེ་རབས་གཞན་དག་ལ་བདག་ལ་ཟ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན་སྟེ་གནོད་པ་གང་ཡང་མི་

བྱེད་ན། བདག་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་མི་དགའ་བ་དེ་ལ་མི་འདོད་ཅེས་དྲིས།

ནྟེད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །
གལ་ཏེ་བདག་འདི་མི་འདོད་ན། །
བདག་གིས་རྙེད་པ་འདིར་འདོར་གྱི། །
སྡིག་པ་བདག་ནི་བརྟན་པར་གནས། །༥༥

ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ་སོགས་བྱུང་ན་དེས་བདག་རང་ཉིད་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་མོད་ཀྱི། རྒྱ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོན་འབུལ་བའམ་རྙེད་པ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་གཞན་མི་དགའ་བའམ་མ་དད་པ་འདི་བདག་གི་སེམས་ལ་མི་འདོད་དམ་སྙམ་ན། བདག་རང་གིས་རྒྱ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྙེད་པ་གང་ཙམ་རྙེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འདོར་ཏེ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཆི་བའི་ཚེ་ན་ཐམས་ཅད་ཤུལ་དུ་འདོར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། དེའི་དོན་དུ་གཞན་ལ་འཁྲུན་སེམས་དང་ཕྲག་དོག་སོགས་བྱེད་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་དེ་དག་ནི་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ན་བརྟན་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་རྙེད་པ་ལ་ཆགས་པ་མི་རིགས་སོ། །

བདག་ནི་དེང་ཉིད་ཤི་ཡང་ལྷའི། །
ལོག་འཚོས་ཡུན་རིང་གསོན་མི་ཉུང་། །

བདག་ལྷ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཀྱང་། །
འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཡིན། །༥༨

ཞེས་པ་ནི། བདག་ལ་རྟེན་པ་མ་ཐོབ་ན་བདག་གི་འཚོ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། བདག་རང་ཉིད་ནི་དུས་དེ་རིང་ཉིད་དུ་ཤི་ཡང་བླའི། ལོག་པའི་འཚོ་བས་བདག་རང་ཉིད་ཚེ་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་པ་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དད་རྫས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་དཔྲ་བཅོམ་པའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དེ་དག་ནི་བདག་པོའི་ཚུལ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་དབང་བ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་སློབ་པའམ་དགེ་ཚུལ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་གློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྒོང་བ་བསམ་གཏན། གཞན་ལ་འཆད་ཉན་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་དབང་བ་ཡིན་པ། དེ་ལས་གཞན་པའི་གློག་སྒོང་དང་ཐོས་བསམ་གཞན་ལ་འཆད་སྤེལ་སོགས་གང་ཡང་མི་བྱེད་མཁན་ལ་ནི་དད་རྫས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ཉིད་དུ་བུ་ལོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། གལ་ཏེ་བདག་ལྷ་བུས་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ལ་སྤྱོད་ནས་ཚེ་རིང་པོ་ཇི་ཙམ་གནས་པར་གྱུར་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་ལ་འཆི་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ནི་མྱོང་མི་དགོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་མྱོང་དགོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས།

རྨི་ལམ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་སྤྱོད་ནས། །
སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དང་། །
གཞན་ཞིག་ཡུད་ཙམ་བདེ་སྤྱོད་ནས། །
སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །༥༧
སད་པ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་ལའང་། །
བདེ་བ་དེ་ནི་ཕྱིར་འོང་མེད། །

ཅེས་པ་ནི། དཔེར་ན། མི་ཞིག་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་དུ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་ལ་འདོད་ཡོན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ་རྨིས་ནས། ཡང་གཉིད་སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཡང་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གིས་ཡུད་ཙམ་སྟེ་ཡུན་ཐུང་དུ་ཙམ་ཞིག་ལ་འདོད་ཡོན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་ནས་གཉིད་སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། གཉིད་སད་ཟིན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་ལའང་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་དེ་ནི་ཕྱིར་འོང་བ་མེད་པ་ཡིན།

ཚེ་རིང་ཚེ་ཐུང་གཉིས་ཀ་ཡང་། །
འཆི་བའི་དུས་ན་དེ་འདྲར་ཟད། །༥༨

ཅེས་པ་ནི། ཚེ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་འང་རུང་། ཚེ་ཐུང་དུ་ལོ་བཅུ་ཙམ་མ་གཏོགས་མ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་འཆི་

བའི་དུས་སྐབས་ན་ནི་ཚེ་གང་གི་རང་ལ་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་འོང་བ་མེད་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་རྨིས་པ་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ལ་སྤྱད་པས་ཚེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

ཉེད་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །
ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་། །
ཆོམ་པོས་ཕྲོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །
སྒྲེན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགྲོ།༥༨

ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་ལ་རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྙེད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་ཚེ་ཡང་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་རྙེད་བཀུར་གྱི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ནས་གནས་ཀྱང་། མཐར་འཆི་བའི་ཚེ་ན། དཔེར་ན། ཆོམ་པོས་ཏེ་ཇུན་མས་བདག་པོ་ལས་རྒྱུ་ནོར་ཕྲོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲེན་མོ་སྟེ་གོས་མེད་པའི་གཅེར་བུ། ལག་པ་ཡང་མཚན་འོག་ཏུ་བཙུག་སྟེ་སྟོང་པར་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འགྲོ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་འཁུར་བའི་དབང་ཆ་མེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

གལ་ཏེ་རྙེད་པས་གསོན་གྱུར་ན། །
སྡིག་ཟད་བསོད་ནམས་བྱ་ཞེ་ན། །
རྙེད་པའི་དོན་དུ་ཁྲོས་གྱུར་ན། །

བསོད་ནམས་ཟད་སྡིག་མི་འགྱུར་རམ། །༧༠

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆེ་འདི་ལ་རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྙེད་པ་མང་པོ་ཐོབ་པས་རང་ཉིད་ཆེ་ཡང་རིང་པོར་གསོན་པར་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་དུས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས། དེ་དག་ལ་མཆོད་མེ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་འབུལ་བ། མར་ངན་སློང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྔོན་མའི་སྡིག་པ་དེ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། རྗེས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པའི་ཆ་རྐྱེན་སྒྲུབ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བྱ་ཞེས་སེམས་ན། དེ་ཡང་དང་པོ་རྙེད་པ་ཚུར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་ན། དེ་དུས་རང་ལ་རྒྱུ་ནོར་གྱི་རྙེད་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་མཁན་གེགས་བྱེད་མཁན་ལ་ཁྲོས་པའམ། གཞན་རྙེད་བཀུར་ཐོབ་མཁན་ལ་ཕྲག་དོག་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཁོང་ཁྲོས་པར་གྱུར་ན།

“བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །”

ཅེས་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་། དེ་ཟད་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན་དགོས་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །

གང་གི་དོན་དུ་བདག་གསོན་པ། །

དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཉམས་གྱུར་ན། །
སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡི། །
གསོན་པ་དེས་ཀོ་ཅི་ཞིག་བྱ། །༦༢

ཞེས་པ་ནི། སྡིག་པ་ཟད་ཅིང་བསོད་ནམས་གསོག་པ་ལྟ་བུ་གང་གི་དོན་དུ་བདག་རང་ཉིད་ཚེ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་གསོན་དུ་འདོད་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་སོགས་བྱས་པའི་ལོང་ཕྲོའི་ཉེས་པས་ཉམས་པར་གྱུར་ན། སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་གསོག་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཚེ་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་པ་དེས་ཀོའམ་དེས་ནི་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་པའོ། །

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཉམས་བྱེད་པས། །
མི་སྙན་སྨྲ་ལ་ཁྲོ་ཞེ་ན། །
གཞན་ལ་མི་སྙན་བརྗོད་ལའང་ཁྱོད། །
དེ་བཞིན་ཅི་སྟེ་ཁྲོ་མི་བྱེད། །༦༣

ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་ལ་བཀྲས་བཙོས་དང་ཚིག་རྩུབ་དང་དམའ་འབེབས། ལྐོག་ནས་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ་སོགས་བྱེད་མཁན་གྱི་སེམས་ཅན་གནོད་བྱེད་དགྲ་བོ་ལྟ་བུ་དེས་ཁོ་རང་གི་རྒྱུད་དེ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་གསོག་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རང་དང་གཉེན་ལ་མི་སྙན་པ་སྨྲ་བར་བྱེད་པས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འོ་ན་

གཞན་ཡུལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དང་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའམ་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ལའང་ཁྲོད་རང་ཉིད་ལ་མི་སྙན་པ་རྗོད་མཁན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་བྱེད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། ཅི་སྟེ་ན་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ་དེ་ལའང་ཁྲོ་བར་བྱ་འོས་སོ། །

མ་དད་གཞན་ལ་རག་ལས་པས། །
དད་པ་མེད་ལ་ཁྲོད་བཟོད་ན། །
ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ལ་རག་ལས་པས། །
མི་སྙན་སྨྲ་ལ་ཅིས་མ་བཟོད། །༦༡

ཅེས་པ་ནི། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་མི་སྙན་པ་རྗོད་པའི་སྐབས་ན། མི་སྙན་པ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་དེ་ལ་མ་དད་པ་ནི་གཞན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། ཡུལ་དེ་ལ་མ་དད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དད་པ་མེད་པས་མི་སྙན་པ་རྗོད་པ་དེ་ལ་སེམས་མ་རུངས་པ་ཁྲོད་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ན། འོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཕྲག་དོག་འགྲན་སེམས་ང་རྒྱལ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་ན། རང་དང་རང་གི་བཤེས་སོགས་ལ་མི་སྙན་པར་སྨྲ་བའམ་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་བཟོད་དེ་བཟོད་པར་བྱ་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

བདག་གི་བཤེས་ལ་མི་འདོད་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ།

གསུམ་པ་བདག་གི་བཤེས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ནི།

སྐུ་གཟུགས་མཆོད་རྟེན་དམ་ཆོས་ལ། །
འཕྱལ་ཞིང་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལའང་། །
བདག་གིས་ཞེ་སྡང་མི་རིགས་ཏེ། །
སངས་རྒྱས་སོགས་ལ་གནོད་མི་མངའ། །༧༩

ཞེས་པ་ནི། རང་གི་བཤེས་སམ་སྙིང་ཉེ་བའི་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་རིས་སུ་བྲིས་པ། འབུར་དུ་རྡུང་བ། ལུགས་སུ་བླུག་པ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ། གསུང་གི་རྟེན་དམ་པའི་ཆོས་གསུང་རབ་གླེགས་བམ་ལྟ་བུ་ལ། གཞན་དད་པ་མེད་པའམ་ཀླ་ཀློ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ངག་གི་སྒོ་ནས་འཕྱལ་ཞིང་སྨེ་འཕྱ་སྨོད་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་དག་འཇིག་པའམ་གཏོར་བར་བྱེད་ཅིང་བཤིག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ལ་ཡང་བདག་གིས་ཐབས་ཤེས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱོབ་པར་ནུས་ན་མ་གཏོགས། ཁོང་ཁྲོ་བའམ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ན་བདག་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་རྩ་དེ་དག་འཇོམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡུལ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་སོགས་ལ་ནི་གནོད་པ་མི་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཉིད་ནི་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་སོགས་ལ་དོན་ལ་གནོད་པ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སོ། །

བླ་མ་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་། །
བཤེས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་རྣམས་ལའང་། །
སྔ་མའི་ཚུལ་གྱི་རྐྱེན་དག་ལས། །
འགྱུར་བར་མཐོང་ནས་ཁྲོ་བ་བཟློག །༦༥

ཅེས་པ་ནི། རང་གི་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་དང་གྲོགས་པོ་སོགས་དང་། བཤེས་ཏེ་མཛའ་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་རིགས་བྱུང་ན། དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐབས་ཤེས་གཞན་འདམ་པོའི་སྒོ་ནས་ཟློག་པར་ནུས་ན་མ་གཏོགས་རྒུབ་པོའི་སྒོ་ནས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་མི་རིགས་ཤིང་། སོ་སོའི་ལས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་དེ་དང་དེ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བསམས་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་སྔ་མའི་ཚུལ་གྱིས་སོ་སོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་སྔོན་གྱི་ལས་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གཞན་དང་གཞན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་བ་བཟློག་སྟེ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས།

ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་དང་། །

སེམས་མེད་གཉིས་ཀས་གནོད་བྱས་ན། །
སེམས་ཡོད་ཅི་སྟེ་བཀར་ཏེ་བགོ། །
དེ་བས་གནོད་པ་བཟོད་པར་གྱིས། །༧༦

ཞེས་པ་ནི། ལར་ལུས་ཅན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་པའི་མི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་མེ་དང་ཆུ་དང་རླུང་ལ་སོགས་པ། གཞན་ཡང་ས་རྫ་རི་བྲག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀས་གནོད་པ་བྱེད་ན། དེ་ལས་སེམས་ཡོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་ན་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལོགས་སུ་བཀར་ཏེ་ཅི་སྟེ་ན་དེ་ལ་བགོན་པར་བྱ་སྟེ་བྱ་མི་རུང་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ཡོད་མེད་གང་དང་གང་གིས་གནོད་པ་བྱེད་པའི་གནོད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་དུ་བླངས་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་གྱིསཞིག་ཅེས་པའོ། །

ལ་ལ་རྨོངས་པས་ཉེས་པ་བྱེད། །
ལ་ལ་རྨོངས་ཏེ་ཁྲོས་གྱུར་ན། །
དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་གང་གིས་བྱ། །
སྐྱོན་དང་བཅས་ཏེ་གང་ཞིག་ཡིན། །༧༧

ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་ལ་ལ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའམ་དགེ་སྡིག་ལ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཤེས་ནས་རྨོངས་པའི་སྒོ་ནས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་ལོག་སྤྱོད་པ་སོགས་མི་དགེ་བ

དང་མཚམས་མ་མཆིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཅི་རིགས་པའི་ཉེས་པའམ་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་བསགས་པ་སོགས་བྱས་པ་དང་། ཡང་གང་ཟག་གཞན་ལ་ལ་འགའ་ཞིག་ནི་རྨོངས་ཏེ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཁོང་ཁྲོ་བར་གྱུར་ཏེ་ཉེས་ཆད་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་བྱས་པར་གྱུར་ན། དེ་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་གང་གིས་བྱ་སྟེ་སུས་ཀྱང་བྱ་མི་ཤེས་ལ། སྐྱོན་དང་བཅས་པ་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་གིས་གཞན་དག་གནོད་བྱེད་པའི། །
ལས་དེ་སྔོན་ཆད་ཅི་ཕྱིར་བྱས། །
ཐམས་ཅད་ལས་ལ་རག་ལས་ན། །
བདག་གིས་འདི་ལ་ཅི་སྟེ་བགོན། །༦༨

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་ལས་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པ་ནི། དགྲ་གཉེན་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་གཞན་དག་གིས་གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་མི་དགེ་བ་གཞན་ལ་ཕར་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱས། དེས་ན་ད་ལྟ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་སོགས་རང་དང་གཞན་ལ་གང་དང་གང་བྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་བདག་གི་གཉེན་དང་རང་ཉིད་ལ་གཞན་དག་གིས་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ་དང་བརྙས་བཅོས་བྱེད་པ་སོགས་གནོད་པ་བྱེད་

པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་རང་རང་གིས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ན། བདག་གིས་གནོད་བྱེད་དེ་དག་ལ་ཅི་སྟེ་ན་བཀོན་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་བར་བྱ་སྟེ་བྱ་མི་འོས་གསུངས།

དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །
ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་བྱམས་སེམས་སུ། །
འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ནི། །
བསོད་ནམས་དག་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་བྱ། །༧༥

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་མཐོང་བའམ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་རང་དང་རང་གི་གཉེན་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་སྤང་སྟེ། ཕ་མ་བུ་ཚ་ལྟ་བུ་བྱམས་པའི་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ནི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲིམས་སྟེ་འབད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

དཔེར་ན་ཁྱིམ་ཚིག་གྱུར་པའི་མེ། །
ཁྱིམ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་ནི། །
རྩྭ་སོགས་གང་ལ་མཆེད་བྱེད་པ། །

དེ་ནི་ཕྱུང་སྟེ་དོར་བ་རིགས། །[1]༧༠

ཞེས་པ་ནི། ཁྲིམ་སྟེ་གྲོང་པ་འགའ་ཞིག་མེ་ཡིས་ཚིག་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་ན་མེ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁྲིམ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་ནི་རྩྭ་དང་ཚང་མང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་མེ་དེ་མཆེད་པ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ཕྱིར་དོར་བར་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་ཡིན་ལ།

དེ་བཞིན་གང་ལ་སེམས་ཆགས་ནས། །
ཞེ་སྡང་མེ་ནི་མཆེད་གྱུར་པ། །
བསོད་ནམས་ཚིག་པར་དོགས་པ་ཡིས། །
དེ་ནི་དེ་ཡི་མོད་ལ་དོར། །༧༡

ཞེས་དཔེ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་གཉེན་ཉེ་དང་གྲོགས་པོ་སོགས་གང་ལ་རང་གི་སེམས་ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ནས་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་སོགས་ལ་ཞེ་སྡང་བར་གྱུར་པའི་ཞེ་སྡང་གི་མེ་དེ་ཉིད་ནི་མཆེད་པར་གྱུར་པ་ཡིས། བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཚིག་པའམ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་དོགས་པ་བྱུང་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཉེན་ཉེ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་དེ་ནི་དེའི་མོད་ལ་དོར་བར་བྱ་སྟེ་སྤོང་བར་བྱ་དགོས་པའོ། །

1 དོར་བ་ཡིན། །] པེ་ཅིན་དཔེ་བསྡུར་མ།

གསད་བྱའི་མི་ཞིག་ལག་བཅད་དེ། །
གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །
གལ་ཏེ་མི་ཡི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །
དམྱལ་བ་བྲལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །༧༢

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་གསད་པར་བྱ་བའི་མི་ཉེས་ཅན་ཞིག་དངོས་སུ་ཁྲིམས་བཅད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ལག་པ་ཡ་གཅིག་ཙམ་བཅད་དེ། གལ་ཏེ་མ་བསད་ནས་སྲོག་ཐར་པར་གྱུར་ན་ཅིས་མ་ལེགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་རང་གི་གཉེན་ཉེ་ལ་སོགས་པ་དང་། རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་ཙམ་ལ་གནོད་པས་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་མི་ཡི་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་ཁྲོ་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་དང་འབྲལ་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཅིས་མ་ལེགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

ད་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཙམ་ལའང་། །
བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་ནུས་ན། །
དེས་ན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ། །
ཁྲོ་བ་ཅི་སྟེ་བཟློག་མི་བྱེད། །༧༣

ཅེས་པ་ནི། ད་ལྟ་མིའི་ཡུལ་གྱི་དགྲ་བོའི་བརྡེགས་བཙོས་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྲན་ཚེགས་འདི་ཙམ་ལ་ཡང་བདག་གིས་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་མི་ནུས་

པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དམྱལ་བ་ཚ་གྲང་གི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཚ་གྲང་གི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་རྒྱུ་ཡོང་ཁྲོ་བ་དེ་ཉིད་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཟློག་པར་མི་བྱེད་དེ་ངེས་པར་དུ་ཟློག་སྟེ་བཟོད་པ་སྒོམ་འོས་པ་ཡིན་གསུངས།

འདོད་པའི་དོན་དུ་བསྲེག་ལ་སོགས། །
དམྱལ་བ་སྟོང་ཕྲག་མྱོང་གྱུར་ཀྱང་། །
བདག་གིས་རང་གི་དོན་དང་ནི། །
གཞན་གྱི་དོན་ཡང་མ་བྱས་སོ། །༧༩

ཞེས་པ་ནི། དེ་སྔ་སྔོན་ཆད་སྐྱེ་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡུལ་འདོད་ཡོན་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་དག་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་བསགས་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་དམྱལ་བའི་མེའི་ནང་དུ་བསྲེགས་པ་དང་། རལ་གྲི་དང་སྟ་རེ་སོགས་ཀྱིས་བཅད་པ་དང་བཤག་པ་ལ་སོགས་པས་དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་དང་གྲང་དམྱལ་དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་ལན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་སྔོན་དུ་མྱོང་ཟིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་མྱོངས་པས་བདག་རང་གིས་རང་གི་དོན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་གང་ཡང་བསྒྲུབས་པར་མ་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་རྐྱང་འཕྲོ་ཐལ་དུ་གྱུར་པར་གསུངས།

འདི་ནི་དེ་ཙམ་གནོད་མིན་ལ། །
དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་འགྲུབ་འགྱུར་བས། །
འགྲོ་བའི་གནོད་སེལ་སྡུག་བསྔལ་ལ། །
དགའ་བ་འབའ་ཞིག་འདིར་བྱ་རིགས། །༧༥

ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་བླངས་ཏེ་གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཙམ་དུ་སྡེ་གནོད་པ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ལ། དོན་ཆེན་པོ་བཟོད་པའི་དཀའ་ཐུབ་དགེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གནོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ། ད་ལྟ་རང་གིས་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་དགའ་བ་འབའ་ཞིག་སྐབས་འདིར་བྱ་རིགས་སོ། ཞེས་གནོད་བྱེད་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་སོགས་བྱ་མི་འོས་ཞེས་པའོ། །

བདག་གི་དགྲ་ལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ།

བཞི་པ་བདག་གི་དགྲ་ལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ནི།

གཞན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ལྡན་བསྟོད་ནས། །
གལ་ཏེ་དགའ་བའི་བདེ་ཐོབ་ན། །
ཡིད་ཁྱོད་ཀྱང་ནི་དེ་བསྟོད་ནས། །

ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དགའ་མི་བྱེད། །༧༦

ཅེས་པ་ནི། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་རང་གི་འགྲན་ཟླའི་ཡུལ་དགྲ་བོ་དེ་ཐོས་པ་བསམ་པ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའམ། མཁས་པ་དང་བཙུན་པ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བསྟོད་ནས། གལ་ཏེ་བསྟོད་པ་པོ་དེའི་སེམས་རྒྱུད་ན་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན། ཡིད་དམ་སེམས་མ་རུངས་པ་ཁྱོད་ཀྱང་ནི་རང་གི་འགྲན་ཟླ་དགྲ་བོ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པར་བྱས་ནས། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་དེ་ལ་བསྟོད་པའི་དགའ་བ་དེ་རང་གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་འོས་སོ། །

ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་བའི་བདེ་བ་འདི། །
བདེ་འབྱུང་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད། །
ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནང་། །
གཞན་སྡུད་པ་ཡི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། །༧༧

ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་དགྲ་བོ་ལ་བསྟོད་པའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ན། འདི་ཉིད་ནི་ཡུལ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་བདེ་བ་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བར་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཉེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཀག་ཅིང་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བདེ་འགྱུར་ཞེས། །
གལ་ཏེ་ཁྱོད་བདེ་འདི་མི་འདོད། །
གླ་རྔན་སྦྱིན་སོགས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །
མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཉམས་པར་འགྱུར། །༧༨

ཞེས་པ་ནི། གཞན་ཡང་བསྟོད་པའི་ཡུལ་རང་གི་དགྲ་དེ་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་ན། དེའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་བསྟོད་པ་མི་བྱ་ཞེས་ཕྲག་དོག་གི་བསམ་པ་ངན་པས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་གིས་ཡུལ་དགྲ་བོ་དེ་ལ་བསྟོད་པའི་བདེ་བ་འདི་ཉིད་མི་འདོད་ན། འོ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བྲན་གཡོག་ལ་གླ་རྔན་སྦྱིན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཐོང་བ་ཚེ་འདིའི་ལས་དོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཟད། མ་མཐོང་བ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚེ། །
གཞན་ལ་བདེ་བའང་འདོད་པར་བྱེད། །
གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚེ། །

རང་ལའང་བདེ་བ་མི་འདོད་བྱེད། །༧༩

ཅེས་པ་ནི། གཞན་དགྲ་བོ་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ཐོས་པ་སློབ་གཉེར་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་གཞན་ཕ་རོལ་པོ་རྗོད་པ་པོ་ལ་རང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་བརྗོད་པའི་བདེ་བ་དེའང་འདོད་པར་བྱེད་དེ་དང་དུ་ལེན་ལ། གཞན་རང་གི་འགྲན་ཟླ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་གིས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཚེ་ན་རང་གི་སེམས་ལ་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་བདེ་བ་མི་འདོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་འདོད་པས། །
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །
སེམས་ཅན་རང་གི་བདེ་རྙེད་ན། །
དེ་ཀོ་ཅི་སྟེ་ཁྲོ་བར་བྱེད། །༨༠

ཅེས་པ་ནི། སྔར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས། ད་ལྟར་རང་གི་གྲོགས་བྱེད་མི་དགོས་པར་སེམས་ཅན་རང་རང་གིས་བདེ་བ་སོགས་ཕུན་ཚོགས་ཙམ་རྙེད་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་ན། དེ་ཀོ་ཅི་སྟེ་ཁྲོད་སེམས་མ་རུངས་པར་བྱེད་པའི་ལོང་ཁྲོ་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་འོས་གསུངས།

འཇིག་རྟེན་གསུམ་མཆོད་འཚང་རྒྱ་བར། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོད་ཅེ་ན། །
བསྙེན་བཀུར་ངན་ངོན་ཙམ་མཐོང་ནས། །
ཅི་ཕྱིར་དེ་ལ་གདུང་བར་བྱེད། །༥༡

ཅེས་པ་ནི། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་ནི་ས་བླ་ལྷའི་འཇིག་རྟེན། ས་འོག་ཀླུའི་འཇིག་རྟེན། ས་སྟེང་མིའི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོད་ཅིང་དེ་འདྲ་ཁས་བླངས་ན། ད་ལྟ་སེམས་ཅན་རང་རང་སོ་སོའི་བསྙེན་བཀུར་ངན་ངོན་ཙམ་ཐོབ་པ་མཐོང་ནས། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ཁྱོད་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་དེ་གདུང་བར་བྱ་མི་འོས་ཞེས་པའོ། །

གསོ་བྱ་གང་ཞིག་ཁྱོད་གསོ་བ། །
ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྦྱིན་བྱ་སྟེ། །
གཉེན་གྱིས་འཚོ་བ་རྙེད་གྱུར་ན། །
དགར་མི་འགྱུར་བར་སླར་ཁྲོ་འམ། །༥༢

ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རང་རང་སོ་སོའི་ཕ་མ་དང་གཉེན་ཉེ་ལ་སོགས་པ་གསོ་བྱའི་གཉེན་གྱི་རིགས་གང་ཞིག་དོན་ངོ་མ་ལ། སྔོན་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་སེམས་མ་རུངས་པ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་གསོ་བར་བྱ་བ་དེ་ལ། ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཟས་གོས་སོགས་ཕོངས་པ་མེད་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་དགོས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ད་

ལྷ་སྦྱིན་མ་དགོས་པར་སེམས་ཅན་རང་རང་སོ་སོའི་གཉེན་ཉེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཙམ་རྙེད་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་ན། དེ་ལ་རང་ཉིད་སེམས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་བར་སྡང་ཁོང་ཁྲོ་བའམ་ཅི། དེ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྲོ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

དེ་ཅི་འགྲོ་ལ་མི་འདོད་ན། །
དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་གང་ཡིན། །
གང་ཞིག་གཞན་འབྱོར་ཁྲོ་དེ་ལ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ག་ལ་ཡོད། །༨༡

ཅེས་པ་ནི། འཕྲལ་གྱི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དེ་ཙམ་ཡང་ཅི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ན། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་གང་ཟག་གང་ཞིག་གཞན་གྱི་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱོར་པ་ཅུང་ཟད་རྙེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཁྲོ་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ་གཏན་ནས་མེད་པར་ངེས་སོ། །

གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལས་རྙེད་དམ། །
སྦྱིན་བདག་ཁྱིམ་ན་གནས་གྱུར་པ། །
ཀུན་ཏུའང་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ན། །

ཕྱིན་མ་ཕྱིན་རུང་དེས་ཅི་བྱ། །༤༩

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་འགྲན་ཟླར་གྱུར་པའི་དགྲ་བོ་དེ་ཡིས་གསེར་ལྷ་བུ་དངོས་པོ་རིན་ཐང་ཅན་སྦྱིན་བདག་དེ་ལས་རྙེད་དམ་སྟེ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏམ། ཡང་ན་མ་ཐོབ་པར་སྦྱིན་བདག་རང་གི་ཁྱིམ་ན་གནས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ཡང་། དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་མ་རུངས་པའི་སེམས་ཁྱོད་ལ་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ན། རང་གི་འགྲན་ཟླར་གྱུར་པའི་དགྲ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཀྱང་རུང་མ་ཕྱིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེས་སེམས་མ་རུངས་པ་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། །

བསོད་ནམས་དང་ནི་དད་པ་འམ། །
རང་གི་ཡོན་ཏན་ཅིའི་ཕྱིར་འདོར། །
རྙེད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཛིན་པ། །
གང་གིས་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་སྨྲོས། །༤༥

ཞེས་པ་ནི། རང་གི་འགྲན་ཟླར་གྱུར་པའི་དགྲ་བོ་ལྷ་བུ་དེས་རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་རྙེད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ནི་སྔོན་བསོད་ནམས་བསགས་ཡོད་པ་དང་ནི། དེ་ལ་སྦྱིན་བདག་དད་པ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཉན་པའམ་ཡོན་འབུལ་བར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན། སེམས་མ་རུངས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱུད་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཙུང་ཟད་མི་འཛིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདོར་བར་བྱེད། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ནས་ཀྱང་གཞན་ལ་བསམ་པ་ངན་པ་ཕ་རོལ་པོར་འགྲན་

སེམས་ཕོ་ན་བྱས་པ་ལས། རང་གི་རྒྱུད་ལ་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མི་འཛིན་པ་བདག་ཉིད་ལ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་སྙམས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

ཁྱོད་ནི་རང་གིས་སྡིག་བྱས་ལ། །
མྱ་ངན་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། །
བསོད་ནམས་བྱས་པ་གཞན་དག་དང་། །
ལྷན་ཅིག་འགྲན་པར་བྱེད་འདོད་དམ། །༤༨

སེམས་མ་རུངས་པ་ཁྱོད་ནི་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྔོན་མར་གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་དང་ང་རྒྱལ་དང་འགྲན་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པར་བྱས་པས། ད་ལྟ་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་ལ་མྱ་ངན་མེད་པའམ་འགྱོད་པ་མེད་པར་མ་ཟད། ད་དུང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་པར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་གཞན་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲན་པར་བྱེད་པ་འདོད་དམ་ཅི་སྙེ་ཤིན་ཏུ་མི་འོས་པར་གསུངས།

དགྲ་བོ་ལ་མི་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ།

གཉིས་པ་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགྲ་བོར་མི་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་དང་། བདག་དང་

བདག་གི་བཤེས་ལ་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བམ་པོ་གཉིས་པའོ། །
གལ་ཏེ་དགྲ་ཞིག་མི་དགའ་ནའང་། །
དེ་ལ་ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་སྨོན་ཙམ་གྱིས་ནི། །
དེ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར། །༨༧

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་དགྲ་བོར་བརྙས་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་མི་དགའ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ན་དེ་ལ་སེམས་མ་རུངས་པ་ཁྱོད་དགའ་བར་འདོད་པ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དགྲ་བོ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་ནོར་ཧྲུག་པ་སོགས་བྱུང་ན་བསམས་པའི་སེམས་མ་རུངས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ལ་སྨོན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་དགྲ་བོ་དེ་དག་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་ནི་གར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་ངན་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ཟད་ཅེས་པའོ། །

ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པས་སྡུག་བསྔལ་དེ། །
གྲུབ་ནའང་ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
གལ་ཏེ་འཚེངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །
དེ་ལས་ཕུང་བ་གཞན་ཅི་ཡོད། །༨༨

ཅེས་པ་ནི། སེམས་མ་རུངས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་དགྲ་བོ་དེ་ལ་མི་ཤི་རྒྱུ་ཧྲུག

ལ་སོགས་པ་ངན་པ་བྱུང་བར་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཐོག་ཏུ་འཁེལ་ཏེ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ཡང་སེམས་ཁྱོད་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན་བདག་གི་སེམས་འཚེངས་ཏེ་རེ་བ་གང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ངན་པ་མི་ལ་བྱེད་པ་དེའི་ལན་ཆགས་རང་གི་ཚེ་འདི་ལ་མི་འདོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ཞིང་ཕྱི་མར་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་བར་སོགས་ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཕུང་བར་འགྱུར་བའི་གཞི་ཡིན་པས། དེ་ལས་ཕུང་བའི་རྒྱུ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

ཉོན་མོངས་ཉ་པས་བཏབ་པ་ཡི། །
མཆིལ་པ་འདི་ནི་མི་བཟད་གཟེ། །
དེས་བཟུང་སེམས་དམྱལ་བུམ་པར་ཡང་། །
དམྱལ་བའི་སྲུང་མས་བདག་འཚེད་དེས། །༨༩

ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེས་བཏབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉ་ཟིན་པར་བྱེད་པའི་ལྕགས་ཀྱུའམ་མཆིལ་པ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་གཟེ་བ་སྟེ་རྣོ་ངར་ཆེན་པོ་དེས་རང་ཉིད་གལ་ཏེ་བཟུང་ནས་ཟིན་པར་གྱུར་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་བུམ་པ་སྟེ་ཟངས་མ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་

ནང་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་ལས་མཁན་དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་བདག་རང་ཉིད་འཚེད་པར་ཏེ་བཙོ་བར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་དེས་ན་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ།

གཉིས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི།

བསྟོད་དང་གྲགས་པའི་རིམ་གྲོས་ནི། །
བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་ཚེར་མི་འགྱུར། །
བདག་སྟོབས་མི་འགྱུར་ནད་མེད་མིན། །
ལུས་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །༩༠

ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་ཆོས་བསྟོད་པ་དང་སྙན་པ་དང་རྙེད་བཀུར་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པ་བྱུང་ན་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོགས་དངོས་སུ་ངོས་ནས་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱོག་ནས་སྙན་པའི་གྲགས་པའི་རིམ་གྲོ་དང་བཀུར་སྟི་བྱུང་ན། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ནི་གང་ཡང་མི་འགྱུར་

ལ། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཚེ་རིང་པོར་གནས་ཐུབ་པ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཡང་བདག་རང་གི་ལུས་སེམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཡང་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ནད་མེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཐ་ན་ཟས་ཀྱིས་ལྟོ་འགྲངས་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཙུང་ཟད་བདེ་བར་གནས་པ་དེ་འདྲ་ཡང་མི་འགྱུར་བས། བསྟོད་པ་དང་སྙན་པའི་གྲགས་པ་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས།

བདག་ནི་རང་དོན་ཤེས་གྱུར་ན། །
དེ་ལ་རང་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་འདོད་ན་ནི། །
རྒྱན་སོགས་ཆང་ཡང་བསྟེན་དགོས་སོ། །༩༡

ཞེས་པ་ནི། ལར་བདག་ནི་རང་གི་དོན་ཙུང་ཟད་ལེགས་ཉེས་བླང་དོར་བྱེད་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བསྟོད་པ་དང་སྙན་པ་སོགས་བྱུང་ན་དེ་ལ་རང་གིས་དགའ་བ་སྐྱེ་འོས་པའི་རང་བཞིན་ཅི་ཞིག་ཡོད་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ། བསྟོད་པ་དང་སྙན་པའི་གྲགས་པ་བྱུང་ན་རང་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་སྙམ་དུ་སེམས་ན། འོ་ན་ཡིད་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ན་ནི། རྒྱན་པོ་འགྱེད་པ་སོགས་ཤོ་དང་བག་དང་མིག་མང་རྩེ་བ་དང་ཆང་བཏུང་བ་དང་བུད་མེད་སོགས་ལ་ཡང་བསྟེན་དགོས་པར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་སྐྱོན་བསྟན་པའོ། །

གྲགས་པའི་དོན་དུ་ནོར་གཏོང་ཞིང་། །
བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་གསོད་བྱེད་ན། །
ཚིག་འབྲུ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །
ཤི་ན་དེས་ཀོ་སུ་ལ་བདེ། །༨༣

ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་མི་འགའ་རེ་གཏོང་ཕོད་ཀྱི་གྲགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་ནས་རང་ལ་ནོར་རྫས་ཕྲན་བུ་ཡོད་པ་དེ་བྱིན་མི་ཉུང་བ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གཏོང་ཞིང་། ཡང་མི་དགའ་ཞིག་ནི་དཔའ་རྩལ་གྱི་གྲགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་ནས་དགྲ་དང་འཐབ་པའི་གཡུལ་ས་ལ་ཞུགས་ནས་ནི་ཕྱི་མ་ལེབ་མེའི་ནང་དུ་མཆོངས་པ་ལྟ་བུར་བདག་རང་ཉིད་ཀྱང་དགྲ་བོ་ལ་གསོད་དུ་བཅུག་པར་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན། དེ་ཡང་ཕྱུག་པོ་འབྱོར་ལྡན་གཏོང་ཕོད་ཅན་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། མི་དེ་དཔའ་རྩལ་ཅན་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ཚིག་འབྲུ་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་ལ། རང་རང་ཤི་བར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གཏོང་ཕོད་ཅན་ནམ་དཔའ་རྩལ་ཅན་ཞེས་པའི་ཚིག་འབྲུ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་དེས་ཀོ་སུ་ལ་བདེ་སྟེ་སུ་ལ་ཡང་བདེ་བ་ནི་ཙུང་ཟད་ཙམ་མེད་ན། དེ་འདྲའི་སྙན་པའི་གྲགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་དག་ནི་དགོས་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །

བྱེ་མའི་ཁང་བུ་རྡིབ་གྱུར་ན། །
བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ག་ཚད་ངུ། །

དེ་བཞིན་བསྟོད་དང་གྲགས་ཉམས་ན། །
རང་གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་བཞིན། །༩༣

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། རྩེད་མོ་ལ་དགའ་བའི་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་དང་པོ་ཡར་བསྐྱེད་ནས། དེ་ཉིད་ཡང་རྡིབ་སྟེ་ཞིག་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་ན་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་དེ་རྣམས་ནི་ག་ཚད་དེ་ཡི་ཐང་ཚད་ཅིང་ཧ་ལས་ཧེ་ཤེ་ལ་ཁད་དུ་ངུ་ནས་ཚོ་ངེ་འདོན་པར་བྱེད་པ་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ངོས་ནས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ནས་སྙན་པར་སྨྲ་བའི་གྲགས་པ་དེ་དག་དགྲ་བོས་གེགས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ན། ཤིན་ཏུ་སེམས་སྡུག་ནས་མི་དགའ་བའི་རྣམ་པ་སྐྱེས་པ་ནི་རང་གི་སེམས་དེ་བྱིས་པ་ཆུང་ངུའི་སེམས་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་པ་དང་བསྟོད་པ་ཉམས་པ་ལ་གནོད་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རེ་ཞིག་སྒྲ་ལ་སེམས་མེད་ཕྱིར། །
བདག་ལ་བསྟོད་སེམས་ཡོད་མི་སྲིད། །
བདག་ལ་གཞན་དགའ་ཞེས་གྲགས་པ། །
དེ་ནི་དགའ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་གྲང་། །༩༤

ཞེས་པ་ནི། ལར་བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་བསྟོད་པ་དང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་དགའ་བའི་སྐབས་ན། དེ་ཡང་ཕ་རོལ་པོས་བསྟོད་བསྔགས་རྗོད་པའི་ངག་སྒྲ་དེ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ནམ། ངག་སྒྲ་དེ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་

སེམས་དེ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་དཔྱད་ན། རེ་ཞིག་རྣ་བ་ལ་ཐོས་པའི་བསྟོད་བསྔགས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དེ་ལ་ནི་སེམས་ཏེ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། བདག་ལ་བསྟོད་པ་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པས་དེ་ལ་དགའ་བར་མི་རིགས་ལ། དེས་ན་བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་བསྟོད་པ་པོ་གང་ཟག་གཞན་དགའ་བ་ཡིན། ཞེས་གཞན་བསྟོད་པ་པོའི་སེམས་དགའ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་བློ་དགའ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་གྲང་ན་ཞེས་པ་སྙེ་ཚོད་དེ་འདྲ་ཡིན་ལས་ཆེ་ཞེས་པའོ། །

གཞན་ནམ་ཡང་ན་བདག་ལའང་རུང་། །
གཞན་དགའ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན། །
དགའ་བདེ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི། །
བདག་གིས་དེ་ལས་ཉས་མི་འཐོབ། །༩༥

ཅེས་པ་ནི། རང་གི་གཉེན་དང་གྲོགས་དང་གཞན་དགྲའམ། ཡང་ན་བདག་ལ་བསྟོད་པའང་རུང་སྟེ་བསྟོད་པ་པོའི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་པ་དགའ་བར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན་ཏེ་ཅི་ཡང་མི་ཕན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བསྟོད་པ་རྗོད་པ་པོའམ་སྨན་པར་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་དགའ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་བསྟོད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། བདག་གིས་དེ་ལས་ཉས་ཏེ་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བདེ་བ་ཡིས་བདག་བདེ་ན། །

ཀུན་ལའང་དེ་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །
ཅི་ལྟར་གཞན་ལ་དགའ་བ་ཡིས། །
བདེ་བར་འགྱུར་ན་བདག་མི་བདེ། །༧༦

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། མ་ལ་བདེ་བོ་དང་སྐྱིད་པོ་བྱུང་ན་བུའི་བསམ་པ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། བསྟོད་པ་པོའམ་སྟོན་པར་སྨྲ་བ་པོ་དེ་བློ་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིས་བདག་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་དེས་བློ་ལ་བདེ་བའམ་དགའ་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ན། འོ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་རང་གི་དགྲ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལའང་བསྟོད་པ་པོས་བསྟོད་པའི་གནས་སྐབས་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་དགའ་བར་བྱ་དགོས་ན། ཅི་ལྟར་ན་རང་གི་དགྲ་བོ་སོགས་གཞན་འགའ་རེ་ལ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསྟོད་པའི་སྐབས་ན་བསྟོད་པ་པོའི་བསམ་པ་དགའ་བ་ཡིས་དེའི་རྒྱུད་ན་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ན། ཕྲག་དོག་གི་བསམ་པ་ངན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་རང་ཉིད་ཡིད་མི་དགའ་བ་མི་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེའང་མི་འཐད་དོ་གསུངས།

དེ་བས་བདག་ནི་བསྟོད་དོ་ཞེས། །
རང་གི་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །
དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པས། །
བྱིས་པའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །༧༧

ཅེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་ནི་མཁས་པ་དང་། བཙུན་པ། བཟང་

པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་བསྟོད་དོ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་སེམས་ལ་ནི་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་། གཞན་རང་གི་དགྲ་བོ་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས་ན་དགའ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པས། རང་ལ་བསྟོད་པའི་གནས་སྐབས་ན་བསྟོད་པ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་ན་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དེས་རང་གི་བསམ་བློ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། རང་གི་དགྲ་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས་ན་བསྟོད་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་པ་དགའ་བ་དེས་རང་ལ་དགའ་བ་མེད་ཅིང་ཕྲག་དོག་གི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི། བྱིས་པ་ཆུང་ཆུང་གིས་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་ལ་དགའ་བའི་རྩེད་མོའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནར་སྙིང་པོ་མེད་པར་ཟད་དོ་ཞེས་པའོ། །

བསྟོད་སོགས་བདག་ནི་གཡེང་བར་བྱེད། །
དེས་ནི་སྐྱོ་བའང་འཇིག་པར་བྱེད། །
ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ་ཕྲག་དོག་དང་། །
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའང་འཇིག་པར་བྱེད། །༩༨

ཅེས་པ་ནི། ལར་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་བསམ་པ། སྒོམ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་སོགས་བྱེད་མཁན་གྱི་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་དེ་ཡིས་བསྟོད་པ་དང་སྙན་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་སོགས་དེ་དག་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྐབས་ན་བདག་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ནི་དེ་ལ་གཡེང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་

རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི། བསྟོད་བསྔགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མ་ཤེས་ནས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བའི་སེམས་སམ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད། དེར་མ་ཟད་གང་ཟག་གཞན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའམ་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་སེམས་མ་དགའ་ཞིང་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལས་ངན་པ་བསགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཚང་མ་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན་བསྟོད་པ་དང་སྙན་པ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པས་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཁྲོ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འོས་གསུངས།

དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བསྟོད་སོགས་ནི། །
གཞིག་ཕྱིར་གང་དག་ཉེར་གནས་པ། །
དེ་དག་བདག་ནི་ངན་སོང་དུ། །
ལྟུང་བ་བསྲུང་ཕྱིར་ཞུགས་མིན་ནམ། །༩༩

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་རང་གི་བསྟོད་པ་དང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྣ་འདྲེན་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་གཞིག་པའམ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། གནོད་པ་བྱེད་

པའི་དགྲ་བོ་ལྷ་བུ་གང་དག་རང་གི་དྲུང་ན་ཉེ་བར་གནས་ཏེ་བསྟོད་པ་དང་སྙན་པ་སོགས་ལ་གེགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། དོན་ངོ་མར་བྱེད་ན་བདག་ནི་བསྟོད་བཀུར་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་བསླུས་ནས་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྟུང་དུ་མ་བཅུག་ནས་བསྲུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་མིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

བདག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ། །
རྙེད་དང་བཀུར་སྟིས་འཆིང་མི་དགོས། །
གང་དག་བདག་བཅིངས་གྲོལ་བྱེད་པ། །
དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྲོ། །༡༠༠

ཞེས་པ་ནི། བདག་ནི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་བཙོན་ཁང་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ལྕགས་སྒྲོག་གིས་བསྡམས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ད་དུང་དེའི་ཁར་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པས་འཆིང་ཐག་དམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཆིང་མི་དགོས་པའམ་སྡོམ་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་གང་དག་ནི་བདག་རྙེད་བཀུར་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་ལས་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་པར་གྱུར་པ་དེ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ། ཕན་བཏགས་པའི་གྲོགས་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་ཁྲོ་བར་མི་འོས་སོ། །

བདག་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཇུག་འདོད་ལ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བྱིན་བརླབས་བཞིན།།
མི་གཏོང་སྒོ་འཕར་ཉིད་གྱུར་པ།།
དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྲོ། །༡༠༡

ཞེས་པ་ནི། བདག་ནི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི། བསྟོད་པ་དང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པས་སྒོ་ཕྱི་སྟེ་ངན་སོང་གི་ཁང་ཆེན་དུ་ཚ་གྲང་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བཞིན་དུ། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་མི་གཏོང་ནས་སྒོ་བཀག་པའམ་སྒོ་འཕར་ཏེ་སྒོ་གླེགས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་དེ་དག་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྟེ་ཁོང་ཁྲོ་བར་བྱ་མི་འོས་སོ།།

འདི་ནི་བསོད་ནམས་གེགས་བྱེད་ཅེས།།
དེ་ལའང་ཁྲོ་བར་རིགས་མིན་ཏེ།།
བཟོད་མཚུངས་དཀའ་ཐུབ་ཡོད་མིན་ན།།
དེ་ལ་བདག་ནི་མི་གནས་སམ། །༡༠༢

ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་བྱུང་ན། དགྲ་བོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གིས་རྙེད་པ་མང་ཙམ་ཐོབ་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་སོགས་བྱུང་ན་དེ་ལ་

བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ། ངན་སློང་ལ་སྦྱིན་པ་བཏོང་བ་ལ་སོགས་པས་བསོད་ནམས་གསོག་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། དགྲ་བོས་ནི་དེ་ཉིད་ཉམས་པར་བྱེད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས། ཡང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་དེ་ལའང་ཁོང་ཁྲོ་བ་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་དོན་ངོ་མ་ལ་གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་སྒོ་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་ན་བཟོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་དཀའ་ཐུབ་བམ་བསོད་ནམས་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་དེ་ལ་བདག་ནི་མི་གནས་སམ་སྟེ་དེ་ལ་ངེས་པར་གནས་པ་སྟེ་བཟོད་པ་སྒོམ་ན་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གལ་ཏེ་བདག་ནི་རང་སྐྱོན་གྱིས། །
འདི་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། །
བསོད་ནམས་རྒྱུ་ནི་ཉེར་གནས་པ། །
འདི་ལ་བདག་གེགས་བྱེད་པར་ཟད། །༡༠༣

ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཕྲག་དོག་དང་ང་རྒྱལ་ལམ་འགྲན་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་དགྲ་བོས་ཅུང་ཟད་གནོད་པ་བྱས་པ་འདི་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་མི་བྱེད་ན། རང་གིས་བཟོད་པ་སྒོམ་ན་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ནི་དགྲ་བོས་གནོད་པ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་རང་གི་དྲུང་ན་ཉེ་བར་གནས་པ་འདི་ལ། དེ་དང་དུ་མ་བླངས་ནས་

རང་གི་བསོད་ནམས་ལ་བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་གེགས་བྱེད་པ་པོ་ན་ཉིད་དུ་ཟད་དོ། །

གང་ཞིག་གང་མེད་མི་འབྱུང་ལ། །
གང་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད་འགྱུར་བ། །
དེ་ཉིད་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་ན། །
ཇི་ལྟར་དེ་ལ་གེགས་ཞེས་བྱ། །༡༠༩

ཞེས་པ་ནི། བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་དཀའ་ཐུབ་བམ་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་དགྲ་བོ་ལྟ་བུས་གནོད་པ་བྱས་པའམ་ཐོ་འཚམས་པ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པའམ་ཐོ་འཚམས་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་དེ་འང་སྒྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ། དེ་ལྟར་ན་དགྲ་བོས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ནི་བཟོད་པའི་དགེ་རྩ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་ད་དུང་དགྲ་བོས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་རུང་སྟེ་བྱ་མི་རུང་ངོ་། །

དུས་སུ་ཕྱིན་པའི་སློང་མོ་བས། །
སྦྱིན་པའི་གེགས་བྱས་ཡོད་མ་ཡིན། །
རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད་གྱུར་པ། །
རབ་བྱུང་གེགས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་། །༡༡༠

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། འགྲོར་ལྡན་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཕྱིན་པའམ་དེ་ན་སླེབས་པའི་སློང་མོ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ངའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་གེགས་བྱས་སོ་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་དགོན་པའི་གནས་སུ་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་སྡོམ་པ་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་ལྟ་བུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་ན། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན། དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་པ་དེ་འདྲ་འཛོམས་པར་གྱུར་པ་ལ་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གེགས་བྱས་སོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསོད་ནམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པ་ལ་དགྲ་བོས་གནོད་པ་བྱས་ཏེ་གེགས་བྱས་སོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་བར་གསུངས།

འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སློང་བ་མོད། །
གནོད་པར་བྱེད་པ་དཀོན་པ་སྟེ། །
འདི་ལྟར་ཕར་གནོད་མ་བྱས་ན། །
འགའ་ཡང་གནོད་པ་མི་བྱེད་དོ། །༡༠༨

ཞེས་པ་ནི། ལར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ནི་སྦྱིན་པ་གཏོང་རྒྱུའི་ཟས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ན་སྦྱིན་པ་གཏོང་ཡུལ་གྱི་སློང་མོ་བ་སྤྲང་པོ་བཀྲེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མོད་པ་མང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། རང་གིས་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་སྐབས་

ན་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དཀོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་རང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཚེ་སྔོན་མ་དང་ཚེ་འདི་ལ་ཕར་གནོད་པ་ལྟ་བུ་ཐོ་འཚམས་པ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་འགའ་ཡིས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ཚུར་གནོད་པའམ་ཐོ་འཚམས་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་བཟོད་པ་སྒོམ་དགོས་ན་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་ཡུལ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

དེ་བས་ངལ་བས་མ་བསྒྲུབས་པའི། །
ཁྱིམ་དུ་གཏེར་ནི་བྱུང་བ་ལྟར། །
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་གྲོགས་གྱུར་པས། །
བདག་གིས་དགྲ་ལ་དགའ་བར་བྱ། །༡༠༧

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་ངལ་བའམ་དཀའ་ཚེགས་ཆེན་པོས་མ་བསྒྲུབས་པའི་མི་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཁ་ཕྱེ་བའམ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དགའ་སྤྲོ་བྱེད་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སོགས་ལ་སྤྱོད་པའམ་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་དགྲའི་གནོད་པ་བྱུང་ན་དེའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན། བདག་གིས་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་བྱུང་བ་ལ་ནི་སེམས་དགའ་བ་ཁོ་ནར་བྱ་འོས་ཞེས་པའོ། །

འདི་དང་བདག་གིས་བསྒྲུབས་པས་ན། །

དེ་ཕྱིར་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །
འདི་ལ་ཐོག་མར་བདར་འོས་ཏེ། །
འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱུ། །༧༠༨

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ན་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་དགྲ་བོ་འདི་དང་བདག་གིས་དཀའ་སྤྱད་སྙིང་རུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་དེ་བསྒྲུབས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས་ན། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ནམ་ཞིག་ན་བཟོད་པའི་བསོད་ནམས་སམ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཚེ་ན། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་འདི་ལ་ཐོག་མར་བདར་བའམ་བགོ་སྐལ་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ལྟར་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་བྱུང་བ་དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

གལ་ཏེ་བཟོད་བསྒྲུབ་བསམ་མེད་པས། །
དགྲ་འདི་མཆོད་བྱ་མིན་ཞེ་ན། །
འགྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྒྱུར་རུང་བ། །
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མཆོད། །༧༠༩

ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགྲ་བོ་ཡིས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱ་བའི་བསམ་པ་མ་གཏོགས་བཟོད་པ་བསྒྲུབ་པའི་གྲོགས་བྱ་བསམ་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་མེད་

པ་ཡིན་པས་ན། དགྲ་བོ་འདི་ནི་མཆོད་པར་བྱ་བའམ་བསྟོད་པར་བྱ་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དགེ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡི་ནི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རུང་བར་གྱུར་པ། དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གསུང་རབ་ཀྱི་རྟེན་གླེགས་བམ་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅི་སྟེ་ན་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་དེ། དེ་ལ་ཡང་རང་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས།

གལ་ཏེ་དགྲ་འདི་གནོད་བྱ་བའི། །
བསམ་ཡོད་མཆོད་བྱ་མིན་ཞེ་ན། །
སྨན་པ་བཞིན་དུ་ཕན་བརྩོན་ན། །
བདག་གིས་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །༡༡༠

ཅེས་པ་ནི། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དགྲ་བོ་འདི་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་ལ་ནི་རང་ལ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་གནོད་པ་བྱ་བསམ་པའི་བསམ་པ་ངན་པ་ཡོད་པས་ན། དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་མཆོད་བྱའམ་བསྟོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ནད་པ་ཤིན་ཏུ་ཐུ་ཚབས་ཆེ་བ་ལ་བྱམས་པར་གྱུར་པའི་སྨན་པ་བཞིན་དུ། བདག་རང་ལ་ཚུར་ཕན་པའི་རིམ་གྲོ་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གིས་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་དཀའ་ཐུབ་བམ་བསོད་ནམས་དེ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ནི་གནོད་པ་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་

རྒྱ་བ་དེ་སྤྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

དེ་བས་རབ་ཏུ་སྡང་སེམས་ལ། །
བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྐྱེ་བས་ན། །
དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། །
དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་མཆོད་པར་འོས། །༡༡༡

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་རབ་ཏུ་སྡང་བའི་སེམས་རང་ལ་ཞེ་སྡང་གི་བསམ་པ་ཡོད་མཁན་གྱི་དགྲ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གིས་གནོད་པ་དང་དུ་བླངས་ཏེ་བཟོད་པ་སྒོམ་ན། བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའམ་བསོད་ནམས་རླབས་ཆེན་པོ་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན། སྡང་བ་སེམས་པའི་དགྲ་བོས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་རང་གིས་བཟོད་པ་སྒོམ་པའམ་དེའི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན། དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དགྲ་བོ་ལའང་བསྟོད་ཅིང་མཆོད་པར་བྱ་འོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

སེམས་ཅན་ལ་གུས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བསམ་སྟེ་གུས་པར་བྱ་བ།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསོད་ནམས་

གྱི་ཞིང་དུ་བསམ་སྟེ་སེམས་ཅན་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ཐབས་ལ་བསམ་སྟེ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། ཕན་གནོད་ཀྱི་ཞིང་ལ་བསམ་སྟེ་གུས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཞིང་དང་ནི། །
རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །
འདི་དག་མགུ་བྱས་མང་པོ་ཞིག །
འདི་ལྟར་ཕུན་ཚོགས་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །༡༡༢

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལོ་ཏོག་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་དང་ནི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཞེས་གཉིས་ཀ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལོ་ཏོག་སྨིན་པའི་ཞིང་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་བསམ་པ་མགུ་བར་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ཞིག་འདི་ལྟར་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་སོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས། །
སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལ། །
རྒྱལ་ལ་གུས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། །
སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། །༡༡༣

ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉེ་རིང་ཕྱོགས་ལྷུང་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་བཏགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཕྱག་དང་བཀུར་སྟི་སོགས་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལས། མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདྲ་བ་ཡིན་པ་ལ། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་དང་གུས་པ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟ་བུར་གུས་པ་བྱ་བ་མིན་པར་བརྙས་བཅོས་དང་ཁྱད་གསོད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་འདི་ཅི་ཡི་ཚུལ་ཏེ་གཏན་ནས་མི་རུང་བ་ཡིན་གསུངས།

བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་རང་གིས་མིན། །
འབྲས་བུ་ལས་ཡིན་དེས་མཚུངས་པར། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་ཡོན་ཏན་ཡོད། །
དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་མཉམ་པ་ཡིན། །༡༡༩

ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་རང་གི་སྒོ་ནས་མཉམ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་རྒྱུད་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཕན་ཐོགས་པའི་ཆ་ལས་དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་དད་ཅིང་མཆོད་

ན་རང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པ་དང་ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་དེས་རང་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་བསྐྱོད་པ་དང་བསྔགས་པ། ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་བཏགས་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་ཕན་ཐོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་རང་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་མཉམ་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

བྱམས་སེམས་ལྡན་ལ་མཆོད་པ་གང་། །
དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཆེ་བ་ཉིད། །
སངས་རྒྱས་དད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །
དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆེ་བ་ཉིད། །༡༡༥

ཅེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལས། དགེ་སློང་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་བས་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ལ་མཆོད་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། བྱམས་པ་སྒོམ་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ་མཆོད་པ་གང་འབུལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་གཞན་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དགེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྙིང་

ནས་དད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཕྱག་དང་བཀུར་སྟི་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས།

སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་ཆ་ཡོད་པ། །
དེས་ན་དེ་དག་མཉམ་པར་འདོད། །
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པའི། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འགའ་མི་མཉམ། །༡༡༨

ཞེས་པ་ནི། དེས་ན་རང་གིས་སེམས་ཅན་ལ་གུས་པ་བྱེད་དེ་མཆོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་བྱེད་ནས་མཆོད་ན། གཉིས་ཀ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་སོགས་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་འགྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་མཉམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་ནི། སྐྱོན་ཀུན་དང་བྲལ་བ། ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཏེ། མདོར་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བར་གྱུར་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ནི་སྐྱོན་ཀུན་དང་ལྡན་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་འགའ་ཡང་མི་མཉམ་མོ། །

ཡོན་ཏན་མཆོག་ཚོགས་གཅིག་པུ་ཡི། །

ཡོན་ཏན་ཤས་ཙམ་འགའ་ཞིག་ལ། །
སྣང་ནའང་དེ་ལ་མཆོད་དོན་དུ། །
ཁམས་གསུམ་ཕུལ་ཡང་ཆུང་བར་འགྱུར། །༡༡༧

ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་གོང་བུ་ལྟ་བུ་གཅིག་པུ་དེ་ཡི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་སྟོང་དང་ཁྲི་སོགས་བགོས་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སྣང་ནའང་། དེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་དོན་དུ་ཁམས་གསུམ་སྣོད་བཅུད་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཕུལ་བ་ཡིན་ན་ཡང་མཆོད་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གསུངས།

སངས་རྒྱས་ཆོས་མཆོག་སྐྱེ་བའི་ཤས། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་ན། །
འདི་ཙམ་བདག་གིས་ཆ་བསྟུན་ནས། །
སེམས་ཅན་མཆོད་བྱར་རིགས་པར་འགྱུར། །༡༡༨

ཞེས་པ་ནི། དེས་ན་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ། དེའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྒོ་ནས་ཚིམས་པར་བྱེད་ཅིང་མགུ་བར་བྱེད་ན། མ་འོངས་པ་

ན་རང་གི་རྒྱུད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའམ་སྐྱེ་བའི་ཤས་ཏེ་ཆ་ཤས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ན། འདི་ཙམ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་ཆ་བསྟུན་པའམ་མཉམ་པ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བའམ་བཀུར་སྟི་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཆོད་པར་བྱ་བའམ་བཀུར་སྟི་བྱ་བ་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ཐབས་ལ་བསམ་སྟེ་གུས་པར་བྱ་བ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ཐབས་ལ་བསམ་སྟེ་སེམས་ཅན་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་ནི།

གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་གཉེན་གྱུར་ཅིང་། །
ཕན་པ་དཔག་མེད་མཛད་རྣམས་ལ། །
སེམས་ཅན་མགུ་བྱ་མ་གཏོགས་པ། །
གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་ལོན་འགྱུར། །༡༡༨

ཞེས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པའི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཉེ་རིང་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་བྲལ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་སྲས་སྲ་གཅན་འཛིན་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྲག་དོག

གི་སྒོ་ནས་ཡོག་པར་ལྷ་མཁན་ལྷས་བྱིན་ལྷ་བུ་གཉིས་ལའང་དབྱེ་བ་གཏན་ནས་མེད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་བཟང་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་ཕན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མཛད་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་མགུ་བར་བྱ་བའམ་དེའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་མ་གཏོགས་པ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཞན་གང་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་སྐུའི་དྲིན་ལན་དེ་ཡོན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་པར་མི་འགྱུར་རོ་གསུངས།

གང་ཕྱིར་སྐུ་གཏོང་མནར་མེད་འཇུག་པ་ལ། །
དེ་ལ་ཕན་བཏགས་ལན་ཡོན་འགྱུར་བས་ན། །
དེ་བས་འདི་དག་གནོད་ཆེན་བྱེད་ན་ཡང་། །
ཐམས་ཅད་བཟང་དགུ་ཞིག་ཏུ་སྤྱད་པར་བྱ། །༡༢༠

ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གང་གི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་རང་གི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གྲངས་མེད་པར་སྦྱིན་པ་བཏང་ཞིང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མེའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་མཛད་པ་ཡིན་པ་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲིན་ལན་ཡོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་རང་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུང་རྗེག་བཏང་བས་མ་ཚད་སྲོག་གཅོད་པ་

སོགས་བྱེད་ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་བཟང་དགུ་ལེགས་དགུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པའམ་དང་དུ་བླང་བར་བྱ་རིགས་ཞེས་གསུངས།

རེ་ཞིག་བདག་གི་རྗེར་གྱུར་ཉིད་ཀྱང་ནི། །
གང་ཕྱིར་རང་གི་སྐུ་ལའང་མི་གཟིགས་པ། །
དེ་ལ་རྨོངས་པ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་ན། །
ང་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་བྲན་གྱི་དངོས་མི་བྱ། །༡༢༡

ཞེས་པ་ནི། རེ་ཞིག་ཐོག་མར་བདག་གི་རྗེ་བོར་གྱུར་པའམ་སྐྱབས་གནས་གཅིག་པུར་གྱུར་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱང་ནི། སེམས་ཅན་གང་གི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་སྐུ་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་གཟིགས་པའམ་འཛིན་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གཏོང་བར་མཛད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་གཏི་མུག་མ་རིག་པའི་རྨོངས་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་ན་ང་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་སྟེ་བྱ་མི་རིགས་ལ། ཕྲག་དོག་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟེ་བྱ་མི་འོས་ཤིང་། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྲན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་གཡོག་པོ་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་བྱ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་བྱ་འོས་སོ་ཞེས་གསུངས།

གང་དག་བདེ་བས་ཐུབ་རྣམས་དགྱེས་གྱུར་ཞིང་། །
གང་ལ་གནོད་ན་མི་དགྱེས་འབྱུང་འགྱུར་བ། །

དེ་དག་དགའ་བས་ཐུབ་པ་ཀུན་དགྱེས་ཤིང་། །
དེ་ལ་གནོད་བྱས་ཐུབ་ལ་གནོད་པ་བྱས། །༡༢༢

ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པས་ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐུགས་དགྱེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱུང་ན་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཐུགས་མི་དགྱེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་བསམ་པ་མགུ་ཞིང་དགའ་བར་གྱུར་པས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཀུན་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཤིང་། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་ནི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་གནོད་པ་བྱས་པར་གྱུར་པས། དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་སྤོང་དགོས་ཞེས་གསུངས།

ཇི་ལྟར་ལུས་ལ་ཀུན་ནས་མེ་འབར་བ། །
འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་བདེར་མི་འགྱུར་བ། །
དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གནོད་པ་བྱས་ན་ཡང་། །
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་དགྱེས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །༡༢༣

ཞེས་པ་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གི་ལུས་ལ་མགོ་ནས་རྐང་གི་བར་དུ་ཀུན་ནས་མེ་ཆེན་པོ་འབར་བར་གྱུར་བ་དེའི་མདུན་ལ་གཟུགས་མཛེས་པ། སྒྲ་སྙན་པ། དྲི་ཞིམ་པ། གླུ་དང་གར་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱིས་

ཀྱང་ཡིད་བདེ་བ་གཏན་ནས་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་རྡུང་རྡེག་དང་རྐུ་འཕྲོག་སོགས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་རྣམས་ཐུགས་དགྱེས་པར་གྱུར་པའི་ཐབས་ཤེས་ནི་གཏན་ནས་མེད་དོ་གསུངས།

དེ་བས་བདག་གིས་འགྲོ་ལ་གནོད་བྱས་པས། །
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཀུན་མི་དགྱེས་གྱུར་པ་གང་། །
སྡིག་དེ་དེ་རིང་སོ་སོར་བཤགས་བགྱི་ཡིས། །
མི་དགྱེས་གང་ལགས་དེ་ཀུན་བཟོད་པར་གསོལ། །༡༢༩

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་གིས་དེ་སྔོན་ཆེ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་ཚད་མེད་པ་བྱས་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཐུགས་མི་དགྱེས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་རིགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་སོ་སོར་ཏེ་རེ་རེ་བཞིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་གནོང་འགྱོད་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་བཤགས་པར་བགྱི་ཡིས། སངས་རྒྱས་ཁྱེད་རྣམས་ཐུགས་མི་དགྱེས་པར་གྱུར་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཁྱེད་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པའོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དགྱེས་པར་བགྱི་སླད་དུ། །
དེང་ནས་ངེས་བརྟུལ[1]་འཇིག་རྟེན་བྲན་དུ་མཆི། །
འགྲོ་མང་རྡོག་པས་བདག་གི་སྤྱི་ར་འཆག་གམ། །
འགུམས་ཀྱང་མི་བསྒྲོ་འཇིག་རྟེན་མགོན་དགྱེས་མཛོད། །༡༢༥

ཅེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐུགས་དགྱེས་པར་བགྱི་བའི་སླད་དུ་དུས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་འཁྲུན་སེམས་དང་ཕྲག་དོག་གི་བསམ་པ་དེ་དག་རྣམས་ངེས་པར་དུ་བརྟུལ་ཏེ་སྤངས་ནས་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་མཆོག་དམན་བར་མ་ཀུན་གྱི་བྲན་གཡོག་ཏུ་མཆི་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་མང་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དམན་ཤོས་རྐང་པ་ཡི་མཐིལ་རྡོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ཡན་ལག་གི་དམ་པ་སྤྱི་བོ་ལ་འཆག་གམ་སྙེ་སྣུན་པའམ་དེ་འདྲའི་སྒོ་ནས་བདག་རང་ཉིད་འགུམས་ཀྱང་སྟེ་བསད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལ་ཡར་ལན་མི་བསྒྲོ་སྟེ་ལན་མི་བྱ། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁྱེད་རྣམ་པ་ཐུགས་དགྱེས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ཞུ་བ་ཕུལ་བའོ། །

འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཅན་དེས། །
བདག་ཏུ་མཛད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །

1 དེང་ནས་བཟུང་ནས། པེ་ཅིན་དཔེ་བསྡུར་མ།

སེམས་ཅན་ངོ་བོར་མཐོང་བ་འདི་དག་ཉིད། །
མགོན་དེ་བདག་ཉིད་ཅི་ཕྱིར་གུས་མི་བྱེད། །༡༢༦

ཅེས་པ་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་མཆོག་དམན་བར་མ་འདི་ཀུན་ནི། ཐུགས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་དང་པོ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་ཏུ་མཛད་པའམ་བདག་གིར་བཞེས་པར་མཛད་པ་འདི་ལ་ནི་ཟེ་ཆོམ་གང་ཡང་མེད་ལ། ད་ལྟ་སྣང་ཚུལ་ལ་སྐྱོན་ཀུན་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་རྣམ་པ་ལ་སྣང་ཞིང་མཐོང་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་ཉིད་དོན་ངོ་མ་ལ་མགོན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན།

"སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་གློ་བུར་
དྲི་མས་སྒྲིབ། །"

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དེས་ན། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ལ་གུས་པ་མི་བྱེད་དེ་ཤིན་ཏུ་གུས་པ་བྱ་རིགས་ཞེས་གསུངས།

འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། །
རང་དོན་ཡང་དག་སྒྲུབ་པའང་འདི་ཉིད་དོ། །
འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའང་འདི་ཉིད་དེ། །

དེ་ལྟས་བདག་གིས་རྟག་ཏུ་འདི་ཉིད་བྱ། །༡༣༧

ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་གུས་པར་བྱ་བའམ་མགུ་བར་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐུགས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོའམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་དོན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐར་པ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་དགོས་ནའང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་བ་འདི་ཉིད་དོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཡང་། དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་བ་འདི་ཉིད་དེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་གིས་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ལ་བསླབ་པར་བྱ་ཡི། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་བཅད་དེ་ཤ་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བུ་བསད་ནས་དེའི་ཤ་ལ་མ་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཐུགས་དགྱེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡེ་ནས་མེད་ཅེས་གསུངས།

ཕན་གནོད་ཀྱི་ཞིང་ལ་བསམ་སྟེ་གུས་པར་བྱ་བ།

གསུམ་པ་ཕན་གནོད་ཀྱི་ཞིང་ལ་བསམ་སྟེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་ནི།

དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་མི་འགའ་ཞིག །
སྐྱེ་བོ་མང་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱང་། །
སྐྱེ་བོ་མིག་རྒྱང་རིང་པོ་དག །
ནུས་ཀྱང་ཕྱིར་གནོད་མི་བྱེད་དེ། །༡༢༨

ཅེས་པ་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོའི་མི་འགའ་ཞིག་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་བློན་པོའམ་ཕོ་ཉ་ལྟ་བུ་གཞན་ཞིག་འབངས་མི་སེར་ཡུལ་ལྗུང་གི་ནང་དུ་བཏང་ཞིང་མངགས་ནས། ཁྲལ་དང་རྒྱུ་ནོར་བསྡུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་ན། རྒྱལ་པོའི་བློན་པོའམ་ཕོ་ཉ་དེས་ཡུལ་མི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་རྡུང་རྡེག་དང་རྒྱུ་ནོར་འཕྲོག་པ་སོགས་གནོད་པ་མང་པོ་བྱས་ཀྱང་། ཡུལ་མི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་མིག་རྒྱང་རིང་པོ་སྟེ་ཕྱི་མཐའ་ལ་བལྟ་ཤེས་མཁན། གནད་ཤེས་མཁན་འགའ་རེས་དག་གིས་ཐད་ཀར་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་ཉའམ་བློན་པོ་མི་གཅིག་དང་གཉིས་ལྟ་བུ་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཕྱིར་གནོད་པ་མི་བྱེད་དེ།

འདི་ལྟར་དེ་གཅིག་མ་ཡིན་གྱི། །
རྒྱལ་པོའི་མཐུ་སྟོབས་དེ་ཡི་མཐུ། །
དེ་བཞིན་གནོད་བྱེད་ཉམ་ཆུང་བ། །

འགའ་ཡང་ཁྲོད་དུ་གསད་མི་བྱ། །༡༢༩

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོས་མངགས་པའི་ཕོ་ཉའམ་བློན་པོ་དེ་མི་གཅིག་ཀོ་ན་མ་ཡིན་གྱི། དོན་ངོ་མ་ལ་རྒྱལ་པོའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དམག་དཔུང་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་དེའི་དཔུང་རྒྱབ་རྩ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། ད་ལྟར་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བ་གྲོག་འབུར་དང་ཤིག་ལ་སོགས་པ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་བརྙས་བཅོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགའ་ཡང་ཁྲོད་དུ་གསད་པར་བྱ་མི་རིགས་པར་གསུངས།

འདི་ལྟར་དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་དང་། །
ཐུགས་རྗེ་ལྡན་རྣམས་དེ་ཡི་དཔུང་། །
དེ་ལྟས་དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་གཏུམ་བཞིན། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མགུ་བར་བྱ། །༡༣༠

ཞེས་པ་ནི། གནོད་བྱེད་ཉམ་ཆུང་ལ་ཁྲོད་གསོད་བྱ་མི་རུང་བ་ནི། འདི་ལྟར་ད་ལྟ་དེ་ལ་ཐུབ་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཉེས་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དམྱལ་བ་ལ་སྐྱེས་ནས་དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་ལས་མཁན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྲེག་འཚོག་ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐུགས་མི་དགྱེས་པར་གྱུར་ལ། དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་དང་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་རྣམས་གནོད་བྱེད་ཉམ་ཆུང་

སེམས་ཅན་དེའི་དཔུང་སྟེ་རྒྱབ་རྩ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་དམངས་མི་སེར་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་གཏུམ་པོ་ཡིན་ལོང་མིན་ལོང་མེད་ནས་མགོ་གཏོར་བ་དང་སྐྲེ་བྲེགས་པ་སོགས་བྱེད་པའི་དཔོན་པོའམ་རྒྱལ་ངན་དེ་ལ་ངོ་ཅི་ལོན་བྱས་ནས། ཤིན་ཏུ་གུས་པ་དང་བག་ཡོད་དྲན་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཀའ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་ཐབསཤེས་གང་དྲག་གི་སྒོ་ནས་མགུ་བར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

ཀྲྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་ཁྲོས་ན་ཡང་། །
སེམས་ཅན་མི་མགུ་བྱས་པ་ཡིས། །
སྨྱོང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །
དམྱལ་བའི་གནོད་པ་དེས་བྱེད་དམ། །༡༣༡

ཞེས་པ་ནི། ཐ་མལ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་མི་མགུ་བར་བྱས་པ་རྟུང་རྡེག་དང་གསོད་བཅོམ་སོགས་བྱས་པ་ཡི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཚ་གྲང་སོགས་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་འཕེན་ནས་གནོད་པ་དེ་འདྲ་དེ། རྒྱལ་པོ་དེས་བྱེད་དམ་ཅི་སྟེ་བྱེད་མི་ནུས་ལ།

རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་མགུ་ན་ཡང་། །
སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱས་པ་ཡིས། །

འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །
སངས་རྒྱས་ཉིད་སྲྱིན་མི་སྲིད་དོ། །༡༣༢

ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་པོའམ་དཔོན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སེམས་མགུ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྲྱིན་མི་སྲིད་དོ་གསུངས།

སེམས་ཅན་མགུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །
མ་འོངས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ལྟ་ཞོག །
ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་དཔལ་ཆེན་དང་། །
གྲགས་དང་སྐྱིད་འགྱུར་ཅིས་མ་མཐོང་། །༡༣༣

ཞེས་པ་ནི། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་མགུ་བར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡི་མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་རྒྱུད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ཞོག་སྟེ་དེར་མ་ཟད་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་དཔལ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་པོ་ཡ་རབས་གཞུང་བཟང་ཞེས་བྱ་བའི་སྙན་པའི་གྲགས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱིད་པར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མ་མཐོང་སྟེ་ངེས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས།

འཁོར་ཚེ་བཟོད་པས་མཛེས་སོགས་དང་། །
ནད་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིས། །

ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཚོ་བ་དང་།།

འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་བདེ་རྒྱས་ཐོབ། །༡༣༩

ཅེས་པ་ནི། དེར་མ་ཟད་བཟོད་པ་སྒོམ་ཞིང་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་བླངས་པའི་ལམ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ན། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཚེ་ན་ཡང་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་སོགས་དང་། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་སོགས་ཀྱི་ནད་མེད་པ་དང་། སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཡི་སྒོ་ནས་ཚེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་འཚོ་བ་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་བདེ་བ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་སྣ་བདུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས། མདོར་ན་ཤིན་ཏུ་དཔལ་དང་གྲགས་པ་འབྱོར་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་དེ་དག་ནི་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་པར་ཐོབ་པ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཁོང་ཁྲོ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་དྲུག་པའོ།། །།

ལེའུ་བདུན་པ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤེལ་བའི་གྲོགས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ།

བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མདོར་བསྟན།

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤེལ་བའི་གྲོགས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལེའུའི་གཞུང་དང་། ལེའུའི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཇི་ལྟར་བརྩམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་བཟོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ། །
འདི་ལྟར་བརྩོན་ལ་བྱང་ཆུབ་གནས། །
རླུང་མེད་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན། །
བསོད་ནམས་བརྩོན་འགྲུས་མེད་མི་འབྱུང་། །༡

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལས་སྔོན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་

གཏོང་ནུས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་ལས་སླ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་དག་པར་སྲུང་སྟེ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྤོང་ནུས་པ་བྱུང་ན། དེ་ལ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་དེ་འབྱུང་སླ་བ་སྟེ། གནོད་བྱེད་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟོད་པའི་དཀའ་ཐུབ་དེ་ལེགས་པོ་བྱུང་ན་དེའི་ཐོག་ཏུ་དགེ་བ་ལ་སྦྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་འོག་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དེ་ལག་པའི་རྩེ་ན་གནས་པ་ལྟར་དུ་ཐག་མི་རིང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱི་ནང་གི་འབྱུང་བ་རྩེ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དང་། ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་གང་ཡིན་ན་ཡང་རླུང་དེ་ཉིད་མེད་ན་གཡོ་བ་དང་འགུལ་སྐྱོད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་། དེ་ཉིད་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་དེ་མེད་ན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུངས།

བརྩོན་འགྲུས་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད།

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ།

གཉིས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཇི་ལྟར་བརྩམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བ་གདམས་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།

བརྩོན་གང་དགེ་ལ་སྤྲོ་བ་ཡིན། །

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་ཆོས་གསུམ་ལས། དགེ་བ་ཡིན་པ་ལ་སྤྲོ་བའོ་ཞེས་པས་ལུས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། ངག་གི་དགེ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་ལས། དགེ་བའི་ལས་ལ་སེམས་སྤྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་སྟེ།

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པར།

ལེ་ལོ་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པ་ངོས་གཟུང་བ།

གཉིས་པ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལེ་ལོ་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་བྱ། །
ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། །

སྒྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་བརྙས་པ་འོ། །༢

ཞེས་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཡི་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ངོས་བཟུང་སྟེ་བཤད་པར་བྱ། དེ་གང་ཞེ་ན། ལེ་ལོ་སྟེ་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ཞིག་དང་། དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྒྱིད་ལུག་ཅིང་། བདག་རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་བརྙས་པའོ། །

སྙོམ་ལས་བདེ་བའི་རོ་མྱང་དང་། །
གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྲེད་པ་ཡིས། །
འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱོ་ལས། །
ལེ་ལོ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །༣

ཞེས་པ་ནི། སྙོམ་ལས་བདེ་བའི་སྟེ་རང་དགར་སོས་དལ་བག་མེད་རྣམ་གཡེང་ཟ་དགའ་འཕྲུང་སྐྱིད་ལྟ་བུའི་བདེ་བའི་རོ་མྱང་སྟེ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་དང་། ཡང་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྲེད་པ་སྟེ་ཆགས་ཤིང་ཕག་པ་བཞིན་དུ་གཉིད་ཉལ་དགོས་པ་འམ། དེ་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སེམས་མི་སྐྱོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་དེ་དག་ཉེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས།

དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྙོམ་ལས་འཛིན་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་དང་། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལ་བརྙས་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཀྱི་པས་བཤོར་ནས་ནི། །
སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་ནི་ཆུད་གྱུར་ནས། །
འཆི་བདག་ཁར་ནི་སོང་གྱུར་པ། །
ཅི་སྟེ་ད་དུང་མི་ཤེས་སམ། །༤

ཞེས་པ་ནི། སྙོམ་ལས་འཛིན་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་འཆི་བ་མི་རྟག་པས་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སེམས་པར་བྱ་དགོས་པས། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཉ་འཛིན་པར་བྱེད་པའམ་ཉ་པ་ཀྱི་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉ་རྣམས་ཡར་ཆུ་ལས་དེད་ཅིང་བཤོར་ནས་ནི་ཉ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཉ་རྒྱའི་ནང་དུ་ཟིན་ན། ཉ་པ་དེ་དག་གིས་ཟིན་ནས་བཅོས་ཏེ་ཟ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ད་ལྟ་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཉ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ང་ཚོ་རང་ཉིད་བཤོར་ཏེ་དེད་ནས་ནི་སྐྱེ་ཀ་ན་འཆི་བཞིའི་ནང་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་དུ་ཆུད་པར་གྱུར་ནས། དེའི་མཐའ་མར་གང་ལ་འགྲོ་བ་ནི་ཟ་བར་བྱེད་པའི་འཆི་

བདག་གི་ཁ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེར་སོང་ཟིན་པའམ་འཆི་རན་ལ་ཁད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ། ཅི་སྟེ་ད་དུང་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཤེས་སམ་སྟེ་དེ་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས།

རང་སྡེ་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་ཡང་། །
ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། །
འོན་ཀྱང་གཉིད་ལ་བརྟེན་པ་གང་། །
གདོལ་པ་དང་ནི་མ་ཧེ་བཞིན། །༥

ཞེས་པ་ནི། དེ་སྔ་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་སམ་ལོ་གཅིག་ཡིན་མིན་གྱི་ནང་དུ་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པའི་རང་གི་སྡེ་ཚན་དེ་དག་རིམ་གྱིས་འཆི་བདག་གིས་གསོད་པ་ཡང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལམ་དུ་སོང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་དུང་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཏམ་ཞེས་པའོ། །འོན་ཀྱང་ད་དུང་ཉིན་དང་མཚན་དུ་གཉིད་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ནས་ཉལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དཔེར་ན། གདོལ་པ་ནི་མ་ཧེ་གསོད་མཁན་གྱི་ཤན་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཧེ་བཅུ་དང་བཅོ་ལྔ་སོགས་གདོང་ལ་བཏགས་ནས་སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསོད་བཞིན་པ་ན། ཕྱི་མ་དེ་དག་ད་དུང་གཉིད་ཉལ་བཞིན་དེ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས།

ལམ་ནི་ཀུན་ནས་བཀག་ནས་སུ། །
འཆི་བདག་གིས་ནི་བལྟས་བཞིན་དུ། །

ཇི་ལྟར་ཕྱོད་ནི་ཟ་དགའ་ཞིང་། །
འདི་ལྟར་གཉིད་ལོག་ཇི་ལྟར་དགའ། །༦

ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟ་སྐྱེ་བའི་ལམ་ནི་ཀུན་ནས་ཐར་ས་མེད་པར་བྱས་ནས་བཀག་ནས་སུ། འཆི་བདག་གཤེད་མཁན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་བལྟས་བཞིན་དུ་སྒུག་བསྡད་ཡོད་པ་ན། ཇི་ལྟར་ན་ད་དུང་སེམས་ཕྱོད་ནི་དེ་ལ་སེམས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་བག་མེད་རྣམ་གཡེང་གི་སྒོ་ནས་ཟས་བཟའ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་། མཚན་མོ་འདི་ལྟར་གཉིད་ལོག་པ་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་ན་དགའ་བར་འོས་ཏེ་དགའ་མི་འོས་སོ། །

སྐྱུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་འགྱུར་པས། །
ཇི་སྲིད་དུ་ནི་ཚོགས་བསག་བྱ། །
དེ་ཚེ་ལེ་ལོ་སྤངས་ཀྱང་ནི། །
དུས་མ་ཡིན་པར་ཅི་ཞིག་བྱ། །༧

ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟའི་སྐྱེ་བ་བླངས་ཟིན་པའི་ཚེ་འདི་ནི་སྲིན་བར་གྱི་ཉི་མ་བཞིན་དུས་སྐྱུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། དུས་ཇི་སྲིད་དུ་ཚེ་གནས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་རང་གིས་སྡིག་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་ཚོགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཟིན་པའམ་འཆི་ནད་ཐེབས་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དུས་དེའི་ཚེ་ན་ལེ་ལོ་དང་རྣམ་གཡེང་ཅུང་ཟད་སྤངས་ནས་མ་ཎི་འདྲ་བགྲངས་པ་དང་། དགེ་བའི་

སེམས་འདྲ་སྐྱེས་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱང་ནི། དེ་ནི་ལོ་ལོ་སྤྱངས་པའི་དུས་ལས་ཡོལ་ཟིན་པའམ་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་དུས་མ་ཡིན་པར་དུས་ཚོད་ཡོལ་ཟིན་པ་ཡིན་པས། དེ་དུས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙེ་ཅི་བྱ་མེད་པའམ་ཕན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

འདི་ནི་མ་བྱས་བརྩམས་པ་དང་། །
འདི་ཕྱེད་བྱས་པར་གནས་པ་ལ། །
གློ་བུར་འཆི་བདག་འོངས་ནས་ནི། །
ཀྱི་རྒྱུད་བཅོམ་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར། ༑

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོང་དང་སོ་ནམ་དང་ཁང་ཁྱིམ་འབུག་པ་ལྟ་བུའམ་གཉེན་ཉེ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་འགའ་རེ་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བཏིང་ནས། དངོས་སུ་ད་ལྟ་ལག་བསྟར་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་བྱས་ལ། ཡང་བྱ་བ་ཁག་ཅིག་ནི་ཙུང་ཟད་འགོ་བརྩམས་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་བྱ་བ་ཁག་ཅིག་ནི་བྱེད་བཞིན་པ་ལ་ཕྱེད་ཙམ་ཟིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ལ། གློ་བུར་དུ་འཆི་བདག་དེ་འོངས་ནས་ནི་འཆི་བར་གྱུར་པ་དུས་དེའི་ཚེ་ན་ཀྱེ་མ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བདག་འཆི་བདག་གིས་བཅོམ་མོ། །ཞེས་སེམས་ལ་འཇིགས་སྐྲག་དང་འགྱོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའམ་སེམས་པར་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་བར་གསུངས།

མྱ་ངན་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྲངས་པ་ཡི། །

མིག་དམར་གདོང་ལས་མཆི་མ་འཛག །
ཉེ་དུ་རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་། །
གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉའི་བཞིན་ལ་ལྟ། །༩

ཞེས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་དུས་སྐབས་ན་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་མྱ་ངན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞུགས་དྲག་པོ་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སྨོས་ཏེ་སྐྲངས་པར་གྱུར་པ་ཡི་མིག་ཀྱང་དམར་པོར་གྱུར། གདོང་པ་ལས་ཀྱང་མཆི་མ་སྐྱ་ཐར་ཐར་དུ་འཛགས་ཤིང་། ཉེ་དུ་དང་གྲོགས་པོ་སོགས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་ནས་བསྐོར་ཏེ་གསོན་པའི་རེ་ཐག་ཀྱང་ཆད་པར་གྱུར་པ་དང་། རང་ཉིད་སྡིག་པ་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཤིན་རྗེ་ཕོ་ཉ་ལས་མཁན་དེ་རྣམས་སླེབས་པའི་སྣང་བ་ཤར་བའི་སྐབས་ན་དེའི་བཞིན་ཏེ་གདོང་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་འཇིགས་ཤིང་ཡ་ང་བའི་དུས་ཤིག་ཡོང་བར་གསུངས།

རང་སྡིག་དྲན་པས་གདུང་བ་དང་། །
དམྱལ་བའི་སྒྲ་ནི་ཐོས་པ་ཡིས། །
སྐྲག་པས་མི་གཙང་ལུས་གོས་ཤིང་། །
མྱོས་པར་འགྱུར་ཚེ་ཅི་ཞིག་བྱ། །༡༠

ཞེས་པ་ནི། སྐབས་དེ་དུས་རང་གསོན་པོར་གནས་པའི་སྐབས་ན་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་དེ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་འགྱོད་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཤིན་ཏུ་གདུང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག

ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་སྐད་དུ་འབོད་ཆོ་ངེ་འདོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ལྷང་ལྷང་དུ་སྒྲོག་པ་དེ་རང་གི་རྣ་བའི་ལམ་དུ་ཐོས་པར་གྱུར་པ་ཡི་སྣང་བ་ཤར་ནས། ཤིན་ཏུ་སྐྲག་སྟེ་འཇིགས་པས་མི་གཙང་བ་དབང་མེད་དུ་ཤོར་བའི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་གོས་ཤིང་། སེམས་ཅི་བྱ་ཐབས་བྲལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཞུམ་ང་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་སྒོ་ནས་སྨྲེས་པར་གྱུར་པ་དུས་དེའི་ཚེ་ན་རང་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཅི་བྱ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས།

ཁྱོད་ནི་ཉ་གསོན་འགྲེ་བ་ལྟའི། །
ཚེ་འདིར་འཇིགས་དང་ལྡན་གྱུར་ན། །
སྡིག་བྱས་དམྱལ་བ་མི་བཟད་པའི། །
སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ནི་སྨོས་ཅི་དགོས། །༡༡

ཞེས་པ་ནི། སེམས་བདག་འཛིན་ཅན་ཁྱོད་ནི་ད་ལྟ་འཆི་བ་ན། དཔེར་ན། ཉ་གསོན་པོ་ཆུ་ནས་ཟིན་ཏེ་བྱེ་མའི་ནང་དུ་གཡུག་པ་ཡིན་ན་མི་ཚུགས་པ་འགྲེ་ལྡོག་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཚ་གྲང་དང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་དང་ན་ཚ་སོགས་ཅུང་ཟད་བྱུང་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་སྐྲག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་བ་ཚེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་གྲངས་མེད་པ་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་མནར་བར་

གྱུར་པའི་སྐབས་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་རྣམས་ནི་བཟོད་མི་ནུས་པར་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ནི་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བཞེས་སྒྲིངས་ལས།

"དམྱལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དྲན་དང་བཀླགས་དང་གཟུགས་སུ་བགྱིས་པས་ཀྱང་། །འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ན་མི་བཟད་པའི། །རྣམ་སྨིན་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་སྨོས་ཅི་འཚལ། །"

ཞེས་དོན་དུ་དམྱལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཀྱང་ངོས་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་མཐོང་བ་དང་། མི་ཞིག་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣ་བར་ཐོས་པ་དང་། དེ་དག་སེམས་ལ་དྲན་པ་དང་། དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཀླགས་པ་དང་། ཡང་དམྱལ་བའི་རྣམ་པ་གཟུགས་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་མཐོང་བའི་སྐབས་ན་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པར་བྱས་ན། སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་དམྱལ་བ་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེས་ནས་མི་བཟད་པའི་རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཚུ་ཚན་གྱིས་ནི་རེག་པ་ན། །
གཞོན་ཤ་ཅན་ལ་རབ་ཚ་བའི། །
དམྱལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས། །

ཅི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གནས། །༧༢

ཞེས་པ་ནི། དམྱལ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ན་དམྱལ་བའི་མེས་ཟངས་བཞུས་པའི་ཟངས་ཞུན། ཁྲོ་བཞུས་པའི་ཁྲོ་ཆུ་ལྟ་བུའི་ཆུ་ཚན་གྱིས་ནི་ལུས་ལ་རེག་པའི་ཚེ་ན་དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་མི་དགེ་བ་དྲག་པོ་ཡང་ཡང་བྱས་ནས། ད་དུང་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལྟར་ལུས་དང་སེམས་ལྷོད་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བར་གནས་ཏེ་གནས་མི་འོས་སོ་ཞེས་གསུངས།

བརྩོན་མེད་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་། །
བཟེ་རེ་ཅན་ལ་གནོད་མང་ཞིང་། །
འཆི་བའི་བཟུང་བཞིན་ལྷ་འདྲ་བ། །
ཀྱི་ཧུད་སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་བཅོམ། །༧༣

ཞེས་པ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྤྲོ་བའི་སྒོ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ནི་མེད་ལ། འབྲས་བུ་ནི་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་མང་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པ། ལྷག་པར་དུ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ། ཐར་པའི་ནང་ནས་མཆོག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་འདྲའི་འདུན་པ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བཟེ་རེ་ཅན་ཏེ་ད་ལྟའི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཚ་གྲང་གི་ནད་དང་ན་ཚ་སོགས་ཙུང་ཟད་ཙམ་ལ་ཡང་བཟོད་མི་ནུས་པ་དེ་འདྲ་ལ་གནོད་པ

ཅག་ཅིག་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། ད་དུང་ཡང་བག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་གནས་པར་གྱུར་པ་ནི་འཆི་བདག་བཅྭེ་བ་མེད་པའི་ཞགས་པ་སྐྱེ་ནས་ཐེབས་ནས་བཟུང་བཞིན་པ་ལྷ་བུ་ལ། ད་དུང་ཡང་བག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཚེ་གཅིག་ལ་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་ཡེངས་ནས་གློ་བུར་ཐོག་རྒྱུག་གི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐབས་ན་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་མྱོང་བ་བཞིན་དུ། རང་ཡང་འཆི་རན་ཁ་ན་ཀྱི་མ་ཀྱི་ཧུད་སྙམ་དུ་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྱོད་པས་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་དག་གིས་བཙིར་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་དེ་འདྲ་འོང་བར་གསུངས།

མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །
སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །
གྲུ་འདི་ཕྱི་ནས་རྙེད་དཀའ་བས། །
རྨོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག །༡༤

ཅེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ད་ལྟ་དལ་འབྱོར་ཚོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དེ། དཔེར་ན། ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ལ་གྲུ་དང་འཕྲད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེས་ན་མི་ཡི་ལུས་རྟེན་གྱི་གྲུ་བོ་ཆེ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོའམ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྒྲོལ་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་གྲུ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་འདི་ནི་ཕྱི་ནས་ནི་རྒྱུ་དང་དཔེ་

དང་གྲངས་གང་ལ་བསམ་ནའང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་ཟིན་པའི་སྐབས་ན་ལས་འབྲས་ལ་བླང་དོར་བྱེད་མ་ཤེས་ནས་རྨོངས་པར་གྱུར་པ་དེའི་དུས་སུ་ད་དུང་གཉིད་ལོག་ནས་བག་མེད་རྣམ་གཡེང་ངམ་སྙོམ་ལས་བདེ་བའི་རོ་མྱོང་བའི་དབང་དུ་མ་སོང་བ། ཡར་གཉིད་སད་དེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་རྣམས་ལ་བསླབ་པར་བྱ་འོས་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི།

དགའ་བའི་རྒྱུ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི། །
དམ་ཆོས་དགའ་བའི་མཆོག་སྤངས་ནས། །
སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ཡིས་གཡེང་བ་དང་། །
རྒོད་སོགས་ལ་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་དགའ། །༧༥

ཞེས་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་དགེ་བ། ཐ་མར་དགེ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགའ་བའི་རྒྱུ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་བདག་ཉིད། དམ་པའི་ཆོས་དགའ་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་སྤངས་ནས། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཆགས་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་དང་། ཚོང་དང་སོ་ནམ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་རྩེད་མོ་དང་རྒྱུག་

མཚོངས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསོད་ཅིང་། ངག་གིས་གད་མོ་བགད་པ་དང་བྲེ་མོའི་གཏམ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་ལྟར་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཡུལ་གྱི་སྙིང་དུ་གསོད་པ་སོགས་ལ་ཕྱོད་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་དགའ་སྟེ་དགའ་བར་བྱ་མི་འོས་གསུངས།

སྒྲིད་ལུག་མེད་པར་དཔུང་ཚོགས་དང་། །
ལྷུར་བླང་བདག་ཉིད་དབང་བྱ་དང་། །
བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་། །
བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་གྱིས། །༧༦

ཞེས་པ་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ། འཆད་ཉན་སོགས་བྱེད་པ་ལ་བདག་གིས་མི་ནུས་སོ་སྙམ་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིད་ལུག་པ་མེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་བསགས་པར་བྱས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་བླང་བྱ་དགེ་བ་དང་དོར་བྱ་མི་དགེ་བའི་བླང་དོར་ལྷུར་བླང་བ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱ་བ་བློན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་མཉམ་པ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་གི་བདེ་དགེ་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པ་གཞན་ལ་བཏང་ཞིང་། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་དང་

བཅས་པ་རང་གིས་ཚུར་ལེན་པ་སྟེ་བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བ་ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བཅས་པ་དེ་དག་སྒོམ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་བདག་ཉིད་ལ་བསྔས་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི།

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཞེས། །
སྙིང་ལུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །
འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །
བདེན་པ་གསུངས་པས་བདེན་འདི་གསུངས། །༡༧

ཞེས་པ་ནི། བདག་ནི་བློ་རིག་ཞན་པའམ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདག་གིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ག་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་རང་གི་སེམས་སྙིང་ལུག་པའམ་དཔའ་ཞུམ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་མི་འོས་ཏེ། མི་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེན་པ་གསུངས་པར་མཛད་པས། དྲང་སྲོང་བདེན་པ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པའི་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།

སྦྲང་བུ་ཤ་སྦྲང་བུང་བ་དང་། །
དེ་བཞིན་སྲིན་བུར་གང་གྱུར་པ། །

དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དཀའ་བླ་མེད་འཐོབ། །༡༨

ཅེས་པ་ནི། དེ་ཡང་མདོ་ལས། གང་དག་སེང་གེ་དང་། སྟག་དང་། ཁྱི་དང་། ཅེ་སྤྱང་དང་། བྱ་རྒོད་དང་། ཁྲུང་ཁྲུང་དང་། བྱ་རོག་དང་། འུག་པ་དང་། སྲིན་བུ་དང་། སྦྲང་བུ་དང་། ཤ་སྦྲང་དང་། བུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྲིན་བུར་ཏེ་གཤང་གཅི་ནང་དུ་གྱུར་པའི་འབུ་ཆུང་ངུ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ན་དགེ་བའི་ལས་ལ་བརྩོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་འདྲ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱིས་མིར་སྐྱེས་ལ། །
ཕན་དང་གནོད་པ་ངོ་ཤེས་པས། །
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མ་བཏང་ན། །
བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཐོབ། །༡༩

ཅེས་པ་ནི། བདག་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ལས་མིའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགེ་བ་བྱེད་ན་ཕན་པ་དང་། སྡིག་པ་བསགས་ན་གནོད་པ་ཡིན་པ་ངོ་ཤེས་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་སྟེ་མ་བཏང་ན། བདག་གིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་

འཕང་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐོབ་སྙམ་འཐོབ་བོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། གཡོ་སྒྱུའི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའང་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་གསུངས་ན། བདག་ལྟ་བུས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐོབ་སྙམ་འཐོབ་བོ། །

འོན་ཏེ་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པ། །
བཏང་དགོས་བདག་ནི་འཇིགས་ཤེ་ན། །
ལྗི་དང་ཡང་བ་མ་དཔྱད་པར། །
རྨོངས་པས་བདག་ནི་འཇིགས་པར་ཟད། །༡༠

ཅེས་པ་ནི། འོན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ན་རྐང་པ་དང་ལག་པ་དང་མིག་སོགས་སྦྱིན་པ་བཏང་དགོས་པར་གསུངས་ན། བདག་ནི་དེ་ལྟར་ནུས་པར་དཀའ་བས་ན་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ནི་ལྗི་བ་དང་ཡང་བ་མ་དཔྱད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཞིང་སླ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྗི་བ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་མ་དཔྱད་པར། དེ་གཉིས་ལྗི་ཡང་གི་གནད་དོན་ལ་རྨོངས་པའི་སྒོ་ནས་བདག་རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇིགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་དུ། །
ལན་གྲངས་དུ་མར་བཅད་པ་དང་། །
དབུག་དང་སྲེག་དང་གཤགས་འགྱུར་གྱི། །

བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །༢༡

ཞེས་པ་ནི། དེ་སྔ་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པ་དུ་མའི་བར་དུ་ལན་གྲངས་དུ་མར་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མཚོན་ཆས་བཅད་པ་དང་། མདུང་ཐུང་ལ་སོགས་པས་དབུག་པ་དང་། མེའི་ནང་དུ་སྲེག་པ་དང་། ལུས་དུམ་བུ་ཕྱེད་ཚལ་དུ་གཤགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་མང་པོ་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་མྱོང་བར་འགྱུར་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཡི། །
སྡུག་སྔལ་འདི་ལ་ཚོད་ཡོད་དེ། །
ཟུག་རྔུ་ཁོང་བརླག་གནོད་བསལ་ཕྱིར། །
ལུས་རྨ་བཏོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན། །༢༢

ཞེས་པ་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡི་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་དང་གང་བྱུང་བ་འདི་ལ་ནི་དུས་ལ་ཡང་ཚོད་ཡོད་པ་དང་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ཚོད་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཟུག་རྔུ་ཁོང་བརླག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་དུམ་བུ་ཡོད་པ་ཕྱིར་བཏོན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའམ། ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ནད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤ་དང་རུས་པ་ལ་སྨན་དང་སྲིན་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་ན་

དེའི་གནོད་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་ལ་རྨ་གསར་དུ་བཏོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེར་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས།

སྨན་པ་ཀུན་ཀྱང་གསོ་དཔྱད་ཀྱིས། །
མི་བདེ་བ་ཡི་ནད་མེད་བྱེད། །
དེ་བས་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་དག །
གཞོམ་ཕྱིར་མི་བདེ་ཆུང་བཟོད་བྱ། །༢༡

ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་ནད་གསོ་བར་བྱེད་པའི་སྨན་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་གསོ་དཔྱད་ཀྱིས་ཞེས་དེ་ཡང་ཁྲག་བཏོན་པ་དང་། མེ་རྩ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་ཡང་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་བདེ་བ་ཡི་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ནད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན། བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་དེ་དག་གཞོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚེ་ན། ཚ་གྲང་དང་ན་ཚ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བརྙས་བཅོས་དང་ཁྱད་གསོད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལམ་མི་བདེ་བ་ཆུང་ཆུང་དེ་རྣམས་ཀྱང་བཟོད་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་གསུངས།

གསོ་དཔྱད་ཐལ་པ་འདི་འདྲ་བ། །
སྨན་པ་མཆོག་གིས་མ་མཛད་དེ། །
ཆོ་ག་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་ཡིས། །

ནད་ཆེན་དཔག་མེད་གསོ་བར་མཛད། །༡༩

ཅེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཐ་མལ་གྱི་ནད་གསོ་བར་བྱེད་པའི་གསོ་དཔྱད་ཐལ་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གསོ་བར་མཛད་པའི་སྨན་པ་མཆོག་གིས་དེ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི་མ་མཛད་དེ། ཆོ་ག་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་ཞེས་ཆོ་ག་འཇམ་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་སྟན་འཇམ་པོའི་སྟེང་དུ་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དལ་འབྱོར་རྙེད་པར་དཀའ་བ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་བྱམས་པ་སྒོམ་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོ་ག་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས། ནད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་གསོ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཚོད་མ་ལ་སོགས་སྦྱིན་པ་ལའང་། །
འདྲེན་པས་ཐོག་མར་སྦྱོར་བར་མཛད། །
དེ་ལ་གོམས་ནས་ཕྱི་ནས་ནི། །
རིམ་གྱིས་རང་གི་ཤ་ཡང་གཏོང་། །༢༥

ཞེས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་། དང་པོ་ལག་པ་གཡས་

པས་གཡོན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི། སྔོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོད་མ་དང་། ལན་ཚྭ་ལ་སོགས་པ་ཕྲན་ཚེགས་ཙམ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནས་ཐོག་མར་ཡར་འདྲེན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་རིམ་གྱིས་གོམས་ནས། ཕྱི་ནས་རིམ་གྱིས་རང་གི་ཤ་དང་ཁྲག་ཀྱང་སྦྱིན་པ་གཏོང་ནུས་པར་འགྱུར་བའི་བར་དུ་གོམས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་གསུངས།

གང་ཚེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། །
ཚོད་སོགས་ལྟ་བུའི་བློ་སྐྱེས་ན། །
དེ་ཚེ་ཤ་ལ་སོགས་གཏོང་བ། །
དེ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །༢༦

ཅེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པར་མཛད་པས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བགྲོད་ཟིན་པའི་རྗེས་སེམས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའི་དུས་གང་གི་ཚེ་ན་རང་གི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ནི་ཚོད་མ་དང་ལན་ཚྭ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་བློ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དུས་དེའི་ཚེ་ན་ཤ་དང་། ཁྲག་དང་། དབུ་དང་། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དེ་ལ་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་གསེར་དང་བོང་བ་མཉམ། ནམ་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་མཉམ་

པ། ཅན་དན་དང་སྙིའུ་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྡིག་པ་སྤངས་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་མེད།།
མཁས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་མེད།།
འདི་ལྟར་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་།།
སྡིག་པས་སེམས་དང་ལུས་ལ་གནོད། །༡༧

ཅེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ས་དང་པོ་རྙེད་ན་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྤངས་ནས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་ལོན་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་གྱིས་རྟུང་བརྡེག་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་ཡང་ལུས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱིས་དམའ་འབེབས་དང་མཚང་འབྲུ་བ་བརྙས་བཙོས་སོགས་བྱུང་ན་སེམས་ལ་མི་དགའ་བ་ཡང་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཡོད། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་ལྟ་བའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་སོགས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་བསགས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལོག་པར་རྟོག་པས་སེམས་ལ་གནོད་པ་དང་། སྡིག་པ་བསགས་པས་ལུས་ལ་གནོད་པ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ།།

མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །
གཞན་དོན་འཁོར་བར་གནས་ནས་ཀྱང་། །
སྙིང་རྗེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྐྱོ། །༢༨

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དུ་མར་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལུས་ལ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་ཡིན། དེའི་སྐབས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བ་ན་གནས་ནས་སྐྱ་སྐྱེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཞེས་པ་སོགས་མཛད་ཀྱང་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་འཁོར་བ་ན་ཐུགས་ཅི་སྟེ་ན་སྐྱོ་སྟེ་སྐྱོ་བ་མེད་པ་ཡིན་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

“འདི་ཡིས་ཆོས་ཀུན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། །སྐྱེ་བ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འགྲོར་ལྟར་རྟོགས་ནས། །འབྱོར་བའི་དུས་དང་རྒུད་པའི་དུས་ན་ཡང་། །ཉོན་མོངས་སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་འཇིགས་པ་མེད། །”

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ཀྱིས། །

སྡོན་གྱི་སྡིག་པ་ཟད་བྱེད་ཅིང་། །

བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སྤུད་བྱེད་ཕྱིར། །

ཉན་ཐོས་རྣམས་པས་མཆོག་ཏུ་བཤད། །༡༥

ཅེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས།

"དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྡིག་ཅན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྲེག་པར་བྱེད། །"

ཅེས་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྡོན་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་།

"བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །"

ཞེས་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤུད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་རྣམས་ལས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

དེ་བས་སྐྱོ་ངལ་ཀུན་སེལ་བའི། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟ་ཞོན་ནས། །

བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། །

སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྤྱིད་ལུག་འགྱུར། །༣༠

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ཀྱི་སྐྱོ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་ངལ་བ་ཀུན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟ་བཟང་པོ་རྟ་མཆོག་ཅང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་ཞོན་ནས་ནི། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་ལ་འགྲོ་བའམ་བསྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་གནས་ཚུལ་སེམས་ཤིང་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་སུ་ཞིག་སྤྱིད་ལུག་པའམ་དཔའ་ཞུམ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས།

སེམས་ཅན་དོན་འགྲུབ་བྱ་ཕྱིར་དཔུང་། །
མོས་བརྟན་དགའ་དང་དོར་བ་ཡིན། །
མོས་པ་སྡུག་བསྔལ་འཇིགས་པ་དང་། །
དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་བསམ་པས་བསྐྱེད། །༣༡

ཅེས་པ་ནི། དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ན་དགེ་བ་བཅུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྟར་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ལ་འགོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དཔུང་གི་ཚོགས་རྣམ་པ་བཞི་བསགས་པར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མོས

པའི་དཔུང་སྟེ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། བརྟན་པ་སྟེ་དེ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་དགའ་བ། སྤྲུབ་མི་ནུས་པ་དེ་གནས་སྐབས་རེ་ཞིག་དོར་བ་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་བསགས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཐོག་མར་མོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔུང་གི་ཚོགས་དེ་དག་གསོག་དགོས་པ་ལ། མོས་པ་དེ་གང་ལས་འབྱུང་ན། ལས་མི་དགེ་བ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་འཛིགས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་གནས་སྐབས་མཐོ་རིས། མཐར་ཐུག་ཐར་པ། ཐར་པ་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་གི་བར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕན་ཡོན་དེ་རྣམས་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས།

མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ།

མདོར་བསྟན།

གསུམ་པ་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ། །
མོས་དང་ང་རྒྱལ་དགའ་དང་དོར། །

ལྷུར་ལེན་དབང་སྒྱུར་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །
བརྩོན་འགྲུས་སྤེལ་ཕྱིར་འབད་པར་བྱ། །༡༢

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་རྣམ་པ་གསུམ་སྤངས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མོས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ལ་ལྷག་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་སྐབས་རེར་དགོས་པའི་དུས་སུ་དོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དཔུང་གི་ཚོགས་རྣམ་པ་བཞི་བསགས་པ་དང་། དགེ་སྡིག་བླང་དོར་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། ལུས་སེམས་ལ་དབང་དུ་སྒྱུར་བ་སྟེ། སྟོབས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པར་བྱའོ་གསུངས།

མོས་པའི་དཔུང་།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དཔུང་བཞི་བསགས་པ་དང་། སྟོབས་གཉིས་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མོས་པའི་དཔུང་དང་། བརྟན་པའི་དཔུང་། དགའ་བའི་དཔུང་། དོར་བའི་དཔུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི།

བདག་དང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ནི། །
དཔག་མེད་བདག་གིས་གཞོམ་བྱ་སྟེ། །
གང་དུ་ཉེས་པ་རེ་རེ་ལའང་། །

བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་ཟད་འགྱུར་བ། །༡༡

ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་བདག་རང་གིས་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོར་བ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་བདག་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་གསོལ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། གང་དུ་བདག་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ཟད་པའམ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དུས་ཚོད་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་གཉེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པ་དང་།

ཉེས་ཟད་རྩོམ་པ་དེ་ཡི་ནི། །
ཆ་ཡང་བདག་ལ་མ་མཐོང་ན། །
སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནས། །
བདག་ཀོ་ཅིའི་ཕྱིར་སྙིང་མ་གས། །༡༤

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཟད་པའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་ལ་རྩོམ་པ་དེ་ཡི་ནི་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་བདག་རང་ཉིད་ལ་དེ་སྔ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་ལས་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་བདག་རང་ཉིད་དམ། བདག་ཀོ་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྙིང་དུམ་བུར་བརྒྱར་མ་གས་ཏེ་གས་པར་འོས་སོ་ཞེས་ཉེས་པ་སྤོང་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བསྟན།

བདག་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། །
མང་པོ་བདག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྟེ། །
དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ཡང་། །
བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོས་གོམས་འགྱུར་ན། །༧༥

ཞེས་པ་ནི། བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁས་འཆེ་བའི་བདག་རང་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ན་ས་དང་ལམ་མམ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་སྦྱིན་དང་མངོན་ཤེས། ཟད་པ་དང་ཟིལ་གནོན་ལ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་བདག་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ན་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ཙམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དུས་ཚོད་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གྲངས་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གོམས་པར་འགྱུར་བ་བྱ་དགོས་ན།

བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཆ་ལ་ཡང་། །
གོམས་པ་ནམ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཏེ། །
ཇི་ཞིག་ལྟར་རྙེད་སྐྱེ་བ་ནི། །
བདག་གིས་དོན་མེད་བྱས་པ་མཚར། །༧༦

ཞེས་པ་ནི། བདག་རང་གིས་བདག་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ས་དང་ལམ་མམ་སྦྱིན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཤས་ཙམ་ལ་ཡང་སྔར་གོམས་པ་དུས་ནམ་དུ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཇི་ཞིག་ལྟར་ལེགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་རྙེད་པའི་ཆོས་ལྡན་མི་ལུས་འདི་ནི་བདག་རང་གིས་རང་དགར་དོན་མེད་པ་

བྱས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕངས་ཤིང་མཚར་ཆེའོ་གསུངས།

བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་མ་མཆོད་ཅིང་། །
དགའ་སྟོན་ཆེན་པོའི་བདེ་མ་བྱིན། །
བསྟན་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་དང་། །

ཞེས་པ་ནི། བདག་གིས་དོན་མེད་ཇི་ལྟར་བྱས་ཤེ་ན། བདག་གིས་དོན་མེད་བྱས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་མངོན་སུམ་མམ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་རམ། དངོས་སུ་འབྱོར་པའམ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་ཡང་མ་བྱས་པས་ན་སྟེ་མ་མཆོད་ཅིང་། ཕྱོགས་བཞིར་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་སྡེ་ལ་ཡང་རྒྱུན་ལྡན་དང་རྒྱུན་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་གསོལ་ཆས་འཚོ་བ་དང་། ན་བཟའ་སྨན་ཆས་ལ་སོགས་པས་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོའི་བདེ་བ་བྱིན་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཡང་མ་བྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལུང་གི་ཆོས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་འཆད་པ་དང་ཉན་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་།

དབུལ་པོའི་བསམ་པ་རྫོགས་མ་བྱས། །༡༧
འཇིགས་ལ་མི་འཇིགས་མ་བྱིན་དང་། །
ཉམ་ཐག་བདེ་མ་བྱིན་ན་བདག །

མ་ཡི་མངལ་གྱི་ཟུག་རྔུ་དང་། །

ཞེས་པ་ནི། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པས་སྦྱིན་པ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་བཀྲེས་ཤིང་ཕོངས་པའམ་དབུལ་པོའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཡང་མ་བྱས་ཤིང་། ཚེ་སྲོག་གི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་འདྲ་ལ་ཡང་སྲོག་སླུ་དང་ཚེ་ཐར་ལྟ་བུ་མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱ་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་དེ་འདྲ་ཡང་མ་བྱིན་པ་དང་། ཡང་བླང་དོར་ལ་རྨོངས་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་ལོག་ལམ་ནོར་ལོང་བ་ཐང་དཀྱིལ་ལ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་བླང་དོར་གྱི་གནས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་ལ་འགོད་དེ་བདེ་བ་བྱིན་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་དེ་འདྲ་ཡང་མ་བྱིན་ན། བདག་རང་ཉིད་མིའི་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དེ་མ་ཡི་མངལ་དུ་རང་ཉིད་དུས་ཡུན་ཟླ་བ་དགུ་དང་ཞག་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་རེ་བོའི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་ཟུག་རྔུ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་སྦྱོང་བ་ཙམ་དང་།

སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་ཟད། །༡༨

ཅེས་པ་ནི། རང་གི་མ་རྒྱན་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་དུ་དོན་ཡོད་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ཟད་ཅེས་པའོ། །

བདག་ནི་སྔོན་དང་ད་ལྟར་ཡང་། །
ཚོས་ལ་མོས་དང་བྲལ་བ་ཡིས། །

ཕོངས་པ་འདི་འདྲ་བྱུང་གྱུར་ན། །
སུ་ཞིག་ཆོས་ལ་མོས་པ་གཏོང་། །༡༨

ཞེས་པ་ནི། བདག་ནི་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་ཚེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དང་། ད་ལྟའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཕོས་པ་དང་བསམ་པ་སྨྲོམ་པ་སོགས་ཀྱི་མོས་པ་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྲལ་བའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ། ཅི་ཡང་མེད་པ་འདི་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་བྱུང་བར་གྱུར་ན། ད་ཕྱིན་ཆད་སུ་ཞིག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་གཏོང་བར་བྱ་སྟེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཏོང་མི་འོས་གསུངས།

དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །
རྩ་བ་མོས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །

ཞེས་པ་ནི། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་ཐོག་མར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མོས་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་།

འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

"ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩེ་ལ་
རབ་ཏུ་གནས། །གང་གིས་སྨོན་ལམ་ཇི་བཏབ་པ། །དེས་ནི་

འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །”

ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གང་ཟག་སུ་ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་ལ་མོས་པ་རབ་ཅིག་ཡོད་ན་ཆོས་པ་རབ་གཅིག་དང་། མོས་པ་འབྲིང་ཙམ་ཡོད་ན་ཆོས་པ་འབྲིང་ཙམ་དང་། མོས་པ་ཐ་མ་ལས་མེད་ན་ཆོས་པ་ཐ་མ་ལས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་།

དེ་ཡི་རྩ་བ་རྟག་ཏུ་ནི། །
རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་བསྒོམས་པས་སོ། །༤༠

ཞེས་པ་ནི། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མོས་པའམ་འདུན་པ་དེ་ཡི་རྩ་བ་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའམ་རྐྱེན་ནི་ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བདེ་བ། ལས་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ལུས་སེམས་མི་བདེ་བ་སྟེ། དེས་ན་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པར་བྱས་ན་ཆོས་ལ་མོས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སོ། །

སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། །
འཇིགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །
འདོད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ནི། །
སྡིག་པ་སྤྱོད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །༤༡

ཞེས་པ་ནི། སྐྱེར་ཁམས་གསུམ་ན་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་

མི་བདེ་བའི་རིགས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཆུ་གཅན་གཟན་དང་དགྲ་ཇག་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་འཇིགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་རྣམས་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདོད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཉེན་ཉེ་ཟས་གོས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་དག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དང་། མི་འདོད་པ་ནད་དང་དགྲ་འདྲེ་མི་བདེ་བ་སོགས་དང་འཕྲད་པར་གྱུར་པ་དེ་འདྲའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་སྔོན་མ་རྣམས་སུ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་།

ཡིད་ལ་བསམ་པའི་དགེ་བྱས་པས། །
གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འགྱུར་བ། །
དེ་དང་དེར་ནི་བསོད་ནམས་དེས། །
འབྲས་བུའི་ཡོན་གྱིས་མངོན་མཆོད་འགྱུར། །༩༣

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཁ་ཙམ་ཚིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་དམ་སེམས་ལ་དངོས་སུ་ཟིན་ཅིང་བསམ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གང་དང་གང་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གནས་རིས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བའམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེའི་རྟེན་ལ་ནི་སྔོན་མ་

བསོད་ནམས་དགེ་བའི་དངོས་པོ་བསགས་པའི་ལས་དེའི་འབྲས་བུས་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པའམ། ནོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྙན་པ་དང་གྲགས་པ་སོགས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མངོན་པར་མཚོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་མི་ཟད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ནོ་གསུངས།

སྡིག་པ་བྱེད་པ་བདེ་འདོད་ཀྱང་། །
གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འགྱུར་བ། །
དེ་དང་དེར་ནི་སྡིག་པ་དེས། །
སྡུག་བསྔལ་མཚོན་གྱིས་རྣམ་པར་འཇོམས། །୯༧

ཞེས་པ་ནི། སྲོག་གཅོད་སོགས་སྡིག་པ་བྱས་པ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་ནི་གནས་རིས་གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི་སྔོན་མ་སྡིག་པ་བསགས་པའི་རྒྱུ་དེའི་འབྲས་བུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུ་དེས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

རྒྱ་ཆེ་དྲི་བཟང་བསིལ་བའི་པདྨའི་སྙིང་པོར་གནས། །
རྒྱལ་བའི་གསུང་སྙན་ཟས་ཀྱིས་གཟི་བརྗིད་བསྐྱེད་བྱས་པ། །
ཐུབ་འོད་ཀྱིས་རྒྱས་པདྨ་ལས་བྱུང་ལུས་མཚོག་ཅན། །

རྒྱལ་བའི་མདུན་གནས་བདེ་གཤེགས་སྲས་སུ་དགེ་བས་འགྱུར། །༩༩

ཞེས་པ་ནི། ལས་ལ་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་དང་། གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་དང་། དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་སོགས་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་ལས། འདི་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནུབ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན། དེའི་སྐབས་ན་ཐ་མལ་པའི་མི་ཡི་གནས་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐབས་ན་མངལ་གནས་ཤིན་ཏུ་དོག་ཅིང་མི་གཙང་བའི་གཟེབ་ཏུ་དྲི་ངན་པ་དང་རེག་བྱ་ཚ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མ་ཡིན་པ། ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ། ཡངས་པ། དྲི་བཟང་པོ་ཞིམ་པ། རེག་བྱ་བསིལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ། མེ་ཏོག་པདྨ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྙིང་པོར་གནས་ནས། དེ་ཡང་མའི་མངལ་དུ་དུས་ཚོད་ཟླ་དགུ་ཞག་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གནས་པ་ན་མ་ཡི་ཟས་ངན་གྱིས་ཁྲུ་བ་ལྟེ་ཐག་ནས་བརྒྱུད་པ་དེས་ལུས་འཚོ་ནས་ཡར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་སྲིང་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར། མེ་ཏོག་པདྨའི་སྙིང་པོ་ལ་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱི་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་མཛད་པའི་གསུང་སྙན་པ་དེ་ཉིད་ཐོས་པའི་ཟས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལུས་ཀྱི་གཟི་བྱིན་ནམ་གཟི་བརྗིད་གོང་འཕེལ་དུ་ཡར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ།

དེ་ཡང་མིའི་ལུས་མའི་མངལ་ནས་དུས་ཚོད་ཐིམས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་

ཆེ་ན་མགོ་འཇུག་ཞོག་ནས་སྐྱེ་གནས་ནས་མར་ལྟུགས་ཀྱིས་འཇུར་མིག་ནས་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཤ་ཞུར་མི་གཙང་བའི་གོང་བུ་འབུ་སྲིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་བཙས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་འོད་ཟེར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མེ་ཏོག་པདྨའི་འདབ་མ་རྒྱས་ཤིང་པདྨ་ཁ་ཕྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་འོད་ཕུང་གི་རང་བཞིན་ཅན་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་མིའི་ལུས་ལ་མིའི་ཕ་དང་མ་ནན་དེ་འདྲའི་མདུན་དུ་ས་རྫ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུབ་རེག་ཅན་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་དང་མལ་གནས། དེ་ལྟ་བུའི་མི་གཙང་བའི་གཟེབ་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་འཁོར་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་གནས་ཏེ་སྐྱེས་ནས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་པགས་པ་མ་ལུས་བཤུས་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་ཅིང་། །
རབ་ཏུ་ཚ་བའི་མེ་ཡིས་བཞུས་པའི་ཟངས་ཞུན་ལུས་ལ་བླུགས་གྱུར་ལ། །
འབར་བའི་རལ་གྲི་མདུང་ཐུང་གིས་བསྣུན་ཤ་ཡི་དུམ་བུ་བརྒྱར་ལྷགས་ཤིང་། །
ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ལྕགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ལྷུང་བ་མི་དགེ་མང་པོས་འགྱུར། །༤༥

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་སྲོག་གཅོད་སོགས་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ན། གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་ཡ་ང་བ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རལ་གྲི་མེ་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་པགས་པ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་བཤུས་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་རབ་ཏུ་ཚ་བ་སྟེ། ཐ་མལ་གྱི་མེ་ལས་ཙནྡན་གྱི་མེ་བདུན་འགྱུར་གྱི་ཚ་ངར་ཆེ་བ། དེ་ལས་བདུན་འགྱུར་དུ་རྡ་གདོང་གི་མེ་ཚ་བ་ཡིན་པ། དེ་ལས་བདུན་འགྱུར་དུ་དུས་མཐའི་མེ་ཚ་བ་ཡིན་པ། དེ་ལས་བདུན་འགྱུར་དུ་དམྱལ་བའི་མེ་ཚ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་དམྱལ་བའི་མེ་ཡིས་བཞུས་པའི་ཟངས་བཞུས་པའི་ཟངས་ཞུན། ཁྲོ་བཞུས་པའི་ཁྲོ་ཞུན་སོགས་ལུས་ལ་བླུགས་པར་གྱུར་ལ། ད་དུང་ཡང་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་རལ་གྲི་རྣོན་པོ་དང་། མདུང་ཐུང་རྣོ་ཚོགས་ཅན་དག་གིས་ལུས་ལ་བསྣུན་ཞིང་བཅད་ནས་ཤ་ཡི་དུམ་བུར་བརྒྱ་དང་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ལྷགས་ཤིང་སྟེ་བཏུབ་པར་བྱས་ནས་ཤ་ཡི་དུམ་བུ་དང་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་ཟིན་ནས་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དང་བཅས་ཏེ། ད་དུང་ཤིན་ཏུ་མེ་ཁྲོ་གང་རེ་ཙམ་འབར་བར་གྱུར་པའི་ལྕགས་སྲེགས་ཀྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཤ་དུམ་ཁྲག་ཐིགས་དེ་རྣམས་ཐོར་བའམ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་

སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྲོག་གཅོད་པ་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་མང་པོ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གསུངས།

དེ་བས་དགེ་ལ་མོས་བྱ་ཞིང་། །
གུས་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་མི་དགེ་བ་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་དེ་དག་སྤངས་ནས། དེའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་ཐོས་པ་བསམ་པ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་མོས་པ་བྱ་ཞིང་། བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གུས་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའོ། །

བརྟན་པའི་དཔུང་སྤྱིར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་བརྟན་པའི་དཔུང་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ཆོ་ག་ཡིས། །
བརྩམས་ནས་ང་རྒྱལ་བསྒོམ་པར་བྱ། །༤༦

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྔོ་བའི་ལེའུ་དྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་ལྷའི་བུ་ཉི་མ་ནམ་མཁའ་ལ་འཆར་བའི་གནས་སྐབས་ན་དམུས་ལོང་དང་རི་མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པས་མི་ལྡོག་པར་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་དང་བཅས་པར་

གསལ་ཞིང་སྣང་བར་བྱས་པ་ལྟར་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་དོན་དུ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ན་གཞན་དམུ་རྒོད་དང་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་ཉེས་པས་མི་ཟློག་པར་གདུལ་བྱ་འོས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སམ་ཚོ་ག་ཡིས་འགོ་བརྩམས་ནས་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ན་ཡང་བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ནུས་སོ་སྙམ་པའི་སྙིང་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ང་རྒྱལ་བསྒོམ་པར་བྱ་གསུངས།

དང་པོ་འབྱོར་པ་བརྟགས་ནས་ནི། །
བརྩམ་མམ་ཡང་ན་མི་བརྩམ་བྱ། །
མ་བརྩམས་པ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་གྱི། །
བརྩམས་ནས་ལྡོག་པར་མི་བྱ་འོ། །༤༧

ཞེས་པ་ནི། དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་པོར་རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའམ། སྐུ་གཟུགས་དང་མཆོད་རྟེན་སོགས་བཞེངས་པ་སོགས་དགེ་བའི་ལས་གང་དང་གང་ཡིན་ན་དེ་ལ་འཇུག་པའི་འབྱོར་པ་ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་མིན་ཚང་མིན་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་ནི། ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་ན་བྱ་བ་དེ་བརྩམ་པའམ། ཡང་ན་ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་པོ་མེད་ན་གནས་སྐབས་མི་བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱ་བ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཆ་རྐྱེན་མེད་

ན། རེ་ཞིག་གནས་སྐབས་མ་བརྩམས་པ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། བྱ་བ་དེ་འགོ་བརྩམས་ཟིན་ནས་མཇུག་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་འཕྲོ་ལུས་པར་བྱས་ནས་ལྡོག་པར་ནི་མི་བྱའོ་གསུངས།

སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་དེ་གོམས་ཤིང་། །
སྡིག་དང་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །
གཞན་དང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱང་ནི། །
དམན་འགྱུར་དེ་ཡང་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །༤༨

ཞེས་པ་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་དང་པོ་འགོ་བརྩམས་ནས་འཕྲོ་མ་མཐུད་ནས་ལྡོག་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་བརྩམས་ལྡོག་བྱས་པ་དེ་འདྲ་བ་ལ་གོམས་ཤིང་། དེས་བརྩམས་ལྡོག་བྱས་པའི་སྡིག་པ་དང་སྡིག་པའི་འབྲས་བུར་ལུས་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། སྔོན་འགོ་བརྩམས་ནས་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་བརྩམས་ལྡོག་བྱས་པ་ལ། གཞན་ཕྱི་མ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པར་མི་འགྲུབ་པ་དང་། སྔ་མ་དེའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་དུས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་དམན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མའི་དགེ་བ་གང་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ནུས་པ་སྟེ། །
གསུམ་པོ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་ལས་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་དེ་བདག་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྙམ་པའི་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པའི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིས་སྤང་བར་བྱ་སྙམ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཉེས་པ་སྤང་བ་དང་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་མཐའ་དག་བདག་གིས་ནུས་སྙམ་པ་ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གསུམ་པོ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ་ཞེས་གསུངས།

དེ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་། ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་བྱ་འོ་ཞེས། །
འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཉིད། །༤༩
ཉོན་མོངས་དབང་མེད་འཇིག་རྟེན་འདིས། །
རང་དོན་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས། །
འགྲོ་བས་བདག་ལྟར་མི་ནུས་ཏེ། །
དེ་བས་བདག་གིས་འདི་བྱའོ། །༥༠

ཞེས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བའི་སྐབས་ན་ཉི་མ་འདི་ཕྱིའི་གཞལ་མེད་ཁང་བེམ་པོ་ཡིན་ན་ཡང་གཞན་སུ་ཞིག་ལ་ལྟོས་མ་དགོས་པར་གླིང་བཞིའི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་རང་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེལ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་འདྲ་ཡིན་ན། བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱ་བ་མ་གཏོགས། གཞན་སུ་ཞིག་ལ་ལྟོས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དེ་འདྲའི་སྙིང་སྟོབས་དང་ང་རྒྱལ་འཆང་བ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་རང་དབང་གཏན་ནས་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འདི་དག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་དོན་ལྟོ་གོས་ཙམ་ཡང་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་ནི་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྣམས་བདག་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཞན་དག་དམན་པའི་ལས་བྱེད་ན། །
བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཇི་ལྟར་འདུག །
ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་མི་བྱེད་དེ། །

བདག་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་མཆོག །༥༡

ཅེས་པ་ནི། གཞན་སེམས་ཅན་དག་ནི་ཆགས་སྡང་གི་དབང་གིས་དགྲ་འདུལ་བ་དང་། གཉེན་སྐྱོང་བ། ཚོང་དང་སོ་ནམ་སོགས་གཡོ་སྒྱུ་སོགས་ཅི་རིགས་པའི་དམན་པའི་ལས་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བདག་རང་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཁོ་ཚོའི་དམན་ལས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་ནས་ཇི་ལྟར་ན་འདུག་སྙེ་འདུག་མི་རིགས་ལ། ཁོ་ཚོ་དམན་ལམ་ནས་ཡར་ལྡོག་ནས་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ལ་འགོད་ཅིང་། དེའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་སྙམ་པ་ལྷ་བུའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་བཞིན་དུ་ནི་མི་བྱ། བདག་ལ་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་ལས་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

གཉིས་པ་ཉེས་པའི་ང་རྒྱལ་བསྟན་པ་ནི།

ཤི་བའི་སྦྲུལ་དང་ཕྲད་གྱུར་ན། །
ཁྭ་ཡང་མཁའ་ལྡིང་ལྟ་བུར་སྤྱོད། །
གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཞུམ་ཆུང་ན། །
ལྟུང་བ་ཆུང་ངུའང་གནོད་པར་བྱེད། །༥༢

ཅེས་པ་ནི། ཤི་ཟིན་པའི་སྦྲུལ་གྱི་རོ་དང་ཕྲད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་བྱ་དམན་པ་ཁྭ་ཏ་ཡང་སྦྲུལ་གྱི་རོ་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་བྱ་མཁའ་ལྡིང་ལྟ་བུར་བརྣས་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ཅིང་རྩེ་བར་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ལ། དཔེ་དེ་

བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་བདག་རང་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པ་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆུང་བའི་བསམ་བློ་བྱུང་ན་ལྷུང་བཤིན་ཏུ་ཆུང་ངུའི་རིགས་དོན་མེད་པའི་ས་བཀོ་བ། རྩྭ་གཅོད་པ། ཤིང་འབྲེག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པའི་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་སྲིད་པར་གསུངས།

ཞུམ་བཅས་རྩོལ་བ་དོར་བ་ལ། །
ཕོངས་ལས་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཅི། །
ང་རྒྱལ་རྩོལ་བ་བསྐྱེད་པས་ནི། །
ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ། །༥༧

ཞེས་པ་ནི། བསམ་པ་དཔའ་ཞུམ་པ་དང་བཅས་སྤྱོར་བ་རྩོལ་བ་སྟེ་བརྩོན་འགྲུས་དོར་བ་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཀུན་ཏུ་ཡང་ཚོས་དང་དགེ་བས་ཕོངས་ཤིང་དབུལ་བར་གྱུར་པ་ལས་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཅི་སྟེ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དགེ་བའི་བྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ན་ཡང་བདག་གིས་ཅི་སྟེ་ན་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་རྩོལ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཕྲ་ལ་ཕྲན་ཚེགས་བྱུང་ན་ཡང་བཤགས་འོས་ཐམས་ཅད་བཤགས། སྡོམ་འོས་ཐམས་ཅད་སྡོམ་པར་བྱེད་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་འཇུག་པར་བྱེད་ན་ནི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་

ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་སྟེ་དེས་ངན་སོང་དུ་འཕེན་མི་ནུས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་དཔེར་ན། རིགས་སྔགས་མཁན་རིགས་སྔགས་ཀྱིས་འཆིང་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་མི་ཐུབ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་ཡོད།

དེ་བས་སེམས་ནི་བརྟན་པ་ཡིས། །
ལྟུང་བ་རྣམས་ནི་གཞོམ་བྱ་སྟེ། །
བདག་ནི་ལྟུང་བས་ཕམ་བྱས་ན། །
ཁམས་གསུམ་རྒྱལ་འདོད་བཞད་གད་འགྱུར། །༥༦

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་རང་གི་སེམས་ནི་ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིས་ཏེ་དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྒྲུབ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྤང་། དེ་དག་གི་ནུས་པ་བདག་ལ་ཡོད་སྙམ་པ་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ཡིས་ལྟུང་བ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་ཕར་གཞོམ་པའམ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། བདག་རང་ཉིད་ནི་གལ་སྲིད་ལྟུང་བས་ཕམ་པར་བྱས་ཏེ་ལྟུང་བ་བྱུང་ནས་བཤགས་མ་ནུས་ན། ཤི་ནས་དེའི་ཉེས་པས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའི་ཕམ་པར་བྱུང་ན། ཁམས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་ཏེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེའང་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

བདག་གིས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། །
བདག་ལས་སུ་ཡང་རྒྱལ་མི་བྱ། །
རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་སྲས་བདག་གིས། །
ང་རྒྱལ་འདི་ལ་གནས་པར་བྱ། །༥༥

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བདག་རང་གིས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་ལ། བདག་རང་ཉིད་ལས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སུ་ཡང་རྒྱལ་བར་མི་བྱ་སྟེ་རྒྱལ་དུ་མི་བཅུག་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མིའི་སེང་གེའི་ཐུགས་སྲས་སུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གིས་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ང་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུན་དུ་གནས་པར་བྱ།

འགྲོ་གང་ང་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་དེ། །
ཉོན་མོངས་ང་རྒྱལ་ཅན་མ་ཡིན། །
ང་རྒྱལ་ཅན་དགྲའི་དབང་མི་འགྲོ།
དེ་དག་ང་རྒྱལ་དགྲ་དབང་འགྱུར། །༥༦

ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་སྤང་བྱ་ཡིན་པ་སྟེར་བསྟན་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། ལར་ང་རྒྱལ་ལ་གཉེན་པོའི་རིགས་གཅིག་དང་། སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཏེ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་གང་ཞིག་དགྲ་

ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ་གཞན་ལ་བརྙས་བཅོས་དང་ཁྱད་གསོད་སྣང་ཚུང་གི་སྒོ་ནས་ང་མཁས། ངས་དབང་ཆ་བཟུང་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། དགྲ་ཉོན་མོངས་པས་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཉེན་པོ་ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དགྲའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་ལ། ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དེ་དག་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་སྤང་བྱར་གྱུར་པ་དེའི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉོན་མོངས་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་ནས། །
ངན་འགྲོར་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁྲིད་ཅིང་། །
མི་ཡི་དགའ་སྟོན་བཅོམ་པ་དང་། །
གཞན་གྱི་ཟན་ཟའི་བྲན་དང་ནི། །༥༧

ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དེ་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ཡིས་སེམས་རྒྱུད་ཁེངས་ནས་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བའི་གནས་སུ་ང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲིད་ཅིང་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས། གལ་སྲིད་མཐར་ནམ་ཞིག་ན་མིའི་ལུས་འདྲ་ཐོབ་སྲིད་ན་ཡང་མི་ཡི་དགའ་སྟོན་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་དག་བཅོམ་སྟེ་ལུས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་སེམས་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བར་སྨྲོང་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་རང་ལ་ཟས་གོས་ཀྱིས་ཕོངས་ཏེ་གཞན་གྱི་ཟས་འཕྲོའི་ཟས་ལྷག་ལྟ་བུ་དེ་

འདྲ་ཟ་དགོས་པས་བྲན་གཡོག་ཉིད་དང་ནི།

གླེན་པ་མི་སྡུག་ཉམ་ཆུང་དང་། །
ཐམས་ཅད་དུ་ནི་བརྙས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་གླེན་པ་ལུག་ལྟ་བུའམ་ཕག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དང་། མདོག་ཤིན་ཏུ་མི་སྡུག་པ་སྦལ་པའི་རོ་ཉི་མས་འཚིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་སེམས་རྒྱུད་དང་ལུས་ཉམ་ཆུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གིས་ཕར་ལ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ན་ཡང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྙས་བཅོས་དང་ཁྱད་གསོད། སྣང་ཆུང་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས།

ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་དཀའ་ཐུབ་ཅན། །
དེ་ཡང་ང་རྒྱལ་ཅན་གཏོགས་ན། །༥༨
དམན་པ་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་སྨྲོས། །

ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་ཁེངས་ཤིང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཟས་གཏན་ནས་ཟ་མ་མྱོང་བས་དཀའ་ཐུབ་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་སྒོམ་མི་ནུས་པས་དམན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འོ་ན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་སྨྲོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས།

གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་དགྲ་ལས་རྒྱལ་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་འཆང་། །

དེ་ནི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་རྣམ་རྒྱལ་དཔའ་དེ་ཉིད། །
གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་དགྲ་བདོ་བ་ཡང་དེས་བཅོམ་སྟེ། །༥༩
འགྲོ་ལ་འདོད་བཞིན་རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པར་བྱེད། །

ཅེས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སྣང་བྱའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་ངན་པ་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉེན་པོ་བསྟེན་བྱར་འོས་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་རྒྱུད་ལ་འཆང་ཞིང་། དེ་ལྟར་མཛད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་པར་འོས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དཔའ་བོའང་དེ་ཉིད་དོ། །ཡང་སོ་སྐྱེའི་སྐྱེ་བོ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གང་ཞིག་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དགྲའི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་བདོ་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ངེས་པར་ཏེ་ལྷག་མེད་དུ་བཅོམ་སྟེ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྫོགས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་གསུངས།

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་སྤོམ་པའི་ཚུལ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲོད་གནས་ན། །
རྣམ་པ་སྟོང་དུ་སྲན་གཟུག་སྟེ། །
ཝ་ལ་སོགས་པས་སེང་གེ་བཞིན། །༦༠

ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དེ་བུད་མེད་མཛེས་མ་ལྟ་བུ་དང་། གནོད་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་སྲིན་པོ་ལྟ་བུའི་ཁྲོད་དུ་གལ་སྲིད་གནས་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྐབས་ལ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཤིག་སྟེ་རྣམ་པ་སྟོང་དུ་རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྲན་གཟུག་པ་སྟེ་འཆང་ནས་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཝ་ལ་སོགས་པའི་གཅན་གཟན་དང་རི་དྭགས་དམན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་ལ་གནོད་པའི་སྒོ་ནས་མི་ཚུགས་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་ཁྲོའམ་ཕྲག་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གཏན་ནས་མི་ཚུགས་པར་བྱ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་རབ་ན་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་སམ་ཞེ་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ལ་བསྒྱུལ་བར་ནུས་པ་དང་། འབྲིང་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་མི་ནུས་ཙམ་དུ་གནས་པ་དང་། ཐ་མལ་དེ་དག་ལས་ཕྱོལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་ཡང་འགྲོ་བར་བྱ་གསུངས།

ཉམ་ང་ཆེ་ཐང་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། །
མི་ཡིས་མིག་ནི་བསྲུང་བ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་ཉམ་ང་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། །༦༧
ཉོན་མོངས་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། སྲོག་གི་བར་ཆད་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉམ་ང་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཐང་སྟེ་ཆེན་པོ་གང་འདྲ་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་མི་ཡིས་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རང་གི་མིག་དེ་ཉིད་འགབ་སྟེ་བསྲུང་བ་བྱེད་པ་ལྟར་དུ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པའི་རྐྱེན་ཉམ་ང་ཆེན་པོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སྡང་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་གནས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

བདག་ནི་བསྲེགས་ཏེ་བསད་གྱུར་ཏམ། །
བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་བླའི། །
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། །༧༢
དགྲ་ལ་འདུད་པར་མི་བྱའོ། །

ཞེས་པ་ནི། བདག་རང་ཉིད་ནི་སྡིག་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའམ་དཔོན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་མེའི་ནང་དུ་བསྲེག་གི་ཡིན་ཟེར་ནས་མེ་ནང་དུ་བསྲེགས་ཏེ་སྲོག་བཅད་ནས་བསད་པར་གྱུར་ཏམ། བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་བླའི་སྟེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དགྲ་བོ་ལ་འདུད་པའམ་དེའི་དབང་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་ཉམ་ང་ཆེ་ཐང་ལས་བསྲུང་ནུས་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །
རིགས་པ་ལས་ནི་གཞན་མི་སྤྱད། །

ཅེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དུས་དང་གནས་སྐབས་གང་འདྲའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་ཤིང་འཐད་པའི་ལས་ཏེ་དགེ་བའི་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། སྡིག་པའི་ལས་སྤོང་བ་སྟེ་དགེ་སྡིག་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དེ་མ་གཏོགས་པ། གཞན་དགེ་སྡིག་བླང་དོར་གོ་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ལ་གཏན་ནས་མི་སྤྱད་དོ་གསུངས།

དགའ་བའི་དཔུང་།

གསུམ་པ་དགའ་བའི་དཔུང་ནི།

རྩེད་མོའི་བདེ་འབྲས་འདོད་པ་ལྟར། །༦༧
འདི་ཡི་བྱ་བའི་ལས་གང་ཡིན། །
ལས་དེ་ལ་ནི་ཞེན་བྱ་སྟེ། །
ལས་དེས་མི་ངོམས་དགའ་བར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། བྱིས་པ་ཆུང་དུས་རྩེད་མོའི་བདེ་འབྲས་འདོད་པ་སྟེ་རྩེད་མོ་རྩེ་བ་དེ་ཙམ་ལས་གཞན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་སེམས་པ་མེད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡི་བྱ་བའི་ལས་གཞན་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ། བཟོད་པ་སྒོམ་པ། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་གང་ཡིན་པའི་ལས་དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་མི་ངོམས་པས་སེམས་དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །

བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་བྱས་ཀྱང་། །༧༩
བདེ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གཏོལ་མེད་ཀྱི། །
གང་གི་ལས་ཉིད་བདེ་འགྱུར་བ། །
དེ་ལས་མི་བྱེད་ཇི་ལྟར་བདེ། །

ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པས་རང་ཉིད་བདེ་བའི་དོན་དུ་ཚོང་དང་སོ་ནམ་སོགས་ལས་འགའ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ནམ་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་གཏོལ་མེད་པའམ་ཆ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ད་དུང་ལས་དེས་ངོམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དེ་ཉིད་ཅིས་ཀྱང་ཐད་ཀར་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དེ་མི་བྱེད་ནས་ཐུགས་ཇི་ལྟར་ན་བདེ་སྟེ་ཐུགས་བདེ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས།

སྤུ་གྲིའི་སོར་ཆགས་སྦྲང་རྩི་ལྟའི། །༧༥
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ན། །
རྣམ་སྨིན་བདེ་ལ་ཞི་བ་ཡི། །
བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཁེ་ཆུང་ལ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་

འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་ནི། དཔེར་ན། སྤྲུ་གྲི་སྟེ་གྲི་ཤིན་ཏུ་རྣོ་སོ་ཅན་གྱི་སོ་ལ་ཅུང་ཟད་ཆགས་པའི་སྦྲང་མའི་རྩི་ལ་ལྡེས་བལྡགས་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་ལྡེ་ལ་རྨ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ད་དུང་དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་པར་སྲེད་པ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ། བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ངོ་བོ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར་བའི་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ཞིག་སྟེ་ཅི་སྟེ་ན་ངོམས་པར་བྱེད་དེ་ངོམས་པར་འགྱུར་བ་མེད་གསུངས།

དེ་ལྟས་ལས་ཚར་ཕྱིན་བྱའི་ཕྱིར། །༧༨
ཉི་མ་ཕྱེད་དུས་གདུངས་པ་ཡི། །
གླང་ཆེན་མཚོ་ཕྲད་མཆོར་འཇུག་ལྟར། །
ལས་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གམ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལྟ་བུའི་ལས་དེ་ཉིད་ཚར་ཕྱིན་པའམ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། དཔེར་ན། སོས་ཀ་ཉི་མ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཚ་བས་

ཤིན་ཏུ་གདུང་བ་ཡི་གླང་པོ་ཆེ་གང་ཞིག་མཚོ་དང་ཕྲད་ན་མཚོ་དེའི་ནང་དུ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལྟར་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དགའ་བཞིན་སྤྲོ་བཞིན་དུ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱ་འོས་སོ་ཞེས་གསུངས།

དོར་བའི་དཔུང་།

བཞི་པ་དོར་བའི་དཔུང་ནི།

> སྟོབས་ཉམས་པ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ན། །༧༢
> སླར་བྱའི་དོན་དུ་འདོར་བར་བྱ། །
> ལེགས་པར་ཟིན་ན་ཕྱི་མ་དང་། །
> ཕྱི་མ་འདོད་པས་དེ་སྤང་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྐབས་འགའ་རེ་ལ་སྟོབས་ཉམས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཏེ་རང་ཉིད་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་འཚོ་བས་ཕོངས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་ན་དགེ་བ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆ་རྐྱེན་མ་འདང་བ་དང་། དེ་ཉམས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་སླར་རྗེས་སོར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གནས་སྐབས་རེ་ཞིག་འདོར་བར་བྱ། ཡང་སྔ་མ་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ལར་ལེགས་

པར་ཟིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་དགེ་བའི་བྱ་བའི་ལས་ཕྲི་མ་ཕྲི་མ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔ་མ་དེ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ལས་ཕྱི་མ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་སྔ་མ་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་སྤང་བར་བྱ་བ་དེ་ལྷ་བུའི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ནུས་པ་དང་སྟོབས་ཤུགས་དང་སྦྱར་ཏེ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་འོས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

སྟོབས་གཉིས་ལས་གཉེན་པོ་ལྷུར་ལེན་པའི་སྟོབས།

གཉིས་པ་སྟོབས་གཉིས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཉེན་པོ་ལྷུར་ལེན་པའི་སྟོབས་དང༌། བདག་ཉིད་དབང་དུ་སྒྱུར་བའི་སྟོབས་སོ། །དང་པོ་ནི།

འཐབ་སྙིང་དགྲ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །༦༨
གཡུལ་ངོར་རལ་ཁ་ལྷགས་པ་བཞིན། །
ཉོན་མོངས་མཚོན་ལས་གཟུར་བྱ་ཞིང༌། །
ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་འཇིབས་པར་བཏག །

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། དགྲ་བོའི་གཡུལ་དུ་དམག་འཐབ་སྙིང་པའི་གང་ཟག་དེས་དགྲ་བོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཡུལ་ངོ་ལ་ཕན་ཚུན་དཔུང་ཁ་གཏད་བཅག་ནས་རལ་ཁ་ལྷགས་པ་སྟེ་འཐབ་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་རང་ལ་དགྲ་

བོའི་མཚོན་གྱིས་མི་ཕོག་པ་དང་མི་ཕིགས་པ་དང་། གཟུར་ནུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕར་དགྲ་བོ་དེ་ལ་གནོད་དུ་ཕོག་པ་དང་། མ་འཇོལ་བར་ཕོག་པ་དང་། གསོད་ནུས་པར་ཕོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཡུལ་འགྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་སོགས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་དེ་ཉིད་ལས་གཟུར་བར་བྱ་ཞིང་དེས་མི་ཕིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པར་མི་ནུས་པར་བྱ་ཞིང་། སྡང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དགྲ་བོ་དེ་རྣམས་ནི་འཇེབས་པར་བཏག་སྟེ་དེས་སླར་གནོད་མི་ནུས་པར་བྱ་གསུངས།

གཡུལ་དུ་རལ་གྲི་ལྷུང་གྱུར་ན། །༧༩
འཇིགས་པས་མྱུར་དུ་ལེན་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་དྲན་པའི་མཚོན་ཤོར་ན། །
དམྱལ་བའི་འཇིགས་དྲན་མྱུར་དུ་བླང་། །

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། མི་འགའ་ཞིག་དགྲ་བོའི་གཡུལ་ས་རུ་དགྲ་དང་དངོས་སུ་ཁ་གཏད་བཅག་སྟེ་འཐབ་པའི་སྐབས་ན་རང་གི་ལག་ནས་མཚོན་ཆ་རལ་གྲི་ཤོར་ཏེ་ས་ལ་ལྷུང་བར་གྱུར་ན། སྐབས་དེ་དུས་དགྲ་བོས་རང་གསོད་པའི་འཇིགས་པས་དོགས་པའི་སྒོ་ནས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་རལ་གྲི་ས་ནས་ཡར་ལེན་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་

པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་དང་དངོས་སུ་འཐབ་པར་བྱེད་དེ་སྲུང་གཉེན་གཡུལ་སྤྲོད་པའི་སྐབས་ན། སྐབས་འགའ་རེ་ལ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་ན་དེ་བརྗེད་ནས་དྲན་པའི་མཚོན་ཆ་ལྷ་བུ་ཤོར་བ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་པས་གླགས་རྙེད་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ངན་བསགས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་དེ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དུས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་དྲན་པ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ནས་བླང་བར་བྱ་གསུངས།

ཇི་ལྟར་ཁྲག་ལ་བརྟེན་བཅས་ནས། །༧༠
དུག་ནི་ལུས་ལ་ཁྱབ་གྱུར་པ། །
དེ་བཞིན་གླགས་ནི་རྙེད་གྱུར་ན། །
ཉེས་པས་སེམས་ལ་ཁྱབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་དགྲ་དང་གཡུལ་འགྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་དགྲ་བོའི་མདའ་དུག་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལུས་ལ་ཕོག་པ་ན་དེའི་ཁྲག་དེ་ལ་བརྟེན་བཅས་ནས་དུག་དེ་ནི་ལུས་ལ་ཁྱབ་སྟེ་འཆི་བར་གྱུར་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ད་ལྟ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསླབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་ན་དགྲ་བོ་དང་གཡུལ་འགྱེད་དེ་འཐབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མདའ་དུག་ཅན་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གླགས་ནི་རྙེད་དེ་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཟིན་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཉེས་པས་སེམས་ལ་ཁྱབ་སྟེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་

འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྲོག་དེ་ཕྲོགས་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་འགྲོ་ལ་ལྟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པར་གསུངས།

ཡུངས་མར་བཀང་བའི་སྣོད་བསྐུར་ལ། །༧༡
རལ་གྲི་ཐོགས་པས་དྲུང་བསྡད་དེ། །
བོ་ན་གསོད་བསྡིགས་འཇིགས་པ་ལྟར། །
བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་སྒྲིམ། །

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། མི་ཉེས་ཅན་ལ་ཡུངས་མར་གྱིས་བཀང་བའི་སྣོད་ལག་པ་ལ་བསྐུར་ལ། གཤེད་མ་རལ་གྲི་ཐོགས་པ་དྲུང་དུ་བསྡད་ནས། དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཡུངས་མར་དེ་སྣོད་ཀྱི་ཁ་ནས་འཛགས་ཏེ་བོ་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ད་ལྟ་གསོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བསྡིགས་བསྡིགས་བཏང་ནས་ཁང་ཆེན་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་སྐོར་བ་བརྒྱབ་སྐེ་དུས་ཚོད་གཅིག་ལ་ཁྲིད་པར་བྱེད་ན། ཁོ་བོའི་མདུན་དུ་གླུ་གར་རོལ་མོ་སོགས་གང་དང་གང་བསྟན་ན་ཡང་ཁོ་རང་ཡུངས་མར་དེ་བོ་ནས་མགོ་ས་ལ་ཟག་ནས་འཆི་དགོས་པའི་འཇིགས་པ་དེས་སེམས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་གཞན་དུ་གཡེང་བར་མི་ནུས་པ་དཔེ་དེ་ལྟར་དུ། དམ་པའི་ཆོས་སྒོར་བཞུགས་པར་གྱུར་པའི་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་ལམ་དགེ་སློང་ལྟ་བུ། མདོར་ན་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྲུང་སྡོམ་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས་

པ་ཡིན་པར་གསུངས།

དེ་བས་པང་དུ་སྣྲུལ་འོངས་ན། །༧༢

ཇི་ལྟར་རིངས་པས་ལྡང་བ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་གཉིད་དང་སྙོམ་འོངས་ན། །

མྱུར་དུ་དེ་དག་བཟློག་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་མི་ཤིན་ཏུ་སྟར་མ་ཞིག་གི་པང་ཐོག་ཏུ་སྦྲུ་བུར་དུ་སྣྲུལ་ཞིག་འོངས་ན་ཇི་ལྟར་ན་བདག་ལ་དུག་གིས་ཟིན་པར་མ་གྱུར་ཏམ་སྙམ་ནས་རིངས་པས་ཏེ་མྱུར་དུ་ཡར་ལྡང་བ་བྱེད་པ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ན་ཡང་གཉིད་དང་སྙོམ་ལས་དང་། གཡེངས་ཏེ་བག་མེད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་སྐབས་འགའ་རེ་ལ་འོངས་ན་དུས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསླབ་པ་ཉམས་སུ་དོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཉིད་དང་སྙོམ་ལས་བག་མེད་རྣམ་གཡེང་དེ་དག་བཟློག་པར་བྱ་སྟེ་སྤང་བར་བྱ་གསུངས།

ཉེས་པ་བྱུང་བ་རེ་རེ་ཞིང་། །༧༣

བདག་ལ་སྨད་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །

བདག་ལ་ཕྱིས་འདི་མི་འབྱུང་བ། །

དེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཡུན་རིང་བསམ། །

ཞེས་པ་ནི། ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ན་སྐབས་འགའ་རེ་ལ་ཉེས་པ་ཚེ་ཕྲ་ཅི་

རིགས་པ་འབྱུང་སྲིད་པས། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་རང་གི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ལ་ཉེས་པའི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ན། བྱུང་བ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་སྨད་པར་བྱེད་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་རང་ལ་ད་ཕྱིན་ཆད་དམ་ཕྱིས་སུ་འདི་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་དེ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་ཞེས་དུས་ཡུན་རིང་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ་པར་བྱ་གསུངས།

ཇི་ལྟར་གནས་སྐབས་འདི་དག་ལ། །༧༩
དྲན་པ་གོམས་པ་ཉིད་འགྱུར་ཞེས། །
རྒྱུ་འདི་ཡིས་ནི་ཐྲད་པ་འམ། །
རིགས་པའི་ལས་ནི་འདོད་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ལོ་དང་ཟླ་བ། ཞག་དང་ཆུ་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་འདི་དང་འདི་དག་ལ་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པ། མདོར་ན་དལ་འབྱོར་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ལ་སེམས་པའམ། དེ་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་སེམས་པའམ། ལས་དགེ་སྡིག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སེམས་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་སེམས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཡང་ན་བྱམས་པ་སྒོམ་པ། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བློ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་གནས་སྐབས་གང་དང་གང་ཡིན་ན། དེ་དང་དེའི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་དྲན་པ་སྟེ་མི་བརྗེད་པ་ཉིད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་

ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་ཞེས། དེ་ནས་འོག་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་འདི་ཡིས་ནི་ཕྲད་པའམ་ཞེས་པ་སྟེ་རང་གི་བླ་མ་དང་ཕྲད་པའམ། མདོ་སྡེ་གས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་མཁན་པོའམ་སློབ་དཔོན་དེ་དག་དང་ཕྲད་པའམ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་མདོར་ན་རིགས་ཤིང་འཐད་པའི་ལས་དེ་དག་ནི་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདོད་པར་བྱ་གསུངས།

བདག་ཉིད་དབང་དུ་སྒྱུར་བའི་སྟོབས།

གཉིས་པ་བདག་ཉིད་དབང་དུ་སྒྱུར་བའི་སྟོབས་བཤད་པ་ནི།

ཅི་ནས་ལས་བྱེད་སྦྱོན་རོལ་ནས། །༧༥
ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཐུ་ཡོད་པ། །
དེ་ལྟར་བག་ཡོད་གཏམ་དྲན་ཏེ། །
བདག་ཉིད་ལྷང་བ་ཡང་བར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། ཅི་ནས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་འམ། ཐོས་པ་བསམ་པ་སྒོམ་པ་ལྟ་བུའི་ལས་དེ་བྱེད་པའི་སྦྱོན་རོལ་ནས་བདག་ལ་ལས་དེ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ནི་མཐུའམ་ནུས་པ་ཆ་རྐྱེན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དེ་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས། དེ་ཡང་བག་ཡོད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་གཏམ་སྟེ། བསླབ་བྱ་བསླབ་

པ་ལ་བསམ་ནས་བག་ཡོད་བྱ་བ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་བསམ་ནས་བག་ཡོད་བྱ་བ། རྟེན་དལ་འབྱོར་ལ་བསམ་ནས་བག་ཡོད་བྱ་བའི་ཚུལ་དེ་རྣམས་དྲན་པར་བྱེད་དེ་བདག་ཉིད་དགེ་བའི་ལས་གང་དང་གང་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་ཡང་བ་སྟེ་མཐུ་དང་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

ཇི་ལྟར་རླུང་ནི་འགྲོ་བ་དང་། །༧༥
འོང་བས་ཤིང་བལ་དབང་བསྒྱུར་བ། །
དེ་བཞིན་སྤྲོ་བས་དབང་བསྒྱུར་ཏེ། །
དེ་ལྟར་ན་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། རླུང་དེ་ནི་ཕར་འགྲོ་བ་དང་ཚུར་འོང་བས་བར་ལམ་ལ་ཤིང་བལ་ཡོད་ན་དེ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བར་བྱེད་དེ་ཕར་རླུང་གིས་འབུད་རྒྱག་གཏོང་བ། ཚུར་འབུད་རྒྱག་གཏོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་སེམས་དེ་ཉིད་དགེ་བའི་ལས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྲུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ལུས་དང་ངག་གཉིས་ཀ་ལ་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དགེ་བའི་ལས་གང་དང་གང་ཡིན་ན་དེ་ལེགས་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་

སྤྱིལ་བར་བྱེད་པའི་གྲོགས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་བདུན་པ་ཡིན་གསུངས་སོ།། །།

ལེའུ་བརྒྱད་པ།

ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ།

མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ལེའུའི་གཞུང་དང་། ལེའུའི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བསམ་གཏན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །
ཡིད་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག །
སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་མི། །
ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྲག་ན་གནས། །༡

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ནས་ནི། དེའི་

རྗེས་སུ་རང་གི་ཡིད་དམ་སེམས་དེ་ཉིད་ནི་གཏང་འགྲོ་བཞག་སྡོད་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའམ་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་གསུངས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སེམས་དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་གཡེངས་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་གཡེངས་པར་གྱུར་ན། མི་དེ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ཁོང་ཁྲོ་ཕྲག་དོག་སོགས་གཤིན་རྗེའི་མཆེ་བ་ལྟ་བུའི་ཕྲག་ན་སྟེ་ལྟེ་བ་ན་གནས་པའི་དཔེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

བསམ་གཏན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

མདོར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལུས་དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས། །
རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །
དེ་བས་འཇིག་རྟེན་སྤང་བྱ་ཞིང་། །
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་དོར། །༢

ཞེས་པ་ནི། ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པ་སྟེ་དབེན་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིས་སེམས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་འཕྲོ་སྟེ་གཡེང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་ཕྱི་སྣོད་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཡུལ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་དེ་ཡོངས་སུ་དོར་བར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ།

འཇིག་རྟེན་སྤོང་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་སྤོང་བའི་ཚུལ་དང་། རྣམ་རྟོག་དོར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་འཇིག་རྟེན་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་སྲེད་སོགས་ལ། །
སྲིད་པས་འཇིག་རྟེན་མི་སྤོང་སྟེ། །
དེ་བས་འདི་དག་ཡོངས་སྤོངས་ལ། །
མཁས་པས་འདི་ལྟར་དཔྱད་པར་བྱ། །༢

ཞེས་པ་ནི། ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྲེད་པས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཞེན་པས་ཕྱི་ནང་གི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་པོ་དེ་མི་སྤོང་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཕྱི་རྙེད་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྲེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་དགོས་ལ། དེ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི་མཁས་པས་འདི་ལྟར་འོག་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དཔྱད་པར་བྱ་གསུངས།

ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །
ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །
ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །
འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ། །၉

ཅེས་ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ཞེས་པ་སྟེ་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ནས་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་ལྷག་མཐོང་སྟེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལྷག་པར་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་ནི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོག་མར་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་

པ་མེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། དེས་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་ཤིང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་ཕྲག་དོག་འཁྲུན་སེམས་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཐོག་མར་སེམས་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་བའམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཙལ་བར་བྱ་ལ། དེ་ཇི་ལྟར་བཙལ་བའི་ཚུལ་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་ཉེས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་ཚུལ་དང་། སེམས་གནས་ཀྱི་ཐབས་རྣམ་པ་དགུ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་བཙལ་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཞི་གནས་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་ཞི་གནས་དེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་རྙེད་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཞི་བར་གནས་པ་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་པར་ལྡོག་ཕྱོགས་ནས་བསྟན།

གཉིས་པ་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྲིད་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི།

མི་རྟག་སུ་ཞིག་མི་རྟག་ལ། །

ཡང་དག་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད། །
དེས་ནི་ཚེ་རབས་སྟོང་ཕྲག་ཏུ། །
སྡུག་པ་མཐོང་བར་ཡོང་མི་འགྱུར། །༥

ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་སུ་ཞིག་སྐྱེ་གཞན་རང་གི་གཉེན་ཉེ་མཐུན་གྲོགས་དེ་དག་ཀྱང་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་ན་རུང་བ་ཡོད་དེ་རུང་བ་མེད་ལ། ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཉེས་དམིགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་སྟོང་ཕྲག་ཏུ་མའི་བར་དུ་གྲོགས་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །

མ་མཐོང་ན་ནི་དགའ་མི་འགྱུར། །
ཡིད་ཀྱང་མཉམ་འཇོག་མི་འགྱུར་ལ། །
མཐོང་ཡང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བས། །
སྔར་བཞིན་སྲེད་པས་གདུང་བར་འགྱུར། །༦

ཞེས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་གྲོགས་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་མ་མཐོང་ན་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། དགའ་བ་མ་སྐྱེས་ན་སེམས་སམ་ཡིད་ཀྱང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཡང་སྐབས་འགའ་རེ་གྲོགས་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་དེས་ངོམས་ཤིང་ཚིམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སྔར་བཞིན་དུ་དེ་ལ་

སྲིད་པའམ་ཆགས་པས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་གསུངས།

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །
ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་སྒྲིབ། །
སྐྱོ་བའི་སེམས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད། །
ཐ་མར་མྱ་ངན་གདུང་བར་འགྱུར། །༧

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གཉེན་ཉེ་མཐུན་གྲོགས་རྣམས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་བྱེད་ན་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའམ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་ཀུན་ནས་སྒྲིབ་ཅིང་། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའང་སྐྱེ་མི་ནུས་པ་མ་ཟད། ཐ་མར་གྲོགས་དེ་དག་དང་བྲལ་ཏེ་ཤི་བའི་ཚེ་ན་སེམས་ལ་མྱ་ངན་དྲག་པོས་གདུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། །
ཚེ་འདི་དོན་མེད་འདའ་བར་འགྱུར། །
རྟག་པ་མེད་པའི་མཛའ་བཤེས་ཀྱིས། །
གཡུང་དྲུང་ཆོས་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར། །༨

ཞེས་པ་ནི། གྲོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ན་གྲོགས་སམ་མཛའ་བཤེས་དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཚེ་འདི་ཉིད་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གཡེང་གི་སྒོ་ནས་འདའ་ཞིང་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུ་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་མེད་པའི་མཛའ་བཤེས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་གཡུང་དྲུང་གི་ཆོས་ཀྱང་སྟེ་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པའམ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཀྱང་མི་སྒྲུབ་པས་ན་འཇིག་པའམ་བརླག་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

བྱིས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་སྤྱོད་ན། །
ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ། །
སྐལ་མི་མཉམ་པར་ཁྲིད་བྱེད་ན། །
བྱིས་པ་བསྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །၉

ཞེས་པ་ནི། བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པའི་གྲོགས་དེ་དག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྤྱོད་དེ་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་ངན་པ་བསགས་ནས་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པར་སོ་སྐྱོའི་སྐྱེ་བོའི་ལམ་དུ་ཁྲིད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པའི་གྲོགས་དེ་ལ་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་གསུངས།

སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛར་འགྱུར་ལ། །
ཡུད་ཙམ་གྱིས་ནི་དགྲར་ཡང་འགྱུར། །
དགའ་བའི་གནས་ལའང་ཁྲོ་བྱེད་པས། །
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མགུ་བར་དཀའ། །༧༠

ཞེས་པ་ནི། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་ནི་མཛའ་བོ་ཤིན་ཏུ་སྙིང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དུས་ཚོད་ཡུད་ཙམ་ཞིག་གིས་ནི་དགྲ་བོའི་རྣམ་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། རང་གིས་དགའ་བའི་གནས་ཙུང་ཟད་ཅིག་རྙེད་པའམ་ཐོབ་པ་བྱུང་ན་དེ་ལ་ནི་ཕྲག་དོག་གི་སྒོ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པའི་གྲོགས་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་མགུ་བར་དཀའ་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཕན་པར་སྨྲས་ན་ཁྲོ་བར་བྱེད། །
བདག་ཀྱང་ཕན་ལས་བཟློག་པར་བྱེད། །
དེ་དག་ངག་ནི་མ་ཉན་ན། །
ཁྲོ་བས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །༧༡

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མཛའ་བཤེས་སམ་གྲོགས་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་ངག་དང་གདམས་ངག་དེ་འདྲ་སྨྲས་པ་ཡིན་ན་ཁོ་བོའི་བསམ་པ་དང་མ་མཐུན་པས་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་བདག་རང་ཉིད་ཀྱང་ཕན་པའི་ལམ་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་ནས་བཟློག་པར་ཡང་བྱེད་ལ། དེ་དག

གིས་ཇི་ལྟར་ཟེར་བའི་ངག་དེ་རང་གིས་མ་ཉན་ན་ཕོ་ཚེ་ཕོང་ཁྲོ་ཟ་བས་དེའི་རྒྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་གསུངས།

མཐོ་ལ་ཕྲག་དོག་མཉམ་དང་འགྲན། །
དམའ་ལ་ང་རྒྱལ་བསྟོད་ན་དྲེགས། །
མི་སྙན་བརྗོད་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ། །
ནམ་ཞིག་བྱིས་ལས་ཕན་པ་ཐོབ། །༧༢

ཅེས་པ་ནི། དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ན་ཡོན་ཏན་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་ན་དེ་ལ་བསམ་པ་ངན་པ་ཕྲག་དོག་གིས་མི་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། རང་དང་ཕན་ཚུན་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་མི་དགའ་བའི་སྒོ་ནས་འགྲན་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་ལ། རང་ལས་ཅུང་ཟད་དམའ་བའམ་དམན་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་ནི་བཀྲས་བཅོས་དང་ཕྱད་གསོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱབ་ཚོད་བཏང་སྟེ་ང་རྒྱལ་བ་དང་། ངོ་ནས་བསྟོད་པ་བྱེད་ན་དྲེགས་པའམ་ཁེངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐབས་འགར་ཇོག་ནས་མི་སྙན་པ་བརྗོད་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་དུས་ནམ་ཞིག་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ལ་ཕན་པ་ཐོབ་སྟེ་ཕན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་ཐོབ་ཅེས་གསུངས།

བྱིས་དང་འགྲོགས་ན་བྱིས་པ་ལ། །
བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། །
འཁོར་བར་དགའ་བའི་གཏམ་ལ་སོགས། །
མི་དགེ་ཅིས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་། །༡༣

ཞེས་པ་ནི། བྱིས་པ་ཐ་མལ་པའི་གྲོགས་དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བདག་རང་དང་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ནི་མི་དགའ་བས་ཁོང་ཁྲོ་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྨོད་ཅིང་དམའ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དམག་དང་ཚོང་དང་གྱོད་དང་ཁ་མཆུ་དང་། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དང་ཆང་རག་སོགས་འཁོར་བའི་གཏམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་འགྱུར་པས། དེས་ན་ཅིས་ཀྱང་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་པར་གསུངས།

དེ་ལྟར་བདག་དང་གཞན་བསྟེན་པ། །
དེས་ནི་ཕུང་བར་འགྱུར་བ་ཟད། །
དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ། །
བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས། །༡༤

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དུ་བདག་རང་དང་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པའི་གཉེན་ཉེ་ལ་སོགས་པའི་གྲོགས་གཞན་དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་ཕན་ཚུན་

བསྟེན་པར་བྱེད་པ་དེས་ནི་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་ཕུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཟད་ཅིང་། གྲོགས་མཛའ་བཤེས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་གི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གང་ཡང་བསྒྲུབས་པར་མ་ནུས་ལ། བདག་རང་གིས་ཀྱང་གྲོགས་གཉེན་ཉེ་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན།

བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྲོལ་བར་བྱ། །
ཕྲད་ན་དགའ་བས་མགུ་བྱས་ཏེ། །
འདྲིས་ཆེན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར། །
ཐ་མལ་པ་ཙམ་ལེགས་པར་བྱ། །༧༥

ཞེས་པ་ནི། བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གྲོགས་དེ་དག་ལས་ཐག་རིང་དུ་བྲོལ་ཏེ་དབེན་པའི་གནས་ལྟ་བུ་འཚོལ་བར་བྱ་ལ། དེའི་སྐབས་ན་ཡང་གཞན་འཛིག་རྟེན་པ་འགའ་དང་འགའ་ཞིག་དང་ཕྲད་པ་བྱུང་ན་ཙུང་ཟད་སེམས་དགའ་བའི་རྣམ་པས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་དེ་མགུ་བར་བྱས་ཏེ། ཏ་ཙང་ཡང་འདྲིས་ཆེན་པོ་འབྲལ་མི་ཐོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཉིད་དུའང་མི་འགྱུར་བར་ཐ་མལ་པ་ཙམ་དུ་སྟེ། དེ་ལ་ཆགས་སྡང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་ལམ་ལ་ལེགས་པར་གནས་པར་བྱ།

བུང་བས་མེ་ཏོག་སྦྲང་རྩི་བཞིན། །

ཆོས་ཀྱི་དོན་ཙམ་བླངས་ནས་ནི། །
ཀུན་ལ་སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་བཞིན། །
འདྲིས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ། །༡༦

ཞེས་པ་ནི། འབུ་བུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མེ་ཏོག་ལས་སྦྲང་རྩི་གཞིབ་ནས་མེ་ཏོག་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་ཀྱང་དབེན་རི་ལ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་གྱི་དོན་ཙམ་དུ་བསོད་སྙོམས་ཙུང་ཟད་བླངས་ནས་ནི། ཡང་སྦྱིན་བདག་སོགས་ཀུན་ལ་སྟོན་ཆད་མཐོང་མ་སྨྱོང་བ་བཞིན་དུ་ཧ་ཅང་འདྲིས་ཆེན་པོ་འབྲལ་མི་ཕོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་མེད་པར་བར་མ་ཙམ་དུ་གནས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ནས་རང་གི་སེམས་ཞི་བ་ལ་གནས་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གསུངས།

གསུམ་པ་ཕྱི་རྙེད་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྲིད་པ་སྤང་བའི་ཚུལ་ནི།

བདག་ནི་རྙེད་མང་བཀུར་སྟི་བཅས། །
བདག་ལ་མང་པོ་དགའ་བོ་ཞེས། །
དེ་འདྲའི་སྙེམས་པ་འཆང་གྱུར་ན། །
ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཇིགས་པ་སྐྱི། །༡༧

ཞེས་པ་ནི། བདག་ནི་གསེར་དང་དངུལ་དང་དར་ཟབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྙེད་པ་མང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་བཀུར་སྟི་བྱེད་

པ་དང་བཅས་པས་བདག་ལ་སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་དང་སློབ་མ་སོགས་གང་ཟག་མང་པོ་དགའ་བོ་ཞེས་དེ་འདྲ་བའི་སྙེམས་པའམ་ང་རྒྱལ་འཆང་བར་གྱུར་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་དཀོར་རྫས་མང་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན། ཤི་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་ལ་སྐྱེས་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པར་གསུངས།

དེ་བས་རྣམ་པར་རྨོངས་པའི་ཡིད།།
གང་དང་གང་ལ་ཆགས་གྱུར་པ།།
དེ་དང་དེ་བསྟོངས་སྟོང་འགྱུར་དུ།།
སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཞིང་ལྡང་། །༡༨

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་ཅིང་རྣམ་པར་རྨོངས་པའི་ཡིད་དམ་སེམས་ཁྱོད་ཉིད་དད་པས་ཕུལ་བའི་རྫས་དང་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་སོགས་གང་དང་གང་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་གྱུར་པ་དེ་དང་དེ་བསྟོངས་ཏེ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཞེས། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་རང་ལ་དངོས་སུ་ཐོབ་འོས་མེད་པའི་དད་པའི་རྫས་དེའང་ལོག་པའི་འཚོ་བར་གྱུར་པས་ཆང་ཕོར་པ་གང་ལྟ་བུའམ་ཇ་ཕོར་པ་གང་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་འོས་མེད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་བསྟོངས་པས་སྟོང་འགྱུར་དུ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དམྱལ་བའི་ཁྲོ་ཆུ་འཁོལ་མ་ཕོར་པ་སྟོང་ཙམ་བཏུང་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་

ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྷུང་བའི་ཉེན་ཁ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

དེ་བས་མཁས་པས་ཆགས་མི་བྱ། །
ཆགས་པ་ལས་ནི་འཇིགས་པ་སྐྱེ། །
འདི་དག་རང་བཞིན་འདོར་འགྱུར་བས། །
བརྟན་པར་གྱིས་ཏེ་རབ་ཏུ་རྟོགས། །༦༩

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་བླང་དོར་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་སོགས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པར་མི་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་འདི་ལ་ཡང་འཇིགས་སྐྲག་དང་ཐྲད་པ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ན་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་འདི་དག་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་འདོར་བར་འགྱུར་བ་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་མེད་པ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་གནས་པར་གྱིས་ཏེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས།

རྙེད་པ་དག་ནི་མང་བྱུང་ཞིང་། །
གྲགས་དང་སྙན་པ་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། །
རྙེད་དང་གྲགས་པའི་ཚོགས་བཅས་ཏེ། །
གང་དུ་འདོང་བའི་གཏོལ་མེད་དོ། །༧༠

ཞེས་པ་ནི། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་གསེར་དང་དངུལ་དང་དར་ཟབ་ལ་སོགས་པའི་རྙེད་པ་དེ་དག་ནི་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པ་དང་སྙན་པ་སྨྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་དེ་དག་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་རྙེད་པ་དང་གྲགས་པའི་ཚོགས་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱོགས་གང་དུ་དུས་ཚོད་གང་དུ་འདོང་བའི་སྐེ་ཕར་ཟད་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་གཏོལ་ཏེ་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད་དོ་གསུངས།

བདག་ལ་སྨོད་པ་གཞན་ཡོད་ན། །
བསྟོད་པས་བདག་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
བདག་ལ་བསྟོད་པ་གཞན་ཡོད་ན། །
སྨད་པས་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །༡༡

ཅེས་པ་ནི། བདག་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟོད་པ་ལ་ཡང་ང་རྒྱལ་མི་བྱ་སྟེ། བདག་ལ་དགྲ་བོ་ལྟ་བུས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་དམའ་འབེབས་གཏོང་མཁན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་ན་གཉེན་ཉེ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་ངོ་ནས་བསྟོད་པ་བརྗོད་པས་བདག་གི་སེམས་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་སྨད་པས་ཀྱང་མི་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། བདག་ལ་གཉེན་ཉེ་སོགས་རང་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་གིས་བསྟོད་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཡོད་ན། དགྲ་བོའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་གིས་སྨད་པར་བྱེད་པས་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བའང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟོད་སྨད་གཉིས་པོ་མགོ་སྙོམས་

ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱང་དགོས་པ་ཡིན་པ་དང་།

སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ལ། །
རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་མི་མགུ་ན། །
བདག་འདྲ་ངན་པས་སྨོས་ཅི་དགོས། །
དེ་བས་འཇིག་རྟེན་བསམ་པ་བཏང་། །༢༢

ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མོས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གདུལ་བར་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ། དཔེར་ན། ལྷས་བྱིན་དང་ལེགས་པའི་སྐར་མ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་མི་མགུ་བ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་ན། བདག་ལྟ་བུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྐྱོན་ཀུན་ལྡན། ཡོན་ཏན་ཀུན་བྲལ་དེ་ལྟ་བུའི་གཤིས་ཁ་ངན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སློབ་མ་སོགས་འབྲེལ་བ་ཅན་འགའ་ཞིག་མགུ་ལ། འགའ་ཞིག་མི་མགུ་བ་དེ་འདྲར་འགྱུར་བ་ནི་སྨོས་ཅི་ཞིག་དགོས། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དེ་བསྟོད་པ་དང་སྨད་པ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ། རྙེད་པ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ། སྙན་པ་དང་མི་སྙན་པ་དེ་རྣམས་ལ་མགོ་སྙོམས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རེ་དོགས་ཀྱི་བསམ་པ་མཐའ་དག་བཏང་སྙེ་དབེན་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་གསུངས།

སེམས་ཅན་རྙེད་པ་མེད་ལ་སྨོད། །
རྙེད་པ་ཅན་ལ་མི་སྙན་བརྗོད། །

རང་བཞིན་འགྲོགས་དཀའ་དེ་དག་གིས། །

དགའ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །༡༧

ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གང་ཟག་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཅན་རྙེད་པ་མེད་པ་རྒྱ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཐོབ་པའི་རིགས་ལ་ནི་ཁ་ཐབས་དང་ནུས་པའམ་ཡོན་ཏན་མེད་ཅེས་པའི་སྒོ་ནས་སྨོད་ཅིང་དམའ་འབེབས་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ཅུང་ཟད་ཡོན་ཏན་ཅན་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཐོབ་པའམ་རྒྱ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་མང་དུ་གསོག་པ་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སེར་སྣ་དང་དངོས་འཛིན་ཆེ་བའམ་གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མི་ཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་མི་སྙན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་ཅིང་། མདོར་ན་རྙེད་པ་ཡོད་ན་ཡང་མི་དགའ་བ། མེད་ན་ཡང་མི་ཕན་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་འགྲོགས་དཀའ་བར་འགྱུར་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་གིས་བདག་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བ་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་འོས་གསུངས།

གང་ཕྱིར་བྱིས་པ་རང་དོན་ནི། །

མེད་པར་དགའ་བ་མི་འབྱུང་བས། །

བྱིས་པ་འགའ་ཡང་བཤེས་མིན་ཞེས། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །༡༨

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་

གི་རང་གཤིས་དེ་ནི་རང་རང་སོ་སོའི་དོན་དག་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཕྲན་ཚེགས་ཡིད་ལ་གང་བསམ་པ་དེ་ནི་འགྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་དགའ་བ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་འབྱུང་བས་ན། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ནི་རང་ལ་ཕན་འདོགས་པར་གྱུར་པའི་མཛའ་བཤེས་སུ་གྱུར་པ་དོན་ལ་འགའ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་སྤངས་ནས་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི།

ནགས་ན་རི་དྭགས་བྱ་རྣམས་དང་། །
ཤིང་རྣམས་མི་སྙན་རྗོད་མི་བྱེད། །
འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་དང་། །
ནམ་ཞིག་ལྷན་ཅིག་བདག་གནས་འགྱུར། །༢༥

ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཕྱི་སྣོད་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་སྤངས་ནས་དབེན་པའི་གནས་སུ་ནགས་གསེབ་ལྷ་བུ་ལ་གནས་བཅས་ཏེ་གསང་སྟེ་བསྡད་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་གྲོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རི་དྭགས་གནའ་བ་དང་། ཤ་བ། རྐོ་བ་ལྷ་བུ་དང་། བྱ་རིགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་རྣམས་དང་། ཤིང་ཤ་པ་དང་ཤུག་པ་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རྣ་བ་ལ་མི་སྙན་པའི་ཚིག་དམའ་འབེབས་པ་སོགས་དེ་འདྲ་ཡང་རྗོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། འགྲོགས་ན་སྐྱེ་མཉམ་དུ་སྡོད་ན་ཤིན་ཏུ

བདེ་བ་དང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་རི་དྭགས་དང་ཤིང་དེ་དག་རྣམས་དང་དུས་ནམ་ཞིག་ན་བདག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དབེན་པའི་གནས་སུ་གནས་པར་འགྱུར་ན་བསམ་ནས་སྔ་མོ་ནས་ཡིད་ལ་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ་སྨོན་པར་བྱ་གསུངས།

ཕུག་གམ་ལྷ་ཁང་སྟོང་པ་འམ། །
ལྗོན་ཤིང་དྲུང་དུ་གནས་བཅས་ཏེ། །
ནམ་ཞིག་རྒྱབ་ཏུ་མི་བལྟ་ཞིང་། །
ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིག་གྲུ།༢༦

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབེན་པའི་གནས་དེར་སའི་ཕུག་གམ་བྲག་དང་རྫོ་ལ་སོགས་པའི་ཕུག་པའམ་ལྷ་ཁང་ངམ་ཁང་ཁྱིམ་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་གནས་སུའམ། ཡང་ན་ལྗོན་ཤིང་གི་དྲུང་དུ་སྡོད་གནས་བཅས་ཏེ་དུས་ནམ་ཞིག་ན་རྒྱབ་ཏུ་ནང་སེམས་ཅན་དང་། ཕྱི་རྟེན་སོགས་ཀུན་ལ་ཡང་མི་ལྟ་ཞིང་ཆགས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་ནམ་ཡོང་ན་བསམ་ནས་ད་ལྟ་ནས་ཡིད་སྨོན་བྱ་གསུངས།

ས་ཕྱོགས་བདག་གིར་བཟུང་མེད་པ། །
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡངས་རྣམས་སུ། །
རང་དབང་སྤྱོད་ཅིང་ཆགས་མེད་པར། །
ནམ་ཞིག་བདག་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །༢༧

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དབེན་པའི་གནས་དེ་ལ་ས་ཕྱོགས་དེ་ཡང་སུས་ཀྱང་

བདག་གིར་བཟུང་བ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་དེ་རྣམས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་འགྲོ་འདུག་ཉལ་འཆག་སོགས་གང་མོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ཅིང་། གལ་ཏེ་གཞན་ལས་གཞན་དུ་སྤྱོས་ཏེ་སོང་བ་ཡིན་ནའང་གནས་དེ་ཉིད་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པའམ་ཆགས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་ནམ་ཞིག་བདག་ནི་གནས་ནུས་པར་འགྱུར་ན་སྙམ་དུ་ཡང་ཡིད་སྨོན་བྱ།

ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་ཉི་ཚེ་དང་། །
ཀུན་ལ་མི་མཁོའི་གོས་འཆང་ཞིང་། །
ལུས་འདི་སྦ་བར་མ་བྱས་ཀྱང་། །
འཇིགས་མེད་གནས་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར། །༣༨

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྤྱོད་པའི་དུས་ཚོད་བྱུང་ན་དེ་དུས་ཉེར་མཁོ་ཙ་ལག་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་ས་ལས་བྱས་པ་ཕོར་པ་སོགས་ས་དང་རྫ་ལས་བྱས་པ་ཉི་ཚེ་བའི་རང་བཞིན་ངན་ངོན་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བོའམ་རྐུན་མ་ལྟ་བུ་མི་གཞན་ཀུན་ལ་ཡང་མི་མཁོ་བའི་གོས་ཕྲུག་དར་ཁྲོད་པའམ་ཧྲུག་ཧྲུག་གི་རྣམ་པ་ངན་ངོན་ཙམ་འཆང་ཞིང་། ལུས་འདི་ཉིད་གཞན་དགྲའམ་རྐུན་མ་སོགས་ལ་སྦ་བའམ་སྲུང་བར་མ་བྱེད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་གནོད་པར་རམ་འཕྲོག་པའི་དོགས་པ་དང་འཇིགས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྒོ་ནས་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་གནས་པར་འགྱུར་བ་དུས་ནམ་ཞིག་ན་

ཡོང་སྣམ་དུ་དེ་ལྟར་སྒོམ།

དུར་ཁྲོད་སོང་ནས་གཞན་དག་གི།
རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། །
འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ཏུ་ནི། །
ནམ་ཞིག་མགོ་སྙོམས་བྱེད་པར་འགྱུར། །༣༩

ཞེས་པ་ནི། གནས་སྐབས་དེར་སྐབས་འགའ་རེ་མི་རོ་བོར་བའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་དག་ཏུ་སོང་ནས་གཞན་མི་དག་སྔར་ནས་ཤི་བར་གྱུར་པའི་རུས་པའི་གོང་བུ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་ཐོར་བ་དང་། སྐྲ་དང་གཞན་རོ་གོས་སོགས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དང་། བདག་རང་གི་ད་ལྟར་གསོན་པོར་གནས་པའི་ལུས་འདི་གཉིས་པོ་འཇིག་ཅིང་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དག་ཏུ་ནི་ནམ་ཞིག་ན་མགོ་སྙོམས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་བདག་གི་ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱང་སྔར་ནས་ཤི་ཟིན་རུས་པའི་གོང་བུ་ཐོར་བར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་དང་མཉམ་པ་ཡིན་པ། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྔོན་མ་བདག་གི་ལུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསོན་པོར་སྡོད་ཅིང་ཟས་གོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པར་བྱས་པ་དག་གི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་འདྲ་བའམ་མགོ་སྙོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ལ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བའམ་མི་རྟག་ངེས་འབྱུང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ནམ་ཞིག་ན་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར་སྒོམ།

བདག་གི་ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱང་། །

གང་གི་དྲི་ཡིས་ལྷ་དག་ཀྱང་། །
དྲུང་དུ་ཉེར་འགྲོ་མི་འགྱུར་བ། །
དེ་ལྟ་བུ་ནི་འགྱུར་བ་འོང་། །༧༠

ཞེས་པ་ནི། བདག་གི་ལུས་ད་ལྟ་གསོན་པོར་ཤ་ཁྲག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དྲོད་དང་དབུགས་སོགས་རྒྱུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ནཤི་ནས་རོ་རུལ་ནས་གཉག་ནས་རོ་གང་གི་དྲི་ངན་པ་ཡིས་ཤ་ལ་དགའ་བའི་ཕ་དང་ཅེ་སྤྱང་དག་ཀྱང་རོའི་དྲུང་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་མི་ནུས་པའམ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ནི་ངེས་པར་དུ་འགྱུར་བ་འོང་ངོ་སྙམ་དུ་ལུས་ལ་གཅེས་འཛིན་གྱི་བློ་དོར་ནས་བསམ་པར་བྱ།

ལུས་འདི་གཅིག་པུ་བྱུང་བ་ཡང་། །
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་དག །
ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འགྱེས་འགྱུར་ན། །
མཛའ་བ་གཞན་དག་ཅི་ཞིག་སྨོས། །༧༡

ཞེས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་འདི་ཐོག་མར་མའི་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་གཅིག་པུར་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་སྐབས་ན་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིའི་པགས་པས་བསྟུམས་པའི་ནང་གི་ཤ་དང་རུས་པ་ཁྲག་དང་རྒྱུ་ལྟོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་པའམ། ཤི་བའི་ཚེ་ན་དེ་རྣམས་ཞིག་སྟེ་སོ་སོ་སོ་སོར་ཐོར་ཏེ་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་འདྲ་ཡིན་ན། མཛའ་བ

གཉེན་ཉེ་དུའི་མཐུན་གྲོགས་སོགས་གཞན་རྣམས་ཞིག་ནས་སོ་སོར་བྲེ་བར་འགྱུར་བའམ་ཁ་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ནི་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་སྙམ་དུ་སེམས།

སྐྱེ་ན་གཅིག་པུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །
འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ། །
སྡུག་བསྔལ་སྐལ་གཞན་མི་ལེན་ན། །
གེགས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །༣༣

ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན་ནི་གྲོགས་གཞན་མེད་པར་མའི་མངལ་ནས་གཅིག་པུར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འཆི་བའི་ཚེ་ན་ཡང་འཆི་བའི་རོགས་པ་གྲོགས་གཞན་ཁྲིད་རྒྱུ་མེད་པར་དེ་ཉིད་གཅིག་པུར་འཆི་དགོས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ། ན་བ་དང་འཆི་བ། ཚ་བ་དང་གྲང་བ་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པས་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་འདྲ་གཞན་གང་ཞིག་ཀྱང་ལེན་མཁན་དང་བགོ་མཁན་དེ་འདྲ་མེད་པའམ་མི་ལེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་སྒོམ་པའམ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་མཁན་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གེགས་བྱེད་ཀྱི་མཛའ་བ་སྟེ་གཉེན་ཉེ་མཐུན་གྲོགས་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དེ་རྣམས

བློས་གཏང་བར་བྱ་འོས་ཞེས་པའོ། །

ལམ་དག་ཏུ་ནི་ཞུགས་པ་རྣམས། །
ཇི་ལྟར་གནས་ནི་འཛིན་བྱེད་ལྟར། །
དེ་བཞིན་སྲིད་པའི་ལམ་ཞུགས་པའང་། །
སྐྱེ་བའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན། །༧༧

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཐག་རིང་གི་མགྲོན་པོ་དེ་དག་འགྲུལ་ལམ་དག་ཏུ་ནི་ཞུགས་པ་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ན་ཚོང་འདུས་ལྟ་བུའི་གནས་ནི་འཛིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་སྐབས་གནས་ནས་སླར་ཡང་དུས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་ཁ་བྲལ་ནས་སོ་སོའི་རང་གནས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་རམ། དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་གི་ལམ་དག་ཏུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྐབས་འགའ་རེ་ལ་སྐྱེ་བའི་གནས་ནི་མའི་མངལ་གཅིག་ལྟ་བུའི་སྤུན་མིང་སྲིང་གི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་གཉེན་བཤེས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་སྐབས་ན་སོ་སོ་སོ་སོར་ཁ་བྲལ་ནས་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་འགྲོ་དགོས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་བྱ་མི་འོས་ཞེས་པའོ། །

འཇིག་རྟེན་ཀུན་ནས་གདུངས་བཞིན་དུ། །
ཇི་སྲིད་སྐྱེས་བུ་བཞི་ཡིས་ནི། །
དེ་ལུས་དེ་ནི་མ་བཏེགས་པ། །

དེ་སྲིད་དུ་ནི་ནགས་སུ་སོང་། །༡༩

ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཉེན་ཉེ་ནང་མི་མཐུན་གྲོགས་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སེམས་ཀུན་ནས་གདུངས་སྟེ། མིག་ནས་མཆི་མ་བཏོན་པ་དང་། ཁ་ནས་ངུ་ཞིང་ཚོ་ངེ་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་བཅས་བཞིན་དུ། དུས་ཇི་སྲིད་དུ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་བཞི་ཡིས་ནི་རོ་དེ་ཉིད་ཤི་བའི་མལ་དམའ་ས་ནས་ཡར་བཏེགས་ཏེ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་འཁུར་དགོས་པའི་དུས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཞིག་མ་བྱུང་གི་བར་དེ་སྲིད་དུ་ནི་རང་ཉིད་ད་ལྟ་གསོན་པོར་དངོས་སུ་ཀྲང་པ་ས་ལ་བཙུགས་ནས་འགྲོ་ནུས་པའི་དུས་ཚོད་ལ་ནགས་ཚལ་གྱི་ནང་དུ་དབེན་པའི་རིའི་གནས་སུ་སོང་ཞིག

བཤེས་མེད་འཁོན་པའང་མེད་བྱས་ནས། །
ལུས་འདི་གཅིག་པུ་དབེན་གནས་ཏེ། །
སྔར་ནས་ཤི་དང་འདྲར་བརྩིས་ནས། །
ཤི་ནའང་མྱ་ངན་བྱེད་པ་མེད། །༢༥

ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དབེན་རི་ལ་བསྡད་ན་དེ་དུས་བཤེས་མེད་འཁོན་པའང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཕར་ལྟོས་དཔོན། ཚུར་ལྟོས་གཡོག དེ་བཞིན་དུ་ཕན་ཐོགས་དགོས་པའི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་བཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདྲ་ཡང་མེད། གནོད་པ་བྱ་དགོས་པའི་གནོད་ཡུལ་གྱི་དགྲ་བོ་ཞེས་བྱ་བའམ་འཁོན་པ་དེ་འདྲ་ཡང་མེད་

ཅིང་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀའི་གནས་དང་བྲལ་བར་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་འདི་ཉིད་གཅིག་པུ་དབེན་པའི་རི་ཁྲོད་དུ་གནས་ཏེ། གཞན་ཡུལ་མི་ཉེ་འབྲེལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོ་མོ་ནས་ཤི་ཟིན་པ་དང་འདྲ་བར་བརྩིས་པའི་གནས་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན། དེའི་གནས་སྐབས་ན་རང་ཉིད་ཚེ་ཟད་དེ་ཤི་བ་ཡིན་ན་ཡང་དུང་ན་འཁོད་པ་དག་གིས་མྱ་ངན་ནམ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཚོ་ངེ་འདོན་པ་སོགས་བྱས་པ་དེའང་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས།

"ཚངས་སྤྱོད་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། །ལམ་ནི་ལེགས་པར་གོམས་པ་ཡིས། །འཆི་བའི་ཚེ་ན་མྱ་ངན་མེད། །འབར་བའི་ཁྱིམ་ནས་ཐར་པ་བཞིན། །"

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དྲུང་ན་འཁོད་པ་སུ་དག་ཀྱང་། །
མྱ་ངན་གནོད་པ་བྱེད་མེད་པས། །
འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་སོགས། །
སུས་ཀྱང་གཡེང་བར་འགྱུར་བ་མེད། །༣༨

ཅེས་པ་ནི། དབེན་པར་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ན་འཁོད་པའི་བྱ་དང་རི་དྭགས་དང་ལྗོན་ཤིང་ལྟ་བུ་སུ་དག་ཀྱང་རང་ཉིད་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ན་མྱ་ངན་དང་དུ་འབོད་དང་། གཞན་གནོད་པའམ་བར་ཆད་བྱེད་པ་མེད་པ་

ཡིན་པས་འདི་ཡིས་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་དང་དེའི་སྔོན་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་རྗེས་དྲན་དྲུག་སོགས་སུས་ཀྱང་གཡེང་བར་འགྱུར་བའམ་བར་དུ་གཅོད་པ་མེད་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་བས་ཤིན་ཏུ་མདངས་དགའ་བའི། །
ནགས་ཚལ་ཚོགས་ཆུང་བདེ་སྐྱིད་ཅིང་། །
གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་པར། །
བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་གནས་པར་བྱ། །༡༧

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་གཟི་མདངས་དང་ཉམས་དགའ་བར་གྱུར་པའི་དབེན་པའི་ནགས་ཁྲོད་ཀྱི་ཚལ་དུ་འཚོ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་དཀའ་ཚོགས་ཆུང་ཞིང་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ། སྒོ་གསུམ་གྱི་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་གནས་པར་བྱ་གསུངས།

བསམ་པ་གཞན་ནི་ཀུན་བཏང་སྟེ། །
བདག་ལ་སེམས་པ་གཅིག་པུ་ཡིས། །
སེམས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ཕྱིར་དང་། །
དུལ་བར་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན་པར་བྱ། །༡༨

ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལྷ་བུའི་བསམ་པ་གཞན་ནི་ཀུན་མ་ལུས་པ་བཏང་སྟེ་བདག་གི་སེམས་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་སེམས་པར་བྱེད་པ་གཅིག་པུ་ཡིས་སེམས་ནི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་དལ་འབྱོར་རྙེད་པར་དཀའ་བ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་དང་། བྱམས་པ་སྒོམ་པ། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་སོགས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བ་ཞི་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པར་བྱ་གསུངས།

རྣམ་རྟོག་དོར་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་རྣམ་རྟོག་དོར་བ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་ཏུའང་། །
འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་ཁྲོལ་བསྐྱེད། །
འདིར་ནི་གསོད་དང་འཆིང་དང་གཅོད། །
ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་དམྱལ་སོགས་སྒྲུབ། །༡༩

ཅེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་འདོད་པ་སྟེ་ནང་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཕྱི་རྙེད་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་ཕུང་ཁྲོལ་ཏེ་འཇིགས་པའམ་སྡུག

བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་དགྲ་བོའི་གཡུལ་དུ་འཇུག་ཅིང་དེས་གསོད་པ་དང་རྒྱལ་པོས་བཙོན་རར་ལྕགས་སྒྲོག་ཐག་སྒྲོག་གིས་འཆིང་བ་དང་ཡན་ལག་གཅོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པའམ་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ནང་བུད་མེད་ལ་སྲེད་པ་སྤང་བར་བྱ་བ། ཕྱི་རྙེད་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྲེད་པ་སྤང་བར་བྱ་བ། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་སྒྲུབ་དཀའ་བར་བསམ་པ། ངོ་བོ་མི་གཙང་བ་ཡིན་པར་བསམ་པ། འབྲས་བུ་གནོད་པ་མང་བར་བསམ་པའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི།

ཕོ་ཉ་ཕོ་ཉ་མོ་ཡིས་སློན། །
གང་ཕྱིར་དུ་མར་གསོལ་བཏབ་ཅིང་། །
སྡིག་པ་རྣམས་སམ་གྲགས་མིན་ལའང་། །
གང་གི་དོན་དུ་མ་འཛེམས་པར། །༤༠

ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་སྐྱེས་པས་བུད་མེད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་སྟེ་ཕན་ཚུན་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་གྱུར་པ་ནི་འཁོར་བའི་འཇིགས་པའམ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གཉིས

ཀ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་སྐྱེས་པས་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། དེ་ཡང་དོན་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་ཚུན་གོ་བའམ་ཆགས་པ་སྤང་དགོས་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་ཆགས་ཡུལ་དང་ཐུག་ཕྲད་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཕོ་ཉ་དང་ཕོ་ཉ་མོ་ཡིས་མངགས་པ་འམ་བྲན་ཕོ་དང་བྲན་གཡོག་མོ་ལྟ་བུར་སྔོན་ཆགས་ཡུལ་གང་དང་ཕྲད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་གྲངས་དུ་མའི་བར་དུ་འཕྲིན་ཕར་བསྐུར་ཞིང་ཚུར་ཉན་པ་ལྟ་བུས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། ཡང་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་གནོད་པའི་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པའི་སྡིག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་སམ་ཚེ་འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལའང་ཆགས་ཡུལ་གང་གི་དོན་དུ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་མ་འཛེམས་པར།

འཇིགས་པ་ལ་ཡང་བདག་ཞུགས་ཤིང་། །
རྫས་ཀྱང་ཟད་པར་བྱས་གྱུར་ཏེ། །
གང་ལ་ཡོངས་སུ་འཁྱུད་པས་ན། །
མཆོག་ཏུ་དགའ་འགྱུར་དེ་དག་ཉིད། །༧

ཅེས་པ་ནི། ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་འཇིགས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འཛེམས་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་རང་ཉིད་ཞུགས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་རྒྱན་གོས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་རྫས་དེ་དག་

རྣམས་ཀྱང་རིམ་པས་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་བྱས་གྱུར་ཏེ། ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་གང་ལ་ཡོངས་སུ་འབྱུད་ཅིང་བཞོན་པར་བྱེད་པས་ན་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་སོང་སྙམ་པ་ལྷ་བུ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དེ་དག་ཉིད་ནི་དོན་ལ།

ཀེང་རུས་ཉིད་ཡིན་གཞན་མིན་ན། །
རང་དབང་དང་ནི་བདག་མིན་ལ། །
རབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་ཡོངས་ཞེན་ནས། །
ཅི་ཕྱིར་མྱ་ངན་འདས་མི་འགྲོ །༩༣

ཞེས་པ་ནི། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རུས་ལྷུ་དུམ་བུ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚུར་མཉམ་དུ་རུག་སྟེ་བསྒྲིལ་བར་བྱས་པའི་ཀེང་རུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཞན་འདོད་བྱ་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། རང་ལ་དངོས་སུ་དབང་བའི་ཆུང་མ་དང་ནི་བདག་ལ་དབང་བ་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱིས་བདག་གིར་བཟུང་བའི་བུད་མེད་ལྷ་བུ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཞེན་པ་དེ་དག་སྤངས་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་བྱེད་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ་འགྲོ་བར་བྱ་འོས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོ་མི་གཙང་བ་ཡིན་པ་བསམ་པའི་ཚུལ་ནི།

གང་ཞིག་དང་པོ་འབད་དེ་བཏགས། །
དྲངས་ཀྱང་ངོ་ཚས་འོག་ཏུ་བལྟ། །
སྔོན་ནི་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་ཡང་། །
གོས་ཀྱིས་གདོང་ནི་གཡོགས་པར་འགྱུར། །૭༣

ཞེས་པ་ནི། བག་མ་གསར་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཆགས་ཡུལ་གང་ཞིག་དང་པོར་འབད་དེ་གདོང་གཡོག་པར་བྱེད་པའི་རས་དེ་ཉིད་ཕྱིན་དུ་བཏགས་ནས་དྲངས་ཀྱང་། ཆགས་པའི་ཡུལ་ཆུང་མ་དེ་ནི་ངོ་ཚ་བའི་རྣམ་པས་འོག་ཏུ་བལྟ་ཞིང་། དུར་ཁྲོད་དུ་བོར་བའི་སྔོན་རོལ་དུ་ནི་གདོང་དེ་ཉིད་ཆགས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་བ་གང་ལྟར་ཡང་། མ་ཤི་བར་དུ་ནི་གོས་སམ་རས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདོང་དེ་ནི་གཡོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་སྔོན་དུ་མཐོང་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ཉོན་མོངས་པའི་གདོང་དེ་ནི། །
ད་ལྟ་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་བཞིན། །
བྱ་རྒོད་ཀྱིས་བསལ་བྱས་མཐོང་ནས། །
ད་ལྟར་ཅི་ཕྱིར་འབྲོར་བར་བྱེད། །૭૯

ཅེས་པ་ནི། ཆགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཉོན་མོངས་ཏེ་བལྟ་བར་འདོད་པའི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་གདོང་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་གོས་སམ་རས་དེ་ཡར་བསལ་ཏེ་གདོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རྗེས་སུ་དུར་ཁྲོད་དུ་བོར་བའི་

གནས་སྐབས་ན་བྱ་རྒོད་ཀྱིས་གདོང་རས་དེ་ཉིད་ཡར་བསལ་བར་བྱས་པ་དེ་མཐོང་ནས་ད་ལྟ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཕྱིར་ན་འབྱེར་བའམ་བྲོས་པར་བྱེད།

གཞན་རྣམས་མིག་གིས་བལྟ་ན་ཡང་། །
གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྲུང་གྱུར་པ། །
ཇི་སྲིད་དེ་ནི་དེས་ཟ་ན། །
སེར་སྣ་ཅན་ཁྱོད་ཅིས་མི་བསྲུང་། །༤༥

ཞེས་པ་ནི། སྐྱེས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་གདོང་པ་ལ་མིག་གིས་བལྟ་བ་ཙམ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་ཡང་ཆགས་ཡུལ་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཕྲག་དོག་གི་སྒོ་ནས་བསྲུང་བར་གྱུར་པ། དུས་ཇི་སྲིད་དུ་ཤི་ཟིན་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་བོར་བ་ན་རང་གི་ཆགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ལུས་དེ་ནི་ཤ་ལ་དགའ་བའི་བྱ་རྒོད་དང་ཝ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཟ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། སེར་སྣ་ཅན་གྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཁྱོད་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་དེའི་སྐབས་ན་མི་བསྲུང་སྟེ་བསྲུང་བར་བྱ་འོས་གསུངས།

ཤ་ཡི་ཕུང་པོ་འདི་མཐོང་ནས། །
བྱ་རྒོད་དང་གཞན་ཟ་བྱེད་ན། །
གཞན་གྱི་ཟས་ལ་མེ་ཏོག་གི
ཕྲེང་བ་ཙན་དན་རྒྱན་གྱིས་མཆོད། །༤༦

ཅེས་པ་ནི། མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཤའི་ཕུང་པོ་རང་གི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་ཤི་ཟིན་པར་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་མཐོང་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་བྱ་རྒོད་དང་གཞན་ཝ་དང་ལྕེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཟས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཟ་བར་གྱུར་པའི་ཟས་དེ་ལ་ཆགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ད་ལྟ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དང་ཙནྡན་གྱི་བྱུགས་པ་དང་། གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་གྱིས་ཅི་སྟེ་ན་མཆོད་པར་བྱེད་དེ་མཆོད་མི་འོས་གསུངས།

རུས་གོང་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ནི། །
མི་འགྱུལ་ཡང་ནི་ཁྱོད་སྐྲག་ན། །
རོ་ལངས་བཞིན་དུ་འགའ་ཡིས་ཀྱང་། །
བསྐྱོད་པར་གྱུར་ན་ཅིས་མི་འཇིགས། །༧༧

ཞེས་པ་ནི། དུར་ཁྲོད་དུ་བོར་ཟིན་པའི་སྐབས་ན་རུས་པའི་གོང་བུ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་ཐོར་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ནི། དེའི་སྐབས་ན་རླུང་དང་སེམས་མེད་པའི་སྒོ་ནས་འགྱུལ་སྐྱོད་ཀྱང་མི་བྱེད་དེ་མི་འགྱུལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ནི་སེམས་ཁྱོད་སྐྲག་པར་བྱེད་ན། ད་ལྟ་རོ་ལངས་བཞིན་དུ་རླུང་དང་སེམས་འགའ་ཡིས་ཀྱང་བསྐྱོད་ཅིང་གཡོ་འགྱུལ་དང་སྨྲ་བརྗོད་སོགས་བྱས་པར་གྱུར་པ་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་འཇིགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པར་འོས་གསུངས།

གང་ལ་གཡོགས་ཀྱང་འདིར་ཆགས་པ། །
དེ་མ་གཡོགས་ན་ཅིས་མི་འདོད། །
དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་ན་ནི། །
གཡོགས་པ་ལ་ནི་ཅི་ཕྱིར་འབྱུད། །༦༦

ཅེས་པ་ནི། ད་ལྟ་ཆགས་ཡུལ་གྱི་གསོན་པོའི་ལུས་གང་ལ་གོས་སོགས་ཀྱིས་གཡོགས་ཀྱང་འདི་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཤི་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་རོ་ལ་གོས་སོགས་ཀྱིས་མ་གཡོགས་པར་གྱུར་པ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ཡང་འདོད་ཅིང་ཆགས་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་འོས་ལ། དེ་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པས་འདོད་པ་བསྟེན་པའི་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ན་ནི། འོ་ན་ད་ལྟ་གསོན་པོའི་ལུས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་དག་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱུད་པར་བྱེད་དེ་འབྱུད་དུ་མི་འོས་གསུངས།

ཟས་ནི་གཅིག་པུ་ཉིད་ལས་ནི། །
བཤང་དང་ཁ་ཆུ་འབྱུང་འགྱུར་ན། །
དེ་ལས་བཤང་ལ་མི་དགའ་ཞིང་། །
ཁ་ཆུ་ལ་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་དགའ། །༦༧

ཞེས་པ་ནི། འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པའི་ཟས་ནི་ཟོས་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལས་ནི་ཐུར་དུ་འཛག་པའི་བཤང་བ་གཅི་བ་སོགས་དང་། གྱེན་དུ་ལུད་པའི་ཁ་ཆུ་དང་སྣ་ཆུ་སོགས་དེ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། དེ་དག

ལས་བཤད་པ་དང་གཅིག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་དགའ་ཞིང་། ཆགས་ཡུལ་གྱི་ཁ་ཆུ་དང་སྣ་ཆུ་སོགས་ལ་སེམས་མ་རུངས་པ་ཕྱོད་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་དགའ་སྟེ་དགའ་བར་མི་འོས།

ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་ཡི། །
སྔས་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར། །
དྲི་ང་འཛག་པ་མ་ཡིན་ཞེས། །
འདོད་ལྡན་མི་གཙང་བ་ལ་སྐྱོངས། །༥༠

ཞེས་པ་ནི། ཆགས་ཡུལ་གྱི་རེག་བྱ་འཇམ་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་སྙམ་ན། དེའང་ཤིང་ལས་བྱུང་བའི་བལ་རེག་བྱ་རེག་ན་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པར་གྱུར་པ་ཡི་སྔས་དང་སྟན་ལྷ་བུ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་འོས་པ་ལ། དེ་ལ་ནི་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར་དྲི་ཤིན་ཏུ་ང་བར་འཛག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དྲ་དྭངས་གཙང་བ་ཡོད་པར་རློམ་པའི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོངས་སོ། །

འདོད་ལྡན་ངན་པ་སྐྱོངས་པ་རྣམས། །
ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་ལའང་། །
ཉལ་པོ་བྱ་བར་མི་ནུས་ཞེས། །
དེ་ལ་ཁྲོ་བ་དག་ཏུ་བྱེད། །༥༡

ཅེས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཙང་གཙོག་དང་བཟང་ཞན་ལ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཤིང་བལ་རེག་ན་རེག་བྱ་འཇམ་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལའང་འདི་ནི་ཉལ་པོ་བྱ་བའམ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་བྱ་བར་མི་ནུས་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་སྤོང་བ་དག་ཏུའང་བྱེད་དོ། །

གལ་ཏེ་མི་གཙང་ཆགས་མེད་ན། །
རུས་གཟེབ་རྒྱུས་པས་སྦྲེལ་བ་ལ། །
ཤ་ཡི་འདམ་གྱིས་ཞལ་ཞལ་བྱས། །
གཞན་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་པང་དུ་འཁྱུད། །༥༣

ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། འོ་ན་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་ཀྱི་རུས་པའི་དུམ་བུ་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་པོའི་གཟེབ་སྐྱེ་ཕན་ཚུན་རྒྱུས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྲེལ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཁྲག་དང་རྣག་དང་ཆུ་སེར་ལ་སོགས་པས་བརླན་པར་བྱས་པའི་ཤའི་འདམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་ཞལ་ཉིད་དུ་བྱས་པས་གཞན་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱོད་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་པང་དུ་འཁྱུད་པར་བྱེད་དེ་མི་འོས་སོ་གསུངས།

ཁྱོད་ཉིད་མི་གཙང་མང་ཡོད་པ། །
དེ་ཉིད་ལ་ཁྱོད་གཏན་སྤྱོད་ཅིང་། །
མི་གཙང་རྐྱལ་པ་གཞན་དག་ལའང་། །

མི་གཙང་བརྙམ་པས་འདོད་པར་བྱེད། །༥༡

ཅེས་པ་ནི། ཆགས་ཅན་གྱི་སེམས་མ་རུང་པ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་མི་གཙང་བའི་རྫས་ངན་གྱི་རང་བཞིན་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱོད་ཉིད་དུས་གཏན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། ད་དུང་ཡང་མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་གཞན་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དག་ལའང་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བ་ཉིད་དུ་བརྙམ་པའམ་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་པ་ཅི་ལྟར་ན་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་འོས་གསུངས།

བདག་ནི་ཤ་འདི་ལ་དགའ་ཞེས། །
རེག་དང་བལྟ་བར་འདོད་ན་ཀོ། །
སེམས་མེད་པ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི། །
ཤ་ནི་ཁྱོད་ཀོ་ཅིས་མི་འདོད། །༥༩

ཅེས་པ་ནི། བདག་རང་ཉིད་ནི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ཤ་འདི་ཉིད་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་དང་། མིག་གིས་བལྟ་བར་འདོད་ན་ཀོ་སྟེ་ཡིན་ན་ནི། འོ་ན་ཤི་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སེམས་མེད་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དུར་ཁྲོད་དུ་བོར་བའི་ཤ་དེ་ཉིད་ནི་འོ་ན་སེམས་མ་རུང་པ་ཁྱོད་ཀོ་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རེག་པ་དང་བལྟ་བར་མི་འདོད་དེ་འདོད་པར་འོས་གསུངས།

འདོད་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ། །
རེག་དང་བལྟ་བར་མི་ནུས་ལ། །

གང་ཞིག་ནུས་དེ་ཤེས་པ་མིན། །
དོན་མེད་འབྱུད་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ། །༥༥

ཞེས་པ་ནི། ཆགས་སེམས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་ཅིང་ཆགས་པའི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་སེམས་སམ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རེག་པ་དང་། མིག་གིས་དངོས་སུ་བལྟ་བར་མི་ནུས་ལ། ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་དང་། མིག་གི་བལྟ་བ་གང་ཞིག་ནུས་པར་གྱུར་པའི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དེ་ནི་ཤེས་པའམ་སེམས་མ་ཡིན་ན། ཆགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་འབྱུད་པ་དེ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ་གསུངས།

མི་གཙང་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས། །
མི་རྟོགས་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་ཡི། །
རང་ཉིད་མི་གཙང་ཉིད་ཡིན་པར། །
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ངོ་མཚར་ཆེ། །༥༦

ཞེས་པ་ནི། མི་གཙང་བའི་རྫས་ངན་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཞན་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་མི་གཙང་བ་ཡིན་པར་མི་རྟོགས་པ་ཧ་ཅང་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་ཡི། བདག་རང་ཉིད་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ངན་པ་ཉིད་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའམ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་གསུངས།

སྔྲིན་བྲལ་ཉི་ཟེར་གྱིས་ཕྱེ་བའི། །

པདྨ་གཞོན་ནུ་སྤངས་ནས་ནི། །
མི་གཙང་ཞེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །
མི་གཙང་གཟེབ་ལ་ཅི་ཕྱིར་དགའ། །༥༧

ཞེས་པ་ནི། བདག་ནི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ཁ་དོག་མཛེས་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་དགའ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། སྤྲིན་དང་བྲལ་བའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁ་ཕྱེ་བའི་མེ་ཏོག་པདྨ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་གཟི་མདངས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྤངས་ནས་ནི། མི་གཙང་བའི་རྫས་ངན་དུ་མའི་གོང་བུར་གྱུར་པའི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་མི་གཙང་བའི་གཟེབ་བམ་འབྲུལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་དགའ་སྟེ་དགའ་བར་མི་འོས་གསུངས།

ས་ཕྱོགས་མི་གཙང་གིས་གོས་པ། །
གལ་ཏེ་རེག་པར་མི་འདོད་ན། །
གང་ལས་དེ་ནི་བྱུང་བ་ཡི། །
ལུས་ལ་ཇི་ལྟར་ཕྱོད་རེག་འདོད། །༥༨

ཅེས་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་གང་ཞིག་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་ལས་བྱུང་བའི་མི་གཙང་བ་བཤང་བ་དང་གཅི་བ་ལྟ་བུ་དག་གིས་གོས་པར་གྱུར་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་དང་མིག་གིས་བལྟ་བར་མི་འདོད་ན། མི་གཙང་བ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་

གང་ལས་དེ་ནི་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ཡི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་མ་རུང་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་རེག་པར་འདོད་དམ་ཅི་སྟེ་དེའང་མི་འོས་གསུངས།

གལ་ཏེ་མི་གཙང་ཆགས་མེད་ན།།
མི་གཙང་ཞིང་ལས་བྱུང་གྱུར་ཞིང་།།
དེ་ཡི་ས་བོན་དེས་བསྐྱེད་པ།།
གཞན་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་པང་དུ་འཁྱུད།། ༥༩

ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། འོ་ན་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་ནི་མི་གཙང་བའི་ཞིང་སྟེ་མའི་མངལ་གནས་མི་གཙང་བའི་གཟེབ་ལས་ཐོག་མར་བྱུང་བར་གྱུར་ཞིང་། ཡང་མི་གཙང་བ་དེ་ཡི་ས་བོན་ཕའི་ཁུ་བ་དང་མའི་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་མཉམ་དུ་འདྲེས་པ་དེའི་སྒོ་ནས་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས། གཞན་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དེ་ལ་ཁྱོད་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་པང་དུ་འཁྱུད་པར་བྱེད་དེ་འཁྱུད་དུ་མི་འོས་གསུངས།

མི་གཙང་ལས་བྱུང་མི་གཙང་སྲིན།།
ཆུང་ངུའང་ཁྱོད་འདོད་མི་བྱེད་ལ།།
མི་གཙང་མང་པོའི་རང་བཞིན་ལུས།།
མི་གཙང་སྐྱེས་པའང་འདོད་པར་བྱེད།། ༦༠

ཞེས་པ་ནི། མི་གཙང་བ་བཤང་ཁང་དང་གཅི་ཁང་ལས་བྱུང་བའི་མི་གཙང་བའི་སྲིན་འབུ་ཚུང་ངུ་ཞིག་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་སེམས་མ་རུང་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མི་བྱེད་ལ། ཡང་མི་གཙང་བ་སྣབས་དང་མཆིལ་མ། ཁྲག་དང་ཆུ་སེར། བཤང་བ་དང་གཅི་བ་སོགས་མང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་གང་ཞིག་རྒྱུ་མི་གཙང་བའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་བྱེད་དམ་སྐྲེ་བྱེད་མི་འོས་གསུངས།

ཁྱོད་ནི་རང་ཉིད་མི་གཙང་ལ། །
སྨོད་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། །
མི་གཙང་རྐྱལ་པ་མི་གཙང་ལ། །
བརྐམ་པས་གཞན་ཡང་འདོད་པར་བྱེད། །༦༧

ཅེས་པ་ནི། ཆགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་འདི་ཉིད་མི་གཙང་བའི་རྫས་ངན་དུ་མའི་གོང་བུ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་ཡང་སྨོད་པར་མི་བྱེད་པའམ་དེ་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤང་བ་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། ད་དུང་ཡང་མི་གཙང་བ་ལ་བརྐམ་པའམ་ཆགས་པས་མི་གཙང་བའི་རྐྱལ་པ་གཞན་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་བྱེད་དམ་སྐྲེ་བྱེད་མི་འོས་གསུངས།

ག་བུར་ལ་སོགས་ཡིད་འོང་དང་། །
འབྲས་ཆན་དག་གམ་ཚོད་མའང་རུང་། །

ཁར་བཅུག་ཕྱིར་ཕྱུང་བོར་བ་ཡིས། །
ས་ཡང་མི་གཙང་བཙོག་པར་འགྱུར། །༥༢

ཞེས་པ་ནི། ག་བུར་དང་ཙནྡན་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་དང་འབྲས་ཆན་དང་ཚོད་མ་དག་གམ་རུང་སྟེ། ཆགས་ཡུལ་གྱིས་ཐོག་མར་ཁ་ལ་བཅུག་ནས་ཟོས་ཏེ་ཕྱིར་ཕྱུང་བའི་སྐྱུག་པ་སོགས་བོར་བར་གྱུར་པ་ཡིས་ས་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་གཙང་བའི་སྒོ་ནས་བཙོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་གཙང་བའི་ཞིང་ངན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ་འོས་གསུངས།

གལ་ཏེ་མི་གཙང་འདི་འདྲ་བ། །
མངོན་སུམ་གྱུར་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ན། །
དུར་ཁྲོད་དག་ཏུ་བོར་བའི་ལུས། །
མི་གཙང་གཞན་ཡང་བལྟ་བར་གྱིས། །༥༣

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་མི་གཙང་བ་རྫས་ངན་དུ་མའི་གོང་བུ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་འདི་འདྲ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཀྱང་། ད་དུང་ཡང་མི་གཙང་བ་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ན། འོ་ན་གཞན་བུད་མེད་དག་ཤི་ཟིན་པ་དུར་ཁྲོད་དུ་རོ་བསྐྱལ་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཏུ་ཕྱོད་ཀྱིས་ལྟོས་དང་ཞེས་དུར་ཁྲོད་དག་ཏུ་བོར་བའི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་གཞན་དེ་ཉིད་ལའང་བལྟ་བར་གྱིས་ཤིག་གསུངས།

གང་ལས་པགས་པའི་ཁ་ཕྱེ་ན། །

འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་བས། །
ཤེས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ལ། །
ཕྱིར་ཞིང་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །৭৪

ཞེས་པ་ནི། དུར་ཁྲོད་དུ་བོར་བའི་བུད་མེད་གཞན་གྱི་རོ་གང་ལས་པགས་པའི་ཁ་ཕྱེ་བའི་སྐབས་ན་འཇིགས་པའམ་སྐྲག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱང་། ད་དུང་རྩུལ་ཇི་ལྟར་ན་ཆགས་ཡུལ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་ཞིང་ཆགས་ཤིང་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བར་མི་འོས་གསུངས།

ལུས་ལ་བསྐུས་པའི་དྲི་དེ་ཡང་། །
ཙནྡན་སོགས་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །
གཞན་གྱི་དྲི་དེས་གཞན་དག་ལ། །
ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད། །৭৫

ཅེས་པ་ནི། ལུས་ལས་དྲི་བཟང་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་ལ་བསྐུས་པའི་དྲི་དེ་ཡང་གཞན་ཙནྡན་དང་ག་བུར་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དྲི་ཡིན་གྱི། གཞན་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་ལས་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དྲི་ནི་མ་ཡིན་ན། དེས་ན་གཞན་ཙནྡན་སོགས་ཀྱི་དྲི་དེས་གཞན་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དག་ལ་བྱུགས་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་དུ་མི་འོས་གསུངས།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་དྲི་ང་བས། །

འདི་ལ་མ་ཆགས་ལེགས་མིན་ནམ། །
འཇིག་རྟེན་དོན་མེད་སྲིད་པ་དག །
ཇི་སྟེ་དེ་ལ་དྲི་ཞིམ་སྐུད། །༦༦

ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་དྲི་ང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནམ་ཤིན་ཏུ་བཙོག་པ་ཡིན་པས་ན་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་མ་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ནི་དོན་མེད་ཀྱི་དྲི་ཞིམ་པོ་ལ་སྲིད་པའམ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཅི་སྟེ་ན་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རྐྱལ་པ་ལྷ་བུ་དེ་ལ་ཙནྡན་སོགས་དྲི་བཟང་པོའམ་ཞིམ་པོ་དེ་སྐུད་པར་བྱེད་དེ་དེའང་སྐུད་པར་མི་འོས་སོ་གསུངས།

འོན་ཏེ་དྲི་ཞིམ་ཙནྡན་ནི། །
ལུས་ལས་འདིར་ནི་ཅི་ཞིག་འབྱུང་། །
གཞན་གྱི་དྲི་ཡིས་གཞན་དག་ལ། །
ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད། །༦༧

ཅེས་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དེ་ལས་དྲི་ཞིམ་པོ་འབྱུང་ངོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཙནྡན་དང་ག་བུར་ལ་སོགས་པའི་དྲི་ཡིན་ན། ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་ལས་སྐབས་འདིར་དྲི་ཞིམ་པོ་ལྷ་བུ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་ཞིང་། གཞན་ཙནྡན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་ཡིས་གཞན་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དག་ལ་བྱུགས་པར་བྱེད་

པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད་དེ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་མི་འོས་གསུངས།

གལ་ཏེ་སྐྲ་སེན་རིང་བ་དང་། །
སོ་སྐྱ་དྲིར་བཅས་འདམ་གྱི་དྲིས། །
བསྒོས་པས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །
གཅེར་བུ་འཇིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །༧༤

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་ཁྲུས་དང་བསྐུ་མཉེ་སོགས་ཀྱིས་གཏན་ནས་མ་བཅོས་ནས་རང་དགར་བཞག་པ་ཡིན་ན། སྐྲ་ཡིན་ཏུ་རིང་ཞིང་ཕན་ཚུན་འཛིངས་ཏེ་ལང་བར་གྱུར་པ་དང་རྡུལ་དུ་ཐལ་བས་གོས་པ། སེན་མོ་ཡང་རིང་བ་དང་གུད་པར་གྱུར་པ་དང་། སོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་བོར་གྱུར་ཏེ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་ལ། ཡང་མི་གཙང་བའི་འདམ་གྱི་དྲིས་བསྒོས་པར་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ནི་གོས་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར་པའི་གཅེར་བུ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡི་དྭགས་སམ་སྲིན་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་ན།

རང་ལ་གནོད་པའི་མཚོན་བཞིན་དུ། །
དེ་འབད་ཅི་ཕྱིར་ཕྱི་དོར་བྱེད། །
བདག་ལ་རྨོངས་པའི་འབད་པ་ཡིས། །
སྨྱོས་པས་ས་འདི་ཀུན་ཏུ་འཁྲུགས། །༧༥

ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་གནོད་པའམ་གསོད་པར་བྱེད་པའི་མཚོན་ཆ་ཕྱི་དོར་བྱེད་ཅིང་བཏང་ཞྭ་གཙོད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། ལུས་ཤིན་ཏུ་མི་གཙང་བ་ཡང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་འབབ་པའི་སློ་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཁྲུས་དང་བསྐུ་མཉེ་དང་། སྨྲ་དང་སེན་མོ་བྲེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སློ་ནས་ཕྱི་དོར་བྱེད་དེ་བྱེད་དུ་མི་འོས་ལ། དེ་ཡང་བདག་གི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོངས་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འབབ་པ་ཡི་སློ་ནས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུས་སྨྱོས་པར་གྱུར་པས་ས་ཆེན་པོ་འདི་དག་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་འདྲའི་སྨྱོས་པའི་སློ་ནས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ལ་ཐམ་ཞིང་ཆགས་པས་ཀུན་ཏུ་འཁྲུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་གནས་སོ་གསུངས།

རུས་གོང་འབའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ནི།།
དུར་ཁྲོད་དུ་ནི་ཡིད་འབྱུང་ན།།
གཡོ་བའི་རུས་གོང་གིས་ཁྱབ་པའི།།
གྲོང་གི་དུར་ཁྲོད་ལ་དགའ་འམ། །༧༠

ཞེས་པ་ནི། རུས་པའི་གོང་བུ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འཐོར་བར་གྱུར་པ་འབའ་ཞིག་མིག་གིས་མཐོང་ནས་ནི་དུར་ཁྲོད་དུ་ནི་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་སེམས་ལ་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེ་

པ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་རླུང་དང་སེམས་མཉམ་དུ་འགྲོ་བས་གཡོ་བར་གྱུར་པའི་རུས་པའི་གོང་བུས་ཁྱབ་པར་གྱུར་པའི་གྲོང་པ་ནང་གི་དུར་ཁྲོད་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་ཀེང་རུས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེའམ་ཞེས་དགའ་བ་སྐྱེ་མི་འོས་སོ་གསུངས།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་གནོད་པ་མང་བ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་མི་གཙང་གྱུར་པ་དེའང་། །
རིན་མེད་པར་ནི་མི་རྙེད་དོ། །
དེ་དོན་བསྒྲུབས་པས་ཉ་ཐང་དང་། །
དམྱལ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་འབྱུང་། །༧༡

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་གསེར་དང་དངུལ་ལ་སོགས་པའམ་རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་གང་འཚམས་ཏེ་རིན་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་ཆགས་ཡུལ་རང་གི་བཟའ་ཟླ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་རྙེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྙེད་དེ་བྱུང་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡི་ཟས་དང་གོས་དང་རྒྱན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དག་བསྒྲུབས་པར་བྱས་པའི་དཀའ་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ཉ་ཐང་སྟེ་དེའི་དོན་དུ་སྡིག་པ་ཡང་མང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནོད་པ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་གསུངས།

ཁྱིམ་པ་ནོར་སྤེལ་མི་ནུས་པས། །
དར་ལ་བབ་ན་འདིས་ཅི་བདེ། །
ནོར་གསོག་པ་ཡིས་ཚེ་གཏུགས་ན། །
རྒས་ནས་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །༧༡

ཞེས་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་ཆུང་དུའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་ནོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་གོང་དུ་སྤེལ་བ་ཡང་བྱེད་མི་ནུས་པས་ན་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བའམ་ཆགས་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་མེད་པ་དང་། དར་ལ་བབ་ཅིང་ལང་ཚོའི་གནས་སྐབས་ན་ནོར་སྤེལ་བ་སོགས་ཚོང་དང་སོ་ནམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བས་གཡེངས་ཏེ་ཆགས་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པའི་གོ་སྐབས་དཀའ་བས་དེས་ན་འདིས་ཅི་ཞིག་བདེ། ནོར་ཅུང་ཟད་གསོག་པའི་སྐབས་ན་ཚེའི་མཐར་གཏུགས་པར་གྱུར་ན་དེའང་དགོས་པ་ཆུང་ཞིང་། རྒས་པར་གྱུར་ནས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒུད་པར་གྱུར་པ་ན། ཡང་འདོད་པ་བསྟེན་པའི་ནུས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་ཆུང་བ་ཡིན་གསུངས།

འདོད་ལྡན་ངན་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །
ཉིན་རིང་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་དུབ་སྟེ། །
ཁྱིམ་དུ་ལོངས་ནས་ཆད་པའི་ལུས། །
རོ་དང་འདྲ་བར་ཉལ་བར་བྱེད། །༧༣

ཅེས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་

ཁ་ཅིག་ནི་རང་ཉིད་འཚོ་བ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་ཕོངས་ཤིང་དབུལ་བའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱི་གཡོག་དང་ལས་གླ་སོགས་ལེན་དགོས་པས། དེས་ན་ཉིན་རིང་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ངལ་ཞིང་དུབ་སྟེ། དགོང་མོར་ཁྱིམ་དུ་ཚུར་ལོག་སྟེ་འོང་ནས་ཐང་ཆད་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་རོ་དང་འདྲ་བར་གཉིད་ཉལ་བར་བྱེད་པས་ཆགས་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དང་།

ཁ་ཅིག་བྱེས་བགྲོད་ཉོན་མོངས་དང་། །
རིང་དུ་སོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཅན། །
བུ་སྨད་འདོད་བཞིན་བུ་སྨད་རྣམས། །
ཁྱུད་འཁོར་ལུས་ཀྱང་མཐོང་མི་འགྱུར། །༧༩

ཞེས་པ་ནི། འདོད་ལྡན་ངན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་བྱེས་སུ་སྟེ་ཐག་རིང་པོ་ལ་ཀུ་མ་བཀུ་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུ་ནོར་འཕྲོག་པའི་ཆེད་དུ་དང་། ཚོང་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བགྲོད་དེ་ཤིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ཉམ་ང་བར་གྱུར་པ་དང་། ས་ཐག་རིང་པོ་ལ་དུས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་བའི་ལུས་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཅན་གང་ཞིག་རང་གི་བུ་དང་ཆུང་མ་སྟེ་བུ་སྨད་དེ་རྣམས་ཡིད་ལ་འདོད་བཞིན་དུ། བུ་སྨད་དེ་རྣམས་ཁྱུད་འཁོར་ཏེ་ལོ་འཁོར་མོ་ལྔ་བུའམ་ལོ་མང་པོའི་རིང་ལ་ལུས་ཀྱང་ཤུལ་དུ་བཞག་ནས་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲའང་ཡོད་པར་གསུངས།

བདག་ལ་ཕན་འདོད་རྣམས་སྐྱོངས་པས། །
གང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟེངས་པ་ཡང་། །
དེ་མ་ཐོབ་པར་དོན་མེད་པའི། །
གཞན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཕྲུང་གིས་བདས། །༧༥

ཞེས་པ་ནི། བདག་ལ་རང་དང་རང་གི་བུ་མོ། ཚ་བོ་དང་ཚ་མོ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། དེས་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མ་མཁས་པར་ཤིན་ཏུ་སྐྱོངས་པས་ཕན་བདེ་ཐོབ་པ་གང་གི་དོན་ཉིད་དུ་རང་གི་བུ་ཚ་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་གཞན་ལ་བསྟེངས་ཏེ་མནའ་མ་དང་མག་པ་ལྟ་བུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་པའི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དེ་དག་མ་ཐོབ་པར་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་གང་ཡང་འགྲུབ་པ་མེད་པས། གཞན་གྱི་ལས་ལ་བསྐུལ་བ་སོགས་དབང་མེད་ཀྱི་ཕྲུང་གི་སྒོ་ནས་མི་ཚེ་བདས་ཏེ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་གསུངས།

ལ་ལ་རང་གི་ལུས་བསྟེངས་ཤིང་། །
དབང་མེད་གཞན་གྱིས་བཀོལ་གྱུར་ཏེ། །
ཚུང་མ་དག་ཀྱང་བུ་བཙུང་ན། །
ཤིང་དྲུང་དགོན་པ་བབ་བབ་འབྱུང་། །༧༦

ཞེས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་ལ་ནི་རང་ལ་འཚོ་བས་ཕོངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱང་རིན་ཐང་

གིས་བརྡབ་སྟེ་གཞན་གྱི་བྲན་གཡོག་ཏུ་བཙོང་ངམ་ཞིང་། བཙོངས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པས་མི་གཞན་དག་སོགས་ཀྱིས་ལས་ལ་བཀོལ་བར་གྱུར་ཏེ། དེའི་སྐབས་ན་རང་གི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ཆུང་མ་དག་ཀྱང་བུ་འདྲ་སྐྱེ་བ་བྱུང་ན་རང་ལ་ཁྱིམ་མེད་པས་ཞིང་དྲུང་དང་རྩིག་པ་དེའི་དྲུང་དུ་དགོན་པ་ས་སྟོང་གར་བབ་བབ་ཏུ་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱུང་དགོས་པའམ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས།

འདོད་པས་བསླུས་པའི་གླེན་པ་དག །
འཚོ་འདོད་འཚོ་བར་བྱ་འོ་ཞེས། །
སྲོག་སྟོར་དོགས་བཞིན་གཡུལ་དུ་འཇུག །
ཁེ་ཕྱིར་བྲན་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད། །༧༧

ཅེས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པས་བསླུས་པར་གྱུར་པའི་མི་གླེན་པ་ཁ་ཅིག་དག་ནི་རང་གི་འཚོ་བའི་ཆེད་དུ་དམག་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་སོང་ནས་རང་གི་སྲོག་འཚོ་བའི་ཐབས་ཤེས་ལ་འབད་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་གསོན་པོར་ལེགས་པར་འཚོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ངག་ནས་རྗོད་པར་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་གཏིང་ནས་རང་ཉིད་དགྲ་བོའི་གཡུལ་སོགས་ནས་སྲོག་སྟོར་བའམ་ཤོར་བའི་དོགས་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་དགྲ་བོའི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་དགྲ་ཟླ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཁེ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དཔོན་ངན་གཏུམ་པོ་ཅན་གྱི་གཡོག་ཏུའམ་བྲན་དུ

འགྲོ་སྐྱེ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་དེ་འབྲའང་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས།

འདོད་ལྡན་ལ་ལ་ལུས་ཀྱང་བཅད། །
ཁ་ཅིག་གསལ་ཤིང་རྩེ་ལ་བརྫུགས། །
ཁ་ཅིག་མདུང་ཐུང་དག་གིས་བསྣུན། །
ཁ་ཅིག་བསྲེགས་པ་དག་ཀྱང་སྣང་། །༧༨

ཞེས་པ་ནི། ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་ལ་ཕན་ཚུན་རྩོད་ཅིང་འཐབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱང་བཅད་པ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ལ་ཐུག་སྟེ་གསལ་ཤིང་གི་རྩེ་མོ་ལ་བརྫུགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་གཡུལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་མདུང་ཐུང་དག་གིས་བསྣུན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་མེས་བསྲེགས་པ་དག་ཀྱང་སྣང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་དག་ནི་ནང་བུད་མེད་ལ་སྲེད་པ་ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་རྙེད་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྲེད་པ་སྤང་བའི་ཚུལ་ནི།

བསག་དང་བསྲུང་དང་བརླག་པའི་གདུང་བ་ཡིས། །
ནོར་ནི་ཕུང་ཁྲོལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་པར་བྱ། །
ནོར་ལ་ཆགས་པས་གཡེངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས། །
སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་སྐབས་མེད་དོ། །༧༩

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་ན་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་བསག་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། བར་དུ་བསྲུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཐ་མར་

བརྣག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། མདོར་ན་ཞོགས་སྔ་ལངས། དགོང་ཕྱི་ཉལ། ཉིན་མི་དལ། མཚན་མི་ཉལ། ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་སློང་། ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་འཕེལ། དགྲ་དང་འཐབ། གཉེན་དང་འཁོན། རྒྱུ་འཕྲོག་དང་གསོད་རེས་ཤོར། གྱོད་དང་ཁ་མཆུ་ཟོག་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུང་བ་ཡིས། རྒྱུ་ནོར་གྱི་རྙེད་པ་ནི་ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཕུང་ཁྲོལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཟག་བཅས་སྙིང་པོ་མེད་པའི་རྒྱུ་ནོར་ལ་ཆགས་པས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་བྲལ་བས་ན་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད་དོ། །

འདོད་ལྡན་རྣམས་ལ་དེ་ལ་སོགས། །
ཉེས་དམིགས་མང་ལ་མནོག་ཆུང་སྟེ། །
ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་ཕྱུགས་དག་གིས། །
རྩྭ་ནི་ཁམ་འགའ་ཟོས་པ་བཞིན། །৮০

ཞེས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་དམིགས་དང་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། མནོག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ངུ་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་རྟ་འདྲེན་བཞིན་པའི་ཕྱུགས་བ་ལང་དག་འགའ་ཞིག་གིས་ལམ་ཁ་ནས་རྩྭ་ནི་ཁམ་འགའ་ཞིག་ཟོས་པ་ན་ཁེ་

ཆུང་ལ་རྩྭ་ཁམ་གང་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་ལ་རང་གི་རྐང་ལག་ཤིང་རྟའི་ལྕུགས་སྒྲོག་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཕྱུགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནའང་མི་དཀོན་པའི།།
མནོག་ཆུང་གང་ཡིན་དེ་དོན་དུ།།
དལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་རྙེད་དཀའ་འདི།།
ལས་ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ། །༤༡

ཞེས་པ་ནི། ཕྱུགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ན་མི་དཀོན་པའི་མནོག་ཆུང་བ་དོན་ཆུང་བ་གང་ཡིན་པ་ཚེ་འདིའི་ལྟོ་གོས་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་དལ་འབྱོར་ཆོས་ལྡན་གྱི་ལུས་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱ་དང་དཔེ་དང་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་འདི་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་མནར་བ་སོས་དལ་བག་མེད་རྣམ་གཡེངས་ཀྱི་དབང་དུ་ཤོར་བ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རང་དགར་འཕྲོ་བརླག་ཏུ་སྒྱུར་ཏེ་བཅོམ་མོ།།

འདོད་པ་ངེས་པར་འཇིག་འགྱུར་ཞིང་།།
དམྱལ་ལ་སོགས་པར་ལྟུང་བྱེད་པ།།
ཆེན་པོ་མིན་ཕྱིར་དུས་ཀུན་ཏུ།།
དུབ་པའི་ཚོགས་ཆུང་གང་ཡིན་པ། །༤༢

ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་འདོད་པ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསགས་

པའི་ཐ་མར་ཟད་པ་དང་། བརྩིགས་པའི་ཐ་མར་འགྱེལ་བ། སྐྱེས་པའི་ཐ་མར་འཆི་བ། འདུས་པའི་ཐ་མར་འབྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ངེས་པར་དུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐར་འཛིག་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་ལས་ངན་པ་བསགས་པས་ཕྱི་མ་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་ལྟུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལས། ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་གཏན་དུ་བདེ་བའི་དོན་ཆེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་དུས་ཀུན་ཏུ་ངལ་ཞིང་དུབ་པར་གྱུར་པའི་དཀའ་ཚེགས་ངལ་དུབ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མྱོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལས་དེའི་ཆ་ཤས་ཆུང་ངུ་ཞིག་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

དེ་ཡི་བྱེ་བའི་ཆ་ཙམ་གྱི། །
ཚེགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྲུབ་ན། །
འདོད་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་བས། །
སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ལ་བྱང་ཆུབ་མེད། །༨༧

ཅེས་པ་ནི། དེ་ཡི་བྱེ་བ་བགོས་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་གྱི་དཀའ་ཚེགས་ངལ་དུབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་ན། འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་དཀའ་ཚེགས་ལས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པ་ལས། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ནི་འཐོབ་པ་མེད་དོ། །

དམྱལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བསམ་བྱས་ན། །

འདོད་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་དང་ནི། །
དུག་དང་མེ་དང་གཡང་ས་དང་། །
དགྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེར་མི་ཐོད། །༨༩

ཅེས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ཏེ་ལས་ངན་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱུ་འདོད་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་རང་གསོད་པར་བྱེད་པའི་མཚོན་ཆ་དང་ནི། མི་འཕྲོད་པའི་དུག་དང་། སྲེག་པར་བྱེད་པའི་མེ་དང་། གཡང་ས་དང་། གསོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེར་ཕྱོགས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མཚོན་མི་ནུས་པས་ན་མི་ཐོད་དོ་གསུངས།

གསུམ་པ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྲན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འདོད་ལ་སྐྱོ་བྱས་ཏེ། །
དབེན་པ་ལ་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད། །
རྩོད་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོང་པ། །
ཞི་བའི་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །༨༥

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡུལ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་དེ་ལ་སེམས་སྐྱོ་བར་བྱས་ཏེ། ཕྱི་རྙེད་སོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཏེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་འཛིག་རྟེན་ལས་དབེན་པའི་གནས་ལ་ནི་དགའ

བ་བསྐྱེད་པར་བྱ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་ཞེ་ན། ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་རྫོད་པར་གྱུར་པ་དེས་སྟོང་པ། ནང་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ནགས་ཁྲོད་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

སྐལ་ལྡན་ཟླ་འོད་ཙན་དན་གྱིས་བསིལ་བའི། །
ཡངས་པའི་རྡོ་ལེབ་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བར། །
སྒྲ་མེད་ཞི་བའི་ནགས་རླུང་གཡོབ་པ་ཡིས། །
གཞན་ལ་ཕན་དོན་སེམས་ཤིང་འཆག་པར་བྱེད། །༨༥

ཅེས་པ་ནི། དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་རྣམས་ཙནྡན་གྱིས་བསིལ་བར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བཟང་མཆོག་ཏུ་གནས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་རྣམས་ནི་མཚན་མོར་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཙནྡན་གྱི་རེག་བྱ་བསིལ་བའི་ཡངས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པའི་རྡོ་ལེབ་བམ་བྲག་ཕུག་སོགས་ཀྱི་རང་བྱུང་གི་ཁང་བཟང་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དགའ་བའི་གནས་དེར། དེ་ཡང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རྔ་གཡབ་ནོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱིས་གཡོབ་ཅིང་བསིལ་ཕབ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ཉིན་མོ་མིའི་རྒྱུ་འགྲོར་དང་། མཚན་མོ་སྲིའི་བརླག་ཙོར་སོགས་མེད་པས་རབ་ཏུ་འཇམ་ཞིང་ཞི་བའི་ནགས་རླུང་གིས་སྤྱོད་པའི་བསིལ་གཡབ་གཡོབ་

པ་ཡིས། དེ་ཡང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་མངའ་འབངས་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་སེམས་ཤིང་ཕྱི་ནང་དུ་འཆག་པར་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཕན་བདེའི་སྐོར་ལ་སེམས་ཤིང་ཕྱི་དང་ནང་དུ་འཆག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དགའ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་གནས་དེའི་ནང་དུ་གནས་ཤིང་སྤྱོད་པར་བྱ་གསུངས།

ཁང་སྟོང་ཤིང་དྲུང་ཕུག་དག་ཏུ། །
གང་དུ་ཇི་སྲིད་འདོད་གནས་ཤིང་། །
ཡོངས་འཛིན་སྲུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤངས། །
ལྟོས་པ་མེད་པར་བག་ཡངས་སྤྱོད། །༤༧

ཅེས་པ་ནི། དབེན་གནས་སུ་ཁང་པ་སྟོང་པའམ་ལྗོན་པའི་ཤིང་དྲུང་ལྟ་བུ། ཡང་ན་བྲག་རིའི་ཕུག་དག་ཏུ། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་གང་དུ་ལོ་དང་ཟླ་བ་སོགས་དུས་ཇི་སྲིད་དུ་རང་ཉིད་གནས་འདོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གནས་ཤིང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྲུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་། དགྲ་དང་གཉེན་བར་མ་སུ་ལ་ཡང་ཕན་གནོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྟོས་པ་མེད་པར་བག་ཡངས་སུ་སྤྱོད་དོ་གསུངས།

རང་དབང་སྤྱོད་ཅིང་ཆགས་མེད་ལ། །
གང་དང་ཡང་ནི་འབྲེལ་མེད་ལ། །

ཚོགས་ཤེས་བདེ་སྐྱིད་གང་ཡིན་པ། །
དབང་པོས་ཀྱང་ནི་དེ་རྙེད་དཀའ། །༨༨

ཞེས་པ་ནི། འགྲོ་བ་དང་སྡོད་པ་སོགས་ལ་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ཅིང་། གནས་དང་གྲོགས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གང་ལ་ཡང་ཆགས་ཞིང་ཞེན་པ་མེད་ལ། མཐོ་དམན་དགྲ་གཉེན་བར་མ་གང་དང་ཡང་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། མདོར་ན་ཕར་ལྟོས་དཔོན་དང་། ཚུར་ལྟོས་གཡོག་དང་། གདུལ་རྒྱུའི་དགྲ་དང་། སྐྱོང་རྒྱུའི་གཉེན་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ། རང་ལ་གང་ཡོད་ཀྱིས་ཚོག་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

"ནོར་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཚོག་ཤེས་པ། །རབ་མཆོག་ལགས་པ་ལྷ་མིའི་སྟོན་པས་གསུངས། །ཀུན་ཏུ་ཚོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཚོག་མཁྱེན་ན། །ནོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་པ་ལགས། །"

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་དངོས།

མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་དངོས་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་འདོམས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས། །
དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་བྱས་ནས། །
རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ། །༨༩

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་ཕྱི་རྙེད་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ། ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཡིས་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ་ཞིང་དྲན་པར་བྱས་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ་གསུངས།

ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་བཤད།

བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒོམ་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལའང་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །
དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྒོམ། །
བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་མཉམ་པས་ན། །
ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྲུང་བར་བྱ། །༩༠

ཞེས་པ་ནི། བདག་རང་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ནི་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་མཉམ་པ་ཡིན་པས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྡུག་དེ་དག་བདག་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་སྲུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བར་བྱ།

གཉིས་པ་དེ་རྒྱས་པར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་

ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

ལག་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་རྣམ་མང་ཡང་། །
ཡོངས་སུ་བསྲུང་བྱའི་ལུས་སུ་གཅིག་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཐ་དད་བདེ་སྡུག་དག །
ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བདེ་བ་འདོད་མཉམ་གཅིག །༩༡

ཅེས་པ་ནི། དཔེར་ན། རང་གི་ལུས་འདི་ལ་ལག་པ་དང་རྐང་པ་དང་མགོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པ་མང་ཡང་། བདག་འཛིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྲུང་བར་བྱ་བའི་ལུས་སུ་ནི་བདག་རང་གི་ལུས་མཉམ་པའམ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་འམ་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བདག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཐོབ་པར་འདོད་པ་མཉམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་མི་འདོད་པ་མཉམ་པ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་བལྟ་ཞིང་བསྒོམ་པར་བྱ།

གལ་ཏེ་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །
གཞན་གྱི་ལུས་ལ་མི་གནོད་པ། །
དེ་ལྟའང་དེ་བདག་སྡུག་བསྔལ་དེ། །
བདག་ཏུ་ཞེན་པས་མི་བཟོད་ཉིད། །༩༢

ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་

ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་མི་གནོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་བདག་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བསལ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའམ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་མི་བཟོད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག །
བདག་ལ་འབབ་པར་མི་འགྱུར་ཡང་། །
དེ་ལྟའང་དེ་བདག་སྡུག་བསྔལ་དེ། །
བདག་ཏུ་ཞེན་པས་བཟོད་པར་དཀའ། །༩༣

ཞེས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་གིས་བདག་རང་ལ་གནོད་པའམ་འབབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་ནའང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཀྱང་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་དེ་རྣམས་ལ་བདག་གི་མ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་དེ་རང་གིས་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

བདག་གིས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ། །
སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཕྱིར་བདག་སྡུག་བཞིན། །
བདག་གིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ། །
སེམས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་བདག་ལུས་བཞིན། །༩༤

ཞེས་པ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་བསལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདག་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བདག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའང་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདག་རང་གི་ལུས་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་དུ་བསམ།

གང་ཚེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ །
བདེ་བ་འདོད་དུ་མཚུངས་པ་ལ། །
བདག་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། །
གང་ཕྱིར་བདག་གཅིག་བདེ་བར་བརྩོན། །൯༥

ཞེས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་བརྟག་པའམ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་གང་གི་ཚེ་ན་བདག་རང་དང་ཕ་མ་སེམས་ཅན་གཞན་གཉིས་ཀ་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་འདོད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་གི་བསམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་རང་ཉིད་གཅིག་པུའི་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བརྩོན་པར་བྱ་སྙེ་བྱ་མི་འོས་གསུངས།

གང་ཚེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ །
སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་མཚུངས་པ་ལ། །
བདག་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། །

གང་ཕྱིར་གཞན་མིན་བདག་སྲུང་བྱེད། །༩༨

ཅེས་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་ན་བདག་དང་ཕ་མ་སེམས་ཅན་གཞན་གཉིས་ཀ་ལུས་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་བསམ་པ་ནི་མཚུངས་པ་ཡིན་པ་ལ། བདག་གི་བསམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ཕ་མར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྲུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བདག་རང་ཉིད་གཅིག་པུའི་ཇི་ལྟར་ན་སྲུང་བར་བྱེད་འོས་ཏེ་མི་འོས་གསུངས།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བས། །
བདག་ལ་མི་གནོད་ཕྱིར་མི་བསྲུང་། །
མ་འོངས་པ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་། །
གནོད་མི་བྱེད་ན་དེ་ཅིས་བསྲུང་། །༩༩

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་དེའི་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བས་བདག་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་མི་གནོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བདག་གིས་བསྲུང་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ན། འོ་ན་དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ཡི་འཁྲུག་ལྟོགས་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའམ་སྡིག་པ་བསགས་པས་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚ་གྲང་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ད་ལྟར་དངོས་སུ་རང་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱུ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་མཐུན་རྐྱེན་

སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བསྲུང་སྟེ་བསྲུང་བར་བྱ་མི་རིགས་སོ་གསུངས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། མ་འོངས་པ་ན་བདག་རང་གིས་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་རང་གིས་མྱོང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན།

བདག་གིས་དེ་ནི་མྱོང་སྙམ་པའི། །
རྣམ་པར་རྟོག་དེ་ལོག་པ་སྟེ། །
འདི་ལྟར་ཤི་བའང་གཞན་ཉིད་ལ། །
སྐྱེ་བ་ཡང་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན། །༩༨

ཞེས་པ་ནི། བདག་རང་གིས་མ་འོངས་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་དྲོད་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་ཚེ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའམ་ཚེ་སྟོད་དང་ཚེ་སྨད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་སྟེ། དེའང་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ད་ལྟའི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཚེ་འཕོས་ཏེ་ཤི་བར་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་དེའང་ཚེ་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བའི་ཕུང་པོ་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚེ་ཕྱི་མ་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་ཚེ་སྔ་མ་ཤི་བར་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་སྔ་མས་ལས་བྱས་པ་དེ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ཕྱི་མས་མ་བྱས་པའི་བདེ་སྡུག་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ཡང་།

“གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རྟག་མིན་ཆད་པའང་མིན། །”

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་བདགས་ཆོས་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སམ་ལས་དང་འབྲས་བུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་གཡོ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་ཚེ་གང་གི་སྡུག་བསྔལ་གང་། །
དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྲུང་ན། །
རྐང་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལག་པས་མིན། །
ཅི་ཕྱིར་དེས་ནི་དེ་བསྲུང་བྱ། །៩៩

ཞེས་པ་ནི། དུས་གང་གི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་པོ་གང་གི་མྱོང་བྱ་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མྱོང་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྲུང་དགོས་ན། འོ་ན་རྐང་པ་ལ་བྱུང་བའི་ཟོ་དང་ཚེར་མ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ལག་པས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལག་པ་དེས་ནི་རྐང་པ་ལ་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བསྲུང་བར་བྱ་སྟེ་དེའང་བསྲུང་བར་བྱ་མི་འོས་གསུངས།

གལ་ཏེ་རིགས་པ་མིན་ཡང་འདིར། །

བདག་ཏུ་འཛིན་པས་འཇུག་ཅེ་ན། །
བདག་གཞན་མི་རིགས་གང་ཡིན་དེ། །
ཅི་ནུས་པར་ནི་སྤང་བྱ་ཉིད། །༡༠༠

ཅེས་པ་ནི། ཡོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེའི་ལག་པ་དང་རྐང་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་ཡིན་པས་རྐང་པ་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བ་ལག་པས་བསྲུང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། སྐབས་འདིར་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ལ་ང་རང་གི་ལུས་ཡིན་བསམ་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྲུང་བའི་བློ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་བསྲུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ན་མི་རིགས་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་གནོད་པ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅི་ནུས་གང་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིའམ་ཅི་ནུས་པར་ནི་རང་གིས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པ་ཉིད་དོ་གསུངས།

རྒྱུད་དང་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །
ཕྲེང་བ་དམག་ལ་སོགས་བཞིན་བརྫུན། །
སྡུག་བསྔལ་ཅན་གང་དེ་མེད་པ། །
དེས་འདི་སུ་ཞིག་དབང་བར་འགྱུར། །༡༠༡

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་སོ་སོ་ཐ་དད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་རྐང་ལག་སོགས་ཡན་ལག་ཐ་དད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་སྟེ་ལུས་གཅིག་ཡིན་པས་ན་དེ་

ཉིད་བསྒྲུང་ངོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་དང་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དཔེར་ན། ཕྲེང་རྡོག་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཕྲེང་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་། མཚོན་ཆ་འཕྱིར་བའི་མི་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་དམག་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་རིག་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ལས་ལོགས་སུ་རྒྱུད་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཡན་ལག་སོ་སོར་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ལས་ལོགས་སུ་ལུས་གཅིག་ཅེས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་པོའམ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ནི་གཏན་ནས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་མྱང་བར་བྱ་རྒྱུའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་སྤྱོད་བ་པོ་སུ་ཞིག་ལ་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དབང་དུ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས། འདིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྡུག་བསྔལ་བདག་པོ་མེད་པར་ནི། །
ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད། །
སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་བསལ་བྱ། །
ངེས་པས་དེར་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །༡༠༣

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་མྱང་བར་བྱ་རྒྱུའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་བ་པོའི་བདག་པོའམ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་མེད་པར་ནི་བདག་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་

བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། ལར་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཉིད་བསལ་བར་བྱ་ཡི། བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བར་བྱ་ལ། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་བསལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པས་སྐབས་དེར་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་གསུངས།

ཅི་ཕྱིར་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། །

བཟློག་པར་བྱ་ཞེས་བརྩད་དུ་མེད། །

གལ་ཏེ་བཟློག་ནའང་ཐམས་ཅད་བཟློག །

དེ་མིན་བདག་ཀྱང་སེམས་ཅན་བཞིན། །༧༠༣

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་བདག་རང་ཉིད་གཅིག་པོས་བཟློག་པར་བྱ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་བརྩད་དུ་ཡང་མེད་ལ། གལ་ཏེ་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟློག་སྟེ་བསལ་བར་བྱ་དགོས་ན། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེའང་ཅི་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཟློག་པར་བྱ་ལ། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བཟློག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་བདག་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན་དུ་བཟློག་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

སྙིང་རྗེས་སྡུག་བསྔལ་མང་འགྱུར་བས། །

ཅི་ཕྱིར་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅེ་ན། །
འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་བྱས་ན། །
ཇི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་སྡུག་བསྔལ་མང་། །༡༠༤

ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ན་བསལ་བྱ་ཡིན་པ་ངེས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་དམིགས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་བློ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ནན་གྱི་སྒོ་ནས་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་དང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་དེ་རྣམས་ལ་བསམ་པར་བྱས་ན། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་མང་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་གསུངས།

གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་གིས་ནི། །
སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མེད་འགྱུར་ན། །
བརྩེ་དང་ལྡན་པས་སྡུག་བསྔལ་དེ། །
རང་དང་གཞན་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཉིད། །༡༠༥

ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་

ལ་དམིགས་ཏེ་དེ་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལྷ་བུ་གཅིག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཅི་རིགས་པར་མེད་པའམ་སྲང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡོན་ཉིད་དོ། །

དེས་ན་མེ་ཏོག་ཟླ་མཛེས་ཀྱིས། །
རྒྱལ་པོའི་གནོད་པ་ཤེས་ཀྱང་ནི། །
བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་མ་བསལ་ཏེ། །
མང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ཟད་འགྱུར་ཕྱིར། །༡༠༦

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྔོན་དགེ་སློང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ་ཏོག་ཟླ་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བྱིན་གྱི་ཕོ་བྲང་རིན་ཆེན་གདན་དུ་ཆོས་བསྟན་པར་མཛད་པས་སྲོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་དུ་བཀོད་པར་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་ན། རྒྱལ་པོ་དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཕྲག་དོག་གིས་ཤན་པ་དགའ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་བགོས་ཏེ་ཡོང་གི་སྐུ་སྲོག་དགྲོངས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་ནས་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོས་རང་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཤེས་ཀྱང་ནི། བདག་གི་སྐུ་སྲོག་འདོར་དགོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྙིང་རྗེའི་སྒོ་ནས་མ་བསལ་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་གྱི་སྲོག་

ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གློས་བཏང་བར་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་རྒྱུད་ནི་གོམས་གྱུར་པ། །

གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་དགའ་བས། །

པད་མའི་མཚོ་རུ་ངང་པ་ལྟར། །

མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར། །༡༠༧

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ནི་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ་ལ་གོམས་པར་གྱུར་པ་དེས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དང་དུ་ལེན་ཏེ་དགའ་བ་ཡིན་པས། དཔེར་ན། མེ་ཏོག་པདྨས་བརྒྱན་པའི་མཚོའི་ནང་དུའམ་མཚོ་རུ་བྱ་ངང་པ་དེ་ཉིད་དགའ་བཞིན་སྤྲོ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མནར་མེད་པའི་དམྱལ་བའི་མེའི་ནང་དུ་ཡང་ཆམ་ཆོམ་མེད་པར་འཇུག་པར་མཛད་པར་གསུངས།

སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གྲོལ་བ་ན། །

དགའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཚོག་མིན་ནམ། །
ཐར་པ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །༡༠༦

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་ཉིད་གཅིག་པུར་ཐར་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཅི་རིགས་པར་གྲོལ་བ་ན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཚོག་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པར་གསུངས།

དེ་ལྟས་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་། །
ཁྲོམ་སེམས་དང་ནི་ངོ་མཚར་མེད། །
གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བས། །
རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུའི་རེ་བ་མེད། །༡༠༩

ཅེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་ཙམ་བྱས་ཀྱང་། རང་ཉིད་མཆོག་ཏུ་ཁྲོམ་པའི་སེམས་དང་ནི། དེ་ལ་ངོ་མཚར་བ་བསྒོ་བ་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མེད་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཐུགས་རྒྱུད་དགའ་བ་ཡིན་པས། དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་

པ་ན་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་སོགས་ཐོབ་པ་ལའང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རེ་བ་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བར་མཛད་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་བས་ཇི་ལྟར་ཆུང་ངུ་ན། །
མི་སྙན་ལས་ཀྱང་བདག་བསྲུང་བ། །
དེ་བཞིན་གཞན་ལ་བསྲུང་སེམས་དང་། །
སྙིང་རྗེའི་སེམས་ནི་དེ་ལྟར་བྱ། །༡༡༠

ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་དགྱེས་པ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཆུང་ངུ་ན་སྐྱེ་རང་གི་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ། ངག་གི་སྒོ་ནས་གཏམ་སྨྲ་བརྗོད་ལ་སོགས་པ་ཕྲན་ཚེགས་ལ་མི་གཞན་གྱིས་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རང་གིས་རང་ཉིད་གཟབ་གཟབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྲུང་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་གནོད་པ་ཆུང་ངུ་ཡན་ཆད་ལ་བསྲུང་བའི་སེམས་དང་། སྡུག་བསྔལ་དེ་དང་དེ། གནོད་པ་དེ་དང་དེ་ལས་སྐྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ནི་དེ་ལྟར་དུ་གོམས་པར་བྱ་གསུངས།

བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒོམ་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གོམས་པ་ཡིས་ནི་གཞན་དག་གི །
ཁུ་བ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ། །
དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། །
བདག་གོ་ཞེས་ནི་ཤེས་པ་ལྟར། །༡༡༡

ཞེས་པ་ནི། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱི་བློ་དེ་གོམས་པ་ཡིས་ནི་གཞན་ཕ་དང་མ་དག་གི་མི་གཙང་བའི་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ཙམ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་དངོས་པོར་གང་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང་ནི། བདག་གོ་ཞེས་པའམ་བདག་གི་ལུས་ཞེས་པ་སོགས་ཤེས་པའམ་འཛིན་པ་གོམས་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་། །
བདག་ཅེས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་བཟུང་། །
བདག་གི་ལུས་ནི་གཞན་དག་ཏུའང་། །
བཞག་པ་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་མེད། །༡༡༢

ཅེས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་དེ་ལ་ཡང་བདག་དང་བདག་གིར་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་བཟུང་མི་ནུས་ཏེ། གོམས་ན་བཟུང་

ནུས་ཤིང་། དེའི་སྐབས་ན་བདག་གི་ལུས་འདི་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་གནས་དག་ཏུ་ཕར་བཞག་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལ་ཡང་དཀའ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་གསུངས།

བདག་ཉིད་སྐྱོན་བཅས་གཞན་ལ་ཡང་། །
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས། །
བདག་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་། །
གཞན་བླང་བ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ། །༡༡༣

ཞེས་པ་ནི། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་གཅེས་པར་བཟུང་བ་ན་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྔོད་ཅིང་བསྔགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་མཐའ་ཡས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་བསམ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་དང་དུ་བླངས་པ་དེ་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒོམ་པ། བདག་གཞན་བརྗེས་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་དང་དུ་བླང་བའི་ཚུལ་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་དོར་

བ། བདག་གཞན་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྐྱོན་ཡོན་བསྟན་པ། ངེས་པར་དུ་བརྗེ་དགོས་པར་གདམས་ཏེ་བརྗེ་བ་དངོས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་ལག་པ་ལ་སོགས་པ། །
ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་འདོད་ལྟར། །
དེ་བཞིན་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ། །
ཅི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་རྣམས་མི་འདོད། །༡༡༤

ཅེས་པ་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་རིགས་ཐ་དད་པ་དང་། ནང་གསེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་ཡིན་པས་བརྗེ་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ན། དེའང་སྐྱོན་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་རང་གི་ལུས་ལ་ལག་པ་དང་རྐང་པ་མགོ་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་བ་ཡིན་ན། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐ་དད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་ཐམས་ཅད་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བདག་གིར་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ལྟར། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལྷ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མི་འདོད་དེ་འདོད་པར་འོས་སོ་གསུངས།

ཇི་ལྟར་བདག་མེད་ལུས་འདི་ལ། །
གོམས་པས་བདག་གི་བློ་འབྱུང་བ། །
དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་། །
གོམས་པས་བདག་བློ་ཅིས་མི་སྐྱེ། །༡༡༥

ཞེས་པ་ནི། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་བདག་མེད་པའམ་ང་མེད་པའི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་འདི་ཉིད་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་བློ་གོམས་པར་གྱུར་པས་བདག་བདེ་འོ། །བདག་སྡུག་བསྔལ་ལོ་སྙམ་པ་སོགས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་བློ་ཐོག་མེད་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་བདག་དང་བདག་གི་བའི་བློ་དེ་གོམས་པར་བྱས་པས་བདག་གི་བློ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་སྐྱེ་སྟེ་དེའང་སྐྱེའོ་གསུངས།

དེ་ལྟ་ན་ནི་གཞན་གྱི་དོན། །
བྱས་ཀྱང་ངོ་མཚར་རློམ་མི་འབྱུང་། །
བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཟས་ཟོས་ནས། །
ལན་ལ་རེ་བ་མི་འབྱུང་བཞིན། །༡༡༦

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཞན་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་བློ་གོམས་པར་གྱུར་ན་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་རང་གིས་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་རང་ལ་ངོ་མཚར་བ་འཛིན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་སྒོ་ནས་རློམ་པའམ་ཁེངས་པ་དེའང་མི་འབྱུང་ལ། དཔེར་ན། བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཁ་ཟས་ཟོས་ནས་དེའི་ལན་ལ་རེ་བ་མི་འབྱུང་བ་དཔེ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །

དེ་བས་ཇི་ལྟར་ཆུང་ངུ་ན། །
མི་སྙན་ལས་ཀྱང་བདག་བསྲུང་བ། །
དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་སྲུང་སེམས་དང་། །

སྙིང་རྗེའི་སེམས་ནི་གོམས་པར་བྱ། །༡༡༧

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་ཇི་ལྟར་ཆུང་ངུ་ཞིག་ན་སྟེ་གཞན་གྱིས་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་བདག་གི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ལམ་གཟབ་ནས་བསྲུང་བར་བྱེད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ཡང་གནོད་པ་ཆུང་ངུ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ལས་སྲུང་བའི་སེམས་དང་། དེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱ་འོས་གསུངས།

དེ་བས་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས། །
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ཡི། །
འཁོར་གྱི་འཇིགས་པའང་བསལ་བའི་ཕྱིར། །
རང་གི་མཚན་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །༡༡༨

ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པ་ཆུང་ངུ་ལས་བསྲུང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ལས་ཀྱང་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། གོམས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་ཐུགས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་མེས་འཚིག་པར་གྱུར་པ་དང་། ཆུ་ཡིས་འཆི་བར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་གི་མིང་

ལན་གསུམ་དུ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དང་དེ་ལས་སྐྱོབ་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་སྨོན་ལམ་དང་བྱིན་རླབས་མཛད་པ། ཡང་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆ་བའི་འཇིགས་པ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བདག་གི་མིང་ལན་གསུམ་དུ་དྲན་ན་དེའི་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བར་ཤོག་ཅེས་བྱ་བ། འགྲོ་བ་ཡི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ན་བག་ཆ་བའི་འཇིགས་པ་བྱུང་ན་དེའང་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀུང་སྨོན་ལམ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས།

དཀའ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་མི་བྱ་སྟེ། །
འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །
གང་གི་མིང་ཐོས་འཇིགས་པ་ཡང་། །
དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར། །༡༡༩

ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟར་ཐོག་མ་ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་ན་རང་གི་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བས་འབད་དེ་དཀའ་ངལ་བྱུང་བ་ན་དེ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིམ་པས་རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་དོན་ལྷུར་ལེན་པ་ལ་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། ཐོག་མར་བདག་དང་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་དང་དགེ་སྡིག་དེ་དག་བརྗེ་དགོས་པ་གང་གི་མིང་ཙམ་ཐོས་པའི་ལམ་དུ་ཐོས་པའི་སྐབས་

ནའང་འཛིགས་པའམ་སྐྲག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ཉིད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པ་ཡིན་ན། མཐར་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་ན་གཞན་དོན་ལྷུར་ལེན་པའམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྷ་བུའི་ལས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མེད་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་གོམས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་གསུངས།

གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །
མྱུར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། །
བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བར། །
གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །༡༣༠

ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ནི་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མྱུར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དེས་ནི། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་བྱ་བ་ཞེས་པ་སྟེ་བདག་གི་དགེ་བ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ། གཞན་གྱི་སྡིག་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་བརྗེ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པ་དེ་ཐེག་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་ནམ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་བློ་དམན་པ་རྣམས་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་བྱ་གསུངས།

གཉིས་པ་བདག་གཅེས་འཛིན་དོར་བའི་ཚུལ་ནི།

བདག་ལུས་གང་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །

འཇིགས་གནས་ཆུང་ལའང་འཇིགས་སྐྱེ་བ། །
འཇིགས་པ་སྐྱེ་བའི་ལུས་དེ་ལ། །
སུ་ཞིག་དགྲ་བཞིན་སྡང་མི་བྱེད། །༡༢༡

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་ལུས་ཤ་ཁྲག་གི་ཕུང་པོ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་གང་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ནས་ཟས་གོས་ཀྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱངས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིས་མཐར་འཇིགས་པའི་གནས་ཆུང་ངུ་དུག་སྦྲང་དང་འབྲི་ཤིག་ལ་སོགས་པ། ནད་དང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཆུང་ངུ་ལའང་འཇིགས་པའམ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ནད་དང་གདོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྒྱ་གཅན་གཟན་སོགས་དང་། གྲང་དྲོད་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་ངན་པ་དེ་ལ་བློ་ལྡན་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དགྲ་བཞིན་དུ་སྡང་བར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་འོས་ལ།

ལུས་གང་བཀྲེས་དང་སྐོམ་སོགས་ནད། །
གསོ་བའི་ཚོག་བྱེད་འདོད་པས། །
བྱ་དང་ཉ་དང་རི་དྭགས་དང་། །
གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་ལམ་སྒུག་བྱེད། །༡༢༢

ཅེས་པ་ནི། ལུས་ཟག་བཅས་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་གང་ཞིག་བཀྲེས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། སྐོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱི་ནད་

དང་། ཚ་བ་དང་གྲང་བ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གསོ་བར་བྱེད་པའི་ཚོ་ག་སྟེ་ཐབས་བྱེད་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་ཟས་གོས་དང་སྨན་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ནམ་མཁའི་བྱ་དང་། ཆུར་གནས་ཀྱི་ཉ་དང་། རི་དྭགས་དག་གསོད་པར་ཡང་བྱེད་ཅིང་། ཡང་འགྲུལ་པ་གཞན་ལམ་སྐྱུག་བྱེད་ནས་ནོར་ཡང་འཕྲོག་ཅིང་ཀུ་བར་བྱེད་པ་དེ་འདྲའི་ཉེས་པ་མང་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

གང་ཞིག་ཁེ་དང་རིམ་གྲོའི་ཕྱིར། །

ཕ་དང་མ་ཡང་གསོད་བྱེད་ཅིང་། །

དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་བརྐུས་ནས། །

དེས་ནི་མནར་མེད་བསྲེག་འགྱུར་ན། །༧༣

ཞེས་པ་ནི། ལུས་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་གང་ཞིག་ལ་ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་པར་བྱ་བ་འམ། གཞན་གྱི་བཀུར་སྟི་དང་རིམ་གྲོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་ལ་དྲིན་ཆེ་བའི་ཕ་དང་མ་ཡང་གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་རང་གི་ཕ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་གསོད་པ་དང་། བདེ་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་མ་གསོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཕ་མ་ཡང་གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་རྫས་དེ་དག་གཡོ་སྒྱུའི་སྒོ་ནས་བླངས་པའམ་བརྐུས་ཤིང་འཕྲོགས་ནས་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མེའི་ནང་དུ་དུས་ཡུན་རིང་དུ་བསྲེག་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་

ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཡིན་ན།

མཁས་པ་སུ་ཞིག་ལུས་དེ་ལ། །
འདོད་ཅིང་སྲུང་དང་མཆོད་བྱེད་ཀྱི། །
འདི་ལ་སུ་ཞིག་དགྲ་བཞིན་དུ། །
ལྟ་བར་མི་བྱེད་བརྙས་མི་བྱེད། །༡༢༤

ཅེས་པ་ནི། བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མཁས་པའི་གང་ཟག་སུ་ཞིག་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་ལ་དགའ་བའི་སྒོ་ནས་འདོད་ཅིང་། བརྩེ་བའི་སྒོ་ནས་སྲུང་བ་དང་། ཟས་གོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོད་པར་བྱེད་ཀྱི་སྙེ་བྱེད་མི་རིགས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ངན་པ་འདི་ལ་སུ་ཞིག་གིས་ནི་རང་གསོད་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་ཡང་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་འོས་ལ། འདི་ལ་ཡང་ཟས་གོས་ངན་ངོན་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྙས་བཅོས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་འོས་གསུངས།

གསུམ་པ་བདག་གཞན་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྐྱོན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་བྱིན་ན་ཅི་སྤྱོད་ཅེས། །
བདག་དོན་སེམས་པ་འདྲེ་ཡི་ཚུལ། །
གལ་ཏེ་སྤྱད་ན་ཅི་སྦྱིན་ཞེས། །
གཞན་དོན་སེམས་པ་ལྷ་ཡི་ཆོས། །༡༢༥

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཟས་གོས་གནས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་

པོ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཞན་དུད་འགྲོའམ་སློང་མོ་བ་སོགས་ལ་སྟེར་བའམ་བྱིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཟ། ཅི་གྱོན། ཅི་སྤྱོད་ཅེས་པའི་སྒོ་ནས་བདག་རང་གི་དོན་དག་ལ་གཙོ་བོར་སེམས་པའམ་སེར་སྣ་འཇུར་འགེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་ནི་འདྲེ་ཡི་ཚུལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལམ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་བཟང་བ་དང་གཙང་བ། ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་འདི་དང་འདི་འདྲ་དེ་རང་གིས་སྤྱད་ན་དཀོན་མཆོག་ལ་ཅི་འབུལ་བ་དང་། ངན་སློང་ལ་ཅི་སྦྱིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་སེམས་ཅན་ནམ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་པ་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་སེམས་པ་དེ་ནི་ལྷའི་ཆོས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་བདེ་འབྲས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་གསུངས།

བདག་ཕྱིར་གཞན་ལ་གནོད་བྱས་ན། །
དམྱལ་ལ་སོགས་པར་གདུང་བར་འགྱུར། །
གཞན་ཕྱིར་བདག་ལ་གནོད་བྱས་ན། །
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ། །༡༢༦

ཅེས་པ་ནི། བདག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ཉིད་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་ བླུན་རྨོངས་བཀོལ་སྤྱོད་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དྲག་

ཕོས་གདུང་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་ཕན་པའམ་སྐྱིད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་གི་ལུས་དང་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཏེ་གཞན་ལ་སྟེར་བའམ་སྦྱིན་པ་སོགས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེས་ནི་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སོགས་མདོར་ན་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

བདག་ཉིད་མཐོ་བར་འདོད་པ་དེས། །
ངན་འགྲོ་ངན་དང་གླེན་པར་འགྱུར། །
དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྤོ་བྱས་ན། །
བདེ་འགྲོར་རིམ་གྲོ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །༡༢༧

ཞེས་པ་ནི། བདག་རང་ཉིད་རིགས་དང་གཟུགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་མངའ་ཐང་སོགས་གང་ཐད་ནས་སེམས་ཅན་མི་གཞན་དག་ལས་མཐོ་བའམ་ཆེ་བར་འདོད་པའི་བློ་འཆང་བ་ཡིན་ན། དེས་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བའི་ནང་དུ་འགྲོ་བའམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཟད་ཅི་སྟེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ཡང་རིགས་དང་གཟུགས་དང་ལང་འཚོ་སོགས་ངན་པ་དང་། བླུན་ཞིང་རྨོངས་པ་དང་ལྐུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་རང་ཉིད་མཐོ་བར་འདོད་པའི་བློ་དེ་གཞན་ལ་སྤོ་སྟེ་གཞན་ལ་ཆེ་བཀུར་དང་བསྟགས་བརྗོད་དང་སྲི་ཞུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྤོ་

བར་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་བདེ་འགྲོར་ལྷ་དང་མིའི་ལུས་དང་། དེའི་སྐབས་ལ་ཚེ་རིང་བ། ནད་མེད་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་སོགས་གཞན་གྱི་རིམ་གྲོ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་བཀོལ་ན། །
བྲན་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བར་འགྱུར། །
གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་སྤྱད་ན། །
རྗེ་དཔོན་ཉིད་སོགས་མྱོང་བར་འགྱུར། །༡༢༨

ཞེས་པ་ནི། བདག་རང་ཉིད་བདེ་བ་དང་སྐྱིད་པོ་ཡོང་བའི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་ཏེ་དབང་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་བྱེད་ན་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་རང་ཉིད་བྲན་གཡོག་དང་དབུལ་པོ་ཉམ་ཆུང་བ། ཤིན་ཏུ་དམན་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་དང་བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བེད་སྤྱད་དེ་གཞན་ལ་རོགས་རམ་དང་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་བདག་རང་ཉིད་རྗེ་དཔོན་དང་། ཕྱུག་པོ་དང་། རིགས་དང་། གཟུགས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་གསུངས།

འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །

དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །
འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ། །
དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །༡༢༩

ཞེས་པ་ནི། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་སྲིད་པ་གསུམ་ན་ལུས་དང་སེམས་ལ་སེམས་ཅན་གང་ལ་བདེ་བ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀུན་ནི་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་སྔོན་མ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའམ་མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀུན་ནི་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་སྔོན་མ་རྣམས་སུ་བདག་རང་ཉིད་གཙོ་བོར་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་འདོད་པའམ་སྐྱིད་པོ་འདོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །
བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །
ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །
དེ་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །༡༣༠

ཞེས་པ་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་མང་དུ་སྤེ་མང་པོ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་ཚེ་རབས་ཐོག་

མེད་ནས་རང་གི་དོན་ཕོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ལྷུར་བླངས་པ་ཕོ་ན་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཆོད་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཡིན། དེས་ན་བྱིས་པ་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་དང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཕན་པ་དང་ཡོན་ཏན། རང་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་དང་གནོད་པ་དེ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག །
ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །
སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །
འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །༡༣༡

ཅེས་པ་ནི། བདག་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་བ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་དགེ་བ་དང་བཅས་པ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དེའི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པར་བརྗེ་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཅི་ནུས་སུ་གཏོང་ལེན་མ་བྱེད་པ་

ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་གསུངས།

འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཕར་ཞོག་གི །
བྲན་གཡོག་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་། །
རྗེ་དཔོན་ཟན་པ་མི་སྟེར་བས། །
ཚེ་འདི་དོན་ཡང་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །༡༣༢

ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕ་རོལ་གྱི་ལས་བཟང་ངན་ད་ལྟ་མི་མཐོང་བས་ཕར་ཞོག་གི། ཚེ་འདི་ལ་བྲན་གཡོག་རྗེ་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་ཡག་པོ་བྱེད་མི་ནུས་པ་དང་། ཡང་རྗེ་དཔོན་ནམ་སྦྱིན་བདག་གིས་བྲན་གཡོག་ལ་ཟས་གོས་ཀྱི་ཟན་པ་ལེགས་པར་མི་སྟེར་བས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་འདིའི་དོན་དག་ཀྱང་སྟེ་བྲན་གཡོག་རང་ལ་དགོས་པའི་ཟས་གོས་ཀྱི་ཟན་པ་ཡང་ཡག་པོ་མི་ཐོབ་པ་དང་། རྗེ་དཔོན་རང་གི་དོན་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ལེགས་པོ་མི་འགྲུབ་ཏེ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་དཔེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས།

མཐོང་དང་མ་མཐོང་བདེ་འགྲུབ་པའི། །
ཕུན་སུམ་བདེ་སྐྱིད་ཡོངས་བོར་ཞིང་། །
གཞན་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱས་པའི་རྒྱུས། །
རྫོངས་པས་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་ལེན། །༡༣༣

ཞེས་པ་ནི།   ཐ་མལ་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་བ་ཚེ་འདི་དང་། མ་མཐོང་བ་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་བདེ་བ་དེ་དག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་དེ་ཡིན་པས་དེ་སྤང་ནས། ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡོངས་སུ་བོར་ཞིང་། ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་འགྲུབ་པར་བྱས་པའི་རྒྱུས་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པས་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་བརྒྱུད་ན་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་དྲག་པོ་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་དོ་གསུངས།

བཞི་པ་ངེས་པར་དུ་བདག་གཞན་བརྗེ་དགོས་པར་གདམས་ནས་བརྗེ་བ་དངོས་བསྟན་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་དག་ན་འཚེ་བ་གང་ཡོད་དང་། །
འཇིགས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་གྱུར་པ། །
དེ་ཀུན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། །
འདྲེ་ཆེན་དེས་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །༡༣༩

ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་ན་སེམས་ཅན་གང་སུ་དག་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་འཚེ་བ་དང་གནོད་པའམ་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡོད་པ་དང་། མེ་ཆུ་གཅན་གཟན་ནད་དང་གདོན་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་། ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་

དག་ཀུན་ཀྱང་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའམ་བདག་གིར་འཛིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། རང་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གདོན་བགེགས་འདྲེ་ཆེན་བདག་འཛིན་དེས་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྐྱེ་དགོས་པ་མེད་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་དོར་བར་བྱ་གསུངས།

བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ན།།
སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བར་མི་ནུས་ཏེ།།
ཇི་ལྟར་མེ་ནི་མ་བཏང་ན།།
སྲེག་པ་སྤོང་བར་མི་ནུས་བཞིན། །༡༣༥

ཞེས་པ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གཏོང་དགོས་པ་ལས། དེ་མ་བཏང་ནས་སྤོང་མ་ནུས་ན་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་སྤོང་བར་མི་ནུས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་སྲེག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མེའི་གོང་བུ་ལག་ཏུ་བཅངས་ནས་དེ་མ་གཏོང་ན་མེས་ལག་པ་བསྲེགས་པ་དེ་སྤང་བར་བྱེད་མི་ནུས་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ་གསུངས།

དེ་ལྟས་བདག་གནོད་ཞི་བ་དང་།།
གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བྱའི་ཕྱིར།།
བདག་ཉིད་གཞན་ལ་གཏང་བྱ་དང་།།
གཞན་རྣམས་བདག་བཞིན་གཟུང་བར་བྱ། །༡༣༦

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་གནོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ཕ་མར་གྱུར་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནོད་པའམ་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་བློ་དེ་ཉིད་སྤངས་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་ལ་གཏང་བར་བྱ་བ་དང་། གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་གི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བློས་ཚུར་གཟུང་བར་བྱས་ནས་གཞན་དོན་ལྷུར་བླང་བར་བྱ་གསུངས།

བདག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་ཅེས།།
ཡིད་ཁྱོད་ངེས་པར་ཤེས་གྱིས་ལ།།
སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་མ་གཏོགས་པར།།
ད་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་མི་བསམ། །༡༣༧

ཞེས་པ་ནི། བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བཏང་བ་དང་། གཞན་རྣམས་བདག་གིར་བཟུང་བར་བྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་བདག་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ཡོངས་རྫོགས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བཏང་ཟིན་པའམ་བྱིན་ཟིན་པ་ཡིན་པས་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བློ་ནས་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། ད་ཕན་ཆད་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་མཆོག་དམན་བར་མ་ཀུན་གྱི་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་

གཞན་རང་གི་དོན་དུ་བསམ་པ་ནི་བྱ་མི་རུང་བ་དེས་ན་གཞན་གང་ཡང་མི་བསམ་མོ་གསུངས།

གཞན་དབང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །
རང་དོན་སྒྲུབ་པར་རིགས་མ་ཡིན། །
དེའི་དོན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །
དེ་ལ་ལོག་པར་བྱ་མི་རིགས། །༡༣༦

ཞེས་པ་ནི། བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བཏང་ཟིན་པས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་དབང་བར་གྱུར་པའི་མིག་དང་རྣ་བ་དང་རྐང་པ་དང་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ནི་བདག་གི་རང་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་དེའི་དོན་དུ་བཏང་ཟིན་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་མདོར་ན་ལུས་དང་སེམས་དེ་དག་ཚང་བ་ཡིས་སེམས་ཅན་གཞན་དེ་རྣམས་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་སྟེ་རྡུང་རྡེག་དང་འཕྱ་སྨོད་སྐུར་འདེབས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་སོ་གསུངས།

དེས་ན་སེམས་ཅན་གཙོར་བྱ་སྟེ། །
བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་མཐོང་བ། །
དེ་དང་དེ་ནི་ཕྲོགས་ནས་ཀྱང་། །
གཞན་དག་ལ་ནི་ཕན་པར་སྦྱོད། །༡༣༧

ཅེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ད་ཕྱིན་ཆད་ནས་བཟུང་སྟེ་རང་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། བདག་གི་ད་ལྟའི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ཟས་གོས་སོགས་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་ཅི་དང་ཅི་ཞིག་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བློའི་སྒོ་ནས་ཕྲོགས་ནས་ཀྱང་། ཕ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་ཅེ་བྲག་ཏུ་སྒོམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དམན་སོགས་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་།
གཞན་ཉིད་དུ་ནི་བདག་བྱས་ནས། །
རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །
ཕྲག་དོག་འགྲན་དང་ང་རྒྱལ་བསྒོམས། །༡༤༠

ཞེས་པ་ནི། དམན་སོགས་ཏེ་རང་ལས་དམན་པ་དང་། རང་དང་མཉམ་པ་དང་། རང་ལས་ལྷག་པ་རྣམས་དང་རང་ཉིད་བརྗེས་ནས་དེ་རྣམས་བདག་རང་ཉིད་དོ་བསམ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་གཞན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་དུ་ནི་བདག་ཡིན་པར་བྱས་ནས། བསམ་པ་དེ་ལས་རྣམ་རྟོག་གཞན་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་དང་ང་རྒྱལ་བསྒོམ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བརྗེ་བའི་སྔོན་མར་རང་གིས་ཕར་ང་

རྒྱལ་དང་འགྲན་སེམས་དང་ཕྲག་དོག་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་དང་གཙོ་བོར་བརྗེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་རང་གི་བླ་མ་དང་། རང་གི་སློབ་མ་དང་ནི་བརྗེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་སྡོན་མ་གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས། ང་རྒྱལ་བསྒོམས་པར་བྱས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་འཁྲོར་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བསྟེན་པ་ཡིན། བརྗེས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་ལ་བདག་གསར་པ་ཞེས་པ་དང་། མ་བརྗེས་པའི་སྡོན་རོལ་གྱི་བདག་ལ་བདག་རྙིང་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་ཏེ། འདི་མན་ཆད་དེ་ལྟར་དུ་འཇུག་ན་ལེགས་སྙམ་བ་ཡིན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དམན་པ་དང་བརྗེས་ནས་རང་ལ་ཕྲག་དོག་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི།

འདི་ནི་བཀུར་བྱས་བདག་ནི་མིན། །
འདི་བཞིན་བདག་གིས་མ་རྙེད་ཅིང་། །
འདི་ནི་བསྟོད་བྱས་བདག་ལ་སྨོད། །
འདི་བདེ་བདག་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ། །༡༤༧

ཞེས་པ་ནི། སྡོན་མ་རང་གིས་ཕ་མར་ཁྱད་གསོད་བཏང་བའམ་བརྙས་བཅོས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡོ་རང་གིས་ང་ལ་བསམ་པ་མ་དགའ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྲག་དོག་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་རང་ཉིད་བརྗེས་ནས། དེས་རང་ལ་ཕྲག་དོག་བྱ་བ་ནི་བདག་རྙིང་པ་འདི་ཉིད་ནི་གཞན་ཀུན་གྱིས་ཞྭ་ཕུད་པ། གདན་བཏིང་

བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བཀུར་སྟི་བྱེད་ལ། བདག་གསར་པ་རང་གིས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་གྱིས་བརྙས་བཅོས་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་དང་། བདག་རྙིང་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྙེད་པ་མང་པོ་རྙེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། བདག་རང་གིས་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཟས་གོས་ནོར་ལ་སོགས་པ་མ་རྙེད་ཅིང་། ཡང་བདག་རྙིང་པ་འདི་ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མཁས་པ་དང་བཙུན་པ་དང་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྔོད་པར་བྱས་ལ། བདག་གསར་པ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྨོད་ཅིང་། ཡང་བདག་རྙིང་པ་འདི་ཉིད་ནི་ལུས་དང་སེམས་སྐྱིད་ཅིང་བདེ་བར་གནས་ལ། བདག་གསར་པ་རང་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ལུས་ལ་ན་ཚ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བའམ་སེམས་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་སྙམ་དུ་སེམས།

བདག་ནི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་དང་། །
འདི་ནི་བདེ་བ་ཉིད་དུ་གནས། །
འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆེ་དང་། །
བདག་དམན་ཡོན་ཏན་མེད་པར་གྲགས། །༧༩༣

ཞེས་པ་ནི། བདག་གསར་པ་རང་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་དམན་པ་དེ་རྣམས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བདག་རྙིང་པ་འདི་ཉིད་ནི་ལས་ཀ་བྱེད་མ་དགོས་པར་ལུས་བདེ་བ་ཉིད་དུ་གནས་ཤིང་། ཡང་བདག

སྙིང་པ་འདི་ཉིད་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་རིགས་མཐོ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། འཁོར་མང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བུ་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྲགས་པ་དང་། བདག་གཞན་པ་རང་ཉིད་ནི་རིགས་དམན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་མེད་པ་དང་། ཉམ་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲགས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས།

ཡོན་ཏན་མེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །
བདག་ཀུན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཉིད། །
གང་བས་འདི་དམན་དེ་ཡོད་ཅིང་། །
གང་བས་བདག་མཆོག་དེ་ཡང་ཡོད། །༡༥༣

ཅེས་པ་ནི། བདག་གཞན་པ་ལ་ཐོས་པ་དང་སློབ་གཉེར། མཁས་པ་དང་བཙུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་པས་བདག་སྙིང་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་བྱ་མི་འོས་ཏེ། བདག་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཀུན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འབད་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ལ། འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གང་བས་ཀྱང་བདག་སྙིང་པ་འདི་ཡང་དམན་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ཡང་ཤིན་ཏུ་དམན་པ་ཞར་བ་དང་ལོང་བ་སོགས་གང་བས་བདག་གཞན་པ་རང་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པས། བདག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོན་

ཏན་མེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ལ། ཁོ་རང་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བ་རྒུད་སོགས་ནི། །
ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་དབང་མེད། །
ཅི་ནུས་བདག་ནི་གསོ་དགོས་ཏེ། །
གནོད་པའང་བདག་གིས་དང་དུ་བླང་། །༧༩༩

ཞེས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉམས་པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་སྐྱོན་ཞུགས་པ་སྟེ་རྒུད་པར་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དབུལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་སྐྱོན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྙས་བཅོས་དང་ཁྱད་གསོད་དམ་ཐུབ་ཚོད་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བདག་གསར་པ་རང་གི་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཅི་སྟེ་བདག་ལ་བརྙས་བཅོས་བྱས་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་། བདག་རྙིང་པ་ཁྱོད་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་ཡིན་པར་རློམ་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཅི་ནུས་གང་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བདག་གསར་པ་ནི་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡར་ཕན་བཏགས་ཏེ་གསོ་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདག་རྙིང་པས་བདག་གསར་པ་ལ་ཟས་གོས་གནས་མལ་ཡོ་བྱད་སོགས་མཁོ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་བྱིན་ནས་གསོ་བར་བྱས་བྱུང་ན་དེའི་སྐབས་ལ་བརྙས་བཅོས་དང་ཁྱད་གསོད་ལ་སོགས་པའི་

གནོད་པ་གང་ཞིག་བྱུང་བ་དེའང་བདག་གཞན་པ་རང་གིས་དང་དུ་བླང་བར་བྱེད་ཚོག་ལ།

ཏོན་ཏེ་བདག་འདིའི་གསོ་བྱ་མིན།།
ཅི་ཕྱིར་བདག་ལ་བརྣས་པ་བྱེད།།
བདག་ལ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱིས།།
ཅི་བྱ་འདི་དག་ཡོན་ཏན་ཅན།། ༡༩༥

ཞེས་པ་ནི། འོན་ཏེ་བདག་སྙིང་པ་འདིའི་བདག་གཞན་པ་རང་ཉིད་ཟས་དང་གོས་སོགས་སྦྱད་ནས་གསོ་བར་བྱ་བའི་བདག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བདག་སྙིང་པས་བདག་གཞན་པ་ང་ལ་བརྙས་བཅོས་དང་ཁྱད་གསོད་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་འོས་ལ། བདག་གཞན་པ་ལ་བདག་སྙིང་པ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཕན་གང་ཡང་མི་ཐོགས་ལ། བདག་སྙིང་པ་འདི་དག་རང་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན།

ངན་འགྲོ་གདུག་པའི་ཁར་གནས་པ།།
འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེ་མེད་པས་འདི།།
ཕྱིར་ལ་ཡོན་ཏན་རློམ་པ་ཡིས།།
མཁས་པ་དག་ལ་བསྒྲོ་བར་འདོད།། ༡༩༦

ཅེས་པ་ནི། ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་གཅན་

གཟན་གདུག་པ་ལྟ་བུའི་ཁར་གནས་པར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་འགའ་རེ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྙིང་རྗེ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པས། བདག་རྙིང་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ། ཁོ་རང་ཕྱི་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་མདོག་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཧློམ་པར་བྱེད་པའམ་ང་རྒྱལ་བའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་སྙིང་རྗེ་ཅན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འགྲན་བསྡོ་བར་བྱེད་པ་འདོད་དམ་ཅི་ཏེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ་སྙམ་དུ་དེ་ལྟར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ།

གཉིས་པ་རང་དང་མཉམ་པ་དང་བརྗེས་ནས་རང་ལ་འགྲན་སེམས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི།

བདག་དང་མཉམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས། །
གང་གིས་རང་ཉིད་ལྷག་བྱའི་ཕྱིར། །
བདག་གི་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་ནི། །
རྩོད་པ་ཡིས་ཀྱང་ངེས་པར་བསྒྲུབ། །༡༩༧

ཅེས་པ་ནི། བདག་རང་དང་མཉམ་པ་སྟེ་མདོར་ན་ཡོན་ཏན་དང་། རིགས་སམ་ལོངས་སྤྱོད་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཕལ་ཆེར་མཉམ་པ་ཡིན་པ་ལ་སྔར་ཕན་ཆད་རང་གིས་ཕར་ལ་ཡང་མི་དགའ་བའི་སྒོ་ནས་ཅུང་ཟད་འགྲན་བསྡོ་བ། ཚུར་ཡང་ཁོ་རང་གིས་བསམ་པ་ཅུང་ཟད་མ་དགའ་བའི་སྒོ་ནས་རང་ལ་

འགྲན་འཚོལ་མཁན་དེ་ལྷ་བུ་ཞིག་དང་བརྗེས་ནས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། ཡང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ཡོན་ཏན་སོགས་སམ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལྷ་བུ་གང་གི་སྒོ་ནས་བདག་གསར་པ་རང་ཉིད་ལྷག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའམ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་གསར་པ་རང་གི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་ན་འཐབ་མོའམ་རྩོད་པ་ཡིས་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་རང་ཉིད་ལྷག་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ།

ཅི་ནས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། །
འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གསལ་བ་དང་། །
གཞན་ཡང་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་གང་། །
སུས་ཀྱང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བྱ། །༧༩༨

ཞེས་པ་ནི། ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་གསར་པ་རང་གི་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་ལ་བསྒྲགས་ཤིང་གསལ་བ་དང་རིག་པའམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་བདག་རྙིང་པ་འགྲན་ཟླ་འདི་ཡི་ཐོས་པ་དང་སློབ་གཉེར་སོགས་ཡོན་ཏན་ཕྲན་བུ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་གང་ཟག་སུས་ཀྱང་ཐོས་པའམ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ།

བདག་གི་སྐྱོན་ཡང་སྦ་བྱ་ཞིང་། །
བདག་ནི་མཆོད་འགྱུར་འདི་ལ་མིན། །

བདག་དེང་རྙེད་པ་ལེགས་རྙེད་ཅིང་། །
བདག་ནི་བཀུར་འགྱུར་འདི་ལ་མིན། །༡༦༨

ཞེས་པ་ནི། བདག་གསར་པ་རང་གི་ཅུང་ཟད་བྱ་སྤྱོད་ངན་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སུས་ཀྱང་མི་ཐོས་པ། མི་མཐོང་བར་སྦ་བའམ་གསང་བར་བྱ་ཞིང་། རང་གི་འགྲན་ཟླ་བདག་རྙིང་པ་འདིའི་སྐྱོན་ཕྲ་ལ་ཕྲན་ཚེགས་བྱུང་ན་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་ལ་གསལ་བའམ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་བདག་གིས་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་གྱིས་བདག་གསར་པ་རང་ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་གཞན་གྱིས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་རྙིང་པ་འགྲན་ཟླ་འདི་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྙེད་བཀུར་སོགས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་གསར་པ་རང་ཉིད་ནི་དེང་ནས་ཟས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་རྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་རྙེད་ཅིང་། བདག་གསར་པ་རང་ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་གྱིས་ཞྭ་ཕུད། གདན་བཏིང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཀུར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ལ། བདག་རྙིང་པ་འདི་ལ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཡང་མ་ཐོབ་ཅིང་། ཀུན་གྱིས་ཀྱང་བརྙས་བཅོས་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལས། བཀུར་སྟི་ཡང་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ།

འདི་ནི་མ་རུངས་བྱས་པ་ལ། །
ཡུན་རིང་བདག་ནི་དགའ་བས་བལྟ། །

འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བཞད་གད་དང་། །
ཕན་ཚུན་སྨད་པ་དག་ཏུ་བྱ། །༡༥༠

ཞེས་པ་ནི། བདག་སྙིང་པ་འདི་ཉིད་ནི་སྐབས་འགའ་རེ་ལ་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་ཉམས་པ་སོགས་མ་རུངས་པའི་སྐྱོན་གྱི་གནོད་པ་དེ་འདྲ་བྱུས་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་བདག་གསར་པ་རང་ཉིད་ནི་སེམས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་སྒོ་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བལྟ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་འཕྱ་ཞིང་ཁྲེལ་ཏེ་བཞད་གད་བྱེད་པ་དང་། མི་མང་པོ་ཕན་ཚུན་བསྡུས་ཏེ་དེའི་གཏད་དོན་ལ་ལབ་གླེང་གི་སྒོ་ནས་སྨད་ཅིང་དམའ་འབེབ་པ་དག་ཏུ་ཡང་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཅི་རིགས་པ་བསམ་པར་བྱ།

གསུམ་པ་རང་ལས་ལྷག་པ་དང་བརྗེས་ནས་རང་ལ་ང་རྒྱལ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི།

ཉོན་མོངས་འདི་ཡང་བདག་དང་ནི། །
ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནི་འགྲན་ཞེས་གྲགས། །
འདི་བདག་ཐོས་དང་ཤེས་རབ་བམ། །
གཟུགས་རིགས་ནོར་གྱིས་མཉམ་མམ་ཅི། །༡༥༡

ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དམན་པ་བདག་སྙིང་པ་འདི་ཡང་བདག་གསར་པ་རང་ཉིད་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲན་པ་ཡིན་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་དེ་འདྲ་གྲགས་ཀྱང་། བདག་སྙིང་པ་འདི་དང་བདག་གསར་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཐོས་པ་དང་ཤེས་རབ་བམ། གཟུགས་དང་རིགས་དང་ནོར་གྱི་སྒོ་ནས་མཉམ་མམ

ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་མཉམ་པ་ཞིན་ཏུ་གནམ་ས་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ།

དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་ཡི། །
བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་ནི། །
སྤུ་ལྡང་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བའི། །
བདེ་སྐྱིད་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད། །༧༥༢

ཅེས་པ་ནི། བདག་སྙིང་པ་པོ་དང་བདག་གསར་པ་གཉིས་པོ་རིགས་རུས་ཤེས་རབ་ལོངས་སྤྱོད་གང་གི་སྒོ་ནས་མི་མཉམ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་ཡི་ཁྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གསར་པ་རང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པ་གཞན་གྱིས་ཐོས་ནས་ནི་ལུས་ལས་བ་སྤུ་ལྡང་ཞིང་སེམས་ལ་དགའ་བའམ་སྤྲོ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་དང་སེམས་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ།

ཅི་སྟེ་འདི་ལ་རྙེད་ཡོད་ཀྱང་། །
གལ་ཏེ་ང་ཡི་ལས་བྱེད་ན། །
འདི་ལ་འཚོ་བ་ཙམ་བྱིན་ནས། །
བདག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ བླང་བྱ། །༧༥༣

ཞེས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་བདག་སྙིང་པ་འདི་ཉིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྙེད་པ་ཐོབ་པ་སྐབས་འགའ་རེ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དེས་སྐབས་གཞན་དུ་བདག་གསར་

པ་ང་ཡི་ལས་ཀ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྐབས་སུ་བདག་ཉིད་པ་འདི་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟས་གོས་ཀྱི་འཚོ་བ་ངན་ངོན་ཙམ་ཞིག་བྱིན་ནས། ལྷག་པོ་འདྲ་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་བདག་གསར་པ་རང་གི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡར་བསྡུས་ཏེ་བླང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ།

འདི་ནི་བདེ་ལས་ཉམས་བྱ་ཞིང་། །
བདག་གིས་གནོད་དང་རྟག་སྦྱུར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། བདག་ཉིད་པ་འདི་ནི་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་ན་དེ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་གསར་པ་རང་གི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་བདག་གསར་པ་རང་གིས་བདག་ཉིད་པ་འདིའི་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བའི་གནོད་པ་དང་རྟག་ཏུ་སྦྱུར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་སེམས།

འདི་ཡིས་བརྒྱ་ཕྲག་ཐམས་ཅད་དུ། །
འཁོར་བར་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས། །༡༥༩

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་དང་དམན་པ་དང་བརྗེས་ནས་རང་ལ་ཕྲག་དོག་བྱ་བ་དང་། རང་དང་མཉམ་པ་དང་བརྗེས་ནས་རང་ལ་འགྲན་སེམས་སྒོམ་པ་དང་། རང་ལས་ལྷག་པ་དང་བརྗེས་ནས་རང་ལ་ང་རྒྱལ་སྒོམ་པ་སྟེ་དེ་དག་ཐུན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཤིང་སྒོམ་སྟེ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་རྗེས་སུ། བསྒོམ་བྱའི་ཡུལ་དང་སྒོམ་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་དགའ་བདེ་མེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པའི་

མཐར། དེ་ལྟ་བུའི་བློ་ངན་པ་འདི་ཡིས་ནི་སྐྱེ་བ་ཚེ་རབས་བརྒྱ་ཕྲག་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་བ་ལ་འཁོར་བའི་ཚེ་ན་གཞན་ལ་ང་རྒྱལ་དང་འགྲན་སེམས་དང་ཕྲག་དོག་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་དེས་བདག་རང་ཉིད་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཡན་གྲངས་དུ་མར་སྐྱེས་ནས་རང་གིས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་གསུངས།

གསུམ་པ་བདག་གཞན་བརྗེས་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་གདམས་པ་ལ་གཉིས་སྟེ། འཇམ་པའི་སྒོ་ནས་གདམས་ངག་གདམས་པ་དང་། རྩུབ་མོའི་སྒོ་ནས་ཚར་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡིད་ཁྱོད་རང་དོན་བྱེད་འདོད་པས། །
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །
ངལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས། །
ཁྱོད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས། །༡༥༥

ཞེས་པ་ནི། ཡིད་དམ་སེམས་མ་རུངས་པ་ཁྱོད་རང་གི་དོན་ཁོ་ན་བྱེད་པར་འདོད་པས་དུས་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དུ་མ་འདས་པར་གྱུར་ཀྱང་། ལུས་དང་སེམས་ལ་ངལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་རང་ཉིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས་པར་བྱས་སོ། །

དེ་ལྟར་ངེས་པར་གཞན་དག་གི །
དོན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གྱིས་དང་། །

ཐུབ་པའི་བཀའ་ནི་མི་བསླུ་བས། །
དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཕྱིས་མཐོང་འགྱུར། །༧༥༨

ཞེས་པ་ནི། དེ་སྔ་ཐོག་མེད་ཀྱི་དུས་ནས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་རང་གི་དོན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟར་དུ། ད་ཕྱིན་ཆད་ངེས་པར་དུ་ཕ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བཀའ་དེ་ནི་ནམ་ཡང་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པས་རང་གིས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་ནམ་ཕན་ཡོན་དེ་ནི་ཕྱིས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐོང་བར་འགྱུར་གསུངས།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྔ་དུས་སུ། །
ལས་འདི་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི། །
སངས་རྒྱས་ཕུན་ཚོགས་བདེ་མིན་པ། །
གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་འགྱུར་མི་སྲིད། །༧༥༩

ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྔ་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ནས་སྔོན་མ་སྔོན་མ་རྣམས་སུ་བདག་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བཏང་ཞིང་། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཐོག་ཏུ་ལེན་པ་ལྟ་བུའི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ལས་གང་ཡིན་པ་འདི་

ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི། ད་ལྟ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་མི་བཟད་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚིག་པ་མ་གཏོགས་པ། དེ་མ་ཡིན་པ་ད་ལྟའི་འཁོར་བ་པའི་གནས་སྐབས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་འདི་འདྲ་བ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་མི་སྲིད་དོ། །

དེ་བས་འདི་ལྟར་གཞན་དག་གི །
ཁུ་བ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ། །
ཁྱོད་ཀྱིས་ངར་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་གཞན་ལའང་གོམས་པར་གྱིས། །༧༥༨

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་ལྟར་གཞན་ཕ་དང་མ་དག་གི་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ཙམ་ལ་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་དང་ང་ཡིར་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། ང་དང་ང་ཡི་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བྱས་པའམ་གོམས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཡང་གོམས་པར་གྱིས་ཞིག་ཅེས་གསུངས།

གཞན་གྱི་རྟོག་ཆེན་བྱས་ནས་ནི། །
བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་སྣང་བ། །
དེ་དང་དེ་ཉིད་ཕྲོགས་བྱས་ནས། །
ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་སྤྱོད། །༧༥༩

ཅེས་པ་ནི། དེ་སྔ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་རང་གི་རྙོག་ཆེན་བྱས་ཏེ་རང་དོན་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པ་ལ། ད་ཕན་ཆད་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྙོག་ཆེན་ཏེ་གཞན་དོན་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་མཁན། ཁུར་ལེན་མཁན་ཞིག་བྱས་ནས་ནི། བདག་རང་གི་ལུས་འདི་ལ་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་ཡིད་འོང་གི་མཁོ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཅི་དང་ཅི་སྣང་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཉིད་ནི། གཉེན་པོའི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྲོགས་པར་བྱས་ནས་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྲོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པར་གྱིས་ཤིག་གསུངས།

བདག་སྐྱིད་གཞན་ནི་མི་སྐྱིད་ལ། །
བདག་མཐོ་གཞན་ནི་དམའ་བ་དང་། །
བདག་ནི་ཕན་བྱེད་གཞན་མིན་ཞེས། །
བདག་ལ་ཕྲག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད། །༡༥༠

ཅེས་པ་ནི། བདག་ནི་ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་སེམས་སྐྱིད་ཅིང་ལུས་བདེ་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་ཟས་གོས་གནས་མལ་ཡོ་བྱད་སོགས་ཀྱིས་ཕོངས་པ་དང་། ལུས་ལ་ན་ཚ་སོགས་ཀྱིས་མནར་ནས་མི་བདེ་ཞིང་སེམས་མི་སྐྱིད་པ་ཡིན་པ་ལ། བདག་ནི་རིགས་དང་ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐོ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལས་དམའ་བ་

དང་ཉམ་ཆུང་བ་དང་། བདག་རང་ཉིད་ལ་ནི་ཕན་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་གཉེན་དང་གྲོགས་དང་སྦྱིན་བདག་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་མེད་པ། མགོན་མེད་པ། གྲོགས་མེད་པར་གྱུར་པ་དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཕན་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གིས་རང་ཉིད་ལ་ཕྲག་དོག་ཞིག་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དུ་འོས་གསུངས།

བདག་ནི་བདེ་དང་བྲལ་གྱིས་ཏེ། །
གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་སྦྱོར། །
གང་ཚེ་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཅེས། །
བདག་གི་སྐྱོན་ལ་བརྟག་པར་གྱིས། །༡༦༡

ཞེས་པ་ནི། བདག་རང་ཉིད་ནི་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་ན་དེ་དང་བྲལ་བར་གྱིས་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱིན་ཞིང་། གཞན་གྱི་ཟས་གོས་ཀྱིས་ཕོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ལམ་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་བདག་རང་ལ་ཚུར་སྦྱོར་ཞིག་དང་། དུས་གང་གི་ཚེ་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ད་ལྟ་ཅི་དང་གང་ཞིག་དྲན་པ་དང་། ཅི་དང་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་རང་གི་སྐྱོན་དག་ལ་སྐྱོན་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་སྐབས་དང་སྐབས་སུ་བརྟག་པར་གྱིས་ཤིག་གསུངས།

གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཡང་། །

རང་གི་སྐྱོན་དུ་བསྒྱུར་བྱོས་ལ། །
བདག་གི་ཉེས་པ་ཆུང་བྱས་ཀྱང་། །
སྐྱེ་བོ་མང་ལ་རབ་ཏུ་ཤོགས། །༡༦༣

ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཁྲིམས་དང་སྡིག་སོགས་དང་འགལ་བར་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་བྱས་པ་མཐོང་ན་ཡང་། དེ་ལ་ཉེས་ཆད་སོགས་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ངས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་སྐྱོན་དུ་ཚུར་བསྒྱུར་བར་བྱོས་ལ། བདག་རང་གི་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བར་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་ཆུང་ངུ་རེ་བྱས་པར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་མ་གསང་ཞིང་མ་སྦས་ནས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་ཤོགས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱས་ནས་ཤོགས་པར་གྱིས་ཤིག་གསུངས།

གཞན་གྱི་གྲགས་པ་ལྷག་བརྗོད་པས། །
རང་གི་གྲགས་པ་ཟིལ་གྱིས་ནོན། །
བདག་ནི་བྲན་གྱི་ཐ་མ་ལྟར། །
དོན་རྣམས་ཀུན་ལ་བཀོལ་བར་གྱིས། །༡༦༣

ཞེས་པ་ནི། བདག་གི་བསམ་པ་ལ་ང་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཐུན་ཚོགས་དེ་རྣམས་གཞན་གྱིས་ཐོས་ནས་སྙིང་པ་དང་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསམ་པའི་བསམ་བློ་བསྐྱེད་ན། སྐབས་དེ་དུས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྙན་པའི་གྲགས་པ་དེ་དག་ལྷག་པར་དུ་གཞན་ལ་བརྗོད་ཅིང་བསྔགས་པར་བྱས་པས་རང་

གི་ཡོན་ཏན་ཐུན་ཚོགས་ཀྱི་གྲགས་པ་འམ་སྙན་པ་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཅིང་། བདག་རང་ཉིད་ནི་བྲན་གྱི་ནང་ནས་བྲན་གྱི་ཐ་མའམ་གཡོག་ཐ་མ་ལྟར་དུ་གཞན་ལ་འགོད་པའི་ལས་དོན་རྣམས་ཀུན་ལ་ཡང་རང་ཉིད་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་བར་གྱིས་ཤིག་གསུངས།

འདི་ནི་རྙོག་བཅས་རང་བཞིན་ཏེ། །
གློ་བུར་ཡོན་ཏན་ཅིས་མི་བསྟོད། །
འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཅི་ནས་ཀྱང་། །
འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་དེ་ལྟར་གྱིས། །༡༨༩

ཞེས་པ་ནི། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་འདི་ནི་རྙོག་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའང་འདི་ལ་གློ་བུར་བའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ། མཁས་པ་དང་བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་སམ་ཕྲ་ལ་ཕྲན་ཚེགས་སྐྱེ་སྲིད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ནས་མི་བསྟོད་ཅིང་བསྟོད་མི་འོས་ལ། བདག་འཛིན་ཅན་འདིའི་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཅི་ནས་ཀྱང་གང་ཟག་གཞན་འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྦ་བའམ་གསང་བར་གྱིས་ཤིག་གསུངས།

མདོར་ན་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །
ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནོད་བྱས་གང་། །
གནོད་དེ་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར། །

བདག་ཉིད་ལ་ནི་འབབ་པར་གྱིས། །༡༧༥

ཞེས་པ་ནི། མདོར་བསྡུས་ན་དེ་སྔ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བདག་གི་རང་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་དང་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཐུབ་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་གང་དང་གང་བྱས་པར་གྱུར་པའི་གནོད་པ་དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་དེ་ད་ཕན་ཆད་ཕ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེའི་དོན་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་རང་ཉིད་ལ་ནི་སྨྲོ་བར་གྱིས་ཤིག་གསུངས།

འདི་ནི་གཡའ་བྲག་འགྱུར་ཚུལ་དང་། །
ཤེད་བསྐྱེད་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །
བག་མ་གསར་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། །
ངོ་ཚ་འཛིགས་དང་བསྡམས་ཏེ་བཞག །༡༧༦

ཅེས་པ་ནི། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་འདི་ཉིད་ནི་གཡའ་བ་ཡར་སོང་སོང་ཧྲེང་ཧྲེང་བྲག་པ་སྟེ་མགོ་འཕང་མཐོ་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དུ་ང་རྒྱལ་ལམ་སྤྲོབས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེད་བསྐྱེད་པའམ་ཁེངས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་གསར་གྱི་ནང་དུ་བག་མ་གསར་པ་སླེབས་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་བློ་དང་བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚ་ཞིང་། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསླབ་པ་ཉམས་པ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་དང་

བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་དང་ངག་གི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་བསྡམས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གཞག་པར་བྱ་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱབ་མའི་སྒོ་ནས་ཚར་གཅད་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཚར་གཅད་པ་དང་། ལུས་ཚར་གཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་བྱ་དེ་ལྟར་གནས་བྱ་ཞིང་།།
དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བྱ་བ།།
དེ་ལྟར་འདི་ནི་དབང་བྱ་སྟེ།།
དེ་ལས་འདས་ན་ཚར་གཅད་བྱ། །༡༦༧

ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་བསྡམས་ཏེ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དེ་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟེ་དེ་ལྟར་དུ་གནས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་བསླབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་འདི་ནི་གཉེན་པོའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བསྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་དབང་ལས་གལ་སྲིད་འདས་པར་གྱུར་ན་བཙན་པོའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཚར་གཅད་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན།

འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་གདམས་ཀྱང་ནི།།

སེམས་ཁྱོད་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན། །
ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་ཀུན་བསྟེན་པས། །
ཁྱོད་ཉིད་ཚར་གཅད་བྱ་བར་ཟད། །༡༧༦

ཞེས་པ་ནི། འོན་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒོམ་པ་དང་། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་གདམས་ཀྱང་ནི་སྣང་བྱའི་སེམས་བདག་འཛིན་ཅན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་ན། སེམས་བདག་འཛིན་ཅན་ཁྱོད་ལ་སྔར་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཀུན་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱོད་ཉིད་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཚར་གཅད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །

ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་གར་བརླག་པའི། །
སྔོན་གྱི་དུས་དེ་གཞན་ཡིན་ཏེ། །
ངས་མཐོང་ད་ཁྱོད་གང་དུ་འགྲོ། །
ཁྱོད་ཀྱི་དྲེགས་པ་ཀུན་གཞོམ་བྱ། །༡༧༧

ཞེས་པ་ནི། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ངན་བསགས་ཏེ་ཁོ་བོ་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ངན་པར་གར་བརླག་པར་བྱེད་པའི་སྔོན་གྱི་དུས་ཚོད་དེ་ནི་མ་མཐོང་བར་དུས་ཚོད་གཞན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་འཇུག་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉེན་པོའི་སེམས་ངས་དེའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ན་ད་སྣང་བྱའི་བདག

འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་གནས་གང་དུ་འགྲོ་སྟེ་འགྲོ་བའི་གནས་མེད་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དྲེགས་པའམ་ང་རྒྱལ་ཀུན་རྩ་བ་ནྡུང་ནས་གཞོམ་པར་བྱའོ། །

ད་དུང་བདག་ལ་རང་གི་དོན། །
ཡོད་སྙམ་སེམས་པ་དེ་དོར་ཅིག །
བདག་གིས་གཞན་ལ་ཁྱོད་བཙོང་གིས། །
སྐྱོ་བར་མ་སེམས་ཤོ་ཤུལ། །༡༧༠

ཞེས་པ་ནི། ད་དུང་བདག་རང་ཉིད་ལ་རང་གི་དོན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་སེམས་པ་དེ་ཉིད་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་དོར་ཅིག་སྟེ་སྤང་བར་གྱིས་ཤིག གཉེན་པོའི་སེམས་བདག་གིས་སྤང་བྱ་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཙོང་གིས་ཏེ་བྱིན་ཟིན་པ་ཡིན་གྱི། ད་ཕན་ཆད་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱོ་བ་མ་སེམས་པར་རམ་སེམས་པ་མ་ཞུམ་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་ཤོ་ཤུལ་ཅིག

གལ་ཏེ་བག་མེད་གྱུར་ནས་ཁྱོད། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བྱིན་ན། །
ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་བོ་དམྱལ་བ་ཡི། །
སྲུང་མ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་དུ་ངེས། །༡༧༡

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཉེན་པོའི་སེམས་དེ་བག་མེད་པའི་རྣམ་གཡེང་གི་དབང་

དུ་གྱུར་ནས་སྤང་བྱ་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། སྤང་བྱའི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཉེན་པོའི་སེམས་ཁོ་བོ་དམྱལ་བ་ཡི་སྲུང་མ་ལས་མཁན་གཤིན་རྗེ་སྐྱེ་བོ་འཇིགས་ཤིང་ཡ་ང་བ་དེ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་དུ་ངེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་ཞིག །
ཁོ་བོ་ཕྱིན་པས་ཡུན་རིང་སྡུག །
ད་ནི་ཁོན་རྣམས་དྲན་བྱས་ཏེ། །
ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དོན་སེམས་པ་གཞོམ། །༡༧༣

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྔ་ཕན་ཆད་ལ་ལྟ་ཞིག་སྟེ་གཉེན་པོའི་སེམས་ཁོ་བོ་དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་དེ་དག་ལ་ཕྱིན་པས་ཡུན་རིང་པོ་ཚེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མྱོང་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ། ད་ནི་དེའི་ཁོན་དེ་རྣམས་ཏེ་གནོད་པ་བྱས་པ་དེ་རྣམས་གཉེན་པོའི་སེམས་ཁོ་བོས་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་བདག་འཛིན་ཅན་སྤང་བྱའི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་དོན་ལ་སེམས་པའམ་བསམ་པ་དེ་ཉིད་རྩ་བ་ནས་གཞོམ་པར་བྱའོ། །

དེ་སྟེ་བདག་ནི་དགའ་འདོད་ན། །
རང་ལ་བདག་གིས་དགར་མི་བྱ། །
དེ་སྟེ་བདག་ནི་བསྲུང་འདོད་ན། །

གཞན་དག་རྟག་ཏུ་བསྲུང་བར་བྱ། །༡༧༣

ཞེས་པ་ནི། དེ་སྟེ་ད་ཕན་ཆད་བདག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་བ་སྐྱེ་བའམ་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ན། རང་གིས་རང་ལ་བདག་གིས་གཉེར་ནས་དགའ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་སྟེ་བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྲུང་བར་བྱ་བའི་འདོད་པ་བྱུང་ན། དེའི་སྐབས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དུས་རྟག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ལུས་ཆར་གཅད་པའི་ཚུལ་ནི།

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ལུས་འདི་ནི། །
ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་གྱུར་པ། །
དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ནི། །
བཟེ་རེ་ཅན་གྱུར་ཉིད་དུ་ལྟུང་། །༡༧༤

ཞེས་པ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རམ་ཇི་ཙམ་ཇི་ཙམ་དུ་ལུས་འདི་ནི་ཟས་གོས་དང་རྒྱན་ཆ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་གཅེས་ཤིང་སྐྱོང་བར་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ནི་བཟེ་རེ་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་ལ་ཕྲན་ཚེགས་ཙམ་ཡང་བཟོད་པར་མི་ནུས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་གསུངས།

དེ་ལྟར་ལྟུང་བ་དེ་ཡི་ཡང་། །
འདོད་པ་ས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །

རྟོགས་པར་ནུས་པ་ཡོད་མིན་ན། །
དེ་ཡི་འདོད་པ་སུས་བྱེད་ནུས། །༡༧༥

ཞེས་པ་ནི། བཟེ་རེ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ལྷུང་ན་ཅི་གནོར་བསམ་ན། དེ་ལྟར་གནོད་པ་གང་ཡང་བཟོད་མི་ནུས་པའི་བཟེ་རེ་ཅན་དུ་ལྷུང་བར་གྱུར་ན་དེའི་གནས་སྐབས་ན་ལུས་དེ་ཡི་ཡང་གང་འདོད་པ་དོན་དུ་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རེ་བ་བསྐང་སྟེ་རྫོགས་པར་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་བ་གླིང་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་གནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གདན་ཕྱེད་ཀ་མན་ཆད་ལ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་ཀྱང་འདོད་པའི་རེ་བ་མ་རྫོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ན་ལུས་དེའི་འདོད་པ་དེ་སུས་བྱེད་ནུས་ཏེ་སུས་ཀྱང་བྱེད་ནུས་པའམ་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་གསུངས། །

ནུས་མེད་འདོད་པ་ཉོན་མོངས་དང་། །
བསམ་པ་ཉམས་པའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །
གང་ཞིག་ཀུན་ལ་ལྟོས་མེད་པ། །
དེ་ཡི་ཕུན་ཚོགས་ཟད་མི་ཤེས། །༡༧༦

ཞེས་པ་ནི། ལུས་རང་ཉིད་ལ་རེ་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ནི་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་འདོད་པར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་ཡ་ང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་དཀོན་མཆོག་

གི་དཀོར་བརྐུ་བ་དང་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་སྨོད་པ་དང་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་ངན་པ་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་ཡང་སྲིད་ལ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ཞིག་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གཉེན་དང་འཁོར་ཀུན་ལའང་ལྟོས་པའམ་རེ་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡི་སེམས་ལ་འབྱོར་བའི་བདེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཟད་མི་ཤེས་པར་རྙེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བས་ལུས་ཀྱི་འདོད་པ་ནི།།
འཕེལ་ཕྱིར་སྐབས་དབྱེ་མི་བྱ་སྟེ།།
གང་ཞིག་ཡིད་འོང་མི་འཛིན་པ།།
དེ་ནི་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ཡིན། །༡༧༧

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཟས་གོས་དང་རྒྱན་ཆ་སོགས་གང་དང་གང་འདོད་པ་དེ་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གོ་སྐབས་དབྱེ་བ་གཏན་ནས་མི་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདོད་ཆུང་ཚོག་ཤེས་ཅན་གང་ཞིག་ཡིད་དུ་འོང་བའམ་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མི་འཛིན་པ། ཟས་བསོད་སྙོམས་པ་དང་། གནས་ཤིང་དྲུང་པ་དང་། གོས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། སྨན་བཀུས་ཏེ་བོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ་དང་པོ་སྒྲུབ་སླ་བ་དང་། བར་དུ་སྲུང་སླ་བ། དེ་ལ་ཞེན་

པ་མེད་པ། ཐ་མར་བརྟག་ཀྱང་དེ་ལ་ཡང་འགྲོད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིན་གསུངས།

ཐ་མར་ཐལ་བའི་མཐར་ཐུགས་ཤིང་།།
མི་གཡོ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོད་བྱ་བ།།
མི་གཙང་གཟུགས་ནི་མི་བཟད་པ།།
འདི་ལ་ཅི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན། །༧༥༨

ཞེས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་འདི་ནི་ད་ལྟར་གོས་དང་རྒྱན་དང་གནས་མལ་ལ་སོགས་པས་ཅི་ཙམ་བཅངས་ན་ཡང་། ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་རུལ་ཏེ་གཉག་ནས་འཐོར་ནས་སམ། ཡང་ན་མེ་ལ་བསྲེགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མཐར་ཐུགས་ཤིང་། ད་ལྟ་ཡང་ལུས་རང་ཉིད་རང་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཡོ་རྒྱུ་མེད་པའམ་མི་གཡོ་བ། རླུང་དང་སེམས་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་གཡོ་འགུལ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པ། ངོ་བོ་ནི་མི་གཙང་བ་རྫས་ངན་པའི་གོང་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཟུགས་འདི་ནི་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པས་ན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་བདག་གིར་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བྱ་སྟེ་འཛིན་པར་མི་འོས་གསུངས།

གསོན་ནམ་ཡང་ན་ཤི་ཡང་བླའི།།
བདག་ལ་འཕྲུལ་འཁོར་འདིས་ཅི་བྱ།།

བུང་སོགས་འདི་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ན། །
ཀྱི་ཧུད་ང་རྒྱལ་སེལ་མི་བྱེད། །༡༧༩

ཅེས་པ་ནི། རང་གནས་སྐབས་མ་ཤི་ནས་ཚེ་གསོན་པའམ། ཡང་ན་སྨྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཤི་ན་ཡང་བླའི། བདག་ལ་ལུས་རུལ་པོ་མི་གཙང་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་རྫས་ངན་གྱི་རང་བཞིན་འདིས་ཅི་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་བོང་བ་དང་རྡོ་དང་ཤིང་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུས་འདི་གཉིས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ན། ཀྱེ་མ་ཀྱི་ཧུད་ངའོ་སྙམ་པའམ་ང་ཡི་ལུས་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་འདི་ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སེལ་བར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དགོས་སོ་གསུངས།

ལུས་ཀྱི་ཁ་ཏ་བྱས་པ་ཡིས། །
དོན་མེད་སྡུག་བསྔལ་ཉེར་བསགས་ནས། །
རྗེས་སུ་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ། །
ཤིང་མཚུངས་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །༡༨༠

ཞེས་པ་ནི། ལུས་ངན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁ་ཏ་སྟེ་གཡོ་འཚོལ་བྱས་ཏེ་ཟས་དང་གོས་དང་རྒྱན་ཆ་དང་གནས་ཁང་སོགས་བསྒྲུབས་པར་བྱས་པ་ཡི་སྒོ་ནས་དོན་མེད་པའི་གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་བ་མང་པོ་བསགས་ནས། དེའི་འབྲས་བུར་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཉེ་བར་བསགས་

པར་བྱས་ནས་ལུས་འདི་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། ཡང་ལུས་ཀྱི་འདོད་པ་མ་འགྲུབ་པ་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་སོགས་བྱེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ལུས་འདི་ནི་ཤིང་སྡོང་རུལ་བ་དང་མཚུངས་པར་གྱུར་པ་འདི་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་མགོ་རྒྱ་སྒྲུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས།

བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྐྱངས་པ་འམ། །
བྱ་རྒོད་སོགས་ཀྱིས་ཟོས་ཀྱང་རུང་། །
ཆགས་མེད་ཞེ་སྡང་ཡོད་མིན་ན། །
ཅི་སྟེ་དེ་ལ་ཆགས་པར་བྱེད། །༦༤༧

ཅེས་པ་ནི། བདག་རང་གིས་འདི་ལྟར་དུ་ལྟ་ཟས་གོས་དང་རྒྱན་ཆ་དང་གནས་མལ་ལ་སོགས་པས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱངས་པ་འམ། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་རོར་གྱུར་ཏེ་དུར་ཁྲོད་དུ་བོར་བའི་སྐབས་ན་བྱ་རྒོད་དང་ཝ་དང་ཅེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཟོས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ལུས་འདི་ཉིད་ནི་བེམ་པོ་ཡིན་པས་རང་གིས་གཅེས་ཤིང་བསྐྱངས་པ་ལ་ཆགས་པ་ཡང་མེད། བྱ་རྒོད་སོགས་ཀྱིས་ཟོས་ཏེ་གཏོར་བ་ན་དེ་ལ་ཞེ་སྡང་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཅི་སྟེ་ན་ལུས་ཤེས་མེད་བེམ་པོ་དེ་ལ་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆགས་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་འོས་གསུངས།

གང་ཞིག་སྨོད་པས་ཁྲོ་བ་དང་། །

གང་ཞིག་བསྔོད་པས་མགུ་འགྱུར་བ། །
གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཤེས་མེད་ན། །
བདག་གིས་གང་གིས་ངལ་བ་བྱས། །༧༨༣

ཞེས་པ་ནི། ལུས་བེམ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཞིག་སྨོད་པའི་སྒོ་ནས་དམའ་འབེབས་ག་ཚོད་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པ་དང་། ལུས་གང་ཞིག་ལ་ངོ་ནས་བསྔོད་པ་ཇི་ཙམ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་མགུ་བར་འགྱུར་བའི་ཤེས་པའང་མེད་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མེད་ན་བདག་གིས་ལུས་གང་གི་ཆེད་དུ་ཟས་གོས་རྒྱན་དང་གནས་མལ་སོགས་ཚོགས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ངལ་བ་བྱས་པ་དེ་ཅི་སྟེ་ན་བྱས་ཏེ་བྱས་པ་དོན་མེད་དོ་གསུངས།

གང་ཞིག་ལུས་འདི་འདོད་གྱུར་པ། །
དེ་དང་བདག་བཤེས་ཡིན་ཞེ་ན། །
ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུས་འདོད་པས། །
དེ་ལ་བདག་ཀོ་ཅིས་མི་དགའ། །༧༨༤

ཞེས་པ་ནི། སེམས་གང་ཞིག་ལུས་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྲེལ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་འདོད་པའམ་གཉེན་བཤེས་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ལུས་དེ་དང་སེམས་བདག་གཉིས་པོ་གཉེན་བཤེས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཆགས་པར་འོས་སོ་ཞེས་བསམ་ན། དེ་ཡིན་ན་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་རང་རང་སོ་སོའི་ལུས་དེ་ཉིད་འདོད་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན། སེམས་ཅན་གཞན་དང་གཞན་དེ་དག་གི་ལུས་དེ་ལ་ཡང་བདག་གི་ལུས་སམ་བདག་ཅེས་བྱ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་ན་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་མི་དགའ་སྟེ་དགའ་བར་འོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན།

དེ་བས་བདག་གིས་ཆགས་མེད་པར། །
འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་ལུས་གཏང་བྱ། །
དེས་ན་འདི་ལ་ཉེས་མང་ཡང་། །
ལས་ཀྱིས་སྐྱོད་བཞིན་གཟུང་བར་བྱ། །༡༨༩

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་གིས་ལུས་འདི་གཅིག་པུར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་བདག་གིར་འཛིན་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་འདི་ཕངས་མེད་དུ་གཏང་བར་བྱ། གོང་དུ་བཤད་པ་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ལུས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་མང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་། གནས་སྐབས་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དཔེར་ན། ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོང་གཞོལ་ལྟ་བུ། ཤིང་བཟོ་རྣམས་ཀྱི་སྟ་རེ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལས་ཀྱི་སྤྱོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་གཟུང་བར་བྱ།

དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལྷའི་ཞལ་སྔ་ནས།

"ལུས་ནི་དགྲ་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱི། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བསྲུང་

བྱ། །ཁྲིམས་ལྡན་ཡུན་རིང་འཚོ་བ་ནི། །དེ་ལས་བསོད་ནམས་
མང་པོ་བྱེད། །"

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་བས་བྱིས་པའི་སྤྱོད་པས་ཆོག །
བདག་གིས་མཁས་པའི་རྗེས་བསྙེགས་ཏེ། །
བག་ཡོད་གཏམ་ནི་དྲན་བྱས་ནས། །
གཉིད་དང་རྨུགས་པ་བཟློག་པར་བྱ། །༡༢༥

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་སྔ་ཕན་ཆད་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྤྱོད་པ་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རི་དྭགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སོགས་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་པས་ཆོག་སྟེ་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲིགས་ལ། ད་ཕན་ཆད་ནས་བདག་རང་གིས་མཁས་པ་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། དེའི་ཐུགས་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྙེགས་ཏེའམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། སྔར་གོང་ཏུ་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར། དེ་ཡང་བསླབ་བྱ་བསླབ་པ་ལ་བསམ་ནས་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྟེན་དལ་འབྱོར་ལ་བསམ་ནས་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམ་སྟེ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ་དང་། ངན་སོང་ལས་ཐར་དཀའ་བ་ལ་བསམ་ནས་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དྲན་པར་བྱས་

ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། གཉིད་ལོག་པ་དང་། ནང་དུ་རྨུགས་ཤིང་ཐིབས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་གཉིད་རྨུགས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས། ཕྱི་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་འཕྲོ་ཞིང་རྒོད་པ་དང་། ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ་འགྱོད་པ་སྟེ་འཕྲོ་རྒོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ཏེ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་གྱུར་པ་དང་གསུམ། དགྲ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་རྣམ་པར་འཚེ་བའི་སེམས་སམ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་བཞི། རང་གིས་གང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ངེས་པ་མ་རྙེད་པའི་སློ་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཟློག་པར་བྱ་གསུངས།

རྒྱལ་སྲས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་ལྟར། །
རིགས་པའི་སྲན་ནི་གཟུགས་བྱ་སྟེ། །
ཉིན་མཚན་ཕྱེད་པར་མ་འབད་ན། །
བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་ནམ་ཐར་ཕྱིན། །༡༢༨

ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་

མམ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རིགས་ཤིང་འཐད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྲན་ནི་གཟུགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྤྱད་སྙིང་རུས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ཕྱེད་པར་ཏེ་མཉམ་པ་ཉིན་སྒྲུབ་ལ་མཚན་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར། ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀར་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེད་པར་མ་འབད་ན། བདག་གི་ཚེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་དང་། ཕྱི་བྲག་ཏུ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ན་ནམ་ཐར་ཕྱིན་པར་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་སོ་གསུངས།

དེ་བས་སྒྲིབ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །
ལོག་པའི་ལམ་ལས་སེམས་བླན་ཏེ། །
ཡང་དག་དམིགས་ལ་རྟག་པར་ཡང་། །
བདག་གིས་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ། །༡༤༧

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གམ། ཕྲག་དོག་དང་འཁྲུན་སེམས། ང་རྒྱལ་དང་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་ཏེ། མདོར་ན་གཙོ་བོར་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའམ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཡང་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའམ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་

གང་དང་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་འམ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་བསལ་བའམ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལོག་པའི་ལམ་གཙང་བདེ་བདག་རྟག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལས་སེམས་ཚུར་བླན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དམིགས་པ་སྟེ་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ལའམ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དང་། བདག་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དུས་རྟག་པར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བདག་གིས་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལེའུའི་གཞུང་བསྟན་ཟིན་ནས།

གཉིས་པ། ལེའུའི་མཚན་སྨོས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་བསམ་གཏན་བསྟན་པའམ་མཉམ་གཞག་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཚུལ་ལམ་ཐབས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་བརྒྱད་པའོ།། །།

ལེའུ་དགུ་པ།

དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ།

ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་མདོར་བསྟན།

གསུམ་པ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །
ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྡུག་བསྔལ་དག །
ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །༡

ཅེས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པ་ལྔས་བསྡུས་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཡན་ལག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཞི་བ་ལྷས་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་

ནང་དུ་བསྡུས་པ། གོང་དུ་བསམ་གཏན་ལེའུ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ནང་དོན་བསྟན་ཟིན་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ལམ་དང་། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་ཤེས་རབ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་གསུངས། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི། ཉེ་བྲག་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་གི་རྩ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན། དེའི་རྩ་བ་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པ་མངོན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ནས་ཞི་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེའི་དངོས་གཉེན་ཤེས་རབ་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་སྤྱིར་དབྱེ་ན། ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས། ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད། འདིར་བསྟན་པ་ནི་གཙོ་བོ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན།

དེ་དག་སོ་སོར་དབྱེ་ན། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་དང་། སྒོམ་ལམ་ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ས་དགུ། འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་

སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད། དེ་ལས་དང་པོ་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་པོ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པས་ན་གཞུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་བྱའི་མིང་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ནི། ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བུའི་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་ཅིང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ལས།

"ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྒྲུབ་བྱ་དེ་དོན་སྦྱོར་བ་ཡི། །གཞུང་དང་ལམ་ལ་དེ་སྒྲ་ཡིན། །"

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། འབྲས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ངག་དེ་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བློ་གང་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་སྒོམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དེ་

ལམ་ཞེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བློ་གང་ཞིག་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་འཇོག

དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ། སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བླང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེད་ལས་སོ། །

ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག དེ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་། ཐེག་ཆེན་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གང་ཟག་གོ །དང་པོ་ནི།

ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །

འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུས[1]། །

ཞེས་པ་ནི། འདིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལྟར་དུ་བདེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་དབྱེ་གཞི་ནི། ཤེས་བྱ་ཙམ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཙམ། གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཙམ་ཡིན།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ། ཀུན་འབྱུང་། འགོག་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བཞིར་བཤད་པ་དེ་ཡང་འདིར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིར་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པས། སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས།

བཞི་པ་དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་བརྟག་ན། དེ་ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བདེན་གཉིས་གཅིག་པ་ལ་སྐྱོན་བཞི་དང་། བདེན་གཉིས་ཐ་དད་ལ་སྐྱོན་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་གཙོ་བོ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་དོན་དམ་པ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་

1 གཉིས་སུ་འདོད། པེ་ཅིན་དཔེ་བསྡུར་མ།

པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཁས་བླངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད།

ལྔ་པ་སྒྲ་དོན་ནི། སྒྲིབ་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བམ་བརྫུན་པས་སམ། བརྡར་བཏགས་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་པ་དང་། དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ། ཡང་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པའོ། །

དྲུག་པ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ནི། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། གཉིས་སྣང་མེད་པའི་བློ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ཚུལ་དང་། གཉིས་སྣང་མེད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །

བརྒྱད་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་སྟེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །
བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད། །༣

ཅེས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ནི་བློ་གཉིས་སྣང་

དང་བཅས་པའི་བློ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་ན་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། བློ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་བློ་དེའི་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེས་བསྟན།

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གང་ཟག་ནི།

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །

རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ཕལ་པ་འོ། །

ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་ནི་ཕལ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ནི། །

རྣལ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཅིང་། །༣

ཞེས་པ་ནི། མདོར་ན་ཕྱི་རོལ་པ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་རིལ་པོ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ལ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཕྱི་གཟུང་བ་རྡུལ་ཕྲན་སིལ་བུར་དང་། ནང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཅིང་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་བློ་ལ་གནོད་པ་མེད་དམ་ཞེ་ན།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་བློ་ཁྱད་ཀྱི། །

གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད། །

ཅེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་ཕྱི་གཟུང་བ་དང་། ནང་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དུས་མཉམ་པ་ལ་ཐུག་ཕྲད་དུ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཅར་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་དང་ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་པ་དང་། གཞན་དུ་གཉིས་ཀས་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་དུག་གིས་ཅིག་ཆར་སྨྱུར་བའི་རིགས་པས་གནོད་པ་དང་། ཡང་སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ། དབུ་མ་པས་གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བའི་རིགས་པས་གནོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དེ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཁས་བླངས་གང་ཡང་མེད་ཅིང་བློ་ཡི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པས་གནོད་པ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དམིགས་པ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ནི་མེད་དོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་གནོད་པ་དེ་གང་གིས་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་འདོད་པའི་དཔེས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། མི་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྤྱི་རྒོལ་དང་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀས་ཡང་ནི་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་དཔེས་ཤེས་པར་ནུས་སོ། །འོ་ན་བློ་ཡི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

འབྲས་བུའི་དོན་དུ་མ་དཔྱད་ཕྱིར། །៩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ལ་དེ་དག་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་དོན་དུ་སྣང་ཙམ་ལ་མ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ། གཞི་བདེན་གཉིས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། ལམ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། འབྲས་བུ་གཞན་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་ཕལ་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩོད་པ་སྤོང་བ། སེམས་ཙམ་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་དངོས་མཐོང་ཞིང་། །
ཡང་དག་ཉིད་དུའང་རྟོག་བྱེད་ཀྱི། །
སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མིན་པས་འདིར། །
རྣལ་འབྱོར་པ་དང་འཇིག་རྟེན་རྩོད། །༥

ཅེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་དངོས་པོ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དེ་དག་མཐོང་ཞིང་། རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་ཡང་དག་པ་སྟེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། རྣལ་འབྱོར་པས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་ལྟར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས་ན། འདིར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་

རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས་རྩོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩོད་སྤོང་ལ། བྱེ་སྨྲའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱང་ནི། །
གྲགས་པས་ཡིན་གྱི་ཚད་མས་མིན། །
དེ་ནི་མི་གཙང་ལ་སོགས་ལ། །
གཙང་སོགས་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་རྫུན། །༦

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་དང་། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། འདུས་མ་བྱས་རྟག་པའི་གཞི་སྟེ་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔ་ཡིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་བས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི། དཔེར་ན། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་འཇིག་རྟེན་ན་མི་གཙང་བ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་ཆགས་ཅན་གྱི་ངོར་གཙང་བ་དང་རྟག་པ་སོགས་གྲགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྫུན་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

མདོ་ལས། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུངས་པས་དེ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ནི། །
མགོན་པོས་དངོས་བསྟན་དེ་ཉིད་དུ། །
དེ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་མིན། །

ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་ཡར་གཞུག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི་མགོན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅས་དངོས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའང་བསྟན་པར་མཛད། དེས་ན་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་නོ། །

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགལ་ཞེ་ན། །༧
རྣལ་འབྱོར་ཀུན་རྫོབ་ཉེས་མེད་དེ། །
འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་དེ་ཉིད་མཐོང་། །
གཞན་དུ་བུད་མེད་མི་གཙང་བར། །
ངེས་རྟོགས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་འགྱུར། །༨

ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་ཕུང་ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་དེ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུའང་དོན་དམ་ལ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགལ་ཏེ། སུས་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པས་དེ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གཟིགས་ངོ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཉེས་པ་དེ་ནི་མེད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་མ་མཐོང་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་དུ་རུང་ལ། གཞན་དུ་ན་འཇིག་རྟེན་པས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་དེ་མཐོང་དགོས་ན། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཡིས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་གཙང་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་གསུངས།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི།

སྒྱུ་འདྲའི་རྒྱལ་ལས་བསོད་ནམས་ནི། །
ཇི་ལྟར་དངོས་ཡོད་ལ་ཇི་བཞིན། །
གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྒྱུ་འདྲ་ན། །

ཤི་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། །༩

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟར་དུ་རྟོན་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འཐད་དེ། སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཕུལ་བ་ལས་བསོད་ནམས་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཁྱེད་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཕུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པ་ལ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་གསུངས། ཆོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ན། འོ་ན་སྒྱུ་མ་ཤི་ནས་ཚུར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཤི་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ་དེ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

ཇི་སྲིད་རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་གྱུར་པ། །

དེ་སྲིད་སྒྱུ་མའང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་ཇི་སྲིད་དུ་སྒྱུ་མའི་རྐྱེན་དང་རྒྱུ་དེ་རྣམས་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་དུས་དེ་སྲིད་དུ་ནི་སྒྱུ་མའང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། སྒྱུ་མའི་མེ་

ལས་སྨྲུ་མའི་དྲུ་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། སྨྲུ་མའི་རྣ་ལས་སྨྲུ་མའི་རྣེའུ་འབྱུང་བ། སྨྲུ་མའི་བ་ལས་སྨྲུ་མའི་བེའུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྨྲུ་མ་དེ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས། དེའང་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་ནི་སྐྱེ་ནས་མ་ཤི་བར་ལྟ་བུའམ། སྐྱེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ནི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན།

རྒྱུན་རིང་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་ན། །
སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན། །༧༠

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུན་རིང་བ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་དེ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྨྲུ་མ་ལ་ཡང་ལོ་དང་ཟླ་བ་སོགས་དུས་ཚོད་ཡུན་རིང་གནས་པ་ཡོད་པ་ལ། ཡང་དེའང་རྫུན་པ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡང་མདང་སྐྱེས་ནས་ད་ནང་འཆི་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ནི་བདེན་པ་ཡིན་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། འོན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨྲུ་མ་དང་འདྲ་ན། སེམས་ཅན་བསད་པ་ལ་སྡིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཟས་གོས་སོགས་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་མེད་པ་སྨྲུ་མ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན།

སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་སོགས་ལ། །
སེམས་མེད་ཕྱིར་ན་སྡིག་མེད་དེ། །
སྒྱུ་མའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ། །
བསོད་ནམས་དང་ནི་སྡིག་པ་འབྱུང་། །༡༡

ཞེས་པ་ནི། ཁྱོད་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པ་འདྲ་བ་ཡིན་ན་ཡང་། ཐོ་ཡོར་བཤིགས་ན་སྡིག་པ་མེད་ན་ཡང་། མི་བསད་ན་སྡིག་པ་ཡོད་པ་འདོད་པ་ལྟར་དུ། སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་པ་དང་། རྐུ་མ་བརྐུ་བ་སོགས་ལ་སེམས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྡིག་པ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་ལ། སྒྱུ་མའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་སོགས་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། བསད་པ་ཡིན་ན་སྡིག་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས། འོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་ན། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཡོད་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལ་སེམས་མེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན།

སྔགས་སོགས་རྣམས་ལ་ནུས་མེད་ཕྱིར། །
སྒྱུ་མའི་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་མེད། །

ཅེས་པ་ནི། ཁྱོད་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་འདོད་པ་ལྟར་དུ། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྔགས་དང་སྨན་དང་རྫེའུ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་སེམས་

བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྱུ་མའི་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་མེད་ལ། ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་ཡོད་མེད་ཞེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་གསུངས། འོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ན། དེ་དག་རྒྱུ་རྐྱེན་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པར་འབྱུང་བ་དེ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན།

སྣ་ཚོགས་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །
སྒྱུ་མ་དེ་ཡང་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །༧༣
རྐྱེན་གཅིག་གིས་ནི་ཀུན་ནུས་པ། །
གང་ན་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཏེ་མདོར་ན་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུའི་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་རྐྱེན་འདྲ་བ་གཅིག་གིས་ནི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་ཀུན་ཏེ་མ་ལུས་པ་སྐྱེ་བར་ནུས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དང་དུས་གང་ན་ཡང་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དོན་དམ་མྱ་ངན་འདས། །
འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལྟ་ན། །༡༦
སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་འཁོར་འགྱུར་བས། །
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། ཡོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་བློ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་བེམ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའམ། ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད་ཅེས་གོང་དུ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་ན། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྦྱིན་སོགས་ལ་འབད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན།

རྐྱེན་རྣམས་རྒྱུན་ནི་མ་ཆད་ན། །
སྒྱུ་མའང་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །༡༥
རྐྱེན་རྣམས་རྒྱུན་ནི་ཆད་པ་ན། །
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །

ཞེས་པ་ནི། ལར་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྱུ་མ་འཕྲུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དེ་རྣམས་རྒྱུན་ནི་མ་ཆད་ན། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སོགས་དེ་དག་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་

བཞིན་དུ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་ན་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། ལམ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་དེར་རྒྱུན་མཐའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འཁོར་བ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི།

གང་ཚེ་འཁྲུལ་པའང་ཡོད་མིན་ན། །
སྒྱུ་མ་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར། །༡༥
གང་ཚེ་ཁྱོད་ལ་སྒྱུ་མ་ཉིད། །
མེད་ནའང་དེ་ཚེ་ཅི་ཞིག་དམིགས། །

ཞེས་པ་ནི། འདིར་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་གསལ་རིག་ཙམ་དུ་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དེ་དག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་དང་། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་རྟ་གླང་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུའང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པ། བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྣང་བས་འཁྲུལ་བ་ཙམ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་རྩོད་པ་ནི། དབུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་ན། འཁྲུལ་པའི་

ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། འོ་ན་དེའི་དམིགས་བྱ་ཡུལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་དབུ་མ་པས་རིགས་པ་འགོ་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགོག་སྟེ། དུས་གང་གི་ཚེ་ན་ཁྱོད་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་ལ་དམིགས་བྱའི་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དེ་དག་སྟེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ནའང་། དུས་དེའི་ཚེ་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དེས་ཡུལ་ཅི་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྟེ། དམིགས་བྱའི་ཡུལ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་གཞན་ཡོད། །
རྣམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན། །༡༨
གང་ཚེ་སེམས་ཉིད་སྒྱུ་མ་ན། །
དེ་ཚེ་གང་ཞིག་གང་གིས་མཐོང་། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དེ། དེའང་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཡང་གཟུང་བ་ཡུལ་དང་། འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དོན་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ། སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་སད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཟུང་

འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཡིན། དེས་ན་རྣམ་རྫུན་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཡང་བཤད་དེ། ཁྱོད་དམིགས་བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་ན་སྐྱེ་ཡུལ་ཅན་སེམས་ཉིད་ཡུལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། དུས་དེའི་ཚེ་ན་ཡུལ་གཟུང་བའི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་གང་གིས་ནི་མཐོང་སྟེ་མཐོང་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་། །
སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས། །༡༧
རལ་གྲི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་། །
ཇི་ལྟར་མི་གཅོད་དེ་བཞིན་ཡིད། །

ཅེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་ལས། སེམས་ཀྱིས་སེམས་རང་ཉིད་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་དཔེ་ལ། དཔེར་ན། རལ་གྲི་ཇི་ལྟར་རྣོ་ན་ཡང་དེས་རང་གི་སོ་ནི་རང་ལ་ཇི་ལྟར་མི་གཅོད་པ་དང་། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ཇི་ལྟར་མཉེན་ན་ཡང་རང་གི་རྩེ་མོ་ལ་རང་གིས་རེག་མི་ནུས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ལུས་རྩལ་ཇི་ལྟར་བྱང་ན་ཡང་རང་གི་ཕྲག་པ་ལ་རང་གིས་བཞོན་མི་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་སམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་མཐོང་དུ་མི་

རུང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཇི་ལྟར་མར་མེ་རང་གི་དངོས། །
ཡང་དག་གསལ་བར་བྱེད་བཞིན་ན། །༡༨
མར་མེ་གསལ་བར་བྱ་མིན་ཏེ། །
གང་ཕྱིར་མུན་གྱིས་བསྒྲིབས་པ་མེད། །

ཅེས་པ་ནི། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་བུམ་པ་སོགས་མུན་ཁང་དུ་གནས་པའི་ཆོས་འགའ་རེ་མར་མེས་གསལ་བ་ལ་མར་མེ་དེ་ཉིད་རང་གི་དངོས་པོ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱི་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་གསལ་བྱེད་དུ་རུང་བས་མ་ཟད། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱང་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། དེ་ལ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་མར་མེ་ནི་རང་གིས་རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་མར་མེ་དེ་ཉིད་མུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་གཏན་ནས་མེད་པས། བསལ་བྱ་མུན་པ་མེད་པ་ལ་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་དོ། །

ཤེལ་བཞིན་སྔོན་པོ་སྔོ་ཉིད་ལ། །
གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །༡༩

དེ་བཞིན་འགའ་ཞིག་གཞན་ལ་ནི། །
ལྟོས་དང་ལྟོས་མེད་པ་ཡང་མཐོང་། །

ཞེས་པ་ནི། ཡང་ཕ་ན་རེ། དཔེར་ན། ཤེལ་བཞིན་དུ་སྔོ་ཤེལ་སྔོན་པོ་དེ་དང་པོ་ཤེལ་དཀར་པོ་སྔོན་པོར་བསྒྱུར་བ་ལ་ཚོན་སྔོན་པོ་སོགས་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་བཻཌཱུརྻ་ལྟ་བུ་ནི་གཞན་ཚོན་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ནི་གསལ་བྱེད་མར་མེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ནི་ལྟོས་དགོས་པ་ཡིན་པ་དང་། མར་མེ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་ནི་གཞན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡང་མཐོང་བས་ན། སེམས་ཀྱང་རང་གིས་རང་གསལ་བ་ལ་འཐད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན།

སྔོ་ཉིད་མིན་ལ་སྔོན་པོར་དེ། །
བདག་གིས་བདག་ཉིད་བྱས་པ་མེད། །༣༠
མར་མེ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས། །
ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་རྗོད་བྱེད་ན། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་མ་བརྟེན་པའམ་མ་ལྟོས་པའི་སྔོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དང་པོ་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པ་དེ་རྗེས་སུ་སྔོན་པོར་བསྒྱུར་བ་ལ་བདག་རང་གིས་རང་ཉིད་སྔོན་པོ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་ཡང་མེད། དེས་ན་དཔེ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་

གྲུབ་གསུངས། མར་མེ་དེ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་མར་མེ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་གང་ཟག་གི་ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་གཞན་ལ་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་རྗོད་པར་བྱེད་དུ་ཟུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་།

བློ་ནི་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། །
གང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད། །༢༡
གང་ཚེ་འགས་ཀྱང་མཐོང་མིན་ན། །
གསལ་བ་འམ་ནི་མི་གསལ་བ། །
མོ་གཤམ་བུ་མོའི་འགྱིང་བག་བཞིན། །
དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་དོ། །༢༢

བློ་འམ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དེ། རིགས་པས་དཔྱད་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་ན་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་ཤེས་པའང་མ་འགྲུབ་ལ། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ན་གཞན་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྔ་ཕྱི་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཤེས་ཞེས་དཔྱད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་དུས་མཉམ་པ་དང་། སྔ་ཕྱིའི་ཤེས་པ་འགས་ཀྱང་གསལ་བ་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། མར་མེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དེ་གསལ་བའམ། བུམ་སོགས་བཞིན་དུ་མི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དཔེར་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཁྱད་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་

པར་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད་གཞི་དོན་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མེད་དོ་གསུངས།

གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །
རྣམ་ཤེས་དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །
གཞན་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །
དྲན་འགྱུར་བྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །༢༣

ཞེས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་སྔོན་པོ་སོགས་སྔོན་མ་ཤེས་པས་སྔོན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྗེས་སོར་ངས་སྔོན་དུས་ཚོད་དེ་དང་དེ་ལ་བཻཌཱུརྱ་ལ་སོགས་པའི་སྔོན་པོ་དེ་དང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཤེས་སམ་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེའང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེའང་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དེའང་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་གཞན་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་པ་ལས་དྲན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའང་སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་སྔོན་པོ་དེ་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དྲན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའང་ཡུལ་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དྲན་པར་འགྱུར་བའང་ཡོད་པས་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དྲན་པ་དེ་བློ་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྔོན་དུ་སོང་བས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། བྱི་བའི་དུག་དེ་དགུན་དུས་སུ་ལུས་ལ་ཞུགས་པ་ན་དུག་ཡིན་པ་ངོས་མ་ཟིན་པའམ་ཉམས་སུ་མྱོང་

བའི་ཤེས་པས་མ་ཤེས་ན་ཡང་། རྗེས་སོར་སོས་ཀའི་དུས་ལ་འབྲུག་གི་སྒྲའི་རྐྱེན་གྱིས་རྨ་ཕྱིར་ལོག་སྐྱེ་ལྡོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྔོན་མ་དེར་བྱེ་བ་དུག་ཅན་གྱིས་དུག་གིས་ཟིན་པ་ཡིན་པ་དེ་དྲན་སྲིད་པ་ཡོད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས།

རྐྱེན་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ནི། །
མཐོང་ཕྱིར་རང་ཉིད་རང་གསལ་ན། །
གྲུབ་པའི་མིག་སྨན་སྦྱོར་བ་ལས། །
བུམ་མཐོང་མིག་སྨན་ཉིད་འགྱུར་མིན། །༢༩

ཞེས་པ་ནི། དེའང་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྐྱེན་གཞན་དག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ན་ནི། མཐོང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གྱུར་པ་རིང་བ་ན་གནས་པའི་ཕ་རོལ་པོ་གང་ཟག་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལོས་གསལ་སྙམ་ན། དེའང་ངེས་པ་མེད་པའམ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རིག་སྔགས་གྲུབ་པའི་མིག་སྨན་མིག་ལ་བྱུགས་པའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་འོག་ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ན་གནས་པའི་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་སོགས་མཐོང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། མིག་རང་ཉིད་ལ་བྱུགས་པའི་མིག་སྨན་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་དཀའ་ཞིང་རིང་བ་ན་གནས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་ངེས་པར་རང་གིས་རང་ཉིད་གསལ་བའམ་

མཐོང་བ་དེ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གསུངས།

ཇི་ལྟར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག །
འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། །
འདིར་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུར་གྱུར་པ། །
བདེན་པར་རྟོག་པ་བཟློག་བྱ་ཡིན། །༢༥

ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་ཤེས་པ་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ན་རང་གི་མིག་སོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཕ་རོལ་པོ་གང་ཟག་གཞན་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་པ་དང་། ཡང་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་སྣང་ཙམ་དུ་འདིར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས་ན་སྐབས་འདིར་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་ནི་གང་ཞིག་འགོག་ཅེ་ན། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་བཟློག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གསུངས།

སེམས་ལས་སྒྱུ་མ་གཞན་མིན་ཞིང་། །

གཞན་མིན་པར་ཡང་མི་བརྟགས་ན། །
དངོས་ན་ཇི་ལྟར་དེ་གཞན་མིན། །
གཞན་མིན་ཞེ་ན་དངོས་པོར་མེད། །༡༨

ཅེས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བཟློག་ཅེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་བདེན་པར་འདོད་ན་གཟུང་ཡུལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་བརྟགས། གལ་ཏེ་སེམས་ལས་གཟུང་ཡུལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་གཞན་ཐ་དད་དུ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་མིན་པར་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་བརྟགས་ཤེ་ན། འོ་ན་གཟུང་ཡུལ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡིན་བརྟགས། དངོས་མེད་ཡིན་ན་ཡུལ་གྱི་དགོས་ནུས་མེད་ཅིང་། དངོས་པོར་འདོད་ན་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་བཞིན། ཇི་ལྟར་ན་གཟུང་ཡུལ་དེ་སེམས་ལས་གཞན་མིན་ཏེ་སེམས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཟུང་ཡུལ་དེ་སེམས་ལས་གཞན་དུ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་ཀྱང་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་གཟུང་ཡུལ་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་བདེན་མིན་ཡང་། །
བལྟ་བྱ་དེ་བཞིན་ལྟ་བྱེད་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཟེར་ནས་བདེན་པ་བཀག་པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག

ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཏན་ནས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་རྟ་གླང་སོགས་དེ་དག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་། བལྟ་བར་བྱ་བ་རུང་བ་ཡིན་པ་དཔེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་རྫུན་པ་ཡིན་པ་མ་ཟད་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྫུན་པ་སྟེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་རྫུན་པར་གྱུར་ན་ཡང་བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཙམ་དུ་རུང་བ་ཡིན་གསུངས།

གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དངོས་རྟེན་ཅན། །
དེ་ནི་གཞན་དུ་མཁའ་འདྲར་འགྱུར། །༢༩
དངོས་མེད་དངོས་ལ་བརྟེན་པས་ན། །
བྱེད་དང་ལྡན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། ཕོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་འཁྲུལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རུང་ཞིང་། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཡང་། དེས་འཆིང་གྲོལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་རྟེན་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། འཁོར་བ་དེ་ནི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་ན། གཞན་དུ་ན་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་འཆིང་གྲོལ་གྱི་དོན་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར། དེས་ན་འཁོར་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པས་ན་འཆིང་གྲོལ་

གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡུལ་དེ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་འཁྲུལ་བ། དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལ་འཆིང་གྲོལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་གཏན་ནས་རུང་བ་མིན་གསུངས།

ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ནི་གྲོགས་མེད་པར། །
གཅིག་པུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །༢༨
གང་ཚེ་སེམས་ནི་གཟུང་བྲལ་བ། །
དེ་ཚེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ནི་གཉིས་སྣང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ། དེས་ན་གཉིས་སྣང་གི་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་གང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་ཡན་གར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དུས་གང་གི་ཚེ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་སེམས་དེ་ནི་གཟུང་བ་ཡུལ་དང་། འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་པ་དུས་དེའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཉིད་དུ་ཐལ་

བར་འགྱུར་ལ།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཙམ་དུ། །
བརྟགས་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །༢༩

ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དེ་ཁས་བླངས་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ད་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་ཀུན་དང་ལྡན་ཏེ་གནས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་པ་མེད་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡན་གར་བ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ཏེ་བརྟགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས། དེས་ན་ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའམ་བརྟགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ནམ་ཕན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ་གསུངས།

གཉིས་པ་ལམ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི།

སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ན་ཡང་། །
ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་ལྡོག་འགྱུར་ཏེ། །
གང་ཚེ་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ། །
དེ་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་སྐྱེ་འགྱུར། །༣༠

ཞེས་པ་ནི། ཡང་ཕོ་ན་རེ་སྨྲས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཤིང་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། དུས་གང་གི་ཚེ་ན་སྒྱུ་

མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པར་བྱེད་པའི་བུད་མེད་མཛེས་མ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་བར་བྱེད་པ་པོ་སྒྱུ་མའི་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་མ་པས་འདོད་པ་ལྟར་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་ན།

དེ་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ། །
ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ། །
དེས་ན་དེ་མཐོང་བ་ན་དེ། །
སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་ཉམ་ཆུང་ཉིད། །༣༡

ཅེས་པ་ནི། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་སྤྲུལ་བར་བྱེད་པ་པོ་སྒྱུ་མ་མཁན་པོ་དེ་ནི་ཁོ་རང་གིས་སྤྲུལ་པའི་སྒྱུ་མ་ཙམ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཏེ། མདོར་ན་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བློ་དེ་གཏན་ནས་མ་སྤངས་པ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རང་གིས་སྤྲུལ་བར་བྱས་པའི་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་མཛེས་མ་ལྟ་བུ་དེ་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་ན་བུད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་འམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེས་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་

གསུངས།

སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི། །
དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤོང་འགྱུར་ཞིང་། །
ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། །
དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར། །༣༣

ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མངོན་ཞེན་ནམ་བདེན་འཛིན་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་ཞེ་ར་ན། དེ་ཡང་ཕུང་པོའི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞི་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་སམ་བློ་དེ་ཉིད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་འཤིང་འདྲིས་པར་བྱེད་པས་ནི། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་སམ་མངོན་ཞེན་གྱི་བློ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དེ་འདྲ་གོམས་འཤིང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུངས།

དེ་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི།

གང་ཚེ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས། །

བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ། །
དེ་ཚེ་དངོས་མེད་རྟེན་བྲལ་བ། །
བློ་ཡི་མདུན་ན་ཇི་ལྟར་གནས། །༡༡

ཞེས་པ་ནི། དུས་གང་གི་ཚེ་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ།

"གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་
བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་
བཤད། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །"

ཞེས་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟེན་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དངོས་མེད་ཀྱི་འཛིན་པ་དེ་བློ་ཡི་མདུན་ན་ཇི་ལྟར་ན་གནས་ཏེ་མི་གནས་ཏེ། དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན་དེ་བཀག་པའི་དངོས་མེད་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །
བློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །
དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །
དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །༡༩

ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མདུན་ན་མི་གནས་པ་སྟེ། དེས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས།

"གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་ཉིད། །སྤྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྲོས་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །"

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དུས་དེའི་ཚེ་ན་དམིགས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀའང་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན། དམིགས་པའི་རྣམ་པའམ་མཚན་མ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པའི་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།

"འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །"

ཞེས་མགོན་པོ་བྱམས་པས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་སྣང་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་ཤིང་། །
ཇི་ལྟར་རེ་བ་ཡོངས་སྐོང་བ། །
དེ་བཞིན་གདུལ་བྱར་སྨོན་ལམ་གྱི། །
དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐུར་སྣང་ངོ་། །༣༥

ཞེས་པ་ནི། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ན་གདུལ་བྱ་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་བློ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་ཡིད་ལ་ཇི་ལྟར་རེ་བའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱིན་ནས་རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐོང་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སྔོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་དུས་ནས་རྒྱ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བཏབ་པའི་སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་གི་སྒོ་ནས་ད་ལྟ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་ཚེ་ན་གདུལ་བྱ་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་བུ་འཁོར་དག་པ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མཚན་དཔེའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐུན་མོང་བའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལྟ་བུར་རྒྱལ་བའི་སྐུར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གང་ལ་གང་འཚམ་མཛད་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་སྐུར་སྣང་ངོ་། །

དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་ནི། །

མཆོད་སྟོང་བསྒྲུབས་ནས་འདས་གྱུར་པ། །
དེ་འདས་ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་དེ། །
དུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་བཞིན། །༡༥

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། སྔོན་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་ནི་རིག་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་བྲམ་ཟེ་ཤང་ཀུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་རྡོ་བ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་སྟོང་གཅིག་བརྩིགས་ནས་དེ་ལ་བསྒྲུབས་པར་བྱས་ཟིན་ནས། བྲམ་ཟེ་ཤང་ཀུ་ཚེ་ལས་འདས་པར་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་རིག་སྔགས་གྲུབ་པ་དེ་འདས་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལོན་ན་ཡང་། ཀླུའི་དུག་དང་གདོན་དང་རིམས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་སྟོང་དེ་ལ་བསྐོར་བ་དང་ཕྱག་བྱེད་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱུས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །
རྒྱལ་བའི་མཆོད་སྟོང་བསྒྲུབས་པ་ཡང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མྱ་ངན་ལས། །
འདས་ཀྱང་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད། །༡༦

ཅེས་པ་ནི། ཐོག་མར་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དུ་མའི་བར་དུ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབས་པར་བྱས་པ་དང་མཐུན་པར་མཐར། རྒྱལ་བའི་

མཆོད་སྡོང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབས་ཟིན་ན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་འགག་ཀྱང་དེས་ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་ཡིན་གསུངས།

སེམས་མེད་པ་ལ་མཆོད་བྱས་པས། །
ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་ལྡན་པར་འགྱུར། །
གང་ཕྱིར་བཞུགས་པའམ་མྱ་ངན་འདས། །
མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ཕྱིར་རོ། །༧༨

ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བར་བྱས་པས་མཆོད་པ་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་དེ་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སེམས་ན། དེ་ཡང་མདོ་ལས།

“གང་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པ་འམ། །ཡོངས་སུ་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པས། །སྐུ་གདུང་རིང་སྲེལ་མཆོད་བྱས་
ན། །སེམས་ཀྱང་མཉམ་ལ་འབྲས་བུ་མཉམ། །”

ཞེས་གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སྐུ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའམ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་

འདས་ཟིན་པའི་རིང་སྲེལ་ལ་དད་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་གཉིས་པོ་དེ་མཚུངས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཀུན་རྫོབ་བམ་ནི་དེ་ཉིད་དུའང་། །
ཏུང་སྐྱེ་དེ་འབྲས་ལུང་ལས་ཡིན། །
དཔེར་ན་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། །
ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་བཅས་པ་བཞིན། །༣༩

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཁོ་བོ་དབུ་མ་པས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱོད་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའང་ཏུང་སྐྱེ། དོན་དུ་དེ་འབྲས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པ་དང་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རིང་སྲེལ་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལུང་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་ལྟར་བདེན་པའི་མཆོད་པ་ཕུལ་བས་བདེན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཐེག་ཆེན་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ།

གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལུང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ལམ་སྟོང་ཉིད་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་

སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །
སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །
གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །
མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །༤༠

ཞེས་པ་ནི། འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སྒྲིར་སྒྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་གཅིག་དང་། ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་བའི་ཉན་ཐོས་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་རིགས་བཅས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ཉན་ཐོས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སེན་ རྡ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ན་རེ། བདེན་པ་མཐོང་བས་ཞེས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཅས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མི་རྟག སྡུག་བསྔལ། སྟོང་། བདག་མེད་དེ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི། རྒྱུ། ཀུན་འབྱུང་། རབ་སྐྱེ། རྐྱེན་ཞེས་པ་དེ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི། འགོག་པ། ཞི་བ། གྱ་ནོམ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་དེ་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི། ལམ། རིགས་པ། སྒྲུབ་པ། ངེས་འབྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པའམ་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན། ལྷག་

བཅས་མྱང་འདས་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པས་འདོད་པ་ལྟར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་ནི་ལམ་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་བཤད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་ལུང་ལས། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ཉིད་ནི་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

"ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །"

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་མ་གྲུབ་ན། །
ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་ནི་ཇི་ལྟར་གྲུབ། །

གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་གྲུབ། །
དང་པོ་ཁྱོད་ལ་འདི་མ་གྲུབ། །༤༧

ཅེས་པ་ནི། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་སྐྱ་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་ཟིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་དུས་ཚོད་རིང་པོ་ཞིག་གི་མཐའ་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་བཀའ་དེ་ཡིན་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལས་བསྟན་པའི་ལུང་དེ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་ཁྱོད་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་གཞི་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མདོན་པ་སྡེ་བདུན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་འདྲིའོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྨྲ་རྒོལ་ཕོ་ཉན་ཐོས་པ་དང་། ཕྱི་རྒོལ་ཁྱོད་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་ལ། ཁོ་བོས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་མི་མཚུངས་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་བཀའ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་སྟེ། དང་པོར་ཁྱོད་མའི་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་ཙམ་ནས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ།

རྒྱུན་གང་གིས་ནི་དེར་ཡིད་ཆེས། །

དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མཚུངས། །
གཞན་གཉིས་འདོད་པས་བདེན་ན་ནི། །
རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱང་བདེན་པར་འགྱུར། །༩༣

ཞེས་པ་ནི། རྐྱེན་གཞན་དེ་ལ་འཐད་པའི་རིགས་པ་གང་གིས་ནི་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བཀའ་ཡི་བསྡུ་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་ནས། བསྟན་པའི་གཏད་རབས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཡང་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འདུལ་བ་ལ་སྣང་ཞིང་། ཆོས་མངོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་མི་འགལ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་འདྲ་ཡོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་བཀའ་ཡི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་སོགས་བྱུང་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ནི་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པ་མཐུན་པ་ལྟ་བུའམ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ཆོས་སམ་ལུང་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་བདེན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན་ནི། འོ་ན་དེ་

ཙམ་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པའི་རིག་བྱེད་ལ་ནམ་པ་བཞི་སྟེ། མཆོད་སྦྱིན་དང་། སྲིད་སྲུང་དང་། ངེས་བརྗོད་དང་། སྙན་ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་སོགས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་པ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོ་ནས་ཁས་ལེན་ཞིང་འདོད་པ་མཐུན་པ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ་གསུངས།

ཐེག་ཆེན་རྫོད་བཅས་ཕྱིར་ཞེ་ན། །
ལུང་ལ་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་དང་། །
ལུང་གཞན་ལ་ཡང་རང་གཞན་དག །
རྫོད་བཅས་ཡིན་ཕྱིར་དོར་བྱར་འགྱུར། །༤༣

ཞེས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པར་ཞུ་ཅག་རྫོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དོར་བར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་ལ་ཡང་ཁྱོད་དང་མུ་སྟེགས་པ་ཕན་ཚུན་བར་ལ་རྫོད་པ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུང་གཞན་ལ་ཡང་སྡེ་ཉན་ཐོས་མང་བཀུར་སྡེ་པ་དང་། གནས་བརྟན་སྡེ་པ་དང་། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་དང་། ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་བཅས་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི། དེ་ལས་གྱེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་འདུལ་བ་ལ་སོ་སོར་རྩ་བའི་ལུང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། བཤད་པའི་ལུང་སྡེ་བཞི་རྣམས་མི་མཐུན་པར་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་བར་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དང་གྱེས་པ་དག་ཡང་

དག་པར་བཀའ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་བར་གྱི་རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་ཀྱང་དོར་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །

བསྟན་རྩ་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་ན། །
དགེ་སློང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །
སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །
མྱ་ངན་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས། །༤༩

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་པ་དེ། སྤྱིར་དགེ་སློང་ལ་མིང་ཙམ་གྱི་དགེ་སློང་དང་། སློང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་དང་། ཁས་འཆེ་བའི་དགེ་སློང་དང་། བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་དགེ་སློང་སྟེ་རྣམ་པ་ལྔ་ཙམ་གྱི་ནང་ནས་འདིར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་གཉིས་པོ་དེ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་སློང་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་དགེ་སློང་གི་བསླབ་བྱ་བསྟན་པའི་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་སོགས་ལ་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གྱི་སྒོ་ནས་རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ། རྩོད་བཅས་ཡིན་ན་དོར་བྱ་ཡིན་པ་ཁས་བླངས་པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་དེ་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས་ན་སེམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་

དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་པར་དཀའ་བར་གནས་པ་སྟེ་མི་ཐོབ་པ་ཡིན། མདོར་ན་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་བསགས། དེས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ལེན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་དང་བཅས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་སོ། །

ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། །
དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ། །
ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །
ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །༤༥

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལ་ཕོ་ན་རེ། དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཟིན་པ་དེའི་རྗེས་ཐོབ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ཉིད་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །ཕོ་ན་རེ། དེ་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྤངས་ཏེ་མེད་ཀྱང་། ལྷག་བཅས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་ལ་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་མཽདྒལ་གྱི་བུ

དང་། རྒྱུར་ཆུང་དང་། འཆར་ཀ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨྲུག་བདེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེའི་ཐོག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་ཕྱིར་ནའོ། །

རེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྲིད་པ་ནི། །
མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། །
སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །
ཀུན་རྫོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །༤༧

ཅེས་པ་ནི། དེ་ལ་ཕོ་ན་རེ། ད་ལྟའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ཡིན་པས་ན་ཚེ་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོར་འགྱུབ་པ་མེད་དེ། མར་མེ་འཆི་བ་ལྟར་དུ་ཡང་སྲིད་རྒྱུན་ཆད་པ་ཉིད་དུ་མེད་ཅེས་ཕོ་བོ་ཅག་གིས་ངེས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། སྲིད་པ་ཞེས་པ་འདི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་ཅེས་འདྲི། དེ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཟིན་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། སྲིད་པ་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་མིན་ན་ཡང་། མདོར་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་སྲིད་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པས་ན་ཆོས་ཙམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཚེ་ཕྱི་མ་ཟག་མེད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ལྟ་བུའི་སྲིད་པ་དེ་ཉིད། ཀུན་རྫོངས་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་དགྲ

བཙོམ་པ་ལ་ყུལ་གྱིས་བསྐལ་པ་དང་། དུས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་དང་། རྒྱུ་ཡིས་བསྐལ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་བཞི་ལ་མི་ཤེས་པའི་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེའང་ཅི་སྟེ་ན་མེད་དེ་དེ་ཡོད་དོ། །

ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ་ཡིན། །
ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །
དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །
འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །༤༧

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྲིད་པ་དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་ཆོས་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་འཁོར་འདས་ལ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ལྟ་བུས་དམིགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་ཞེན་ཅིང་གནས་པར་འགྱུར་ལ།

སྟོང་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས། །
འགགས་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །
འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞིན། །
དེས་ན་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ། །༤༨

ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་དང་ནི་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ལན་གཅིག་འགགས་པར་གྱུར་ཀྱང་། སླར་ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་ཚོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པ་འགགས་པར་གྱུར་ཀྱང་ས་བོན་དང་མ་བྲལ་བས་སླར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་པད་དཀར་ལས།

"འདི་ལྟར་མྱ་ངན་འདས་པ་གང་བརྗོད་པ། །འཁོར་བའི་
སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་ཁྱོད་ཐར་ཡང་། །ཁྱེད་ནི་ད་དུང་མྱ་
ངན་ཡོང་མ་འདས། །སངས་རྒྱས་ཐེག་པའི་མཆོག་དེ་བཙལ་
བར་བགྱི། །"

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མགོན་པོ་བྱམས་པས།

"དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མི་ཐོབ་

སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྟ་བར་མི་ནུས་བཞིན། །”

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

“ཉན་ཐོས་དེ་དག་ཇི་སྲིད་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐུལ་བར། །དེ་སྲིད་ཡེ་ཤེས་ལུས་གཅིག་གི །ཏིང་འཛིན་མྱོས་པས་བརྒྱལ་ཏེ་གནས། །”

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ངག་གང་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་དེ། །
གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གསུང་འདོད་ན། །
ཐེག་ཆེན་ཕལ་ཆེར་ཁྱེད་ཅག་གི །
མདོ་དང་མཚུངས་འདོད་མིན་ནམ་ཅི། །༤༩

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་ངག་གང་ཞིག་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག འདུལ་བ་ལ་ཡང་སྣང་། ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་མི་འགལ་བ་དེ་གལ་ཏེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པར་འདོད་ན། འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེས་ལས་འབྲས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རང་གིས་འདུལ་བ་ལ་གནང་ཞིང་། མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་པ། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་དེ་དག་ཕལ་ཆེར་ཁྱེད་ཅག་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་དང་མཚུངས་པར་འདོད་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་

ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དེ་ཕོ་བོ་ཅག་གི་མདོ་དང་མི་མཐུན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན།

གལ་ཏེ་མ་གཏོགས་གཅིག་གིས་ནི། །
ཐམས་ཅད་སྐྱོན་དང་བཅས་འགྱུར་ན། །
མདོ་མཚུངས་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ནི། །
རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཅིས་མ་ཡིན། །༥༠

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ཕྱོགས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ལྷ་བུ་གཅིག་གིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ན། འོ་ན་ཕྱོད་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མདོ་དང་མཚུངས་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པ་ལྷ་བུ་གཅིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཅིས་ཕྱིར་ན་མ་ཡིན་ཏེ་གསུངས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་གསུངས།

ངག་གང་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ། །
སོགས་པས་གཏིང་དཔོགས་མ་གྱུར་པ། །
དེ་ནི་ཕྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས། །
གཟུང་བྱ་མིན་པར་སུ་ཞིག་བྱེད། །༥༡

ཅེས་པ་ནི། དེའང་ཕོ་ན་རེ། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཁ་

ཅིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ངག་གང་ཞིག་གནས་བརྟན་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཏིང་དཔོགས་པར་མ་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཁྱད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་སེན་རྡ་བ་ཕྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་སྟེ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་སུ་ཞིག་གིས་ནི་བྱེད་དེ། དེ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་མི་འོས་གསུངས། གཉིས་པ་ལམ་སྟོང་ཉིད་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཐོངས་པས་སྡུག་བསྔལ་ཅན་དོན་དུ། །
ཆགས་དང་འཇིགས་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ། །
འཁོར་བར་གནས་པ་འགྲུབ་འགྱུར་བ། །
འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན། །༥༣

ཞེས་པ་ནི། ལས་འབྲས་ལ་ཐོངས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སྲོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་ལས་ངན་པ་བསགས་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ག་ན་འཆི་དང་ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ཅན་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཟུང་དུ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པས་ཞི་བ་མྱ

ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའ་མནན་པས་འཁོར་བ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས། འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་པདྨོའི་མཚོ་ནུ་ངང་པ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་གནས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱོགས་ལ། །
སུན་འབྱིན་པ་ནི་འཐད་མ་ཡིན། །
དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར། །
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ། །༥༣

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སུན་འབྱིན་ཏེ་དགག་པར་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་མ་ཡིན། དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་མིན་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མི་ཟ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་ནི་ཉམས་སུ་བླང་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། །

མྱུར་བའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །
མྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས། །
དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒོམ་མི་བྱེད། །༥༤

ཅེས་པ་ནི། ཐར་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའམ་མཚན་མར་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་འཛིན་པས། མདོར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་མྱུར་བའི་གཉེན་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། དུས་མྱུར་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་སྒོམ་པར་མི་བྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་རིགས་གསུངས།

དངོས་གང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །
དེ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ན། །
སྟོང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བྱེད་པ། །
དེ་ལ་འཇིགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ། །༥༥

ཞེས་པ་ནི། དེའང་ཕོ་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྒོམ་མོ་ཞེས་ཟེར་ན། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལར་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་སུ་ཡིན་ན་ཡང་སེམས་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འཁོར་བའི་སྡེ་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཇིགས་པའམ་སྐྲག་པ་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་བར་མི་འོས་གསུངས།

གལ་ཏེ་བདག་འགའ་ཡོད་ན་ནི། །
ཅི་ཡང་རུང་ལ་འཇིགས་འགྱུར་ན། །
བདག་ཉིད་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་པས། །
འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་སུ་ཞིག་ཡིན། །༥༦

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལར་སྐྲག་པ་པོའི་བདག་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཡང་འཇིགས་པའམ་སྐྲག་པའི་གནས་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བདག་ཉིད་དམ་ང་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ལ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་འཇིགས་པའམ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའང་སུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་སྐྲག་པ་པོའམ་འཇིགས་པ་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་སྟོང་པར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་སྟོང་པར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

སོ་དང་སྤྲ་སེན་བདག་མ་ཡིན། །
བདག་ནི་རུས་པ་ཁྲག་མ་ཡིན། །
སྣབས་མིན་བད་ཀན་མ་ཡིན་ཏེ། །
ཆུ་སེར་དང་ནི་རྣག་ཀྱང་མིན། །༥༨

ཞེས་པ་ནི། འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ངར་འཛིན་ཅན་གང་དང་གང་གིས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་བདག་གམ་ང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བཙལ་ཏེ་ཙུག་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་འདི་ལ་ཡོད་པའི་ཁའི་སོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སོ་རེ་རེ་བརྟོན་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་ཀྱང་བརྟོན་ཏེ་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཉུང་བས་ན་བདག་འཛིན་ཡང་ཆུང་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་

བྲེགས་པའི་ཚེ་ན་བདག་ཀྱང་བྲེགས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཡང་མེད་པས་ན་བདག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་ཡང་མ་ཡིན་པས་སྐྲ་ཡང་བདག་མིན་པ་དང་། སེན་མོ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སེན་མོ་བྲེགས་པའི་སྐབས་ན་བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་རུས་པའི་དུམ་བུ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། རྐང་པ་དང་ལག་པའི་མཛུབ་མོ་རེ་རེ་ཆད་ན་རུས་པའི་དུམ་བུ་ཁཤས་ཉུང་བས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཉུང་བས་བདག་འཛིན་ཉུང་བ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་ཁྲག་ལ་སྙིམ་པ་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་རྨ་སོགས་བྱུང་ནས་ཁྲག་འཛགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་ཆུང་བའམ་ཉུང་བར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་ཁུང་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་སྣབས་ལུད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། སྣབས་བཏོན་པའི་སྐབས་ན་བདག་ཀྱང་བཏོན་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པའི་བེ་སྣབས་ཞེས་བྱ་བ་འདམ་གྱི་རྣམ་པ་དྲི་མ་ཁ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཁྲག་རུལ་པའི་དང་མ་ཆུ་སེར་དང་། གཉེ་མ་རྣག དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཁྲག་དང་རྣག་བཏོན་པའི་ཚེ་ན་བདག་མེད་པའམ་ཆུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་།

བདག་ནི་ཞག་དང་རྒྱུལ་མིན་ཏེ། །
སློ་མཆིན་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། །
ནང་ཁྲོལ་གཞན་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། །
བདག་ནི་ཕྱི་ས་གཅིན་མ་ཡིན། །༥༨

ཞེས་པ་ནི། བདག་གམ་ང་ནི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་ཚིལ་ལམ་ཞགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ལས་ཐོན་པའི་རྒྱུལ་ནག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བདག་མ་ཡིན། ནང་ཁྲོལ་གྱི་སློ་བ་དང་མཆིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ནང་ཁྲོལ་གཞན་ཡང་མཁལ་མ་དང་མཆིན་པ་དང་། ལོང་ཀ་དང་རྒྱུ་མ་དང་གཉེར་མ་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། ཡང་བདག་གམ་ང་ནི་ཕྱི་ས་སྟེ་ཆབ་ཆེན་དང་གཅིན་དེ་གཉིས་བདག་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བཤང་གཅི་དོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་མེད་པར་འགྱུར་བས་བདག་འཛིན་སྤོང་བར་འགྱུར་དགོས་ན་དེའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཤ་དང་པགས་པ་བདག་མིན་ཏེ། །
དྲོད་དང་རླུང་ཡང་བདག་མ་ཡིན། །
བུ་ག་བདག་མིན་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །
རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། །༥༩

ཞེས་པ་ནི། ལུས་འདི་ལ་ཏ་ཙང་འཚོ་བ་དང་། ཏ་ཙང་ཞན་པ་ལྔ་བུ་མ་ཡིན་པ་ལཱཤ་རང་གི་སྲར་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པར་གསུངས་པཤའི་དུམ་བུ་དེ་རྣམས་དང་། པགས་པ་རིམ་པ་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་རིམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་འདི་ན་ཡོད་པའི་ཁམས་དྲུག་གི་ནང་ནས་སའི་ཁམས་དང་ཆུའི་ཁམས་སོགས་དེ་དག་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན། དྲོད་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དྲོད་དེ་མེའི་ཁམས་ཡིན་པ་དེ་དང་། རླུང་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་པས་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་སོགས་ཀྱི་རླུང་གི་ཁམས་དེ་གཉིས་པོའང་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན། བུ་ག་བདག་མིན་ཞེས་པ་ལུས་འདིའི་བུ་ག་སྒོ་དགུ་ཙ་སྦུག་གི་ནང་སྟོང་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་བདག་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེས་ནམ་མཁའི་ཁམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བར་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ལས།

"སྐྱེས་བུའམ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་ནོ། །"

ཞེས་གསུངས་པའི་ཁམས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་སྟེ། དེས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་བསྟན།

གཉིས་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་སྟོང་པར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་

གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བདག་ཤེས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྒྲ་ཡི་ཤེས་རྟག་ན། །
ཐམས་ཅད་ཚེ་ན་སྒྲ་འཛིན་འགྱུར། །
ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་རིག་ན། །
གང་གིས་ཤེས་པ་ཞེས་རྗོད་བྱེད། །༦༠

ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོའི་ཁྱུག་མ་གློའམ་ཆེན་པོ་ལས་ཤར་བའི་སྒྲ་དེ་ཙམ། དྲི་དེ་ཙམ་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཏེ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ། རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ། བྱེད་པ་པོ་མིན་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པ། བརྒྱངས་སྐྱུམ་གྱི་བྱ་བ་མེད་པས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་པས་འདོད་པའི་སྒྲ་ཤེས་པའི་སྒྲའི་ཤེས་པ་དེ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འདོད་ན། ཡུལ་སྒྲ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ན་སྒྲ་འཛིན་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་སྒྲ་མེད་པའི་ཚེ་ན་སྒྲ་མི་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡུལ་སྒྲ་མེད་པས་ཡིན་གྱི་ཞེས་འདོད་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་དེས་ཅི་ཞིག་རིག་པའམ་ཤེས་ནས་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་དེ། ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བརྗོད་དུ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་གསུངས།

གལ་ཏེ་ཤེས་མེད་ཤེས་ཡིན་ན། །

ཤིང་ཡང་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཉེར་གནས་པ། །

མེད་པར་ཤེས་བྱ་མེད་ཅེས་ངེས། །༦༧

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་སྒྲ་སོགས་ཤེས་པའི་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་། ད་དུང་དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འཛོག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཤིང་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འཛོག་ཏུ་རུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཡུལ་ཤེས་བྱ་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་གནས་པ་མེད་པར་ཡུལ་སྒྲ་དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་ངེས་པར་བྱ་གསུངས།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་ཤེས་ན། །

དེ་ཚེ་ཐོས་པའང་ཅི་སྟེ་མིན། །

གལ་ཏེ་སྒྲ་མི་ཉེ་ཕྱིར་ན། །

དེས་ན་དེ་ཡི་ཤེས་པའང་མེད། །༦༨

ཅེས་པ་ནི། ཡོ་ན་རེ། སྒྲ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྒྲ་མེད་པའི་སྐབས་ན་གཟུགས་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་གནས་སྐབས་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པ་འཛོག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་གཟུགས་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ་ན་དེས་སྒྲ་ཐོས་པའང་ཅི་སྟེ་ན་མིན་ཏེ་ཐོས་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། ཡོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ་ན་སྒྲ་དྲུང་ན་མི་ཉེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་ཐོས་པ་མིན་ཟེར་ན། འོ་ན་སྒྲ་དྲུང་ན་ཉེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་སྒྲ་དེ་ཤེས་པའི་

ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ་གསུངས།

སྒྲ་འཛིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །
དེ་གཟུགས་འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །
གཅིག་ནི་ཕ་དང་བུ་ཉིད་དུ། །
བརྟགས་ཡིན་ཡང་དག་ཉིད་མིན་ཏེ། །༦༣

ཞེས་པ་ནི། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། ཡུལ་སྒྲ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཡུལ་གཟུགས་འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་པོ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ངོས་ནས་སོ་སོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་ཕ་ཡང་ཡིན་ལ། བུ་ཡང་ཡིན་པ་གཞི་མཐུན་དུ་འཛོག་ཏུ་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གཙོ་བོའི་ངོས་ནས་གཟུགས་དང་སྒྲ་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན་སྒྲ་སྒྲི་དེ་ཉིད་གཟུགས་སྒྲི་ཡང་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་ནི་ཕ་དང་བུ་ཞེས་བྱ་བ་གཞི་མཐུན་དུ་བཞོད་པ་དེ་ནི་ལྟོས་ས་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་བློས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པ་སྟེ་ཕ་བུ་གཞི་མཐུན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བུའི་སྔོན་དུ་འབྱུང་དགོས་པ་དང་། བུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཕའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

འདི་ལྟར་སྙིང་སྟོབས་རྡུལ་དང་ནི། །

སྨུན་པ་བུ་མིན་ཕ་ཡང་མིན། །
དེ་ནི་སྣྲ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི། །
རང་བཞིན་དུ་ནི་མཐོང་མ་ཡིན། །༧༩

ཞེས་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཕ་བུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྒྱུ་གཙོ་བོའི་གློང་ལ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། གཙོ་བོ་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པས་ཡོན་ཏན་སྙིང་སྟོབས་དང་རྡུལ་དང་སྨུན་པ་གསུམ་པོ་དེ་རེ་རེ་ནས་བུ་དང་ཕ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་གཟུགས་འཛིན་པའི་གཟུགས་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་སྣྲ་འཛིན་པའི་སྣྲ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཐོང་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་གསུངས།

གར་མཁན་ལྟ་བུར་ཚུལ་གཞན་གྱིས། །
དེ་ཉིད་མཐོང་ན་དེ་རྟག་མིན། །
གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་དེ་ཉིད་ན། །
གཅིག་ཉིད་དེ་ནི་སྔོན་མེད་གཅིག །༧༥

ཞེས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དཔེར་ན། གར་མཁན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་གར་ཆས་མི་འདྲ་བར་བརྗེ་སྟེ་སྦྲ་ཧྲི་ལྟ་དང་། དགོང་དྲོར་ཀླུའི་གར་ལྟ་བུ་ཐ་དད་དུ་འཁྲབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་སྔོན་མ་སྣྲ་ཐོས་པ་དང་། རྗེས་སུ་གཟུགས་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སོ་སོར་ཐ་དད

ཀྱང་། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་གར་མཁན་ལྟར་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གར་མཁན་ལྟ་བུ་སྔ་ཕྱིར་ཚུལ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་འགྱུར་ཡང་། དེ་ཉིད་ངོ་བོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དེ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་གར་མཁན་ལྟར་དུ་མི་རྟག་གོ །གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ད་དུང་ངོ་བོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གཅིག་ཉིད་དེ་ནི་སྔོན་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པའི་གཅིག་གོ །

གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་བདེན་མིན་ན། །
དེ་ཡི་རང་གི་རང་བཞིན་སྨྲོས། །
ཤེས་ཉིད་ཅེ་ན་དེ་ལྟ་ན། །
སྐྱེས་ཀུན་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །༦༦

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་ངོ་བོ་ནི་ཤེལ་གྱི་ངོ་བོ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་། སྒྲ་ཐོས་པ་དང་གཟུགས་ཤེས་པའི་ཆ་ནས་ཤེལ་གྱི་སྔོན་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འཆར་བ་ཙམ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་སྙམ་ན། གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་དང་གཞན་ཏེ་ཤེལ་གྱི་སྔོན་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་སྣང་གི་ཆ་ནས་བདེན་པར་མ་ཡིན་པ་འདོད་ན། འོ་ན་དེའི་རང་གི་རང་བཞིན་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་སྨྲོས་ཤིག དེ་ལ་ཕོ་ན་རེ། ཡུལ་སྒྲ་དང་གཟུགས་ལྟ་བུས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཙམ་ཉིད་

དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་སྐྱེས་བུ་ཀུན་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཙམ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

སེམས་པ་སེམས་མེད་དེ་དག་ཀྱང་། །
གཅིག་འགྱུར་གང་ཕྱིར་ཡོད་ཉིད་མཚུངས། །
གང་ཚེ་བྱེ་བྲག་ཕྱིན་ཅི་ལོག །
དེ་ཚེ་འདྲ་བའི་རྟེན་གང་ཡིན། །༨༧

ཞེས་པ་ནི། དེར་མ་ཟད་སེམས་པ་ཅན་གྱི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དང་། སེམས་པ་མེད་པའི་གཙོ་བོ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དུས་གང་གི་ཚེ་ན་བྱེ་བྲག་གཟུགས་ཤེས་པའི་ཆ་དང་། སྒྲ་ཤེས་པའི་ཆ་དེ་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྫུན་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན། དུས་དེའི་ཚེ་ན་དེ་དག་ངོ་བོ་རྟག་ལ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་འདྲ་བའི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྨྲོས་ཤིག་གསུངས། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་གྲངས་ཅན་པས་འདོད་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེའང་རིགས་པས་དཔྱད་ན་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདག་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

སེམས་མེད་པ་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། །
སེམས་མེད་ཉིད་ཕྱིར་བུམ་སོགས་བཞིན། །
འོན་ཏེ་སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །
ཤེས་ན་མི་ཤེས་འཇིག་པར་ཐལ། །༦༨

ཞེས་པ་ནི། མུ་སྟེགས་རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བདག་བེམ་པོ་ཡིན་པ། སྟོང་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྟག་པ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་སེམས་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བེམ་པོ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་བེམ་པོ་སེམས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཤེས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ན། འོ་ན་དེ་ལྟར་ན་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པ་བེམ་པོའི་རྣམ་པ་ཁས་བླངས་པ་དེ་སེམས་པ་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་ན་འཇིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་གསུངས།

ཇི་སྟེ་བདག་ལ་འགྱུར་མེད་ན། །
སེམས་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས
དེ་ལྟར་ཤེས་མེད་བྱ་བྲལ་བ། །

ནམ་མཁའ་བདག་ཏུ་བྱས་པར་འགྱུར། །༦༨

ཞེས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་སེམས་པས་ཡུལ་ཤེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྟག་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་སྙམ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་གམ་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་བདག་རྟག་པ་དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་ཅི་ཞིག་བསྒྲུབས་པར་བྱས་ཏེ་གང་ཡང་བསྒྲུབས་པར་མ་བྱས་པས། དེ་ལྟར་ན་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ། ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་འདི་ཉིད་བདག་ཏུ་བཟུང་བར་བྱས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་གསུངས།

གསུམ་པ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་མེད་ན་ལས་འབྲས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། བདག་མེད་ན་སྙིང་རྗེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། བཏགས་པའི་བདག་མི་འགོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ན། །
ལས་འབྲས་འབྲེལ་པ་རིགས་མིན་ཏེ། །
ལས་བྱས་ནས་ནི་ཞིག་པས་ན། །
སུ་ཡི་ལས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། །༦༩

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དགེ་བ་དང་

སྡིག་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བ་དང་། འབྲེལ་བ་འབྱུང་བ་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་ལས་དགེ་སྡིག་གི་རང་བཞིན་དེ་སོ་སོར་བསགས་པར་བྱས་ཟིན་ནས་ནི་ལས་རང་ཉིད་ཞིག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་བསགས་པའི་རྟེན་ཕུང་པོ་ཡང་ཞིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན། ལས་གསོག་པ་པོས་ལས་བསགས་པ་དེ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། ཡང་ཕུང་པོ་རྗེས་མ་ལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་ན་ནི་མ་བྱས་པའི་ལས་དང་འཕྲད་པ་ཉིད་དུའང་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེས་ན་ལས་དེ་སུ་ཡི་ལས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

བྱ་བ་འབྲས་གཞི་ཐ་དད་དང་། །
དེར་བདག་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་། །
ឃ្យុ

ཡུ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས། །
འདིར་བརྩད་དོན་མེད་མ་ཡིན་ནམ། །༧༡

ཞེས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལས་བྱ་བའི་གཞི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་སྐྱོང་བའི་གཞིའི་ཕུང་པོ་སྔ་ཕྱི་ནི་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་དང་། ལས་བསགས་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་སྐྱོང་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་བདག་ཡོད་པ་ཁས་བླངས་ཀྱང་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གང་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ངའི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་། ལས་དང་

འབྲས་བུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན། སྐབས་འདིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་བདག་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དོན་ལ་བརྩད་ཅིང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དོན་མེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

རྒྱུ་ལྡན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཞེས། །
མཐོང་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། །
རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །
བྱེད་པོ་སྤྱོད་པོ་ཞེས་བྱར་བསྟན། །༧༡

ཞེས་པ་ནི། ཕོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལས། ལས་གསོག་པ་པོ་རང་གིས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལས་བྱས་པའམ་བསགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་མཐོང་བ་འདི་ནི་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན། རྒྱུད་དང་ཕུང་པོའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ་ལས་བྱེད་པ་པོའམ་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པར་ལས་གསོག་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་དེ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གསུངས།

འདས་དང་མ་འོངས་པ་ཡི་སེམས། །
བདག་མིན་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། །
འོན་ཏེ་སྐྱེས་སེམས་བདག་ཡིན་ན། །
དེ་ཞིག་ན་ཡང་བདག་མེད་དོ། །༧༣

ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་སེམས་ཉིད་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པའི་སེམས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་ནས་ད་ལྟ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་པའི་སེམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ད་ལྟ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ད་ལྟ་སྐྱེས་ཙམ་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞིག་ཟིན་པ་ན་ཡང་བདག་མེད་དོ། །

དཔེར་ན་ཆུ་ཤིང་སྡོང་པོ་དག །
ཆ་ཤས་ཕྱེ་ན་འགའ་མེད་པ། །
དེ་བཞིན་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཡིས། །
བཙལ་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་མིན། །༧༤

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། ཆུ་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་དག་ལ་ཕྱི་དང་ནང་དང་ཆ་ཤས་ཕྱེ་ནས་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་སྙིང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། རིགས་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་བཙལ་བ་ཡིན་ན་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་དོན་ལ་

གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདག་མེད་ན་སྙིང་རྗེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི།

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡོད་མིན་ན། །
སུ་ལ་སྙིང་རྗེ་བྱ་ཞེ་ན། །
འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པའི། །
རྨོངས་པས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །༧༥

ཞེས་པ་ནི། ཕོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ནམ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སུ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལས་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་རྗེ་བྱ་བའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། ཐོག་མར་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ། སེམས་ཅན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཁས་བླངས་པའི་དེ་ཕོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པས་སེམས་ཅན་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ་རུང་བར་གསུངས།

གསུམ་པ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མི་འགོག་པར་བསྟན་པ་ནི།

སེམས་ཅན་མེད་འབྲས་སུ་ཡི་ཡིན། །

བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་རྨོངས་ལས་འདོད། །
སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་དོན་དུ། །
འབྲས་བུའི་རྨོངས་པ་བཟློག་མི་བྱ། །༧༦

ཞེས་པ་ནི། ཡོ་ན་རེ། འོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་གཏན་ནས་མེད་ན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་སུ་ལ་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་མེད་པས་འབྲས་བུ་ཡང་འཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེ་བདེན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་སྣང་ཙམ་དུ་དེ་ཡོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པས་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དེའང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ་གསུངས། འོན་དེ་ལྟ་བུའི་རྨོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཟློག་བྱའམ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ། བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་འབྲས་བུའི་རྨོངས་པ་སྟེ་དེ་ཡོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ནི་གནས་སྐབས་བཟློག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་གསུངས།

སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ཡི་ང་རྒྱལ་ནི། །
བདག་ཏུ་རྨོངས་པས་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

དེ་ལས་ཀྱང་བཟློག་མེད་ཅེ་ན། །
བདག་མེད་སྒོམ་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །༧༧

ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་བདག་ཏུ་རྨོངས་པའམ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བཟློག་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡི་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལམ་ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྨོངས་པས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན། ངེས་པར་དུ་དེ་ཉིད་ནི་བཟློག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཟློག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་ཟློག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་སྒོམ་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ།

"བདག་མེད་བདག་དང་འགལ་བས་ན། །བདག་མེད་ལྟ་བས་དེ་སུན་འབྱིན། །"

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དེ་ལ་འདྲིས་ཤིང་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། གོང་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའམ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་སྨུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཀག་ཟིན་ནས། ད་ནི་ཡང་ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་ཉིད་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལུས་སྤྱིར་བརྟག་པ་ནི།

ལུས་ནི་རྐང་པ་བྱིན་པ་མིན། །
བརླ་དང་རྐེད་པའང་ལུས་མ་ཡིན། །
ལྟོ་དང་རྒྱབ་ཀྱང་ལུས་མིན་ཏེ། །
བྲང་དང་དཔུང་པའང་ལུས་མ་ཡིན། །༧༨

ཞེས་པ་ནི། དང་པོ་ལུས་སྤྱིར་བརྟག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ལུས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བཤད་ན། ལུས་ཞེས་བྱ་བ་རྐང་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྐང་པ་རྐྱང་པ་ལུས་མ་ཡིན་ཏེ། རྐང་པ་ཡ་གཅིག་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་ལུས་མེད་པར་གྱུར་ན་དེའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྐང་པའི་བྱིན་པའང་ལུས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་པ་བླངས་པ་ཡིན་ན་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ཞིག་

པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་དེའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བརླ་གཡས་པ་དང་གཡོན་པ་དང་། རྐེད་པ་རྒྱང་པ་དེ་ཡང་ལུས་མ་ཡིན་ལ། མདུན་གྱི་ལྟོ་བ་རྒྱང་པ་དང་། རྒྱབ་ཀྱི་སྒལ་པ་རྒྱང་པ་ཡང་ལུས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མདུན་གྱི་བྲང་ཁོག་རྒྱང་པ་དང་། ལག་པའི་དཔུང་པ་གཡས་པ་དང་གཡོན་པ་རེ་རེའང་ལུས་མ་ཡིན་གསུངས།

རྩིབ་ལོགས་ལག་པའང་ལུས་མིན་ཏེ། །
མཆན་ཁུང་ཕྲག་པའང་ལུས་མ་ཡིན། །
ནང་ཁྲོལ་རྣམས་ཀྱང་དེ་མིན་ལ། །
མགོ་དང་མགྲིན་པའང་ལུས་མིན་ན། །༧༩

ཞེས་པ་ནི། རྩིབ་མའམ་རྩིབ་ལོགས་གཡས་པ་དང་གཡོན་པ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དཔྱད་ན་དེའང་ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལག་པ་གཡས་པ་དང་གཡོན་པ་རྒྱང་པ་ཡང་ལུས་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ལག་པའི་འོག་གི་མཆན་ཁུང་གཡས་པ་དང་གཡོན་པ་རྒྱང་པའང་ལུས་མ་ཡིན་ལ། ལག་པའི་དཔུང་པ་དང་མགོ། ཕྲག་པ་གཡས་པ་དང་གཡོན་པ་རྒྱང་པའང་ལུས་མ་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་ནང་ཁྲོལ་གློ་བ་དང་མཆིན་པ་དང་མཁལ་མ། མཆེར་པ་དང་ལོང་ཀ་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཡིན་མིན་དཔྱད་ན་དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་ལུས་དེ་མ་ཡིན་ལ། མགོ་བོ་རྒྱང་པ་དང་མགོ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་མིག་གཡས་གཡོན་དང་། རྣ་བ་གཡས་གཡོན་དང་། སྣ་བུག་རྒྱང་པ་དང་། མཆུ་ཡ་མཆུ་

དང་མ་མཚུ། དེ་བཞིན་སོ་དང་ལྕེ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དཔྱད་ན་རེ་རེ་ནས་ལུས་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་མཁྲིན་པ་དང་སྙི་རྒྱུང་པ་དེ་ཡང་ལུས་མ་ཡིན་ན།

འདི་ལ་ལུས་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། །
གལ་ཏེ་ལུས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ། །
ཕྱོགས་རེ་ཡིས་ནི་གནས་གྱུར་ན། །
ཆ་རྣམས་ཆ་ལ་གནས་གྱུར་མོད། །༨༠
དེ་རང་ཉིད་ནི་གང་ལ་གནས། །

ཞེས་པ་ནི། འདི་ལ་དེ་ལྟར་དུ་དཔྱད་པ་ཡིན་ན་ལུས་ནི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་ལུས་འདི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་སྟེ་མགོ་དང་ལག་པ་གཡས་གཡོན་རྐང་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་རེ་ཕྱོགས་རེའི་སྒོ་ནས་ལུས་ཆ་ཚང་བ་གཅིག་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན། འོ་ན་ལུས་ཀྱི་ཆཤས་དེ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་མགོ་དང་རྐང་པ་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་རྣམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ལུས་དེ་ཁོ་རང་རང་ཉིད་ནི་ཡུལ་ལམ་གནས་གང་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་གང་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་ལུས། །
ལག་སོགས་རྣམས་ལ་གནས་ན་ནི། །
ལག་སོགས་དེ་དག་ཇི་སྙེད་པ། །༨༡

དེ་སྙེད་ཀྱི་ནི་ལུས་སུ་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་དེ་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆ་ཚང་བ་དེ་ལག་པ་རྐང་པ་མགོ་བོ་སོགས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་གནས་པར་འདོད་ན་ནི། འོ་ན་ལག་པ་དང་རྐང་པ་སོགས་དེ་དག་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ནི་ལུས་སུ་སྟེ་ལག་པ་གཉིས་ལ་ལུས་གཉིས། རྐང་པ་གཉིས་ལ་ལུས་གཉིས། མགོ་བོ་ལ་ལུས་གཅིག་ལྟ་བུ་དང་། མིག་གཡས་གཡོན་དང་རྣ་བ་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་ལའང་ལུས་རེ་རེ་ལྟ་བུ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གྲངས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ནི་ལུས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ན་དེ་ཡང་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

ཕྱི་དང་ནང་ལ་ལུས་མེད་ན། །
ཇི་ལྟར་ལག་སོགས་ལ་ལུས་ཡོད། །
ལག་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་མེད་ན། །༨༣
དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་ཕྱིའི་པགས་པ་དང་སེན་མོ་དང་སྐྲ་ལ་སོགས་པ། ནང་གི་ཤ་དང་རུས་པ་དང་ཁྲག་ནང་ཁྲོལ་སོགས་དེ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དཔྱད་ན་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་སྙིང་པོའི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་ན། ཇི་ལྟར་ན་ལག་པ་དང་རྐང་པ་སོགས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དེ་དག་ལ་ལུས་ཡོད་དེ་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལག་པ་དང་རྐང་པ་དང་མགོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་

རྣམས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གཞིད་ཅིག་ན་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་མེད་ན། ལུས་དེ་ནི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན།

དེས་ན་ལུས་མེད་ལག་སོགས་ལ། །
རྨོངས་པ་ཡིས་ནི་ལུས་བློར་འགྱུར། །
དབྱིབས་སོགས་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། །༨༧
ཐོ་ཡོར་ལ་ནི་མི་བློ་བཞིན། །

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཙམ་གྱི་སྐབས་ལ་ལག་པ་དང་རྐང་པ་དང་མགོ་བོ་སྟེ། མདོར་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་སོགས་དེ་དག་གི་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་མ་རིག་པའི་བསམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ཞེས་བྱ་བའི་བློ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མགོ་བོ་དང་རྐང་པ་དང་ལག་པའི་དབྱིབས་སོགས་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ས་དང་རྡོ་དང་ཤིང་བུ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐོ་ཡོར་བརྩིགས་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ས་འཚུབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ན་མི་ཡིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས།

ཇི་སྲིད་རྐྱེན་ཚོགས་དེ་སྲིད་དུ། །
ལུས་ནི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་སྣང་བ། །

དེ་བཞིན་ཇི་སྲིད་ལག་སོགས་ལ། །༨༩
དེ་ཡོད་དེ་སྲིད་དེར་ལུས་སྣང་། །

ཞེས་པ་ནི། དུས་ཇི་སྲིད་དུ་ལྟུང་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཡོ་ཞིང་འགུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་དུས་དེ་སྲིད་དུ་ལུས་དེ་ནི་སྐྱེས་བུའམ་གང་ཟག་ལྟར་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན། ཇི་སྲིད་དུ་ལག་པ་དང་རྐང་པ་མགོ་བོ་སོགས་དེ་ཉིད་ལ་ལག་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་དེ་ཡོད་པ་དུས་དེ་སྲིད་དུ་ནི་དེ་ལ་ལུས་ལྟར་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་དཔྱད་ན་ལུས་ཞེས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅེ་བྲག་ཏུ་བརྟག་པ་ནི།

དེ་བཞིན་སོར་མོའི་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིར། །
ལག་པའང་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར། །
དེ་ཡང་ཚིགས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིར།།༩༥
ཚིགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ཕྱེ་བས། །

ཞེས་པ་ནི། ལུས་ལ་དཔྱད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལག་པ་དང་རྐང་པ་མགོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡོད་དམ་བསམ་ན། དེ་ཡང་ལག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་སོར་མོ་མཐེ་བོང་དང་གུང་མོ་དང་མཛུབ་མོ་དང་སྲིན་ལག་དང་མཐེའུ་ཆུང་དེ་རྣམས་འདུས་པའི་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་

གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སོར་མོ་ལྔ་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་ལག་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སོར་མོ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། སོར་མོ་དེ་ཡང་ཚིགས་སྟོད་མ་དང་བར་མ་དང་ཐ་མ་རྣམས་ཚིགས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཚིགས་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་སོར་མོ་ཡང་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཚིགས་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་དང་། པགས་པ་དང་རུས་པ་དང་རྐང་ལྟ་བུ་སོ་སོར་ཕྱེ་བས་ཚིགས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ལ།

ཆ་ཡང་རྡུལ་དུ་ཕྱེ་བས་ཏེ། །
རྡུལ་དེའང་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །
ཕྱོགས་དབྱེའང་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་ཕྱིར། །༨༦
མཁའ་བཞིན་དེས་ན་རྡུལ་ཡང་མེད། །

ཅེས་པ་ནི། ཚིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཞིབ་མོར་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་བར་དུ་ཕྱེ་བར་བྱས་པས། ཡང་ཚིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤ་དང་རུས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ལ། རྡུལ་དེ་དག་ཀྱང་ཤར་དང་ལྷོ་དང་ནུབ་དང་བྱང་། སྟེང་དང་འོག་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ཆའི་དབྱེ་བ་བྱས་ན་རྡུལ་དེའང་མ་གྲུབ་ལ། ཕྱོགས་དབྱེ་བྱས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ལྟ་བུའི་ཆ་ཤས་དེ་དག་རེ་རེ་ཡང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་མམ་སྟེང་འོག་བར་གསུམ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པའམ། ཡང་ན་

དྲུག་གི་ཅིག་ཆར་སྦྱར་བ་ན་ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་ན་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མེད་པར་གྱུར་པ་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རྡུལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསུངས།

གསུམ་པ་དེས་ན་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡི། །
གཟུགས་ལ་དཔྱོད་ལྡན་སུ་ཞིག་ཆགས། །
གང་ཚེ་དེ་ལྟར་ལུས་མེད་པ། །༨༧
དེ་ཚེ་སྐྱེས་གང་བུད་མེད་གང་། །

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ལུས་ཞེས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་སྣང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་གཏན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ལུས་སམ་གཟུགས་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སུ་ཞིག་གིས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་བྱ་སྟེ་བྱ་མི་འོས་ལ། དུས་གང་གི་ཚེ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་དེ་ལྟར་ན་ལུས་མེད་པའམ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དུས་དེའི་ཚེ་ན་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བུད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དོན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ།

“སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས། །”

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ལུས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པ་སྟེ་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བསྟན་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཚོར་བའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་པ་ནི།

སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་ན། །
ཅི་སྟེ་རབ་དགའ་ལ་མི་གནོད། །
བདེ་ན་མྱ་ངན་གདུང་སོགས་ལ། །༨༨
ཞིམ་སོགས་ཅི་སྟེ་དགའ་མི་བྱེད། །

ཅེས་པ་ནི། ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚོར་བ་བདེ་བ། སྡུག་བསྔལ། བཏང་སྙོམས་གསུམ་མམ། ཡང་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གཉིས། ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་གཉིས། བཏང་སྙོམས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྔ། རྟེན་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མིག་གིས་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ། རྣ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ། སྣའི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ། ལྕེའི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ། ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ་ཞེས་རྣམ་པ་དྲུག དེ་དག་རེ་

རེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ། བཏང་སྙོམས་གསུམ་གསུམ་ཞེས་དབྱེ་ན། ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཡང་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་རྡུལ་དང་མུན་པ་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་སྟེ། མདོར་ན་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེས་ན་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཕོ་ན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། འོ་ན་ཅི་སྟེ་གང་ཟག་གི་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དེས་མི་གནོད་དེ་གནོད་དགོས་སོ། །ཚོར་བ་བདེ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་ན། བུ་ཤི་བའམ་ཕ་མ་ཤི་བ་ལྟ་བུས་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་མྱ་ངན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་གདུང་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་དགའ་བའི་ཞ་རྗེན་ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་དང་། ལྟད་མོ་མཚར་པོ་བསྟན་པ་སོགས་ལ་ཅི་སྟེ་ན་དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་འོས་གསུངས།

སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཟིལ་མནན་ཕྱིར། །
གལ་ཏེ་དེ་མྱོང་མ་ཡིན་ན། །
གང་ཞིག་ཉམས་མྱོང་བདག་ཉིད་མིན། །༩༥
དེ་ཚེ་ཚོར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། ཕོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་པའི་གནས་

སྐབས་ན་ལར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་དེས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་དེ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོར་བ་ཇི་ལྟར་ན་ཡིན་ཏེ་ཚོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་གསུངས།

སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ཉིད་དུ་ཡོད། །
འདི་ཡི་རགས་པ་བསལ་མིན་ནམ། །

ཞེས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཚོར་བ་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བག་ལ་ཞ་བར་གྱུར་ཏེ། འོ་མའི་བཏུང་བ་མང་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་ཆུ་ཙུང་ཟད་ཡོད་ན་ཡང་ཆུ་ཡི་རོ་མི་མངོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་དུ་སེམས་ན། འོ་ན་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཡི་རགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་མེད་པར་བྱས་ཏེ་བསལ་བ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྲ་བ་དང་རགས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དགའ་ཙམ། །༩༠
ཞེ་ན་ཕྲ་ཉིད་དེ་ཡང་དེའི། །

ཞེས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དགའ་བའི་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོ་ཙམ་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། དོན་ལ་དེ་སྡུག་བསྔལ་

ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་སྨྲས་ན། དགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྲ་མོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དེའི།

གལ་ཏེ་འགལ་རྐྱེན་སྐྱེས་པས་ན། །
སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པ་མིན་ན་ནི། །
ཚོར་བར་རྟོག་པས་མངོན་ཞེན་ཉིད། །༩༡
ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་མིན་ནམ། །

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དེའི་འགལ་རྐྱེན་དེ་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་བདེ་བ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། དེ་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི། འོ་ན་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བློ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རང་དགར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་འདི་ཡི་ནི། །
གཉེན་པོ་རྣམ་དཔྱད་འདི་བསྒོམ་སྟེ། །
རྣམ་བརྟགས་ཞིང་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །༩༢
བསམ་གཏན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཟས། །

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་འདི་ཡི་ནི་གཉེན་པོ་ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་

དཔྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་བསྒོམ་པའམ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོར་བ་ལ་མངོན་ཞེན་བཀག་སྟེ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པར་བྱས་པའི་ཞིང་ས་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་ཚོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་ནམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལུས་གཟུངས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཟས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

གཉིས་པ་ཚོར་བའི་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དབང་དོན་བར་བཅས་ན། །
དེ་དག་གང་དུ་ཕྲད་པར་འགྱུར། །
བར་མེད་ན་ཡང་གཅིག་ཉིད་དེ། །༨༧
གང་ཞིག་གང་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། ཚོར་བའི་རྒྱུ་ནི་ཡུལ་དང་། དབང་པོ། ཤེས་པ་གསུམ་འདུས་པའི་རིག་པ་ཞེས་སེམས་བྱུང་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། དེའང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་པོ་དེ་ཕྲད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བར་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྲད་པ་ཡིན་ནམ། བར་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྲད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བརྟག དེ་བར་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན། དབང་པོ་དང་དོན་དེ་དག་གང་དུ་ཕྲད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྲད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བར་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབང་པོ་དང་དོན་

གཉིས་པོ་བར་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྲད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། བར་མེད་ན་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་དབང་པོ་གང་ཞིག་དོན་གང་ཞིག་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་འཕྲད་བྱ་འཕྲད་བྱེད་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྲད་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས།

རྡུལ་ཕྲན་རྡུལ་ཕྲན་ལ་འཇུག་མེད། །
དེ་ནི་སྐབས་མེད་མཉམ་པ་ཡིན། །
མ་ཞུགས་པ་ལ་འདྲེས་མེད་ཅིང་། །༩༥
མ་འདྲེས་པ་ལ་ཕྲད་པ་མེད། །

ཅེས་པ་ནི། མིག་དབང་དང་ཡུལ་གཟུགས་ལྟ་བུ། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་སྒྲ་ལྟ་བུ། སྣའི་དབང་པོ་དང་དྲི་ལྟ་བུ། ལྕེའི་དབང་པོ་དང་རོ་ལྟ་བུ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་རེག་བྱ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་ཕྲད་ཟེར་ན། དེའང་མདུན་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་དང་རྒྱབ་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་གཉིས་ཕྱོགས་སོ་སོར་གནས་པར་གྱུར་པས་མདུན་ཕྱོགས་ནས་ཕྲད་ན་རྒྱབ་ཕྱོགས་དེ་མ་ཕྲད་པ་དང་། ཤར་ནས་ཕྲད་ན་ནུབ་ནས་མ་ཕྲད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྲད་མ་ཕྲད་པའི་ཆ་ཤས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྲད་ཅེས་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་གི་ནང་དུ་རྡུལ་ཕྲན་གཞན་གཅིག་འཇུག་དགོས་ན་དེའང་རྡུལ་ཕྲན་ནི་རྡུལ་ཕྲན་གཞན་ལ་འཇུག་པ་ནི་མེད་ཅིང་། མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་ནི་གཞན་དང་གཞན་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་མེད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་དེ་གཟུགས་པོ་ཆེ་ཆུང་བོང་ཚོད་

མཉམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ལ་རྡུལ་ཕྲན་གཞན་གཅིག་མ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དེ་ནས་ཕར་ཚུར་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་སོ་སོར་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྲད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེའང་རུང་བ་མེད་གསུངས།

ཆ་མེད་པ་ལའང་ཕྲད་པ་ཞེས། །
བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར། །
ཕྲད་པ་དང་ནི་ཆ་མེད་པར། །༩༥
གལ་ཏེ་མཐོང་ན་བསྟན་པར་གྱིས། །

ཞེས་པ་ནི། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་བཅས་ལ་ཕྲད་དུ་མི་རུང་ན་ཡང་། ཆ་མེད་ལ་ཕྲད་དུ་རུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བསམ་ན། དེ་ཡང་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཞན་དང་གཞན་ཕྲད་པ་ཞེས་ཇི་ལྟར་ན་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆ་མེད་ན་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བས། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཕྲད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྲད་པ་ཡང་ཡོད་པ་ལ་ཆ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་གཅིག་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ན་ཁོ་བོ་ལ་བསྟན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དོན་དུ་བསྟན་རྒྱུ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་ཤེས་ལུས་མེད་པ་ལ་ནི། །
ཕྲད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །
ཚོགས་པའང་དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །༩༦

སྤར་ནི་ཇི་ལྟར་རྣམ་དཔྱོད་བཞིན། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཕྲད་པ་ཡོད་སྙམ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནི་ལུས་མེད་ལ། ལུས་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཕྲད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། ཕྲད་ཅེས་བྱ་བ་ལུས་ཡོད་པའམ་དངོས་པོ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས། སྣའི་རྣམ་ཤེས། ལྗེའི་རྣམ་ཤེས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ལུས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པས་ན། དབང་པོ་དང་དོན་དེ་དག་དང་ཕྲད་ཅེས་བྱ་བ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཕོ་ན་རེ། ཕྲད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དབང་པོ་དང་དོན་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་མཉམ་དུ་འདུས་ཏེ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མིང་གི་སྒོ་ནས་བཏགས་ཡོད་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

“དེ་བཞིན་སོར་མོའི་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིར། །ལག་པའང་གང་
ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར། །”

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤར་ནི་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རེག་པ་ཡོད་མིན་ན། །
ཚོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ངལ་འདི་ཅི་ཡི་དོན་དུ་ཡིན། །༥༧
གང་གིས་གང་ལ་གནོད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དུ་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན། ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་མཉམ་དུ་འཛོམས་ཏེ་སེམས་བྱུང་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། རྒྱུ་རིག་པ་མ་གྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ངལ་བ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ངལ་བ་ལྟ་བུ་བླང་དོར་གྱི་ངལ་བ་ཞེས་པ་འདིའདྲ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡི་དོན་དུ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གང་ཞིག་གིས་གང་ཟག་གང་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་གང་གིས་གང་ཟག་གང་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དེའདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་རང་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཚོར་བ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རིག་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་གསུངས།

གསུམ་པ་ཚོར་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བརྟག་པ་ནི།

གང་ཚེ་ཚོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། །
ཚོར་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །
དེ་ཚེ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །༥༨

སྲིད་པ་ཅི་ཕྱིར་ལྡོག་མི་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། ཚོར་བའི་འབྲས་བུ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་ན་ཚོར་བ་མྱོང་བ་པོ་བདག་དང་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱ་བའི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། དུས་དེའི་ཚེ་ན་ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ཉིད་མཐོང་ནས། ཚོར་བའི་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ལ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྲིད་པའམ། མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་འམ་ཞེན་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གསུངས།

བཞི་པ་ཚོར་བ་པོ་ལ་བརྟག་པ་ནི།

མཐོང་བ་འམ་ནི་རེག་པ་ཡང་། །

རྨི་ལམ་སྒྱུ་འདྲའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །

སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། །༩༩

ཚོར་བ་དེ་ཡིས་མཐོང་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། མིག་གིས་མཐོང་བ་འམ་ནི་ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་རེག་པ་ཡང་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་

གྲུབ་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ན་གཙོ་བོའི་སེམས་དང་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་གཉིས་པོ་དེ་དུས་མཉམ་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། མྱོང་བྱ་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་མྱོང་བྱེད་སེམས་དེ་ཡིས་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།

སྔར་དང་ཕྱི་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། །
དྲན་པར་འགྱུར་གྱི་མྱོང་མ་ཡིན། །
རང་གིས་བདག་ཉིད་མྱོང་མིན་ལ། །༧༠༠
གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མྱོང་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། གཙོ་བོའི་སེམས་མྱོང་བྱེད་དེ་ཉིད་སྔར་དང་། མྱོང་བྱ་ཚོར་བ་ཕྱི་མར་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་མྱོང་བྱའི་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་སྔར་དང་། མྱོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཕྱི་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ཚོར་བ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། མྱོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་གཞན་དག་གང་གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན།

ཚོར་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །
དེས་ན་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་མིན། །
དེ་ལྟར་བདག་མེད་ཚོགས་འདི་ལ། །༧༠༡

འདི་ཡིས་ཅི་སྟེ་གནོད་པར་བྱས། །

ཞེས་པ་ནི། ཚོར་བ་དེ་ཉིད་མྱོང་བ་པོ་རང་དང་གཞན་ཏེ་ཤེས་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་ཚོར་དང་སེམས་ཚོར་གང་ཡིན་ན་ཡང་འདི་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་པོའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མེད་ལ། ཉམས་སུ་མྱོང་བྱའི་ཚོར་བ་དེ་ཡང་མེད་པ་སྟེ། དོན་དུ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཚོགས་པ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་། སྒྱུ་མས་སྤྲུལ་པའི་རྟ་གླང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་འདི་ལ། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་བདག་ཉིད་འདིས་ཅི་སྟེ་ན་གནོད་པར་བྱས་ཏེ་དོན་ལ་གནོད་པ་ཡང་མ་བྱས་ལ། ཅི་ཞིག་ཕན་བཏགས་པར་བྱས་ཏེ་ཕན་འདོགས་པ་སོགས་གང་ཡང་མ་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སེམས་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

ཡིད་ནི་དབང་རྣམས་ལ་མི་གནས། །
གཟུགས་སོགས་ལ་མིན་བར་ན་འང་མིན། །
ནང་ན་འང་སེམས་མིན་ཕྱི་མིན་ཞིང་། །༧༠༢
གཞན་དུ་ཡང་ནི་རྙེད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། ཡིད་དམ་སེམས་ནི་དོན་དུ་ཡིད་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཆར་ལ་དཔྱད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་བས། དེས་ན་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་དམ་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མི་གནས་པས་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་ཕྱིའི་ཡུལ་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་དྲུག་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ནང་དབང་པོ་དང་། ཕྱི་དོན་ཡུལ་དེ་དག་གི་བར་ན་སྟེ་མདོར་ན་མིག་དབང་དང་དངོས་པོ་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་བར་ནའང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ་ཞེས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དཔྱད་ན། ནང་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་ཕྱིའི་ཡན་ལག་ལག་པ་དང་རྐང་པ་དང་མགོ་བོ་སོགས་དེ་དག་ལ་ཡང་སེམས་དེ་ཉིད་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ནི་ཕྲུལ་ཏེ་བཙལ་བ་ཡིན་ན་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྙེད་པ་མ་ཡིན།

གང་ཞིག་ལུས་མིན་གཞན་དུ་མིན། །
འདྲེས་མིན་ལོགས་སུའང་འགར་མེད་པ། །
དེ་ནི་ཅུང་ཟད་མིན་དེའི་ཕྱིར། །༡༠༣
སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། ལུས་ཤ་ཁྲག་གི་ཕུང་པོ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རི་ར་བ་བྲག་ཁང་ཆེན་སོགས་ལ་སེམས་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཤ་དང་ཁྲག་ལྟར་དུ་འདྲེས་ཤིང་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པ་འགའ་དང་འགར་བཙལ་ཏེ་ཉུག་པ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་བཙལ་ཏེ་ཉུག་པ་ཡིན་ན་མགོའི་སྐྲ་རྩེ་ནས་རྐང་གི་སེན་རྩེ་ཡན་དང་། ཕྱིའི་པགས་པ་ནས་ནང་གི་རྐང་ལ་ཐུག་གི་བར་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་གྲུབ་པའམ་རྙེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡེ་གདོད་མ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས།

> “སེམས་ནི་ནང་ན་ཡང་མེད། ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་མེད། གཉིས་
> ཀ་ན་ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །”

ཞེས་སོགས་དང་།

> “འོད་སྲུང་། སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་
> གཟིགས། མི་གཟིགས། གཟིགས་པར་མི་འགྱུར།”

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས།

"སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་
འོད་གསལ་བའོ། །"

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི།

ཤེས་བྱ་ལས་སྔར་ཤེས་ཡོད་ན། །༡
དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ། །
ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ལྷན་ཅིག་ན། །༡༠༩
དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ། །
འོན་ཏེ་ཤེས་བྱའི་ཕྱིས་ཡོད་ན། །
དེ་ཚེ་ཤེས་པ་གང་ལས་སྐྱེ། །

ཞེས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་ཆོས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྔོན་ན་ཡོད་པ་དེ་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་དེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པས་ཤེས་སུ་མི་རུང་ཞེས་གསུངས། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་ཤེས་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེ་གཉིས་པོ་ལྷན་ཅིག་སྟེ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་དམ་དམིགས་བྱ་

དམིགས་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་བར་མི་རུང་ལ། འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེའི་ཕྱིས་སུ་སྟེ་རྗེས་ན་དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་མིག་ཤེས་དང་རྣ་ཤེས་སོགས་དེ་དག་ཡོད་ཅེས་འདོད་ན། དུས་དེའི་ཚེ་ན། ཡང་ཤེས་པ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ཡུལ་ནི་སྔོན་སྐྱེས་ཏེ་འགགས་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་གསུངས།

བཞི་པ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་ནི།

དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །༧༠༥

སྐྱེ་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྔ་དང་ཕྱི་དང་། དུས་མཉམ་པ་དག་དང་། རང་གི་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་རྟོགས་པའམ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་གསུངས།

གཉིས་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་མེད། །

དེ་ལ་བདེན་གཉིས་ག་ལ་ཡོད། །

དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གཞན་གྱིས་ན། །༧༠༨
སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ག་ལ་འདའ། །

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་གནས་པ་སོགས་མེད་ན། འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་པུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དོན་དམ་པར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྔར་འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད་ཅེས་པ་ལྟར་དུ་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པས་སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའམ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལ་ལོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་འཁྲུལ་བར་གྱུར་པ་གཞན་གྱི་བློ་ཡིས་ཕར་འཇོག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཟད་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་ལམ་ལ་འབད་དེ་འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་མ་དེ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་སྤངས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་ག་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་ན།

འདི་ནི་གཞན་སེམས་རྣམ་རྟོག་སྟེ། །
དེ་ནི་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་མིན། །
ཕྱིས་དེ་ངེས་ན་དེ་ཡོད་དེ། །༡༠༧
མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ཉིད། །

ཅེས་པ་ནི། གཉིས་སྣང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཉིད་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་པོ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་པོ་དེ་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཟིན་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ལ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་དེ་མ་འགགས་ཀྱང་། ཅིག་ཤོས་ལམ་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་དེ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་ཉིད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པའི་གང་ཟག་གི་ངོ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་འཁྲུལ་བ་ག་ཚོད་བྱུང་ཡང་གཉིད་སད་པ་པོའི་སྣང་ངོ་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིས་སུ་གཉིས་སྣང་གི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་ངེས་པར་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་ན་འཁོར་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཀུན་རྫོབ་དེ་དེའི་ངོ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། འོན་ཀྱང་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཟིན་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་པོའི་གང་ཟག་དེའི་ངོ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་ན། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཡང་མི་འཐད་པས་ན་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན།

རྟོག་དང་བརྟག་པར་བྱ་བ་དག །
གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཡིན། །
ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །༡༠༨
རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད། །

ཅེས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་རྟོག་པ་དང་། དེས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དག་ནི་ངོ་བོ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་གཉིས་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་འཇོག་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དཔྱད་བྱ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་པོས་དཔྱད་དེ་དཔྱད་བྱ་དཔྱོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་རྣམ་དཔྱོད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་སྤོང་ནི།

གང་ཚེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཡི། །
རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ནི་དཔྱོད་བྱེད་ན། །
དེ་ཚེ་རྣམ་དཔྱོད་དེ་ཡང་ནི། །༡༠༩
རྣམ་དཔྱོད་ཕྱིར་ན་ཐུག་པ་མེད། །

ཅེས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དུས་གང་གི་ཚེ་ན་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཡི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ན། དུས་དེའི་ཚེ་ན་རྣམ་པར་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་བློ་རྣམ་དཔྱོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱོད་དགོས་པ་ཡིན་པར་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་དཔྱོད་དང་པོར་དཔྱོད་བྱེད་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་བྱེད་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དཔྱོད་བྱེད་ལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐར་རྣམ་དཔྱོད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་ན།

དཔྱད་བྱ་རྣམ་པར་དཔྱད་བྱས་ན། །
རྣམ་དཔྱོད་ལ་ནི་རྟེན་ཡོད་མིན། །
རྟེན་མེད་ཕྱིར་ན་མི་སྐྱེ་སྟེ། །༡༡༠
དེ་ཡང་མྱ་ངན་འདས་པར་བརྗོད། །

ཅེས་པ་ནི། དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ། བདེན་པ་དང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱེད་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྣམ་པར་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་བློ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་མཐའ་གང་དུ་འཛིན་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྟེན་མེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའམ་སྤྲོས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དཔྱོད་

དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའམ་རང་བཞིན་མེད་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ།

དངོས་པོ་སྨྲ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་བསྟན་པ་ནི།

གང་གི་ལྟར་ན་འདི་གཉིས་བདེན། །
དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གནས། །
གལ་ཏེ་ཤེས་དབང་ལས་དོན་གྲུབ། ། ༡༡༡
ཤེས་ཡོད་ཉིད་ལ་རྟེན་ཅི་ཡོད། །

ཅེས་པ་ནི། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གང་གི་ལུགས་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ནང་གི་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་གཉིས་པོ་འདི་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པར་གནས་ཏེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལ་ཕོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡོད་པ་དེའི་དབང་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་

དོ་སྙམ་ན། འོ་ན་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློའམ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ། རྟེན་ནམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ལས་ཤེས་གྲུབ། །
ཤེས་བྱ་ཡོད་ལ་རྟེན་ཅི་ཡོད། །
དེ་སྟེ་ཕན་ཚུན་དབང་གིས་ཡོད། །༡༡༣
གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་བྱ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་སེམས་ན། འོ་ན་ཡུལ་ཤེས་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ལ་རྟེན་ནམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་འདྲི། དེ་སྟེ་དེ་ནི་ཕན་ཚུན་ཤེས་བྱའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་དང་། ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཤེས་བྱ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་དབང་གིས་ཅིག་ཤོས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན།

"ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི། །གྲུབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །"

ཅེས་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་གྲུབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་དང་

པོ་གཅིག་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་བུ་མེད་ཕ་མིན་ན། །
བུ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །
བུ་མེད་པར་ནི་ཕ་མེད་པ། །༡༡༧
དེ་བཞིན་དེ་གཉིས་མེད་པ་ཉིད། །

ཅེས་གལ་ཏེ་བུ་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཕ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་བུ་དེ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་བུ་མེད་པ་ལ་ནི་ཕའི་ཐ་སྙད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕ་མེད་ན་ཡང་བུ་འབྱུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། མདོར་ན་དོན་དམ་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་གསུངས།

མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། །
ས་བོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བཞིན། །
ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་ཤེས་པ་ཡིས། །༡༡༨
དེ་ཡོད་པ་ནི་ཅིས་མི་རྟོགས། །

ཞེས་པ་ནི། ཀོ་ན་རེ། དཔེར་ན། མྱུ་གུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞིང་། ས་བོན་དེ་ཉིད་ས་འོག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མྱུ་གུ་ཡོད་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱ་གཟུགས་དང་སྒྲ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་མིག་ཤེས་དང་རྣ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་དེ་

ཡིས་ཤེས་བྱ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ཡོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་ནུས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན།

སྒྱུ་གྱུ་ལས་གཞན་ཤེས་པ་ཡིས། །
ས་བོན་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་འགྱུར་ན། །
གང་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་དེ་རྟོགས་པར། །༡༡༥
ཤེས་པ་ཡོད་ཉིད་གང་ལས་རྟོགས། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡང་དཔེ་དང་དོན་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྱུ་གྱུ་ཡིན་ན་སྒྱུ་གྱུ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཟག་གི་ཤེས་པ་ཡིས་ཞིང་ས་འདི་ན་ས་བོན་སྦོན་དུ་སོང་བ་ཡོད་ཅེས་པའི་སློ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་དུ་རུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེས་བྱ་གཟུགས་སོགས་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་རྟགས་ཤེས་པ་འགོད་པ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཁོ་རང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་གཏན་ཚིགས་སམ་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་རིག་དང་རང་རིག་གང་གིས་ཀྱང་དེ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ།

གཉིས་པ་སྟོང་པར་སྨྲ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་ལ། རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ། ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་རིགས་

པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དགོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་བཞི། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྨུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པ་སོགས་ན་རེ། ལར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་བྱེད་པ་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཚེར་མའི་རྣོན་པོ་དང་། སྲན་མའི་ཟླུམ་པོ་ལྷར་རོ་སྣུམ་དུ་སེམས་ན།

རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་གྱིས། །
རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན། །
པདྨའི་སྡོང་བུ་སོགས་དབྱེ་ནི། །༡༡༦
རྒྱུ་ཡི་དབྱེ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། དེའང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། རེ་ཞིག་ཐ་མལ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་ཆོས་ཏེ་དུ་བའི་སྒོ་ནས་མེ་དཔོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མཐོང་བ་ཡིན་ན་རྒྱུ་མེད་ཡིན་པ་དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཏོག་པདྨ་སོགས་ཀྱི་སྡོང་བུ་དང་འདབ་མའི་གྲངས་དང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས

ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་ཡི་དབྱེ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཏོག་པདྨའི་སྡོང་བུ་དང་འདབ་མའི་གྲངས་མང་ཉུང་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་དང་དེ་སྐྲུན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་མེད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གསུངས།

རྒྱུ་དབྱེ་གང་གིས་བྱས་ཤེ་ན། །
སྔར་གྱི་རྒྱུ་དབྱེ་ཉིད་ལས་སོ། །
ཅི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བསྐྱེད་ནུས། །༡༡༤
སྔར་གྱི་རྒྱུ་ཡི་མཐུ་ཉིད་ལས། །

ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡི་དབྱེ་བ་དེ་དག་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྔོན་མ་སྔོན་མའམ་སྔར་གྱི་ཕྱིའི་རྩི་ཤིང་ལོ་ཏོག་ནགས་ཚལ་དང་མེ་ཏོག་པདྨ་ལ་སོགས་པའི་འདབ་མ་དང་སྡོང་བུ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་དང་སེམས་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས། འོ་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཐ་དད་པ་ཡིས་འབྲས་བུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དེ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཡན་ལག་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཐའ

མེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དེ་དག་གི་མཐུ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་མ་གཏོགས། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པ་ཞིག་ཀྱང་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི།

དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་རྒྱུར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ན་རེ། ཕྱི་ནང་གི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་ཡོད། ཡོད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན།

དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། །
རེ་ཞིག་དབང་ཕྱུག་གང་ཡིན་སྨྲོས། །
འབྱུང་རྣམསཞེ་ན་དེ་ལྟ་མོད། །༡༡༨
མིང་ཙམ་ལ་ཡང་ཅི་ཞིག་ངལ། །

ཞེས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བ་ཕྱི་སྣོད་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདོད་ན། འོ་ན་ཐོག་མར་རེ་ཞིག་དབང་ཕྱུག་ཅེས་དེའི་མཚན་གཞི་འམ་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་སྨྲོསཤིག །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་བཅས་པའི་འབྱུང་བ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་བཤད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཅེས་ཁོ་བོས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དེ་དག་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་

འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སོགས་ཁྱད་པར་གཞན་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བ་མིང་འདོགས་པ་དང་། ཕོ་བོས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འདོགས་པས་མིང་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན། འདི་ལ་ཕན་ཚུན་རྩོད་པའི་སྒོ་ནས་ཅི་ཞིག་ངལ་བ་བྱ་སྟེ་ངལ་བ་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས།

འོན་ཀྱང་ས་སོགས་དུ་མ་དང་།།
མི་རྟག་གཡོ་མེད་ལྷ་མིན་ཞིང་།།
འགོམ་བྱ་ཉིད་དང་མི་གཙང་བས། །༡༡༩
དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་མ་ཡིན།།

ཞེས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་དོན་ངོ་མ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ས་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ནི་གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡིན་པ་ལ། ས་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་ཚོས་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་རང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ས་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གིས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་བྱེད་པ་ལ་བློ་ཡི་གཡོ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ། ས་སོགས་འབྱུང་བ་ནི་བེམ་པོ་ཡིན་པས་བློའི་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀུར་བར་བྱ་བའི་ལྷ་

ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ས་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་མཆོད་པར་བྱ་བའི་ལྷ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། རྐང་པའི་འོག་ཏུ་བརྫིས་ཏེ་འགོམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དབང་ཕྱུག་གཙང་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ། ས་སོགས་འབྱུང་བ་ནི་མི་གཙང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་ས་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

དབང་ཕྱུག་མཁའ་མིན་གཡོ་མེད་ཕྱིར། །
བདག་མིན་སྔར་ནས་བཀག་ཟིན་ཕྱིར། །
བསམ་མིན་པ་ཡི་བྱེད་པོ་ཡང་། །༡༢༠
བསམ་མིན་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ནམ་མཁའ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་ནམ་མཁའ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་བློ་ཡི་གཡོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཕྱུག་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། བདག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ནས་བདག་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབང་ཕྱུག་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བློས་བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བློ་ཡིས་བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡི་སྐྱོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་པོ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་བསྐྱེད་འདོད་པའང་གང་ཞིག་ཡིན། །

བདག་ཉི་དེ་དང་ས་སོགས་དང་། །
དབང་ཕྱུག་ངོ་བོའང་རྟག་མིན་ནམ། །༡༢༡

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་དེ་བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དེའང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དབང་ཕྱུག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་བདག་ཉི་དེ་དང་། ཡང་ས་ཆུ་མེ་རླུང་སྟེ་མདོར་ན་ས་སོགས་ཀྱི་རྫོམ་གཞི་རྡུལ་ཕྲན་དང་། དབང་ཕྱུག་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཅས་པའང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་གཉིས་ཀ་མི་རུང་བ་ཡིན་གསུངས།

ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་དང་། །
ཐོག་མེད་བདེ་སྡུག་ལས་ལས་ཡིན། །
དེ་བས་གང་ཞིག་སྐྱེད་པ་སྨྲོས། །

ཞེས་པ་ནི། མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ནི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་སྔོན་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བྱུང་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་སྔོན་མའི་དགེ་བ་དང་

སྡིག་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་དབང་ཕྱུག་གིས་འབྲས་བུའི་ཚོས་གང་ཞིག་སྐྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་སྙོམས་ཤིག་གསུངས།

རྒྱུ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ན། །༡༢༡
འབྲས་བུའི་ཐོག་མ་ག་ལ་ཡོད། །
རྟག་ཏུ་ཅི་ཕྱིར་བྱེད་མིན་ཏེ། །
དེ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མིན། །

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་དབང་ཕྱུག་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་ཐོག་མའམ་མཐའ་དེ་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དབང་ཕྱུག་གིས་སྐྱེད་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུའི་ཐོག་མའང་ག་ལ་ཡོད། མདོར་ན་འབྲས་བུ་རེས་འབྱུང་ལ། རེས་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཏན་ནས་མི་འཐད། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཡང་འབྲས་བུ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་མིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་ཕྱུག་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དབང་ཕྱུག་དེ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

དེས་བྱས་མིན་གཞན་ཡོད་མིན་ན། །༡༢༣
དེས་འདི་གང་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར། །
གལ་ཏེ་ལྟོས་ན་ཚོགས་པ་ཉིད། །
རྒྱུ་ཡིན་འགྱུར་གྱི་དབང་ཕྱུག་མིན། །

ཞེས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། དབང་ཕྱུག་དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་འདི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གཞན་གང་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་གིས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་བྱས་པར་འདོད་ན། འོ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ཉིད་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི། དབང་ཕྱུག་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཚོགས་ན་མི་སྐྱེ་དབང་མེད་ཅིང་། །༡༢༩
དེ་མེད་པར་ནི་སྐྱེ་དབང་མེད། །
གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་མི་འདོད་བཞིན། །
བྱེད་ན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་ཐལ། །

ཞེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་གནས་སྐབས་ཚོགས་ན་དེ་དུས་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་ཆ་དེ་དབང་ཕྱུག་ལ་མེད་ཅིང་། ཕྱི་ནང་གི་འབྲས་བུའི་ཆོས་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་དབང་ཕྱུག་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དབང་ཆ་ཡང་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་ཕྱུག་གིས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནམ། འདོད་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་དཔྱད། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་གིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ན། འོ་ན་དབང་ཕྱུག

དེ་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བར་ཐལ་ལོ།

འདོད་ནའང་འདོད་ལ་རག་ལས་འགྱུར། །༧༣༥
བྱེད་ནའང་དབང་ཕྱུག་ག་ལ་ཡིན། །
གང་དག་རྟུལ་ཕྲན་རྟག་སྨྲ་བ། །
དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྔར་བཟློག་ཟིན། །

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་ཕྱུག་གིས་འདོད་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ན། འོ་ན་འདོད་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ་དབང་ཕྱུག་འདོད་པའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་ཕྱུག་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་དབང་ཕྱུག་རྟག་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའམ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མུ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་བ་ལྟ་བུ་གང་དག་གིས་འབྱུང་བཞིའི་རྟུལ་ཕྲན་དེ་ཉིད་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྔར་གོང་དུ། རྟུལ་དེའང་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཟློག་ཟིན་པས་སྐབས་འདིར་བཤད་མི་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་གཙོ་བོ་འགོག་པ་ནི།

གཙོ་བོ་རྟག་པ་འགྲོ་བ་ཡི། །༧༣༦

རྒྱུ་ཡིན་པར་ནི་གྲངས་ཅན་འདོད། །
སྙིང་སྟོབས་རྡུལ་དང་མུན་པ་ཞེས། །
བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་མཉམ་གནས་ནི། །
གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་རབ་བརྗོད་དེ། །༡༢༧
མི་མཉམ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད། །

ཅེས་པ་ནི། གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པ། གཅིག་པུ་ཡིན་པ། ཟ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ། ངོ་བོ་བེམ་པོ་ཡིན་པ། ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གསལ་བ་ལས་གསལ་བའི་འགྲོ་བ་ཕྱི་སྣོད་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས། ཚོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་ལ་སྙིང་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ། ཡུལ་ལ་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཁོང་ཁྲོ། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལ་རྡུལ་ཞེས་བྱ་བ། ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡུལ་ལ་མི་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་པར་གནས་པ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་རྒྱུའི་སྐབས་སམ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་དེ། དེ་དག་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་ཆ་མི་མཉམ་པར་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ན་ནི་གཙོ་བོ་ལས་བློའམ

ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་འཛིན་ནམ་ང་རྒྱལ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། དེ་ཙམ་ལྔ་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡང་དེ་ཙམ་ལྔ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་དང་བཅས་པ། མདོར་ན་རྣམ་འགྱུར་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པོ་འཕྲོ་བའམ་རྣམ་པ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཕྱི་སྣོད་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་ནི། །
རིགས་མིན་དེས་ན་དེ་ཡོད་མིན། །
དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། །༧༣༨
དེ་ཡང་སོ་སོར་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །

ཞེས་པ་ནི། གཙོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ་རྡུལ་དང་མུན་པ་སྙིང་སྟོབས་ཏེ་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་ནི་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པ་འགལ་ཞིང་། གཅིག་ཡིན་ན་གསུམ་ཡིན་པ་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་དངོས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཅན་དེའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་རྟག་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡོད་དམ་མེད་དཔྱད་པ་ཡིན་ན། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཚོན་

བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་ན་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། དེའང་སོ་སོར་རྣམ་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པ་དགུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ། དགུ་ཡང་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པས་དཔྱད་ན་ཡོན་ཏན་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པས།

ཡོན་ཏན་མེད་ན་སྒྲ་སོགས་ཀྱང་། །
ཡོད་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་རིང་འགྱུར། །
སེམས་མེད་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ། །༡༣༨
བདེ་སོགས་ཡོད་པ་སྲིད་པའང་མིན། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་ནམ་ཡོན་ཏན་རྡུལ་དང་མུན་པ་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་པོ་དེ་རྟག་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་ན། དེ་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་འགྱུར་སྒྲ་དེ་ཙམ་དང་དྲི་དེ་ཙམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་རིང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན། འཇིམ་པ་མེད་པར་འཇིམ་པའི་བུམ་པ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཀྱི་སེམས་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས་པ་བེམ་པོ་གཙོ་བོའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བཏང་སྙོམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་གསུངས།

དངོས་རྣམས་དེ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ན། །

དངོས་པོ་རྣམ་དཔྱད་ཟིན་མིན་ནམ། །
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་བདེ་སོགས་ཉིད། །༡༣༠
དེ་ལས་སྣམ་སོགས་འབྱུང་བའང་མེད། །

ཅེས་པ་ནི། ལར་དངོས་པོ་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་བདེ་སྡུག་སོགས་དེ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི། སྔར་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་རྣམས་སྤྱིའི་ཕྱོགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལམ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་རིགས་པས་དཔྱད་ཟིན་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སྣམ་བུ་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་ངོ་བོ་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡང་རྟུལ་དང་སྙིང་སྟོབས། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕར་འབྱུང་བ་ནི་མེད་ལ།

སྣམ་སོགས་ལས་ནི་བདེ་སོགས་ཡིན། །
དེ་མེད་ཕྱིར་ན་བདེ་སོགས་མེད། །
བདེ་སོགས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་། །༡༣༡
ནམ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཅེས་པ་ནི། དེས་ན་སྣམ་བུ་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་ཆོས་དེ་དག་

ལས་ནི་བདེ་བ་སོགས་དེ་དག་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའམ་རྟག་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་མེད་ལ། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལྟར་དུ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་པོ་རྒྱུ་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་ནམ་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་དེ་དུས་ནམ་དུ་ཡང་དམིགས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

བདེ་སོགས་གསལ་བ་ཡོད་ཉིད་ན། །
མྱོང་བ་ཅི་ཕྱིར་འཛིན་མ་ཡིན། །
དེ་ཉིད་ཕྲ་མོར་གྱུར་ན་དེ། །༡༧༢
རགས་དང་ཕྲ་བའང་ཇི་ལྟར་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་དེ་ངོ་བོ་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་གསལ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་ནི། འོ་ན་བདེ་སོགས་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་དུས་རྒྱུན་དུ་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་བདེ་སོགས་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ

མོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ཆེ་བའི་གནས་སྐབས་ན་བདེ་བ་དེ་ཕྲ་མོར་གྱུར་པ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཕྲ་རགས་སོགས་འགྱུར་བས་ན་གསལ་བར་སྙོང་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། འོ་ན་བདེ་སྡུག་སོགས་དེ་དག་ཕྲ་བ་དང་རགས་པ་འམ་ཕྲ་བའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེ་སོགས་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རགས་པ་དོར་ནས་ཕྲར་འགྱུར་བས། །
ཕྲ་རགས་དེ་དག་མི་རྟག་ཉིད། །
དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །༡༣༣
མི་རྟག་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འདོད། །

ཅེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་དེ་དག་རགས་པའམ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཡར་དོར་ནས་ཕྲ་བ་དང་ཆུང་ངུའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ཁས་བླངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྲ་བ་དང་རགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ། མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་ལ། མི་རྟག་པའི་ཆོས་དེ་ནི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་

གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ན་རེ། གལ་ཏེ་བདེ་སོགས་ཕྲ་རགས་སོགས་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འདོར་བ་ཡིན་པས་རྟག་གོ་ཞེ་ན།

རགས་པ་བདེ་ལས་གཞན་མིན་ན། །
བདེ་བ་གསལ་བ་མི་རྟག་ཉིད། །

ཅེས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་རགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། བདེ་བ་གསལ་བའམ་རགས་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོའང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་འགྱུར་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་གསུངས།

གཉིས་པ་གདགས་ཆོས་འགོག་པ་དངོས་ནི།

གལ་ཏེ་མེད་པ་འགའ་ཡང་ནི། །༡༣༩
སྐྱེ་མིན་མེད་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ན། །
གསལ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་ནི། །
ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་གནས་པ་ཉིད། །

ཅེས་པ་ནི། ཅི་ན་རེ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་གཙོ་བོའི་གློང་དུ་སྔོན་མ་ཉིད་ནས་རྟག་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དགོས་ཀྱི། དེས་ན་རྒྱུ་གཙོ་བོའི་གློང་དུ་སྔོན་མེད་པའི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ནི་འགའ་ཡང་ནི་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་གཙོ་བོའི་གློང་དུ་རྟག་པའི་

ཚུལ་དུ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་སོར་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་མི་མངོན་པ་གསར་དུ་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ཏེ། དཔེར་ན། སྦུན་ཁང་དུ་སྦྱར་ནས་ཡོད་པའི་བུམ་པ་མར་མེ་འདེགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། དེ་ཡང་བདེ་སྡུག་སོགས་གསལ་བའི་རང་བཞིན་རགས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་སྔར་མེད་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་ཀྱང་། དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་སྔོན་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ཡོད་པ། གཞན་དུ་འཇིག་པ་དང་བཅས་པའི་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་།

གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་གནས་ན། །༡༣༥
ཟན་ཟ་མི་གཙང་ཟ་བར་འགྱུར། །
རས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི། །
ས་བོན་ཉོས་ལ་བགོ་བར་གྱིས། །

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྲངས་ཅན་པས་འདོད་པ་ལྟར་དུ་རྒྱུ་གཙོ་བོའི་གློང་ལ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྔར་ནས་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན། འོ་ན་ཟན་ཟ་བའི་ཚེ་ན་མི་གཙང་བ་ཟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་རས་ཀྱི་རིན་ཏེ་གནྱ་པ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཉོས་ཏེ་ལུས་ལ་བགོ་བར་གྱིས་ཤིག

དང་། རྒྱུ་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ལ་འབྲས་བུ་རས་དངོས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

འཇིག་རྟེན་རྨོངས་པས་མ་མཐོང་ན། ༡༣༦
དེ་ཉིད་ཤེས་ཀྱིས་བཞག་དེ་ཉིད། །
ཤེས་དེ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ནི། །
ཡོད་པ་ཅི་སྟེ་མཐོང་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པ་མ་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་གྲངས་ཅན་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ལག་ལེན་ཟས་ཟ་བ་ན་མི་གཙང་བ་མི་བཟའ་ཞིང་འབྲས་ཆན་ཟ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གོས་འདོད་པས་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ཉོས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ལས་གྲུབ་པའི་རས་ཉོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པའང་འཇིག་རྟེན་པས་ཅི་སྟེ་ན་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པས་མ་མཐོང་བ་ཡིས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གསུངས།

འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། ༡༣༧
གསལ་བ་མཐོང་བའང་བདེན་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། ཡོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པས་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་གསལ་བ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་འང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་རྫུན་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཚད་མ་ཚད་མིན་ན། །
དེས་གཞལ་རྫུན་པར་མི་འགྱུར་རམ། །
དེ་ཉིད་དུ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད། །༡༣༨
སྒོམ་པ་དེ་ཕྱིར་མི་འཐད་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་བློ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བློ་དེས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་རྫུན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རམ་སྙེ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡོན་ཉིད་དུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་སྒོམ་པ་དེ་ཡང་རྫུན་པ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །
དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །
དེ་ཕྱིར་རྫུན་པའི་དངོས་གང་ཡིན། །༡༣༩
དེ་ཡི་དངོས་མེད་གསལ་བར་རྫུན། །

ཞེས་པ་ནི། བློས་སྒྲོ་བཏགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་ལ་དང་པོ་བློ་ཡིས་མ་རེག་པའམ་མ་འཛིན་པར་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པའམ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའང་འཛིན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་རྟེན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བུམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཡང་གསལ་བ་ཉིད་དུ་དོན་ལ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

དེས་ན་རྨི་ལམ་བུ་ཤི་ལ། །

དེ་མེད་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། །

དེ་ཡོད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡི། །༡༩༠

གེགས་ཡིན་དེ་ཡང་རྫུན་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཆར་དོན་ལ་རྫུན་པ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན། དཔེར་ན། རྨི་ལམ་དུ་བུ་ཤི་བ་དམིགས་པ་ལ་བུ་དེ་ཤི་ནས་མེད་དོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཐོག་མར་བུ་དེ་རང་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྨི་ལམ་གྱི་བུ་ཤི་བ་དེ་ཡང་རྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། བུ་དེ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་བས་དེ་ལྟར་རྣམ་དཔྱད་པས། །
འགའ་ཡང་རྒྱུ་མེད་ཡོད་མ་ཡིན། །
སོ་སོ་བ་འམ་འདུས་པ་ཡི། །༡༤༧
རྐྱེན་རྣམས་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན། །
གཞན་ནས་འོངས་པའང་མ་ཡིན་ལ། །
གནས་པ་མ་ཡིན་འགྲོ་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་དངོས་པོའི་ཆོས་འགའ་ཡང་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་རྒྱུ་སོ་སོ་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་བདག་ལས་བདག་སྐྱེ་བའམ། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་འམ། འདུས་པ་ཡི་ཏེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་དེ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡང་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་དེ་རྣམས་སྔར་ནས་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཡང་འགགས་པའི་ཚེ་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་དེ་རྣམས་གཞན་ཞིག་ནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དེ་

འདྲ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འགག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་སྐྱེ་འགག་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས།

ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་རིགས་པ།

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་གཏན་ཚིགས་ནི།

ཚོགས་པས་བདེན་པར་གང་བྱས་འདི། །༡༩༢
སྒྱུ་མ་ལས་ནི་ཁྱད་ཅི་ཡོད། །

ཅེས་པ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་བློ་མ་རིག་པས་ཚོགས་པར་བྱས་པས་བདེན་པར་གང་བཟུང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིའི་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ། ནང་གི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀུན་བློའི་ངོ་ལ་སྣང་ན་ཡང་བདེན་པར་མེད་པ་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་བར་བྱས་པའི་སྒྱུ་མ་ལས་ནི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

སྒྱུ་མས་སྤྲུལ་པ་གང་ཡིན་དང་། །
རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གང་སྤྲུལ་པ། །
དེ་ནི་གང་ནས་འོངས་གྱུར་ཅིང་། །༡༩༣
གང་དུ་འགྲོ་བའང་བརྟག་པར་གྱིས། །

ཞེས་པ་ནི། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་བར་བྱས་པའི་རྟ་དང་གླང་པོ། དམག་དང་

ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། རྒྱུ་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་མ་རིག་པ་དང་ལས་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཞིག་སྤྲུལ་བར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཕྱིའི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་དང་། ནང་གི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ནི་ཐོག་མར་གང་ནས་འོངས་པར་གྱུར་ཅིང་། མཐའ་མར་ཡུལ་གང་དུ་འགྲོ་བའམ་འགག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བརྟག་པར་གྱིསཤིག་གསུངས།

གང་ཞིག་གང་ནི་ཉེ་བ་ཡིས། །

མཐོང་འགྱུར་དེ་མེད་ན་མིན་པ། །

བཅོས་བུ་གཟུགས་བརྙན་དང་མཚུངས་པ། །༡༤༤

དེ་ལ་བདེན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡོད། །

ཅེས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཕྱིའི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་དང་། ནང་གི་འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་རང་གི་རྒྱུ་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། མ་རིག་པ་དང་ལས་ཉོན་གང་ནི་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཡིས་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་ས་བོན་དང་ལས་ཉོན་དེ་མེད་ན་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཅོས་བུ་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་འཆར་བའི་གཟུགས་བརྙན་དང་མཚུངས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་ན་ཡོད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་ནི།

དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ། །
རྒྱུ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
འོན་ཏེ་དེ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །༡༤༥
རྒྱུ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

ཅེས་པ་ནི། རྒྱུ་ཡི་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེ་འམ། རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པ་སྐྱེ་ཞེས་བརྟག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་རྒྱུའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དེ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དེ། འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འོན་ཏེ་རྒྱུའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་དེ་ནི་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་སྐབས་ལ་ཡང་རྒྱུ་དེ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་གང་ཡང་མེད་དེ། འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་རྒྱུ་ཡིས་ཀྱང་། །
དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒྱུར་དུ་མེད། །
གནས་སྐབས་དེ་དངོས་ཇི་ལྟར་ཡིན། །༡༤༦
དངོས་འགྱུར་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དང་སྟོང་ཕྲག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱུ་དུས་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་རང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྱུར་དུ་མེད་པ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དེ་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཕར་དོར་ནས་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

མེད་ཚེ་དངོས་ཡོད་སྲིད་མིན་ན། །
དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར། །
དངོས་པོ་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་པར། །༡༤༧
དངོས་མེད་དང་ནི་འབྲལ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་དུས་དེའི་ཚེ་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་གོ་སྐབས་དེ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དུས་ནམ་ཞིག་ན་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ཅིང་། འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོ་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་པར་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།

དངོས་མེད་དང་ནི་མ་བྲལ་ན། །
དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད། །
དངོས་པོའང་མེད་པར་འགྱུར་མིན་ཏེ། །༡༤༨
རང་བཞིན་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །

ཞེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྐབས་དེ་དང་ནི་རྣམ་

པ་ཀུན་ཏུ་མ་བྲལ་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་གོ་སྐབས་དེ་ཐོབ་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་འབྲས་བུ་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་རྒྱུ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྲིད་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་དེའང་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།

དེ་ལྟར་འགག་པ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །
དངོས་པོའང་ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །
འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །༧༩༨
རྟག་ཏུ་མ་སྐྱེས་མ་འགག་ཉིད། །

ཅེས་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྒྱུའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་འགགས་ནས་དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། ཕྱི་སྣོད་དང་། ནང་བཅུད་ཀྱི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་པོ་ལ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་དུས་རྟག་ཏུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ནི་འགག་རྒྱུའི་ཆོས་མེད་པས་ན་མ་འགག་པ་ཉིད་དོ། །

འགྲོ་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །
རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཆུ་ཤིང་འདྲ། །
མྱ་ངན་འདས་དང་མ་འདས་པའང་། །༡༥༠
དེ་ཉིད་དུ་ནི་ཁྱད་པར་མེད། །

ཅེས་པ་ནི། དེས་ན་འགྲོ་བ་ཕྱི་སྣོད་དང་ནང་བཅུད་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྣང་ཙམ་དུ་བློའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ངོ་བོ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།

དེ་ཡང་མདོ་ལས།

"ཇི་ལྟར་བུ་མོ་གཞོན་ནུའི་རྨི་ལམ་ན། །བུ་ཕོ་བྱུང་ཞིང་ཤི་བ་དེ་མཐོང་ནས། །བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་ཤི་ན་མི་དགའ་བར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །"

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཆུ་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་དང་འདྲ་བ་ཕྱི་དང་ནང་གང་དུ་ཡང་སྙིང་པོའམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐར་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་པོའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

"མྱ་ངན་འདས་པའི་རང་བཞིན་གང་། །དེ་ནི་འཁོར་བའི་
རང་བཞིན་ཡིན། །མྱ་ངན་འདས་པ་རང་བཞིན་མེད། །འཁོར་
བ་འདི་ཡི་རང་བཞིན་མེད། །"

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས།

རང་དོན་དུ་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།

བཞི་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་དོན་དུ་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །
ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད། །
གང་གིས་རིམ་གྲོ་བྱས་པ་འམ། །༡༥༡
ཡོངས་སུ་བརྙས་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

ཅེས་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཟས་དང་གོས་དང་ནོར་རྫས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འཐོབ་བྱའི་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕར་དགྲ་དང་གྸོད་རྐུ་མ་སོགས་ལ་རོར་བར་གྱུར་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེའང་རོར་བྱའི་ཚོས་དང་པོ་ཉིད་ནས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རང་གི་མཐུན་གྲོགས་དང་གཉེན་ཉེ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་བསྟོད་ཅིང་བཀུར་བ་དང་རིམ་གྲོ་བྱས་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། དགྲ་བོས་ཡོངས་སུ་བརྙས་པའང་དམའ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདེ་བའམ་སྡུག་བསྔལ་གང་ལས་ཡིན། །
མི་དགར་ཅི་ཡོད་དགར་ཅི་ཡོད། །
དེ་ཉིད་དུ་ནི་བཙལ་བྱས་ན། །༧༥༣
གང་ཞིག་སྲེད་ཅིང་གང་ལ་སྲེད། །

ཅེས་པ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་མི་བདེ་བའམ་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་མི་སྙན་པར་གྲགས་པ་འམ་དམའ་འབེབས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མི་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པས་དགའ་བར་འགྱུར་བའང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་དེ་བཙལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ལ་སྲེད་ཅིང་དགའ་བའམ་ཆགས་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔྱད་ན་གསོན་པོའི་འཇིག་རྟེན་འདི། །
གང་ཞིག་འདིར་ནི་འཆི་འགྱུར་ཏེ། །
འབྱུང་འགྱུར་གང་ཡིན་བྱུང་གྱུར་གང་། ༧༥༣
གཉེན་དང་བཤེས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། མདོར་ན་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན། ད་ལྟ་གསོན་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན། གང་ཞིག་འདིར་ནི་སྔ་ཚེ་འདི་ཉིད་ཟད་ནས་ཕར་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་འཆི་བར་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡང་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ན་འཆི་བ་མེད་ན་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན། ཚེ་སྔོན་མ་ལ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ་དོན་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་ཚེ་སྔོན་མ་ལ་བྱུང་མ་མྱོང་བ་དང་། ཚེ་འདིར་སྐྱེ་མ་མྱོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་མ་མྱོང་བ་དང་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་གཉེན་

ཉེ་དང་མཛའ་བཤེས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ནི། །
བདག་འདྲས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་གྱིས། །

ཞེས་པ་ནི། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མེད། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་བ་ལྷ་བདག་དང་འདྲ་བས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱོད་ཤེས་པའི་མཁས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཡུལ་དུ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་གྱིས་ཤིག་གསུངས།

གཞན་དོན་དུ་སྙིང་རྗེ་རྩོལ་མེད་དུ་སྐྱེ་ཚུལ།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་སྙིང་རྗེ་རྩོལ་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི།

བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་རྣམས་ནི། །༧༥༩
འཐབ་དང་སྤྲོ་བའི་རྒྱུ་དག་གིས། །

ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་ཀུན་དང་ལྡན་པ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་རང་ཉིད་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་རྨོངས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ནི་དགྲ་བོའི་ཕྱོགས་ལ་འཐབ་པ་དང་། གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་

སྲོ་བའི་རྒྱུ་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ།

རབ་ཏུ་འཁྱུག་དང་དགའ་བར་བྱེད། །
མྱ་ངན་འབད་རྩོལ་རྩོད་པ་དང་། །
ཕན་ཚུན་གཅོད་དང་འབིགས་པ་དང་། །༧༥༥
སྡིག་དག་གིས་ནི་ཚེགས་ཆེན་འཚོ། །

ཞེས་པ་ནི། དགྲ་ཡི་ཕྱོགས་ལ་འཐབ་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་དང་སེམས་རབ་ཏུ་འཁྱུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དང་། གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྲོ་བའི་རྒྱུ་དག་གིས་གླུ་གར་རོལ་མོ་ལ་སོགས་པས་དགའ་བ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་རང་གི་འདོད་དོན་ལྟར་དུ་མ་འགྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་མྱ་ངན་བྱ་བ་དང་། རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཤིན་ཏུ་འབད་ཅིང་རྩོལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། དེ་དག་ལ་མ་འཆམས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དང་ཕན་ཚུན་རྩོད་པ་དང་། དེ་འདྲའི་སྐབས་ལ་ལུས་ཕན་ཚུན་ལ་དུམ་བུར་རལ་གྲི་སོགས་ཀྱིས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མདུང་ཐུང་སོགས་དག་གིས་འབིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མདོར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་མང་པོ་དག་གིས་ནི་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚེགས་ཆེན་པོས་འཚོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྙིང་རྗེ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།

བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། །
བདེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་སྤྱད་ནས། །
ཤི་ནས་ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ནི། ། ༡༥༨
ཡུན་རིང་མི་བཟད་རྣམས་སུ་ལྷུང་། །

ཞེས་པ་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སྐབས་འགའ་རེར་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྲུང་བ་སོགས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོ་ལྷ་དང་མིའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་སྟེ་དེའི་གནས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འོངས་ཏེ་འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བ་ཚེ་རིང་བ་ནད་མེད་པ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱས་ནས་སྐབས་དེ་དང་དེར་དགེ་བ་མ་མཐུད་ནས་མ་སྒྲུབ་པར། སླར་ཡང་གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ་དང་རྒྱ་ནོར་འཕྲོག་བཅོམ་དང་། འདོད་ལོག་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་ཉེས་པས་ཤི་ཟིན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སླར་ཡང་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུའི་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་མི་བཟད་པ་མྱོངས་ཏེ་གནས་དེ་དག་རྣམས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་།

སྲིད་པ་ན་ནི་གཡང་ས་དང་། །
དེར་ནི་དེ་ཉིད་མིན་འདི་འདྲ། །

དེར་ཡང་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ན། །༧༥༧
སྲིད་ན་དེ་ཉིད་འདི་འདྲ་མེད། །

ཅེས་པ་ནི། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་དེ་ཉིད་ན་ནི་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཡང་ས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་། སྲིད་པའི་གནས་དེར་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་འདྲ་ཡིན་པ་ལ། སྐབས་དེར་ཡང་ཕན་ཚུན་དངོས་སུ་འགལ་བས་ན་སྲིད་པ་ན་དེ་ཉིད་དམ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་པ་དང་རྟོགས་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མུན་པའི་གླིང་དུ་སྣང་བ་མེད་པ་ལྟར་རོ། །

དེར་ཡང་དཔེ་མེད་མི་བཟད་པའི། །
སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ལས་འདས། །
དེར་ནི་དེ་ལྟར་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་། །༧༥༨
དེར་ནི་ཚེ་ཡང་ཐུང་བ་ཉིད། །

ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་གནས་དེར་ཡང་དཔེ་མེད་པ་སྟེ་དཔེའི་ཟླ་བོ་མེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་མི་བཟད་པའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་དང་། ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། དུས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་གང་ལས་ཀྱང་འདས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་

དགེ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་དང་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཞིང་དམན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེར་ཡང་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་བློ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ཙམ་དུ་སྐབས་འགའ་རེར་སྐྱེས་ཀྱང་། དེའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོར་སྡོད་པའི་དབང་ཆ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བར་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་པ་དང་།

དེར་ཡང་གསོན་དང་ནད་མེད་ཀྱི། །
བྱེད་དང་བཀྲེས་དང་ངལ་བ་དང་། །
གཉིད་དང་འཚེ་དང་དེ་བཞིན་དུ། །༧༥༩
བྱིས་དང་འགྲོགས་པ་དོན་མེད་ཀྱིས། །

ཞེས་པ་ནི། དེར་ཙུང་ཟད་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གནས་པའི་གོ་སྐབས་རྙེད་ན་ཡང་དེ་དུས་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་པའི་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། ནད་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྨན་བསྟེན་པ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟས་མེད་པའི་བཀྲེས་པ་དང་བཏུང་བ་མེད་པའི་སྐོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདའ་ཞིང་། གཞན་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་ངལ་དུབ་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དང་། མཚན་མོར་གཉིད་ལོག་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུ་ནོར་དང་སྲོག་དང་ལུས་ལ་འཚེ་བ་སྲུང་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པའི་གྲོགས་ངན་པ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དགོས་པའི་དོན་དག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས།

ཚེ་ནི་དོན་མེད་མྱུར་འདའ་ཡི། །

རྣམ་དཔྱོད་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ། །
དེར་ཡང་རྣམ་གཡེང་གོམས་པ་ནི། །༡༧༠
བཟློག་པའི་ཐབས་ནི་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་པ་ནི། ཚེ་ཐུང་ཟད་གནས་པ་དེ་དོན་མེད་པའི་སྒོ་ནས་དུས་སྐྱུར་བ་ཉིད་དུ་འདའ་ཡི། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་རྙེད་པར་དཀའ་བ་དང་། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་གནས་དེར་ཡང་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཚེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་བློ་བུར་ཐོག་རྒྱག་གིས་བཟློག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ་དེའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གསུངས།

དེར་ཡང་ངན་སོང་ཆེན་པོར་ནི། །
ལྟུང་ཕྱིར་བདུད་ནི་བརྩོན་པར་བྱེད། །
དེར་ནི་ལོག་པའི་ལམ་མང་ཞིང་། །༡༧༡
ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་བརྒལ་དཀའ་སྟེ། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སྲིད་པ་འཁོར་བ་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་ནས་ཐུང་ཟད་གནས་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་ཡང་། དེའི་སྐབས་དེ་ལ་ཡང་ངན་སོང་དམྱལ་བ་སོགས་ཆེན་པོ་ལ་ལྟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་དེ་

ནི་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིད་པའི་གནས་དེ་ལ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་པའི་ལམ་དང་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བསྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་དགེ་སྡིག་བླང་དོར་དང་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བཀལ་བར་དཀའ་བ་ཡིན་པ་སྟེ།

སླར་ཡང་དལ་བ་རྙེད་དཀའ་ཞིང་། །
སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །
ཉོན་མོངས་ཆུ་བོ་སྤང་དཀའ་སྟེ། །༧༥༣
ཨེ་མ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་འཆི་ནས་སླར་ཡང་དལ་འབྱོར་ཆོས་ལྡན་གྱི་ལུས་དལ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་ཞིང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དེའི་བསྟན་པ་དང་འཕྲད་པ། བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སོགས་དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་དཀའ་བ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དང་། ཕྲག་དོག་འཁྲུན་སེམས་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་དཀའ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ཨེ་མ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་མྱ་ངན་དང་སྙིང་རྗེ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་པ་མ་ཆད་པ་ཞིག་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཡང་། །
རང་སྡུག་མི་མཐོང་གང་ཡིན་པ། །
སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོར་གནས་འདི་དག །༧༨༣
ཀྱི་ཧུད་སྙིང་རེ་བྱ་བར་འོས། །

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཕོ་ན་མྱོང་དང་མྱོང་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྨོངས་པའི་དབང་གིས་རང་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་གནས་ཚུལ་མི་མཐོང་ཞིང་། ད་དུང་ཡང་སྲིད་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཚོས་སྙིང་པོ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མུ་དང་མཐའ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱི་མ་ཀྱི་ཧུད་སྙིང་རེ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱ་བར་འོས་སོ། །

དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ཡང་ཡང་ཁྲུས། །
བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་མེར་འཇུག་པ། །
དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བར། །༧༨༤
གནས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བདེར་རློམ་བཞིན། །

ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་སྒྱུ་སྟེ་རེག་བྱ་བསིལ་བ་འདོད་

པའི་སྒོ་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཆུ་བོ་གྲང་མོས་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་ལུས་ལ་གྲང་ངར་གྱིས་མནར་བའི་སྐབས་ན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མེ་ཡི་ནང་དུ་འཇུག་ཅིང་མཆོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་དུ། ཤིན་ཏུ་ཚ་གྲང་གི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོར་གནས་ཀྱང་ད་དུང་བདག་རང་ཉིད་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་རློམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་རེས་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོས་གཟིར་ཏེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། རེས་མཐོ་རིས་ལ་ཟག་བཅས་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་རློམ་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དུས་འདའ་བར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མྱ་ངན་བྱ་བའམ་སྙིང་རྗེ་བྱ་བར་འོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཀ་དང་འཆི་མེད་པ། །
བཞིན་དུ་སྤྱོད་པས་གནས་རྣམས་ལ། །
དང་པོ་ཉིད་དུ་བསད་བྱས་ནས། །༧༨༥
ངན་སོང་ལྟུང་བ་མི་བཟད་འོང་། །

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དེ་རྣམས་ཡུལ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་འབད་ཅིང་རྩོལ་བའི་སྒོ་ནས། རང་ལ་ཆེ་དེར་ཀ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ལ་འཆི་བ་འོང་རྒྱུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་བག་མེད་པ་རྣམ་གཡེང་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་འདོད་ཡོན་

གྱི་ཚོས་ལ་སྤྱོད་པས་གནས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ལ་ངང་པོ་ཉིད་དུ་འཚི་བདག་གིས་བསད་པར་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ངན་སོང་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་ནས་ཡུན་རིང་པོར་ལུས་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་དྲག་པོ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་འོས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་མེས་གདུངས་ལ། །
བསོད་ནམས་སྤྲིན་ལས་ལེགས་བྱུང་བའི། །
རང་གི་བདེ་བའི་ཚོགས་ཆར་གྱིས། །༧༨༨
ཞི་བྱེད་པར་བདག་ནམ་ཞིག་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་མེས་ཤིན་ཏུ་གདུངས་པར་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆར་སྤྲིན་སྟུག་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆར་སྤྲིན་ལྟ་བུ་དེ་ལས་རང་གི་ལུས་སེམས་བདེ་བའི་ཆར་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་བབས་པ་དེས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་

མཐར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞིག་བདག་ནམ་ཞིག་ན་འགྱུར་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྙམ་པའི་སྒོ་ནས་སྙིང་རྗེ་ཞིང་སྨོན་པར་བྱ་བ་དང་།

ནམ་ཞིག་དམིགས་པ་མེད་ཚུལ་དུ། །
གུས་པས་བསོད་ནམས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །
དམིགས་པས་ཕུང་བར་གྱུར་རྣམས་ལ། །༡༦༧
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནི། དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་ན་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དམིགས་པ་སྟེ་འཛིན་པའམ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་གུས་པས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བསགས་ཏེ། བདེན་འཛིན་དང་། མཚན་འཛིན་དང་། གཉིས་འཛིན་གྱི་དམིགས་པས་ཕུང་བར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་ཁམས་གསུམ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་ནུས་པར་འགྱུར་ན་སྙམ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སེམས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨོན་པར་བྱ་འོས་སོ་གསུངས། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལེའུའི་གཞུང་གསུངས་ནས།

གཉིས་པ། ལེའུའི་མཚན་སྨོས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་

ལ་འཇུག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ།། །།

ལེའུ་བཅུ་པ།

སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བའི་ལེའུ།

བསྔོ་བ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ།

བཞི་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བའི་ལེའུ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྔོ་བ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བསྔོ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ལ། །
འཇུག་པ་རྣམ་པར་བརྩམས་པ་ཡི། །
དགེ་བ་གང་དེས་འགྲོ་བ་ཀུན། །
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་ཤོག །༡

ཅེས་པ་ནི། དགེ་རྩ་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བ་ལ་དཔང་པོ་ཏུ་རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་སྤྱན་སྔར་བདག་གིས་གང་བསྔོ་བར་བྱ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པར་བྱས་

པའི་དགེ་བ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ཡོང་གིས་བསྔོ་བར་མཛད་པ་ལ། ད་ལྟ་བདག་ཅག་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་དང་། དེ་ལ་བསམ་པ་དང་། ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་གང་དང་གང་ཞིག་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེས་ནི་ཕ་མར་གྱུར་པའི་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་རྩལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱང་ལ་བསྔོ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྔོ་བའམ་སྨོན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་སྒོ་ནས་བསྔོས་ཤིང་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའོ། །

བསྔོ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ།

གཞན་དོན་འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྔོ་བ།

དམན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ།

གཉིས་པ་བསྔོ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་། རང་དོན་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་དང་། གཉིས་དོན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ་དང་། མཆོག་གི་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྔོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ན་ལུས་དང་སེམས། །
སྡུག་བསྔལ་ནད་པ་ཇི་སྙེད་པ། །
དེ་དག་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །
བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོ་ཐོབ་པར་ཤོག །༢

ཅེས་པ་ནི། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀུན་ན་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱི་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་། ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལ་བདེ་བ་དང་སེམས་ལ་དགའ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

དེ་དག་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ། །
ནམ་ཡང་བདེ་ལས་ཉམས་མ་འགྱུར། །
འགྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །
བདེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་ཐོབ་ཤོག །༧

ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་འདི་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་ལུས་ལ་བདེ་བ་དང་སེམས་ལ་དགའ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་ཉམས་པར་མ་འགྱུར་ཅིག ཡང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བླ་ན་མེད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བདེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དེ་ཡང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དང་བྲལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ་བསྟན་པ་ལས། ཐོག་མར་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བའི་ཚུལ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་དམྱལ་བ་དག
གང་དག་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་རྣམས། །
དེ་དག་ཏུ་ནི་ལུས་ཅན་རྣམས། །
བདེ་ཅན་བདེ་བས་དགའ་བར་ཤོག ༨

ཅེས་པ་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་

འཆད་པ་དང་ཉན་པ་དང་བསམ་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་སེམས་ཅན་ལས་མི་དགེ་བ་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བའི་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སོ་སོའི་གནས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ནི་ལུས་ཅན་ཏེ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་དེ་རྣམས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ལ་དགའ་བ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག

གྲང་བས་ཉམ་ཐག་དྲོ་ཐོབ་ཤོག
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲིན་ཆེན་ལས། །
བྱུང་བའི་ཆུ་བོ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། །
ཚ་བས་ཉམ་ཐག་བསིལ་བར་ཤོག ༥

ཅེས་པ་ནི། དམྱལ་བ་གྲང་དམྱལ་པ་དེ་དག་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རེག་བྱ་བསིལ་ཞིང་གྲང་བས་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཆུ་བུར་ཅན་དང་། ཆུ་བུར་རྗོལ་བ། ཨ་ཆུ་ཟེར་བ། ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བ། པདྨ་ལྟར་གས་པ། ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རེག་བྱ་དྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པར་མཛད་པའི་ཆར་སྤྲིན་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་བོ་མཐའ་ཡས་པ་ཆར་པ་བབས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དམྱལ་བ་ཡང་སོས་དང་

། ཐེག་ནག བདུད་འཇོམས། ངུ་འབོད། ངུ་འབོད་ཆེན་པོ། ཚ་བ། རབ་ཏུ་ཚ་བ། མནར་མེད་པ་སྟེ་ཚ་བའི་དམྱལ་བ་དེ་རྣམས་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཚ་བས་ཉམ་ཐག་ཅིང་ཡ་ང་བར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་བསིལ་བའི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག

རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་ཡང་། །
དེ་ལ་དགའ་ཚལ་སྟུག་གུར་ཤོག །
ཞལ་མ་ལི་ཡི་སྡོང་པོ་ཡང་། །
དཔག་བསམ་ཤིང་དུ་འཁྲུངས་པར་ཤོག །༦

ཅེས་པ་ནི། དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཤིང་གི་ལོ་མ་ཐམས་ཅད་རལ་གྲིའི་སོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ནགས་ཚལ་འཇིགས་པོ་དེ་ཡང་དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེའི་ངོ་ལ་དགའ་བའི་ཚལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྟུག་གུར་ཏེ་སྟུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནགས་ཚལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་ཤལ་མ་ལ་ཡི་སྡོང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མཚོན་ཆའི་རི་བོའམ་སྡོང་པོ་དེ་ཡང་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཤིན་ཏུ་ཆགས་སེམས་དྲག་པོས་ཉེས་པ་བྱས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོར་རི་བོའམ་སྡོང་པོ་དེའི་རྩེ་མོ་དང་རྩ་བ་ནས་ཆགས་ཡུལ་གྱིས་འདིར་ཤོག་ཅེས་པའི་འབོད་པའི་སྣང་བ་ཤར་ནས། དེ་ལ་ཡར་འཛེགས་པ་དང་དེ་ལས་མར་བབས་པའི་སྐབས་སུ་ལྕགས་ཀྱི་ཚེར་མ་རྣོན་པོས་ལུས་ཤ་དང་རྒྱུས་པ་དང་པགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་

གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་སྐྱོང་དགོས། རི་བོའམ་སྡོང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོ་ལ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྲས་བུ་དང་ལོ་མ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་འཁྲུངས་པར་ཤོག་ཅིག

མཐིང་རིལ་ངུར་པ་དག་དང་ངང་པ་དང་། །
བཞད་སོགས་སྐད་སྙན་འབྱིན་པས་མཛེས་གྱུར་ཅིག །
པདྨ་དྲི་བསུང་ཆེ་ལྡན་མཚོ་དག་གིས། །
དམྱལ་བའི་ས་ཕྱོགས་དག་ནི་ཉམས་དགར་ཤོག །༧

ཅེས་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བ་ལ་མེ་མ་མུར་གྱི་འོབ་དང་། རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ་དང་། ཐལ་ཚན་གྱི་ཆུ་བོ་རབ་མེད་པ། སྤུ་གྲིས་གཏམས་པའི་ཐང་ཞེས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤང་ལྗོངས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མཚོ་དང་རྫིང་བུ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རེག་བྱ་བསིལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དེ་དང་དེའི་ཁར་མེ་ཏོག་པདྨས་བརྒྱན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་བྱ་མཐིང་རིལ་དང་། ངུར་པ་དག་དང་། ངང་པ་དང་། བཞད་དང་ཁྲུང་ཁྲུང་ལ་སོགས་པ་སྐད་སྙན་པ་འབྱིན་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་གྱུར་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཏོག་པདྨ་དང་ཨུཏྤལ་དང་ཀུ་ཀུམ་ལ་སོགས་པ་དྲི་བསུང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཞིམ་པའི་ངད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་འམ་འདབ་མ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་མེ་ཏོག་དག་གིས་བརྒྱན་པའི་

མཚོ་དག་གིས་དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ས་ཕྱོགས་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

སོལ་ཕུང་དེ་ཡང་རིན་ཆེན་ཕུང་པོར་གྱུར། །
ས་བསྲེགས་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་བརྡར་བར་ཤོག །
བསྡུས་འཇོམས་རི་བོ་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་པ་ཡི། །
གཞལ་མེད་ཁང་གྱུར་བདེ་གཤེགས་གང་བར་ཤོག །<

ཅེས་པ་ནི། དེ་ཡང་བདག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་དང་བསམ་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དམྱལ་བ་མནར་མེད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་ལྷུགས་བསྲེགས་པའི་སོལ་ཕུང་ངམ་རི་བོ་ཙམ་སྤུངས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དངུལ་སོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་གྱུར་ཅིག སྤྱིར་དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་པ་དེ་དག་རྣམས་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འོག་གཞི་ཐམས་ཅད་ལྕགས་བསྲེགས་པའི་ས་གཞི་ལ་མེ་ལྕེ་གྲུ་གང་རེ་ཙམ་འབར་བར་གྱུར་པའི་ས་བསྲེགས་ཀྱི་གཞི་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་ཤིན་ཏུ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་ལ་སོགས་པའི་ཚོན་སྣས་སྤྲས་པའི་རང་བཞིན། བཀོད་ལེགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱོད་སྙོམས་པ་སྐྱེས་བུ་དར་མའི་ལག་མཐིལ་ལྟར་དུ་འདམ་ཞིང་མཉེན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་བར་ཤོག

ཅིག དེ་བཞིན་དུ་དམྱལ་བ་བསྡུས་འཇོམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་བཅད་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྣང་ངོ་ལ་རང་གིས་གང་དང་གང་བསད་པའི་གཡག་དང་མ་ཧེ་དང་ར་ལུག་སོགས་དང་། རི་དྭགས་དང་ཉ་སྦལ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་བོ་ཅན་གྱི་རི་བོ་མེ་འབར་བའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོ་ལ་མེ་ཏོག་གདུག་སྤྲོས་མར་མེ་དྲི་ཆབ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་རྣམ་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བརྒྱན་པར་བྱས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་གྱུར་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པས་གང་བ་དེ་ལྷ་བུ་མཐོང་བར་ཡང་ཤོག་ཅིག

མདག་མ་རྡོ་བསྲེག་མཚོན་གྱི་ཆར་པ་དག །
དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་མེ་ཏོག་ཆར་པར་གྱུར། །
ཕན་ཚུན་མཚོན་གྱིས་འདེབས་པ་དེ་ཡང་ནི། །
དེང་ནས་བརྩེ་ཕྱིར་མེ་ཏོག་འཕེན་པར་ཤོག །༩

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་པ་རྣམས་ལ་མདག་མ་སྟེ་མེ་མདག་གི་མེ་དམར་འབར་བའི་རྣམ་པར་སྤྱུངས་པར་བྱས་པ་དང་། རྡོ་སྲེག་པའི་རྡོ་སྲེག་དེ་རྣམས་དང་མཚོན་ཆ་རལ་གྲི་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁའ་ནས་རྒྱུན་དུ་ཆར་

བབས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དུས་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་མེ་
ཏོག་གི་ཆར་པ་བབ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམྱལ་བ་
ཡང་སོས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སྐྱེས་པའི་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཕན་
ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དགྲ་བོའི་རྣམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལག་ཏུ་
གང་ཟིན་པ་ཐམས་ཅད་མཚོན་ཆར་གྱུར་ཏེ་འཐབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཕན་ཚུན་
མཚོན་གྱིས་འདེབས་པར་བྱས་པ་ཡོད་པ་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ཡང་ནི་
དུས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་བཙམས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྙིང་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་དུ་
ཕན་ཚུན་དགའ་ཞིང་གྲོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བསམ་བློའི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་ལ་
མེ་ཏོག་འཕེན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག

ཆུ་བོ་རབ་མེད་མེ་དོང་འདྲ་ནང་བྱིང་བ་དག །
ཤ་ཀུན་ཞིག་གྱུར་རུས་གོང་མེ་ཏོག་ཀུན་དའི་མདོག །
བདག་གི་དགེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་ཡི་ལུས་ཐོབ་ནས། །
ལྷ་མོ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དལ་གྱིས་འབབ་གནས་ཤོག །༧༠

ཅེས་པ་ནི། བདག་གིས་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་འཆད་པ་དང་། ཉན་པ་
དང་། བསམ་པ་དང་། བསྒོམས་པར་བྱས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཐབ་མཚོན་གྱི་ཆུ་བོ་རབ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེའི་དོང་དང་འདྲ་བའི་ནང་དུ་
བྱིང་བའི་དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལས་ངན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤ་ཀུན་
མེ་མདག་གིས་འཚིག་ནས་ཞིག་པར་གྱུར་ཏེ། རུས་པའི་གོང་བུ་ཐམས་ཅད་

ཞིན་ཏུ་མདོག་དཀར་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་དའི་མདོག་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གིས་འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ་སོགས་བྱས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གློ་བུར་དུ་ལྷའི་ལུས་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བུ་མོ་ཞིན་ཏུ་མཛེས་མ་དེ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྷའི་ཆུ་བོ་དལ་གྱིས་འབབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་འཁོད་ནས་དགའ་ཞིང་རྩེ་བར་བྱེད་པར་ཤོག་ཅིག

ཅི་ཕྱིར་འདི་ར་ནི་གཤིན་རྗེའི་མི་དང་ཁྭ་དང་བྱ་རྒོད་མི་བཟད་རྣམས་སྐྲག་བྱེད།།

ཀུན་ནས་མུན་བསལ་བདེ་དགའ་སྐྱེད་པའི་མཐུ་བཟང་འདི་གོ་སུ་ཡི་མཐུ་སྙམ་སྟེ།།

གྱེན་དུ་བལྟས་ན་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འབར་བ་བཞུགས་མཐོང་ནས།།

རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྡིག་དང་བྲལ་ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པར་ཤོག །༡༡

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་འདི་ལ་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་དང་བསམ་པ་དང་། ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གློ་བུར་དུ་འགྱུར་བ་འཕེབས་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དམྱལ་བའི་གནས་འདི་ལ་ནི་གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་ཞིན་ཏུ་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཁྲིམས་གཅོད་

ཅིང་བསད་རྟུང་སོགས་བཏང་བར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་དང་། དམྱལ་བའི་བྱ་ཁྭ་དང་བྱ་རྒོད་མི་བཟད་པ་ལྕགས་ཀྱི་མཆུ་དང་སྡེར་མོ་མེ་འབར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མིག་དང་ལྕེ་དང་རྒྱུ་ལྟོ་ལ་སོགས་པ་འཐོག་པར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྲག་ནས་འདར་ཏེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བྲོས་པར་བྱེད་པ་དང་། དམྱལ་བའི་ས་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་སྟར་མུན་པ་རུབས་པར་གྱུར་ནས་སྣག་རུམ་དུ་གྱུར་པ་དེའི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གློ་བུར་དུ་བསལ་ཏེ་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་བདེ་བ་དང་སེམས་ལ་གློ་བུར་དུ་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་མཐུ་འམ་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་འདི་ཀོ་འདི་ནི་སུ་ཡི་མཐུའམ་སུ་ཡི་བྱིན་རླབས་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་བསམ་སྟེ་དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁར་བལྟས་པའི་གནས་སྐབས་ན་རང་རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་འོད་སྐོར་གྱི་ནང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་མཐོང་ནས། དེ་ལ་རབ་ཏུ་དད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་གུས་པ་དང་དགའ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་སམ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་དགོས་པའི་ལས་ངན་པའམ་སྡིག་པ་རྣམས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྲལ་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་སྟེའམ་མཉམ་དུ་བྱང་ཕྱོགས་ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་ཞིང་དང་། དེའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སོགས་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

མི་ཏོག་ཆར་པ་སྤོས་ཆུ་དང་འདྲེས་བབ་པ་ཡིས། །
དམྱལ་བའི་མེ་མདག་ཆིལ་ཆིལ་གསོད་པ་མཐོང་གྱུར་ནས། །
གློ་བུར་བདེ་བས་ཚིམ་པ་འདི་ཅི་བསམ་པ་དང་། །
སེམས་དམྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་ན་པདྨོ་མཐོང་བར་ཤོག །༡༧

ཅེས་པ་ནི། བདག་གིས་འཆད་ཉན་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་དམྱལ་བ་པ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ནས་མེ་ཏོག་ཨུཏྤལ་དང་གུར་གུམ་དང་པདྨ་ལ་སོགས་པའི་ཆར་པ་དང་སྤོས་ཀྱི་ཆུ་དང་འདྲེས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བབ་པར་བྱེད་པ་ཡིས་དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་གྱི་མེའི་མདག་མ་མེ་ལྕེ་དེ་དག་ཕར་ཆིལ་ཆིལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་གསོད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ནས། དམྱལ་བ་པ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་གློ་བུར་དུ་བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་བྱུང་བ། འདི་རྒྱུ་ཅི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་དང་། དེའི་སྐབས་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡར་བལྟས་པའི་ཚེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་ན་པདྨོ་བསྣམས་པའི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མཐོང་བར་ཤོག་ཅིག

གྲོགས་དག་འཇིགས་པ་བོར་ལ་རིངས་པར་ཚུར་ཤོག་འུ་བུའི་ཐད་དུ་ནི། །
གང་གི་མཐུ་ཡིས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་བྲལ་དགའ་བའི་ཤུགས་ཕྱིན་ལ། །

འགྲོ་བ་ཀུན་ནས་ཡོངས་སྐྱོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་བརྩེ་བ་སྐྱེས་གྱུར་པ།།
གཞོན་ནུ་ཟུར་ཕུད་ཅན་འབར་འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་སུ་ཞིག་ཕྱིན། །༡༧

ཞེས་པ་ནི། བདག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འཆད་ཉན་དང་བསམ་སྒོམ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་དེ་སྔ་ཕན་ཆད་དགྲ་བོའི་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་མེད་པ་ལ། ད་གློ་བུར་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གྲོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་གྲོགས་པོ་དག་ཅེས་འཇིགས་པའམ་སྐྲག་པ་དེ་བོར་ལ། རིངས་པར་ཏེ་མགྱོགས་པོར་འདི་ན་ཚུར་ཤོག་ཅེས་ཟེར་བའི་དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་ནི་མདུན་དུའམ་དྲུང་དུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་གི་མཐུའམ་སྟོབས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་ཤུགས་སམ་དགའ་བ་ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཕྱིན་པ་ལ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་དེ་རྣམས་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ཀུན་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པར་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ། སྐུ་གཞོན་ནུ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ན་ཚོད་ཅན། དབུ་སྐྲ་ཤིན་ཏུ་གནག་ཅིང་རལ་པའི་ཟུར་ཕུད་རྣམ་པ་ལྔ་འཆང་བ་ཅན་འོད་ཟེར་འབར་བའི་སྐུ་ཅན་དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཇིགས་པའམ་སྐྲག་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅི་ཞིག་ན་ཕྱིན་ཞེས་གཅིག་

གིས་གཅིག་ལ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔའི་དབྱངས་མངོན་སུམ་དུ་མཇལ་བའི་སྒོ་ནས་བསྔོད་པ་ཕུལ་བ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པན་དག་གིས་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་མཆོད་ཅིང་། །
ཐུགས་རྗེས་བརླན་སྤྱན་དབུ་ལ་མེ་ཏོག་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་འབབས་པ། །
ཁང་བརྩེགས་ཡིད་འོང་ལྷ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བསྔོད་དབྱངས་སྒྲོགས་ལྡན་འདི་ལྟོས་ཞེས། །
འཇམ་དབྱངས་དེ་འདྲ་མཐོང་ནས་ད་ནི་སེམས་དམྱལ་ཅ་ཅོ་འདོན་པར་ཤོག །༧༩

ཅེས་པ་ནི། དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་དགའ་བའི་སྒོ་ནས་བསྔོད་པ་ཕུལ་བ་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བརྒྱའི་ཡང་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོའི་ཅོད་པན་དག་གིས་གཏུགས་ཏེ་མཆོད་ཅིང་། ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བརླན་པའི་སྤྱན་དཀྱུས་རིང་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། འཛུམ་པའི་མདངས་དང་ལྡན་པ། དབུ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་ཡང་འབེབས་པར་མཛད་པ། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་པ་བརྩེགས་མ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མང་པོའི་ནང་དུ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྔོད་ཅིང་སྙན་པར་སྨྲ་བའི་དབྱངས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་ལ་ལྟོས་ཤིག དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་བརྗོད་ཅིང་འཇམ་དཔའི་དབྱངས

དེ་འདྲ་བ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་ཡོད་པ་མཐོང་ནས། ད་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་དེ་རྣམས་དགའ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ངག་ནས་ཙ་ཙོ་འདོན་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་དད་ཅིང་གུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དམྱལ་བ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་པའི་ལས་ངན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བྱང་ནས་འཇམ་དཔའི་དབྱངས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

དེ་ལྟར་བདག་གི་དགེ་རྩས་ཀུན་ཏུ་བཟང་ལ་སོགས། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་མེད་སྤྲིན་བདེ་བ་དང་། །
བསིལ་ཞིང་དྲི་ཞིམ་ངད་ལྡན་ཆར་པ་འབེབས་མཐོང་ནས། །
སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དེ་དག་མངོན་པར་དགའ་གྱུར་ཅིག །༧༥

ཅེས་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དུ་བདག་གིས་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་ཉན་པ་དང་འཆད་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང་། སའི་སྙིང་པོ་དང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ། བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅི་རིགས་པ་ཞལ་མཇལ་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆར་སྤྲིན་སྟུག་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་གྱི་སྒོ་ནས་དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་དང་

སེམས་ལ་བདེ་བ་དང་། རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་དྲི་ཞིམ་པོའི་ངད་དང་ལྡན་པའི་ཆར་ཡང་འབེབས་པར་མཐོང་ནས། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་ངན་པ་དེ་དག་དང་བྲལ་ནས་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་ཡང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

གཉིས་པ། དམིགས་བསལ་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ་ནི།

དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག །
ཟ་བའི་འཇིགས་དང་བྲལ་བར་ཤོག །
སྒྲ་མི་སྙན་པའི་མི་བཞིན་དུ། །
ཡི་དྭགས་རྣམས་ནི་བདེ་བར་གྱུར། །༡༨

ཞེས་པ་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་འཆད་ཉན་དང་བསམ་སྒོམ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཁ་ཐོར་གྱི་དུད་འགྲོ་ལ་རི་དྭགས་དང་། གཡུང་དྭགས་དང་། བྱ་དང་བྱིའུ་འབུ་སྲིན་གྲོག་སྦུར་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་དང་། བྱིངས་ན་གནས་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་ཆུ་ཆེན་དང་མཚོ་དང་རྫིང་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

ན་གནས་པའི་ཚུར་གནས་ཀྱི་སྲོག་ཆགས་དེ་དང་བཅས་པ་རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕན་ཚུན་ཟས་སུ་བྱས་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འཇིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་དང་། ཡང་སྲྀ་མི་སྣན་པའི་མི་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆེ་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཉམས་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ལྷ་བུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཟས་སྐོམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕོངས་ཤིང་ཉམ་ང་བར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟས་དང་སྐོམ་སོགས་ཀྱིས་ཚིམས་ནས་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གི།
ཕྱག་ནས་བབས་པའི་འོ་རྒྱུན་གྱིས། །
ཡི་དྭགས་རྣམས་ནི་ཚིམ་བྱས་ཤིང་། །
ཁྲུས་བྱས་རྟག་ཏུ་བསིལ་བར་ཤོག །༡༧

ཅེས་པ་ནི། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་ཕྱག་གཡས་པ་མཆོག་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱག་མཐེབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ནས་འབབ་པའི་འོ་མའི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བཀྲེས་ཤིང་ཉམ་ང་བ་ཟས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་ཡི་དྭགས་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚིམ་ཞིང་མགུ་བར་བྱས་ནས་ལུས་ལ་ཁྲུས་བྱས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་རེག་བྱ་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་

ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

ལོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་། །

འོན་པས་རྟག་ཏུ་སྒྲ་ཐོས་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་མིག་མེད་པའི་ལོང་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མིག་གི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ཏེ་གཟུགས་གསལ་བ་ཡང་མཐོང་ཞིང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་ཉམས་ཏེ་འོན་པར་གྱུར་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣ་བའི་དབང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐོབ་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཐོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཇི་བཞིན་དུ། །

སྦྲུམ་མའང་གནོད་མེད་བཙའ་བར་ཤོག ༡༤

ཅེས་པ་ནི། ཡུམ་ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་མ་ལས་སྲས་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་བལྟམས་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་སྦྲུམ་མ་སྟེ་ཕྲུ་གུ་མངལ་ན་གནས་པར་གྱུར་པ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྲུ་གུ་དེ་ཉིད་བཙའ་བར་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

གཅེར་བུ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་དག་དང་། །

བཀྲེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་དང་ནི། །
སྐོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་དག་དང་། །
བཏུང་བ་ཞིམ་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག །༡༩

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གོས་ཀྱིས་ཕོངས་ཏེ་ལུས་གཅེར་བུ་ཡོད་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རེག་བྱ་ཉིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་ཡང་བ་དང་ལྡན་པའི་གོས་ཐོབ་པ་དང་། ལྟོ་བ་བཀྲེས་ཤིང་ཕོངས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རོ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པའི་ཟས་ཞིམ་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པ་དང་། བཏུང་བ་མེད་པའི་ཤིན་ཏུ་སྐོམ་གྱིས་མནར་བར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐོམ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བཏུང་བར་བྱ་བའི་ཆུ་གཙང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཏུང་བ་ཞིམ་པོ་སྐོམ་ནད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བདུད་རྩི་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

བཀྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་ཐོབ་ཤོག །
མྱ་ངན་ཉམ་ཐག་དགའ་ཐོབ་ཤོག །
ཡི་ཆད་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་སོས་ཤིང་། །
བརྟན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤོག །༢༠

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་བཀྲེན་པ་སྡུག་ནོར་གྱིས་ཕོངས་ཤིང་དབུལ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག

རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ནོར་རྫས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་ཕ་མ་དང་བུ་རྒྱུད་དང་བཟའ་ཟླ་སོགས་འཚེ་བ་ལྷ་བུ། ཁང་ཁྱིམ་མེས་འཚིག་པ་ལྷ་བུ། རྒྱུ་ནོར་དང་བྲལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ལ་མྱ་ངན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པའི་རིགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ལ་མྱ་ངན་དང་བྲལ་ནས་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག རང་རང་གིས་འདོད་པའི་དོན་ནམ་བྱ་བ་བསྒྲུབས་མ་ནུས་ནས་ཡི་ཆད་དེ་སེམས་ཞུམ་ནས་སྤོབས་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་ཡར་སོས་ཤིང་རེ་བའི་དོན་ཀུན་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བརྟན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག

སེམས་ཅན་ནད་པ་ཇི་སྙེད་པ། །
མྱུར་དུ་ནད་ལས་ཐར་གྱུར་ཅིག །
འགྲོ་བའི་ནད་ནི་མ་ལུས་པ། །
རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤོག །༢༡

ཅེས་པ་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འཆད་ཉན་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་སོགས་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་མནར་བའི་ནད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དུས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་ནད་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནད་

ནི་མ་ལུས་པ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡང་ད་ཕན་ཆད་ལུས་ལ་འབྱུང་བ་ཡང་མེད་པར་ཤོག་ཅིག

སྐྲག་པ་རྣམས་ནི་འཇིགས་མེད་ཤོག །
བཅིངས་པ་རྣམས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། །
མཐུ་མེད་རྣམས་ནི་མཐུ་ལྡན་ཞིང་། །
སེམས་ནི་ཕན་ཚུན་མཉེན་གྱུར་ཅིག །༣༣

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ནད་གདོན་དང་སྡིག་པ། གཅན་གཟན་དང་མི་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྲག་པའམ་འཇིགས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ནི་འཇིགས་པའམ་སྐྲག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤོག་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོའི་ལྕགས་སྒྲོག་ཐག་སྒྲོག་ལ་སོགས་པས་ཆད་པ་བཅད་དེ་བཅིངས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག སེམས་ཅན་བྱ་བ་གང་ཡང་སྒྲུབ་པའི་མཐུ་མེད་པའམ་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་དང་ནུས་པ་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་དང་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའམ་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུ་དང་ཡང་ལྡན་ཞིང་། སེམས་ནི་ཡང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའམ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

མགྲོན་པོ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །
ཕྱོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་ཤོག །

གང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བྱེད་པ། །
དེ་འབད་མི་དགོས་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །༣༧

ཅེས་པ་ནི། རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་དང་། གཞན་གྱི་ལས་བྱ་བ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཕན་ཚུན་ས་ཕྱོགས་ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་འགྲུལ་པའམ་མགྲོན་པོ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་གང་དང་གང་དུ་ཕྱིན་ནའང་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག ལས་དོན་གང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་ལས་སམ་བྱ་བའི་དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་དེ་ཙམ་མི་དགོས་པར་དུས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

གྲུ་དང་གྲུ་ཆེན་ཞུགས་པ་རྣམས། །
ཡིད་ལ་བསམ་པ་འགྲུབ་གྱུར་ཏེ། །
ཆུ་ཡི་ངོགས་སུ་བདེར་ཕྱིན་ནས། །
གཉེན་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་བར་ཤོག །༣༨

ཅེས་པ་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞུང་ཉན་པ་དང་བསམ་པ་དང་འཆད་པ་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་དང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སོགས་ལས་གྲུ་དང་གྲུ་བོ་ཆེའི་ནང་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ལ་གང་དང་གང་བསམ་པའམ་དོན་གང་ཡོད་པའི་བྱ་བ་བསམ་དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཏེ། ཆུ་ཡི་ངོགས་སུ་སྟེ་ཆུ་ཡི་འགྲམ་

དུ་ཉམ་ང་བ་དང་འཇིགས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བར་ཕྱིན་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་གཉེན་ཉེ་བཟའ་ཟླ་བུ་ཕྲུག་སོགས་དེ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བས་མཉམ་དུ་འཛོམས་པའམ་སྤྱོད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

མྱ་ངན་ལམ་གོལ་འཁྱམས་པ་རྣམས། །
མགྲོན་པོ་དག་དང་ཕྲད་གྱུར་ནས། །
ཚོམ་རྐུན་སྟག་སོགས་འཇིགས་མེད་པར། །
མི་ངལ་བདེ་བླག་འདོང་བར་ཤོག །༣༥

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་མྱ་ངན་གྱི་ལམ་གོལ་བར་འཁྱམས་པ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་མགྲོན་པོ་ས་ཐག་རིང་པོར་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་འགའ་རེ་ལུང་པ་སྟོང་པའམ་གྲོང་ཁྱེར་དང་མི་སོགས་ཕལ་ཆེར་མེད་སའི་ས་སྟོང་ལུང་སྟོང་དེ་འདྲ་ལ་ལམ་གོལ་ཞིང་ཡ་ང་ནས་ནོར་ཏེ་ལམ་མ་རྙེད་པར་འཁྱམས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མགྲོན་པོ་དག་དང་ཕྲད་པར་གྱུར་ནས། བར་དུ་ཚོམ་རྐུན་དང་སྟག་དང་སེང་གེ་ལ་སོགས་པའི་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པའམ་སྐྲག་པ་མེད་པར་མི་ངལ་བ་སྟེ་དཀའ་ངལ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་རང་གང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་ས་ཆ་ཡུལ་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་དུ་འདོང་བའམ་སླེབས་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག

དགོན་སོགས་ལམ་མེད་ཉམ་ང་བར། །

བྱིས་པ་རྒན་པོ་མགོན་མེད་པ། །
གཉིད་ལོག་སྨྱོས་ཤིང་རབ་སྨྱོས་རྣམས། །
ལྷ་དག་སྲུང་བ་བྱེད་པར་ཤོག །༣༦

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོན་པ་སྟེ་ས་སྟོང་པ་སོགས་ཀྱི་སྨྱུ་ངམ་གྱི་ཐང་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་ལམ་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཉམ་ང་བ་ཡིད་ཆད་པ་དེ་འདྲའི་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་ལོ་ནར་མ་སོན་པ་ལྟ་བུ། རྒན་པོ་ལུས་རྒས་ཤིང་འཁོགས་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་སྡོད་བྱེད་མ་ནུས་པ་ལྟ་བུའི་མགོན་མེད་པའི་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་སྟོང་ལུང་སྟོང་ལ་འཁྱམས་ནས་གཉིད་ལོག་ཅིང་ཆང་སོགས་ཀྱིས་ར་རོ་ནས་རབ་ཏུ་སྨྱོས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་འདྲེ་དང་གདོན་དང་མི་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ལས་དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལྷ་དང་སྲུང་མ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲོགས་བྱེད་དེ་སྲུང་བ་བྱེད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

མི་དལ་ཀུན་ལས་ཐར་བ་དང་། །
དད་དང་ཤེས་རབ་བརྩེར་ལྡན་ཞིང་། །
ཟས་དང་སྤྱོད་པ་ཕུན་ཚོགས་ནས། །
རྟག་ཏུ་ཚེ་རབས་དྲན་གྱུར་ཅིག །༣༧

ཅེས་པ་ནི། བདག་གིས་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་ལ་འཆད་ཉན་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་མཐུ་དང་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གང་

དག་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་དལ་བའི་གནས་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། ཀླ་ཀློ་ཚེ་རིང་ལྷ་དང་ལོག་ལྟ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཀུན་ལས་ཐར་ཏེ་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་རྙེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་དང་། ལྷང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བམ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ། སྡུག་བསྔལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྗེ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་ཞིང་། འཚོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཁ་ཟས་དང་། དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་འགྲོ་ཆག་ཉལ་འདུག་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ནས། དུས་རྟག་ཏུ་ཡང་རང་གི་སྐྱེ་བ་ཚེ་རབས་སྔོན་མ་རྣམས་ཀྱི་གང་དུ་སྐྱེས་པ། གང་ལ་སྐྱེས་པ། ཇི་ལྟར་གྱུར་པའི་ཚུལ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་དྲན་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་མཛོད་བཞིན་དུ། །
ལོངས་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་ཤོག
རྩོད་པ་མེད་ཅིང་འཚེ་མེད་པར། །
རང་དབང་དུ་ནི་སྤྱོད་པར་ཤོག །༣༤

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

དུ། ཡོངས་སྤྱོད་ཟས་ནོར་གོས་དང་གནས་སོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་འབྱུང་བར་გྱུར་ཅིག ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལ་ཕན་ཚུན་རྙོད་པ་དང་འཐབ་པ་མེད་ཅིང་གཞན་གྱིས་བཀུ་བ་དང་འཕྲོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཚེ་བ་མེད་པར་རང་ལ་ཟས་གོས་གནས་མལ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་གང་དང་གང་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བག་ཡེབས་ཤིང་བློ་བདེ་བའི་སྒོ་ནས་རང་དབང་དུ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་པར་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

སེམས་ཅན་གཟི་བརྗིད་ཆུང་ངུ་གང་། །
དེ་དག་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོར་གྱུར། །
དཀའ་ཐུབ་ཅན་གང་གཟུགས་ངན་པ། །
གཟུགས་བཟང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་གྱུར་ཅིག །༣༩

ཅེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྟོབས་དང་གཟི་བརྗིད་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ངུ་ཉམ་དམའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟི་བརྗིད་དང་སྟོབས་དང་རྩལ་དང་མཐུ་དང་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གང་དག་ལུས་གནས་སྐབས་ཤ་རིད་ཅིང་སྐམ་སྟེ་གཟུགས་ངན་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་གཟི་མདངས་དང་། ཉམ་དང་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་བཟང་ཞིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག

འཇིག་རྟེན་བུད་མེད་ཇི་སྙེད་པ། །

དེ་དག་སྐྱེས་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །
མ་རབས་རྣམས་ནི་མཐོ་ཐོབ་ཅིང་། །
ང་རྒྱལ་དག་ཀྱང་བཅོམ་པར་ཤོག །༧༠

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་མཐུ་དང་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་རྟེན་དམན་པ་བུད་མེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག སེམས་ཅན་སྤྱོད་པ་ངན་ལ་མ་རབས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་དབང་དང་གཟི་བརྗིད། མཐུ་དང་གོ་གནས་མཐོ་བའི་རང་བཞིན་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་ལ་ང་རྒྱལ་དག་ཀྱང་བཅོམ་སྟེ་སྤོང་བར་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག

བདག་གི་བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ནི། །
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ། །
སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །
རྟག་ཏུ་དགེ་བ་བྱེད་པར་ཤོག །༧༡

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཐོབ་པ་འདི་ཡིས་ནི་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་སྲོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། དུས་རྟག་ཏུ་སྲོག་གཅོད་སྤོང་

བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་སྤོང་བ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤོང་བ་སོགས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག

བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གཞོལ་བ་དང་། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་བཟུང་ཞིང་། །
བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སྤང་བར་ཤོག །༧༢

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་བརྩོན་པར་འདོད་པའི་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྲལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་གཞོལ་བ་དང་། དེའི་སྐབས་དང་སྐབས་རྣམས་སུ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་། ཆོས་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐབས་དང་སྐྱབས་དང་དག་པ་སོགས་ལས་སློ་བའི་ལྷའི་བུའི་བདུད་ལ་སོགས་པ་བདུད་ཀྱི་ལས་དེ་རྣམས་ཀུང་སྤང་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །

ཚེ་ཡང་དཔག་མེད་རིང་བར་ཤོག །
རྟག་ཏུ་བདེ་བར་འཚོ་འགྱུར་ཞིང་། །
འཆི་བའི་སྒྲ་ཡང་གྲགས་མ་གྱུར། །༡༡

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཚེ་ཡང་བསྐལ་པ་རྗོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ལྟར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རིང་བར་གནས་པར་ཤོག་ཅིག ཚེ་རིང་བ་ཙམ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེའི་རིང་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འཚོ་ཞིང་འཆི་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་རྣ་བའི་ལམ་དུ་གྲགས་པར་མ་གྱུར་ཅིག

དཔག་བསམ་ཤིང་གི་སྐྱེད་མོས་ཚལ། །
སངས་རྒྱས་དང་ནི་སངས་རྒྱས་སྲས། །
ཆོས་སྣན་སྒྲོགས་པས་གང་བ་ཡིས། །
ཕྱོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གང་བར་ཤོག །༡༩

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནགས་ཚལ་ལྗོན་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་གསེབ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་སྣན་པ་སྒྲོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་གང་བ་སྟེ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་གང་བར་ཤོག

ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ས་གཞི་དག
གསེག་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་དང་། །
ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་བཻཌཱུཪྻའི། །
རང་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་གྱུར་ཅིག །༣༥

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་ས་ཕྱོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་གཞི་དག་གསེག་མ་སྟེ་རྡོ་ཆག་གྲུམ་དང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཚེར་མ་དང་ཤིང་འབུར་ལ་སོགས་པ་རྩུབ་པའི་རེག་བྱ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དར་མའི་ལག་མཐིལ་ལྟར་དུ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོར་མཐོ་དམན་མེད་པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་ལ། རྒྱུ་བཻཌཱུཪྻའི་རང་བཞིན་ཅན། རེག་བྱ་འཇམ་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །

འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་དགུར་ཡང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་དག །
རང་གི་ལེགས་པས་ས་སྟེང་དག །
བརྒྱན་པར་མཛད་པས་བཞུགས་གྱུར་ཅིག །༣༦

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གང་དང་གང་དུ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཉེ་འཁོར་དུ། ཡོད་དགུར་ཏེ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་

དག་རྣམས་སུ་ཡང་། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་དག་རང་རང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་སའི་སྙིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བརྒྱན་པར་མཛད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པར་མཛད་པས་བཞུགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་བྱ་དང་ནི། །
ཤིང་དང་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་དང་། །
ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །
རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཐོས་པར་ཤོག །༡༧

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཅན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་མཁའ་ལ་ཕྱུར་བའི་བྱ་དང་བྱིའུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒྲ་འབྱིན་པ་དང་ནི། ཤིང་ལྗོན་ཤིང་ཡལ་ག་ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་དེ་དག་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ཟེར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། ནམ་མཁའ་བར་སྣང་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དེ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྣ་བའི་ལམ་དུ་ཐོས་པར་ཤོག་ཅིག །

དེ་དག་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་། །
སངས་རྒྱས་སྲས་དང་ཕྲད་གྱུར་ཅིག །

མཆོད་པའི་སྤྲིན་ནི་མཐའ་ཡས་པས། །
འགྲོ་བའི་བླ་མ་མཆོད་པར་ཤོག །༡༡

ཅེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀུན་དུས་རྟག་ཏུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་དང་སྤྲད་པ་དང་ཞལ་མཇལ་བ་ཡང་གྱུར་ཅིག དེ་དང་དེའི་སྐབས་རྣམས་སུ་མཆོད་པའི་རྣམ་གྲངས་མེ་ཏོག་དང་སྤོས་མར་མེ་དྲི་ཆབ་ཞལ་ཟས་དང་སིལ་སྙན་སོགས་ཀྱི་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ནི་མཐའ་ཡས་པས་འགྲོ་བའི་བླ་མ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དེའི་ཐུགས་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཐུགས་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཡང་འབུལ་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག

ལྷ་ཡང་དུས་སུ་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །
ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤོག །
རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་བྱེད་གྱུར་ཅིག །
འཇིག་རྟེན་དག་ཀྱང་དར་བར་ཤོག །༡༩

ཅེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་དང་ཀླུ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་ཞིང་མགུ་བའི་སྒོ་ནས་དུས་དང་དུས་སུ་ཆར་འབེབས་ཤིང་། ས་གཞི་འབྲུ་རིགས་ལོ་ཏོག་རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྐྱེད་ནུས་པའམ་འབྲས་བུ་འབྱིན་

ནུས་པར་ཤོག་ཅིག ཡུལ་གང་དང་གང་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་དེ་ཆོས་དགེ་བར་གྱུར་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཚོ་སྟེ་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག འཛིག་རྟེན་འབངས་མི་སེར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོ་ལེགས་པ་དང་ཕྱུགས་འཕེལ་བ་དང་། ལས་དོན་གང་ཅི་འཐད་ནས་ཀྱང་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་བསྐལ་པ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ལྟར་དུ་དར་བར་ཤོག་ཅིག

སྨན་རྣམས་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། །
གསང་སྔགས་བཟླས་བརྗོད་གྲུབ་པར་ཤོག །
མཁའ་འགྲོ་སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ། །
སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག །༤༠

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་གསོ་བར་བྱེད་པའི་སྨན་གྱི་རིགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནད་དེ་རྣམས་ཐད་ཀར་སེལ་བར་བྱེད་པའི་མཐུ་དང་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡང་ནད་རིམས་གདོན་བགེགས་བྱད་ཁ་སོགས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྔགས་པ་དེ་དག་གིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་ནུས་པར་ཡང་ཤོག་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་སྲོག་དང་གཟི་བརྗིད་དང་དབུགས་དང་གདོང་སོགས་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་སྲིན་

པོ་དང་ཡི་དྭགས་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱེད་པར་མ་གྱུར་ཅིག

སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་སྡུག་མ་གྱུར། །
སྡིག་པར་མ་གྱུར་ན་མ་གྱུར། །[1]
འཇིགས་དང་བརྙས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །
འགའ་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་མ་གྱུར། །༡༧

ཞེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་སུ་དག་འགའ་ཡང་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་གྱུར་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་ཞིག་ཀྱང་དགྲ་རྐུན་མེ་ཆུ་གཅན་གཟན་དང་ནད་གདོན་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་གྱིས་བརྙས་བཅོས་དང་ཁྱད་གསོད་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མདོར་ན་སེམས་ཅན་འགའ་ལ་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་བའམ་སེམས་ལ་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ཀློག་པ་དང་། །
ཁ་ཏོན་གྱིས་རྒྱས་ལེགས་གནས་ཤོག །
རྟག་ཏུ་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དང་། །

1 ཚིག་རྐང་འདི་པེ་ཅིན་དཔེ་བསྡུར་མར་མེད། སྣར་ཐང་པར་མར་ཡོད།

དགེ་འདུན་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་ཤོག །༩༢

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། གཙུག་ལག་སྟེ་སྐྱེ་བོས་གཙུག་ཏུ་ལག་པས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་མཆོད་པའི་གནས་ནི་གསུང་རབ་ཡིན་པ་ལ། དེ་བཞུགས་པའི་ཁང་པ་སྟེ་ལྷ་ཁང་དེ་རྣམས་དཔེ་མཛོད་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀློག་པ་དང་། ལུང་སོགས་ཁ་ཏོན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་ལེགས་པའི་སྒོ་ནས་གནས་པར་ཤོག་ཅིག དུས་རྟག་ཏུ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་པ་དེ་རྣམས་ཐུགས་གཅིག་འདྲིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐུགས་མཐུན་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དོན་ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྒོང་བ་བསམ་གཏན། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

བསླབ་པ་འདོད་པའི་དགེ་སློང་དག །
དབེན་པ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཤོག །
གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །
སེམས་ནི་ལས་རུང་སྒོམ་གྱུར་ཅིག །༩༣

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་བསླབ་པར་འདོད་པའི་དགེ་སློང་དག་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པ་སྟེ་དབེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག དེར་ཕྱི་ནང་གི་

གློ་ནམ་པར་གཡེང་བའི་རྒྱུ་ཉེད་བཀུར་ལ་སོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། སེམས་ནི་དགེ་བའི་ལས་ཧེ་མདོར་ན་གང་དང་གང་ལ་སེམས་པ་དང་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ། དལ་འབྱོར་ཉེད་པར་དཀའ་བ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། བྱམས་པ་སྒོམ་པ། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་སུ་རུང་བར་གྱུར་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་དང་། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས་པར་ཡང་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཉེད་ལྡན་ཞིང་། །
འཐབ་དང་གནོད་པ་སྤང་བར་ཤོག །
དེ་བཞིན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཀུན། །
ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་མེད་གྱུར་ཅིག །༩༩

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་བུད་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགེ་སློང་མ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། ཁྱིམ་པ་ཡོན་གྱི་བདག་པོ་དེ་རྣམས་ལས་ཉེད་པ་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཉེད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། ནང་ཕན་ཚུན་འཐབ་པ་དང་རྩོད་པ་དང་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་གནོད་པ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤང་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་དང་། དགེ་སློབ་མ་དང་། དགེ་སློང་ཕ་མ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་སོ་སོའི་བསླབ་

པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསླབ་པ་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་ཅིག

ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་ཡིད་བྱུང་ནས། །
རྟག་ཏུ་སྡིག་པ་ཟད་བྱེད་ཤོག །
བདེ་འགྲོ་དག་ཀྱང་ཐོབ་གྱུར་ནས། །
དེར་ཡང་བརྟུལ་ཞུགས་མི་ཉམས་ཤོག །༤༥

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་ཡང་གི་སྒོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་འཆལ་བ་བྱུང་ན། དེ་ཡིད་བྱུང་ནས་མི་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའམ་ཉམས་པའི་སྡིག་པ་དེ་དག་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་དེ་དག་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ལྷ་དང་མིའི་གནས་དག་ཀྱང་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས། སྐབས་དེ་དང་དེ་ལ་ཡང་དགེ་ཚུལ་སློང་སོགས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡོམ་པའམ་བརྟུལ་ཞུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་བླངས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་མི་ཉམས་པར་སྲུ་མའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ལྟ་བུ་མི་འགྲོ་བར་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན།

མཁས་པ་རྣམས་ནི་བཀུར་བ་དང་། །

བསོད་ནམས་དག་ཀྱང་རྙེད་པར་ཤོག །
རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། །
ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པར་ཤོག །༤༦

ཅེས་པ་ནི། སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དོན་ལའང་ལུང་རིགས་སོགས་རིགས་པའི་གནས་ལ་མཁས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་གྱིས་གོང་དུ་བཀུར་བ་དང་མཆོད་པ་དང་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསོད་སྙོམས་འབུལ་བ་དག་ཀྱང་རྙེད་པར་ཤོག་ཅིག རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་མཁས་པའི་སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཡང་གྲགས་པར་ཤོག་ཅིག

ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་མི་མྱོང་ཞིང་། །
དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཡང་། །
ལྷ་བས་ལྷག་པའི་ལུས་ཀྱིས་ནི། །
དེ་དག་སངས་རྒྱས་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །༤༧

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གང་སུ་དག་གིས་ཀྱང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་མི་བྱེད་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གི་ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མི་མྱོང་ཞིང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་སྙེ་ཧ་ཙང་གི་ལུས་ལ་ཟས་བཅད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གོས་རྩུལ་སོགས

དང་། ཕྱུག་དང་སྐྱོར་བའི་ངལ་དུབ་སོགས་ཀྱིས་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་དག་རྣམས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་དལ་འབྱོར་ཚོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་གཙང་མ་ཐོབ་ནས་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་དེ་བསྒྲུབས་ནས་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅིག

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ལན་མང་དུ། །
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །
སངས་རྒྱས་བདེ་བ་བསམ་ཡས་ཀྱིས། །
རྟག་ཏུ་བདེ་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག །૯༡

ཅེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་མཆོག་དམན་བར་མ་ཀུན་གྱིས་ལན་གྲངས་མང་དུ་སྟེ་ལན་གྲངས་དུ་མར་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་སོགས་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡང་དེ་ལྟ་བུ་མཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བསམ་ཡས་ཏེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པའོ། །

མཆོག་གི་དགོངས་པ་རྫོགས་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ།

གཉིས་པ་མཆོག་གི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྨོན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།།
འགྲོ་དོན་ཐུགས་ལ་དགོངས་འགྲུབ་ཤོག །
མགོན་པོ་ཡིས་ནི་གང་དགོངས་པ།།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་དེ་འབྱོར་ཤོག །༩༨

ཅེས་པ་ནི། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཐུགས་ལ་དགོངས་གཞི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅིག ཡང་མགོན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། དེའི་ཐུགས་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམ་པ་ཡིས་ནི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཆེད་དུ་གང་དང་གང་ཞིག་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་དུ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབྱོར་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་ནུས་པའམ་འཐྲས་བུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག

དེ་བཞིན་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་།།
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་བདེ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རང་དོན་དུ་འཁོར་བ་སྤངས་ནས་ཐར་པའི་བདེ་བ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་དང་། བསེ་རུའི་རིགས་ཅན་དེ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་ལྷ་བུ་དེ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བགྲོད་དེ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

རང་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྔོ་བ།

གཉིས་པ་རང་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་ནི།

བདག་ཀྱང་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་དྲིན་གྱིས། །
ས་རབ་དགའ་བ་ཐོབ་བར་ཤོག །༥༠
རྟག་ཏུ་ཚེ་རབས་དྲན་པ་དང་། །
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི། བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་རང་ཉིད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལྷག་པའི་ལྷ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། རྗེས་སུ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་བར་དུ། དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་ཚེ་རབས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ཚེ་རབས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མཐོ་རིས་ཚོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་རྟེན་ལ་རབ་ཏུ་

བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག

བདག་ནི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ནས་ཀྱང་། །
ཉམས་དང་ལྡན་ཞིང་འཚོ་བར་ཤོག །༥༡
ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དབེན་གནས་པ། །
ཕུན་སུམ་ལྡན་པ་ཐོབ་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི། བདག་རང་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ནས་ཀྱང་སྙེ་ཇི་ཙམ་རྙེད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ལུས་འདི་ཉིད་ཉམས་དང་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་ཞིང་འཚོ་བར་བྱེད་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་དག་རྣམ་པར་དག་པའི་རྟེན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་སྐབས་ལ་དབེན་པའི་གནས་ཏེ་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པ་སྟེ་དབེན་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་འདྲ་ཡང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག

གང་ཚེ་བལྟ་བར་འདོད་པ་འམ། །
ཅུང་ཟད་དྲི་བར་འདོད་ན་ཡང་། །༥༢
མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དེ་ཉིད་ནི། །
གེགས་མེད་པར་ཡང་མཐོང་བར་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི། དུས་གང་གི་ཚེ་མདོར་ན་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་བླ་མའི་ཞལ་བལྟ་བར་འདོད་པའམ། དཀའ་བའི་གནད་རང་གིས་མ་ཤེས་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ཅུང་

ཟད་དྲི་བར་འདོད་པ་ཡིན་ན། སྐབས་དེ་དང་དེ་ལ་བླ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དེ་ཉིད་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་གེགས་མེད་པར་ཞལ་གསལ་པོར་མཇལ་བའམ་མཐོང་བར་ཤོག་ཅིག །

ཕྱོགས་བཅུ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །
སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། །༥༦
ཇི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་སྤྱོད་མཛད་པ།
བདག་གི་སྤྱོད་པའང་དེ་འདྲར་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི། ད་ལྟ་བདག་གི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སྣེ་ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀུན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གི་སྤྱོད་པའང་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག

ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །
འགྲོ་བ་ཇི་སྲིད་གནས་གྱུར་པ། །༥༧
དེ་སྲིད་བདག་ནི་གནས་གྱུར་ནས། །
འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི། དུས་ཇི་སྲིད་དུ་ནམ་མཁའ་འདི་གནས་པར་གྱུར་པ་དུས་དེ་སྲིད་

དུ་དང་། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་མ་རྫོགས་ནས་དུས་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་པར་གྱུར་པ་དུས་དེ་སྲིད་དུ་ནི། བདག་རང་ཉིད་ནི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གནས་པར་གྱུར་ནས། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག

འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཅིའང་རུང་། །
དེ་ཀུན་བདག་ལ་སྨིན་གྱུར་ཅིག །༥༥
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱིས། །
འགྲོ་བ་བདེ་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ན་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཕྲ་གང་ཅིའང་རུང་སྟེ། དེ་ཀུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བདག་རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྨིན་ཏེ། འགྲོ་བ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་པར་གྱུར་ཅིག ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་འམ་ཐུགས་ལ་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལུས་སེམས་བདེ་བ་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་དོན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ།

གསུམ་པ་གཉིས་ལྡན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྔོ་བ་དངོས་ནི།

འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྨན་གཅིག་པུ། །
བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །༥༨
བསྟན་པ་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་དང་། །
བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཀ་ན་འཆི་དང་ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ། བླུན་རྨོངས་བཀོལ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནད་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་སྨན་གཅིག་པུར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྒྱུའམ་གནས་གཅིག་པུར་གྱུར་པ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཡིན་པས། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ལུང་གི་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་པོར་དུས་ཇི་སྲིད་དུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་བསྟན་པ་དར་གྱི་བར་དེ་སྲིད་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པའོ། །

གཉིས་པ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་སྒོ་ནས་སླར་ཡང་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི།

གང་གི་དྲིན་གྱིས་དགེ་བློ་འབྱུང་།།
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །༥༧
གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདག་དར་བ།།
དགེ་བའི་བཤེས་ལའང་བདག་ཕྱག་འཚལ།།

ཞེས་པ་ནི། ལྷག་པའི་ལྷ་གང་གི་དྲིན་གྱིས་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་བསྐྱེད་པའམ་འབྱུང་བར་མཛད་པའི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་སྒོ་གསུམ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཞི་བ་ལྷ་ཧོང་གིས་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་མཛད་པ་དང་། མཁན་པོ་དགེ་བའི་ལྷ་གང་གི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བདག་རང་ཉིད་སྒོ་གསུམ་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་དུས་འདའ་སྟེ་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྒོ་ནས་དར་བར་མཛད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཙོ་བོ་མཁན་པོ་དགེ་བའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཞི་བ་ལྷ་བདག་གིས་སྒོ་གསུམ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །ད་ལྟའི་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་པོ་བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་རྣམས་སོ་སོས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ལྷ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། སོ་སོའི་བསླབ་པ་སྦྱིན་པའི་མཁན་པོ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞབས་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བའི་ལེའུའི་གཞུང་སོང་ནས།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་པའོ།། །།

རྫོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྫོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་བསྟན་པ་ནི།

བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། འདི་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ནི།

> "སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པས་བྱང་བ་དང་། །ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པར་ཆུབ་པ་ཉིད། །"

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱང་བས་ན་བྱང་། རྟོགས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་ཆུབ་པས་ན་ཆུབ། འགྲོ་མང་གི་མཐའ་དང་། བསྐལ་བའི་ཡུན་ཚད་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་གང་ལ་ཡང་སེམས་དཔའ་མི་ཞུམ་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། དེའི་སྤྱོད་པ་རང་སྨིན་པར་བྱེད་པ་གཙོ་བོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། གཞན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་བསྟན་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས། གཞན་ལ་ལམ་སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པས་ན་སློབ་དཔོན། ཤཱནྟི་དེ་བ་ཞེས་པའི་ཤཱནྟི་ནི་

ཞེ་བ། དེ་བ་ནི་ལྷ་སྟེ་ཞེ་བ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ནི་རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

བསྒྱུར་བ་མཐར་ཕྱིན་མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བསྒྱུར་བ་མཐར་ཕྱིན་མཇུག་གི་དོན་ནི།

ལོ་ཙཱ་བའི་སྒྱུར་བྱང་སྨོས་པ་སྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སརྦ་ཛྙཱ་དེ་བ་ཞེས་པའི་སརྦ་ནི་ཐམས་ཅད། ཛྙཱ་ནི་མཁྱེན་པ། དེ་བ་ནི་ལྷ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞེས་ལོ་ཙཱ་བ་ལ་ཞུ་ཆེན་དང་སྒྱུར་བྱེད་དང་མཆན་བུའི་ལོ་ཙཱ་ཞེས་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ལས། འདི་ལོ་ཙཱ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞུ་ཆེན་དེས་རྒྱ་གར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཚིག་དང་དོན་གྱི་ཆ་ལ་ཞུ་དག་ཀྱང་མཛད་ནུས་མཁན་དེ་ལ་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་ཞེས་བྱ། བོད་ལ་བཙེ་དང་བོན་པོ་གཉིས་བྱུང་ཡང་ཧོང་ནི་བཙེ་ཡིན། མཚན་ལ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཞེས་བྱ་བ། མདོར་ན་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ། མཁན་སློབ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་སློབ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སྐ་ཅོག་ཞང་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ནུབ་ཕྱོགས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དེའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོའི་མདུན་ནས་ཞུས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པར་མཛད་པ་ལས། ཡང་སླད་

ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་རྗེས་སོར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རཏྣ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ཞེས་པའི་རཏྣ་ནི་ཆོས། ཤྲཱི་ནི་དཔལ། བྷ་དྲ་ནི་བཟང་པོ་སྟེ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དང་། ཡང་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བཙྩེ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ། སྟོད་མངའ་རིས་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དང་པོར་བྱོན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དང་། ཤཱཀྱའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་དཔོན་སློབ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པར་སྔ་མའི་འགྱུར་ལ་ཅུང་ཟད་བཅོས་ཤིང་བསྒྱུར་ཏེ། འཆད་ཉན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་དུས་ཕྱིས་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་མ་ཏི་ཀཱིརྟི་ཞེས་པ། སུ་ནི་ལེགས་པ། མ་ཏི་ནི་བློ་གྲོས། ཀཱིརྟི་ནི་གྲགས་པ་སྟེ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ཡང་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་རྗེས་སུ་བྱོན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྔར་ཡང་སྔོན་སྤྱོད་འཇུག་བསྒྱུར་ཟིན་པ་དེ་དག་པར་བཅོས་ཤིང་ཡང་བསྒྱུར་ལྷ་བུ་མཛད་དེ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།

འགྲེལ་པ་རྫོགས་པ་པོའི་མཛད་བྱང་སྨོས་པ།

རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜིཏ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་སྙན་གྲགས་ཅན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་ལ། གཙོ་བོ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་འཇུག་སླ་བའི་ཆེད་དུ་ཚིག་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་བྱས་པ་འདི་ཉིད་ནི་རྒྱ་གར་རྫོང་སར་བཤད་གྲྭའི་མཁན་མིང་འཛིན་པ་ཆོས་སྨྲ་བའི་བཙུན་གཟུགས་ཀན་པོ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་གིས། རང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་གྱི་ཐོག་ལ་ཐེ་ཕན་མཆོ་གླིང་དུ་བསྒྲིབས་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྒྱུན་ཡུན་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རྣམ་དཀར་ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་ཧོང་ཤང་སེན་དང་ཀྲང་འུ་ཅང་གཉིས་ཀྱིས་ཚར་ལྔ་བརྒྱ་སྤར་རྒྱུའི་རེ་འདུན་དང་ཆ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་ཏེ། ཨ་ལི་སེ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བྱས་པ་ལྟར་དང་། རྒྱ་ཡི་སྐད་ཡིག་ཐོག་སྒྱུར་མཁན་ཤེས་རབ་སྒྲོལ་མའི་རོགས་སྐྱོར་ལའང་བརྟེན། མཁན་ཆེན་བཀའ་དྲིན་ཅན་མདོ་སྲིབ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་འདི་ཉིད་སྔ་ཕྱིར་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་གནང་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་གཉིས་པའི་མཇུག་ནས་འཕོར་ཐག་ཏུ་བླུགས་ཏེ་ཕྱི་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་སུམ་ཅུ་ལ་གྲུབ་པར་བགྱིས་ཤིང་། སླར་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལ་ངོས་ཀྱི་སློབ་མ་ཤར་པ་སྤྲུལ་མིང་པ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་བཀོད་མངགས་ལྟར། ཁོང་ནས་བོད་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་འཇུག་འཕོར་ཐག་ནས་ཀམ་པུ་ཊར་ནང་བཅུག་པ་དང་། ངོས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་ཞུ་དག

ཐེངས་གཅིག་བགྲིས་ཟིན་པ་དེར་སླར་སློབ་མ་ཤར་པ་སྤྲུལ་མིང་ནས་སྔ་ཕྱིར་ཞུ་སྒྲིག་བྱས་ཏེ། མཐར་ཧ་སའི་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་གནས་སྡོད་ངོས་ཀྱི་སློབ་མ་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཟླ་བ་ནས་ཞུ་ཆེན་བྱས་ཏེ་དཔེ་གཟུགས་སུ་ཕབ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ལ། ངོས་རང་དགའ་སྤྲོ་བཏྲས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་འབྲེལ་སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་འདིའི་སྐད་དུ་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་འབད་བརྩོན་མཛད་པའི་སློབ་མ་སོགས་འབྲེལ་ཚད་རྣམས་དང་། མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་ནུས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །[1]སརྦ་མངྒལཾ།། །།

1 མཇུག་བྱང་འདི་སྤྱོད་འཇུག་དཔར་ཐེངས་དང་པོར་འཁོད་པའོ།།

རྫོང་སར་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་གི་གསུང་འབུམ།

འཕགས་ཡུལ་རྫོང་སར་བཤད་གྲྭ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས།

ཀུན་དབང་གསུང་འབུམ་ཞུ་སྒྲིག་ཁང་།

ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སྤྱི་ལོ་ 2015 ལོར། དཔར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།

སྤྱི་ལོ་ 2016 ལོར། དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།

དེབ་ཚད། 14.3cm / 20.6cm

ཡིག་གཟུགས། Monlam Unicode 3.1